

विषय :- सन २०२३-२४ कार्यक्रम अंदाजपत्रकाची पुस्तिका उपलब्ध करून देण्याबाबत

\*\*\*\*\*

खालील नमूद घटक प्रमुखांना कळविण्यात येते की, सन २०२३-२४ च्या कार्यक्रम अंदाजपत्रक (गृह विभाग) भाग-४ (पोलीस) ची पुस्तिका Mahapolice.Gov.in या वेबसाईटवरील E-mail द्वारे उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

  
(नेहा वारकर)

वरिष्ठ कार्यासन अधिकारी, का.क्र.३३

पोलीस महासंचालक, म.राज्य, मुंबई यांचेकरिता

प्रति,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई (सस्नेह)

महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंध विभाग, म.राज्य, मुंबई (सस्नेह)

महासंचालक, न्याय सहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई (सस्नेह)

पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, मुंबई (सस्नेह)

अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, म.राज्य, पुणे

अपर पोलीस महासंचालक, आर्थिक गुन्हे, म.राज्य, मुंबई / प्रशिक्षण व खास पथके, म.राज्य, मुंबई

आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सर्व पोलीस आयुक्त, (शहर / लोहमार्ग) (बृहन्मुंबई वगळून)

अपर पोलीस महासंचालक, दशहतवाद विरोधी पथक / रा.रा.पो.बल, मुंबई / फोर्स वन / वाहतूक, म.राज्य, मुंबई

संचालक, व अपर पोलीस महासंचालक, पोलीस दळणवळण, माहिती तंत्रज्ञान व परिवहन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नक्षलवाद विरोधी अभियान, नागपूर

सर्व परिक्षेत्रीय विशेष पोलीस महानिरीक्षक

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन, पुणे / रारापोबल, नागपूर / रारापोबल, पुणे

पोलीस उपमहानिरीक्षक, गडचिरोली परिक्षेत्र, गडचिरोली.

सर्व पोलीस अधीक्षक, ( जिल्हा / लोहमार्ग / बिनतारी संदेश )

सर्व समादेशक, रा.रा.पो.बल गट क्र.१ ते १९

सर्व प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण विद्यालये (रा.रा. पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज सह)

प्राचार्य, अपारंपारिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर

प्राचार्य, गुन्हा अन्वेषण प्रकटीकरण शाळा, नाशिक

कार्यकारी अभियंता, वाहतूक अभियांत्रिकी पथक, मुंबई

प्रत अग्रेषित :-

जिल्हा अधिकारी, नागपूर

प्रत,

कार्यासन अधिकारी, का.क्र. १७, १७अ, १८, १९, २१अ, २७, २८, २८अ, ३२, ३६

२. पोलीस उप अधीक्षक, संगणक कक्ष, पोलीस महासंचालक कार्यालय, मुंबई

यांनी कृपया सन २०२३-२४ या अंदाजपत्रकाची पुस्तिका दिनांक ३१/१०/२०२३ पर्यंत Mahapolice. Gov.in या वेबसाईटवर PERFORMANCE BUDGET २०२३-२४ या Heading सह Flash करावीत.



# कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२३-२०२४

गृह विभाग

(भाग ४)

पोलीस

येरवडा कारागृह मुद्रणालय, पुणे-४११ ००६

२०२३

# कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२३-२०२४

गृह विभाग

( भाग ४ )

पोलीस

**गृह विभागाने तयार केलेल्या कार्यक्रम अंदाजपत्रकांची यादी**  
**List of Performance Budget Prepared by Home Department**

कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचा क्रमांक Performance Budget No.	कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचे नाव Name of Performance Budget
१ .. .. 1 .. ..	गृह विभाग (सर्वसाधारण) Home Department (General)
२ .. .. 2 .. ..	गृह विभाग (राज्य उत्पादन शुल्क) Home Department (State Excise)
३ .. .. 3 .. ..	गृह विभाग (परिवहन) Home Department (Transport)
४ .. .. 4 .. ..	गृह विभाग (पोलीस) Home Department (Police)
५ .. .. 5 .. ..	गृह विभाग (कारागृह) Home Department (Prison)

**पोलीस यंत्रणा, महाराष्ट्र राज्य**

प्रस्तावना	..	१
एकूण अर्थसंकल्पाचा कार्यक्रमनिहाय तपशील (विवरणपत्र 'अ')	..	५२
एकूण अर्थसंकल्पाचा प्रधानशीर्ष-नि-कार्यक्रमनिहाय तपशील (विवरणपत्र 'ब')	..	५६
<b>कार्यक्रम</b>		
१. संचालन आणि प्रशासन (पोलीस निरीक्षणालय)	..	५९
२. महाराष्ट्र सायबर	..	६१
३. शिक्षण व प्रशिक्षण (पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे व महाविद्यालये)	..	८०
४. गुन्हे अन्वेषण आणि दक्षता	..	१०३
<b>गुन्हे अन्वेषण विभाग, बृहन्मुंबई —</b>	..	१०३
(अ) विशेष कार्यपथक	..	१०८
(ब) समाजसेवा शाखा	..	१०९
(क) श्वान पथक	..	१११
(ड) बालसहायक पोलीस पथक	..	११२
(इ) हरविलेल्या व्यक्तीसंबंधीचे केंद्र	..	११४
(ग) गुन्हा कार्यप्रणाली केंद्र	..	११४
(म) गुन्हा प्रतिबंधक शाखा	..	११५
(भ) आर्थिक गुन्हे विभाग	..	११६
(न) अपराध सूची केंद्र	..	११७
(च) जनसंपर्क केंद्र	..	११८
(छ) नियंत्रण कक्ष	..	११८
(ज) अंमली पदार्थविरोधी कक्ष	..	११९
<b>गुन्हे अन्वेषण विभाग —</b>	..	१२९
(अ) गुन्हे प्रकटीकरण शाखा	..	१२९
(ब) श्वान पथक	..	१४९
(क) हस्ताक्षर आणि छायाचित्र केंद्र	..	१५१
(ई) अंगुलिमुद्रा केंद्र	..	१५५
<b>आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग</b>	..	१६३
<b>अपर पोलीस महासंचालक, फोर्स वन</b>	..	१८५
<b>लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग</b>	..	१८६
(अ) सापळा प्रकरणे	..	१८६
(ब) तपासासाठी घेतलेले गुन्हे	..	१९२
(क) न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे	..	१९५
(ड) विभागीय चौकशीसाठी शिफारस केलेली प्रकरणे	..	१९६
(इ) लाचलुचपत प्रतिबंधक केंद्राने केलेले इतर कार्य	..	१९७
<b>दहशतवादविरोधी पथक —</b>	..	२०१
५. महिला व बाल अपराध प्रतिबंध विभाग	..	२०७
६. सीमा सुरक्षा बल	..	२११
७. <b>राज्य मुख्यालय पोलीस —</b>	..	२१५
(१) बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्त यांचे कार्यालय	..	२१५
(२) शहर पोलीस	..	२१५
(३) अनुज्ञप्ती विभाग	..	२१८
(अ) चित्रपटगृह व शस्त्रविषयक अनुज्ञप्ती	..	२१८
(ब) सार्वजनिक जमिनीवरील वाहन अनुज्ञप्ती विभाग	..	२१८

७. राज्य मुख्यालय पोलीस—चालू		
(४) सरकारी इमारतीकरिता रक्षक	..	२१८
(५) रुग्णालयीन खर्च	..	२१८
(६) मुंबई पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना	..	२१८
(७) (अ) शहर पोलीस	..	२३२
(ब) वाहतूक नियंत्रण शाखा	..	२३३
(क) वाहतूक प्रशिक्षण संस्था	..	२४०
(ड) मोटार परिवहन विभाग	..	२४२
(फ) सशस्त्र पोलीस	..	२४४
(८) (अ) अनुज्ञप्ती विभाग	..	२५१
(ब) सरकारी इमारतीसाठी रक्षक	..	२६६
(क) रुग्णालयीन खर्च	..	२६८
८. जिल्हा पोलीस—	..	२७५
(१) (अ) पोलीस आयुक्तालय	..	२७५
(ब) जिल्हा पोलीस दल	..	२७५
(क) राज्य राखीव पोलीस दल	..	३०६
(ड) पोलीस बिनतारी यंत्रणा	..	३०८
(इ) पोलीस मोटार परिवहन विभाग	..	३३६
(फ) मोटार चालक यांचे प्रशिक्षण	..	३४४
(ग) महामार्ग वाहतूक मदत केंद्र	..	३६१
(२) वाहतूक अभियांत्रिकी पथक	..	३७३
(३) रुग्णालय खर्च (जिल्हा रुग्णालये)	..	३७६
(४) जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती देणारा विभाग	..	३८८
९. ग्राम पोलीस	..	३९५
१०. रेल्वे पोलीस	..	३९९
११. बंदर पोलीस	..	४२०
१२. महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना	..	४२७
१३. पोलीस कर्मचाऱ्यांचे कल्याण	..	४२८
१४. राज्य पोलीस दलाचे आधुनिकीकरण	..	४३८
१५. न्यायसाहाय्यक विज्ञान	..	४३९
१६. इतर खर्च (युरोपीय भटके लोक इत्यादींबाबत खर्च)	..	४५०
१७. स्थानिक संस्था, महानगरपालिका इत्यादींना साहाय्य	..	४५२
१८. धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या	..	४५७
१९. इतर खर्च (महानगरपालिका व नगरपालिका यांना साहाय्यक अनुदान)	..	४६०
२०. इतर संकीर्ण नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा	..	४६४
२१. पोलीस शल्यचिकित्सक	..	४६७
२२. पोलीस गृहनिर्माण	..	४७२
२३. महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहीम	..	५१७

## पोलीस यंत्रणा, महाराष्ट्र राज्य

### प्रस्तावना :

कायदा व सुव्यवस्था राखणे, गुन्ह्याचा शोध करणे आणि गुन्हे टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करणे ही पोलीसांची मुख्य कामे आहेत. शिवाय गुन्हे टाळणे, गुन्हेगारावर खटले भरणे, कैद्यांना तसेच सरकारी तिजोरी, खाजगी किंवा सार्वजनिक मालमत्तेला संरक्षण देणे, वाहतूक सुव्यवस्था चालू ठेवणे, स्फोटक पदार्थांची तपासणी करणे, पूर्वचारित्र्य तपासून पाहणे ही महत्त्वाची कामेही पोलीस करतात. या व्यतिरिक्त सामाजिक, आर्थिक, विविधता कार्यान्वित करण्यासाठी सुध्दा पोलीसांना कामगिरी बजावावी लागते.

ही सर्व कामे दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत असलेल्या २१,२९१ पोलीस अधिकारी व २,०८,६७१ पोलीस कर्मचारी असे एकूण २,२९,९६२ पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांमार्फत पोलीस दल पार पाडते. या पोलीस दलाच्या नियंत्रण व प्रशासनाबाबतचे अधिकार, मुंबईत मुख्यालय असलेल्या महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षकांना प्रदान करण्यात आले आहेत. अंतर्गत अर्थव्यवस्था, सर्वसाधारण प्रशिक्षण, पोलीस दलामध्ये शिस्तपालन, तसेच त्यांची कार्यक्षमता राखणे यासाठी ते जबाबदार आहेत. महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक आणि सहा अपर पोलीस महासंचालक यांमध्ये या कार्यभाराची विभागणी करण्यात आली आहे.

पोलीस महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई हे बृहन्मुंबई व महासंचालक, अेसीबी, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई वगळून महाराष्ट्र राज्य पोलीस दलाचे नियंत्रण, कार्यकारी व प्रशासकीय प्रमुख आहेत. त्यांच्या नियंत्रणाखाली त्यांना (१) अपर पोलीस महासंचालक (कायदा व सुव्यवस्था), (२) अपर पोलीस महासंचालक (प्रशासन), (३) अपर पोलीस महासंचालक (आस्थापना), (४) अपर पोलीस महासंचालक (नियोजन व समन्वय), (५) अपर पोलीस महासंचालक (तरतूद), अपर पोलीस महासंचालक (आर्थिक गुन्हे शाखा), (६) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कायदा व सुव्यवस्था), (७) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (प्रशासन), (८) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (आस्थापना), (९) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (नि. व स.), (१०) सहाय्यक पोलीस महानिरीक्षक (नियोजन व समन्वय) / सरसंपादन (दक्षता) / (आस्था.) / (का. व सु.) (प्रशासन) ही सहाय्यक पदे निर्माण केलेली आहेत.

महाराष्ट्र राज्यातील पोलीस विभागाचे १०४ घटक आहेत. त्यामध्ये १२ पोलीस आयुक्तालये, १ गुन्हे अन्वेषण विभाग, १ राज्य गुप्तवार्ता विभाग, ८ परिक्षेत्रे, ३६ पोलीस जिल्हे, ४ रेल्वे पोलीस जिल्हे, ०१ ते १६ व १८, १९ राज्य राखीव पोलीस दल गट, १ मोटार परिवहन विभाग, १४ प्रशिक्षण संस्था आणि १ राज्य पोलीस बिनतारी संदेश यंत्रणा यांचा समावेश होतो. बृहन्मुंबईसहित राज्यात एकूण १,१६५ पोलीस ठाणी आहेत.

मुंबई, पुणे, नागपूर, ठाणे, नाशिक, औरंगाबाद, सोलापूर, नवी मुंबई, अमरावती, पिंपरी-चिंचवड, मिरा भाईंदर-वसई-विरार व लोहमार्ग, मुंबई या १२ ठिकाणी पोलीस आयुक्तालये आहेत. या प्रत्येक ठिकाणी पोलीस यंत्रणेचा प्रमुख म्हणून अपर पोलीस महासंचालक / विशेष पोलीस महानिरीक्षक / पोलीस उपमहानिरीक्षक या दर्जाचे अधिकारी पोलीस आयुक्तपदी कार्यरत आहेत आणि त्यांना जिल्हादंडाधिकाऱ्यांचेही अधिकार आहेत.

वरील पोलीस आयुक्तालये वगळता प्रशासकीय कारभारासाठी राज्याची आठ परिक्षेत्रांमध्ये विभागणी करण्यात आली आहे. या आठ परिक्षेत्रांपैकी सात परिक्षेत्रांच्या प्रमुखपदी प्रत्येकी एक विशेष पोलीस महानिरीक्षक दर्जाचे व गडचिरोली परिक्षेत्र येथे पोलीस उपमहानिरीक्षक दर्जाचा अधिकारी कार्यरत आहे. एका परिक्षेत्रात तीन ते पाच जिल्ह्यांचा समावेश असतो. तसेच (१) महासंचालक, अॅण्टी करप्शन ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, (२) पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, मुंबई, (३) पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण, खास पथक, मुंबई, (४) अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (५) आयुक्त व अपर पोलीस महासंचालक, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, (६) अपर पोलीस महासंचालक (वाहतूक), मुंबई, (७) अपर पोलीस महासंचालक, नागरी हक्क संरक्षण, मुंबई, (८) अपर पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस दल, मुंबई, (९) अपर पोलीस महासंचालक, दहशतवाद विरोधी पथक, मुंबई, (१०) अपर पोलीस महासंचालक, आर्थिक गुन्हे, मुंबई, (११) संचालक व अपर पोलीस महासंचालक, पोलीस बिनतारी संदेश यंत्रणा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (१२) अपर पोलीस महासंचालक, अॅन्टी-नक्षलाईट ऑपरेशन, नागपूर, (१३) अपर पोलीस महासंचालक, फोर्स वन, मुंबई, (१४) संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक, (१५) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य गुन्हे अभिलेख केंद्र, पुणे, (१६) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन विभाग, पुणे, (१७) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस दल, पुणे, (१८) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस दल, नागपूर, (१९) विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे या दर्जाचे १९ वरिष्ठ पोलीस अधिकारी सदर घटकात कार्यरत आहेत.

मुंबईवर झालेल्या दहशतवादी हल्ल्यानंतर राज्य शासनाने दहशतवादी / अतिरेकी यांच्याकडून होणाऱ्या संभाव्य हल्ल्यांचा प्रभावी व समर्थपणे मुकाबला करण्यासाठी राज्यात राष्ट्रीय सुरक्षा दलाच्या (एन. एस. जी. च्या) धर्तीवर विशेष कमांडो पथक स्थापन करण्याबाबत घेतलेल्या निर्णयानुसार शासन निर्णय, गृह विभाग, आय. एस. एस./१००९/प्र. क्र. ८४/विशा-४, दिनांक २ एप्रिल २००९ अन्वये राज्य सुरक्षा दलामध्ये फोर्स वनची स्थापना केली आहे. सध्या सदर फोर्स वन कमांडो पथकाचे मुख्यालय / कार्यालय गोरेगाव (पू.), मुंबई येथे

कार्यरत आहे. सदर फोर्स वन मध्ये अपर पोलीस महासंचालक हे पथकाचे विभाग प्रमुख असून त्यांना सहायक म्हणून कृती विभागात १ पोलीस अधीक्षक, ३ पोलीस उपअधीक्षक, ८ पोलीस निरीक्षक, १३ सहायक पोलीस निरीक्षक, ४३ पोलीस उपनिरीक्षक, ०२ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, ६२ पोलीस हवालदार, ११ पोलीस नाईक, २२२ पोलीस शिपाई, १३ कार्यालयीन कर्मचारी व १३ मेस कर्मचारी असे एकूण ४५० पदे, तसेच शासन निर्णय क्रमांक अेपीओ-०१०३/८१३६/प्र. क्र. १४३/पोल-३, दिनांक ३१ डिसेंबर २००९ अन्वये फोर्स वन अर्बन काउंटर ट्रेनिंग अकादमीकरिता पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांची एकूण ४४ पदे अशी एकूण ४९४ पदे आहेत.

राज्यात दहशतवादी कारवायांना त्वरेने, वेगाने व परिणामकारकपणे आळा घालण्यासाठी दहशतवादविरोधी पथकाची स्थापना शासन निर्णय क्रमांक एसएसए-१०/०३/५/विशा-४, दिनांक ८ जुलै २००४ अन्वये करण्यात आलेली आहे. दहशतवाद विरोधी पथकाचे प्रमुख म्हणून अपर पोलीस महासंचालक हे पद शासन निर्णय क्रमांक आयएसएस-१००९/प्र. क्र. ६०/विशा-४, दिनांक २७ जुलै २००९ अन्वये निर्माण करण्यात आले आहे. दहशतवादविरोधी पथक, नागपूर, औरंगाबाद, उपपथक पुणे, नाशिक, अकोला, नांदेड येथे कार्यरत आहेत. दहशतवाद विरोधी पथक मुंबई उर्वरित महाराष्ट्र यांचे लेखा व आस्थापनाविषयक कामकाज मुंबई येथील मुख्य कार्यालयातून एकत्रितरित्या करण्यासाठी करण्याबाबतची कार्यवाही सुरू आहे. सदर दहशतवादविरोधी पथकामध्ये अपर पोलीस महासंचालक हे विभाग प्रमुख असून त्यांना सहायक म्हणून कृती विभागात १ विशेष पोलीस महानिरीक्षक, १ पोलीस उपमहानिरीक्षक, ४ पोलीस उपायुक्त, १० सहायक पोलीस आयुक्त, ४५ पोलीस निरीक्षक, ६५ सहायक पोलीस निरीक्षक, ८० पोलीस उपनिरीक्षक, ११ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, ७० पोलीस हवालदार, २१६ पोलीस नाईक, २०९ पोलीस शिपाई व २५ प्रशासकीय/कार्यालयीन कर्मचारी वर्ग असे एकूण ७४१ पदे निर्माण केलेली आहेत.

राज्यामध्ये सध्या राज्य राखीव पोलीस दलाचे एकूण १६ गट आहेत. सदर गटांमध्ये ५३४ अधिकारी व १५,६३४ पोलीस कर्मचारी असे एकूण १६,१६८ इतके पोलीस अधिकारी व कर्मचारी कार्यरत आहेत. तथापि, विशेष कामासाठी जिल्ह्यांना या गटांमधून जादा मनुष्यबळ दिले जाते. बहवंशी संरक्षण दलाच्या पध्दतीचे शिक्षण या राखीव पोलीस दलाला दिले जाते. गंभीर स्वरूपाच्या दंगली व आकस्मिक परिस्थितीला तोंड देणेकामी जिल्हा पोलीस दलास मदत करण्यासाठी हे गट सज्ज ठेवण्यात येतात. अशा रीतीने पोलीस दलाची कार्यपध्दती चालते.

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे बृहन्मुंबई पोलीस दलाचे कार्यकारी व प्रशासकीय प्रमुख आहेत, त्यांच्या नियंत्रणाखाली त्यांना सहपोलीस आयुक्त (गुन्हे-२), सहपोलीस आयुक्त (कायदा व सुव्यवस्था), सहपोलीस आयुक्त (प्रशासन) व सहपोलीस आयुक्त (वाहतूक) ही पाच पदे सहायक म्हणून दिलेली आहेत, या व्यतिरिक्त ११ अपर पोलीस आयुक्त (पाच प्रादेशिक विभागाचे अपर पोलीस आयुक्त मिळून) दिलेले आहेत आणि ४२ पोलीस उपायुक्त आहेत. त्याचप्रमाणे १३८ सहायक पोलीस आयुक्त, १०७६ पोलीस निरीक्षक, १०९३ सहायक पोलीस निरीक्षक, ३५१६ पोलीस उपनिरीक्षक, ४२९३ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, ११९८९ पोलीस हवालदार, १५६ पोलीस नाईक तांत्रिक, २८९३९ पोलीस शिपाई असे एकूण ५८८२ पोलीस अधिकारी व ४५३७७ पोलीस कर्मचारी मिळून एकूण ५१२५९ कर्मचारी आहेत आणि मंत्रालयीन कर्मचारी वर्ग १, २, ३ व ४ चे एकूण १३५९ कर्मचारी कार्यरत आहेत व ५२ विधी अधिकारी कंत्राटी पध्दतीने कार्यरत आहेत.

कायदा व सुव्यवस्था आणि प्रशासन यामध्ये पोलीस आयुक्तांचे सरळ ओझे कमी करण्यासाठी सहपोलीस आयुक्त त्यांना मदत करतात प्रशासकीय बाबतीत त्यांना मदत करण्यासाठी सहपोलीस आयुक्त (प्रशासन) व पोलीस उपआयुक्त (मुख्यालय-१), पोलीस उपआयुक्त (मुख्यालय-२) यांची नियुक्ती केलेली आहे. बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था योग्यरीतीने हाताळण्यासाठी अपर पोलीस आयुक्त, दक्षिण प्रादेशिक विभाग, अपर पोलीस आयुक्त, मध्य प्रादेशिक विभाग, अपर पोलीस आयुक्त, पूर्व प्रादेशिक विभाग व अपर पोलीस आयुक्त, पश्चिम प्रादेशिक विभाग व अपर पोलीस आयुक्त, उत्तर प्रादेशिक विभाग असे पाच अधिकारी आहेत. बृहन्मुंबईतील गंभीर स्वरूपाचे गुन्हे हाताळणे व अशा गुन्हेगारीला आळा घालण्यासाठी, राबविण्यासाठी योजनेसाठी सहपोलीस आयुक्त, गुन्हे व सहपोलीस आयुक्त (आर्थिक गुन्हे) यांना मदत करण्यासाठी पोलीस उपआयुक्त, गुन्हे व अपर पोलीस आयुक्त, गुन्हे तसेच आठ पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. मुंबई शहरामध्ये सामाजिक हालचालींवर लक्ष ठेवून कोणताही गैरप्रकार होऊ नये याबाबत दखल घेण्यासाठी व विशेष शाखा एक-ई ही शाखा निर्माण करून त्यासाठी एक अपर पोलीस आयुक्त व एक पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. तसेच विशेष शाखा एक मध्ये सुरक्षा व संरक्षण, स्वतंत्ररित्या हाताळण्यासाठी एक अपर पोलीस आयुक्त व तीन पोलीस उपआयुक्त ही पदे अस्तित्वात आहेत. त्याचप्रमाणे बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी सशस्त्र दलावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी एक अपर पोलीस आयुक्त व पाच पोलीस उपआयुक्तांची पदे निर्माण करण्यात आली आहेत. तसेच शहरामध्ये उद्भवणाऱ्या दंगलीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी दोन दंगल काबू पथके तयार केली असून त्याकरिता एक पोलीस उपआयुक्त व दोन सहायक पोलीस आयुक्त अशी पदे निर्माण करण्यात आली आहेत. बृहन्मुंबईतील वाहतूक नियंत्रण कामाची देखरेख करण्यासाठी आणि तदसंबंधी विविध योजना राबविण्यासाठी एक सहपोलीस आयुक्त, एक अपर पोलीस आयुक्त व चार पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. मोटार परिवहन विभागातील आणि बिनतारी संदेश विभागातील तांत्रिक कामाच्या देखरेखीसाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे दोन पोलीस उपआयुक्त नियुक्त केलेले आहेत. बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी एक सहपोलीस आयुक्त (कायदा व सुव्यवस्था) व एक पोलीस उपआयुक्त, अभियान हे आहेत. तसेच बृहन्मुंबईसाठी एक स्वतंत्र अंमली पदार्थ विरोधी कोष असून त्यासाठी एक पोलीस उपआयुक्त आहे. बृहन्मुंबईतील ९४ पोलीस ठाणी पाच प्रादेशिक



विभागात विभागलेली आहेत. या प्रत्येक प्रादेशिक विभागाच्या अधिपत्याखाली प्रत्येक परिमंडळाला एक पोलीस उपआयुक्त नेमलेला आहे. सध्या तेरा परिमंडल कार्यालये आहेत, पोलीस उपआयुक्तांना योग्य त्या प्रमाणात मदतनीस म्हणून सहायक पोलीस आयुक्त दिलेले आहेत आणि पोलीस ठाणी / विभाग शाखा यांच्या कार्यक्षेत्रात येणारी लोकसंख्या, गुन्हेगारांची संख्या, पोलीस ठाण्याचा परिसर (क्षेत्रफळ) लक्षात घेऊन इतर गौण कर्मचारी वर्ग देण्यात आलेला आहे व अशा पध्दतीने बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्याचे कार्य केले जाते.

बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्तांच्या आस्थापनेवर सहपोलीस आयुक्त, अपर पोलीस आयुक्त, पोलीस उपआयुक्त, यांना कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राखण्याच्या कामासाठी पुरेसा वेळ मिळण्यासाठी दोन पध्दतीच्या प्रशासकीय कामकाजासाठी वर्ग २ दर्जाचे १५ वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी, २४ प्रशासकीय अधिकारी नेमलेले आहेत. अशा पध्दतीने बृहन्मुंबई पोलीस दलाची कार्यपध्दती चालते.

महिला गुन्हेगार व महिला तक्रारदार यांची प्रकरणे हाताळण्यासाठी वेगवेगळ्या महिला अधिकारी व महिला पोलीस शिपाई यांची नेमणूक केलेली आहे.

पोलीस संचार यंत्रणा कार्यक्षम व मजबूत व्हावी म्हणून पोलीस नियंत्रण कक्षाचे विकेंद्रीकरण करून एकूण पाच प्रादेशिक नियंत्रण कक्ष बृहन्मुंबई पोलीस दलासाठी निर्माण करण्यात आले आहेत. सध्या एकूण सहा नियंत्रण कक्ष कार्यरत आहेत.

शासनाने दहशतवादी कारवायांना आळा घालण्यासाठी पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या आस्थापनेवर दिनांक ३१ ऑगस्ट २००९ च्या शासन निर्णयान्वये २६ जलद प्रतिसाद पथके निर्माण करण्यासाठी मंजुरी दिली आहे. एका जलद प्रतिसाद पथकामध्ये ४ तुकड्या असतील, एका तुकडीमध्ये २ सहा. पोलीस निरीक्षक / पोलीस उपनिरीक्षक आणि १२ पोलीस शिपाई असा एकूण १४ पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांचा समावेश आहे. म्हणजेच एका जलद प्रतिसाद पथकामध्ये ८ पोलीस अधिकारी व ४८ पोलीस अंमलदार असे एकूण ५६ पोलीस अधिकारी / कर्मचारी कार्यरत असतील. अशाप्रकारे एका जलद पथकाची रचना करण्यात आलेली आहे. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई कार्यालयाच्या अधिनस्त दिनांक १ फेब्रुवारी २०१० पासून पाच प्रादेशिक विभागांमध्ये प्रत्येकी २ पथके व मुख्यालयास २ पथके अशी एकूण १२ जलद प्रतिसाद पथके निर्माण करण्यात आलेली आहेत, तसेच दिनांक ४ मार्च २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये ३ जलद प्रतिसाद पथके निर्माण करणे करिता १६८ पदे मंजूर झाल्यामुळे सशस्त्र पोलीस दलाच्या अधिनस्त ३ जलद प्रतिसाद पथके निर्माण करण्यात आली, अशी एकूण १५ जलद प्रतिसाद पथके पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई कार्यालयाच्या अधिनस्त कार्यरत आहेत.

## राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

### कार्यप्रणाली

गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हा पोलीस खात्यातील महत्त्वाचा विशेष विभाग आहे. या विभागाचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण महाराष्ट्र राज्याकरिता असून हा विभाग अपर पोलीस महासंचालक यांचे नियंत्रणाखाली कार्यरत आहे. राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागाकडील विविध गुन्हांच्या तपास कामांवर पर्यवेक्षण व नियंत्रणाचे काम विशेष पोलीस महानिरीक्षक (गुन्हे-पूर्व विभाग), विशेष पोलीस महानिरीक्षक (गुन्हे-पश्चिम विभाग) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (राज्य गुन्हे अन्वेषण अभिलेख केंद्र), उपमहानिरीक्षक (आर्थिक गुन्हे विभाग), उपमहानिरीक्षक, (प्रशासन) तसेच पोलीस अधीक्षक (पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक, कोल्हापूर, कोकण भवन, अमरावती आर्थिक गुन्हे, का. व सं. तांत्रिक) यांचेद्वारे केले जाते. गुन्हे अन्वेषण विभागात, पोलीस अधीक्षक (१) पुणे, (२) नागपूर, (३) अमरावती, (४) औरंगाबाद, (५) नाशिक, (६) कोकण भवन (७) कोल्हापूर अशी सात पथके पोलीस अधीक्षकांच्या थेट नियंत्रणाखाली असून, ते राज्यातील गुन्हांच्या संदर्भात प्रतिबंध, तपास आणि गुन्हांची उकल या कामात पर्यवेक्षण व नियंत्रण करतात. गुन्हे अन्वेषण विभागाकडे मा. उच्चन्यायालय, महाराष्ट्र शासन किंवा पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांनी सोपविलेल्या क्लिष्ट गुंतागुंतीच्या व व्यापक स्वरूपाच्या तसेच, महत्त्वाच्या गुन्हांचे तपासाचे कामकाज चालते. महाराष्ट्र राज्याचे पोलीस महासंचालक किंवा महाराष्ट्र शासनाच्या मार्गदर्शनाप्रमाणे संवेदनशील स्वरूपाच्या गुन्हांतील, गुप्त चौकशीचे कामकाज गुन्हे अन्वेषण विभाग करते. पोलीस व्यवस्थापनाचा अभ्यास, गुन्हेगारीबाबतचे संशोधनशास्त्र, सहकारी संस्थामधील गैरव्यवहाराबाबतचा तपास, जातीय तणावामुळे उद्भवणारे गुन्हे, औषध भेसळ इत्यादी विषयांच्या अनुषंगाने वेळोवेळी सोपविण्यात आलेले तपास असे कामकाज गुन्हे अन्वेषण विभाग करते. गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या अखत्यारीतील पोलीस श्वान पथकाची नुकतीच पुनर्रचना करून, पोलीस श्वान पथकाचे प्रभावी नियंत्रण देखभाल व निरीक्षणासाठी आयुक्तालय व जिल्हा पोलीस मुख्यालयाच्या ठिकाणी त्यांची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागाखाली वैशिष्ट्यपूर्ण स्वरूपाचे कामकाज हाताळले जाते.

१. सराईत गुन्हेगार.
२. खास सरहद्दीवरील जिल्हाच्या राज्यातील गुन्हेगारी.
३. गुन्हे गुप्तवार्ता राजपत्राचे प्रकाशन.
४. राज्य गुन्हे कार्यप्रणाली केंद्राचे व्यवस्थापन.

५. राज्य अंगुली मुद्रा केंद्राचे व्यवस्थापन.
६. राज्य हस्ताक्षर आणि छायाचित्रण विभाग व्यवस्थापन.
७. सांख्यिकी शाखेचे व्यवस्थापन.
८. कायदा व संशोधन पथकाचे व्यवस्थापन.
९. तपासकामी आवश्यक असणाऱ्या फॉरेन्सिक सायन्स लॅब पोस्ट व तार खाते, तसेच राज्य व केंद्र शासनाच्या इतर संस्थांशी समन्वयाचे काम करते.

### अंगुली मुद्रा केंद्राची सध्याची माहिती

महाराष्ट्र राज्यात गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या अधिपत्याखाली अंगुली मुद्रा केंद्राची स्थापना सन १८९९ साली पुणे येथे झाली. पुणे व्यतिरिक्त सध्या मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद येथे तीन विभागीय अंगुली मुद्रा केंद्र कार्यरत असून तेथे अटक आरोपींच्या शोधपत्रिकांची अभिलेखावर तपासणी, शिक्षाप्राप्त आरोपींचे अभिलेखसंग्रह, तसेच गुन्हास्थळी विकसित केलेल्या अज्ञात इसमांच्या चान्सप्रिंटसच्या पडताळणीचे कामकाज चालते. आधुनिक संगणकीय व दळणवळणाच्या प्रगत तंत्रज्ञानावर आधारित फिंगर प्रिंट अॅनालिसिस अॅन्ड क्रिमिनल ट्रेसिंग सिस्टीम (फॅक्टस्) ही संगणकीय यंत्रणा जुलै २००४ पासून कार्यान्वित करण्यात आली होती. सदर यंत्रणेवर ५,६०,००० गुन्हेगारांच्या बोट्यांचे ठसे संग्रहित करण्यात आले होते. सदरील संगणकीय प्रणाली माहे जून २०१२ पासून बंद झाली आहे. त्यामुळे कामकाज हे पूर्वीप्रमाणेच (मॅन्युअली) केले जात आहे.

सन २०१६ मध्ये ४५ मोबाईल फॉरेन्सिक इव्हेंस्टीगेशन व्हॅन १८ किट बॅगसह लोहमार्ग व्यतिरिक्त सर्व जिल्ह्यांना शासनाकडून मंजूर झालेल्या असून त्यांचे ४२ जिल्ह्यांना वाटप करण्यात आले आहे.

४ अंगुली मुद्रा केंद्र व ४२ जिल्ह्यांचे ठिकाणी असे एकूण मंजूर २९३ पैकी हजार १९० अंगुली मुद्रा अधिकारी आधुनिक तपासणी उपकरणे व साहित्यांसह अंगुली मुद्रा कामकाज पाहतात.

सन २०१७ मध्ये महाराष्ट्र शासनाने Automated Multimodel Biometric Identification System (AMBIS) या संगणकीय प्रणालीस अंगुली मुद्रा केंद्रातील शिक्षाप्राप्त व अटक आरोपींच्या अभिलेख पत्रिकांचे संगणकीकरण करण्यास मंजूरी दिली. (AMBIS) संगणकीय प्रणालीची कामकाज प्रक्रिया सुरु असून सध्या डाटा कन्व्हर्जन म्हणजे अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिकांचे स्कॅनिंगचे तसेच त्यावरील अटक व शिक्षाप्राप्त आरोपींची वैयक्तीक माहिती सदर संगणक प्रणालीवर भरण्याचे कामकाज राज्यातील चारही अंगुली मुद्रा केंद्रामध्ये पूर्ण झालेले आहे. प्रणालीत भरलेल्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांचे १०० टक्के (Data Validation) चे कामकाज पूर्ण झाले आहे. (AMBIS) संगणकीय प्रणालीचे प्रशिक्षण सर्व अंगुली मुद्रा अधिकाऱ्यांना देण्यात आले आहे. या प्रणालीमध्ये शिक्षाप्राप्त व अटक आरोपींच्या १० बोट्यांच्या ठशांसह हाताचा पंजा व पूर्वी शोध / माग न लागलेल्या (घटना स्थळावर प्राप्त) चान्सप्रिंट, चेहरेपट्टी, फोटो व डोळ्यांचे आयरिस (IRIS) डाटा संग्रहित करण्यात येणार आहे. सदर प्रणाली २४ तास चालू राहणार असून त्याद्वारे अल्पावधीत निकाल प्राप्त होणार आहेत सदर प्रणालीला दिनांक २४ ऑगस्ट २०२१ रोजी High Power Committee मध्ये AMBIS Go Live Subjected to Govt. Approval अशी मान्यता मिळाली आहे.

अंगुली मुद्राशास्त्र हे व्यक्तिगत ओळख पटविण्याचे परिपूर्ण शास्त्र असून ते व्यक्तीपरत्वे भिन्नता व अपरिवर्तनशीलता या दोन मूल तत्त्वावर आधारित आहे. प्रत्येक व्यक्तीच्या तळहात / तळपाय / बोट्यावरील घर्षणजन्य त्वचेवर असलेल्या रेषा या एकमेव / अद्वितीय व शाश्वत असून व्यक्तीच्या जन्मापासून मृत्यूपर्यंत रेषांमध्ये काहीही बदल होत नाही.

**बोटांच्या ठशांचे उपयोग.**— बोटांच्या ठशांच्या सहाय्याने कोणत्याही जिवंत अथवा मृत व्यक्तीची ओळख पटविता येते. पोलीस, बँक, वित्तीय संस्था, न्यायालय, पारपत्र कार्यालय, निवडणूक आयोग, इस्पितळे इत्यादी ठिकाणी बोटांच्या ठशांच्या सहाय्याने व्यक्तिगत ओळख पटविता येते.

### अंगुली मुद्रा केंद्रातील कामकाज

- (१) अटक व शिक्षा झालेल्या आरोपींच्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांचे अभिलेख संग्रहण करणे.
- (२) पोलीस दैनंदिन कामकाजात अनेक इसमांना अटक करतात. त्यापैकी काही आरोपींना पूर्वशिक्षा असतात. पोलीस ठाण्यामध्ये अटक केलेल्या इसमांची दहा बोटांची अंगुली मुद्रा पत्रिका घेऊन ती अंगुली मुद्रा केंद्रात पूर्वशिक्षा तपासणीसाठी पाठविले जाते. या अंगुली मुद्रा पत्रिकेला शोधपत्रिका असे संबोधले जाते. शोधपत्रिका अन्वेषित झाल्यास संबंधित तपासणी अंमलदारास अंगुली मुद्रा केंद्राकडून त्याच्या पूर्व शिक्षेची माहिती, आरोपीचा संपूर्ण तपशील जसे तडीपार, फरारी इसम, गुन्हे कार्यप्रणालीच्या नोंदी इत्यादी कळविल्या जातात. न्यायालयात आरोपींसाठी पोलीस कोठडी मिळविणे, शिक्षा फर्माविणेकामी सदरील माहिती उपयुक्त ठरते.
- (३) अंगुली मुद्रा केंद्रात वादग्रस्त दस्तऐवजामधील ठशांवर अंगुली मुद्रा तज्ज्ञ मतप्रदर्शन देण्याबाबतची प्रकरणे दरवर्षी पोलीस

ठाणे, न्यायालये, बँका, शासकीय, निमशासकीय कार्यालये, सैन्यदले व खाजगी इसम यांचेकडून प्राप्त होत असतात. वादग्रस्त दस्तऐवजांमधील अंगठ्यांच्या टशांशी संबंधित नमुना ठसे हे मान्य टशांबरोबर अंगुली मुद्रा शास्त्राप्रमाणे तुलनात्मक तपासणी करून अंगुली मुद्रा तज्ज्ञ आपले मत तयार करून संबंधित अंगुली मुद्रा केंद्रातील संचालक/पोलीस अधीक्षक (अंगुली मुद्रा) अथवा उपसंचालक/पोलीस उपअधीक्षक (अंगुली मुद्रा) यांचेकडे छाननीसाठी व अंतिम मतप्रदर्शनासाठी सादर करतात. संचालक/पोलीस अधीक्षक (अंगुली मुद्रा) अथवा उपसंचालक/पोलीस उपअधीक्षक (अंगुली मुद्रा) यांचे स्वाक्षरीने अंतिम मतप्रदर्शन पाठविले जाते. शासकीय कार्यालये वगळता नियमाप्रमाणे खाजगी इसमांकडून तपासणी करणेसाठी शुल्क आकारणी केली जाते.

- (४) अंगुली मुद्रा तज्ज्ञ वेगवेगळ्या गुन्द्यांचे ठिकाणी पोलीस ठाण्यांकडून संदेश प्राप्त झालेनंतर गुन्हेगारांनी हाताळलेल्या वस्तूवरील बोटांचे अदृश्य ठसे विकसित करतात, त्यांना चान्सप्रिंटस म्हणतात. चान्सप्रिंटसची पडताळणी दैनंदिन अटक आरोपींच्या अंगुली मुद्रा पत्रिका, संबंधितांच्या ठसे पत्रिका, गुन्हेगारांचे अभिलेख, तसेच फिर्यादीकडील सर्व इसमांच्या अंगुली मुद्रा पत्रिकावरील टशांशी पडताळणी करून त्यावरून मतप्रदर्शन देण्याचे काम अविरत करत असतात. तसेच चान्सप्रिंटद्वारा गुन्हा प्रकट झाल्यास त्याबाबतच्या साक्षी/पुराव्यासाठी अंगुली मुद्रा तज्ज्ञ शासनाच्यावतीने न्यायालयात हजर राहतात.
- (५) ठसे विकसित करण्यासाठी पॉलिरे, सेप्रीगन, डस्टप्रिंट लिफ्टर इत्यादी आधुनिक उपकरणांचा वापर केला जातो.
- (६) परदेशगमन करणाऱ्या नागरिकांची त्यांनी मागणी केल्यानुसार १० बोटांची अंगुली मुद्रा पत्रिका शासकीय मूल्य आकारून तयार केली जाते.

### श्वान पथकाची माहिती

राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या अधिपत्याखाली ४६ श्वानपथक कार्यरत असून त्यांची हाताळणी करण्यासाठी प्रत्येक घटकामध्ये पोलीस उपनिरीक्षक दर्जाचा अधिकारी (डॉग मास्टर) असून त्यांचे हाताखाली प्रत्येक श्वानाकरिता २ श्वान हस्तक हवालदार/एक पोलीस शिपाई दर्जाचे असतात. त्यामध्ये ३५० श्वान कार्यरत आहेत. (संपूर्ण महाराष्ट्रातील श्वान पथकांमध्ये २८८ + बीडीडीएस १२२ = ३५० श्वान आहेत.

### हस्ताक्षर व छायाचित्रण विभाग, महाराष्ट्र राज्य

हस्ताक्षर व छायाचित्रण विभागांतर्गत पोलीस ठाणे, मा. उच्च न्यायालये, मा. सत्र न्यायालये, मा. दिवाणी व फौजदारी न्यायालये तसेच शासकीय व निमशासकीय कार्यालयाकडील विभागीय चौकशी इत्यादी वादग्रस्त प्रकरणातील दस्तऐवजांचे परिक्षण करून तज्ज्ञांकडून अभिप्राय दिला जातो या विभागांतर्गत पुणे, मुंबई, नागपूर व औरंगाबाद अशी चार ठिकाणी केंद्रे कार्यरत आहेत. पुणे कार्यालयांतर्गत १४ जिल्हे व ०७ आयुक्तालये आहेत. मुंबई कार्यालयांतर्गत संपूर्ण बृहन्मुंबई आहे. नागपूर शाखा विदर्भातील ११ जिल्हे व २ आयुक्तालये आहेत. तसेच, औरंगाबाद कार्यालयांतर्गत ९ जिल्हे व १ आयुक्तालय आहे.

हस्ताक्षर व छायाचित्रण विभागात बनावट सद्द्या, वादग्रस्त हस्ताक्षर, खाडाखोड, हस्ताक्षरात बदल करणे (alteration), निनावी पत्रे टंकलेखन, बनावट दस्तऐवज (Built-up document), संगणकाची प्रिंट, रेषेचा क्रम ओळखणे (sequence of stroke), शिक्का, प्रिंटरवर काढलेला मजकूर इत्यादींचे परिक्षण केले जाते.

या विभागातील दस्तऐवज परीक्षक हे दस्तऐवजांचे परिक्षण करून तज्ज्ञ अभिप्राय देतात व संबंधित न्यायालयामध्ये तज्ज्ञ साक्ष देऊन दिलेला अभिप्राय सिद्ध करून न्यायालयामध्ये मदत करतात. हस्ताक्षर विभागांतर्गत छायाचित्रण शाखा ह्या पुणे, मुंबई, नागपूर व औरंगाबाद या ठिकाणी आहेत. छायाचित्रण शाखा ही दस्तऐवज परिक्षकांनी दिलेल्या सूचनेप्रमाणे दस्तऐवजांचे छायाचित्रण करतात. तसेच अंगुलीमुद्रा, गुन्द्यांचे ठिकाण, चान्सप्रिंट, अपघाताचे ठिकाण इत्यादींचे छायाचित्रण करतात.

### (क) हस्ताक्षर विभागामध्ये खालील प्रकारचे वादग्रस्त दस्तऐवज परिक्षणासाठी येतात.

१. वादग्रस्त सद्द्या.
२. वादग्रस्त लिखाण.
३. लिखाणात केलेले बदल.
४. खऱ्या दस्तऐवजांवर चुकीच्या पद्धतीने किंवा फसव्यारितीने बदल करणे.
५. निनावी पत्रे.
६. दोन हस्ताक्षरांच्या मध्ये लिहिलेले अक्षर.

७. रेषेचा क्रम ओळखणे. (Sequence of stroke)

८. भौतिक व रासायनिक खाडाखोड.

९. टंकलेखन, छापील दस्तऐवज.

१०. रबरी शिक्के.

११. धमकी पत्रे, आत्महत्या करताना लिहिलेली चिठ्ठी

या विभागातील दस्तऐवज परिक्षक हे दस्तऐवजांबाबत वेगवेगळ्या मा. न्यायालयामध्ये तज्ज्ञ साक्षी देऊन न्यायदानामध्ये मदत करतात. महाराष्ट्र राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागातील छायाचित्रण उपकेंद्रामध्ये खालील वर्गीकृत प्रकरणांमध्ये छायाचित्रे काढली जातात.

(१) दस्तऐवज तपासणीसांच्या कामातील दस्तऐवज,

(२) अंगुलीमुद्रा केंद्राकडील दस्तऐवज,

(३) चान्सप्रिंट प्रकरणे,

(४) एम. ओ. बी. गुन्हेगार.

### ॲन्टीकरण ब्युरो

महासंचालक, ॲन्टीकरण ब्युरो हे विभाग प्रमुख असून पोलीस महासंचालक या दर्जाचे अधिकारी आहेत. त्यांच्या अधिपत्याखाली २ अपर महासंचालक, १ अपर पोलीस आयुक्त / पोलीस उपमहानिरीक्षक, ७ पोलीस उपआयुक्त / पोलीस अधीक्षक, ५ उपसंचालक, १६ अपर पोलीस उपआयुक्त / अपर पोलीस अधीक्षक, ९५ पोलीस उपअधीक्षक, १६९ पोलीस निरीक्षक, १ विधी सल्लागार, ७ विधी अधिकारी. ११२१ पोलीस कर्मचारी आणि कार्यालयीन कर्मचारी यांसह एकूण १४२५ अधिकारी / कर्मचारी मंजूर आहेत. यामध्ये शासनाने गृह विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अपीओ-३११०/प्र. क्र. ४२८/पोल-३, दिनांक १५ जून २०११ द्वारे मंजूर केलेल्या २२८ पदांचा समावेश आहे.

ॲन्टीकरण ब्युरो लाचलुचपत, भ्रष्टाचार, फौजदारी गुन्हाच्या स्वरूपाचे गैरवर्तन, शासकीय पैशाचा अपहार आणि कर्मचाऱ्यांची इतर भ्रष्टाचारी कृती या संबंधात चौकशी करते. लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदा कलम २ (क) अंतर्गत लोकसेवक म्हणून विशद केलेले सर्व राज्य शासकीय कर्मचारी, तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये काम करणारे उदा. महानगरपालिका, नगरपालिका, जिल्हा परिषदा, सहकारी संस्था, महामंडळे यामध्ये काम करणाऱ्या व्यक्ती यांच्याविरुद्ध आलेल्या तक्रारींची चौकशी ब्युरोमार्फत होते.

### न्यायसाहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा

राज्यातील न्यायसाहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा पोलीस अन्वेषण अधिकाऱ्यांना गुन्हा संशोधन कार्यातील आधुनिकीकरण करण्यासाठी शास्त्रीय मदत पुरवितात. या संचालनालयाचे काम प्रत्यक्षपणे शासनाच्या गृह विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली चालते. प्रयोगशाळेचे मुख्यालय मुंबई येथे असून पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती, नांदेड व कोल्हापूर येथेही प्रादेशिक प्रयोगशाळा आहेत. ह्या प्रयोगशाळांनी दिलेल्या महत्त्वपूर्ण विश्लेषण अहवालांमुळे पोलीस खात्याला गुन्हा अन्वेषणामध्ये आणि न्यायखात्याला न्यायदानामध्ये मदत होते.

आवश्यक असे सर्व विभाग, म्हणजे विष विश्लेषण, जीवशास्त्र, रक्तजल शास्त्र, डी. एन. ए. सामान्य विश्लेषण व उपकरणीय विभाग, भौतिक शास्त्र, क्षेपणास्त्र, दारूबंदी व उत्पादक शुल्क विभाग आणि छायाचित्रण शाखा अस्तित्वात आहेत. या कार्यालयाचे प्रमुख कार्य म्हणजे वस्तुनिष्ठ पुराव्यासाठी गोळा केलेल्या विविध सामग्रीचे प्रयोगशाळेत परीक्षण करून विश्वासाई आणि खंडण करण्यास अशक्य असा शास्त्रीय पध्दतीने परिस्थितीजन्य पुरावा सादर करणे हे होय. या प्रयोगशाळेतील शास्त्रीय मदतीचा उपयोग कसा करून घ्यावा ह्याचे प्रशिक्षण पोलीस गुन्हा अन्वेषण अधिकाऱ्याला दिले जाते. अशा कामाची सोय नसणाऱ्या दमण व दीव या केंद्रशासित प्रदेशांना, गोवा राज्य तसेच राज्यातील सैनिकी रुग्णालयांना आणि केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो यांनाही या कार्यालयातून तांत्रिक सेवा उपलब्ध करून दिली जाते.

गेल्या काही वर्षात ह्या प्रयोगशाळांतील कामाचा बोजा प्रमाणात्मकदृष्ट्या बराच वाढलेला आहे, तसेच त्यातील विविधताही वाढली आहे. प्रयोगशाळा आधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज असून येथे उच्चशिक्षित व अनुभवी शास्त्रज्ञ काम करीत आहेत.

मुंबई, नागपूर, पुणे, औरंगाबाद व नाशिक येथील प्रयोगशाळा त्यांच्या स्वतःच्या बांधलेल्या इमारतीमध्ये समाधानकारकपणे काम करीत आहेत. तसेच अमरावती येथे सन २००८ मध्ये नवीन प्रयोगशाळा भाडेतत्वावर सुरू करण्यात आलेली आहे.

सन २००६-०७ मध्ये नार्को अनालिसिस, ब्रेन फिंगर प्रिंटींग टेप अनालिसिस, लाय डिटेक्सेन, सायबर फॉरेंसिक स्पिकर आयडेंटिफिकेशन तंत्रज्ञान या प्रयोगशाळेत सुरू करण्यात आलेले आहे.

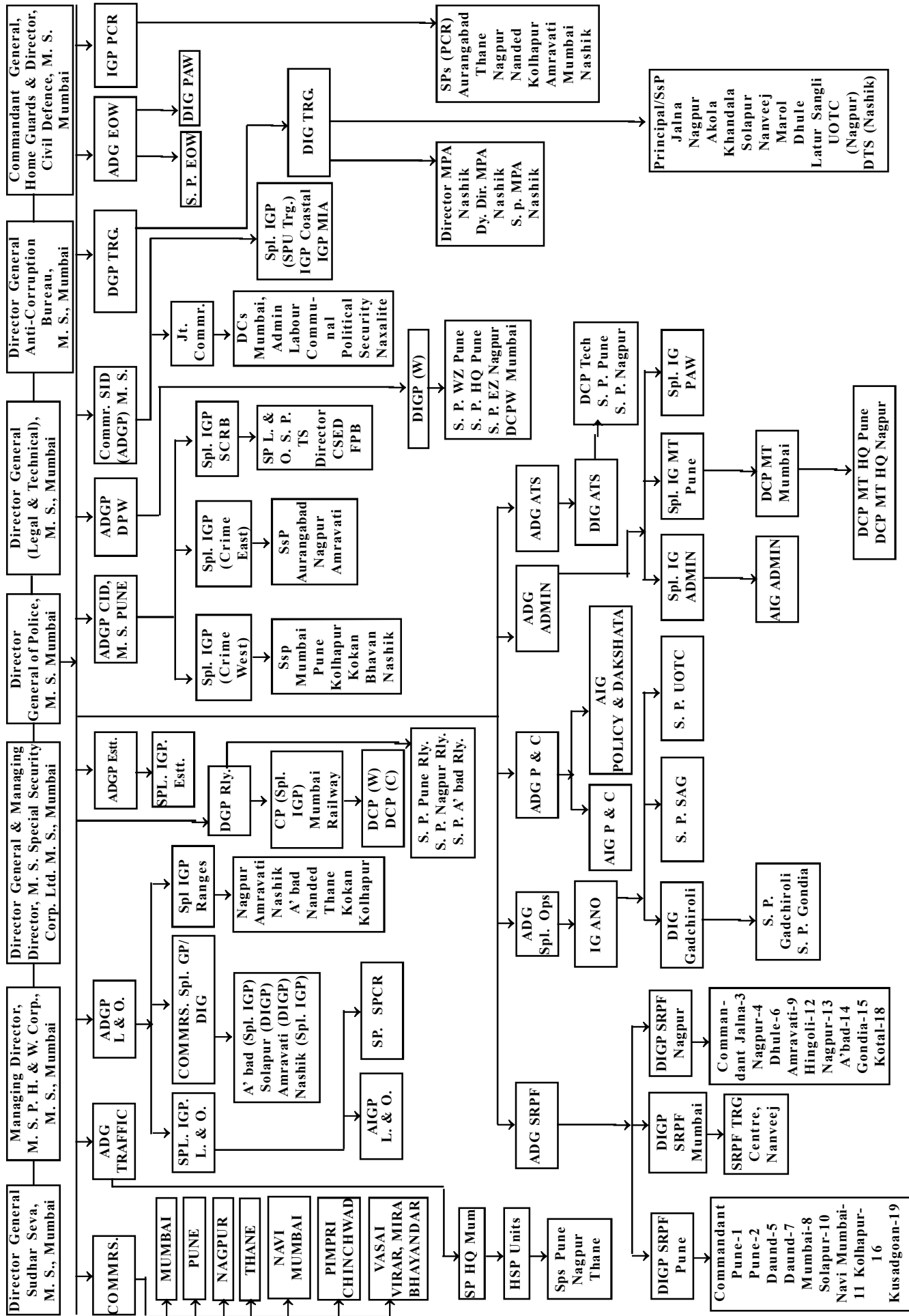
या भागात पोलीस खात्याचे कार्यक्रम अंदाजपत्रक तयार करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. खात्याचे कार्यक्रम अंदाजपत्रक तयार करण्याचे तंत्र असे की, कार्यक्रमाची ओळख व दिलेल्या कार्य संबंधात खात्याच्या कार्याची रूपरेषा अंतर्भूत आहे. मागणी केलेल्या अनुदानात ज्याचा समावेश झाला आहे त्या कार्यक्रमांची माहिती असे कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचे मूलभूत तत्त्व आहे.

पोलीस खात्याने केलेल्या कार्यक्रमाचे विश्लेषणाच्या आधारे खालील २१ कार्यक्रम दर्शविण्यात आले आहेत :-

- (१) संचालन व प्रशासन
- (२) शिक्षण व प्रशिक्षण
- (३) गुन्हा अन्वेषण व दक्षता
- (४) सीमा सुरक्षा दल
- (५) राज्य मुख्यालय, पोलीस
- (६) जिल्हा पोलीस
- (७) ग्राम पोलीस
- (८) रेल्वे पोलीस
- (९) बंदर पोलीस
- (१०) महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना
- (११) पोलीस कर्मचारीवर्ग कल्याण
- (१२) राज्य पोलीस दलाचे आधुनिकीकरण
- (१३) न्यायसाहाय्यक विज्ञान
- (१४) इतर खर्च (युरोपीय भटके लोक इत्यादींबाबत खर्च)
- (१५) स्थानिक संस्था, महानगरपालिका इत्यादींना साहाय्य
- (१६) धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या
- (१७) इतर खर्च (महानगरपालिका व नगरपालिका यांना साहाय्यक अनुदान)
- (१८) इतर संकीर्ण नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा
- (१९) पोलीस शल्यचिकित्सक
- (२०) पोलीस गृहनिर्माण
- (२१) महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहीम



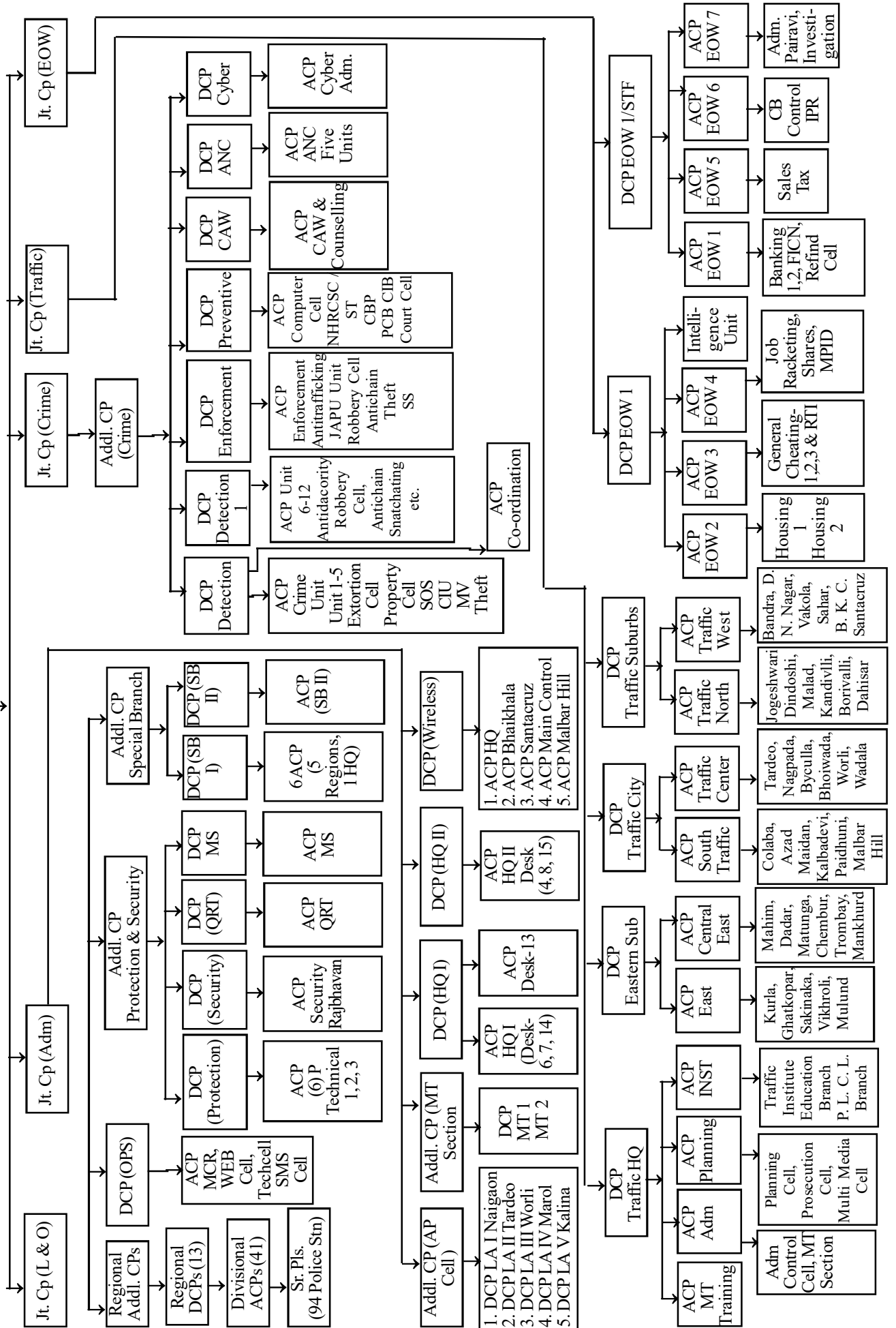
# ORGANIZATIONAL CHART OF MAHARASHTRA POLICE





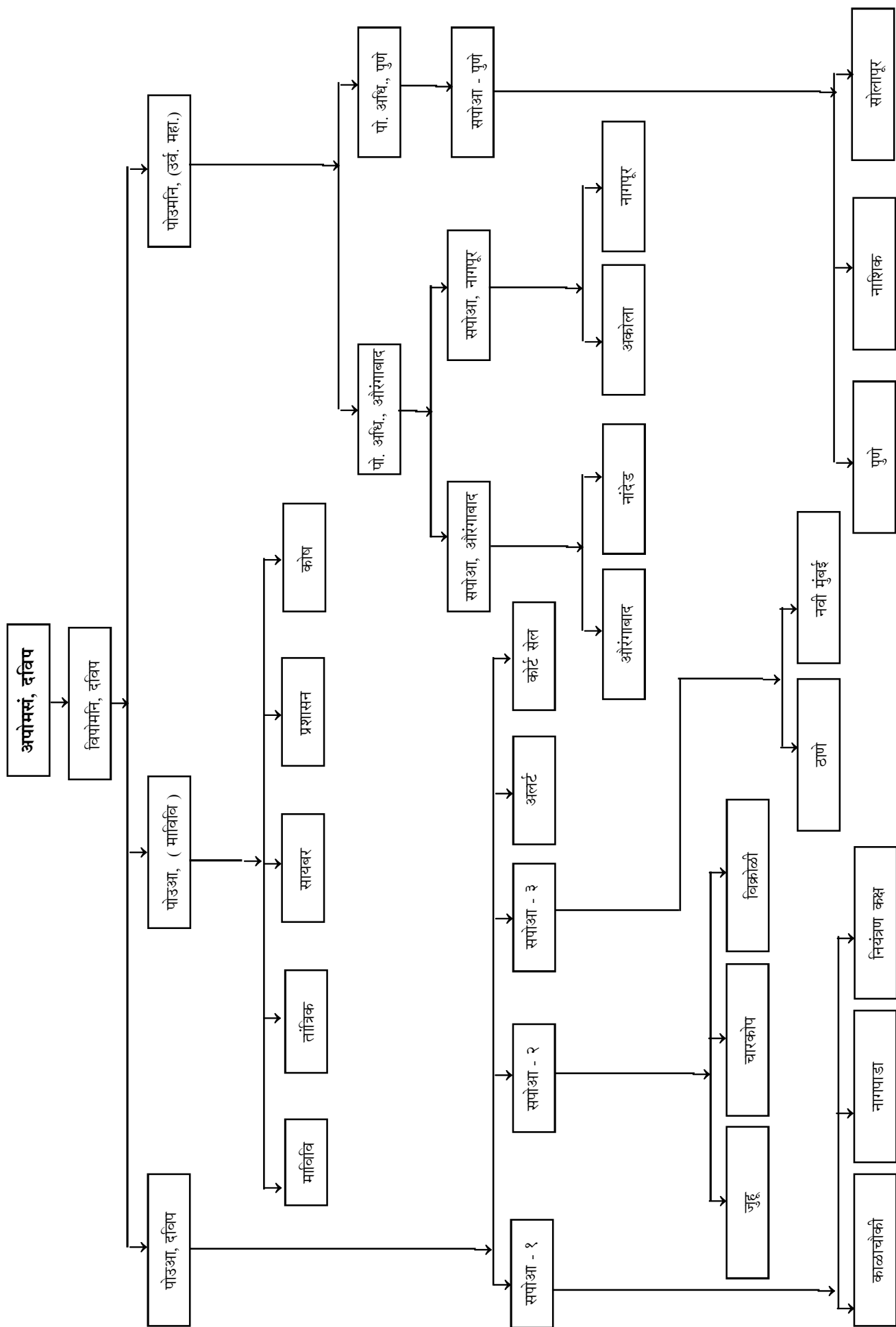


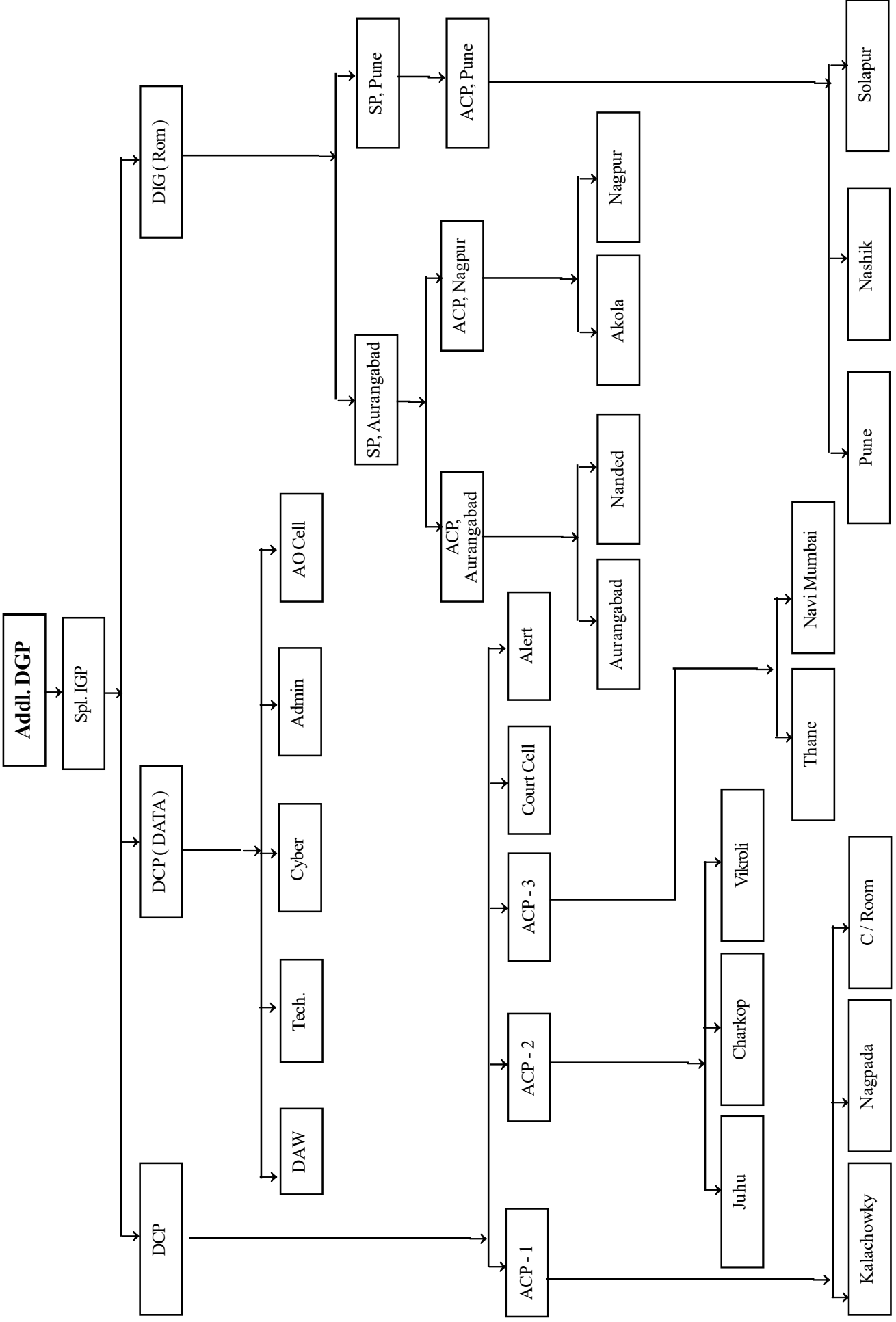
**Commissioner of Police**











**DIRECTORATE OF FORENSIC SCIENCE LABORATORIES HOME  
DEPT. MAHARASHTRA**

**ORGANIZATION CHART**



DIRECTORATE OF FORENSIC SCIENCE LABORATORIES  
(STATE OF MAHARASHTRA)

DIRECTOR GENERAL  
(LEGAL AND TECHNICAL)

DIRECTOR (HEAD OFFICE)  
FORENSIC SCIENCE LABORATORY,  
MUMBAI (ESTD; 1958)  
VIDYANAGARI, KALINA, MUMBAI-400 098.

JOINT DIRECTOR,  
(HEAD OFFICE)

Mumbai, Thane, Raigad, Palghar

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., NAGPUR  
1966

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., PUNE  
1979

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., AURANGABAD  
1981

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., NASHIK  
2004

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., AMRAVATI  
2008

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., NANDED  
2015

DEPUTY DIRECTOR,  
RFSL., KOLHAPUR  
2016

Nagpur, Bhandara,  
Gondia, Chandrapur,  
Gadchiroli, Wardha

Pune,  
Satara,  
Solapur

Aurangabad,  
Beed, Jalna,  
Osmanabad

Nashik, Nandurbar,  
Dhule, Jalgaon,  
Ahmednagar

Yawatmal, Akola,  
Amravati, Buldhana,  
Washim

Latur, Nanded,  
Hingoli,  
Parbhani

Sangli, Kolhapur,  
Ratnagiri,  
Sindhudurg

**Mini Forensic Science Laboratories**

DEPUTY DIRECTOR,  
MFSL., CHANDRAPUR  
2019

DEPUTY DIRECTOR,  
MFSL., RATNAGIRI  
2019

DEPUTY DIRECTOR,  
MFSL., DHULE  
2019

DEPUTY DIRECTOR,  
MFSL., THANE  
2019

DEPUTY DIRECTOR,  
MFSL., SOLAPUR  
2019

Chandrapur,  
Gadchiroli

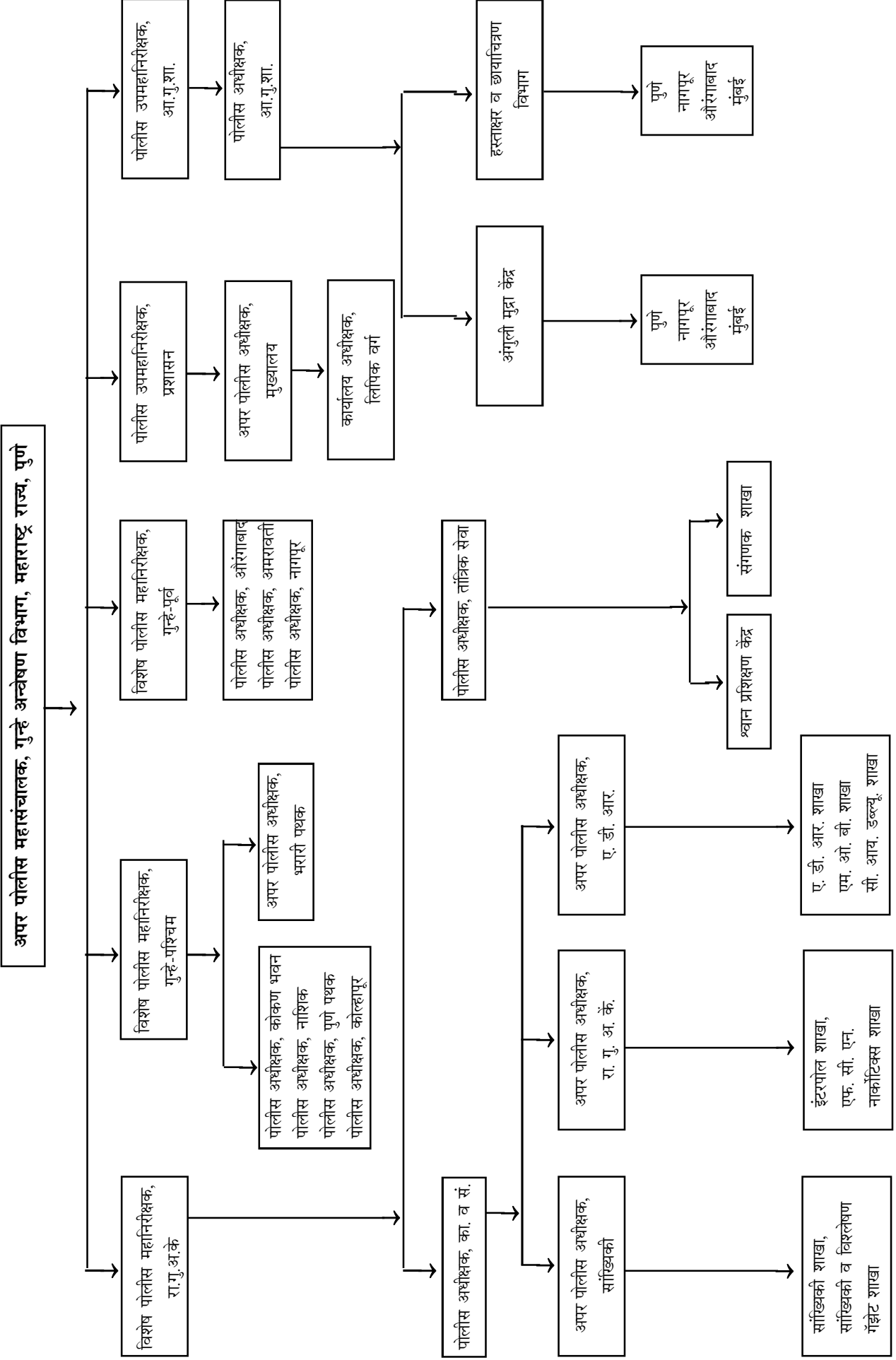
Ratnagiri,  
Sindhudurg

Dhule,  
Nandurbar

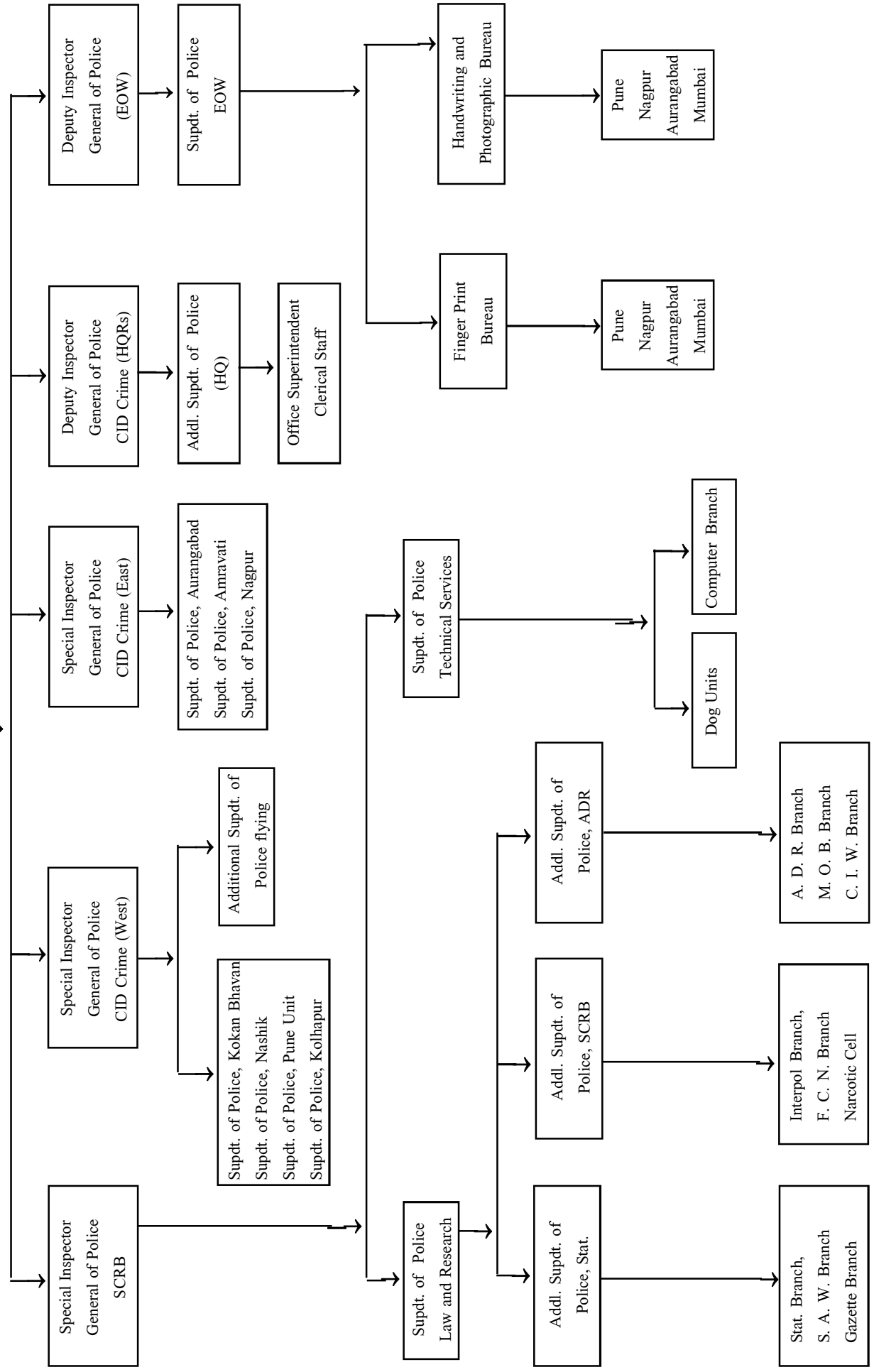
Thane,  
Palghar

Solapur,  
Osmanabad

\* At Mini Forensic Science Laboratories only Biology and Toxicology Divisions are established.



**Additional Director General of Police, State CID, Maharashtra State, Pune**





---

---

महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे  
मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)  
तक्ता

---

---



९	विपोमनि नाहसं, मुंबई.. IG., P.C.R., M. S. Mumbai	-	-	01	-	07	10	70	10	88	83	180	263
१०	अपर पोमसं., महाराष्ट्र राज्य, विशेष सुरक्षा मंडळ, मुंबई. Addl. D.G.P., Spl. Security Corpn., M. S., Mumbai.	-	01	01	-	02	03	-	-	-	07	-	07
११	अपर पोमसं व संचालक, पोलीस बिनतारी संदेश, पुणे. Addl. D. G. P. and Director, Police Wireless, Pune.	-	01	-	02	07	37	883	83	265	652	3217	3869
१२	पोलीस अधीक्षक, बिनतारी संदेश, पूर्व परि., पुणे-८. S.P. Police Wireless, Eest Zone, Pune-8.	-	-	-	-	01	04	13	01	03	20	35	55
१३	पोलीस अधीक्षक, बिनतारी संदेश, पूर्व परि., नागपूर. S. P. Police Wireless, East Zone, Nagpur.	-	-	-	-	02	07	21	-	12	37	63	100
१४	पो. आ., मुंबई शहर Commissioner of Police, Mumbai.	01	-	5	11	42	138	4293	156	28939	5882	45377	51259
१५	पो. आ., पुणे Commissioner of Police, Pune.	...	1	1	4	10	26	768	1927	4140	860	8628	9488
१६	पो. आ., पिंपरी-चिंचवड Commissioner of Police, Pimpri-Chinchwad.	...	1	-	1	3	8	344	910	1973	349	3933	4282
१७	पो. आ., ठाणे शहर Commissioner of Police, Thane.	...	01	01	04	11	30	767	2260	4328	925	9135	10060

महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोरमनि.	पोअ/पोउपआ.	पोअ/पोउआ.	पोअ/पोउअ/सहा.पोआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोउनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण Total
Sl. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	D.I. G.P.	S. P./D.C.P.	S. P./D.C.P.	Dy.SP/ A.C.P.	P. I.	A.P.I.	P.S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Police Officers	Total Men	Total
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
१८	पो. आ., मिरा भाईंदर वसई-विरार (New) Commissioner of Police, Mira-Bhayander-Vasai.	-	०१	००	०१	०५	१३	७४	१०८	२२४	२१९	५५९	७४२	१३८५	४२६	२९०५	३३३१	
१९	पो. आ., नागपूर शहर Commissioner of Police, Nagpur.	-	०१	०१	०३	१०	२२	१४०	१७४	४३४	६८२	१८४५	१७७६	३८४९	७८५	८१५२	८९३७	
२०	पो. आ., औरंगाबाद शहर Commissioner of Police, Aurangabad.	-	०१	-	-	०३	०८	४४	३९	१४४	३९५	७६९	५७७	१८५४	२३९	३५९५	३८३४	
२१	पो. आ., नाशिक शहर Commissioner of Police, Nashik.	-	-	०१	--	४	०८	५९	६७	१२७	२५२	६१६	७०४	१४९९	२६६	३०७१	३३३७	
२२	पो. आ., सोलापूर शहर Commissioner of Police, Solapur.	-	--	--	०१	०३	०७	३०	४७	५०	१७४	४०९	५४३	९६६	१३८	२०९२	२२३०	
२३	पो. आ., नवी मुंबई Commissioner of Police, Navi Mumbai.	-	०१	०१	०१	०७	१५	९०	२०२	२४६	३३७	१५४५	-	२९०५	५६३	४७८७	५३५०	
२४	पो. आ., अमरावती Commissioner of Police, Amravati.	-	-	-	०१	०३	०७	३६	२८	९०	१८९	३७०	५०६	८५६	१६५	१९२१	२०८६	
२५	पोलीस आयुक्त, लोहमार्ग, मुंबई Commissioner of Police, Rlys., Mumbai.	-	-	०१	-	०२	०७	५३	३८	१३८	३५२	८९५	६३७	१८९६	२३९	३७८०	४०१९	

कोकण परिक्षेत्र, नवी मुंबई

Kokan Range, Navi Mumbai

२६	वि.पो.म.नि. Spl. I.G.P.	०१	-	-	०१	-	-	-	-	-	-	०२	००	०२
२७	पो. अ., ठाणे (ग्रामीण) Superintendent of Police, Thane (Rural).	-	-	-	०२	०५	१४	२३	५०	१२५	४२६	९४	१४१०	१५०४
२८	पो. अ., पालघर Superintendent of Police, Palghar.	-	-	-	०२	०६	१४	२९	१०२	२२१	३०५	४०९	१०१८	२१०६
२९	पो. अ., रायगड Superintendent of Police, Raigad.	-	-	-	०२	०९	२९	४१	११०	२२६	५६२	४४७	११४३	२५६९
३०	पो. अ., सिंधुदुर्ग Superintendent of Police, Sindhudurg.	-	-	-	०२	०४	१९	२७	९२	१५५	२९५	२९७	६०६	१४९७
३१	पो. अ., रत्नागिरी Superintendent of Police, Ratnagiri.	-	-	-	०२	०६	२२	२४	१००	२०४	३६८	३२३	७५५	१८०४

कोल्हापूर परिक्षेत्र, कोल्हापूर

Kolhapur Range, Kolhapur

३२	वि.पो.म.नि. Spl. I.G.P.	०१	-	-	०१	०२	-	-	-	-	-	०४	-	०४
३३	पो. अ. कोल्हापूर Superintendent of Police, Kolhapur.	-	-	-	०३	०८	३१	३९	९९	३०२	६६३	६६३	१३७१	३१७९
३४	पो. अ. सातारा Superintendent of Police, Satara.	-	-	-	०२	०९	२६	५४	९४	३२२	७२४	६४६	१३५६	३२३३

महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोलिस पोमसं.	पोअ/पोउपआ. सहा.पोआ.	पोअ/पोउअ/पोअ/पोउपआ. सहा.पोआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोउनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण Total	
Sr. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	Spl. I.G.P.	D.I. G.P.	S. P./D.C.P.	Dy.SP/ A.C.P.	P. I.	A.P.I.	P.S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Total Police Officers	Total Men	Total
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
३५	पो.अ. सांगली Superintendent of Police, Sangli.	..	-	-	-	-	०२	०८	२६	५६	९१	२८१	५९३	६४५	१२८१	१८३	२८००	२९८३
३६	पो.अ. सोलापूर (ग्रामीण) Superintendent of Police, Solapur (Rural).	..	-	-	-	-	०२	०९	३०	५६	७६	२४९	५७५	६०१	११९९	१७३	२६२४	२७९७
३७	पो.अ. पुणे (ग्रामीण) Superintendent of Police, Pune (Rural).	..	-	-	-	-	०३	११	४३	६६	१२३	३४६	७४६	७२१	१६७९	२४६	३४९२	३७३८
३८	वि.पो.म.नि. नाशिक Spl. I.G.P. Nashik	..	-	०१	-	-	०१	०४	-	-	-	-	-	-	०६	-	-	०६
३९	पो.अ. नाशिक (ग्रामीण) Superintendent of Police, Nashik (Rural).	..	-	-	-	-	०३	११	५१	६५	१३०	३४७	८०१	८१७	१५१७	२६०	३४८२	३७४२
४०	पो.अ. जळगाव Superintendent of Police, Jalgaon.	..	-	-	-	-	०३	१०	३३	५८	१०८	३७१	७९३	७५५	१६३२	२१२	३५५१	३७६३
४१	पो.अ. अहमदनगर Superintendent of Police, Ahmadnagar.	..	-	-	-	-	०३	०९	३७	४७	९०	३१५	६४४	६८६	१५६४	१८६	३२०९	३३९५

४२	पो. अ. चंद्रबाबा Superintendent of Police, Nandurbar.	..	-	-	-	01	05	19	22	59	144	332	334	741	106	1551	1657	
४३	पो. अ. धुळे Superintendent of Police, Dhule.	..	-	-	-	01	05	18	27	78	179	386	360	971	129	1896	2025	
<b>नागपूर परिक्षेत्र</b>																		
<b>Nagpur Range</b>																		
४४	वि.पो.म.नि. Spl.I.G.P.	..	-	-	01	-	01	03	01	-	-	-	-	-	06	-	06	
४५	पो. अ. नागपूर ग्रामीण Superintendent of Police, Nagpur (R).	..	-	-	-	02	08	25	50	83	211	481	532	919	168	2143	2311	
४६	पो. अ. चंद्रपूर Superintendent of Police, Chandrapur.	..	-	-	-	02	09	26	71	129	307	849	-	1764	237	2920	3157	
४७	पो. अ. भंडारा Superintendent of Police, Bhandara.	..	-	-	-	01	06	19	35	68	136	499	-	929	129	1564	1693	
४८	पो. अ. वर्धा Superintendent of Police, Wardha.	..	-	-	-	02	06	22	24	81	203	402	448	745	135	1798	1933	
<b>गडचिरोली परिक्षेत्र</b>																		
<b>Gadchiroli Range</b>																		
४९	पो.उप.महानि., गडचिरोली परिक्षेत्र D.I.G. Gadchiroli Range.	-	-	-	-	01	01	02	02	01	03	05	08	14	07	30	37	
५०	पो. अ. गडचिरोली Superintendent of Police, Nandurbar.	..	-	-	-	04	11	27	40	270	287	918	1228	2761	352	5194	5546	

महाराष्ट्र राज्याधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोलमनि.	पोअ/पोउपआ.	पोअ/पोउआ.	पोअ/पोउअ/पोउआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोउनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण
Sr. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	D.I. G.P.	S. P./D.C.P.	Dy.SP./A.C.P.	P. I. A.P.I.	P. S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Total Police Officers	Total Men	Total		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
५१	पो. अ. अहेरी Superintendent of Police, Aheri.	..	-	-	-	०२	०१	०६	०४	७०	२१	२१४	२९६	५७६	८३	११०७	११९०	
५२	पो. अ. गोंदिया Superintendent of Police, Gondia.	..	-	-	-	०२	०६	२६	४९	८३	१२७	४६३	५६४	११८०	१६६	२३३४	२५००	
<b>अमरावती परिक्षेत्र</b>																		
<b>Amravati Range</b>																		
५३	वि. पो. म. नि. अमरावती Spl. IGP Amravati.	..	-	०१	-	०१	०४	-	०१	-	-	-	-	-	०७	-	०७	
५४	पो. अ. अमरावती (श्रीमीण) Superintendent of Police, Amravati (R).	..	-	-	-	०२	०९	३०	७३	१०८	२५६	५७१	६७३	१०९२	२२२	२५९२	२८१४	
५५	पो. अ. बुलढाणा Superintendent of Police, Buldhana.	..	-	-	-	०१	०७	२९	५७	१०७	२५७	५८३	६३३	१२५९	२०१	२७३२	२९३३	
५६	पो. अ. वाशिम Superintendent of Police, Washim.	..	-	-	-	०२	०५	१८	३५	५१	१०४	२८३	३००	७९९	१११	१४८६	१५९७	
५७	पो. अ. अकोला Superintendent of Police, Akola.	..	-	-	-	०१	०६	२८	२९	१०५	२६७	५६१	४६०	१३०६	१६९	२५९४	२७६३	



५८	पो. अ. यवतमाळ Superintendent of Police, Yevatmal.	..	-	-	-	-	02	04	34	74	115	285	578	736	1110	229	2709	2938
<b>औरंगाबाद परिक्षेत्र</b> <b>Aurangabad Range</b>																		
५९	वि.पो.म.नि. Spl.I.G.P.	..	-	-	01	-	-	01	-	-	-	-	-	-	-	02	-	02
६०	पो. अ. औरंगाबाद (ग्रामीण) Superintendent of Police, Aurangabad (R).	..	-	-	-	-	02	08	19	36	77	182	410	478	835	142	1905	2047
६१	पो. अ. जालना Superintendent of Police, Jalna.	..	-	-	-	-	02	06	18	29	57	159	355	380	816	112	1710	1822
६२	पो. अ. बीड Superintendent of Police, Beed.	..	-	-	-	-	03	08	28	66	104	240	553	650	904	209	2347	2556
६३	पो. अ. उस्मानाबाद Superintendent of Police, Osmanabad.	..	-	-	-	-	01	07	20	50	55	156	428	453	864	133	1901	2034
<b>नांदेड परिक्षेत्र</b> <b>Nanded Range</b>																		
६४	पो. उप म.नि. D.I.G. Superintendent of Police, Nanded.	..	-	-	-	01	-	02	-	01	02	-	-	-	03	07	03	10
६५	पो. अ. नांदेड Superintendent of Police, Nanded.	..	-	-	-	-	01	11	48	77	183	283	731	806	1733	320	3553	3873
६६	पो. अ. लातूर Superintendent of Police, Latur.	..	-	-	-	-	02	09	24	37	70	170	442	588	778	142	1978	2120



७४	पोमर्स, प्रशिक्षण, मुंबई D.G.P., Trg., Mumbai	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	03	02	03	05
७५	संचालक, महाराष्ट्र पोलीस .. अकादमी, नाशिक. Director, MPA, Nashik.	-	-	01	01	6	12	26	-	09	19	41	32	83	230
७६	प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण .. केंद्र, खंडाळा. Principal, PTS, Khandala.	-	-	-	01	01	02	27	06	12	10	55	15	37	165
७७	प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण .. केंद्र, नागपूर. Principal, PTS, Nagpur.	-	-	-	01	01	01	19	11	04	37	40	31	33	177
७८	प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण .. केंद्र, जालना. Principal, PTS, Jalna.	-	-	-	01	01	02	22	07	12	11	62	21	37	175
७९	प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण .. केंद्र, अकोला. Principal, PTS, Akola.	-	-	-	01	01	02	22	04	06	16	49	10	20	130
८०	प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण .. केंद्र, नानविज, दौंड, पुणे. Principal, PTS, Nanveej, Daund, Pune.	-	-	-	01	01	02	27	02	17	04	67	10	22	152
८१	प्राचार्य, पो. प्र. केंद्र .. मरोळ, मुंबई. Principal, PTS, Marol, Mumbai.	-	-	-	01	01	02	31	09	18	50	68	20	35	234
८२	प्राचार्य, प्रो. प्र. केंद्र, .. बाभुळगाव, जि. लातूर. Principal, PTS, Babhulgaon, Latur.	-	-	-	01	01	02	30	05	19	07	60	14	20	158

महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोलमनि.	पोअ/पोउपआ.	पोअ/पोउआ.	पोअ/पोउअ/पोउआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण
क्र.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	Spl. I.G.P.	D.I. G.P.	S.P./D.C.P.	Dy.SP/A.C.P.	P. I.	A.P.I.	P.S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Total Police Officers	Total Men	Total
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
८३	प्राचार्य, म. पो. प्र. केंद्र, तुरची, तासगाव, सांगली. Principal, WPTS, Turchi, Tasgaon, Sangli.	-	-	-	-	-	०१	०२	१६	०५	१६	२९	२१	२६	४०	९१	१३१	
८४	प्राचार्य, म. पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर. Principal WPTS Solapur.	-	-	-	-	-	०१	०२	२६	-	२१	०५	१०	२०	५०	८६	१३६	
८५	प्राचार्य, म. पो. प्र. केंद्र, धुळे. Principal, PTS, Dhule.	-	-	-	-	-	०१	०१	२४	-	०६	०५	१६	०६	३२	१०३	१३५	३०
८६	प्रभारी प्राचार्य, गुन्हा अन्वेषण. प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक. Principal, DTS Nashik.	-	-	-	-	-	०१	०१	०५	-	-	०४	-	१०	०७	१४	२१	
८९	प्रा. अपारंपरिक प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर. Principal, U.O.T.C. Nagpur.	-	-	-	-	-	०१	०२	०२	-	१०	०७	२८	-	१५	१३३	१४८	
९०	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, वडाची वाडी, पुणे. Spl. IGP, Maharashtra Intelligence Academy, Pune.	-	-	०१	-	-	-	०२	१४	-	११	-	२१	१७	२४	६२	९०	
९१	अपर पोमसं, रा.पो.बल, मुंबई. Addl. DGP, SRPF, Mumbai.	-	०१	-	०३	-	२१	११९	११९	-	४६१	१४१३	३३०७	३०८३	१०७५४	१८५५७	१९३६१	



महाराष्ट्र राज्याधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमनि.	पोलमनि.	पोअ/पोउपआ.	पोअ/पोउअ/सहा.पोआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोउनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण Total
Sr. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	D.I. G.P.	S.P./D.C.P.	Dy.SP/ A.C.P.	P. I.	A.P.I.	P.S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Police Officers Total	Total Men	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
९९	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. ८, मुंबई. Commnd. SRPF Gr.-VIII, Mumbai.	-	-	-	-	01	05	13	-	25	-	-	-	-	44	-	44
१००	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. ९, अमरावती. Commnd. SRPF Gr.-IX, Amaravati.	-	-	-	-	01	02	12	-	22	89	162	208	482	37	941	978
१०१	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १०, सोलापूर. Commnd. SRPF Gr.-X, Solapur.	-	-	-	-	01	04	13	-	28	112	240	252	596	46	1200	1246
१०२	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. ११, नवी मुंबई. Commnd. SRPF Gr.-XI, Navi Mumbai.	-	-	-	-	01	04	09	-	23	95	183	182	566	37	1026	1063
१०३	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १२, हिंगोली. Commnd. SRPF Gr.-XII, Hingoli.	-	-	-	-	01	04	10	-	19	87	175	177	563	34	1002	1036
१०४	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १३, नागपूर. Commnd. SRPF Gr.-XIII, Nagpur.	-	-	-	-	01	05	10	-	22	55	180	137	537	38	909	947

१०५	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १४, भाराब- औरंगाबाद. Commnd. SRPF Gr.-XIV, IRB-I.	-	-	-	-	01	10	07	-	23	18	160	-	675	41	853	894
१०६	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १५, भाराब-३, बीरसी कॅम्प, गोंदिया. Commnd. SRPF Gr.-XV, IRB-II.	-	-	-	-	01	10	08	-	25	22	186	-	675	44	883	927
१०७	समादेशक, रा. रा. पो. बल, गट क्र. १६, भाराब-३, कोल्हापूर. Commnd. SRPF Gr.-XVI, Kolhapur.	-	-	-	-	01	10	08	-	25	18	164	-	701	44	883	927
१०८	भा. रा. ब. क्र. ४, चंद्रपूर (New) Bharat Reserve Battalion Gr.-IV, Nagpur.	-	-	-	-	01	03	03	-	08	6	53	-	234	15	293	308
१०९	भा. रा. ब. क्र. ५, अकोला (New) Bharat Reserve Battalion Gr.-V, Akola.	-	-	-	-	01	03	03	-	08	6	53	-	234	15	293	308
११०	समादेशक रा. रा. पो. ब. क्र. १९ - (New) Commnd. SRPF, Gr.-XIX.	-	-	-	-	01	02	03	-	07	26	52	-	284	13	362	375
१११	प्राचार्य, राज्य राखीव पोलीसबल - पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज, पुणे. Principal, PTC, SRPF. Nanveej, Pune.	-	-	-	-	01	02	24	-	10	14	63	51	3	37	131	168
११२	शस्त्र नियंत्रण शाखा Armor Branch	..	-	-	-	-	-	01	-	04	-	27	-	52	05	79	84
११३	समादेशक, राज्य आपत्ती प्रतिसाद दल. Commndt. SDRF	..	-	-	-	-	2	8	-	20	-	47	52	138	30	237	267

महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोरमनि.	पोअ/पोरपआ.	पोअ/पोरअ/पोरपआ.	पोनि.	सपोनि.	पोरनि.	सपोरनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण Total
Sl. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P.	Addl. D.G.P.	Spl. I.G.P.	D.I. G.P.	S. P./D.C.P.	Dy.SP./A.C.P.	P. I.	A. P. I.	P. S. I.	A. S. I.	H. C.	P. N.	P. C.	Total Police Officers	Total Men	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
११४	महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग, म रा. मुंबई.	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	01	3	1	4
	Prevention of Atrocities against Women, Mumbai.																
११५	अपर पोमसं., दहशतवाद विरोधी पथक, मुंबई.	-	1	01	1	4	10	45	65	80	11	70	216	209	207	506	713
	ADDL., DGP. Anti terrorist squad, Mumbai.																
११६	अपर पोलीस आयुक्त, मोटार परिवहन विभाग, मुंबई.	-	-	-	01	02	05	12	01	27	458	964	147	2774	48	4343	4391
	Addl., CP, M.T., Mumbai.																
११७	महासंचालक, गृह निर्माण, मुंबई.	01	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
	DGP, Home Department, Mumbai.																
११८	अपर पोमसं. प्रधान सचिव, गृह मंत्रालय, मुंबई.	-	-	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	02	-	02
	Add. DGP. Principal Secretary, Home Department Mantralaya, Mumbai.																
११९	फोर्स वनम. रा. मुंबई. Force One Maharashtra State, Mumbai.	-	01	-	-	01	03	08	13	45	07	74	16	256	71	353	424





महाराष्ट्र राज्यामधील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचे मंजूर संख्याबळ (दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)--चालू  
Statement showing Sanction Strength of Police Officers/Men (upto 30th September 2022)--contd.

अ. क्र.	घटक कार्यालयांची नावे	पोमसं.	अपर पोमसं.	विशेष पोमसं.	पोलमनि.	पोअ/पोउपआ.	पोअ/पोउअ/सहा.पोआ.	पोनि.	सपोनि.	पोउनि.	सपोउनि.	पो.ह.	पो.ना.	पो.शि.	एकूण अधिकारी	एकूण कर्मचारी	एकूण Total	
Sl. No.	Name of the Unit Offices	D.G.P	Addl. D.G.P.	I.G.P.	Spl. I.G.P.	D.I. G.P.	S. P./D.C.P.	Dy.SP/ A.C.P.	P. I.	A.P.I.	P.S.I.	A.S.I.	H. C.	P. N.	P. C.	Total Police Officers	Total Men	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
१३१	मुख्य दक्षता अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Chief Vigilance Officer, MSRTC Mumbai.																	
१३२	राज्यपालांचे परिसहायक ADC to GOVERNOR of Maharashtra.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
१३३	संचालक, (दक्षता) राज्य उत्पादन शुल्क, मुंबई. Director, (Enforcement and Vigilance) State Excise, Mumbai.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
१३४	पो. उप. सो. प. वि. नागापूर	-	-	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
१३५	अपर पोमसं, आर्थिक व गुन्हे शाखा, मुंबई. Addl. Director, General of Police (Economic Offence Wing) M. S., Mumbai.	-	01	-	-	01	01	02	08	-	-	-	-	-	13	-	13	
१३६	विपोमनि, सायबर सुरक्षा, मुंबई Spl. Inspector, General of Police (Cyber Security), M. S., Mumbai Cadre post off: Mantralaya.	-	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	

१३७	विपोमनि, सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग, मुंबई. Spl. IGP. Cyber and Prevention of Atrocities against Women, Mumbai.	-	-	01	01	02	01	02	02	07	04	08	15	11	16	38	54
१३८	पोलीस अधीक्षक, महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग, मुंबई. Suptd. of Police, PAW Mumbai.	-	01	-	-	02	-	-	-	-	-	-	-	01	03	01	04
१३९	विपोमनि, सायबर व सुरक्षा विभाग, मुंबई. Spl. IGP. Cyber Security Crime, M. S. Mumbai.	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	01
१४०	पोलीस महासंचालक, न्याय व तांत्रिक, म. रा., मुंबई DGP Legal and Technical, M. S. Mumbai.	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	07	01	07	08
१४१	पोलीस महासंचालक, होमगार्ड, मुंबई. DGP, Home Guards, M.S. Mumbai.	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	02	-	02
१४२	समाजकल्याण विभाग, जात पडताळणी, समिती. Social Welfare and Cast Verification Committee.	-	-	-	01	15	43	-	-	-	-	-	-	-	59	-	59
१४३	सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. Improvements M. S. Mumbai.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१४४	अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग. Additional Chief Secretary Home Department.	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	01
१४५	कारागृह व सुधारसेवा मुख्य विभाग, औरंगाबाद. Jail and Improvements Main Division, Aurangabad.	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	-	01	-	01
<b>एकूण Total</b>		<b>०८</b>	<b>३३</b>	<b>४१</b>	<b>४५</b>	<b>३३१</b>	<b>११४४</b>	<b>४५३५</b>	<b>४५२८</b>	<b>१२४७४</b>	<b>२२३५२</b>	<b>५५६६३</b>	<b>३५६५४</b>	<b>१२२७७१</b>	<b>२३२४२</b>	<b>२३७३३३</b>	<b>२६०५७५</b>

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे आस्थापनेवरील  
Office of the Commissioner of Police

(१)	पोलीस आयुक्त Commissioner of Police	..	1
(२)	सहपोलीस आयुक्त Jt. Commissioner of Police	..	05
(३)	अपर पोलीस आयुक्त Addl. Commissioner of Police	..	11
(४)	पोलीस उपआयुक्त Dy. Commissioner of Police	..	42
(५)	सहायक पोलीस आयुक्त Asst. Commissioner of Police	..	138
(६)	पोलीस निरीक्षक Police Inspector	..	1076
	एकूण Total	..	1273

Sr. No.	Name of the Zone/Division/Branch	P/T स्थायी/नावेअस्थायी	PI पो.नि.	WPI म.पो.नि.	API स.पो.नि.	WAPI म.स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	WPSI म.पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Zone-I	P. स्था.	30	—	19	—	117	01	127
१	परिमंडल--१	T. अस्था.	5	—	27	—	17	03	35
	Total एकूण	..	35	—	46	—	134	04	162
2	Zone-II	P. स्था.	25	—	18	—	100	01	116
२	परिमंडल--२	T. अस्था.	05	—	20	—	24	01	31
	Total एकूण	..	30	—	38	—	124	02	147
3	Zone-III	P. स्था.	30	—	17	—	119	01	134
३	परिमंडल--३	T. अस्था.	—	—	21	—	02	—	05
	Total एकूण	..	30	—	38	—	121	01	139
4	Zone-IV	P. स्था.	30	—	15	—	116	01	144
४	परिमंडल--४	T. अस्था.	5	—	27	—	16	—	08
	Total एकूण	..	35	—	42	—	132	01	152
5	Zone-V	P. स्था.	25	—	14	—	95	—	68
५	परिमंडल--५	T. अस्था.	11	—	32	—	54	—	79
	Total एकूण	..	36	—	46	—	149	—	147
6	Zone-VI	P. स्था.	30	—	28	—	125	—	125
६	परिमंडल--६	T. अस्था.	21	—	53	—	76	—	101
	Total एकूण	..	51	—	81	—	201	—	226
7	Zone-VII	P. स्था.	40	—	02	—	141	—	151
७	परिमंडल--७	T. अस्था.	—	—	48	—	08	01	10
	Total एकूण	..	40	—	50	—	149	01	161
8	Zone-VIII	P. स्था.	35	—	—	—	122	—	122
८	परिमंडल--८	T. अस्था.	01	—	44	—	03	—	07
	Total एकूण	..	36	—	44	—	125	—	129
9	Zone-IX	P. स्था.	24	—	06	—	115	—	112
९	परिमंडल--९	T. अस्था.	21	—	54	—	57	01	68
	Total एकूण	..	45	—	60	—	172	01	180

TABLE II

दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ रोजीच्या मंजूर कार्यकारी पदांचा तक्ता

Table of the Sanction Strength dated (30-9-2022)

										मंत्रालयीन कर्मचारी Ministrial Staff		
		B/F	..	1273								
(७)	सहायक पोलीस निरीक्षक	Asst. Police Inspector	..	1093	(१३)	राजपत्रित अधिकारी	..	82				
(८)	पोलीस उपनिरीक्षक	Police Sub-Inspector	..	3516	(१४)	वर्ग-२ कर्मचारी	..	174				
(९)	सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	Asst. Police Sub-Inspector	..	4293	(१५)	वर्ग-३ कर्मचारी	..	1315				
(१०)	पोलीस हवालदार	Head Constable	..	11989	(१६)	वर्ग-४ कर्मचारी	..	775				
(११)	पोलीस नाईक	Police Naik	..	156								
(१२)	पोलीस शिपाई	Police Constable	..	28939								
		एकूण Total	..	51,259						एकूण Total	..	2346
										एकूण Total	..	53,605

WASI	HCW	HC	WHC	PN	PCW	PCT	PC	WPC	Grand
म.स.पो..	पो.ह.ले.	पो.ह.	म.पो.ह.	पो. ना.	पो.शि.ले.	पो.शि.टं.	पो.शि.	म.पो.शि.	Total
उ.नि.				अधि. सं या					एकूण
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
–	18	310	–	–	24	07	516	–	1169
–	05	132	–	–	07	07	139	–	690
–	23	442	–	–	31	14	655	–	1859
–	18	301	–	–	21	06	546	01	1135
01	04	105	03	01	06	06	236	01	765
01	22	406	03	01	27	12	782	02	1900
–	22	347	04	–	28	12	618	24	1356
–	–	56	–	–	–	–	85	–	169
–	22	403	04	–	28	12	703	24	1525
–	21	384	02	–	31	13	677	23	1457
–	–	70	–	–	–	1	124	–	251
–	21	454	02	–	31	14	801	23	1700
–	12	209	–	–	17	03	423	14	880
–	12	192	–	–	11	11	382	16	800
–	24	401	–	–	28	14	805	30	1680
–	22	350	–	–	30	08	277	–	995
–	07	288	–	–	06	407	625	–	1584
–	29	638	–	–	30	14	902	–	2579
–	24	376	04	–	32	15	961	27	1773
–	02	77	01	–	02	01	201	09	360
–	26	453	05	–	34	16	1162	36	2133
–	22	334	–	–	31	14	596	–	1276
–	–	68	–	–	–	–	118	–	241
–	22	402	–	–	31	14	714	–	1517
–	21	367	02	–	29	13	599	07	1295
–	07	114	–	–	02	03	388	09	724
–	28	481	02	–	31	16	987	16	2019

Sr. No.	Name of the Zone/Division/Branch	P/T	PI	WPI	API	WAPI	PSI	WPSI	ASI
अ.क्र.	परिमंडल/विभाग/शाखा	स्थायी/अस्थायी	पो.नि.	म.पो.नि.	स.पो.नि.	म.स.पो.नि.	पो.उ.नि.	म.पो.उ.नि.	स.पो.उ.नि.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	ZONE X	P. स्था.	25	-	-	-	112	-	70
१०	परिमंडल--१०	T. अस्था.	05	-	36	-	-	-	60
	Total एकूण	..	30	-	36	-	112	-	130
11	ZONE-XI	P. स्था.	35	-	09	-	135	02	137
११	परिमंडल--११	T.अस्था.	15	-	57	-	51	-	57
	Total एकूण	..	50	-	66	-	186	02	194
12	ZONE-XII	P.स्था.	29	01	04	-	116	01	114
१२	परिमंडल--१२	T.अस्था.	-	-	34	-	-	-	11
	Total एकूण	..	29	01	38	-	116	01	125
13	PORT Zone	P. स्था.	15	-	04	-	37	02	47
१३	बंदर परिमंडळ	T.अस्था.	05	-	33	-	115	-	54
	Total एकूण	..	20	-	37	-	152	02	101
PNP 281/III/ 15/date 21/4/15 अन्वये स्थायी/अस्थायी पदांचे ल विभाग निहाय वाटप अ. क्र. ३१ ते ३६									
14	Traffic Control	P. स्था.	50	-	24	-	103	-	172
१४	वाहतूक नियंत्रण शाखा	T.अस्था.	15	-	25	-	98	-	129
	Total एकूण	..	65	-	49	-	201	-	301
15	C.B.C. I. D.	P. स्था.	29	-	17	-	105	-	36
१५	गुन्हे शाखा	T.अस्था.	61	-	36	-	41	-	37
	Total एकूण	..	90	-	53	-	146	-	73
16	SB-I	P. स्था.	51	-	35	-	82	-	51
१६	विशेष शाखा--१	T.अस्था.	62	-	24	-	145	-	12
	Total एकूण	..	113	-	59	-	227	-	63
17	SB-II Cell	P. स्था.	-	-	-	-	-	-	-
१७	विशेष शाखा--२	T.अस्था.	33	-	36	-	89	-	01
	Total एकूण	..	33	-	36	-	89	-	01
18	F. CRIMES	P. स्था.	71	-	28	-	56	-	07
१८	आर्थिक गुन्हे	T.अस्था.	12	-	32	-	18	-	12
	Total एकूण	..	83	-	60	-	74	-	19

TABLE II—contd.

WASI म.स.पो. उ.नि. 11	HCW पो.ह.ले. 12	HC पो.ह. 13	WHC म.पो.ह. 14	PCW .पो.शि.ले. 15	PCT पो.शि.टं. 16	PC पो.शि. 17	WPC म.पो.शि. 18	Grand Total एकूण 19
—	16	279	01	17	04	484	06	1015
01	05	105	03	08	08	170	14	416
01	21	384	04	25	12	654	20	1431
—	24	431	—	29	14	666	—	1345
—	09	169	—	10	06	385	—	759
—	33	600	—	39	20	1051	—	2104
—	12	218	—	17	02	249	—	764
—	07	106	—	07	10	391	15	574
—	19	324	—	24	12	640	15	1338
—	09	153	—	12	03	295	—	577
—	06	347	—	—	01	805	—	1366
—	15	500	—	12	04	1100	—	1943
—	14	438	—	55	—	1061	—	1916
—	01	446	—	01	—	1589	—	2304
—	15	884	—	56	—	2650	—	4220
—	31	175	—	26	19	315	—	753
—	48	164	—	01	—	368	—	756
—	79	339	—	27	19	683	—	1509
—	65	174	—	11	—	139	—	608
—	18	187	—	26	—	174	—	648
—	83	361	—	37	—	313	—	1256
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	14	60	—	55	—	224	—	512
—	14	60	—	55	—	224	—	512
—	16	88	—	14	10	135	—	425
—	26	36	—	01	—	68	—	205
—	42	124	—	15	10	203	—	630

Sr. No.	Name of the Zone/Division/Branch	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	WPI म.पो.नि.	API स.पो.नि.	WAPI म.स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	WPSI म.पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
19	Protection and Security व सुरक्षा	P. स्थायी T. अस्थायी	..	20	—	19	—	26	—	101
			..	42	—	73	—	144	—	70
		Total एकूण	..	62	—	92	—	170	—	171

Sr. No.	Name of the Zone/division/Branch	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	API स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	ASI स.पो.नि.	ASI H1 स.पो.उ.नि.	ASI Store स.पो.उ.नि.	ASI Driver स.पो.उ.नि.	ASI Tech स.पो.उ.नि.	HCW पो.ह. ले.तांत्रिक	HCW EXC पो.ह. ले. तांत्रिक	HC Teach पो.ह. तांत्रिक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
20	M. T. Cell	P. स्थायी	09	01	12	1	—	73	74	17	13	96	
२०	मोटार परिवहन विभाग यांचे नाव	T. अस्थायी	04	—	15	—	4	145	57	04	—	79	
		Total एकूण	13	01	27	1	4	218	131	21	13	175	

Sr. No.	Name of the Zone/division/Branch	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	PI Unarmed पो. नि. निशस्त्र	PI ENG पो. नि. अभि.	PI Traffic पो.नि. वाहतूक	API Unarmed स.पो.नि. निशस्त्र	PSI पो.उ.नि. अभि.	PSI पो.उ.नि. वाहतूक	PSI पो.उ.नि. निशस्त्र	PSI पो.उ.नि. भांडार-पाल	PSI पो.उ.नि. विजतंत्री	PSI स.पो.उ.नि. रे. या.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
21	Wireless Cell	P. स्थायी	03	04	3	10	11	16	9	1	1	103	
२१	बिनतारी संदेश विभाग यांचे नाव	T. अस्थायी	03	7	5	0	23	31	46	0	0	94	
		Total एकूण	6	11	8	10	34	47	55	1	1	197	

Sr. No.	Name of the Zone/division/Branch	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	WPI स.पो.नि.	API स.पो.नि.	WAPI म.स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	WPSI म.पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22	South Control Room दक्षिण नियंत्रण कक्ष	P. स्थायी T. अस्थायी	—	—	06	—	—	—	—
		Total एकूण	..	06	—	06	—	18	—
23	Central Control Room मध्य नियमन कक्ष	P. स्थायी T. अस्थायी	03	—	04	—	18	—	—
		Total एकूण	..	06	—	06	—	18	—
24	East Control Room पूर्व नियंत्रक कक्ष	P. स्थायी T. अस्थायी	03	—	02	—	—	—	—
		Total एकूण	..	06	—	06	—	18	—



TABLE II-contd.

WASI म.स.पो. उ.नि.	HCW पो.ह.ले.	HC पो.ह.	WHC म.पो.ह.	PN पो.ना.	WPN म.पो.ना.	PCW पो.शि.ले.	PCT पो.शि.टं.	PC पो.शि.	WPC म.पो.शि.	Grand Total एकूण
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
–	19	359	–	–	–	11	–	269	–	814
–	05	295	–	–	–	04	–	937	–	1570
–	24	654	–	–	–	15	–	1206	–	2384

HC Store पो.ह. भांडार	HC Driver पो.ह. चालक	PC Writer पो.शि. लेखनिक	PC Store Orderly पो.शि. ऑर्डर्ली	PN Driver पो.ना. चालक	PN Tech पो.ना. तांत्रिक	EPC Driver चालक	PN Store पो.ना. भांडार	PC Line Orderly लाईन ऑर्डर्ली	PC Cleaner पो.शि. स्वच्छक	PC Driver पो.शि. चालक	PCPC Tech पो.शि.पो. शि.तांत्रिक	Total एकूण
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
–	370	30	01	–	23	23	04	01	115	776	41	1980
04	343	–	12	–	48	–	01	–	154	1219	144	2248
					10 (PNW)							
04	713	30	13	–	81	23	05	01	269	1995	185	3928

ASI स.पो. उनि. प्र.यं. चा.	ASI स.पो. उनि. भांडार- पाल	ASI स.पो. उनि. विज- तंत्री	ASI स.पो. उनि. दु.मु.यां.	HC पो. ह. यंत्रचालक	HC पो. ह. स्तंभ कारागीर	HC पो. ह. विज- तंत्री	HC पो. ह. कर्मशाळा मदतनीस	HC पो. ह. लेखनिक	PN पो.ना.	PN पो.ना. कर्मशाळा मदतनीस	PC पो. शि.	PC पो.शि. कर्मशाळा मदतनीस	RTPC आरटी पीसी	Total एकूण
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
22	3	3	3	129	4	22	0	6	–	4	306	22	246	931
48	0	0	0	101	0	4	2	3	0	15	131	23	126	672
70	3	3	3	230	4	26	2	9	–	19	437	45	372	1603

WASI म.स.पो. उ.नि.	HCW पो.ह.ले.	HC पो.ह.	WHC म.पो.ह.	PCW पो.शि.ले.	PCT पो.शि.टं.	PC पो.शि.	WPC म.पो.शि.	Total एकूण
11	12	13	14	15	16	17	18	19
–	–	01	–	–	–	01	–	08
–	03	–	–	–	02	02	–	31
–	03	01	–	–	02	03	–	39
–	03	01	–	–	02	03	–	34
–	–	–	–	–	–	–	–	05
–	03	01	–	–	02	03	–	39
–	03	01	–	–	02	03	–	14
–	–	–	–	–	–	–	–	26
–	03	01	–	–	02	03	–	40

Sr. No.	Name of the Zone/Division/Branch	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	WPI म.पो.नि.	API स.पो.नि.	WAPI म.स.पो.नि.	PSI पा.उ.नि.	WPSI म.पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25	West Control Room	P. स्थायी	—	—	01	—	—	—	—
25	पश्चिम नियंत्रण कक्ष	T. अस्थायी	06	—	05	—	18	—	—
		Total एकूण	.. 06	—	06	—	18	—	—
26	North Control Room	P. स्थायी	03	—	06	—	—	—	—
२६	उत्तर नियंत्रण कक्ष	T. अस्थायी	04	—	—	—	18	—	—
		Total एकूण	.. 07	—	06	—	18	—	—

Sr. No.	Name of the Police Station	P/T स्थायी/अस्थायी	PI पो.नि.	WPI म.पो.नि.	API स.पो.नि.	WAPI म.स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	WPSI म.पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
27	Transport	T. अस्थायी	—	—	—	—	10	—	—
27	Commissioner								
28	P.L. C.L.	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	—
28	Branch	T. अस्थायी	—	—	—	—	8	—	01
		Total एकूण	.. —	—	—	—	8	—	01

29	Cyber Wing	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	—
	शा. नि. क्र. APO-0315/प्र.क्र.-117/पोल-3, दि. 17/5/17 अन्वये सायबर क्राईम विंग करिता माहिती व तंत्रज्ञान केंद्र असलेले नवीन सायबर सेल निर्माण करण्यासाठी विविध संवर्गातील 186 पदे निर्माण करण्यात आली.	T. अस्थायी	24	—	40	—	—	—	—
		Total एकूण	.. 24	—	40	—	—	—	—

30	अपोआ, सपो कोष, मुंबई	P. स्थायी	44	—	24	—	173	—	—
	PNP 281/III/ 15, दि. 21/4/15 अन्वये स्थायी/अस्थायी पदांचे ल विभाग निहाय वाटप.	T. अस्थायी	41	—	53	—	115	—	—
		Total एकूण	.. 85	—	77	—	288	—	—

31	पोउआ/सपो, नायगाव, मुंबई (LA-I)	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	211
		T. अस्थायी	—	—	—	—	—	—	74
		Total एकूण	.. —	—	—	—	—	—	285

32	पोउआ/सपो, ताडदेव, मुंबई (LA-II)	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	182
		T. अस्थायी	—	—	—	—	—	—	65
		Total एकूण	.. —	—	—	—	—	—	247

33	पोउआ/सपो, वरळी, मुंबई (LA-III)	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	164
		T. अस्थायी	—	—	—	—	—	—	63
		Total एकूण	.. —	—	—	—	—	—	227

34	पोउआ/सपो, मरोळ, मुंबई (LA-IV)	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	128
		T. अस्थायी	—	—	—	—	—	—	50
		Total एकूण	.. —	—	—	—	—	—	178

35	पोउआ/सपो, कोळे-कल्याण, कलिना, मुंबई (LA-V)	P. स्थायी	—	—	—	—	—	—	01
		T. अस्थायी	—	—	—	—	—	—	—
		Total एकूण	.. —	—	—	—	—	—	01

36	जलद प्रतिसाद पथक (QRT)	P. स्थायी	—	—	04	—	12	16	—
	कोळे-कल्याण, कलिना, मुंबई	T. अस्थायी	08	—	—	—	50	58	—
		Total एकूण	.. 08	—	04	—	62	74	—

TABLE II—contd.

WASI म.स.पो.. उ.नि. 11	HCW पो.ह.ले. 12	HC पो.ह. 13	WHC म.पो.ह. 14	PCW पो.शि.ले. 15	PCT पो.शि.टं. 16	PC पो.शि. 17	WPC म.पो.शि. 18	Grand Total एकूण 19
—	—	01	—	—	02	03	—	07
—	03	—	—	—	—	—	—	32
—	03	01	—	—	02	03	—	39
—	03	01	—	—	02	03	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	03	01	—	—	02	03	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	5	—	—	—	15	—	29
—	—	5	—	—	—	15	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	120	—	184
—	—	—	—	—	—	120	—	184
—	—	—	—	—	—	—	—	241
—	—	—	—	—	—	—	—	209
—	—	—	—	—	—	—	—	450
—	21	582	—	—	—	1465	—	2279
—	03	217	—	06	—	1016	—	1316
—	24	799	—	06	—	2481	—	3595
—	16	415	—	—	—	1360	—	1973
—	01	135	—	04	—	765	—	970
—	17	550	—	04	—	2125	—	2943
—	15	417	—	—	—	1248	—	1844
—	03	145	—	04	—	558	—	773
—	18	562	—	04	—	1806	—	2617
—	12	368	—	—	—	1058	—	1566
—	02	133	—	04	—	402	—	591
—	14	501	—	04	—	1460	—	2157
—	—	16	—	—	—	986	—	1003
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	16	—	—	—	986	—	1003
—	—	—	—	—	—	96	—	128
—	—	—	—	—	—	644	—	760
—	—	—	—	—	—	740	—	888

Sr. No.	Name and No. of Police Stations	PI पो.नि.	API स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	ASI स.पो.उ.नि.	HCW पो.ह.ले.		
अ.क्र.	पोलीस ठाण्याची नावे आणि अनुक्रमांक	1	2	3	4	5	6	7
DCP	1 Colaba कुलाबा	.. 05	06	19	20	04		
ZONE-I	2 Cuff Parade कफ परेड	.. 05	07	20	20	03		
परिमंडल--१	3 Azad Maidan आझाद मैदान	05	07	21	24	03		
	4 Mata Ramabai माता रमाबाई	05	07	20	23	04		
	Ambedkar Marg आंबेडकर मार्ग							
	5 Dongri डोंगरी	.. 05	06	19	20	03		
	6 J. J. Marg जे. जे. मार्ग	.. 05	07	21	21	03		
	7 Marine Line मरिन लाईन	.. 05	06	18	19	03		
DCP	8 Pydhoni पायधुणी	.. 05	08	21	21	04		
ZONE-II	9 L. T. Marg एल. टी. मार्ग	.. 05	06	20	21	04		
परिमंडल--२	10 V. P. Road व्ही. पी. रोड	.. 05	06	21	21	04		
	11 D. B. Marg डी. बी. मार्ग	.. 05	06	21	21	04		
	12 Gamdevi गावदेवी	.. 05	06	22	24	03		
	13 Malbar Hill मलबार हिल	.. 05	06	21	24	03		
DCP	14 Tardeo ताडदेव	.. 05	06	19	18	04		
ZONE-III	15 Nagpada नागपाडा	.. 05	08	23	23	04		
परिमंडल--३	16 Agripada आग्रिपाडा	.. 05	06	20	24	03		
	17 Byculla भायखळा	.. 05	06	21	20	04		
	18 Worli वरळी	.. 05	06	19	18	04		
	19 N. M. Joshi Marg एन.एम.जोशी मार्ग	05	06	20	20	03		
	20 Kalachowki कालाचौकी	.. 05	06	18	20	03		
DCP	21 Bhoiwada भोईवाडा	.. 05	06	20	24	03		
ZONE-IV	22 Matunga माटुंगा	.. 05	06	20	20	03		
परिमंडल--४	23 R. A. K. Marg आर.ए.के. मार्ग	05	06	19	18	03		
	24 Sion सायन	.. 05	06	18	18	03		
	25 Antop Hill अँटॉप हिल	.. 05	06	20	18	03		
	26 Wadala T. T. वडाळा टी. टी.	05	06	18	20	03		
DCP	27 Dadar दादर	.. 05	07	24	21	04		
ZONE-V	28 Shivaji Park शिवाजी पार्क	.. 05	07	19	18	03		
परिमंडल--५	29 Mahim माहिम	.. 05	06	20	18	04		
	30 Shahu Nagar शाहूनगर	.. 06	07	21	20	03		
	31 Kurla कुर्ला	.. 05	07	27	18	03		
	32 Dharavi धारावी	.. 05	08	23	18	04		
	33 Vinoba Bhavenagar विनोबा भावेनगर	05	04	15	20	03		
DCP	34 Gowandi गोवंडी	.. 06	04	20	16	—		
ZONE-VI	35 Chembur चेंबूर	.. 05	08	24	28	04		
परिमंडल--६	36 Nehru Nagar नेहरूनगर	.. 05	06	20	19	04		
	37 Chunabhaty	05	10	32	32	—		
	38 Trombay ट्रॉम्बे	.. 05	06	22	18	03		
	39 R. C. F आर. सी. एफ.	.. 05	06	16	18	03		
	40 Man Khurd. मानखुर्द	.. 05	22	—	06	03		
	41 Deonar देवनार	.. 05	06	22	21	04		
	42 Shivaji Nagar शिवाजीनगर	.. 05	07	25	24	04		
	43 Tilak Nagar टिळकनगर	.. 05	06	20	19	04		
DCP	44 Park Site पार्क साईट	.. 05	06	20	18	03		
ZONE-VII	45 Vikroli विक्रोली	.. 05	06	16	18	03		
परिमंडल--७	46 Kanjur Marg कांजूर मार्ग	.. 05	06	12	16	03		
	47 Bhandup भंडूप	.. 05	06	20	18	03		
	48 Navghar नवघर	.. 05	06	18	18	03		
	49 Mulund मुलुंड	.. 05	08	22	21	04		
	50 Ghatkopar घाटकोपर	.. 05	06	21	18	04		
	51 Pant Nagar पंतनगर	.. 05	06	21	18	03		

## SANCTIONED STRENGTH

HC पो.ह.	PN पो.ना.	PN अधिसंख्या	PCW पो.शि.ले.	PCT पो.शि.ट.	PC पो.शि.	Total एकूण स.पो.आ.विभाग	ACP Division
8	9	9-A	10	11	12	13	14
43	47	--	04	02	80	230	Colaba कुलाबा Azad Maidan आझाद मैदान
40	42	--	04	02	71	214	
53	57	--	05	02	98	275	
44	47	--	05	02	81	238	
41	43	--	04	02	76	219	Dongri डोंगरी
41	45	--	05	02	77	227	
38	41	--	04	—	63	199	Pydhoni पायधुणी
46	50	--	05	02	86	248	
44	49	--	04	02	83	238	Girgaon गिरगाव
44	47	--	04	02	81	235	
44	49	--	05	02	83	240	Gamdevi गावदेवी
47	51	01	05	02	88	254	
49	53	--	04	02	92	259	Tardeo ताडदेव
42	45	--	04	02	78	223	
50	54	--	05	02	94	268	Agripada आग्रिपाडा
40	44	--	05	02	75	224	
56	60	--	05	02	102	281	Worli वरळी
42	47	--	04	02	78	225	
40	43	--	05	02	74	218	Bhoiwada भोईवाडा
40	46	--	05	02	78	223	
52	57	--	04	02	96	269	Matunga माटुंगा
46	50	--	04	02	85	241	
40	44	--	05	02	74	216	Sion सायन
38	41	--	04	02	70	205	
44	48	--	05	02	82	233	Dadar दादर
39	43	--	04	02	66	206	
43	46	--	04	02	79	235	Mahim माहिम
40	44	--	04	02	75	217	
42	46	--	04	02	78	225	Kurla कुर्ला
43	47	--	04	02	81	234	
47	51	--	05	02	87	252	Chembur चेंबुर
44	48	--	04	02	81	237	
32	30	--	03	02	80	194	Trombay ट्रॉम्बे
14	37	--	—	—	149	246	
50	54	--	05	02	92	272	264 Deonar देवनार
42	47	--	04	02	78	227	
75	70	--	0	0	137	361	Vikroli विक्रोली
42	46	--	05	02	79	228	
37	40	--	04	02	69	200	211 Bhandup भांडूप
79	85	--	04	02	69	200	
43	47	--	—	—	—	132	Mulund मुलुंड
43	49	--	53	04	02	91	
43	46	--	04	02	79	228	Ghatkopar घाटकोपर
39	43	--	04	02	73	213	
39	43	--	05	02	72	209	211 Bhandup भांडूप
36	38	--	04	02	65	187	
36	39	--	42	04	02	72	Mulund मुलुंड
39	41	--	04	02	65	201	
49	53	--	05	02	89	258	Ghatkopar घाटकोपर
42	45	--	04	02	77	224	
39	42	--	04	02	72	212	

Sr. No.	Name and No. of Police Stations	PI पो.नि.	API स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	ASI अ.स.पो. उ.नि.	HCW पो.ह.ले.
अ.क्र. 1	पोलीस ठाण्याची नावे आणि अनुक्रमांक 2	3	4	5	6	7
DCP	52 Vakola वाकोला	.. 05	07	21	18	03
ZONE-VIII	53 Vileparle विलेपार्ले	.. 05	06	18	18	03
परिमंडल--८	54 Kherwadi खेरवाडी	.. 05	06	18	18	03
	55 Nirmal Nagar निर्मलनगर	.. 06	07	23	20	04
	56 Bandra-Kurla Complex बांद्रे-कुर्ला संकुल	.. 05	06	16	18	03
	57 Air Port एअर पोर्ट	.. 05	06	11	07	03
	58 Sahar सहार	.. 05	06	18	16	03
DCP	59 Bandra बांद्रा	.. 05	08	21	21	04
ZONE-IX	60 Khar खार	.. 05	06	20	18	03
परिमंडल--९	61 Santacruz सांताक्रुझ	.. 05	08	21	21	04
	62 Juhu जुहू	.. 05	06	20	21	03
	63 Erla इर्ला	.. 05	02	15	11	00
	64 D. N. Nagar डी. एन. नगर..	05	06	20	21	04
	65 Varsova वर्सोवा	.. 05	06	17	18	03
	66 Amboli अंबोली	.. 05	10	12	08	03
	67 Oshivara ओशिवारा	.. 05	08	27	22	04
	68 Meghwadi मेघवाडी	.. 05	06	18	20	03
	69 Jogeshwari जोगेश्वरी	.. 05	06	16	18	03
DCP	70 Sakinaka साकीनाका	.. 05	06	20	21	04
ZONE-X	71 Powai पवई	.. 05	06	18	18	03
परिमंडल--१०	72 Andheri अंधेरी	.. 05	06	20	20	04
	73 M.I.D.C. एम.आय.डी.सी.	.. 05	06	20	21	04
DCP	74 Goregaon गोरेगाव	.. 05	08	25	20	04
ZONE-XI	75 Bangumagar बागुरनगर	.. 06	11	16	10	03
परिमंडल--११	76 Aaray Sub आरे सब	.. 05	05	12	13	03
	77 Malad मालाड	.. 05	06	21	18	04
	78 Malwani मालवणी	.. 05	06	20	20	03
	79 Kandivali कांदीवली	.. 05	06	20	18	03
	80 Charcop चारकोप	.. 05	06	18	18	03
	81 Borivali बोरीवली	.. 05	07	21	19	04
	82 Gorai गोरई	.. 04	05	15	20	03
	83 M.H.B. Colony एम.एच.बी. कॉलनी.	05	06	20	18	03
DCP	84 Dindoshi दिंडोशी	.. 05	07	21	18	03
ZONE-XII	85 Goregaon (E.) गोरेगाव (पू.)..	05	04	13	15	03
परिमंडल--१२	86 Kurar कुरार	.. 05	06	19	18	03
	87 Samata Nagar समतानगर	.. 05	07	21	18	03
	88 Kasturba Marg कस्तुरबा मार्ग	05	06	20	20	03
	89 Dahisar दहिसर	.. 05	08	23	24	04

## SANCTIONED STRENGTH--contd.

HC पो.ह.	PN पो.ना.	PCW पो.शि.ले.	PCT पो.शि.ट.	PC पो.शि.	Total एकूण	ACP Division स.पो.आ.विभाग
8	9	10	11	12	13	14
43	47	04	02	77	227	Vile Vakola वाकोला
40	42	05	02	71	210	
38	40	05	02	68	203	Kherwadi खेरवाडी
54	61	04	02	97	278	
38	41	04	02	61	194	
17	22	04	02	32	109	Airport एअर पोर्ट
37	39	05	02	65	196	Bandra बांद्रा
44	47	04	02	79	235	
43	47	04	02	77	225	Santacruz सांताक्रुझ
42	44	04	02	75	226	
44	46	05	02	78	230	
07	28	-	-	132	200	D. N. Nagar डी. एन. नगर
42	44	04	02	76	224	
39	40	05	02	66	201	Meghwadi मेघवाडी
20	50	-	02	40	150	
52	54	05	02	94	273	
41	43	04	02	74	216	Sakinaka साकीनाका
40	41	04	02	71	206	
44	46	04	02	81	233	Andheri अंधेरी
40	41	05	02	65	203	
44	46	04	02	79	230	Goregaon गोरेगाव
47	49	04	02	86	244	
50	52	04	02	90	260	Malavani मालावणी
23	53	-	02	66	190	
31	33	04	02	57	165	
43	44	04	02	77	224	Boriwali बोरीवली
41	42	04	02	74	217	
44	46	04	02	80	228	Dindoshi दिंडोशी
41	43	04	02	67	207	
45	47	05	02	81	236	Samata Nagar समतानगर
33	32	06	02	72	192	
40	42	04	02	67	207	Dhahisar दहिसर
44	47	04	02	80	231	
26	25	03	02	62	158	Dhahisar दहिसर
42	44	04	02	77	220	
40	41	04	02	72	213	Dhahisar दहिसर
41	43	05	02	75	220	
46	48	04	02	83	247	

Sr. No.	Name and No. of Police Stations	PI पो.नि.	API स.पो.नि.	PSI पो.उ.नि.	ASI अ.स.पो. उ.नि.	HCW पो.ह.ले.
अ.क्र. 1	पोलीस ठाण्याची नावे आणि अनुक्रमांक 2	3	4	5	6	7
DCP	90 Wadala वडाळा	.. 05	06	16	16	03
Port Zone	91 Sewree शिवडी	.. 05	05	13	14	03
बंदर परिमंडल	92 Yellowgate येलागेट	.. 05	07	57	24	03
	93 मुंबई सागरी पोलीस ठाणे	.. 05	19	68	24	06
	94 मुंबई सागरी पोलीस ठाणे-२	.. -	-	-	02	-
Adtl.A.P. cell	'L' Unarmed Branch including	85	77	288	-	73
सशस्त्र दल क	Training Reserve 'ल' विभाग					
( LA I to V )	प्रशिक्षण आणि राखीव यांचेसह					
<b>Traffic Control Branch</b>						
वाहतूक नियंत्रण शाखा						
Joint C. P.	Traffic Control Branch	65	49	201	301	15
सह पो. आयुक्त	वाहतूक नियंत्रक शाखा					
Traffic Control	P.L.C.L. Branch	.. -	-	08	01	-
वाहतूक नियंत्रक	पी.एल.सी.एल. शाखा					
	Transport वाहतूक	.. -	-	10	-	-
	Commissioner आयुक्त					
Joint C. P. Crime	C. B. C. I. D. C. B.	.. 90	53	146	73	121
सह पो. आयुक्त	Control, C. B.,					
गुन्हे	Preventive.					
Adtl. C. P.	Protection and Security	62	92	170	171	24
अपर पो. आयुक्त	संरक्षण व सुरक्षा					
Adtl. CP/SBI अ.पो.आ. विशेष	S.B.I.C.I.D.	.. 113	59	227	63	83
DCP/SBII पो.उ.आ. विशेष	S. B. II, C. I. D.	.. 33	36	89	01	14
CID						
पोमसं संचालक	Motor Transport Branch..	13	01	27	328	34
	मो. प. विभाग					
	Wireless Branch	.. 26	10	144	276	09
	बिनतारी संदेश विभाग					
D. C. P. Narcotics Cell		.. 10	10	06	04	08



SANCTIONED STRENGTH--*contd.*

HC पो.ह.	PN पो.ना.	PCW पो.शि.ले.	PCT पो.शि.ट.	PC पो.शि.	Total एकूण	ACP Division स.पो.आ.विभाग 14
8	9	10	11	12	13	14
35	39	4	2	65	191	} Wadala वडाळा
31	34	4	1	58	168	
124	183	4	1	283	691	} Yellowgate येलागेट
139	192	—	—	306	759	
04	08	—	—	12	26	Mumbai Sagri Police Thane-2
—	—	—	—	—	450	A.P. cell
884	—	56	—	2650	4165	Joint C. P. Traffic
5	1	—	—	14	29	Traffic Control Branch
—	—	—	—	—	10	P.L.C.L. Branch
339	—	42	29	681	1574	Joint C. P. Crime
654	—	15	—	1206	2378	Protection and Security
361	—	37	—	313	1256	S.B.I.C.I.D.
60	—	55	—	224	512	S. B. II, C. I. D.
928	—	23	—	2492	3922	Motor Transport Branch
272	—	11	06	482	1255	मो. प. वि. Wireless Branch बिनतारी संदेश विभाग
16	13	—	—	26	93	

**एकूण अर्थसंकल्पाचा कार्यक्रमनिहाय तपशील**  
**Programmewise details of Total Budget Estimates 2022-2023**  
**विवरणपत्र 'अ' STATEMENT 'A'**

(रु. हजारों/ Rs. in thousands)

अनु- क्रमांक Sr. No.	कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimate 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	Programme
1	2	3	4	5	6	2
	<b>गृह विभाग--मागणी क्र . बी.--१ प्र. शि. २०५५ पोलीस</b>					<b>Home Department Demand No. B-1 M.H.2055-Police</b>
001	संचालन व प्रशासन--					001. Direction and Administration--
	भारित	--	--	--	--	Charged
	दत्तमत	1616047	2274647	2297718	2486126	Voted
	एकूण	1616047	2274647	2297718	2486126	Total
003	शिक्षण व प्रशिक्षण--					003. Education and Training--
	भारित	--	--	--	--	Charged
	दत्तमत	1633806	2350014	2357449	2593297	Voted
	एकूण	1633806	2350014	2357449	2593297	Total
101	गुन्हा अन्वेषण व दक्षता--					101. Criminal Investigation and Vigilance
	भारित	--	--	--	--	Charged
	दत्तमत	7252041	10020008	9078705	10523948	Voted
	एकूण	7252041	10020008	9078705	10523948	Total

105	सीमा सुरक्षा बल--	105.	Border Security Force--
	भारित		Charged
	दत्तमत		Voted
			Total
108	राज्य मुख्यालय पोलीस--	108.	State Head-quarters Police--
	भारित		Charged
	दत्तमत		Voted
			Total
109	जिल्हा पोलीस--	109.	District Police--
	भारित		Charged
	दत्तमत		Voted
			Total
110	ग्राम पोलीस--	110.	Village Police--
	दत्तमत		Voted
			Total
111	रेल्वे पोलीस--	111.	Railway Police--
	दत्तमत		Voted
			Total
112	बंदर पोलीस--	112.	Harbour Police--
	दत्तमत		Voted
			Total
113	पोलीस कर्मचारीवर्ग कल्याण--	113.	Welfare of Police Personnel--
	दत्तमत		Voted
			Total

विवरणपत्र 'अ'--चाळू

STATEMENT 'A'--contd.

(रु. हजारत/ Rs. in thousands)

1	2	3	4	5	6	2	
115	पोलीस दलाचे आधुनिकीकरण दत्तमत	..	1462598	1839002	1332832	2500002	115. Modernisation of Police Force-- Voted
	एकूण	..	1462598	1839002	1332832	2500002	Total
116	न्याय सहायक विज्ञान-- दत्तमत	..	983862	1317426	1154349	1582729	116. Forensic Science-- Voted
	एकूण	..	983862	1317426	1154349	1582729	Total
117	अंतर्गत सुरक्षा	..	0	101	71	101	117. Internal Security
118	विशेष सुरक्षा दल	..	1939872	2294855	2294855	2713475	118. Special Security Force Voted
	एकूण	..	1939872	2294855	2294855	2713475	Total
	एकूण भारत	..	12711	40000	47000	50000	Charged
	एकूण दत्तमत	..	171476179	239115864	205616524	258276138	Voted
२०५५--	पोलीस एकूण	..	171488890	239155864	205663524	258326138	Total 2055-Police
191	नगरपालिका, महानगर- पालिका इ. सहाय्य प्र. शि. २२१७	..	--	--	--	--	191. Assistance of Muni- cipal Corporation and Municipalities M. H. 2217 Charged
	भारित	..	0	1	1	1	Voted
	एकूण	..	0	1	1	1	Total
101	इतर सामाजिक सेवा २२५०	..	--	--	--	--	101. Donations for Chariti- table purposes M. H. 2250 Charged
	भारित	..	0	10000	7000	10000	Voted
	एकूण	..	0	10000	7000	10000	Total

८००-इतर खर्च प्र. शि. ३०५५  
(महानगरपालिका व नगर-  
पालिकांना साहाय्यक अनुदान)

800. Other Expenditure  
(Grant-in-aid) 3055  
Municipal Corpora-  
tion and  
Municipalities etc.

भारित	००	--	--	--	--
दत्तमत	००	2630000	14230021	9961002	19530021
एकूण	००	2630000	14230021	9961002	19530021

200 इतर संकीर्ण ३६०४ नुकसान

भरपाईच्या रकमा

भारित	००	--	--	--	--
दत्तमत	००	--	7	5	7
एकूण	००	--	7	5	7

गृहनिर्माण-

साठी कर्जे ६२१६

भारित	००	--	--	--	--
दत्तमत	००	--	--	--	--
एकूण	००	--	--	--	--

Loans for Housing 6216

६६

**एकूण अर्थसंकल्पाचा प्रधानशीर्ष-नि-कार्यक्रमनिहाय तपशील**  
**Major Head-cum-Programmewise details of Total Budget**

**विवरणपत्र 'ब' STATEMENT 'B'**

(रु. हजारंत/ Rs. in thousands)

अनु- क्रमांक	कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimate 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-20223	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	Programme
1	2	3	4	5	6	2
<b>२०५५, पोलीस</b>						
001	संचालन व प्रशासन					2055, Police
003	शिक्षण व प्रशिक्षण					101 Direction and Administration.
101	गुन्हे अन्वेषण व दक्षता	1616047	2274647	2297718	2486126	Voted
105	सीमा सुरक्षा बल	470297	821223	655554	903100	003 Education and Training
108	राज्य	1510	10000	7000	10000	Voted
	मुख्यालय	29807571	43589256	34498109	43975032	101 Criminal Invest-
	पोलीस					gation and Vigilance.
109	जिल्हा पोलीस	11201	30000	40000	40000	105 Border Security Force
	भारित					{ Voted
	दत्तमत	118134294	164681238	142661218	179937615	{ Charged
110	ग्राम पोलीस	1924991	1962513	2037380	1963644	{ Voted 108 State Head
111	रेल्वे पोलीस	3997981	5285593	54559	5543887	{ Quarter Police
112	बंदर पोलीस	1105519	1889564	1497887	2077782	{ Charged
113	पोलीस कर्मचारी वर्ग कल्याण	1147300	790424	735838	1475400	{ Voted
115	राज्य पोलीस बलाचे	1462598	1839002	1332832	2500002	110 Village Police
	आधुनिकीकरण.					111 Railway Police
116	न्याय सहायक विज्ञान	983862	1317426	1154349	1582729	112 Harbour Police
117	अंतर्गत सुरक्षा	0	101	71	101	113 Welfare of Police
118	विशेष सुरक्षा दल	1939872	2294855	2294855	2713425	Personnel.
	भारित					115 Modernisation of
	दत्तमत	12711	40000	47000	50000	Police Force.
	रथूल बेरीज	171476179	239115864	205616524	258276138	116 Forensic Science
	एकूण २०५५ पोलीस	171488890	239155864	205663524	258326138	117 Internal Security
						118 Special Security Force
						Charged
						{ Voted Gross Total
						Total 2055 Police

२०७०, इतर प्रशासकीय सेवा

2070, Other Administration Services

120 केंद्रीय अधिनियम/विनियम यांच्या अंमलबजावणीकरिता	278309	501364	476165	501389	120 Payment to State Union Territories for Adminis- tration of Central
राज्य संघराज्य यांना प्रदाने विदेशी व्यक्तीच्या नोंदणीबाबत अधिनियम, १९३९					Acts and Regulation Registration of Forigner's Act, 1939
८०० इतर खर्च (युरोपियन भटके लोक इत्यादीबाबत खर्च)-- तळीपार करण्याचा खर्च	111	1600	1120	1600	800 Other Expenditure (Charges on account of European vegrants etc.)
एकूण ..	278420	502964	477285	502989	Total

२२१७ नगरविकास

५६

2217 Urban Development

(१९९) नगरपालिका, महानगरपालिका इत्यादींना साहाय्य	--	1	1	1	(191) Grant-in-aid to Municipal Corporations, Municipalities etc.
एकूण ..	--	1	1	1	Total

२२५० इतर सामाजिक सेवा

2250 Other Social Services

(१०९) धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या-- संस्थांना देणग्या	0	10000	7000	10000	(101) Donation for Charitable purpose.-- Donation to Institution.
एकूण ..	0	10000	7000	10000	Total

विवरणपत्र 'ब'--चाळू STATEMENT 'B'--contd.

(रु. हजाराले/Rs. in thousands)

अनु- क्रमांक	कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimate 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	Programme
1	2	3	4	5	6	7
३०५५	मार्ग परिवहन					
	८०० इतरखर्च--पालिका व नगरपालिका यांना सहायक अनुदान).	2630000	14230021	9961002	19530021	3055 Road Transport 800 Other Expenditure (Grant-in-aid) to Municipal Corporation and Municipalities.
	एकूण ..	2630000	14230021	9961002	19530021	Total
३६०४	नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा					
	२०० इतर संकीर्ण-- नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा.	--	7	5	7	3604 Compensation and Assignments. 200 Other Miscellaneous Compen-sations and assignments.
	एकूण ..	--	7	5	7	Total
६२१६	गृहनिर्माणासाठी कर्जे					
	५५-कर्जे व आगाऊ रकमा.. महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळांना कर्जे.	--	--	--	--	6216 Loans for Housing 55 Loans and Advances-Loan to the Maharashtra State Police Housing and Welfare Corporation.
	एकूण ..	--	--	--	--	Total



## कार्यक्रम-१

## संचालन आणि प्रशासन (पोलीस निरीक्षणालय)

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

पोलीस महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक हे राज्यातील पोलीस खात्याचे प्रमुख असल्याकारणाने राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था आणि पोलीस कार्यासंबंधी ते जबाबदार आहेत. त्यांना मदतीसाठी चार अपर पोलीस महासंचालक (कायदा व सुव्यवस्था), अपर पोलीस महासंचालक (प्रशासन), अपर पोलीस महासंचालक (आस्थापना), अपर पोलीस महासंचालक (नियोजन व समन्वय) हे असून विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कायदा व सुव्यवस्था), विशेष पोलीस महानिरीक्षक (प्रशासन), विशेष पोलीस महानिरीक्षक (आस्थापना), पोलीस उपमहानिरीक्षक (तरतूद) व सहायक पोलीस महानिरीक्षक (निवस) ही सहायकपदे दिलेली आहेत.

**विशेष पोलीस महानिरीक्षक परिक्षेत्र.**-- विशेष पोलीस महानिरीक्षक (परिक्षेत्रे) यांचे काम त्यांच्या परिक्षेत्रात येणाऱ्या जिल्ह्यामधील गुन्हे व प्रशासन यावर पोलीस दृष्टिकोनातून देखरेख ठेवणे हे आहे. त्याचबरोबर त्यांना त्यांच्या परिक्षेत्रात येणाऱ्या पोलीस जिल्ह्यांची नियतकालिक निरीक्षणे करावी लागतात.

**अपर पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस बल, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.**-- राज्य राखीव पोलीस दलाचे बल तैनात करण्याचे काम त्यांच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या आस्थापनेबाबतचे व इतर कामकाज तसेच राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्रमांक १ ते १६, या सर्वांवर नियंत्रक त्याचप्रमाणे प्रशासनिक, तांत्रिक, कल्याणकारी इत्यादी कामे या सर्वांसह देखरेख इत्यादी कामे अपर पोलीस महासंचालक यांचेकडून करण्यात येतात. त्यांना मदतीसाठी एक पोलीस उपमहानिरीक्षक व दोन विशेष पोलीस महानिरीक्षक कार्यरत आहेत.

राज्यातील राज्य राखीव पोलीस बल यांच्या कामाच्या दृष्टिकोनातून विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे व नागपूर असे दोन विभाग केलेले आहेत. त्यांना वेळोवेळी शासन किंवा महासंचालक व अपर पोलीस महासंचालक यांनी सोपविलेली कर्तव्ये बजावावी लागतात. राज्य राखीव पोलीस बलांची कर्तव्यतत्परता व शिस्त यांचे निरीक्षण आणि देखरेख व राज्य राखीव पोलीस बलास वारंवार वैयक्तिक भेटी देणे ही कार्ये त्यांचेकडून केली जातात.

**पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण, मुंबई.**-- हे प्रामुख्याने राज्यातील पोलिसांच्या प्रशिक्षणास जबाबदार आहेत. हे प्रशिक्षण खंडाळा, जालना, नागपूर, अकोला, नानवीज (दोंड), मरोळ (मुंबई), बाभळगाव (लातूर), तासगाव (सांगली), धुळे आणि सोलापूर येथील प्रादेशिक पोलीस प्रशिक्षण विद्यालयातून दिले जाते. याची प्रमुख कार्ये खालीलप्रमाणे आहेत :-

- (१) राज्यातील पोलीस बलासाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम
- (२) प्रादेशिक पोलीस प्रशिक्षण विद्यालये, खंडाळा, जालना, नागपूर, अकोला, नानवीज (दोंड), मरोळ (मुंबई) लातूर आणि सोलापूर या बाबतीतील सर्व प्रशासकीय बाबी.
- (३) राज्यातील निःशस्त्र हवालदारांच्या पोलीस फौजदारांचे पदावर बढतीसाठी परीक्षा घेणे
- (४) वेळोवेळी वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर सर्वसाधारण कर्तव्ये बजावणे

**अपर पोलीस महासंचालक, नियोजन व समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.**-- त्यांचे मुख्य काम पोलीस लोकांना राहण्याच्या जागा व इतर जागा बांधण्याची योजना आखणे, इमारती बांधणेकरिता जागा संपादन व सदरच्या जागा पोलीस खात्याच्या नावावर करून घेणे, इत्यादी कामे त्यांच्याकडे आहेत.

**अपर पोलीस महासंचालक (आस्थापना), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.**--पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांच्या आस्थापनेची कामे त्यांचेकडून केली जातात.

**पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, मुंबई.**--यांचे काम त्यांच्या परिक्षेत्रात येणाऱ्या तीनही लोहमार्ग जिल्ह्यामधील लोहमार्गातील गुन्हेगारी व प्रशासन यावर पोलीस दृष्टिकोनातून देखरेख ठेवणे तसेच तीनही घटक कार्यालयांना मासिक भेटी देऊन त्यांच्या अडीअडचणींबाबत मार्गदर्शन करणे हे आहे. त्याचबरोबर त्यांना त्यांच्या परिक्षेत्रात येणाऱ्या तीनही लोहमार्ग जिल्ह्याची नियतकालिक निरीक्षणे करावी लागतात.

**अपर पोलीस महासंचालक, आर्थिक गुन्हे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.**--राज्यातील वाढती लोकसंख्या वाढते शहरीकरण, औद्योगिकीकरण तंत्रज्ञान व संगणकीकरणाच्या अनुषंगाने ई-पेमेंटद्वारे होणारा व्यवहार, बांधकाम व्यवसाय व इतर व्यवहारातून इतर होणारे आर्थिक घोटाळे, आर्थिक फसवणूक इत्यादींमध्ये वाढ होत असल्याने भविष्यात शासन व न्यायप्रणाली व इतर क्षेत्रातील व्यावसायिक तज्ज्ञ तपास अंमलदार व अधिकारी यांचेशी संपर्क ठेवून तसेच समन्वय साधून त्यावर उपाययोजना करणे व नियंत्रण ठेवणे. त्याचप्रमाणे राज्यातील आर्थिक गुन्हांवर नियंत्रण आणण्यासाठी व त्यांना आळा घालण्यासाठी व इत्यादी कार्य करण्यासाठी सदरचे पद निर्माण करण्यात आले असून, शासन निर्णय, गृह विभाग, अेपीओ-३६१७/प्र. क्र. ११७/पोल-३, दि. १०/५/२०१८ अन्वये राज्य पातळीवर आर्थिक गुन्हांशी संबंधित वरिष्ठ दर्जाचे पर्यवेक्षकीय पद म्हणून अपर पोलीस महासंचालक, (आ. गु. शा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई या कार्यालयाची पदनिर्मिती करण्यात आलेली आहे. सदरहू कार्यालयाचे कार्यक्षेत्र हे मुंबई पोलीस आयुक्तालय वगळता संपूर्ण राज्यभर असून या कार्यालयासाठी १८ पोलीस अधिकारी व लिपीक वर्गीय कर्मचारी यांच्या नेमणुकीस मान्यता देण्यात आली आहे.

१. मिरा-भाईंदर-वसई-विरार या भागात लोकसंख्येच्या वाढीमुळे तसेच, शहरीकरण व औद्योगिकरणामुळे या भागातील विविध प्रकारच्या गुन्हांचे प्रमाण सातत्याने वाढत आहे. सदर भागात संघटित गुन्हेगारीचे प्रमाण वाढलेले असून यात संपत्ती, खंडणी, मालमत्ता, चैन चोरी व घरफोडी या विषयक गुन्ह्यात टोळीचे गुन्हेगारी करणारे गुन्हांचे प्रमाण वाढलेले आहे. तसेच या भागात परदेशी नागरिकांचे वास्तव्याचे प्रमाण वाढले असून अशा परदेशी नागरिकांच्या विरोधी गुन्हांची संख्या प्रामुख्याने वाढत आहे. त्याप्रमाणे परदेशी नागरिक सायबर गुन्हे, फसवणूक व अंमली पदार्थांच्या गुन्ह्यांच्या व्यवहारात मोठ्या प्रमाणात समाविष्ट असल्याने सदर परदेशी नागरिकांच्या विरोधी दाखल गुन्ह्याचे प्रमाण वाढत आहे. त्यामुळे तेथील जनतेला सुलभ व सोयीच्या पोलीस सेवा देऊन, तेथील नागरिकांच्या अडीअडचणी व इतर गुन्हांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कायदा व सुव्यवस्था राखणे सुकर होईल.

पोलीस अधीक्षक, ठाणे ग्रामीण व पोलीस अधीक्षक, पालघर यांच्या कार्यक्षेत्राचे विभाजन करून गृह विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक ०३१६/प्र. क्र. १०४/पोल-३, दिनांक १३ सप्टेंबर २०१९ अन्वये "मिरा-भाईंदर-वसई-विरार" पोलीस आयुक्तालय निर्माण करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे.

२. कायदा व सुव्यवस्थेशी संबंधित असलेली त्यांची कर्तव्ये वेळेवर व परिणामकारकरित्या पार पाडता यावी या दृष्टीने तसेच इतर राज्यांनाही मदत करता यावी या राज्यामध्ये गोंदिया, औरंगाबाद व कोल्हापूर येथे भारत राखीव बटालियनची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर बटालियन हे इष्टतम क्षमतेने कार्यरत असून नक्षलविरोधी अभियानामध्ये दिर्घ व लघू कालावधीच्या गस्ती, नाकाबंदी, आठवडेबाजार बंदोबस्त तसेच पोलीस ठाण्यांना संरक्षण इत्यादी बाबी हाताळल्या जात आहेत. सदर बटालियन व्यतिरिक्त आणखी दोन बटालियन नव्याने मंजूर केल्यास नक्षलग्रस्त कारवाया तसेच कायदा व सुव्यवस्था हाताळणे सुकर होईल.

त्या अनुषंगाने गृह विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक अेपीओ ३६१५/प्र. क्र. १२२/पोल-३, दिनांक १३ सप्टेंबर २०१९ अन्वये मौजे कोर्टी मोक्ता, तालुका बल्लारपूर, जिल्हा चंद्रपूर येथे भारत राखीव बटालियन क्र. ४ व मौजे शिसा उदेगांव व हिंणगा शिवार, तालुका अकोला, जिल्हा अकोला येथे भारत बटालियन क्र. ५, तसेच पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, हातनूर-वरणगाव, तालुका भुसावळ, जिल्हा जळगाव येथे राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्र. १९ निर्माण करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे.

## कार्यक्रम २

### महाराष्ट्र सायबर

राज्यात वाढत असलेल्या सायबर गुन्द्यांवर प्रभावीपणे आळा घालणे, राज्यातील सर्व सायबर क्राईम गुन्हे इन्व्हेस्टीगेशन सेलमध्ये समन्वय साधणे तसेच राज्यातील सायबर गुन्हे यांचे एकत्रित समन्वय करण्यासाठी राज्यस्तरावर विशेष पोलीस महानिरीक्षक दर्जाच्या पदावरील अधिकाऱ्याची नियुक्ती करण्यात आलेली असून, त्यास विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर यांचेकडे पुढीलप्रमाणे कार्ये सोपविण्यात आलेली आहेत.

#### (१) सांख्यिकी :

- अ. माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० अन्वये व इतर कायदान्वये दाखल झालेले गुन्हे ज्यात माहिती तंत्रज्ञान कायद्याची कलमे लावण्यात आलेली असतील अशा गुन्द्यांची माहिती संकलित करणे.
- आ. उघडकीस आलेल्या गुन्द्यांची माहिती, आरोपींची माहिती संकलित करणे.
- इ. न्यायालयात शाबित झालेल्या गुन्द्यांची माहिती व न्यायालयाची निकालपत्रे संकलित करणे, त्यांचा अभ्यास करणे.
- ई. गुन्हे करण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास करून गुन्हे कार्यप्रणाली (Modes Operandi) शोधणे
- उ. आवश्यकतेनुसार या संदर्भात इतर माहिती गोळा करणे व त्याचे पृथःकरण करणे.
- ऊ. माहिती तंत्रज्ञान कायद्याखाली गुन्द्याचे संदर्भातल्या राज्यातल्या व केंद्रीय पातळीवरील परिषदांमध्ये राज्य पोलीस दलाचे प्रतिनिधीत्व करणे.

#### (२) गुन्द्यांचा तपास :

- अ. ज्या संवेदनशील व महत्त्वाच्या प्रकरणांचा तपास करण्याबाबत आदेश आले असतील अशा गुन्द्यांचा तपास करणे.
- आ. राज्यातील इतर सायबर क्राईम इन्व्हेस्टिगेशन सेलमधील तपासी अंमलदार यांना त्यांचेकडील गुन्हे तपासात मार्गदर्शन व तांत्रिक मदत करणे.
- इ. सायबर गुन्द्यांचे तपासाकरिता मोबाईल कंपन्या, आयटी कंपन्या व इंटरनेट सर्व्हिस प्रोव्हायडर यांचेशी संपर्क साधून त्यांचेकडून गुन्द्यांचे तपासासंदर्भात कोणतीही आवश्यक माहिती मागविण्याचे अधिकार असतील.
- ई. इतर राज्यातील व केंद्र शासनाच्या तपास यंत्रणांबरोबर समन्वय साधणे.

#### (३) प्रशिक्षण :

- अ. राज्यातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षित करून मनुष्यबळ तयार करणे.
- आ. इतर प्रशिक्षण संस्थांमधील प्रशिक्षणाबाबत समन्वय ठेवणे. माहितीची देवाण-घेवाण करणे व उपयुक्त प्रशिक्षण राज्यातील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करून देणेकरिता प्रयत्न करणे.
- इ. निर्माण होणाऱ्या नवीन तंत्रज्ञानाबद्दल माहिती संकलित करणे. त्याबाबत तज्ज्ञांशी संपर्क ठेवणे. तज्ज्ञांच्या सहाय्याने ते तंत्रज्ञान प्रशिक्षणात समाविष्ट करून प्रशिक्षणाचा अभ्यासक्रम अद्ययावत ठेवणे. सी-डॅक, पुणे, मिटकॉन, पुणे, सी.बी.आय. अँकेडमी, गाझीयाबाद व केंद्र शासनाच्या सीडीटीएस या संगणक क्षेत्रातील अद्ययावत प्रशिक्षण देणाऱ्या संस्थांशी समन्वय ठेवणे.
- ई. क्रिमिनल जस्टीस सिस्टिममधील इतर अधिकारी व कर्मचारी यांना संगणक गुन्द्यांचे तपास व पुराव्याबाबत प्रशिक्षण देणे.
- उ. सॉफ्टवेअर, फिल्म व म्युझिक कंपन्यांशी संबंधित तज्ज्ञ व्यक्ती व संस्था यांच्या सहकार्याने सायबर / कॉम्प्युटर, पायरसी गुन्द्यांबाबत परिसंवाद, संमेलने व कार्यशाळा आयोजित करणे.
- ऊ. सायबर क्षेत्रात काम करणाऱ्या NASSCOM, DSCI, फॉरेन्सिक लॅब, कलिना, मुंबई यांना भेटी आयोजित करून सायबर गुन्द्यांच्या सखोल तपासाबाबत माहिती उपलब्ध करून देणे.

**(४) सायबर सुरक्षा प्रकल्प :**

महाराष्ट्र राज्याचा सर्वात महत्वाकांक्षी सायबर सुरक्षा प्रकल्प राबविण्याची संपूर्ण जबाबदारी विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व मअप्र, मुंबई कार्यालयास देण्यात आली असून, या प्रकल्पांतर्गत खालील बाबी राबविण्यात येणार आहेत.

- अ. TAIC (Technology Assisted Investigation Center) and District Cyber Lab
- ब. TAPAC (Technology Assisted Police Analytic Center)
- क. CERT-MH (Computer Emergency Response Team-Maharashtra)
- ड. Training (Capacity Building Center) व Center of Excellency in Cyber Security स्थापन करणे.

**(५) AMBIS प्रकल्प :**

भारतामध्ये सर्व प्रथम महाराष्ट्र राज्य, राज्यातील सर्व पोलीस स्टेशनपर्यंत Automated Multi Model Biometric Identification System (AMBIS) ही यंत्रणा राबविणारे राज्य असून, यामध्ये अटक व शिक्षा प्राप्त गुन्हेगारांचा बायोमेट्रिक अभिलेख संग्रहीत केला जाणार असून त्याद्वारे गुन्हे प्रकटीकरणाचे कामकाज जलद गतीने होण्यास मदत होईल.

- सदर प्रकल्पामध्ये राज्यातील एकूण ११६० पोलीस ठाणे, ४२ जिल्हा पोलीस घटक, ७ पोलीस परिक्षेत्रे, ४ Finger Print Bureaus, १० सेंट्रल जेल व १२ पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे यांचा समावेश आहे.
- सदर यंत्रणा दिनांक १३ मे २०२२ रोजी कार्यान्वित (Go-Live) करण्यात आली असून विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र सायबर यांचेमार्फत राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागास हस्तांतरण करण्यात आली आहे.

**(६) DCU (Digital Crime Unit) :**

महाराष्ट्र राज्यातील ऑनलाईन पायरसी रोखण्यासाठी व स्वामित्व हक्क (Intellectual Property) यांची पायरसी रोखण्यासाठी विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व मअप्र, मुंबई यांच्या अधिपत्याखाली डिजिटल क्राईम युनिट स्थापन करण्यात येत असून, याद्वारे ऑनलाईन पायरसीचे गुन्हे प्रकटीकरण व प्रतिबंधात्मक कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

---

---

गृह विभाग / Home Department

/ Home Department

तक्ता १ **TABLE 1**

---

---

**गृह विभाग / Home Department**  
**मागणी क्रमांक सी - १० / Demand No. C - 10**

**(२) वित्तीय आवश्यकता- Financial Requirements**

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा-२०२१-२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज-२०२२-२३ Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज-२०२२-२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज-२०२३-२४ Budget Estimates 2023-2024	Particulars
1	2	3	4	5	
मागणी क्रमांक बी-१, २०५५					<i>Demand No. B-1, 2055</i>
अ. कार्याचे वर्गीकरण -					A. Activity Classification
(००) (१०१) गुन्हे अन्वेषण व दक्षता					(00) (101) Criminal Investigation and vigilance
(००) (०६) सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंध (अनिवार्य) (२०५५-ए--०२२)					(00) (06) Cyber and Prevention of atrocity against women (Committed) (2055 A 023)
दत्तमत	87029	101941	89957	106285	Voted.
एकूण (अ)	87029	101941	89957	106285	Total "A"
ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण					B. Objectwise Classification
सायबर व मअप्र					Cyber and PAW
०१ वेतन	30181	37891	34412	41680	01 Salaries
०२ मजुरी	-	10	1	1	02 Wages
०३ अतिकालिक भत्ता	-	1	1	1	03 Overtime Allowances
०५ बक्षिसे	-	100	70	100	05 Rewards
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी देयके	667	630	567	630	06 Telephone, Electricity and Water charges.
१० कंत्राटी पद्धतीवर घेतलेल्या .. सेवेवरील खर्च.	-	1	1	1	10 Contractual Services

११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	४४	१५००	६०४	१५७५	११ Domestic Travel Expenses
१२ विदेश प्रवास खर्च	-	१५०	७५	१५०	१२ Foreign Travel Expenses
१३ कार्यालयीन खर्च	४९४१	७५००	६७५०	७८७५	१३ Office Expenses
१४ भाडेपट्टी व कर	५०५४६	५००००	४५०००	५००००	१४ Rent, Rates and Taxes
१६ प्रकाशने	-	-	-	१	१६ Publications
१७ संगणकावरील खर्च	५५८	२२५०	१५७५	२३६३	१७ Computer Expenses
१८ सुट्टीच्या दिवसांची भरपाई	-	५	१	५	१८ Off Day Compensation
१९ आहार खर्च	-	१	१	१	१९ Diet charges
२० इतर प्रशासकीय खर्च	-	१५	११	१४	२० Other Administrative Expenses.
२१ पुरवठा व सामग्री	-	१००	१	१००	२१ Supplies and materials
२२ शस्त्रे व दारूगोळा	-	-	-	-	२२ Arms and Ammunition
२४ पेट्रोल, तेल व वंगण	-	१	१	१	२४ Petrol, Oil, Lubricants
२५ पोशाख, राहुटी व भांडारे	८८	१५०	७५	१५०	२५ Clothing and Tentage
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी	-	५००	१५	५००	२६ Advertising and Publicity
२७ लहान बांधकामे	-	१३	१	१४	२७ Minor Works
२८ व्यावसायिक सेवा	४	१००	८५	१००	२८ Professional and Special Services
४१ गुप्तसेवा खर्च	-	१०००	७००	१०००	४१ Secret Services Expenses
५० इतर खर्च	-	१२	८	१२	५० Other Charges
५१ मोटार वाहने	-	१	१	१	५१ Motor Vehicles
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	-	१०	१	१०	५२ Machinery and Equipments
एकूण (ब) स्थूल दत्तमत	८७०२९	१०१९४	८९९५७	१०६२८५	Voted Total "B" Gross

Home Department / गृह विभाग  
Demand No. B - 01 / मागणी क्रमांक बी - ०१

वित्तीय आवश्यकता

(रु. हजारत/ Rs. in thousands)

अ. क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष रकम २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४	Particulars
1	2	3	4	5	6	1
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>						
००१.	संबालन आणि प्रशासन--					<i>A. Activity Classification--</i>
						001. Direction and Administration
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण--</b>						
	पोलीस निरीक्षणालय-- (२०५५००१४) (अनिवार्य)					<i>B. Objectwise Classification--</i>
०१	वेतन	1333506	1904408	2014408	2094849	Inspectorate of Police-- (20550014)[ Committed ]
०२	मजुरी	143	221	210	232	01 Salaries
०३	अतिकालिक भत्ता	-	1	1	1	02 Labour
०५	बक्षिसे	459	1000	700	1000	03 Overtime Allowance
०६	दूरध्वनी, वीज आणि पाणी.. शुल्क	4472	9100	8190	9100	05 Rewards
१०	कंत्राटी सेवा	1198	1500	4174	2100	06 Telephone, Electricity and Water Charges
११	देशांतर्गत प्रवास खर्च	29722	13000	7228	23030	10 Contractual Services
१२	विदेश प्रवास खर्च	0	315	100	315	11 Domestic Travel Expenses
१३	कार्यालयीन खर्च	10831	18879	16991	19823	12 Foreign Travel Expenses
१४	भाडे, पट्टी व कर	216	500	450	500	13 Office Expenses
१६	प्रकाशने	0	15	11	15	14 Rent, Rates and Taxes
१७	संगणकावरील खर्च	1389	2100	1470	2205	16 Publications
१८	सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई	0	10	7	10	17 Computer Expenses
२०	इतर प्रशासकीय खर्च	27859	25000	17500	25000	18 Off day Compensation.
२४	पेट्रोल तेल व वंगण	0	1	1	1	20 Other Administrative Expenses
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च	0	100	70	100	24 P. O. L. 26 Advertising and Publicity.



वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १--चावू

(रु. हजारत/Rs. in thousands)

अ. क्र.	तपशील	प्रत्यक्ष रकम २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४	Particulars
1	2	3	4	5	6	1
		Actuals 2021-2022	Budget Estimates 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024	
२७	लहान बांधकामे	157	221	155	2321	27 Minor Works.
२८	व्यावसायिक सेवा	4719	10000	18500	12000	28 Professional Service
४१	गुप्त सेवा खर्च	99980	100000	70000	100000	41 Secret Service Expenditure
५०	इतर खर्च	74	900	630	900	50 Other Charges
५१	मोटर वाहने	-	1	1	250	51 Motor Vehicles
५२	यंत्रसामग्री व साधन सामग्री	-	1	1	350	52 Machinery and Equipment.
	एकूण (ब) स्थूल	1514750	2087273	2160798	2292013	Total B, Gross
(००) (०२) पोलिसाची भरती--						(00)(02) Recruitment of Police
(२०५५०६६९) (अनिवार्य)						(20550669) [ Committed ]
१३ कार्यालयीन खर्च		45470	63000	56700	66150	13 Office Expenses
वजा--वसुली		-	-	-	-	Deduct--Recoveries
(००) (०३) राज्य सुरक्षा आयोग--						(00)(03) State Security Commission
(२०५५०६८७) (अनिवार्य)						(20550687) [ Committed ]
०१ वेतन		-	27,00	25,65	27,00	01 Salaries
१० कंत्राटी सेवा		-	3,00	270	3,00	10 Contractual Services
५० इतर खर्च		-	12,25	8,58	12,25	50 Other Charges
एकूण (००)(०३)		-	42,25	36,93	42,25	Total (00)(03)
क. वित्तव्यवस्थेची साधने--						C. Source of Finance
(००) (०४) राज्य विभागीय तक्रार --						(00)(03) State & Divisional Com-
प्राधिकार (२०५५०६९६) (अनिवार्य)						plaint (20550696) [ Committed ]
०१ वेतन		47,81	1,71,35	57,77	1,88,49	01 Salaries,
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क		3,28	4,00	4,00	4,00	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
१० कंत्राटी सेवा		1,34,10	4,1767	2,1474	4,1767	10 Contractual Services
११ देशातर्गत प्रवास		40	2,10	75	2,21	11 Domestic Travel Expenses
१३ कार्यालय खर्च		22,48	1,78,00	8364	1,86,90	13 Office Expenses

१४	माझेपट्टी व कर	3,06,37	3,40,75	3,40,75	3,40,75	14 Rent, Rates and Taxes
१६	प्रकाशने	-	80	1	80	16 Publications
१७	संगणक खर्च	20	15.10	7.56	15,86	17 Computer Expenses
२७	लहान बांधकामे	-	1	1	1	27 Minor Works
२८	व्यावसायिक सेवा	-	70	1	70	28 Professional Services
५०	इतर खर्च	-	20	1	20	50 Other Charges
	एकूण (००)(०४)	5,14,64	11,30,68	7,09,25	11,57,59	Total (00)(04)

(००) (०५) सक्षम प्राधिकारी महाराष्ट्र	(00)(05) Competen Authority				
डेवीदारांच्या हितसंबंधांचे संरक्षण	under Maharashtra Protection				
अधिनियम, (अनिवार्य)	of Interest of depositor Act.				
२०५५ए१०३	(Committed). 2055A103				
०१ वेतन	01 Salaries,	42,56	54,09	47,68	59,50
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	06 Telephone, Electricity and Water Charger	-	25	13	25
१० कंत्राटी सेवा	10 Contractual Services	-	-	-	1
११ देशांतर्गत प्रवास	11 Domestic Travel Expenses	-	1,05	50	1,10
१३ कार्यालय खर्च	13 Office Expenses	132	30	15	3,80
१७ संगणक खर्च	17 Computer Expenses	-	12	6	13
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी	26 Advertising and Publicity	-	15,00	7,50	15,00
एकूण (००)(०५)	Total (00)(04)	43,88	70.81	56,02	79,79
वजा--वसुली	Deduct--Recoveries	-	-	-	-

### २०५५ पोलीस ००३ शिक्षण व प्रशिक्षण विद्यालय

२०५५००२३	२०५५००२३				
क. वित्तव्यवस्थेची साधने--	C. Source of Finance				
मागणी क्र. प्रधान शीर्ष	Demand No. Major Head				
बी १-- २०५५	B 1-2055				
एकूण स्थूल	Total C, Gross	13111013	1897809	1824514	2111476
वजा--वसुली	Deduct--Recoveries	-	-	-	-
एकूण (क) निव्वळ	Total C. Net	13111013	1897809	1824514	2111476

## (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

**टिप्पणी.**— मुंबई पोलीस नियम पुस्तिका, खंड ३, १९५९ मधील नियम क्रमांक ५२० (१) च्या दुसऱ्या परिच्छेदातील आदेशानुसार विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांनी जिल्ह्याचे निरीक्षण यात त्या जिल्ह्याचे मुख्यालय, पोलीस अधीक्षक यांचे कार्यालय, शहरी किंवा नागरी पोलीस ठाणे आणि दुसरे एखादे पोलीस ठाणे, जे विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांना महत्त्वाचे वाटेल असे, यांचा समावेश होतो. वरील निरीक्षणे विशेष पोलीस महानिरीक्षकांनी त्यांच्या जिल्ह्यांच्या निरीक्षणाच्यावेळी करावयाची असतात. सबब जिल्हा हा एक घटक मानून विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील जिल्ह्याच्या ठिकाणांची केलेल्या निरीक्षणांची संख्या दर्शविण्यात आली आहे.

तक्ता २ Table-2

अ.क्र. Sr. No.	निरीक्षण अधिकारी Inspecting Officer	वर्ष Year	प्रमाणकाप्रमाणे पूर्ण करावयाच्या निरीक्षणांची संख्या No. of Inspections to be completed as per Norms	पूर्ण केलेल्या निरीक्षणांची संख्या No. of Inspections Completed	
1	2	3	4	5	
1	पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई Director General of Police, M. S., Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	29 31 05	01 22 05
2	अपर पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई Addl. Director General of Police Training, M.S., Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	12 -- 12	07 -- --
3	आयुक्त व अपर पोलीस महासंचालक, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. Commissioner and Addl. Director General of Police, S.I.D., M.S., Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	115 115 115	79 94 89
4	अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हा अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. Addl. Director General of Police, C.I.D., M.S. Pune.	2020 2021 2022	.. .. ..	05 05 05	01 -- 01
5	अपर पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, मुंबई. Addl. Director General of Police, Railways, Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	03 03 03	-- -- --
6	अपर पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस बल, मुंबई. Addl. Director General of Police, S.R.P.F., Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	06 07 06	-- 01 --
7	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नागरी हक्क संरक्षण, मुंबई. Spl. Inspector General of Police, Protection of Civil Rights, Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	08 08 08	04 10 03
8	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, कोल्हापूर परिक्षेत्र, कोल्हापूर. Special Inspector General of Police, Kolhapur Range, Kolhapur.	2020 2021 2022	.. .. ..	05 05 05	-- -- --
9	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, औरंगाबाद परिक्षेत्र, औरंगाबाद. Special Inspector General of Police, Aurangabad Range, Aurangabad.	2020 2021 2022	.. .. ..	24 24 24	32 06 --
10	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, अमरावती परिक्षेत्र, अमरावती. Special Inspector General of Police, Amravati Range, Amravati.	2020 2021 2022	.. .. ..	25 25 25	-- निरंक --
11	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नाशिक परिक्षेत्र, नाशिक. Special Inspector General of Police, Nashik Range, Nashik.	2020 2021 2022	.. .. ..	05 05 05	05 05 05
12	पोलीस उपमहानिरीक्षक, कोकण परिक्षेत्र, नवी मुंबई. Inspector Asst. General of Police, Kokan Range, Thane Navi Mumbai.	2020 2021 2022	.. .. ..	05 05 05	05 05 01

तक्ता २--चालू TABLE-2--contd.

अ.क्र. Sr. No.	निरीक्षण अधिकारी Inspecting Officer	वर्ष Year	प्रमाणकाप्रमाणे पूर्ण करावयाच्या निरीक्षणांची संख्या No. of Inspection to be completed as per Norms	पूर्ण केलेल्या निरीक्षणांची संख्या No. of Inspection Completed	
1	2	3	4	5	
13	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नागपूर परिक्षेत्र, नागपूर. Special Inspector General of Police, Nagpur Range, Nagpur.	2020	..	04	04
		2021	..	04	04
		2022	..	04	--
14	पोलीस उपमहानिरीक्षक, नांदेड परिक्षेत्र, नांदेड. Inspector Astd. General of Police, Nanded Range, Nanded.	2020	..	04	04
		2021	..	04	04
		2022	..	04	--
15	पोलीस उपमहानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे. Inspector Astd. General of Police, S.R.P.F. Pune.	2020	..	03	03
		2021	..	03	04
		2022	..	--	--
16	संचालक, तथा अपर पोलीस महासंचालक संदेश व परिवहन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. Director, Addl. Inspector General of Police Message and Transport Department, M.S., Pune.	2020	..	03	01
		2021	..	03	--
		2022	..	03	01
17	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, नागपूर. Special Inspector General of Police, S.R.P.F., Nagpur.	2020	..	03	03
		2021	..	03	01
		2022	..	03	--
18	पोलीस उपमहानिरीक्षक, गडचिरोली परिक्षेत्र. Dy. Inspector General of Police, Gadchiroli Region.	2020	..	02	02
		2021	..	02	01
		2022	..	02	--

(upto 30-9-2022)



तक्ता ३  
TABLE III



## नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ प्रमाणे दाखल

## Chart Showing Cases Registered under

अ. क्र. Sr. No.	शहर/जिल्हा City/District	वर्ष Year	वर्षाच्या	चालू वर्षी	एकूण गुन्हांची संख्या Total No. of Crimes	तपास केलेल्या गुन्हांची संख्या Crime Investi- gated	तपास करून निकाली काढलेले			एन. सी. फायनल कलम N.C. कमी Final Less Section	
			सुरुवातीस शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of Crimes pending at the begining of the year	दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या No. of Cases Registered in the current year			गुन्हे Total No. of Crime disposedd	अ A फायनल Final	ब B फायनल Final		क C फायनल Final
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	अहमदनगर ..	2020	45	180	-	153	-	08	03	03	01
		2021	57	181	-	152	-	09	02	03	02
		2022	70	170	-	121	02	08	-	03	01
2	धुळे ..	2020	21	51	-	48	01	12	04	-	02
		2021	05	37	-	25	-	10	-	-	-
		2022	07	31	-	24	-	02	-	-	-
3	जळगाव ..	2020	17	98	-	79	01	07	04	-	02
		2021	23	83	-	60	04	12	03	-	05
		2022	22	67	-	49	02	11	06	03	-
4	कोल्हापूर ..	2020	18	91	-	65	01	07	03	-	01
		2021	32	101	-	114	02	03	-	01	--
		2022	13	68	-	59	01	01	-	-	03
5	रायगड ..	2020	23	36	-	24	-	02	01	-	-
		2021	31	29	-	37	01	02	-	-	-
		2022	20	31	-	20	01	-	-	-	01
6	नाशिक (शहर) ..	2020	10	22	-	14	-	03	-	-	-
		2021	15	09	-	06	-	-	-	01	01
		2022	06	12	-	08	-	-	01	-	-
7	नाशिक (ग्रामीण) ..	2020	27	83	-	64	01	09	-	02	-
		2021	34	72	-	67	-	10	-	01	-
		2022	28	52	-	49	01	04	-	-	01
8	पुणे (शहर) ..	2020	33	28	-	17	02	06	01	01	01
		2021	38	34	-	25	-	06	01	03	01
		2022	29	33	-	32	02	01	-	-	-
9	पिंपरी-चिंचवड ..	2020	27	21	-	20	01	06	04	01	01
		2021	16	31	-	27	01	09	01	02	-
		2022	08	35	-	-	02	03	-	-	-
10	पुणे (ग्रामीण) ..	2020	85	190	-	161	01	19	03	-	01
		2021	61	201	-	178	02	15	04	-	03
		2022	85	167	-	133	01	16	-	-	01
11	पुणे (रेल्वे) ..	2020	-	01	-	01	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	01	01	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	01	-	-	-	-

३

3

केलेल्या गुन्हांची संख्या दाखविणारा तक्ता

Protection of Civil Right Act, 1955

कोर्टात पाठविलेल्या गुन्हांची संख्या Total No. of Cases pending Trial	शाबित झालेल्या गुन्हांची संख्या Cases convicted	सुटलेल्या गुन्हांची संख्या No. of Cases Acquitted	कोर्टातून काढून घेतलेल्या गुन्हांची संख्या No. of Cases withdrawn	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या Pending Trial in Court	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या Police Investigation	City/District
13	14	15	16	17	18	2
153	04	08	—	642	57	Ahmadnagar
152	04	17	—	773	70	
121	05	55	08	826	108	
48	—	10	—	257	05	Dhule
25	—	21	02	259	07	
24	—	35	—	248	12	
79	04	10	01	282	22	Jalgaon
60	01	17	02	321	22	
49	05	35	01	329	18	
65	—	08	—	278	32	Kolhapur
114	03	08	--	381	13	
59	02	17	01	420	17	
24	—	01	01	125	31	Raigad
37	03	10	—	149	20	
20	05	15	—	149	29	
14	—	—	—	67	15	Nashik City
16	—	02	—	81	06	
08	01	04	01	83	09	
64	01	07	—	308	34	Nashik Rural
67	01	14	—	360	28	
49	—	12	03	394	25	
17	02	03	—	135	33	Pune City
32	—	03	—	264	29	
25	04	32	02	250	34	
20	01	—	—	115	16	Pimpri-Chinchwad
27	01	03	—	140	08	
17	01	10	03	142	21	
161	02	10	—	853	91	Pune Rural
178	05	69	03	852	85	
133	06	60	08	912	101	
—	—	—	—	01	—	Pune Rly.
—	—	—	—	01	—	
01	—	—	01	01	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12	मुंबई (रेल्वे)	..	2020	–	02	–	–	01	–	–	–
			2021	01	01	–	–	–	–	–	–
			2022	02	–	–	–	–	–	–	–
13	रत्नागिरी	..	2020	02	15	--	06	02	–	–	01
			2021	08	15	–	13	02	03	03	–
			2022	02	13	–	09	01	02	–	01
14	सिंधुदुर्ग	..	2020	–	08	–	05	–	01	01	–
			2021	01	10	–	08	–	–	–	–
			2022	03	09	–	09	–	–	–	–
15	सोलापूर (ग्रामीण)..		2020	67	216	–	187	01	17	02	02
			2021	74	209	–	202	08	26	01	01
			2022	46	155	–	118	14	13	01	01
16	सातारा	..	2020	35	122	–	100	04	12	01	–
			2021	37	124	–	104	01	22	03	01
			2022	28	122	–	93	02	10	06	–
17	ठाणे (शहर)	..	2020	36	27	–	19	03	05	01	–
			2021	35	49	--	33	–	03	–	01
			2022	46	32	–	29	01	02	03	02
18	ठाणे (ग्रामीण)	..	2020	35	28	–	20	01	01	06	–
			2021	25	45	–	40	12	–	07	–
			2022	11	45	--	27	01	–	04	–
19	पालघर	..	2020	25	40	–	21	01	04	01	02
			2021	09	14	–	13	–	–	02	–
			2022	08	15	–	12	01	01	–	01
20	सांगली	..	2020	19	99	–	95	–	05	–	–
			2021	18	98	–	88	01	04	–	–
			2022	22	90	–	63	01	04	–	–
21	औरंगाबाद (ग्रा.)	..	2020	09	70	–	71	–	04	–	–
			2021	14	85	–	74	–	01	01	–
			2022	17	60	–	54	01	03	–	–
22	जालना	..	2020	22	120	–	107	02	03	–	–
			2021	28	99	–	99	01	08	01	–
			2022	16	106	–	75	02	07	01	–
23	बीड	..	2020	40	171	–	136	05	24	03	01
			2021	40	170	–	156	03	21	03	01
			2022	25	104	–	70	02	11	04	–
24	नांदेड	..	2020	61	135	–	138	01	14	03	01
			2021	37	144	–	142	–	13	–	–
			2022	26	99	–	78	–	01	–	–
25	उस्मानाबाद	..	2020	23	79	–	86	01	02	02	–
			2021	10	78	–	67	–	07	–	–
			2022	14	69	–	48	–	05	01	01
26	लातूर	..	2020	18	91	–	56	02	13	04	–
			2021	32	91	–	91	–	06	01	01
			2022	23	75	–	59	–	03	01	02
27	परभणी	..	2020	31	154	–	105	–	03	–	–
			2021	77	118	–	125	01	01	–	02
			2022	65	80	–	98	01	09	01	01



TABLE III—Contd.

13	14	15	16	17	18	2
—	—	—	—	04	01	Mumbai Rly.
—	—	—	—	04	02	
—	—	—	—	04	02	
06	01	01	01	46	08	Ratnagiri
13	—	02	—	57	02	
09	01	03	02	60	01	
05	01	02	—	25	01	Sindhudurg
08	—	—	—	33	03	
09	01	05	—	36	03	
187	05	23	04	701	74	Solapur Rural
202	05	30	01	867	46	
118	02	21	01	961	54	
100	05	20	—	383	37	Satara
104	02	19	—	466	28	
93	09	60	03	487	38	
19	01	05	—	224	34	Thane City
33	—	23	02	232	46	
29	—	09	01	251	40	
20	02	44	01	276	33	Thane Rural
40	—	02	—	299	11	
27	—	01	—	325	24	
21	—	05	—	268	35	Palghar
13	—	05	01	148	08	
12	02	05	—	153	08	
95	01	05	01	300	18	Sangli
88	01	06	01	380	22	
63	02	27	02	412	43	
71	01	01	—	277	09	Aurangabad (Rural)
74	05	04	—	342	17	
54	08	41	02	345	18	
107	04	05	—	363	28	Jalna
99	02	48	—	412	16	
75	04	57	—	426	35	
136	04	19	01	394	40	Beed
156	05	22	05	518	25	
70	02	46	03	537	41	
138	02	26	—	482	37	Nanded
142	01	34	04	585	26	
78	07	30	—	624	43	
86	02	11	—	287	10	Osmanabad
67	02	09	—	343	13	
48	02	20	—	369	27	
56	01	22	—	287	32	Latur
91	01	11	—	366	23	
59	—	17	02	406	33	
105	—	37	—	400	77	Parbhani
125	—	34	—	491	65	
98	—	44	—	545	35	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
28	अकोला ..	2020	25	48	-	40	-	05	-	-	02
		2021	27	66	-	55	-	01	01	-	03
		2022	34	48	-	49	-	03	-	-	01
29	अमरावती (ग्रामीण)	2020	52	102	-	105	-	04	-	-	13
		2021	43	69	-	60	02	-	02	-	01
		2022	33	58	-	65	-	05	-	-	05
30	भंडारा ..	2020	07	46	-	35	-	01	-	-	02
		2021	15	42	-	44	-	01	-	-	01
		2022	11	36	-	34	-	-	02	-	01
31	बुलढाणा ..	2020	44	116	-	81	-	12	01	-	03
		2021	63	105	-	113	01	09	01	01	05
		2022	38	86	-	67	01	01	-	01	02
32	चंद्रपूर ..	2020	27	66	-	60	-	05	01	01	02
		2021	24	49	-	47	-	05	-	02	04
		2022	15	48	-	34	-	02	-	-	-
33	गडचिरोली ..	2020	09	25	-	19	-	02	-	01	01
		2021	11	18	-	21	-	02	-	-	02
		2022	04	12	-	10	-	-	01	-	-
34	नागपूर (शहर) ..	2020	39	45	-	33	03	02	01	-	06
		2021	39	42	-	46	-	01	01	-	11
		2022	22	31	-	28	-	-	-	-	02
35	नागपूर (ग्रामीण) ..	2020	25	67	-	69	01	-	-	-	02
		2021	20	43	-	43	-	-	-	-	02
		2022	18	52	-	49	-	-	-	-	-
36	नागपूर (रेल्वे) ..	2020	-	01	-	-	-	-	-	-	-
		2021	01	-	-	-	-	-	-	-	01
		2022	-	02	-	01	-	-	-	-	-
37	वर्धा ..	2020	13	56	-	57	-	01	-	-	-
		2021	11	41	-	40	-	-	-	01	-
		2022	11	29	-	31	-	02	-	-	-
38	यवतमाळ ..	2020	54	110	-	107	03	03	-	-	01
		2021	50	147	-	137	-	07	01	-	01
		2022	51	115	-	102	03	02	-	-	01
39	मुंबई (शहर) ..	2020	77	42	-	20	06	03	04	02	-
		2021	85	50	-	23	08	08	02	01	02
		2022	91	38	-	34	04	05	01	03	09
40	औरंगाबाद (शहर)	2020	17	31	-	34	-	06	-	-	01
		2021	07	17	-	17	-	03	-	-	01
		2022	03	13	-	11	-	-	-	-	01
41	सोलापूर (शहर) ..	2020	06	32	-	22	-	01	01	04	-
		2021	10	22	-	19	01	03	01	-	-
		2022	08	25	-	15	-	04	-	01	01
42	नवी मुंबई ..	2020	26	38	-	18	-	01	-	01	02
		2021	42	50	-	38	03	07	03	01	01
		2022	39	39	-	20	03	03	01	-	-

TABLE III—Contd.

13	14	15	16	17	18	2
40	02	09	04	215	27	Akola
55	02	12	03	253	34	
49	05	25	01	271	27	
101	04	13	02	482	43	Amravati (Rural)
60	05	22	—	515	33	
65	05	21	01	553	22	
35	—	08	—	131	15	Bhandara
44	01	13	—	161	11	
34	04	27	01	163	10	
81	03	05	—	394	63	Buldhana
113	—	13	06	488	38	
67	05	25	03	522	51	
60	—	10	01	275	24	Chandrapur
47	08	17	03	294	15	
34	12	15	05	296	27	
19	01	02	01	80	11	Gadchiroli
21	01	06	01	93	04	
10	—	07	—	96	05	
33	—	03	02	158	39	Nagpur City
46	—	04	—	200	22	
28	01	02	03	222	23	
69	—	02	01	255	20	Nagpur Rural
43	01	02	04	291	18	
49	02	04	—	334	21	
—	—	—	—	03	01	Nagpur Rly.
—	—	—	—	03	—	
01	—	01	—	03	01	
57	—	06	01	179	11	Wardha
40	03	06	03	207	11	
31	08	15	—	215	07	
107	02	09	01	620	50	Yavatmal
137	03	21	07	726	51	
102	02	52	01	773	58	
20	—	02	—	141	84	Mumbai City
23	01	05	02	156	91	
34	02	01	—	187	73	
34	—	—	01	122	07	Aurangabad City
17	03	08	01	127	03	
11	03	11	01	123	04	
22	—	05	01	70	10	Solapur City
19	—	02	01	86	08	
15	—	07	—	94	12	
18	01	02	01	128	42	Navi Mumbai
38	—	02	—	164	39	
20	—	03	—	181	51	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
43	अमरावती शहर ..	2020	06	42	–	19	01	01	02	01	06
		2021	18	40	–	37	01	02	01	01	03
		2022	13	34	–	27	–	–	–	–	01
44	वाशिम ..	2020	45	66	–	63	01	02	03	–	02
		2021	40	47	–	41	–	03	–	–	02
		2022	41	44	–	49	02	03	–	–	–
45	गोंदिया ..	2020	17	32	–	37	–	04	–	–	04
		2021	04	52	–	46	–	01	–	–	–
		2022	09	42	–	37	–	02	–	–	–
46	चंद्रबार् ..	2020	08	19	–	15	–	01	06	–	–
		2021	05	11	–	12	–	01	–	–	–
		2022	03	05	–	03	–	03	01	–	–
47	हिंगोली ..	2020	39	88	–	99	04	02	02	01	–
		2021	21	70	–	64	01	01	01	01	–
		2022	19	73	–	48	–	01	05	–	–
48	औरंगाबाद लोहमार्ग ..	2020	01	–	–	01	–	–	–	–	–
		2021	–	01	–	01	–	–	–	–	–
		2022	–	–	–	–	–	–	–	–	–
49	मिरा भाईंदर ..	2020	–	–	–	–	–	–	–	–	–
		2021	34	25	–	20	02	03	01	–	02
		2022	31	33	–	25	–	01	01	03	–
एकूण ..		2020	1271	3250	–	2728	49	245	68	23	65
		2021	1346	3135	–	2887	58	253	45	25	78
		2022	1138	2603	–	2086	53	155	36	19	44

TABLE III—Contd.

13	14	15	16	17	18	2
19	01	03	01	124	18	Amravati City
37	01	04	02	154	13	
27	03	07	—	171	19	
63	01	04	—	331	40	Washim
41	01	09	—	362	41	
49	—	27	—	384	31	
37	—	02	01	264	04	Gondia
46	04	32	01	273	09	
37	07	35	01	267	12	
15	—	04	—	75	05	Nandurbar
12	—	04	01	82	03	
03	—	10	—	75	01	
99	—	06	04	405	19	Hingoli
64	03	04	—	462	21	
48	02	09	01	498	40	
01	—	--	—	10	—	Aurangabad
01	—	01	—	10	—	(Railway)
—	—	—	--	10	—	
—	—	--	—	--	—	Mira Bhinder
20	—	01	—	161	31	(Railway)
25	—	—	--	186	34	
2728	59	378	32	12242	1343	Total
2887	79	601	56	14392	1137	
2086	130	965	61	15319	1348	

## कार्यक्रम ३

## शिक्षण व प्रशिक्षण

## ( पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे व महाविद्यालये )

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

राज्यातील पोलीस अधिकाऱ्यांना व शिपायांना प्रशिक्षण देण्यासाठी नाशिक येथे महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी व खंडाळा, नागपूर, अकोला, जालना, नानवीज (दोंड), मरोळ, बृहन्मुंबई, लातूर, तुरुची, (सांगली), धुळे आणि सोलापूर येथे पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे आहेत. सहायक पोलीस अधीक्षक/सरळ पोलीस उपअधीक्षक, पोलीस फौजदार म्हणून भरती झालेल्या अधिकाऱ्यांना महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक येथे प्रशिक्षण दिले जाते. त्याचप्रमाणे गुन्हा शोधण्याचे विशेष शिक्षण देण्यासाठी नाशिक येथे गुन्हा अन्वेषण प्रशिक्षण शाळा सुरु करण्यात आलेली आहे.

संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यातील नवप्रविष्ट पोलीस प्रशिक्षणार्थींना मूलभूत प्रशिक्षण पोलीस प्रशिक्षण, केंद्र, मरोळ, (मुंबई), अकोला, नानवीज (दोंड), सोलापूर, जालना, नागपूर, खंडाळा, बाभळगाव लातूर, तासगाव, (सांगली) व धुळे या ११ पोलीस प्रशिक्षण केंद्रातून दिले जाते.

पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे प्रमुख व्यवस्थापक नियंत्रक म्हणून पोलीस अधीक्षक/पोलीस उपायुक्त दर्जाचे पोलीस अधिकारी प्राचार्य म्हणून काम पाहतात. त्यांचे सहायक (उपप्राचार्य) म्हणून पोलीस उपअधीक्षक दर्जाचे अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात येते. तसेच प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण देणे किंवा तत्सम कामकाज हाताळण्यासाठी प्रत्येक पोलीस प्रशिक्षण केंद्रात पोलीस निरीक्षक, सहायक पोलीस निरीक्षक, पोलीस उपनिरीक्षक, सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, पोलीस हवालदार, पोलीस नाईक व पोलीस शिपाई यांची पदे तसेच केंद्रातील प्रशासकीय कामकाज हाताळण्यासाठी कार्यालय अधीक्षक, प्रमुख लिपिक वरिष्ठ श्रेणी व कनिष्ठ श्रेणी लिपिक यांची पदे मंजूर केलेली आहेत.

संपूर्ण राज्यातून नवीन भरती केलेल्या निःशस्त्र पोलीस शिपायांना पोलीस ठाण्यातील त्यांची कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी नऊ महिन्यांचे मूलभूत पोलीस प्रशिक्षणासाठी प्रशिक्षण केंद्रात पाठविले जाते. पोलीस प्रशिक्षण केंद्रातील या नऊ महिन्यांच्या प्रशिक्षण कालावधीत पोलीस प्रशिक्षणार्थींना व्यवसायाभिमुख आंतरवर्ग व बाह्यवर्गाचे अशा दोन्ही प्रकारच्या प्रशिक्षणाचा समावेश असतो. आंतरवर्ग प्रशिक्षणात कायद्याचे ज्ञान, कायदा व सुव्यवस्था, गुन्हांवर नियंत्रण, पोलिसांची कार्यपध्दती, पोलीस संघटन प्रशासन इत्यादी महत्त्वाच्या बाबी तथा बाह्यवर्गाचे प्रशिक्षणात कवायती, सर्व प्रकारची शस्त्रे, हत्यारे व दारुगोळा हाताळण्याचे मूलभूत प्रशिक्षण, नेमबाजी, कराटे, क्रीडा इत्यादीविषयक प्रशिक्षण दिले जाते.

महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे शासन निर्णय क्रमांक पोलीस-१४२२/प्र.क्र. ४९/पोल-५अ, दिनांक ३ जून २०२२ अन्वये पोलीस दलातील अधिकारी व कर्मचारी यांच्या प्रशिक्षणावरील खर्चाकरिता नवीन लेखाशीर्ष निर्माण करण्यात आले आहे.

मागील तीन वर्षांत खालीलप्रमाणे राज्यातील विविध प्रशिक्षण केंद्रांत नवप्रविष्ट उमेदवारांना प्रशिक्षण दिले आहे.

पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय	२०२०-२१	२०२१-२२	२०२२-२३
मरोळ	...	--	३१६
नागपूर	...	--	३००
अकोला	...	--	६२२
जालना	...	--	४११
नानवीज, दोंड	...	--	१५७
खंडाळा	...	--	२६१
सोलापूर	...	--	७५१
बाभळगाव, लातूर	...	--	५५६
तुरुची तासगाव, सांगली	...	--	२४६
धुळे	...	--	५८७
महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी	...	६६९	८८७
<b>एकूण</b>	<b>...</b>	<b>६६९</b>	<b>१८५१</b>

<b>Post / Year</b>		<b>Total Candidates</b>	<b>Pass</b>	<b>Fail</b>
P. R. T. / 2020	...	--	--	--
Supervisory / 2020	...	--	--	--
P. R. T. / 2021	...	531	227	304
Supervisory / 2021	...	404	133	271
P. R. T. / 2022	...	615	262	353
Supervisory / 2022	...	513	118	395

तक्ता

अ. क्र.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे नाव	वर्ष	तपशील	परीक्षेस बसलेल्यांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या	परत बसण्यास परवानगी देण्यात आलेल्यांची संख्या	वर्षभरात काढून टाकलेल्यांची संख्या	वर्षाच्या अखेरीस प्रशिक्षण घेत असलेल्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. १३-०६-२०२२ पासून ३१६ महिला प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू --	--	--	--	--
२.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, खंडाळा	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	--	--	--	--	--
३.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. १८-७-२०२२ पासून ६१५ चालक पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ६ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू --	--	--	--	९२
४.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	--	--	--	--	--
५.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, अकोला	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. २८-३-२०२२ पासून ६२२ पुरुष पोलीस शिपाई प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू. --	--	--	--	--
६.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, जालना	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. १९-९-२०२२ पासून २१६ पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू व दि. १९-९-२०२२ पासून १९५ चालक पोलीस शिपाई पुरुष यांचे ६ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू. --	--	--	--	--
७.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. २५-४-२०२२ पासून ७५१ पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरू --	--	--	--	--



८.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, लातूर	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. १८-७-२०२२ पासून ७५१ पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरु	--	--	--
९.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, धुळे	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. ७-२-२०२२ पासून पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरु (दि. ३१-१०-२०२२ ते ११-११-२०२२ या कालावधीत अंतिम परीक्षा.)	--	--	--
१०.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, तुरची	२०२२	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	दि. ४-४-२०२२ पासून महिला प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरु	--	--	--
<b>एकूण ..</b>							
				--	--	--	--

तक्ता

अ. क्र.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे नाव	वर्ष	तपशील	परीक्षेस बसलेल्यांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या	परत बसण्यास परवानगी देण्यात आलेल्यांची संख्या	वर्षभरात काढून टाकलेल्यांची संख्या	वर्षाच्या अखेरीस प्रशिक्षण घेत असलेल्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	६३३	४६	--	--	६३३
२.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, खंडाळा	२०२०	पोलीस शिपाई-- रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	४७०	१०	--	--	४७०
३.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	७०५	२७	--	--	७०५
४.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	८५१	८	--	--	८५१
५.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, अकोला	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	५४९	१६	--	--	५४९
६.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, जालना	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	७०८	४८	--	३ (यामध्ये १ मरत)	७०५
७.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	६९१	३७	--	--	६९१

८.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, लातूर	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	५९२	२१	--	--	५९२
९.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, धुळे	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	४७२	६	--	--	४७२
१०.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, तुरची	२०२०	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	६५५	८	--	--	६५५
<b>एकूण ..</b>				<b>६५३७</b>	<b>२७०</b>	<b>--</b>	<b>३</b>	<b>६३२३</b>

तक्ता

अ. क्र.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे नाव	वर्ष	तपशील	परीक्षेस बसलेल्यांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या	परत बसण्यास परवानगी देण्यात आलेल्यांची संख्या	वर्षभरात काढून टाकलेल्यांची संख्या	वर्षाच्या अखेरीस प्रशिक्षण घेत असलेल्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ	२०२१	पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	२२० (दि. ०५ जुलै २०२१ पासून प्रशिक्षण सुरू)	--	--	--	--
२.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, खंडाळा	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	२६१	१४	--	१४	२४७
३.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	१५७	११	१८	७	१४६
४.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	३११	--	--	--	--
५.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, अकोला	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	--	--	--	--	--
६.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, जालना	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	--	--	--	--	--
७.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	--	--	--	--	--

८.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, लातूर	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	--	--	--	--	--	--
९.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, धुळे	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई	--	२५	--	--	--	--
१०.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, तुरची	२०२१	मोटार चालक पोलीस शिपाई रिपीटर पोलीस शिपाई मोटार चालक	२४६	१४	--	०४	२४६	--
<b>एकूण ..</b>				<b>१२०४</b>	<b>३९</b>	<b>१८</b>	<b>२५</b>	<b>६३९</b>	

अ. क्र.	पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे नाव	वर्ष	तपशील	परीक्षेस बसलेल्यांची संख्या	परत बसण्यास परवानगी देण्यात आलेल्यांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्या परीक्षार्थींची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षार्थींची संख्या	सन २०२० मध्ये प्रशिक्षण घेतलेल्या नवप्रविष्ट पोलीस शिपायांची माहिती
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	संचालक, म. पो. अ.,	२०२१	पोलीस उपनिरीक्षक	६५९	एकूण ८४	११	०१	५८६

पोलीस प्रशिक्षण शाळेत प्रशिक्षणासाठी दाखल करण्यात आलेले शिकाऊ उमेदवार दर्शविणारा तक्ता  
(हत्यारी पोलीस शिपाई)

तक्ता १४  
TABLE XIV

वर्ष Year	वर्षाच्या सुरुवातीस प्रशिक्षण घेत		वर्षभरात देण्यात आलेला प्रवेश Admission During the year					एकूण ३ ते ८ Total 3 to 8
	असलेल्या शिकाऊ उमेदवारांची संख्या Trainees at the beginning of the Year	मागासलेल्या जाती S. C.	मागासलेल्या जमाती S. T.	विमुक्त व भटक्या जमाती D. T. / N. T.	विमाप्र S. B. C.	इतर Other	इमाव O. B. C.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2020	..	-	-	-	-	-	-	-
2021	..	-	-	-	-	-	-	-
2022	..	-	-	-	-	-	-	-

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १४--चालू TABLE XIV--contd.

वर्ष	परीक्षेस बसलेल्यांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या	परत बसण्यास परवानगी देण्यात आलेल्यांची संख्या	वर्षभरात काढून टाकलेल्यांची संख्या	वर्षाच्या अखेरीस प्रशिक्षण घेत असलेल्यांची संख्या
1	10	11	12	13	14

(हत्यारी पोलीस शिपाई)

2020	..	पोलीस शिपाई	...	-	-	-	-	-
		रीपिटर पोलीस शिपाई	...	-	-	-	-	-
		मोटार चालक	...	-	-	-	-	-
2021	..	पोलीस शिपाई	...	-	-	-	-	-
		रीपिटर पोलीस शिपाई	...	-	-	-	-	-
		मोटार चालक	...	-	-	-	-	-
2022	..	पोलीस शिपाई	...	दि. १-०४-२०२२ पासून ३२९ पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे ९ महिने कालावधीचे				
		रीपिटर पोलीस शिपाई	...	मूलभूत प्रशिक्षण सुरु व दि. १०-०६-२०२२ पासून ३३१ पुरुष प्रशिक्षणार्थी यांचे				
		मोटार चालक	...	९ महिने कालावधीचे मूलभूत प्रशिक्षण सुरु.				

(सन २०२२ ची आकडेवारी ३०-९-२०२२ पर्यंतची आहे.)

## पोलीस प्रशिक्षण केंद्र

### पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ, मुंबई

महाराष्ट्र पोलीस दलात राज्यातील विविध आस्थापनेवर पोलीस शिपाई पदावर भरती झालेले, नवप्रविष्ट उमेदवारांना पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ, मुंबई येथे साडेनऊ महिन्यांचे मूलभूत प्रशिक्षण देण्यात येते. प्रशिक्षण केंद्राची प्रशिक्षण क्षमता सध्या ५६० इतकी आहे.

पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे प्रमुख नियंत्रक म्हणून पोलीस अधीक्षक/ पोलीस उपआयुक्त दर्जाचे पोलीस अधिकारी, प्राचार्य म्हणून काम पाहतात. त्यांचे सहाय्यक (उपप्राचार्य) म्हणून पोलीस उपअधीक्षक दर्जाचे अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात येते.

पोलीस प्रशिक्षण केंद्रातील साडे नऊ महिन्यांचे प्रशिक्षण कालावधीत पोलीस प्रशिक्षणार्थींना व्यवसायाभिमुख आंतरवर्ग व बाह्यवर्ग अशा दोन्ही प्रकारच्या प्रशिक्षणाचा समावेश असतो. आंतरवर्ग प्रशिक्षण व कायद्याचे ज्ञान देण्याकरिता पोलीस निरीक्षक दर्जाचे अधिकारी व विधी निदेशकांची नेमणूक करण्यात येते. त्याचप्रमाणे प्रशिक्षणार्थींचा शारीरिक दर्जा (क्षमता) अपेक्षेप्रमाणे सुधारण्यासाठी बाह्यवर्गाचे विशेष प्रशिक्षण देखील अंतर्भूत करण्यात येते. त्यामध्ये कवायतीतील विविध प्रकार, संचलनाचे विविध प्रकार व विविध प्रकारची योगासने, त्याचबरोबर प्रशिक्षणार्थींचे मनोबल व आत्मविश्वास वाढावा तसेच व्यक्तिमत्त्व विकास, बौद्धिक विकास होणेकरिता खाजगी संस्थेतील तज्ज्ञ, व्याख्याते, मानसोपचार तज्ज्ञ व इतर नामवंत व्यक्तींच्या कार्यशाळा व विविध प्रात्यक्षिक कार्यक्रमांचेदेखील आयोजन करण्यात येते. शिवाय त्यांना कायदा व सुव्यवस्थेचे उत्तम ज्ञान व्हावे, म्हणून राज्यातील विविध जातीधर्माचे धार्मिक सण, हिवाळी अधिवेशन, क्रीडा स्पर्धा, अति महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या भेटी इत्यादी संबंधात होणारे बंदोबस्तास देखील पाठवण्यात येते. साडेनऊ महिन्यांच्या मूलभूत प्रशिक्षणानंतर आंतरवर्ग व बाह्यवर्ग अशा दोन्ही अंतिम परीक्षा घेण्यात येतात. प्रशिक्षण कालावधीत विशेष कामगिरी केलेल्या, प्रावीण्य मिळविलेल्या व इतर सर्व यशस्वी प्रशिक्षणार्थींना दीक्षांत संचलन कार्यक्रमाच्या दिवशी पोलीस खात्यातील व राजकीय क्षेत्रातील वरिष्ठ व मान्यवर व्यक्तींच्या हस्ते प्रमाणपत्र देऊन गौरव करण्यात येतो. दीक्षान्त संचलन कार्यक्रमाच्या दिवशी सर्व प्रशिक्षणार्थींना साडे नऊ महिन्यांत दिलेल्या मूलभूत प्रशिक्षणाचे शिस्तबद्ध प्रदर्शन म्हणून प्रशिक्षणार्थींची पासिंग आऊट परेड घेण्यात येते. त्याच बरोबर इतर सांस्कृतिक कार्यक्रमाचा देखील समावेश असतो. कार्यक्रमाअंती सर्व प्रशिक्षणार्थींना आपआपल्या मूळ घटकांत पुढील कर्तव्यार्थ रवाना करण्यात येते.

पोलीस प्रशिक्षण शाळा, मरोळ येथे देण्यात आलेल्या पाठ्यक्रमासंबंधी माहिती दर्शविणारा तक्ता  
तक्ता १४-अ TABLE XIV-A

अ. क्र.	पाठ्यक्रम	वर्ष	पाठ्यक्रमाचा कालावधी	अधिकतम प्रवेश संख्या	प्रवेश दिलेल्या उमेदवारांची संख्या	अनुत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांची संख्या	वर्षभरात काढून टाकलेल्या उमेदवारांची संख्या	यशस्वी उमेदवारांची संख्या	उत्तीर्ण होणाऱ्यांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नवप्रविष्ट बिनहत्यारी पोलीस शिपाई पाठ्यक्रम.	2020	--	--	--	--	--	--	--
		2021	--	--	--	--	--	--	--
		2022	--	--	--	--	--	--	--
2	पोलीस शिपाई मोटर चालक	--	--	--	--	--	--	--	--
3	नवप्रविष्ट बिनहत्यारी पोलीस शिपाई पाठ्यक्रम.	2020	--	--	--	--	--	--	--
		2021	--	--	--	--	--	--	--
		2022	--	--	--	--	--	--	--
4	नवप्रविष्ट स्त्री पोलीस शिपाई पाठ्यक्रम.	2021	--	560	226	56	02	168	75%
		2022	9 महिने	560	317	--	01	अद्याप अंतिम परीक्षा घेण्यात आलेली नाही.	
5	पोलीस अधिकारी/कर्मचारी रिओरिप्टेशन प्रशिक्षण.	2022	--	--	--	--	--	--	--
6	नवप्रविष्ट चालक पोलीस शिपाई पाठ्यक्रम.	2020	--	--	--	--	--	--	--
		2021	--	--	--	--	--	--	--
		2022	--	--	--	--	--	--	--
7	पोलीस अधिकारी/अंमलदार (असॉल्ट मोबाईल कोर्स).	2020	--	--	--	--	--	--	--
		2021	--	--	--	--	--	--	--
		2022	--	--	--	--	--	--	--
8	तदर्थ तत्वावरील पोलीस उपनिरीक्षक रिफ्रेशर पाठ्यक्रम	2020	--	--	--	--	--	--	--
	पोलीस अंमलदार/अधिकारी	2021	--	--	--	--	--	--	--
	महिला पोलीस उपनिरीक्षक.	2022	--	--	--	--	--	--	--

टीप.— १. सन २०२० मध्ये या प्रशिक्षण केंद्रात मूलभूत प्रशिक्षणासाठी प्रशिक्षणार्थी पाठविण्यात आले नाहीत.

२. दिनांक १६ जून २०२२ रोजी पासून ३१६ महिला प्रशिक्षणार्थीचे मूलभूत प्रशिक्षण चालू आहे.



## (क) अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर

राज्यातील नक्षलवादी, समाजकंटक तसेच देशद्रोहींच्या चळवळींना आळा घालण्यासाठी राज्य राखीव पोलीस बल, तसेच जिल्हा पोलीस दलातील पोलीस अधिकारी व अंमलदार यांना विशेष प्रकारचे प्रशिक्षण देऊन त्यांना जास्त कुशल व सतर्क तयार करून त्यांचा आत्मविश्वास वाढविण्याच्या दृष्टीने मौजा सुराबर्डी, जिल्हा नागपूर येथील नवीन जागेवर अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र सुरू करण्यात आले आहे.

सद्यःस्थितीत या प्रशिक्षण केंद्रात आतापर्यंत चालविण्यात येणारे विविध प्रशिक्षण मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे मौखिक आदेशान्वये बंद करून, भारतीय लष्करी सेवेतील ब्रिगेडीअर दर्जाचे सेवानिवृत्त वरिष्ठ लष्करी अधिकारी यांचे मार्गदर्शनाखाली नवीन (U.O.C.) प्रशिक्षण सत्र सुरू करण्यात आले आहेत. सदर प्रशिक्षणात गोरील्ला वॉर फेअर पद्धतीचा जास्तीत जास्त वापर करून नक्षल्यांच्या वाढत्या चळवळीला कसा आळा घालता येईल यावर जास्तीत जास्त भर दिला जात आहे.

अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्रात महाराष्ट्रातील नक्षल प्रभावित जिल्हे जसे गडचिरोली, गोंदिया, चंद्रपूर व भंडारा येथील पोलीस अधिकारी / अंमलदार तसेच राज्य राखीव पोलीस बलातील कंपन्यांना संयुक्तपणे प्रशिक्षण देण्यात येत आहे. जेणेकरून नक्षल प्रभावित जिल्ह्यांमध्ये जिल्हा पोलीस दल व राज्य राखीव पोलीस बलाचा संयुक्त अभियानदरम्यान जास्तीत जास्त उपयोग करता येईल.

तसेच महाराष्ट्र राज्यासोबतच इतर नक्षल प्रभावित राज्य म्हणजे मध्यप्रदेश, छत्तीसगड येथील पोलीस अधिकारी / अंमलदार यांना संयुक्तपणे प्रशिक्षण देण्यात येत आहे. जेणेकरून संयुक्त नक्षल विरोधी अभियान राबविल्यास नक्षल प्रभावित राज्यामध्ये नक्षलवाद्यांकडून होणाऱ्या कारवाईस आळा घालण्यास मदत होईल. या व्यतिरिक्त भविष्यात भारतातील इतर नक्षल प्रभावित राज्यांमधून सुद्धा पोलीस अधिकारी व अंमलदार हे अशा प्रकारचे प्रशिक्षण या प्रशिक्षण केंद्रातून घेतील.

अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्रात मागील तीन वर्षांत सप्टेंबर २०२२ पर्यंत खालील नमूद नुसार पोलीस अधिकारी व अंमलदार यांना प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे.

## सन २०२०

अ. क्र.	प्रशिक्षणाचे नाव	एकूण सत्र	अपर पोलीस अधीक्षक	पोलीस उप-अधीक्षक	पोलीस निरीक्षक	सहायक पोलीस निरीक्षक	पोलीस उप-निरीक्षक	पोलीस कर्मचारी	एकूण
१	यु. ओ. सी. कोर्स	४	०	३	०	०	८	२०९	२२०
२	यु. ओ. सी. कोर्स (बेसिक)	१	--	--	--	--	८	९८	१०६
एकूण ..		०३	०	३	०	०	१६	३०७	३२६

## सन २०२१

अ. क्र.	प्रशिक्षणाचे नाव	एकूण सत्र	अपर पोलीस अधीक्षक	पोलीस उप-अधीक्षक	पोलीस निरीक्षक	सहायक पोलीस निरीक्षक	पोलीस उप-निरीक्षक	पोलीस कर्मचारी	एकूण
१	परिविक्षाधीन पोलीस पो. उपअधीक्षक कोर्स	१	०	१२	--	--	--	--	१२
२	युओसी कोर्स सत्र क्रमांक ७	१	--	--	--	--	१	१०९	११०
एकूण ..		२	०	१२	०	०	१	१०९	१२२

## सन २०२२ (सप्टेंबर अखेरपर्यंत)

अ. क्र.	प्रशिक्षणाचे नाव	एकूण सत्र	अपर पोलीस अधीक्षक	पोलीस उप-अधीक्षक	पोलीस निरीक्षक	सहायक पोलीस निरीक्षक	पोलीस उप-निरीक्षक	पोलीस कर्मचारी	एकूण
१	स्मॉल एक्शन टिम १६	१	०	०	०	०	०३	४७	५०
२	यु. ओ. सी. कोर्ट सत्र क्र. ०८	१	--	--	--	--	--	७०	७०
एकूण ..		०२	--	--	--	--	०३	११७	१२०

तक्ता क्रमांक ३

महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक

पोलीस कर्मचारी यांना दिल्या जाणाऱ्या प्रशिक्षणाचा पाठ्यक्रम तपशील

गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक

अ. क्र.	संस्था	पाठ्यक्रम	वर्ष	पाठ्यक्रमाचा कालावधी	सत्र क्रमांक	अधिकतम प्रवेश क्षमता	हजर उमेदवारांची संख्या	यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या उमेदवारांची संख्या	उत्तीर्ण होणाऱ्या उमेदवारांची संख्या	उत्तीर्ण होणाऱ्या उमेदवारांची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक.	पोशि ते स. पोउ. नि. यांचे २ आठवड्यांचे गुन्हे दोषसिध्दी प्रमाण वाढविण्या-करिता शास्त्रोक्त पद्धतीने तपास प्रशिक्षण सत्रे.	सन २०२०	३०/१२/२०२० ते ११/०१/२०२०	२६९	१००	४५	४५	४०	८८.८९ टक्के
				१३/०१/२०२० ते २५/०१/२०२०	२७०	१००	५४	५४	५१	२७.५५ टक्के
				२७/०१/२०२० ते ०८/०२/२०२०	२७१	१००	५५	५५	५३	९६.३६ टक्के
				१०/०२/२०२० ते २२/०२/२०२०	२७२	१००	६३	६३	५५	८७.३० टक्के
				२४/०२/२०२० ते ०७/०३/२०२०	२७३	१००	५२	५२	४६	८८.४६ टक्के
				<b>एकूण</b>	<b>१५००</b>	<b>१५००</b>	<b>२६९</b>	<b>२६९</b>	<b>२४५</b>	<b>९१.०७ टक्के</b>

१	प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक.	निपोशि ते स. पोउ. नि. यांचे २ आठवड्यांचे गुन्हे दोषसिध्दी प्रमाण वाढविण्या-करिता शास्त्रोक्त पद्धतीने तपास प्रशिक्षण सत्रे	सन २०२१	०२/०१/२०२१ ते १३/०१/२०२१	२२९	१००	८९	८७	८२	९४.२५ टक्के
				१५/०१/२०२१ ते २७/०१/२०२१	२३०	१००	७९	७९	७६	९६.२० टक्के
				२९/०१/२०२१ ते १०/०२/२०२१	२३१	१००	८४	८४	८३	९८.८१ टक्के
				१२/०२/२०२१ ते २४/०२/२०२१	२३२	१००	६८	६८	६४	९४.१२ टक्के
				०५/०३/२०२१ ते १७/०३/२०२१	२३३	१००	४८	४८	४०	८३.३३ टक्के
				१९/०३/२०२१ ते ३१/०३/२०२१	२३४	१००	९८	९८	६५	६६.३३ टक्के
				०२/०४/२०२१ ते १४/०४/२०२१	२३५	१००	९५	९५	५८	६१.०५ टक्के
				१६/०४/२०२१ ते २८/०४/२०२१	२३६	१००	८२	८२	७४	९०.२४ टक्के
			महिला सत्र	१६/०४/२०२१ ते २८/०४/२०२१	२३७	१००	७३	७३	६३	८६.३० टक्के
			महिला सत्र	१४/०५/२०२१ ते २६/०५/२०२१	२३८	१००	६६	६६	४८	७२.७३ टक्के

०४/०६/२०२१ ते १६/०६/२०२१	२३९	१००	५४	५४	१४	२५.९३ टक्के
१८/०६/२०२१ ते ३०/०६/२०२१	२४०	१००	६१	६१	११	१८.०३ टक्के
०२/०७/२०२१ ते १४/०७/२०२१	२४१	१००	४६	४६	२४	५२.१७ टक्के
१६/०७/२०२१ ते २८/०७/२०२१	२४२	१००	५८	५८	३४	५८.६२ टक्के
०६/०८/२०२१ ते १८/०८/२०२१	२४३	१००	६४	६४	५१	७९.६९ टक्के
२०/०८/२०२१ ते ०१/०९/२०२१	२४४	१००	६०	६०	५४	९०.०० टक्के
३/०९/२०२१ ते १५/०९/२०२१	२४५	१००	५८	५८	४८	८२.७६ टक्के
२७/०९/२०२१ ते ०९/१०/२०२१	२४६	१००	५६	५८	४५	७७.५९ टक्के
२२/१०/२०२१ ते ०३/११/२०२१	२४७	१००	६६	६६	५९	८९.३९ टक्के
१२/११/२०२१ ते २४/११/२०२१	२४८	१००	५६	५६	४४	७८.५७ टक्के
२६/११/२०२१ ते ०८/१२/२०२१	२४९	१००	६१	६१	५६	९१.८० टक्के
१०/१२/२०२१ ते २२/१२/२०२१	२५०	१००	६४	६४	६१	९५.३१ टक्के
<b>एकूण</b>	<b>..</b>	<b>२२००</b>	<b>१४८६</b>	<b>१४८६</b>	<b>११५४</b>	<b>७७.६६ टक्के</b>

तक्ता क्रमांक ३

महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक

निपोशि ते स. पो. उ. नि. यांचे सेवांतर्गत प्रशिक्षण सत्र, सन-२०२०

अ. क्र.	संस्था	पाठ्यक्रम	प्रशिक्षण सत्रांची संख्या	पाठ्यक्रमाचा कालावधी	सत्र क्रमांक	अधिकतम प्रवेश क्षमता	यशास्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या उमेदवारांची संख्या
	२	३	४	५	६	७	८
१	प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक.	सायबर गुन्हांचा तपास, झडिजीटल पुरावा हाताळणे व गोळा करणे.	०३	३०/१२/२०१९ ते ०४/०१/२०२०	२७०	१००	६५
२	एन. डी. पी. एस. अंतर्गत दाखल झालेल्या गुन्हांचा तपास आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्रा (Finger Print) चे महत्त्व.	०२	३०/१२/२०१९ ते ०४/०१/२०२०	२७१	१००	१००	६१
३	पोलीस मॅन्युअल व महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, १९५१, आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्रा (Finger Print) चे महत्त्व.	०३	०६/०१/२०२० ते ११/०१/२०२०	२७२	१००	१००	७४
४	जात मुद्देमालाची सुरक्षितता, मुद्देमाल कारकुन व पोलीस अंमलदारांची कर्तव्य आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्रांचे महत्त्व.	०३	२७/०१/२०२० ते ०१/०२/२०२०	२७९	१००	१००	५४
५	न्यायसहायक विज्ञान व न्यायवैद्यक शास्त्र आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्रा (Finger Print) चे महत्त्व.	०३	०२/०३/२०२० ते ०७/०३/२०२०	२८९	१००	१००	५७
६	गुन्हे दोषसिद्धीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी न्यायालयात पैरवी कर्मचारी यांची भूमिका व खोटी साक्ष आणि पोलीस तपासात (Finger Print) चे महत्त्व.	०३	०६/०१/२०२० ते ११/०१/२०२०	२७३	१००	१००	६७
				२७४	१००	१००	७१
				२७५	१००	१००	५५
				२८०	१००	१००	६३
				२८८	१००	१००	५८
				२७५	१००	१००	५७
				२८१	१००	१००	५७
				२८४	१००	१००	५४

७	मनुष्यवध गुन्हाचा व घटनास्थळाचा तपास आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्राचे (Finger Print) चे महत्त्व.	०३	२०/०१/२०२० ते २५/०१/२०२० १०/०२/२०२० ते १५/०२/२०२० ०९/०३/२०२० ते १४/०३/२०२०	२७६ २८३ २९१	१०० १०० १००	६२ ४४ ६०
८	मालमतेच्या गुन्हाचा तपास, शास्त्रोक्त विचारपूस तंत्र आणि पोलीस तपासात अंगुलीमुद्राचे महत्त्व.	०२	२०/०१/२०२० ते २५/०१/२०२० २४/०२/२०२० ते २९/०२/२०२०	२७७ २८६	१०० १००	६८ ६०
<b>एकूण ..</b>		<b>२२</b>			<b>२२००</b>	<b>१३२८</b>

**निपोशि ते स. पो. उ. नि. यांचे सेवांतर्गत प्रशिक्षण सत्र, सन-२०२१**

१	प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक.	पोलीस उपनिरीक्षक इंडक्सन कोर्स	०१	२८/०६/२०२१ ते १४/०७/२०२१	०१	१००	४५
२	अर्ज चौकशी व समन्स वॉरंट बजावणे कोर्ट पैरवी.		१४	२१/०६/२०२१ ते २२/०६/२०२१ २८/०६/२०२१ ते २९/०६/२०२१ १२/०७/२०२१ ते १३/०७/२०२१ २३/०७/२०२१ ते २४/०७/२०२१ ०४/०८/२०२१ ते ०५/०८/२०२१ १६/०८/२०२१ ते १७/०८/२०२१ २७/०८/२०२१ ते २८/०८/२०२१ ०८/०९/२०२१ ते ०९/०९/२०२१ ११/१०/२०२१ ते १२/१०/२०२१ २७/१०/२०२१ ते २८/१०/२०२१ १२/११/२०२१ ते १३/११/२०२१ २६/११/२०२१ ते २७/११/२०२१ ०८/१२/२०२१ ते ०९/१२/२०२१ २७/१२/२०२१ ते २८/१२/२०२१	०१ ०४ ०७ १२ १७ २२ २७ ३२ ३७ ४२ ४७ ५२ ५७ ६१	१०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १००	९५ १०४ ८८ ५१ ७५ ८८ ७४ ७४ ४७ ६५ ६२ ५१ ६४ ५८

तक्ता क्रमांक ३

महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक

निपोशि ते स. पो. उ. नि. यांचे सेवांतर्गत प्रशिक्षण सत्र, सन-२०२१

अ. क्र.	संस्था	पाठ्यक्रम	प्रशिक्षण सत्रांची संख्या	पाठ्यक्रमाचा कालावधी	सत्र क्रमांक	अधिकतम प्रवेश क्षमता	यशास्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या उमेदवारांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
३		अकरमात मृत्यूची चौकशी व हरविलेल्या व्यक्तीचा शोध.	१४	२३/०६/२०२१ ते २४/०६/२०२१ ३०/०६/२०२१ ते ०१/०७/२०२१ १४/०७/२०२१ ते १५/०७/२०२१ २६/०७/२०२१ ते २७/०७/२०२१ ०६/०८/२०२१ ते ०७/०८/२०२१ १८/०८/२०२१ ते १९/०८/२०२१ ३०/०८/२०२१ ते ३१/०८/२०२१	०२ ०५ ०८ १३ १८ २३ २८	१०० १०० १०० १०० १०० १०० १००	९१ ९३ ८७ ६५ ६५ ९१ ७४
४		मालमत्तेच्या गुन्हांचा तपास व शरीराविरुद्ध गुन्हांचा तपास, मोटार वाहन अपघात गुन्हांचा तपास.	१४	२५/०६/२०२१ ते २६/०६/२०२१ ०२/०७/२०२१ ते ०३/०७/२०२१ १६/०७/२०२१ ते १७/०७/२०२१ २८/०७/२०२१ ते २९/०७/२०२१ ०९/०८/२०२१ ते १०/०८/२०२१	०३ ०६ ०९ १४ १९	१०० १०० १०० १०० १००	८५ ८८ ९१ ५७ ६५

५	जप्त मुद्दमलली निरुगती व मुद्दमल कारकुनाचे कर्तव्य.	११	२०/०ॢ/२०२१ ते २१/०ॢ/२०२१ ०१/०९/२०२१ ते ०२/०९/२०२१ २३/०९/२०२१ ते २४/०९/२०२१ २०/१०/२०२१ ते २१/१०/२०२१ ०१/११/२०२१ ते ०२/११/२०२१ १७/११/२०२१ ते १ॢ/११/२०२१ ०१/१२/२०२१ ते ०२/१२/२०२१ १३/१२/२०२१ ते १४/१२/२०२१ ३१/१२/२०२१ ते ३०/१२/२०२१ १९/०७/२०२१ ते २०/०७/२०२१ ३०/०७/२०२१ ते ३१/०७/२०२१ ११/०ॢ/२०२१ ते १२/०ॢ/२०२१ २३/०ॢ/२०२१ ते २४/०ॢ/२०२१ ०३/०९/२०२१ ते ०४/०९/२०२१ २५/०९/२०२१ ते २६/०९/२०२१ २२/१०/२०२१ ते २३/१०/२०२१ ०ॢ/११/२०२१ ते ०९/११/२०२१ २१/०७/२०२१ ते २२/०७/२०२१ ०२/०ॢ/२०२१ ते ०३/०ॢ/२०२१ १३/०ॢ/२०२१ ते १४/०ॢ/२०२१ २५/०ॢ/२०२१ ते २६/०ॢ/२०२१ ०६/०९/२०२१ ते ०७/०९/२०२१ २ॢ/०९/२०२१ ते २९/०९/२०२१ १०/०९/२०२१ ते २१/०९/२०२१ १०/११/२०२१ ते ११/११/२०२१ २४/११/२०२१ ते २५/११/२०२१ ०६/१२/२०२१ ते ०७/१२/२०२१	२४ २९ ३४ ३९ ४४ ४९ ५४ ५९ ६३ १० १५ २० २५ ३० ३५ ४० ४५ ११ १६ २१ २६ ३१ ३६ ४१ ४६ ५१ ५६ ६३	१०० १००	७३ ७९ १०४ ५४ ७४ ५६ ७१ ५६ ५४ ६६ ५७ ५१ ७९ ॢ० ७० ६० ५९ ५१ ७६ ॢॢ ७७ ६ॢ ॢ१ ७३ ६० ६० ६४
६	न्यायसाहायक विज्ञान व न्यायवैद्यक शास्त्राचे महत्त्व.	१०				
			६३	४४६२		
एकुण..			६४००	४४६२		

तक्ता क्रमांक ३

महाराष्ट्र पोलीस अॅकॅडमी, नाशिक

निपोशि ते स. पो. उ. नि. यांचे ऑनलाईन सेवातर्गत प्रशिक्षण सत्रे, सन-२०२२

अ. क्र.	संस्था	पाठ्यक्रम	प्रशिक्षण सत्रांची संख्या	पाठ्यक्रमाचा कालावधी	सत्र क्रमांक	अधिकतम प्रवेश क्षमता	यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या उमेदवारांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालय, नाशिक.	जप्त मुद्देमालाची निर्गती व मुद्देमाल कारकुनाचे कर्तव्य.	०८	०३/०९/२०२२ ते ०४/०९/२०२२ १४/०९/२०२२ ते १५/०९/२०२२ २७/०९/२०२२ ते २८/०९/२०२२ ०८/०२/२०२२ ते ०९/०२/२०२२ २९/०२/२०२२ ते २२/०२/२०२२ १९/०४/२०२२ ते १२/०४/२०२२ २५/०४/२०२२ ते २६/०४/२०२२ १०/०५/२०२२ ते ११/०५/२०२२ ०५/०९/२०२२ ते ०६/०९/२०२२ १७/०९/२०२२ ते १८/०९/२०२२ २९/०९/२०२२ ते ३१/०९/२०२२ १०/०२/२०२२ ते ११/०२/२०२२ २३/०२/२०२२ ते २४/०२/२०२२ १३/०४/२०२२ ते १६/०४/२०२२ १२/०५/२०२२ ते १३/०५/२०२२ २९/०४/२०२२ ते ३०/०४/२०२२ ०७/०९/२०२२ ते ०८/०९/२०२२ १९/०९/२०२२ ते २०/०९/२०२२ ०१/०२/२०२२ ते ०२/०२/२०२२ ११/०२/२०२२ ते १४/०२/२०२२ ०४/०४/२०२२ ते ०५/०४/२०२२ १८/०४/२०२२ ते १९/०४/२०२२ ०२/०५/२०२२ ते ०४/०५/२०२२	६४ ६९ ७४ ७९ ८४ ९० ९४ ९९ ६५ ७० ७५ ८० ८५ ९० १०० ९५ ६६ ७१ ७६ ८१ ७४ ९१ ९६	१०० १००	६१ ५८ ५६ ६० ५३ ६५ ६४ ४२ ७३ ७२ ६३ ६६ ७३ ५६ ६२ ६८ ७२ ५६ ५६ ६२ ६२ ७४ ६९ ६९
२		न्यायसहायक विज्ञान व न्यायवैद्यक शास्त्राचे महत्त्व.	०८				
३		अर्ज चौकशी व समन्स वॉरंट बजावणे कोर्ट पैरवी.	०७				



४	अकरमात मृत्यूची चौकशी व हरविलेल्या व्यक्तींचा शोध.	०८	१०/०१/२०२२ ते ११/०१/२०२२ २१/०१/२०२२ ते २२/०१/२०२२ ०३/०२/२०२२ ते ०४/०२/२०२२ १५/०२/२०२२ ते १६/०२/२०२२ ०६/०४/२०२२ ते ०७/०४/२०२२ २०/०४/२०२२ ते २१/०४/२०२२ ०५/०५/२०२२ ते ०६/०५/२०२२ १४/०५/२०२२ ते १६/०५/२०२२	६७ ७२ ७७ ८२ ८७ ९२ ९७ १०१	१०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १००	७३ ६४ ७८ ६१ ८१ ५९ ५६ ५४
५	मालमतेच्या गुन्द्यांचा तपास शरीराविरुद्ध गुन्द्यांचा तपास, मोटार वाहन अपघात गुन्द्यांचा अपघात.	०७	१२/०१/२०२२ ते १३/०१/२०२२ २४/०१/२०२२ ते २५/०१/२०२२ ०५/०२/२०२२ ते ०७/०२/२०२२ १७/०२/२०२२ ते १८/०२/२०२२ ०९/०४/२०२२ ते १०/०४/२०२२ २२/०४/२०२२ ते २३/०४/२०२२ ०७/०५/२०२२ ते ०९/०५/२०२२	६८ ७३ ७८ ८३ ८८ ९३ ९८	१०० १०० १०० १०० १०० १०० १००	६१ ६९ ६५ ६५ ८२ ६० ६०
<b>एकूण..</b>		<b>३८</b>			<b>३८००</b>	<b>२४३१</b>

१९

मा. पोलीस महासंचालक प्रशिक्षण व खास पथके, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आदेशान्वये पोलीस उपनिरीक्षक व पोलीस अंमलदार यांच्याकरिता दिनांक १३/०५/२०२२ पासून सेवा अंतर्गत निवासी प्रशिक्षण सुरु करण्यात आले

६	पोलीस उपनिरीक्षक इंडक्शन कोर्स	०२	१३/०५/२०२२ ते ०२/०३/२०२२ १७/०८/२०२२ ते २५/०१/२०२२	०२ ०३	१०० १००	४५ ९७
७	प्रोफेशन स्कील उपग्रेडेशन (PSU-1)	०४	०६/०६/२०२२ ते ०८/०५/२०२२ २६/०६/२०२२ ते ०९/०७/२०२२ १८/०७/२०२२ ते ३०/०७/२०२२ ०१/०८/२०२२ ते १३/०८/२०२२	०१ २ ३ ४	२१० २१० २१० २१०	१७४ १७६ १६७ १६४
८	वाहतूक प्रशिक्षण (PSU)	०१	१९/०९/२०२२ ते ०१/१०/२०२२	१	२१०	२१२
<b>एकूण..</b>		<b>०७</b>			<b>१२५०</b>	<b>१०३५</b>

वित्तीय आवश्यकता

Financial Requirement 2055-पोलीस

(रुपये हजारों / Rs. in thousands)

तक्ता १

तपशील	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३				Particulars
	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४	
	Actuals 2021-2022	Budget Estimate 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024	
1	2	3	4	5	1
अ. कार्याचे वर्गीकरण—					
००३. शिक्षण व प्रशिक्षण—					
पोलीस प्रशिक्षण विद्यालये..	1633806	2350014	2357449	2593297	A. Activity Classification— 003. Education and Training Police Training Schools.
एकूण 'अ' स्थूल ..	1633806	2350014	2357449	2593297	-- Total 'A'
ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण—					
पोलीस प्रशिक्षण विद्यालये—					
(२०५००२३) (अनिवार्य)					B. Objectwise Classification— Police Training Schools (20550023) (Committed)
०१ वेतन ..	1241380	1819609	1728629	2001570	01 Salaries
०२ मजुरी ..	991	1103	5213	10836	02 Wages
०३ अतिकालीक भत्ता ..	0	1	1	1	03 Overtime Allowance
०५ बक्षीसे ..	894	1200	840	1200	05 Rewards
०६ दूरध्वनी, वीज, पाणी शुल्क ..	31045	34500	31050	34500	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
१० कंत्राटी सेवा ..	7594	5000	9714	14394	10 Contractual Services
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	4614	6052	4236	6355	11 Domestic Travel Expenses.
१२ विदेश प्रवास खर्च ..	0	1	1	1	12 Foreign Travel Expenses.
१३ कार्यालयीन खर्च ..	12087	10626	9563	11157	13 Office Expenses
१४ भाडेपट्टी व कर ..	5020	5762	5186	5762	14 Rent, Rates and Taxes
१६ प्रकाशने ..	75	100	70	100	16 Publications
१७ संगणकावरील खर्च ..	875	1324	927	1390	17 Computer Services

१८	सुटीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	649	1215	851	1215	18 Off-day Compensation
१९	आहार खर्च	0	1	1	1	19 Diet Charges
२०	इतर प्रशासकीय खर्च	39	100	70	100	20 Other Administrative Expenses.
२१	पुरवठा व सामग्री	-	1	1	1	21 Supplies and Materials
२४	पेट्रोल, तेल व इंधन	3007	6720	4720	7526	24 P. O. L.
२५	पोषाख, तंबु व भांडार	--	1	1	1	25 Clothing, Tent and Stores
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी	-	10	7	10	26 Advertising and Publicity.
२७	लहान बांधकामे	83	232	20232	11105	27 Minor Works
२८	व्यावसायिक व विशेष सेवा	1106	1500	1275	1500	28 Professional Service
५०	इतर खर्च	992	2000	1400	2000	50 Other Charges
५१	मोटार वाहने	562	750	525	750	51 Motor Vehicles
५२	यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	0	1	1	1	52 Machinery and Equipments.
..	एकूण (ब) स्थूल	1311013	1897809	1824514	2111476	Total 'B', Gross
(००)	(०७) जिल्हा पोलीस बलातील अधिकारी व कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण (अनिवार्य) (२०५९९९५)					(00) (07) Training of Officers and Staff of District Police Force (Committed) (2055A195)
५० - इतर खर्च		-	-	60376	60375	50 - Other Charges
एकूण (००) (०७)		-	-	60376	60375	Total (00) (07)
(००)	(०४) महाराष्ट्र पोलीस प्रबोधिनी नाशिक करीता सहायक अनुदाने (अनिवार्य) (२०५९९९४९)					(00) (04) Grants-in-aid for Maharashtra Police Academy, Nashik (Committed) (2055A141)
३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		40575	54100	54100	54100	31, Grants-in-aid (Non-Salary)
३६, सहायक अनुदाने (वेतन)		282218	288405	308757	317246	36, Grants-in-aid (Salary)
एकूण (००) (०४)		322793	342505	362857	371346	Total (00) (04)

वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

(रु. हजारत/Rs. in thousands)

अ.	तपशील	प्रत्यक्ष रकम २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४	Particulars
क्र.		Actuals 2021-2022	Budget Estimate 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024	
1	2	3	4	5	6	1
(००) (०५) स्टुडंट पोलीस कॅडेट प्रोग्राम (केंद्रीय हिस्सा ६० टक्के) (कार्यक्रम) (२०५५९५६८)						(00) (05) Student Police Cadet Programme (60% Centrally Sponsored Scheme) (Scheme) (2055A168)
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	-	43000	43000	43000	1	11 Domestic Travel Expenses
३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	-	-	-	1	29997	31 Grants-in-aid (Non-salary)
५० इतर खर्च ..	-	18000	18000	18000	1	50 Other Charges
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	-	28700	28700	28700	1	52 Machinery and Equipments
एकूण (००) (०५) ..	-	89700	89700	89701	30000	Total (00) (05)
(००) (०६) स्टुडंट पोलीस कॅडेट प्रोग्राम (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) (२०५५९५७७)						(00) (06) Student Police Cadet Programme (40% State Share) (Scheme) (2055A177)
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	-	9500	9500	9500	1	11 Domestic Travel Expenses
३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	-	-	-	1	20097	31 Grants-in-aid (Non-salary)
५० इतर खर्च ..	-	4000	4000	4000	1	50 Other Charges
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	-	6500	6500	6500	1	52 Machinery and Equipments
एकूण (००) (०६) ..	-	20000	20000	20001	20100	Total (00) (06)
दत्तमत एकूण (००३) ..	1633806	2350014	2350014	2357449	2593297	Total (00) (06)
क. वित्तव्यवस्थेची साधने-- मागणी क्र. प्रधान शीर्ष .. बी १ २०५५ ..						C. Source of Finance Demand No. Major Head B 1-2055
एकूण स्थूल ..	1633806	2350014	2350014	2357449	2593297	Total C, Gross
वजा--वसुली ..	-	-	-	-	-	Deduct-Recoveries
एकूण ..	1633806	2350014	2350014	2357449	2593297	Total C. Net

**कार्यक्रम ४**  
**गुन्हा अन्वेषण आणि दक्षता**

**प्रस्तावनात्मक टिप्पणी**

**गुन्हा अन्वेषण विभाग, बृहन्मुंबई**

(१) या कार्यक्रमांतर्गत बृहन्मुंबई पोलीस दलाचे खालील विभाग समाविष्ट करण्यात आले आहेत :—

(अ) गुन्हे शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभाग

(ब) विशेष शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभाग

**(अ) गुन्हे शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभाग.**— बृहन्मुंबई पोलीस दलाच्या गुन्हे शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभागाचे प्रमुख सहपोलीस आयुक्त (गुन्हे) व सह. पो. आयुक्त आर्थिक (गुन्हे) अशी दोन पदे मंजूर आहेत. त्यांना मदतनीस म्हणून ०१ अपर पोलीस आयुक्त (गुन्हे), ०८ पोलीस उपआयुक्त, १९ सहायक पोलीस आयुक्त, ९० पोलीस निरीक्षक, ५३ सहायक पोलीस निरीक्षक, १४६ पोलीस उपनिरीक्षक आणि इतर कार्यकारी व लिपिकवर्ग आहेत. गुन्हे शाखेच्या 'अ' ते 'म' या खालील उपशाखा आहेत. (ल) अंमली पदार्थविरोधी कक्षाची निर्मिती करण्यात आली असून (अ) अतिरेक्यांच्या हालचाली व कारवायांना आळा घालण्यासाठी सन १९९०-९१ मध्ये विशेष कार्यपथकाची निर्मिती करण्यात आली.

सहायक पोलीस आयुक्त (गुन्हे) अंतर्गत खालील नमूद शाखा कार्यरत आहेत.

(अ) विशेष कार्यपथक	(ह) अपराधसूची केंद्र
(ब) समाजसेवा शाखा	(ई) जनसंपर्क केंद्र
(क) श्वान पथक	(ज) नियंत्रण कक्ष
(ड) बाल गुन्हेगारविषयक पोलीस पथक	(घ) अंमली पदार्थ विरोधी कक्ष
(इ) हरविलेल्या व्यक्तीसंबंधीचे केंद्र	(ल) गुन्हे प्रकटीकरण शाखा
(फ) गुन्हा कार्यप्रणाली केंद्र	
(ग) गुन्हे प्रतिबंधक शाखा	

सहायक पोलीस आयुक्त (आर्थिक गुन्हे) अंतर्गत खालील नमूद शाखा कार्यरत आहेत :--

**परिशिष्ट**

**आर्थिक गुन्हे विभाग, मुंबई कार्यरत युनिटची माहिती / दुरुस्ती**

अ. क्र.	युनिटचे नाव	तपशील
१	२	३
०१	हाउसिंग-१ (कक्ष-१)	गृहनिर्माण क्षेत्रातील फसवणुकीबाबत गुन्हे.
०२	हाउसिंग-२ (कक्ष-२)	गृहनिर्माण क्षेत्रातील फसवणुकीबाबत गुन्हे.
०३	जनरल चिटिंग-१ (कक्ष-३)	सर्वसाधारण फसवणुकीबाबतचे गुन्हे.
०४	जनरल चिटिंग-२ (कक्ष-४)	सर्वसाधारण फसवणुकीबाबतचे गुन्हे.
०५	जनरल चिटिंग-३ (कक्ष-५)	सर्वसाधारण फसवणुकीबाबतचे गुन्हे.
०६	जनरल चिटिंग-४ (कक्ष-६)	सर्वसाधारण फसवणुकीबाबतचे गुन्हे.
०७	शेअर्स (कक्ष-७)	शेअर्स संबंधित गुन्हे.
०८	एम. पी. आय. डी. (कक्ष-८)	महाराष्ट्र ठेवीदार हितसंबंध रक्षण कायदानुसार घडलेले गुन्हे.
०९	बँकिंग-१ (कक्ष-९)	बँकेमधील फसवणुकीबाबत गुन्हे.
१०	बँकिंग-२ (कक्ष-१०)	बँकेमधील फसवणुकीबाबत गुन्हे.
११	बँकिंग-३ (कक्ष-११)	बँकेमधील फसवणुकीबाबत गुन्हे.

## परिशिष्ट--चालू

अ. क्र.	युनिटचे नाव	तपशील
१	२	३
१२	विक्रीकर कोष (कक्ष-१२)	.. विक्रीकरबाबतचे गुन्हे
१३	गुन्हे शाखा नियंत्रण (कक्ष-१३)	.. जीवनावश्यक वस्तू कायदानुसार गुन्हे
१४	एन. एस. ई. एल. (कक्ष-१४)	.. एन. एस. ई. एल. कंपनीसंदर्भात फसवणुकीबाबत गुन्हा
१५	प्रशासन (कक्ष-१५)	.. प्रशासन, मालखाना
१६	पैरवी कक्ष (कक्ष-१६)	.. कोर्टसंबंधित कामकाज व परतावा (कोर्ट आदेशाप्रमाणे गुन्हातील हस्तगत मालमत्ता / रक्कम संबंधितांना परत करणे) संबंधी कामकाज.
१७	कोष कार्यालय (कक्ष-१७)	.. वेतन संदर्भात कामकाज व सेवा अभिलेख जतन करणेबाबत.

वरील शाखा प्रामुख्याने गंभीर स्वरूपाचे गुन्हे हाताळतात व इतर राज्य पोलिसांना त्यांच्या अन्वेषण कार्यात मदत करतात.

**(ब) विशेष शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभाग.**— विशेष शाखा-१, गुन्हा अन्वेषण विभागाकरिता १ अपर पोलीस आयुक्त, १ पोलीस उपआयुक्त कार्यरत आहेत.

विशेष शाखा २ करिता १ पोलीस उपआयुक्त कार्यरत आहे.

**विशेष शाखा १.**— या शाखेमार्फत राज्यात व शहरात कायदा व सुव्यवस्था आणि शांतता राखण्याच्या दृष्टीने गुप्त माहितीचे संकलन करून पोलीस यंत्रणेस सतर्क ठेवण्याचे काम चालते. या व्यतिरिक्त बांगलादेश व पाकिस्तानी नागरिकांच्या बेकायदेशीर वास्तव्याबाबत गुप्त माहिती प्राप्त करून योग्य ती कार्यवाही व अन्वेषण करणे तसेच शासकीय व खाजगी आस्थापनांकडून येणाऱ्या उमेदवारांची चारित्र्य पडताळणी, विविध प्रकारचे परवान्यांकरिता ऑनलाईनद्वारे चारित्र्य पडताळणी तसेच आस्थापनाविषयक कायदा व सुव्यवस्थेची पडताळणी करणे.

**(१) सोशल मिडीया लॅब.**— ही शाखा सोशल मिडीयाशी संबंधित फेसबुक, ट्विटर इत्यादीवरील आक्षेपार्ह पोस्ट तसेच कमेंट्सवर देखरेख ठेवतात. ज्या पोस्टमुळे कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ शकतो, अशा पोस्ट ब्लॉक करतात.

**(२) दहशतवाद विरोधी कक्ष (दविक).**— अतिरेकी कारवाया करणाऱ्या संघटना / व्यक्ती यांच्यावर लक्ष ठेवणे. तसेच दहशतवाद संबंधित गुप्तवार्ता प्राप्त करून त्यांचे एकत्रिकरण व वितरण करणे. पोलीस ठाणे येथील दहशतवाद विरोधी कक्ष यांचे समवेत समन्वय ठेवून अतिरेकी कारवायांवर नियंत्रण ठेवणे.

संरक्षण व सुरक्षा ही शाखा मा. मंत्री, अतिमहत्त्वाच्या व्यक्ती, संवेदनशील आणि मोक्याच्या ठिकाणांना संरक्षण व सुरक्षा देते.

### संरक्षण व सुरक्षा विभाग

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई कार्यालयाच्या अधिपत्याखाली संरक्षण व सुरक्षा विभाग, मुंबई हे कार्यालय सन २००८ पासून कार्यरत असून सदर विभागाचे प्रमुख अपर पोलीस आयुक्त आहेत. त्यांना मदतनीस म्हणून पोलीस उप आयुक्त-०३, सहायक पोलीस आयुक्त-०९, पोलीस निरीक्षक-६२, सहायक पोलीस निरीक्षक-९२, पोलीस उप निरीक्षक-१७० व इतर कार्यकारी पदे-२०३१ (पो. शि. ते सपोउनि) अशी एकूण २,३६८ पदे मंजूर आहेत.

अपर पोलीस आयुक्त, संरक्षण व सुरक्षा विभाग कार्यालयाच्या अधिपत्याखाली खालील नमूद शाखा कार्यरत आहेत. या विभागामार्फत मंत्री महोदय, अति महत्त्वाच्या व्यक्ती, खाजगी व्यक्ती, संवेदनशील व मोक्याच्या ठिकाणांना संरक्षण व सुरक्षा पुरविण्याचे काम केले जाते.

(१) संरक्षण-१

(२) संरक्षण-२

(३) तांत्रिक शाखा / संरक्षण-३

(४) संरक्षण-४

(५) मंत्रालय सुरक्षा

(६) राजभवन

- (७) सुरक्षा विभाग
- (८) श्वानपथक गोरेगाव
- (९) बी. डी. डी. एस. काळाचोकी
- (१०) प्रशासन
- (११) मुख्यमंत्री सुरक्षा
- (१२) उच्च न्यायालय सुरक्षा.

**विशेष शाखा २.**— ही शाखा विदेशी व्यक्तींच्या हालचालींवर नियंत्रण ठेवते.

## २ गुन्हे अन्वेषण विभाग, ग्रामीण

**(अ) गुन्हे अन्वेषण विभाग (गुप्तवार्ता).**— महाराष्ट्र राज्यातील मुंबई शहर वगळून राजकीय, सामाजिक, औद्योगिक याबाबतची माहिती गोळा करणे आणि अतिमहत्त्वाचे व्यक्ती / मंत्री इत्यादींना संरक्षण पुरविण्याची प्रमुख कामे या विभागात केली जातात. या विभागाचे प्रमुख आयुक्त व विशेष पोलीस महानिरीक्षक हे असून, त्यांना मदतीसाठी १ सहआयुक्त / पोलीस उपमहानिरीक्षक व ४ उपआयुक्त व इतर दुय्यम कर्मचारी व लिपिकवर्ग आहेत.

**(ब) गुन्हे अन्वेषण विभाग (गुन्हे).**— महाराष्ट्र राज्यातील अतिमहत्त्वाचे गुन्हांबाबत तपासाची कामे केली जातात. गुन्हेगारविषयीची माहिती संगणकावर साठविली जाते. तसेच गुन्हेगारांच्या अंगुलीमुद्रा व छायाचित्रांची संगणकावर माहिती साठविली जाते. या विभागाचे प्रमुख अपर पोलीस महासंचालक हे असून, त्यांना मदतीसाठी ०३ विशेष पोलीस महानिरीक्षक व ०२ पोलीस उपमहानिरीक्षक, १० पोलीस अधीक्षक व इतर दुय्यम अधिकारी व कर्मचारी, लिपिकवर्ग आहेत.

**(३) अँटिकरप्शन ब्युरो.**— महाराष्ट्र राज्यातील लाचलुचपत व भ्रष्टाचार, फौजदारी गुन्हांचे स्वरूपाचे गैरवर्तन, शासकीय पैशाचा अपहार आणि कर्मचाऱ्यांची इतर भ्रष्टाचारी कृती यासंबंधी चौकशी केली जाते. या विभागाचे प्रमुख महासंचालक हे असून, त्यांना मदतीसाठी २ अपर महासंचालक, १ पोलीस उपमहानिरीक्षक, ७ पोलीस अधीक्षक व इतर दुय्यम अधिकारी व कर्मचारी आहेत.

(२) वित्तीय आवश्यकता  
(II) Financial Requirements 2055 पोलीस

तक्ता १

		( रु. हजारों/ Rs. in thousands )				
		प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४	
		Actuals 2021-2022	Budget Estimates 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024	Particulars
तपशील	1	2	3	4	5	1
अ. कार्याचे वर्गीकरण—						
(००) १०१ गुन्हा अन्वेषण व दक्षता—						
(०१) गुन्हा अन्वेषण विभाग, बृहन्मुंबई ..	2801609	4425206	4425206	3561862	4426731	A. Activity Classification—
(०३) लाचलुचपत विरोधी केंद्र ..	959201	1170099	1170099	1159301	1282618	(00) (101) Criminal Investigation and Vigilance.
(०४) गुप्तवार्ता विभाग ..	2747611	3369126	3369126	3355559	3700143	(01) C. I. D., Gr. Mumbai
(०५) दहशतवाद विरोधी पथक ..	656591	953636	953636	912026	1008171	(03) Anti-Corruption Bureau
(०६) सायबर व महिला लक्ष्य अत्याचार प्रतिबंध ..	87029	101941	101941	89957	106285	(04) Intelligence Department
						(05) Anti-terrorist Squad
						(06) Cyber and prevention of atrocity against Women.
<b>एकूण--(००) १०१, गुन्हे अन्वेषण व दक्षता</b>	<b>7252041</b>	<b>10020008</b>	<b>10020008</b>	<b>9078705</b>	<b>10523948</b>	<b>Total (00) 101-Criminal Investigation and Vigilance.</b>
ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण—						B. Objectwise Classification—
गुन्हा अन्वेषण विभाग—						Criminal Investigation and Vigilance—
१०१. (१) गुन्हा अन्वेषण व दक्षता						101 (1) C. I. D.
(००) (०१) गुन्हा अन्वेषण विभाग, बृहन्मुंबई -- (अनिवार्य) (२०५५००३२).						(00) (01) C. I. D., Gr. Bombay— (Committed) (20550032).
०१ वेतन ..	2726222	4312533	4312533	3470000	4312533	01 Salaries
०२ मजुरी ..	-	122	122	1	128	02 Wages
०३ अतिकालिक भत्ता ..	0	06	06	1	50	03 Overtime Allowance
०५ बक्षिसे ..	4121	5500	5500	3850	5500	05 Rewards
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणी ..	31116	37200	37200	33480	37200	06 Telephone, Electricity and Water charges..



१०	कंत्राटी सेवा	२०४४	३२००	२८८०	३२००	१०	Contractual Service
११	देशांतर्गत प्रवास खर्च	५७०३	१५०००	१०५००	१५०००	११	Domestic Travel Expenses.
१२	विदेश प्रवास खर्च	०	४४३	३००	४४३	१२	Foreign Travel
१३	कार्यालयीन खर्च	२११७३	२५०००	२२५००	२६२५०	१३	Office Expenses
१४	भाडेपट्टी व कर	--	०१	१	०१	१४	Rent, Rates and Taxes
१७	संगणकावरील खर्च	२३७६	३५५०	२४८५	३७२८	१७	Computer Expenses
१८	सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	४९०६	१४११०	९८७७	१४११०	१८	Off-day Compensation.
१९	आहार खर्च	२९३	६०८	४२६	६५१	१९	Diet Charges
२०	इतर प्रशासकीय खर्च	--	२०	१४	२०	२०	Other Administration Expenses.
२१	पुरवठा व सामग्री	--	५०	३५	५०	२१	Supplies and Material
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च	०	११००	७७०	११००	२६	Advertising and Publicity
२७	लहान बांधकामे	--	१	१	१	२७	Minor Works
२८	व्यावसायिक सेवा	०	५०	४३	५०	२८	Professional Service
४१	गुप्तसेवा खर्च	७५०	१०००	७००	१०००	४१	Secret Service Expenditure
५०	इतर खर्च	२९०५	५६४०	३९४८	५६४०	५०	Other Charges
५२	यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	०	७२	५०	७६	५२	Machinery and Equipments.
	एकूण (००) (०१)	२८०१६०९	४४२५२०६	३५६१८६२	४४२६७३१		Total (00) (01)

## गुन्हे शाखा

## (अ) विशेष कार्यपथक

## Special Operation Squad

बृहन्मुंबईतील गुन्हेगारांच्या संघटित टोळ्यांच्या आप-आपसातील वैमनस्याची, तसेच तस्करीसारख्या गुन्हांद्वारे मिळालेल्या अवैध वृत्तीच्या संदर्भात त्यांच्यात निर्माण होणाऱ्या तंट्याची परिणती भीषण हिंसाचारात झाल्याच्या अनेक घटना घडल्या होत्या. या संघटित गुन्हेगारांकडे अशा प्रकारची बेकायदा कृत्ये करण्यासाठी अत्याधुनिक शस्त्रसामग्री असल्याचे निदर्शनास आले होते. या संघटित गुन्हेगारांच्या कारवायांना परिणामकारकरित्या आळा घालण्यासाठी बृहन्मुंबई पोलीस दलातील गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या गुन्हे शाखेमध्ये एक विशेष कार्यपथक (Special Operation Squad) निर्माण करून त्याला आवश्यक ती आधुनिक शस्त्रे व अन्यसामग्री पुरविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला होता. त्यानुसार पोलीस आयुक्त बृहन्मुंबई यांचे आस्थापनेवरील “ विशेष कार्यपथकांची ” महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-२६८९ / १२३ / प्र. क्र. १३ / पोल-३, मंत्रालय, दिनांक ११ जुलै १९८९, निर्णयाने निर्मिती करण्यात आली आहे.

यानुसार “ विशेष कार्य पथकासाठी ” खालीलप्रमाणे पोलीस अधिकारी व पोलीस शिपाई / पोलीस शिपाई चालक इतके मनुष्यबळ मंजूर करण्यात आले आहे.

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम Designation	पदसंख्या No. of Posts
१	पोलीस निरीक्षक Police Inspector	०५ (पाच)
२	पोलीस उपनिरीक्षक Police Sub-Inspector	१५ (पंधरा)
३	पोलीस हवालदार Head Constable	०५ (पाच)
४	पोलीस शिपाई Police Constable	२० (वीस)

सध्या या शाखेत खालीलप्रमाणे नमूद मनुष्यबळ कार्यरत आहे.

पदनाम Designation	मंजूर Sanction	कार्यरत On duty	रिक्त Vacancy
पोलीस निरीक्षक Police Inspector	०५	०१	०४
पोलीस उपनिरीक्षक Police Sub-Inspector	१५	०१	१४
पोलीस हवालदार Head Constable	०५	०३	०२
पोलीस नाईक (तांत्रिक) Police Naik (Tech.)	०३	०३	--
पोलीस शिपाई Police Constable	२०	०५	१५
पोलीस शिपाई चालक Police Constable Driver	०८	०६	०२

विशेष कार्यपथक शाखेने अद्यापपर्यंत केलेल्या कामाचा तपशील :—

वर्ष Year	पथकाचे नाव Name of the Squad	पथकाला नेमून दिलेले कार्यक्षेत्र Beet of the Squad	इतर कर्तव्य ( रिमांड/निगराणी मुंबई बाहेरून ऑपरेशनचेवेळी जखमी)			संरक्षण दिलेल्या व्यक्तीस गुंडांच्या हल्ल्यातून बचावल्याची संख्या No. of Protected Person
			अत्यंत महत्त्वाची ऑपरेशन्स संख्या No. of Important Operations	जेलमधील आरोपी संरक्षणात ने-आण करणे Other Duties	अति संवेदनशिल स्थळांना सुरक्षिततेच्या दृष्टीने भेट To visit with Security when it is most sensitive	
1	2	3	4	5	6	7
2020	विशेष कार्यपथक	बृहन्मुंबई	--	८५	--	--
2021	विशेष कार्यपथक	बृहन्मुंबई	--	११८	--	--
2022	विशेष कार्यपथक	बृहन्मुंबई	७५	१४६	--	--

(upto 30th September 2022)

“विशेष कार्यपथक” शाखेत उपलब्ध असलेली शस्त्रास्त्रे.

हत्यारांबाबत तपशील —

हत्यारांची नावे Name of the Weapons	उपलब्ध शस्त्रास्त्रे संख्या No. of Available Weapons	अतिरिक्त आवश्यक शस्त्रास्त्रे संख्या No. of Additional Weapons
एम ४ कोल्ट M 4 Colt Carbine Cal. 5.56 M. M.	20	--
ए. के. ४७ रायफल A. K. 47 Riffle 7.62 M. M.	20	--
एस. एल. आर. रायफल S. L. R. Riffle 7.62 M. M.	02	--
९ एम. एम. ग्लॉक पिस्तोल 9 M. M. Glock Pistol Model No. 17	10	--
९ एम. एम. ग्लॉक पिस्तोल Model No. 19 9 M. M. Glock Pistol	25	--
९ एम. एम. MP5 9 M. M. MP5	01	03
९ एम. एम. एस. डी. ४ 9 M. M. S.D. 4	03	--

सदर पथकातील पोलीस अधिकारी व अंमलदार यांनी सर्व प्रकारची हत्यारे उदा. ९ एम. एम. ग्लॉक पिस्टल, ए. के. ४७ रायफल, ७.६२ एस. एल. आर. ५.५६ एम. एम., एम ४ कोल्ट कार्बाईन ९ एम.एम. MP5 ९ एम. एम., एस. डी. ४ इ. हत्यारे हाताळण्याचे प्रशिक्षण पूर्ण केलेले आहे. सदर पथकातील पोलीस अधिकारी / अंमलदार यांचे रोटेशननुसार २४ तास याप्रमाणे २ शिफ्टमध्ये काम चालते. तसेच दैनंदिन हत्यार सराव व शारीरिक कवायत केली जाते. पथकातील पोलीस अधिकारी / अंमलदार हे प्रत्यक्ष कारवाई दरम्यान बुलेटप्रूफ जॅकेट व हत्यारांनी सुसज्ज असतात. कुप्रसिद्ध गुंड, अतिरेकी व स्थानिक गुंड यांना अटक करण्याचे काम यशस्वीपणे या पथकाकडून पार पाडले जात आहे. सध्या विशेष कार्यपथकातील पोलीस अधिकारी व अंमलदारांना शारीरिक तंदुरुस्तीकरिता नियमित कवायत तसेच मासिक गोळीबार सराव दिला जातो. विशेष कार्य पथकामधील अधिकारी व अंमलदार वरिष्ठांच्या आदेशाप्रमाणे नियमित अतिसंवेदनशील ठिकाणे, मर्मस्थळे इत्यादी ठिकाणी भेटी देतात.

### (ब) समाजसेवा शाखा

या शाखेचे प्रमुख एक वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक आहेत. ही शाखा अनैतिक व्यवसाय (स्त्रिया आणि मुली) बंदीविषयक अधिनियम, १९५६ खालील गुन्हे हाताळते. शहरातील कुंटणखाने यावर लक्ष ठेवणे, हॉटेल्स आणि अतिथीगृहे येथे वेश्याव्यवसाय न चालेल ह्या दृष्टीने सक्त नजर ठेवणे, तसेच अपहरण प्रकरणे हाताळणे ही कामे ही शाखा करते.

### समाजसेवा शाखेने केलेल्या कारवाईबाबतचे तक्ते

#### Chart showing details of work done by Social Service Branch

तक्ता १

TABLE I

अनैतिक व्यापार प्रतिबंध कायदान्वये हॉटेल, बार वर्षे	अँड रेस्टॉरन्ट, गेस्ट हाऊस, ब्युटी पार्लर, वेश्यागृहावर घातलेल्या धाडी	पकडलेल्या लोकांची संख्या	न्यायप्रविष्ट झालेल्या खटल्यांची संख्या	न्यायालयांनी दोषी ठरविलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	न्यायालयात काम चालू असलेली प्रकरणे	अनैतिक व्यवसाय बंदीविषयक अधिनियमाखाली उघडकीस आणलेली एकूण प्रकरणे	ताब्यात घेण्यात आलेल्या एकूण बळीत मुलींची/ महिलांची संख्या
Year	Raids Conducted under IT (P) Act, on Hotels, Bars and Restaurant, Guest Houses, Beauty Parlours, Brothels etc.	No. of persons arrested	No. of cases charge- sheeted in the Court	No. of cases convicted in the Court	No. of cases acquitted in the Court	No. of cases pending trial in the Court	Total No. of cases detected under I. T. (P) Act	Total No. of victim Women/ Girls taken into Custody
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2020	..	12	29	09	--	05	05	24
2021	..	23	50	23	--	--	23	64
2022	..	25	108	14	--	--	25	64

(upto 30-9-2022)

या शाखेचे तीन विभाग असून, प्रत्येक विभागाचे प्रमुख वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक आहेत. विभाग (१) सोशल कौन्सिलिंग सेल, (२) अनैतिक व्यापार प्रतिबंध सेल, (३) कॉपीराईट व्हायोलेशन व जुगार प्रतिबंध सेल.

या शाखेत विवाहित महिलांच्या हुंड्यासाठी सासरकडून होणारा छळ, कामाचे ठिकाणी होणारे लैंगिक शोषण, छेडछाड, अश्लील चाले, स्त्री देहाचे असभ्य प्रतिरोपण इत्यादींबाबत प्रतिबंध करण्याची कारवाई केली जाते.

तसेच वरिष्ठ नागरिकांचा होणारा छळ व अवहेलना थांबविण्याच्या दृष्टीने कुटुंबातील लोकांशी सामंजस्याने तोडगा काढला जातो. या कार्यात सेवाभावी संस्थांचे साहाय्य घेतले जाते. शासनाकडून वेळोवेळी आक्षेपार्ह मजकूर व लिखाण साहित्यावर बंदी घातली जाते. अशा बंदी आदेशाचे पालन होण्यासाठी कायदेशीर कारवाई केली जाते. स्त्री-पुरुषांचे अश्लील व बीभत्स फोटो असलेली मासिके, साहित्य, व्हिडिओ जप्त केले जातात. स्वामित्व हक्काचे उल्लंघनाबाबत कारवाई केली जाते.

तक्ता २ TABLE II

## समाजसेवा शाखेने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता

## Chart showing the work done by Social Service Branch

वर्ष	ऑडिओ/व्हिडिओ/ सिडीज/पुस्तक इतर वस्तूंचे स्वामित्व हक्कभंगाबाबतचे स्थानिक नोंद गुन्हे		महाराष्ट्र जुगार प्रतिबंधक कायद्यान्वये नोंद गुन्हे		लॉटरी रेग्युलेशन अॅक्ट अन्वये नोंद गुन्हे		केबल दूरदर्शन नेटवर्क/सिनेमा अॅटोग्राफी अॅक्ट/ ट्रेडमार्क अॅक्ट		भादंविसह पिटा/ कॉपीराइट अॅक्ट अन्वये भादंवि प्रकरणे		
	नोंद	शिक्षा	नोंद	शिक्षा	नोंद	शिक्षा	नोंद	शिक्षा	नोंद	शिक्षा	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2020	..	-	-	04	-	-	-	-	-	08	-
2021	..	-	-	17	12	17	0	0	0	-	0
2022	..	-	-	124	23	07	-	-	-	-	-

(Up to 30-9-2022)

## (क) श्वानपथक

## Dog Squad

चोरीस गेलेली मालमत्ता, मारामारी व खुनाची प्रकरणे उघडकीस आणण्यात श्वानपथक मदत करते. एखादा गुन्हा घडलेल्या ठिकाणी गुन्हेगाराच्याकडून अनावधानाने टाकलेली एखादी वस्तू आढळल्यास, श्वान पथकातील श्वानास त्या जागी आणून, त्याला अशी वस्तू हुंगण्यास देतात व त्या वस्तूच्या वासावरून गुन्हेगार कोणत्या वाटेने पळाला, त्याचा छडा लावण्यास पोलिसांना मदत होते.

**बृहन्मुंबई पोलीस श्वान पथकाला किती प्रसंगी बोलावण्यात आले व तत्संबंधी केलेल्या कामाचा तपशील दर्शविणारा तक्ता**  
**Report regarding the used of Tracker Dog's by the Brihan Mumbai Force**

## तक्ता ३

## TABLE III

वर्ष	पथकाचे नाव	पथकाला नेमून दिलेले कार्यक्षेत्र	पथकातील श्वानांची मंजूर संख्या	वर्षभरात		श्वानांनी किती प्रकरणी गुन्हांशी संबंधित	श्वानांचा किती प्रकरणांत उपयोग झाला नाही		
				पथकाला किती प्रसंगी बोलावण्यात आले	श्वान प्रत्यक्षात किती प्रसंगी नेण्यात आले				
Year	Name of the Squad	Beet of the Squad	Sanction Number of Dog's	Number ofCrimes when Dog Squad called	Number ofCrimes when Dog used	Number of Crimes in which the Dog shows the following	Crimes in which Dog not telper		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2020	श्वानपथक, गुन्हे शाखा मुंबई Mumbai Police Dog Squad	मुंबई मुंबई कार्यरत 09	मंजूर १३ श्वान	45	40	01	01	28	10
2021	श्वानपथक, गुन्हे शाखा मुंबई Mumbai Police Dog Squad	मुंबई मुंबई कार्यरत ७	मंजूर १३ श्वान	53	53	02	-	24	27
2022	श्वानपथक, गुन्हे शाखा मुंबई Mumbai Police Dog Squad	मुंबई मुंबई कार्यरत 7	मंजूर १३ श्वान	1891	1891	-	-	-	-

(1-1-2022 to 30-9-2022)

## (ड) बालसहायक पोलीस पथक

या पथकांचे प्रमुख, महिला-एक सहायक पोलीस आयुक्त आहेत. हे पथक बाल गुन्हेगारीवर प्रतिबंधक उपाययोजने व मुलांच्यासंबंधीचा बालन्याय अधिनियम, १९८६ च्या कायद्याची अंमलबजावणी करणे अशी दोन्ही कामे करते.

समाजाकडून “ दुर्लक्षित झालेली मुले ” गुन्हेगारीच्या वार्डट मार्गावर जाण्याचा धोका असतो. अशा मुलांच्या बाबतीत हे पथक कार्यवाही करते. भटकणाऱ्या दुर्लक्षित मुलांना बाल अधिनियम, कलम १३ (१) प्रमाणे पकडून त्यांच्यासंबंधी कागदपत्रे तयार करून योग्य प्रकरणी त्यांना त्यांच्या पालकांकडे बोर्डांमार्फत निर्णय घेतल्यानंतर सुपूर्द केले जाते. अकिंचित मुलांच्या संबंधातील त्यांच्या पुनर्वसनाचे काम महानगर दंडाधिकारी, बाल गुन्हेगार न्यायालय, उमरखाडी यांचेकडे केले जाते. सदर पथकाची सामाजिक सुरक्षितता योजनेखाली प्रमुख केंद्रे चालविली जातात. उदा. बोरीबंदर, दादर (मध्य व पश्चिम), मुंबई सेंट्रल, बोरीवली, कुर्ला टर्मिनस, तसेच दोन एस. टी. स्थानकांवर ही केंद्रे अविरत कार्यरत राहून बाहेर गावाहून येणाऱ्या प्रवाशांवर लक्ष ठेवतात. चांगल्या भवितव्याच्या इच्छेने, मुंबई शहराच्या, तसेच चित्रपटसृष्टीच्या आकर्षणाला भाळून आलेली किंवा कामधंद्यासाठी, तसेच वार्डट मार्गाने आणलेली मुले व स्त्रिया यांवर लक्ष ठेवून त्यांना ताब्यात घेते. त्यांची चौकशी करून योग्य मार्गदर्शन करून त्यांच्या पुनर्वसनाचे काम केले जाते.

## बालगुन्हेगारविषयक पोलीस सहायक पथकाचे कार्य दर्शविणारा तक्ता

**A table showing work done by Juvenile Delinquency with Police Co-operative Unit**

तक्ता ४

TABLE IV

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
१	पथकाने हाताळलेल्या उपेक्षित व दुर्लक्षित मुलांची संख्या Number of Neglected and Abandoned Children dealt by Squad	577	762	2032
२	स्थानिक कायद्याखाली हाताळलेल्या उपेक्षित व दुर्लक्षित मुलांची संख्या Number of Neglected and Abandoned Children dealt under the local Act	577	1129	1170
३	पालकास सुपूर्द करण्यात आलेल्या मुलांची संख्या Number of Children handed over to Guardians	बालक 682 CNPC 1972	बालक 318 CNPC 441	बालक 355 CNPC 1020
४	सुधार शाळेत पाठविलेल्या मुलांची संख्या Number of Children sent to Reformatory	बालक 34 CNPC 214	बालक 23 CNPC 58	बालक 16 CNPC 91
५	बाल न्यायालयातून पळालेल्या मुलांची संख्या Number of Children escaped from Juvenile Court	बालक 2 CNPC 12	— CNPC 12	बालक -- CNPC 09
६	दत्तक दिलेल्या मुलांची संख्या	बालक -- CNPC --	— CNPC 05	बालक -- CNPC 07
७	वय जास्त झालेले सोडून दिलेल्या मुलांची संख्या Number of Children released after becoming major	बालक 05 CNPC 02	बालक 01 CNPC 24	बालक -- CNPC 02
८	न्यायालयात शिल्लक असलेल्या प्रकरणांची संख्या Number of Cases pending in Court	बालक 01 CNPC --	बालक 73 CNPC 922	बालक 60 CNPC 792
९	शिल्लक राहिलेल्या प्रकरणांची संख्या (ऑक्टोबर २०२०, २०२१, २०२२) Number of Cases pending	बालक 71 CNPC 169	बालक 64 CNPC 54	बालक 07 CNPC 101
१०	१ ऑक्टोबर २०२१ रोजी प्रत्यक्ष उपस्थिती	बालक 71 CNPC 169	बालक 08 CNPC 45	बालक 07 CNPC 152
११	१ ऑक्टोबर २०२२ रोजी प्रत्यक्ष उपस्थिती	बालक 76 CNPC 90	बालक 69 CNPC 82	बालक 07 CNPC 152

(Upto 30-9-2022)

## बालअपचारीविषयक पोलीस पथकाने समाज सुरक्षा योजनेखाली सोडविलेल्या मुलींची माहिती देणारा तक्ता

**A table showing Women released under the Community Protection Programme of Criminal matter with the Police Co-operative Unit**

तक्ता ५

TABLE V

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	वर्ष Year		
		2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
१	पालकास सुपूर्द करण्यात आलेल्या मुलींची संख्या Number of Women handed over to Guardians	CR 579 CNPC 1198	CR 09 CNCP 322	CR 08 CNCP 728
२	संस्थांकडे वर्ग केलेल्या मुलींची संख्या Number of Women sent to Institutes	CR 0 CNPC 26	CR 05 CNCP 37	CR 0 CNCP 165
३	नोकरीला लावलेल्या मुलींची संख्या Number of Women help in getting employment	CR 0 CNCP 0	— —	CR 0 CNCP 0

तक्ता ५--चालू  
TABLE V--Contd.

1	2	3	4	5
४	स्वतःहून निघून गेलेल्या मुलींची संख्या Number of Women left home willingly	..	--	--
५	सुधारगृहाकडे पाठविलेल्या मुलींची संख्या Number of Women sent to Reformatory	..	CR 43 CNPC 164	CR 0 CNPC 163
६	मरण पावलेल्या मुलींची संख्या Number of Women died	..	--	01
७	शिल्लक प्रकरणांची संख्या Number of Pending Cases	..	CR 46 CNPC 107	CR 0 CNPC 205
८	पळालेल्या मुलींची संख्या Number of Women escaped	..	CR 01 CNPC 04	-- CNPC --
	एकूण Total	..	CR 1012 CNPC 1644	CR 14 CNPC 728
				CR 08 CNPC 1158

(Upto 30-9-2022)

बाल अपचारीविषयक पोलीस सहायक पथकाचे कार्य दर्शविणारा तक्ता ५ (अ)

अ. क्र.	मुद्द्यांचा तपशील	२०२०		२०२१	२०२२
		मुले	मुली		
१	पालकांस सुपूर्द करण्यात आलेल्या मुलांची संख्या ..	६८२	१३	CR 9 CNPC 118	CR 8 CNPC 118
२	संस्थांकडे वर्ग करण्यात आलेल्या मुलींची संख्या ..	१०	४४	CR 5 CNPC 37	CR -- CNPC --
३	नोकरीला लावलेल्या मुलींची संख्या ..	--	--	--	--
४	स्वतःहून निघून गेलेल्या मुलींची संख्या ..	--	--	--	--
५	सुधारगृहाकडे पाठविलेल्या मुलींची संख्या ..	--	--	CR 0 CNPC 163	--
६	मरण पावलेल्या मुलींची संख्या ..	--	--	CR 0 CNPC 1	--
७	शिल्लक असलेल्या प्रकरणांची संख्या ..	०२	२३	CR 0 CNPC 205	--
८	पळालेल्या मुलींची संख्या ..	--	--	CR 8 CNPC 118	CR 8 CNPC 118
	एकूण ..	२३	२०८	CR 14 CNPC 728	--

बाल अपचारीविषयक पोलीस सहायक पथकाचे कार्य दर्शविणारा तक्ता ५ (ब)

अ. क्र.	मुद्द्यांचा तपशील	२०२०	२०२१	२०२२
१	पथकाने हाताळलेल्या उपेक्षित व दुर्लक्षित मुलांची संख्या ..	४३०	१०५०	१०२५
२	स्थानिक कायद्याखाली हाताळलेल्या उपेक्षित व दुर्लक्षित मुलांची संख्या ..	४३०	११२९	११७०
३	पालकांस सुपूर्द करण्यात आलेल्या मुलांची संख्या ..	२५१०	१५३२	१५८२
४	सुधार शाळेत / संस्थेत पाठविलेल्या मुलांची संख्या ..	२१०	८१	१०७
५	बाल न्यायालयातून पळालेल्या मुलांची संख्या / सी. एन. पी. सी. ..	१९	१२	९
६	दत्तक दिलेल्या मुलांची संख्या ..	--	--	--
७	वय जास्त झालेल्या सोडून दिलेल्या मुलांची संख्या ..	०७	०१	०२
८	न्यायालयात / बाल कल्याण समिती शिल्लक असलेल्या प्रकरणांची संख्या..	०१	४९८	४२२
९	शिल्लक राहिलेल्या प्रकरणांची संख्या (१ ऑक्टोबर २०२०, २०२१, २०२२)..	२४०	३५४	३९३
१०	दिनांक १-१०-२०२२ रोजी उपस्थित असलेल्या मुलांची संख्या ..	२४०	३७६	३९७

## (इ) हरविलेल्या व्यक्तीसंबंधीचे केंद्र

ह्या केंद्राचे प्रमुख वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक आहेत. हे केंद्र बृहन्मुंबई व इतर ठिकाणाहून हरवलेल्या व्यक्तीसंबंधीच्या तक्रारींची दखल घेते.

हरवलेल्या व्यक्तीसंबंधी केंद्राने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता

## A table showing the Missing Person Bureau

तक्ता ६

TABLE VI

अनुक्रमांक Sr. No.	शिर्षक Particulars	वर्ष Year		
		2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
1 बृहन्मुंबईतील हरवलेल्या व्यक्तींची संख्या Number of Missing Persons in Mumbai	पुरुष Male ..	2195	2607	3066
	स्त्रिया Female ..	2638	3301	3319
	मुले Children ..	867	1301	1402
	एकूण Total ..	5700	7209	7787
2 बृहन्मुंबईतील सापडलेल्या व्यक्तींची संख्या Number of Traced Persons in Mumbai	पुरुष Male ..	1331	1857	2002
	स्त्रिया Female ..	1475	2316	2195
	मुले Children ..	620	1034	1161
	एकूण Total ..	3426	5207	5358
3 बृहन्मुंबईतील न सापडलेल्या व्यक्तींची संख्या Number of Untraced Persons in Mumbai	पुरुष Male ..	864	750	1064
	स्त्रिया Female ..	1163	985	1124
	मुले Children ..	247	267	241
	एकूण Total ..	2274	2002	2429

(Upto 30-9-2022)

## (ग) गुन्हा कार्यप्रणाली केंद्र

ह्या केंद्राचे प्रमुख वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक आहेत. हे केंद्र गुन्हेगारांच्या कार्यप्रणालीबद्दलची कागदपत्रे व छायाचित्रे ठेवते व अशारितीने पोलीस अधिकाऱ्यास गुन्हांचा तपास करण्यास मदत करते. छायाचित्रे काढण्यासाठी एक विभाग ह्या केंद्रात आहे.

गुन्हा कार्यप्रणाली केंद्राने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता

## A table showing work done by M. O. B.

तक्ता ७ TABLE VII

अनुक्रमांक Sr. No.	तपशील Particulars	वर्ष Year		
		2020	2021	2022 (Upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
1 वर्षाच्या सुरुवातीला गु. का. केंद्रावरील अभिलेखावर असलेली एकूण गुन्हेगारांची संख्या Total number of accused on MOB recorded in beginning of the year		38393	38433	38467
2 वर्षभरात गु. का. केंद्रावरील अभिलेखावर नोंदविलेले एकूण गुन्हेगार Total number of accused recorded during the year	..	12	20	04
3 एकूण १ व २ Total Columns 1 and 2	..	38404	38453	38461
4 रद्द करण्याचे नियमान्वये अभिलेखावरून काढून टाकलेल्या गुन्हेगारांची संख्या Number of accused discarded from the MOB recorded	..	32020	32020	32100



तक्ता ७--चालू  
TABLE VII--contd.

1	2	3	4	5
5	वर्षाच्या शेवटी गु. का. केंद्रावर शिल्लक राहिलेल्या गुन्हेगारांची संख्या Number of accused balance at the end of year on MOB recorded	.. 6385	6433	6371
6	गुन्हा कार्यप्रणाली विभागाच्या सहाय्याने तपास लागलेली एकूण प्रकरणे Number of cases solved with the assist from the MOB	.. —	01	01

(म) गुन्हा प्रतिबंधक शाखा

(१) ही शाखा गुन्हे शाखा, गुन्हा अन्वेषण विभाग या शाखेशी संलग्न असून ह्या शाखेचे प्रमुख वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक आहेत. ही शाखा कुप्रसिद्ध व्यक्ती व पुन्हा पुन्हा गुन्हे करण्याची प्रवृत्ती असलेल्या गुन्हेगारांना मुंबई पोलीस अधिनियम, १९५१, कलम ५७ अन्वये मुंबई, ठाणे जिल्हा हद्दीच्या बाहेर पोलीस उपआयुक्त, गुन्हे शाखा (प्रतिबंधक), गु. अ. वि. यांच्यामार्फत हद्दपार करण्याचे काम करते.

(२) सार्वजनिक सुव्यवस्थेत बाधा आणणाऱ्या कुप्रसिद्ध व्यक्तींना त्यांच्या सदर समाजविघातक हालचालींना प्रतिबंध करण्यासाठी राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा, १९८० अन्वये स्थानबद्ध करण्यात येते. तसेच बेकायदेशीर दारूचे धंदे, अनधिकृत बांधकाम, मादक पदार्थांची ने-आण या समाज-विघातक कृत्यांना प्रतिबंध करण्यासाठी अशा व्यक्तींना महाराष्ट्र कायदा, १९८१ अन्वये स्थानबद्ध करण्याचे आदेश या शाखेतून काढण्यात येतात.

(३) तस्करी कायदा, १९७४ अन्वये भारत सरकार, महाराष्ट्र सरकार व सीमा शुल्क विभाग यांच्यामार्फत काढण्यात आलेले स्थानबद्ध आदेश पोलीस आयुक्तांच्या परवानगीने स्थानबद्धास शोधून या शाखेमार्फत बजावण्यात येतात.

गुन्हा प्रतिबंध शाखेने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता  
A table showing work done by Crime Branch

तक्ता ८ (१) TABLE VIII (1)

वर्ष	वर्षभरात हद्दपारीसाठी प्रस्तावित केलेल्या हद्दपारी नामंजूर		एकूण हद्दपार केलेल्या व्यक्ती व मुदत						
	एकूण व्यक्ती	झालेल्या व्यक्ती	३ महिने	६ महिने	९ महिने	१२ महिने	१५ महिने	१८ महिने	२ वर्ष
Year	No. of Proposed Externees in the year	No. of Proposed Externees rejected in the year	No. of Externment orders issued and period						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2020	206	—	07	30	70	24	—	02	73
2021	688	—	23	96	09	294	—	46	220
2022	837	—	40	135	13	441	05	05	198

(upto 30-9-2022)

तक्ता ८ (२) TABLE VIII (2)

अ. क्र.	विषय	2020	2021	2022
Sr. No.	Subject	3	4	5
1	2	3	4	5
१	हद्दपार केलेल्या व्यक्तींची संख्या No. of Persons Externees	.. 387	688	837

(Upto 30-9-2022)

तक्ता ८ (३) TABLE VIII (3)

अ. क्र. Sr. No.	विषय Subject	2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
१	राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा, १९८० अन्वये स्थानबध्द केलेल्या व्यक्ती ..	—	—	—
1	No. of Persons detained under N. S. A. 1980			
२	महाराष्ट्र कायदा, १९८१ अन्वये स्थानबध्द केलेल्या व्यक्ती ..	05	19	03
2	No. of Person detained under M. P. D. A. 1981			
३	तस्करी कायदा, १९७४ अन्वये स्थानबध्द केलेल्या व्यक्ती ..	02	05	01
3	No. of Person detained under COFEPOSA 1974			

## (भ) आर्थिक गुन्हे विभाग

ही शाखा सर्व प्रकारची महत्त्वाची प्रकरणे उदा. बनवाबनवी, विश्वासघात, खोट्या सद्द्या, बक्षीस स्पर्धा नियम तसेच भारतीय व्यापार मुद्दा कायद्यात मोडणारी खोटी लॉटरी अशा तऱ्हेची प्रकरणे आणि विविध प्रकारची फौजदारी चौकशीची प्रकरणे हाताळते.

## आर्थिक गुन्हे विभागाने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता

तक्ता ९  
TABLE IX

अनु- क्रमांक Sr. No.	गुन्हाचे शीर्ष Head of the Crime	वर्ष Year	चालू वर्षी दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या Cases regarding the current year	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या Cases charge- sheeted	कोर्टात पाठविलेल्या गुन्हांची संख्या Pending Trial in the Court	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या Convicted Crime Cases	शाबीत झालेल्या गुन्हांची संख्या No. of Convicted Crime Cases
1	2	3	4	5	6	7	8
1	खोट्या सद्द्यांची प्रकरणे	2020	..	—	—	—	—
1	False Signature Cases	2021	..	—	—	—	—
		2022	..	—	—	—	—
2	बनवाबनवीची प्रकरणे	2020	..	09	09	--	--
2	Cheating	2021	..	49	45	04	04
		2022	..	38	02	01	--
3	दंडनीय विश्वासघाताची प्रकरणे	2020	..	24	24	—	—
		2021	..	40	38	02	02
3	C. B. T.	2022	..	103	10	11	11
4	इतर प्रकरणे म्हणजे चोरी, प्रश्नपत्रिका फुटणे व देशांतर कायदा अन्नभेसळ सायबर गुन्हे	2020	..	--	--	--	--
		2021	..	--	--	--	--
		2022	..	--	--	--	--
4	Other Cases (Thefts, Immigration Act)						
5	परदेशी नोकरीचे आमिष	2020	..	--	--	—	—
	दाखवून लुबाडणारी टोळी	2021	..	--	--	—	—
	विषयक प्रकरणे	2022	..	--	--	—	—
5	Job Racketing i.e. with foreign Jobs						

(Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.)

तक्ता ९--चालू  
TABLE IX--contd.

अनु- क्रमांक	गुन्ह्याचे शीर्ष	वर्ष	सुटलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	सामोपचाराने मितलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	अ. क्र. फायनल	तपासावर असलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	गुन्ह्यातील अंतरभूत मालमत्ता	गुन्ह्यातील परत मिळालेली मालमत्ता
Sr. No.	Head of the Crime	Year	Acquitted	Compromised	Abeted	P. I.	Property Involved	Property Recovered
1	2	3	9	10	11	12	13	14
1	खोट्या सहायांची प्रकरणे False Signature Cases	2020 .. 2021 .. 2022 ..	- - -	- - -	- - -	- 04 -	- 3588242785 -	- - -
2	बनवाबनवीची प्रकरणे Cheating	2020 .. 2021 .. 2022 ..	- - 05	- - -	- - -	09 50 02	12353397780 20708961472 2352464480	-- 791160266 --
3	दंडनीय विश्वासघाताची प्रकरणे. C. B. T.	2020 .. 2021 .. 2022 ..	- - 19	- - 02	- 02 03	24 31 10	67828752190 17400032856 33610395117	-- -- --
4	इतर प्रकरणे म्हणजे चोरी, प्रश्नपत्रिका फुटणे Others Cases (Thefts, Immigration Act)	2020 .. 2021 .. 2022 ..	- - -	- - -	- - -	-- -- --	-- -- --	-- -- --
5	परदेशी नोकरीचे आमिष दाखवून लुबाडणारी टोळी विषयक प्रकरणे Job Racketing i.e. with foreign Jobs	2020 .. 2021 .. 2022 ..	- - -	- - -	- - -	- 07 -	- - -	- - -

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

(न) अपराध सूची केंद्र  
Conviction Index Bureau

हे केंद्र अंगुलीमुद्रा केंद्राला पूरक असून अंगुलीमुद्रा केंद्राव्यतिरिक्त वैयक्तिक पूर्वइतिहास तपासणे किंवा एखादी व्यक्ती सरकारी किंवा निमसरकारी नोकरीस पात्र असण्यासाठी चरित्र तपासणीशी संबंधित आहे. पोलीस ठाणी आणि इतर शाखांकडून विहित नमुन्यामध्ये माहितीवरून ह्या केंद्रामध्ये वर्णमालेच्या क्रमाने सूचिपत्रे (परिपत्रक 'ड') ठेवण्यात आली आहेत. तसेच ग्रामीण भागातील पोलीस ठाण्याकडून आलेल्या अभिलेखावरूनही ह्या केंद्रामध्ये वैयक्तिक सूचीपत्रे ठेवण्यात आली आहेत.

दोषसिद्धी दर्शक (अपराध सूची) केंद्राने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता  
Chart showing work done by Conviction Index Bureau

तक्ता १० TABLE X

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	वर्ष Year		
		2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
1	वर्षाच्या सुरुवातीस अपराध सूची केंद्रावर असलेल्या अपराधांच्या एकूण संख्या Total number of convictions on CIB Index at the beginning of the year	.. 339369	346713	354057

तक्ता १०--चालू  
TABLE X--contd.

1	2	3	4	5
2	वर्षभरात अपराध सूची केंद्रावर आणलेल्या एकूण अपराध्यांची संख्या Total Number of Convicts brought on CIB Index during the year	.. 4049	7344	22400
3	एकूण Total (1 and 2)	.. 343418	354057	376457
4	पूर्वइतिहास तपासणीसाठी वर्षभरात पाठवलेल्या एकूण व्यक्ती No. of individuals referred for verification on antecedents during the year	.. 941	243	33

## (च) जनसंपर्क केंद्र

## Public Relation Centre

विविध परिमंडळांतर्गत पोलीस उपआयुक्त दर्जाचे अधिकारी संबंधित परिमंडळात येणाऱ्या जनतेच्या तक्रार अर्जाचे निवारण करीत असतात. याबाबतची आकडेवारी दर्शविणारा तक्ता.

## तक्ता ११

TABLE XI

विविध परिमंडळांतर्गत येणाऱ्या तक्रार अर्जाचे कार्य दर्शविणारा तक्ता  
Statement showing the Zonal Complaints

वर्ष	वर्षाच्या सुरुवातीस अनिर्णित असलेल्या एकूण तक्रारी	वर्षभरात असलेल्या एकूण तक्रारी	एकूण	निकालात काढलेल्या एकूण तक्रारी	वर्षअखेर अनिर्णित असलेल्या एकूण तक्रारी	
Year	Beginning of the year undecided complaints	Duration of the year total and complaints	Total	Total disposal complaints	End of the year total complaints	
1	2	3	4	5	6	
2020	...	14173	61445	75610	55209	22409
2021	...	19966	112283	132249	115252	16997
2022	...	16997	96518	113515	92303	21212

(upto 1-1-2022 to 30-9-2022)

## (छ) नियंत्रण कक्ष

बृहन्मुंबईमध्ये एक मुख्य पोलीस नियंत्रण कक्ष व दक्षिण, मध्य, उत्तर, पश्चिम व पूर्व अशी पाच प्रादेशिक नियंत्रण कक्ष कार्यरत आहेत. त्यापैकी मुख्य नियंत्रण कक्ष पोलीस आयुक्तांचे कार्यालयात असून प्रादेशिक नियंत्रण कक्ष संबंधित परिक्षेत्राच्या अपर पोलीस आयुक्तांच्या कार्यालयात आहेत.

मुख्य नियंत्रण कक्षाचे दोन विभाग असून एका विभागामध्ये १०० क्रमांकाचे २५ दूरध्वनी, रिलायन्सचे ५ व इतर क्रमांकाचे आठ दूरध्वनी हॉट लाईन्स, व्हाईस लाईन्स व विस्तारित दूरध्वनी बसविण्यात आलेले आहेत. सदर दूरध्वनीवर नागरिक, वरिष्ठ पोलीस अधिकारी, पोलीस ठाणे व इतर पोलीस कार्यालय यांच्याकडून आलेले दूरध्वनी संदेश येथे कर्तव्यावर असलेले पोलीस अधिकारी घेतात व त्याबाबत पुढील कारवाई करतात.

तसेच दिनांक ८ मे १९९८ पासून मुख्य नियंत्रण कक्षात 'दक्ष नागरिक' हा उपक्रम सुरू करण्यात आलेला असून सदर उपक्रमांतर्गत कोणीही नागरिक आपले नाव व पत्ता न सांगता, एक कात्पनिक जन्मतारीख सांगून, गुन्हेगारी, अवैध शस्त्रास्त्रे, अंमली पदार्थांचे बेकायदेशीर साठे व स्फोटके इत्यादीबाबत माहिती देऊ शकतात. सदर उपक्रमाची माहिती कोणीही नागरिक दूरध्वनी क्रमांक २६३३३३३, १०० किंवा १०३ या क्रमांकाच्या दूरध्वनीवर देऊ शकतात. सार्वजनिक टेलिफोन बुथवरून वरील क्रमांकाचे दूरध्वनी करण्यासाठी पैसे लागत नाहीत. त्यामुळे कोणत्याही नागरिकाला किंवा पोलीस अधिकारी/अंमलदार यांना निकडीच्यावेळी नियंत्रण कक्षाशी थेट संपर्क साधणे शक्य होते.

मुख्य नियंत्रण कक्षाच्या दुसऱ्या विभागास बिनतारी संदेश विभाग असे म्हणतात. सदर विभागातर्फे बिनतारी संदेश वाहन ॲसॉल्ट मोबाईल्स, पोलीस लॉचेस, सर्व पोलीस ठाणी, सशस्त्रदल, नियंत्रण कक्ष व वाहतूक कक्ष इत्यादींना आवश्यक तेथे मदत करण्याचे/पुरविण्याचे आदेश दिले जातात. त्याशिवाय अतिमहत्त्वाच्या व्यक्तींच्या मुंबई भेटीच्यावेळी तसेच मोर्चे, रास्तारोको व निदर्शने, धरणे, संप, बंद तसेच दंगल, भोसकाभोसकी, मारामारी, खून, दरोडे, सर्व प्रकारचे अपघात, घरांची पडझड, नैसर्गिक आपत्ती व आग इत्यादी वेळी या विभागातर्फे त्वरित पोलीस मदत उपलब्ध करून दिली जाते. याशिवाय हरवलेली वाहने, हरवलेली मुले व वृद्ध इसम तसेच गुन्ह्यात वापरलेली वाहने व गुन्हे करून वाहनातून पळून जाणारे गुन्हेगार यांचा शोध घेण्यासाठी विभागातर्फे मदत देण्यात येते.

मुख्य नियंत्रण कक्षातर्फे, गुन्हेगार व गुन्हेगारी रोखण्यासाठी तसेच नैसर्गिक आपत्ती इत्यादीवेळी नागरिकांना मदत करण्यासाठी नागरी समाज सेवा असलेल्या संस्थांशी उदा. रेल्वे, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, बीईएसटी, अग्निशामक दल, मुंबई बंद विभाग, नागरी निवारण विभाग, गृहरक्षक दल, रुग्णालये, रुग्णवाहिका सेवा यांचेशी संपर्क साधून व त्यांची मदत घेऊन सर्व प्रकारच्या अडचणींवर मात केली जाते व बृहन्मुंबईमध्ये कायदा व सुव्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी मदत केली जाते.

## तक्ता १२

## TABLE XII

## नियंत्रण कक्षाने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता

## Statement showing the work done by Control Room

वर्ष Year	दूरध्वनी विभाग (१००) वर्षात एकूण मिळालेले तातडीचे कॉल Total urgent call received on Telephone No. 100	बिनतारी संदेश विभाग, मुंबई वर्षात एकूण मिळालेले बिनतारी संदेश Call received on wireless message division
1	2	3
2020	...	1527033
2021	...	820983
2022	...	852838
(1-1-2022 to 30-9-2022)	...	977779
		604793

## (ज) अंमली पदार्थविरोधी कक्ष

## (J) Anti Narcotic Cell

अंमली पदार्थविरोधी कक्षाची नव्याने निर्मिती करण्यात आली असून या कक्षाचे प्रमुख म्हणून एक पोलीस उपआयुक्त आहेत. त्यांना त्यांच्या कार्यात मदत करण्याकरिता एक सहायक पोलीस आयुक्त आणि इतर दुय्यम कार्यकारी व लिपिक वर्ग आहे. बेकायदेशीर मादकद्रव्ये पदार्थ विक्रेत्यांविरुद्ध कायदेशीर कारवाई करण्याचे या कक्षाचे कामकाज जानेवारी १९९० पासून सुरू करण्यात आले आहे.

अंमली पदार्थविरोधी कक्षाने केलेले कार्य दर्शविणारा तक्ता पुढे दिला आहे.

## तक्ता १३ (अ)

## TABLE XIII (A)

## बृहन्मुंबई पोलीस अंमली पदार्थविरोधी कक्षाने जप्त केलेल्या अंमली पदार्थाबाबतची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र

## Statement showing cases Registered under N. D. P. S. in Mumbai

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण ज्ञात गुन्हे	एकूण अज्ञात गुन्हे	एकूण अटक केलेले आरोपी	जप्त केलेली संख्या किलोमध्ये	जप्त केलेल्या अंमली पदार्थाची किंमत	मोटर वाहन आणि इतर जप्त किंमत	एकूण किंमत
Sr. No.	District	Year	Name of the drugs	Total Known Cases	Total Unknown Cases	Total Arrested Accused	Quantity Seized in K.G	Total Value of Seized Drugs.	Motor Vehicles and other Seized Value	Total Value
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022 30-9-2022	ते गर्द पावडर Heroin	10	-	15	15.393 Kg.	459390000	0	459390000
2	,,	,,	चरस/हशीश Charas	14	-	25	37.397 Kg.	87935000	0	87935000

तक्ता १३ (अ)--चालू  
TABLE XIII (A)--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	मुंबई	1-1-2022 ते 30-9-2022	ते अॅप्रोझोलेम टॅब	—	—	—	—	—	0	—
			Aprozolam Tab.							
4	„	„	अल्काव्हेन टॅब	0	—	0	0	0	0	0
			Alkaven Tablets							
5	„	„	अफू Opium	0	—	0	0	0	0	0
6	„	„	बटन टॅब्लेट्स	—	—	—	—	—	0	—
			Button Tablets							
7	„	„	कोडएन मिक्स	0	—	0	0	0	0	0
			Codeign mix							
8	„	„	गांजा	19	—	40	2528.5 Kg.	52599500	0	52599500
			Ganja							
9	„	„	कोकिन	11	—	13	3.752 Kg.	121815000	0	121815000
			Cocaine							
10	„	„	खत प्लॉट	0	—	0	0	0	0	0
			Khat Plants							
11	„	„	सेवनार्थी	—	—	—	0	0	0	0
			Consumption							
12	„	„	कोरेक्स	—	—	—	—	—	0	—
			Corex Bottles							
13	„	„	नायट्रेव्हेट टॅब.	—	—	—	—	—	0	—
			Nitravet Tablets							
14	„	„	एल.एस.डी. स्ट्रीप्स	2	—	2	189 L.S.D.	1890000	0	1890000
			L.S.D. Dot papers				papers			
15	„	„	कोडाइन फॉस्फेट	5	—	10	21830 Bottles	7538285	0	7538285
			Codeign Phospect							
16	„	„	एम. डी.	41	—	64	10.294 Kg.	123025000	0	123025000
			M. D.							
17	„	„	एम. डी. एम. ए.	01	—	01	0.167 Kg.	4432000	0	4432000
			M. D. M. A.							
18	„	„	मेटाकॅलोन	01	—	01	2.014 Kg.	60420000	0	60420000
			Methaqualone							
			एकूण	104	—	171	2597.436 Kg.	285949854	0	285949854
			Total				21830 Bottles			
							189 L.S.D. Paper			

तक्ता १३ (ब)  
TABLE XIII (B)

## Statement Showing Cases Registered under N D P S in Mumbai.

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण ज्ञात गुन्हे	एकूण अज्ञात गुन्हे	एकूण अटक केलेले आरोपी	जप्त केलेली संख्या किलोमध्ये	जप्त केलेल्या अंमली पदार्थाची किंमत	मोटार वाहन आणि इतर जप्त किंमत	एकूण किंमत
St. No.	District	Year	Name of the drugs	Total Known Cases	Total Unknown Cases	Total Arrested Accused	Quantity Seized in K. G	Total Value of Seized Srugs.	Motor Vehicles and other Seized Value	Total Value
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022	गर्द पावडर	03	0	03	1.057 Kg	31618000	0	31618000
		ते								
		30-9-2022	Heroin							
2	„	„	चरस/हशीश	11	0	17	10.379 Kg	30182000	0	30182000
			Charas							
3	„	„	इफेड्रीन	0	0	0	0	0	0	0
			Ephedrine							
4	„	„	अफू Opium	0	0	0	0 Kg	0	0	0
5	„	„	कोडाइन मिक्स कफ सायरप	0	0	0	0	0	0	0
			Codeign Mix Cough Syrup							
6	„	„	गांजा	89	0	96	673.957 Kg.	17244140	2100000	19344140
			Ganja							
7	„	„	मॅड्रेक्स गोळ्या	0	0	0	0	0	0	0
			Chlorphenramine Maletate & Codeine Phosphate Syrup							
			Phencyrex Cough Syrup 100 ml.							
8	„	„	कोकिन	05	0	06	0.945 Kg.	28380000	0	28380000
			Cocaine							
9	„	„	कोडाइन फॉस्फेट	08	0	12	1243 Bottles	490750	0	490750
			Codeign Phospect							
10	„	„	सेवनार्थी	--	0	--	0	0	0	0
			Consumption							
11	„	„	अफेटामाइन	0	0	0	0	0	0	0
			Amphetamine							
12	„	„	एमडीएमए	1	0	2	0.312 Kg.	9337500	0	9337500
			MDMA							
13	„	„	एल.एस.डी. स्ट्रीप्स	--	0	--	0.002 Kg.	2130000	0	2130000
			L.S.D. Dot papers							

तक्ता १३ (ब)--चालू  
TABLE XIII (B)--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14	मुंबई	1-1-2022	नायट्राव्हेट टॅबलेट	1	0	1	26 Strips	40950	0	40950
		ते 30-9-2022	Nitravet Tab							
15	„	„	अल्फाझोलेम टॅब	--	0	2	--	--	0	--
			Alphazolam Tab							
16	„	„	एम. डी.	50	0	77	1229.06	24509783850	0	24509783850
			M. D.				Kg.			
17	„	„	मेटाकॅलोन	2	0	2	1.215 Kg.	13375000	0	13375000
			Methaqualone							
			एकूण	170	0	216	1916.927 KG	24642582190	215000	24644682190
			Total				1243 Bottles			
							26 Strips			

## तक्ता १३ (अ-१)

TABLE XIII (A-1)

## Statement Showing Judicial Status of the N. D. P. S. Cases.

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण गुन्हे	एकूण नोंदणीकृत सिध्दापराध गुन्हे	एकूण शिक्षा झालेली प्रकरणे	एकूण गुन्हे	अनिर्णीत सत्र न्यायालयीन प्रकरणे	अनिर्णीत न्यायालयीन प्रकरणे	अनिर्णीत चौकशीय प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of drugs	Total Cases	Total Charge Sheeted Cases	Total Convicted Cases	Total Acquitted Cases	Pending Sessions Court	Pending Trial Court	Pending Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022	गर्द पावडर	10	10	0	1	15	25	--
		ते 30-9-2022	Heroin							
2	„	„	चरस / हशीश	14	14	0	0	19	40	--
			Charas							
3	„	„	मॅट्रेक्स गोळ्या	--	0	0	0	0	0	--
			Aprozolam Tab.							
4	„	„	मॅन्ट्रेक्स पावडर	0	0	0	0	0	0	0
			Alkaven Tablets							
5	„	„	अफू	0	0	0	0	0	0	0
			Opium							



## तक्ता १३ (अ-१)--चालू

TABLE XIII (A-1)--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	मुंबई	1-1-2022	बटन टॅबलेट्स	0	0	0	0	0	0	0
		ते 30-9-2022	Button Tablets							
7	„	„	कोडाइन मिक्स	5	5	0	0	7	10	0
			Codeign Mix							
8	„	„	गांजा	19	19	0	1	37	60	0
			Ganja							
9	„	„	कोकिन	11	11	0	0	20	26	0
			Cocaine							
10	„	„	खतप्लॉट	0	0	0	0	0	0	0
			Khat Plants							
11	„	„	मेटाकॅलोन	1	1	0	0	1	1	0
			Methaqualone							
12	„	„	कोरेक्स बॉटल	0	0	0	0	0	0	0
			Corex Bottles							
13	„	„	एम. डी. एम. ए.	—	1	0	0	1	1	0
			M. D. M. A.							
14	„	„	एलएसडी स्ट्रीप्स	2	2	0	0	2	2	0
			L.S.D. Dot papers							
15	„	„	कोडाइन फॉस्पेट	0	0	0	0	0	0	0
			Codeign Phospect							
16	„	„	एमडी	41	41	0	0	43	46	0
			MD							
			एकूण	104	104	0	2	145	211	0
			Total							

## तक्ता १३ (ब-१)

TABLE XIII (B-1)

## Statement Showing Judicial Status of the N. D. P. S. Cases

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण गुन्हे	एकूण नोंदणीकृत सिध्दापराध गुन्हे	एकूण शिक्षा झालेली प्रकरणे	एकूण गुन्हे	अनिर्णीत सत्र न्यायालयीन प्रकरणे	अनिर्णीत न्यायालयीन प्रकरणे	अनिर्णीत चौकशीय प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of drugs	Total Cases	Total Charge Sheeted Cases	Total Convicted Cases	Total Acquitted Cases	Pending Sessions Court	Pending Trial Court	Pending Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022 ते 30-9-2022	गर्द पावडर Heroin	3	2	0	0	7	20	01
2	„	„	चरस/हशीश Charas	11	3	0	0	14	37	06
3	„	„	इफेड्रीन Ephedrin	0	0	0	0	0	0	0
4	„	„	अफिम Opium	0	0	0	0	0	0	0
5	„	„	कोडाइन मिक्स कफ सिरप Codeign mix Cough Syrup	8	5	0	0	11	39	11
6	„	„	गांजा Ganja	89	27	0	0	44	59	59
7	„	„	मिथॅक्विलिनेन Chlorphenramine Maleate & Codeine Phosphate Syrup Phencyrex Cough Syrup 100 ml.	2	2	0	0	0	0	0
8	„	„	कोकिन Cocaine	5	4	0	0	15	28	01
9	„	„	कोडाइन फास्पेट Codeign Phospect	0	0	0	0	0	0	0
10	„	„	सेवनार्थी Consumption	0	0	0	0	0	0	0
11	„	„	अम्फेटामाइन Amphetamine	0	0	0	0	0	0	0
12	„	„	एमडीएमए MDMA	1	1	0	0	0	0	0

तक्ता १३ (ब-१)--चालू  
TABLE XIII (B-1)--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13	मुंबई	1-1-2022	नायट्राव्हेट टॅबलेट	1	1	0	0	0	0	0
	ते	30-9-2022	Nitrvet Tab							
14	„	„	अल्फाझोलम टॅबलेट	0	0	0	0	0	0	0
			Alphazolam Tab							
15	„	„	एमडी	50	27	0	0	31	45	29
			MD							
16	„	„	कोरेक्स कफ	0	0	0	0	0	0	0
			सिरप							
			Corex cough							
			Syrup							
			एकूण	170	72	0	0	122	228	107
			Total							

## तक्ता १३ (इ-१)

TABLE XIII (E-1)

## Statement Showing Judicial Status of the N. D. P. S. Cases

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण प्रकरणे	न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे	न्यायालयात गुन्हा सिद्ध झालेली प्रकरणे	न्यायालयात आरोपी निर्दोष सुटलेली प्रकरणे	न्यायालयात न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	न्यायालयात न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	पोलीस तपासातील प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of the drugs	Total Cases	Total charge sheeted Cases	Total convicted cases	Quantity Acquitted cases	Pending Sessions Court	Pending Trial	Pending Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022	गर्द पावडर	3	2	0	0	7	20	1
	ते	30-9-2022	Heroin							
2	„	„	चरस / हशीश	11	3	0	0	14	37	6
			Charas							
3	„	„	अप्रॉझोलम टॅबलेट	0	0	0	0	0	0	0
			Aprozolam Tab.							
4	„	„	अल्काव्हेन टॅबलेट	0	0	0	0	0	0	0
			Alkaven Tablets							
5	„	„	अफिम Opium	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता १३ (इ-१)--चालू  
TABLE XIII (E-1)--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	मुंबई	1-1-2022	बटन टॅबलेट्स	0	0	0	0	0	0	0
		ते 30-9-2022	Button Tablets							
7	„	„	कोडाइन मिक्स	0	0	0	0	0	0	0
			Codeign Mix							
8	„	„	गांजा	89	27	0	0	44	59	59
			Ganja							
9	„	„	कोकिन	5	4	0	0	15	28	1
			Cocaine							
10	„	„	खतप्लॅट	0	0	0	0	0	0	0
			Khat Plant							
11	„	„	सेवनार्थी	0	0	0	0	0	0	0
			Consumption							
12	„	„	मेटाकॅलोन	2	2	0	0	0	0	0
			Methaqualone							
13	„	„	नायट्राव्हेट टॅबलेट्स	1	1	0	0	0	0	0
			Nitrvet Tablets							
14	„	„	एम. डी. एम. ए.	1	1	0	0	0	0	0
			M. D. M. A.							
15	„	„	कोडाइन फॉस्पेट	8	5	0	0	11	39	11
			Codeign Phospect							
16	„	„	एमडी	50	27	0	0	31	45	29
			MD							
			एकूण	170	72	0	0	122	228	107
			Total							

## तक्ता १३ (इ-२)

TABLE XIII (E-2)

## Statement Showing Judicial Status of the N. D. P. S. Cases

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण प्रकरणे	न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे	न्यायालयात गुन्हा सिद्ध झालेली प्रकरणे	न्यायालयात आरोपी निर्दोष सुटलेली प्रकरणे	न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	पोलीस तपासातील प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of the drugs	Total Cases	Total charge sheeted	Total convicted cases	Total Acquitted cases	Pending Sessions Court	Pending Trial Cases	Pending Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022 ते 30-9-2022	गर्द पावडर Heroin	3	2	0	0	7	20	1
2	„	„	चरस/हशीश Charas	11	3	0	0	14	37	6
3	„	„	इफेड्रीन Ephedrin	0	0	0	0	0	0	0
4	„	„	अफिम Opium	0	0	0	0	0	0	0
5	„	„	कोडाइन मिक्स कफ सिरप Codeign mix Cough Syrup	8	5	0	0	11	39	11
6	„	„	गांजा Ganja	89	27	0	0	44	59	59
7	„	„	मिथॅक्विलिनेन Chlorphenramine Maletate & Codeine Phosphate Syrup Phencyrex Cough Syrup 100 ml.	0	0	0	0	0	0	0
8	„	„	कोकिन Cocaine	5	4	0	0	15	28	1
9	„	„	कोडाइन फॉस्पेट Codeign Phospect	0	0	0	0	0	0	0
10	„	„	सेवनार्थी Consumption	0	0	0	0	0	0	0
11	„	„	अम्फेटामाइन Amphetamine	0	0	0	0	0	0	0
12	„	„	एमडीएमए MDMA	1	1	0	0	0	0	0
13	„	„	नायट्राव्हेट टॅबलेट Nitravet Tab	1	1	0	0	0	0	0
14	„	„	अल्फाझोलम टॅबलेट्स Alphazolam Tab.	0	0	0	0	0	0	0
15	„	„	एमडी MD	50	27	0	0	31	45	29
16	„	„	मेटाकॅलोन Methaqualone	2	2	0	0	0	0	0
एकूण Total				170	72	0	0	122	228	107

## तक्ता १३ (इ)

TABLE XIII (E)

## Statement Showing Judicial Status of the N. D. P. S. Cases

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थाचे नाव	एकूण प्रकरणे	न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे	न्यायालयात गुन्हा सिद्ध झालेली प्रकरणे	न्यायालयात आरोपी निर्दोष सुटलेली प्रकरणे	न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	पोलीस तपासातील प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of the drugs	Total Cases	Total charge sheeted	Total convicted cases	Total Acquitted cases	Pending Sessions Court	Pending Trial Cases	Pending Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मुंबई	1-1-2022 ते 30-9-2022	गांजा Ganja	89	27	0	0	44	59	59
2	..	..	गर्द पावडर Heroin	3	2	0	0	7	20	1
3	..	..	चरस/हशीश Charas	11	3	0	0	14	37	6
4	..	..	अफिम Opium	0	0	0	0	0	0	0
5	..	..	भांग Bhang	0	0	0	0	0	0	0
6	..	..	कोकिन Cocaine	5	4	0	0	15	28	1
7	..	..	सेवनार्थी Consumption	0	0	0	0	0	0	0
8	..	..	कोडाइन मिक्स कफ सिरप Codeign mix Cough Syrup	8	5	0	0	11	39	11
9	..	..	अल्फाझोलम टॅबलेट्स Alphazolam Tab.	0	0	0	0	0	0	0
10	..	..	एमडी M. D. Tab.	50	27	0	0	31	45	29
11	..	..	नायट्राव्हेट टॅबलेट Nitravet Tab	1	1	0	0	0	0	0
12	..	..	मेटाकॅलोन Methaqualone	2	2	0	0	0	0	0
13	..	..	एमडीएमए MDMA	1	1	0	0	0	0	0
14	..	..	अम्फेटामाइन Amphetamine	0	0	0	0	0	0	0
एकूण ..				170	72	0	0	122	228	107
Total										

**गुन्हे अन्वेषण विभाग****(अ) गुन्हे प्रकटीकरण शाखा****Detection of Crime Branch**

गुन्हे प्रकटीकरण शाखेचे कामकाज मा. पोलीस सह. आयुक्त (गुन्हे) यांच्या अधिपत्याखाली चालत असून ०४ पोलीस उप आयुक्त, ०४ सहायक पोलीस आयुक्त, ०२ वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, ५३ पोलीस निरीक्षक, ०७ महिला पोलीस निरीक्षक, ६७ सहायक पोलीस निरीक्षक, १६ महिला सहायक पोलीस निरीक्षक, ३९ पोलीस उपनिरीक्षक, ०३ महिला पोलीस उपनिरीक्षक व ८९८ पोलीस अंमलदार गुन्हे प्रकटीकरण शाखेत कार्यरत आहेत. गुन्हे प्रकटीकरण शाखेत गंभीर स्वरूपाच्या गुन्द्यांचा तपास केला जातो, तसेच आरोपींच्या हालचालींवर नजर ठेवून त्यांच्या कारवायांना आळा घालण्यास पोलीस ठाणी यांच्या अन्वेषण कार्यातही मदत केली जाते.

तक्ता क्रमांक १३ (ड)/TABLE No. XIII (D)

सन २०२०, २०२१ व ३०-९-२०२२ पर्यंतचा गुन्हे प्रकटीकरण शाखेचा गुन्हांबाबतचा सांख्यिकी अहवाल खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	गुन्हाचे शीर्षक	वर्ष	चालू वर्षी		उघडकीस आलेल्या गुन्हांची संख्या	तपासावर असलेल्या गुन्हांची संख्या	कोर्टात पाठविलेल्या गुन्हांची संख्या	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या	साबीत झालेल्या गुन्हांची संख्या	सुटलेल्या गुन्हांची संख्या	सामोपचाराने/ अ, ब, क वर्गीकरण झालेले गुन्हे			चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत	परत मिळालेल्या मालाची किंमत	वर्ग करण्यात आलेले गुन्हे
			दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या	जाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या							सुप्त/दत्तरी दाखल/मयत गुन्हांची संख्या	वर्गीकरण झालेले गुन्हे	मालाची किंमत			
Sr.	Head of the Crime	Year	Cases registered during the Year	Cases Detected	P. I. Cases Charge-sheeted	P. T. Convicted	Acquitted	Compro/ D. F./ Abetted	A, B, C Classified Stolen Rs.	Property Recovered Rs.	Property	Property	Property	Property	Property	Property
1	खून Murder	2020	3	2	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-
		2021	3	3	-	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-
		2022	2	2	-	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	खुनाचा प्रयत्न Att. to Murder	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-
		2021	2	2	-	2	1	-	-	-	0	0	0	150000	0	-
		2022	4	4	2	2	1	-	-	-	0	0	0	0	0	-
3	दरोडा Dacoity	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1300000	1100000	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	दरोड्याची तयारी Prep. of Dacoity	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-
		2021	1	1	0	1	1	-	-	-	0	0	0	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-
5	जबरी चोरी Robbery	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-
		2022	6	3	3	3	2	-	-	-	0	0	3260150	95735	-	-
6	जबरी चोरी प्रयत्न Att. to Robbery	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	खंडणी Extortion	2020	7	7	1	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	10	06	03	06	03	09	01	01	35392000	14158990	-	-	-	-
		2022	21	14	08	06	04	-	04	04	90005983	-	-	-	-	-





## तक्ता १३ (ई)

TABLE XIII (E)

अंमली पदार्थांच्या प्रकरणाबाबत न्यायालयीन कार्यवाहीचा अहवाल दर्शविणारे विवरणपत्र

Following Schedule Showing the Judicial Status of Drugs

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	अंमली पदार्थांचे नाव	एकूण प्रकरणे	न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे	न्यायालयात गुन्हा सिद्धपराध झालेली प्रकरणे	न्यायालयात आरोपी निर्दोष सुटलेली प्रकरणे	सत्र न्यायालयात प्रकरणे	न्यायप्रविष्ट प्रकरणे	पोलीस तपासा-वरील प्रकरणे
Sr. No.	District	Year	Name of the Drugs	Total Cases	Charge-sheeted Cases	Convicted Cases	Aquitted Cases	Pending in Session Court	Pending Trial Cases	Police Investigation Cases
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	अकोला	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	33	12	—	—	12	12	21
			Ganja	33	12	—	—	12	12	21
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	01	—	—	—	—	—	01
			Opium	—	—	—	—	—	—	—
			Bhang	—	—	—	—	—	—	—
2	अमरावती (ग्रा.)	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	08	04	—	—	04	04	04
			Ganja	08	04	—	—	04	04	04
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	—	—	—	—	—	—	—
			Opium	—	—	—	—	—	—	—
			Bhang	—	—	—	—	—	—	—
3	बुलढाणा	2022	गांजा गर्द चरस अफू सेवनार्थी Consumption भांग पॉपीस्टा	09	04	—	—	04	—	05
			Ganja	09	04	—	—	04	—	05
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	—	—	—	—	—	—	—
			Opium	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	01	01	—	—	01	—	—
			Consumption	—	—	—	—	—	—	—
			Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			Popista	—	—	—	—	—	—	—
4	यवतमाळ	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी Consumption	02	02	—	—	02	02	—
			Ganja	02	02	—	—	02	02	—
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	—	—	—	—	—	—	—
			Opium	—	—	—	—	—	—	—
			Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—
			Consumption	—	—	—	—	—	—	—
5	वाशिम	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	05	—	—	—	—	—	05
			Ganja	05	—	—	—	—	—	05
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	—	—	—	—	—	—	—
			Opium	01	—	—	—	—	—	01
			Bhang	01	—	—	—	—	—	01
6	औरंगाबाद (ग्रा.)	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग कोकन	09	06	—	—	06	06	—
			Ganja	09	06	—	—	06	06	—
			Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			Charas	—	—	—	—	—	—	—
			Opium	—	—	—	—	—	—	—
			Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			Cocain	—	—	—	—	—	—	—

तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7	जालना	2022	गांजा Ganja	03	—	—	—	—	—	03
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			Other Drugg	—	—	—	—	—	—	—
8	बीड	2022	गांजा Ganja	02	02	—	—	02	02	—
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
9	उस्मानाबाद	2022	गांजा Ganja	07	03	—	—	03	03	04
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	01	01	—	—	01	01	—
10	नांदेड	2022	गांजा Ganja	05	03	—	—	—	—	02
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			कोकेन Cocaine	—	—	—	—	—	—	—
11	लातूर	2022	गांजा Ganja	02	—	02	01	—	—	—
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
12	परभणी	2022	गांजा Ganja	06	05	—	—	—	05	01
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
13	हिंगोली	2022	गांजा Ganja	03	—	—	—	—	—	03
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
14	कोल्हापूर	2022	गांजा Ganja	37	23	—	01	—	22	14
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—
			Consumption	—	—	—	—	—	—	—

तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
15	पुणे (ग्रा.)	2022	गांजा Ganja	10	06	—	—	—	06	04
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	05	01	—	—	—	01	04
			भांग Bhang	05	01	—	—	—	01	04
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—
			Mephedron	—	—	—	—	—	—	—
16	सांगली	2022	गांजा Ganja	09	03	—	—	03	06	03
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	24	18	—	—	18	18	06
			Consumption							
17	सातारा	2022	गांजा Ganja	13	05	—	—	—	05	08
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—
18	सोलापूर (ग्रा.)	2022	गांजा Ganja	07	02	—	—	02	02	05
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	02	02	—	—	02	02	—
			सेवनार्थी	17	08	—	—	08	08	09
19	भंडारा	2022	गांजा Ganja	01	—	—	—	—	—	01
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	10	03	—	—	02	01	07
20	चंद्रपूर	2022	गांजा Ganja	05	04	—	—	04	04	01
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—
			Consumption							
21	गडचिरोली	2022	गांजा Ganja	03	01	—	—	—	01	02
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी	—	—	—	—	—	—	—

तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
22	नागपूर (ग्रा.)	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी Consumption	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	02 — — — — 13	— — — — — 03	— — — — — —	— — — — — —	— — — — — 03	02 — — — — 10	
23	वर्धा	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	06 — — — — 15	03 — — — — 07	— — — — — —	03 — — — — —	01 — — — — —	03 — — — — 07	03 — — — — 08
24	गोंदिया	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	06 — — — —	03 — — — —	— — — — —	— — — — —	03 — — — —	03 — — — —	03 — — — —
25	अहमदनगर	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	01 — — — —	01 — — — —	— — — — —	— — — — —	01 — — — —	01 — — — —	— — — — —
26	धुळे	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी Consumption Other Drug	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	14 — — 05 — 02 07	09 — — 01 — — 04	— — — — — — —	— — — — — — 04	09 — — 01 — — 04	09 — — 01 — — 04	05 — — 04 — 02 03
27	जळगाव	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	08 — — — —	04 — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	04 — — — —	04 — — — —
28	नाशिक (ग्रा.)	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	06 — — 02 —	03 — — 02 —	— — — — —	— — — — —	03 — — 02 —	03 — — 02 —	03 — — — —
29	नंदुरबार	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	03 — — 01 —	02 — — — —	— — — — —	— — — — —	02 — — — —	02 — — — —	01 — — 01 —

तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--*contd.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
30	रायगड	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी Consumption Other Drug	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	13 — — — — — — —	09 — — — — — — —	01 — — — — — — —	— — — — — — — —	09 — — — — — — —	09 — — — — — — —	04 — — — — — — —
31	रत्नागिरी	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग निद्रावेट १० गोळ्या ब्राऊन शुगर Brown Sugar	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	02 — — — — — — —	01 — — — — — — —	— — — — — — — —	— — — — — — — —	01 — — — — — — —	01 — — — — — — —	01 — — — — — — —
32	सिंधुदुर्ग	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग सेवनार्थी Consumption Other Drug	Ganja Heroin Charas Opium Bhang	03 — — — — — — —	02 — — — — — — —	— — — — — — — —	— — — — — — — —	01 — — — — — — —	02 — — — — — — —	01 — — — — — — —
33	टाणे (ग्रा.)	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग कोकेन सेवनार्थी Consumption Other Drug	Ganja Heroin Charas Opium Bhang Cocaine	04 — — — — — — —	04 — — — — — — —	— — — — — — — —	— — — — — — — —	04 — — — — — — —	03 — — — — — — —	— — — — — — — —
34	पालघर	2022	गांजा गर्द चरस अफू भांग कोकेन सेवनार्थी Consumption Other Drug	Ganja Heroin Charas Opium Bhang Cocaine	08 — — — — — — —	07 — — — — — — —	— — — — — — — —	— — — — — — — —	07 — — — — — — —	07 — — — — — — —	01 — — — — — — —

तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
35	मुंबई रेल्वे 2022	गांजा Ganja	03	02	—	—	—	—	02	01
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—	—
		अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—	—
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		कोकेन Cocaine	—	—	—	—	—	—	—	—
		सेवनार्थी Consumption	—	—	—	—	—	—	—	—
		एमडी पावडर Other Drug	—	—	—	—	—	—	—	—
			06	06	02	01	—	—	—	03
36	पुणे रेल्वे 2022	गांजा Ganja	06	04	—	—	—	—	04	02
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—	—
		अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—	—
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		मॉर्फिन Morphine	—	—	—	—	—	—	—	—
		सेवनार्थी Consumption	04	03	—	—	—	—	03	01
			—	—	—	—	—	—	—	—
37	औरंगाबाद 2022 रेल्वे	गांजा Ganja	04	02	—	—	—	02	—	02
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—	—
		अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—	—
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		मॉर्फिन Morphine	—	—	—	—	—	—	—	—
38	नागपूर रेल्वे 2022	गांजा Ganja	22	08	01	—	—	06	06	07
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—	—
		अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—	—
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		Other Drug	—	—	—	—	—	—	—	—
39	नागपूर (C) 2022	गांजा Ganja	84	43	—	—	13	—	—	07
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	02	—	—	—	01	—	—	01
		अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—	—
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		सेवनार्थी Consumption	78	—	—	—	01	—	—	—
		Br. Sugar	04	—	—	—	—	—	—	—
		एमडी पावडर Other Drug	—	—	—	—	—	—	—	—
			22	01	01	01	—	—	—	03
40	पुणे (C) 2022	गांजा Ganja	56	19	—	—	—	05	14	37
		गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—	—
		चरस Charas	01	—	—	—	—	—	—	01
		अफू Opium	03	—	—	—	—	—	—	03
		भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—	—
		कोकेन Cocaine	02	01	—	—	—	—	01	01
		MD	—	—	—	—	—	—	—	—
		Other Drug	22	06	—	—	—	—	06	16





तक्ता १३ ( ई )--चालू  
TABLE XIII ( E )--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
46	अमरावती (C)	2022	गांजा Ganja	13	09	—	—	09	09	04
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी Constn. Consumption	—	—	—	—	—	—	—
			Other Drug	—	—	—	—	—	—	—
			MD Powder	01	01	—	—	01	01	—
47	मुंबई शहर	2022	गांजा Ganja	405	149	19	05	81	157	260
			गर्द Heroin	25	07	—	—	04	18	19
			चरस Charas	19	07	—	—	08	31	12
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			कोकेन Cocaine	11	09	—	—	19	17	04
			एमडी	115	55	01	—	51	78	63
			Other Drug	50	20	—	—	22	60	33
			कोडेन	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी Constn.	7559	6170	3700	06	—	1979	880
48	पिंपरी-चिंचवड (C)	2022	गांजा Ganja	45	22	—	—	01	22	23
			गर्द Heroin	02	02	—	—	—	02	—
			चरस Charas	—	—	—	—	—	—	—
			अफू Opium	03	02	—	—	—	02	01
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी Constn.	30	21	—	—	01	21	09
			कोकेन Cocaine	—	—	—	—	—	—	—
			एमडी पावडर MD Powder	03	01	—	—	—	01	02
49	मिरा-भाईंदर वसई विरार	2022	गांजा Ganja	73	55	05	—	45	50	18
			गर्द Heroin	—	—	—	—	—	—	—
			चरस Charas	01	—	—	—	01	—	01
			अफू Opium	—	—	—	—	—	—	—
			भांग Bhang	—	—	—	—	—	—	—
			सेवनार्थी Constn.	549	505	197	—	—	305	47
			Alphrazolam Tab	—	—	—	—	—	—	—
			MD Powder	34	29	01	—	28	28	05
			कोकेन Cocaine	03	02	—	—	03	02	01
			Other Drug	01	—	—	—	—	—	01
			Br. Sugar	05	04	—	—	04	04	01

## (अ) गुन्हा अन्वेषण

अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हा अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता

अ. क्र.	गुन्हाचे प्रकार	वर्ष	वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या		चाळू वर्षी दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या	एकूण गुन्हांची संख्या	तपास केलेल्या गुन्हांची संख्या	तपास करून निकाली काढलेले गुन्हे		
			अ	ब	क					
Sr. No.	Type of Crime	Year	No. of pending cases at the beginning of the year	Cases Registered in the current year	Total No. of cases	No. of cases Investigated	No. of cases detected and disposed			
							A Final	B Final	C Final	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	खून Murder	2020	..	46	02	48	48	02	02	01
		2021	..	41	03	44	44	02	-	01
		2022	..	40	03	43	43	02	-	-
2	खुनाचा प्रयत्न Attempted Murder	2020	..	07	01	08	08	01	-	-
		2021	..	07	01	08	08	-	-	-
		2022	..	07	01	08	08	02	-	-
3	दरोडा Dacoity	2020	..	02	-	02	02	-	-	-
		2021	..	02	-	02	02	-	-	-
		2022	..	02	-	02	02	-	-	-
4	जबरीची चोरी Robbery	2020	..	-	-	-	-	-	-	-
		2021	..	-	-	-	-	-	-	-
		2022	..	-	-	-	-	-	-	-
5	घरफोडी व चोरी HBT and Thefts	2020	..	03	-	03	03	-	-	-
		2021	..	03	-	03	03	-	-	-
		2022	..	03	-	03	03	-	-	-
6	फसवणूक व विश्वासघात Cheating and Misappropriation	2020	..	212	07	219	219	-	-	-
		2021	..	217	42	259	259	-	-	03
		2022	..	224	85	309	309	02	02	04
7	दंगल व जाळपोळ Riot and Arson	2020	..	-	-	-	-	-	-	-
		2021	..	-	-	-	-	-	-	-
		2022	..	-	-	-	-	-	-	-
8	इतर Miscellaneous	2020	..	61	03	64	64	01	01	00
		2021	..	60	07	67	67	-	01	00
		2022	..	65	09	74	74	02	04	05
9	संशयित मृत्यू Susp. death	2020	..	19	04	23	23	-	01	01
		2021	..	18	11	29	29	-	01	01
		2022	..	23	04	27	27	-	-	01
10	पळवून नेणे Kidnap	2020	..	05	01	06	06	-	-	-
		2021	..	06	02	08	08	-	-	-
		2022	..	08	-	08	08	-	-	-

(upto 30-9-2022)

## विभाग

यांचेकडे सोपविलेल्या गुन्हांबाबतची माहिती (संपूर्ण राज्याची)

२२

कोर्टात पाठविलेल्या प्रकरणांची संख्या		इतर निर्गती	शाबीत झालेल्या प्रकरणांची संख्या		कोर्टात चालू प्रकरणांची संख्या		तपासावर शिल्लक असलेल्या प्रकरणांची संख्या	चोरीस गेलेल्या मालाची अंदाजे किंमत	परत मिळालेल्या मालाची अंदाजे किंमत
No. of Cases Sent to Court	Other Disposal	No. of Cases acquitted	Cases Convicted	No. of Cases acquitted	Cases Currently under Final in Court	No. of Cases send over	No. of Cases pending investigation	Approx. Value of Stolen Property	Approx. Value of the Recovered Property
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
03	1	3	01	—	09	—	41	—	—
04	—	4	—	—	03	—	40	—	—
03	—	2	—	—	01	—	38	—	—
—	—	—	—	—	02	—	07	—	—
01	—	—	—	—	02	—	07	—	—
—	—	—	—	—	—	—	06	—	—
00	—	—	—	—	—	—	02	—	—
00	—	—	—	—	—	—	02	—	—
01	—	—	—	—	01	—	01	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	03	—	03	—	—
—	—	—	—	—	03	—	03	—	—
01	01	01	—	—	04	—	02	1302000	—
13	—	62	—	—	131	—	217	68943992604	—
31	—	71	—	—	137	28	224	1336417499	—
30	12	24	—	—	178	59	210	7009598421	—
—	—	—	—	—	03	—	—	—	—
—	—	—	—	—	03	—	—	—	—
—	—	—	—	—	03	—	—	—	—
03	—	01	—	—	01	—	60	—	—
02	—	02	—	—	01	—	65	—	—
12	—	02	—	—	01	05	47	1202000	—
03	—	—	—	—	01	—	18	—	—
04	—	—	—	—	—	—	23	—	—
15	—	—	—	—	02	01	10	—	—
—	—	—	—	—	—	—	06	—	—
—	—	—	—	—	—	—	08	—	—
01	—	01	—	—	01	—	08	—	—

## अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हा अन्वेषण विभाग (गुन्हे शाखा), महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता

अ. क्र.	गुन्हाचा तपशील	वर्ष	वर्षाच्या	चालू	गुन्हांची	तपास	तपास करून निकाली काढलेले		
			सुरुवातीस	वर्षात			एकूण	गुन्हे	
			तपासावर	दाखल	संख्या	केलेले	अ.फा.	ब.फा.	क.फा.
			असलेले	झालेले		गुन्हे			
			पेंडिंग	गुन्हे					
			गुन्हे	गुन्हे					
Sr. No.	Description of Crime	Year	No. of enquiries pending investigation at the beginning of the year	Cases Registered in the current year	Total No. of Cases	No. of cases Investigation	No. of cases detected and Disposed		
							A Final	B Final	C Final
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>कोकण भवन व कोल्हापूर पथक</b>									
1	सहकारी सोसायटी	2020	.. 02	—	02	02	—	—	—
	Co-operative	2021	.. 02	—	02	02	—	—	—
	Societies.	2022	.. 02	—	02	02	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Police Stations and	2021	.. —	04	04	04	—	—	—
	Police Offices.	2022	.. 01	01	02	02	—	—	—
3	इतर खात्यातील	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Other Departments.	2021	.. —	01	01	01	—	—	—
		2022	.. 01	01	02	02	—	—	—
<b>नाशिक व औरंगाबाद पथक</b>									
1	सहकारी सोसायटी	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Co-operative	2021	.. —	—	—	—	—	—	—
	Societies.	2022	.. —	—	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Police Stations and	2021	.. —	—	—	—	—	—	—
	Police Offices.	2022	.. —	02	02	02	—	—	—
3	इतर खात्यातील	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Other Departments.	2021	.. —	01	01	01	—	—	—
		2022	.. 01	—	01	01	—	—	—
<b>नागपूर व अमरावती पथक</b>									
1	सहकारी सोसायटी	2020	.. 06	—	06	06	—	—	—
	Co-operative	2021	.. 07	01	08	08	—	—	—
	Societies.	2022	.. 08	—	08	08	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील	2020	.. —	—	—	—	—	—	—
	Police Stations and	2021	.. —	—	—	—	—	—	—
	Police Offices.	2022	.. —	—	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील	2020	.. 04	—	04	04	—	—	—
	Other Departments.	2021	.. 04	—	04	04	—	—	—
		2022	.. 04	16	20	20	—	—	—

## यांचेकडे तपासासाठी आलेल्या अपहारासंबंधीच्या गुन्द्यांची पथकवार माहिती दर्शविणारा तक्ता

२२-अ

कोर्टात पाठविलेल्या गुन्द्यांची संख्या		CRPC प्रमाणे तपासावर	शाबीत झालेल्या गुन्द्यांची संख्या	सुटलेल्या गुन्द्यांची संख्या	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्द्यांची संख्या	वर्ग केलेल्या गुन्द्यांची संख्या	तपासावर असलेले गुन्हे	अपहाराची रक्कम अंदाजे (रुपये)	ज्या खटल्या-बाबत तजवीज केली अशी रक्कम अंदाजे
Total No. of Cases send to Court	Other Disposal	CRPC Police Investigation	Cases Convicted	No. of Cases Dis-charged	Cases Currently under Final Cases in Court	No. of Cases send over	No. of Cases pending investigation	Approx. Value of Stolen Property (Rupees)	Approx. Amount Stand by for the Cases
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<b>KOKAN BHAVAN AND KOLHAPUR UNIT</b>									
01	-	01	-	-	05	-	02	2771403	-
01	-	01	-	-	06	-	02	-	-
-	-	-	-	-	-	-	02	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
01	-	-	-	-	-	02	01	-	-
-	-	-	-	-	-	-	02	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
-	-	-	-	-	-	-	02	-	-
<b>NASHIK AND AURANGABAD UNIT</b>									
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	02	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
<b>NAGPUR AND AMRAVATI UNIT</b>									
-	-	01	-	-	-	-	07	48805494	-
-	-	-	-	-	-	-	08	168054806	-
-	-	-	-	-	-	07	01	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	04	195606000	-
-	-	-	-	-	-	-	04	195606000	-
01	-	-	-	-	01	15	04	195606000	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<b>पुणे पथक / भरारी पथक, पुणे / आर्थिक गुन्हे शाखा, पुणे</b>										
1	सहकारी सोसायटी चौकशा	2020	..	04	02	06	06	—	—	—
	Co-operative	2021	..	06	01	07	07	—	—	—
	Societies Enquiries.	2022	..	07	03	10	10	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा	2020	..	—	—	—	—	—	—	—
	Police Stations and	2021	..	—	—	—	—	—	—	—
	Police Offices Enquiries.	2022	..	—	—	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील चौकशा	2020	..	—	—	—	—	—	—	—
	Other Departments	2021	..	—	—	—	—	—	—	—
	Enquiries.	2022	..	—	—	—	—	—	—	—

(Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022)



कोल्हापूर, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, आर्थिक गुन्हे शाखा, पुणे व भरारी पथक येथील गुन्हे अन्वेषण शाखा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या पथकाकडे चौकशीसाठी आलेल्या अपहारासंबंधीच्या प्रकरणांच्या चौकशीचा तपशील दाखविणारा तक्ता

तक्ता २३ TABLE XXIII

अ. क्र.	तपशील	वर्ष	वर्षाच्या			वर्षाअखेर	
			सुरुवातीस	चालू वर्षात	एकूण	चालू वर्षात	शिल्लक
Sr. No.	Description	Year	शिल्लक	मिळालेल्या	चौकशा	पूर्ण केलेल्या	असलेल्या
			चौकशा	चौकशा	चौकशा	चौकशा	चौकशा
			No. of Enquiries Pending at the begining of the year	Enquiries Recd. during the year	Total No. of Enquiries	Total No. of Enquiries completed during the year	No. of Enquiries Pending at the end of the year
1	2	3	4	5	6	7	8

## कोल्हापूर पथक KOLHAPUR UNIT

1	सहकारी संस्थातील चौकशा Enquiries in Co-operative Societies	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा Enquiries in Police Department	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील चौकशा Enquiries in Other Departments	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—

## नाशिक पथक NASHIK UNIT

1	सहकारी संस्थातील चौकशा Enquiries in Co-operative Societies	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा Enquiries in Police Department	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	01	01	—	01
3	इतर खात्यातील चौकशा Enquiries in Other Departments	2020	—	02	02	—	02
		2021	02	01	03	—	03
		2022	03	01	04	—	04

( Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022 )



तक्ता २३--चालू  
TABLE XXIII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>औरंगाबाद पथक AURANGABAD UNIT</b>							
1	सहकारी संस्थांतील चौकशा Enquiries in Co-operative Societies.	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
2	पोलीस खात्यातील चौकशा Enquiries in Police Department	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
3	इतर खात्यातील चौकशा Enquiries in Other Departments	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
<b>अमरावती पथक AMRAVATI UNIT</b>							
1	सहकारी संस्थांतील चौकशा Enquiries in Co-operative Societies.	2020 2021 2022	01 01 01	— — —	01 01 01	— — —	01 01 01
2	पोलीस खात्यातील चौकशा Enquiries in Police Department	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
3	इतर खात्यातील चौकशा Enquiries in Other Departments	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
<b>आर्थिक गुन्हे शाखा, पुणे ECONOMIC CRIME CELL, PUNE</b>							
1	सहकारी संस्थांतील चौकशा Enquiries in Co-operative Societies.	2020 2021 2022	— — —	— — 01	— — 01	— — —	— — 01
2	पोलीस खात्यातील चौकशा Enquiries in Police Department	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
3	इतर खात्यातील चौकशा Enquiries in Other Departments	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —

( Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022 )

तक्ता २३--चालू  
TABLE XXIII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>नागपूर पथक NAGPUR UNIT</b>							
1	सहकारी संस्थातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Co-operative Societies.	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Police Department	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Other Departments	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
<b>पुणे पथक PUNE UNIT</b>							
1	सहकारी संस्थातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Co-operative Societies.	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Police Department	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Other Departments	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
<b>भरारी पथक FLYING SQUAD</b>							
1	सहकारी संस्थातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Co-operative Societies.	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Police Department	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
3	इतर खात्यातील चौकशा	2020	01	—	01	—	01
	Enquiries in Other Departments	2021	01	—	01	—	01
		2022	01	01	02	—	02
<b>कोकण भवन KOKAN UNIT</b>							
1	सहकारी संस्थातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Co-operative Societies.	2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
2	पोलीस खात्यातील चौकशा	2020	—	01	01	—	01
	Enquiries in Police Department	2021	01	06	07	01	06
		2022	06	02	08	06	02
3	इतर खात्यातील चौकशा	2020	—	—	—	—	—
	Enquiries in Other Departments	2021	—	01	01	—	01
		2022	01	01	02	—	02

( Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022 )

## तक्ता क्रमांक २४

श्वान पथकास (मुंबई व्यतिरिक्त) एकूण बोलविणेत आलेल्या माहितीचा तक्ता दिनांक ०१-०१-२०२२ ते ३०-०९-२०२२

अनु. क्र.	श्वान पथकाचे नाव	श्वानांची संख्या	एकूण किती कॉल आले	एकूण किती कॉलमध्ये श्वान गेला	किती माणसे दाखविली	किती घरे दाखविली	मार्गदर्शन	किती गुन्हे उघडकीस आले	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१	अकोला	..	४	३५	३५	०१	०२	३१	--
२	बुलढाणा	..	४	५७	५७	--	--	५७	--
३	यवतमाळ	..	४	१०२	१०२	--	--	--	--
४	वाशिम	..	०१	४७	४७	०१	--	४६	०१
५	अमरावती ग्रामीण	..	--	--	--	--	--	--	--
<b>(श्वान पथक नाही)</b>									
<b>अमरावती परिक्षेत्र</b>		..	<b>१३</b>	<b>२४१</b>	<b>२४१</b>	<b>०२</b>	<b>०२</b>	<b>१३४</b>	<b>०१</b>
६	औरंगाबाद ग्रामीण	..	३	९४	९४	०२	०१	७२	०४
७	जालना	..	०३	११३	११३	०२	--	१०६	०२
८	बीड	..	४	११९	११९	--	--	--	--
९	उस्मानाबाद	..	४	१२२	१२२	०४	०८	५०	१३
<b>औरंगाबाद परिक्षेत्र</b>		..	<b>१४</b>	<b>४४८</b>	<b>४४८</b>	<b>०८</b>	<b>०९</b>	<b>२२८</b>	<b>१९</b>
१०	नांदेड	..	०५	१२३	१२३	०१	०१	११९	--
११	लातूर	..	४	६४	६४	--	--	--	--
१२	परभणी	..	४	५१	५१	०३	--	०८	०२
१३	हिंगोली	..	४	१८	१८	१८	--	०७	--
<b>नांदेड परिक्षेत्र</b>		..	<b>१७</b>	<b>२५६</b>	<b>२५६</b>	<b>२२</b>	<b>०१</b>	<b>१३४</b>	<b>०२</b>
१४	कोल्हापूर	..	५	१९०	१९०	--	--	९१	०१
१५	सांगली	..	४	१२७	१२७	०३	--	१०८	०४
१६	सातारा	..	०४	१२९	१२९	--	--	९०	--
१७	पुणे ग्रामीण	..	५	१४७	१४७	--	--	--	--
१८	सोलापूर ग्रामीण	..	०२	९५	९५	--	--	--	--
<b>कोल्हापूर परिक्षेत्र</b>		..	<b>२०</b>	<b>६८८</b>	<b>६८८</b>	<b>०३</b>	<b>--</b>	<b>२८९</b>	<b>०५</b>
१९	नागपूर ग्रामीण	..	०२	३२	३२	--	--	३२	--
२०	वर्धा	..	०३	५४	५४	--	--	--	--
२१	भंडारा	..	३	७६	७६	--	--	--	०१
२२	चंद्रपूर	..	०८	५९	५९	०२	--	५४	०२
२३	राजुरा	..	०१	१२	१२	--	--	१२	--
<b>नागपूर परिक्षेत्र</b>		..	<b>१७</b>	<b>२३३</b>	<b>२३३</b>	<b>०२</b>	<b>--</b>	<b>९८</b>	<b>०३</b>

## तक्ता क्रमांक २४--चालू

श्वान पथकास (मुंबई व्यतिरिक्त) एकूण बोलाविणेत आलेल्या माहितीचा तक्ता दिनांक ०१-०१-२०२२ ते ३०-०९-२०२२—चालू

१	२	३	४	५	६	७	८	९
२४	गडचिरोली	..	०७	१३६	१३६	--	--	--
२५	अहेरी	..	०८	४४	४४	--	--	०३
२६	गोंदिया	..	०८	६२३	६२३	--	--	०५
	<b>गडचिरोली परिक्षेत्र ..</b>		<b>२३</b>	<b>८०३</b>	<b>८०३</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>०३</b>
२७	नाशिक ग्रामीण	..	०३	८२	८२	--	--	--
२८	अहमदनगर	..	०४	३८०	--	--	--	--
२९	धुळे	..	०२	७८	७८	--	--	७५
३०	जळगाव	..	०४	१५८	१५८	--	--	८१
३१	नंदुरबार	..	०४	४१	४१	०१	--	४०
	<b>नाशिक परिक्षेत्र ..</b>		<b>१७</b>	<b>७३९</b>	<b>३५९</b>	<b>०१</b>	<b>--</b>	<b>१९६</b>
३२	ठाणे ग्रामीण	..	२	७५	७३	०१	--	४१
३३	रायगड	..	५	१०७	१०७	०१	--	२८
३४	रत्नागिरी	..	५	७७	७७	७७	०२	२३
३५	पालघर	..	--	--	--	--	--	--
	(श्वान पथक नाही)							
३६	सिंधुदुर्ग	..	४	४६	४६	--	--	४६
	<b>ठाणे परिक्षेत्र ..</b>		<b>१६</b>	<b>३०५</b>	<b>३०३</b>	<b>०२</b>	<b>०२</b>	<b>१३८</b>
३७	मुंबई लोहमार्ग	..	२	११७	११७	--	--	--
३८	नागपूर लोहमार्ग	..	४	३९४	३९४	--	--	--
३९	पुणे लोहमार्ग	..	०७	०७	--	--	--	०७
	<b>रेल्वे परिक्षेत्र ..</b>		<b>१३</b>	<b>५१८</b>	<b>५११</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>०७</b>
४०	पुणे शहर	..	०९	८५	८५	--	--	६९
४१	सोलापूर शहर	..	०५	१०१	१०१	०१	--	२३
४२	नाशिक शहर	..	४	८६	८६	--	--	८६
४३	औरंगाबाद शहर	..	६	२६७	२६७	--	--	२६७
४४	अमरावती शहर	..	५	१३१	१३१	--	०१	८८
४५	नागपूर शहर	..	०९	१३०	१३०	--	--	३५
४६	ठाणे शहर	..	६	२२७	२२७	--	०५	१९
४७	पिंपरी-चिंचवड	..	--	--	--	--	--	--
	(श्वान पथक नाही)							
४८	नवी मुंबई	..	०२	५०	५०	--	--	०४
	<b>आयुक्तालय ..</b>		<b>४६</b>	<b>१०७७</b>	<b>१०७७</b>	<b>०१</b>	<b>०६</b>	<b>५११</b>
	<b>एकूण ..</b>		<b>१९६</b>	<b>५३०८</b>	<b>४९१९</b>	<b>४१</b>	<b>२०</b>	<b>१८१८</b>

टीप :- (१) वरील तक्त्यामध्ये अमरावती ग्रा., पालघर आणि पिंपरी-चिंचवड येथे श्वान पथके नाहीत.

(२) मुंबई गुन्हे आणि मुंबई संरक्षण येथील श्वान पथकांची माहिती वरील तक्त्यामधून वगळण्यात आलेली आहे.

(३) बी. डी. डी. एस. पथकामधील श्वानांची माहिती वरील तक्त्यामध्ये नमूद केलेली नाही.

**(क) हस्ताक्षर आणि छायाचित्र केंद्र**

(क) हस्ताक्षर विभागामध्ये खालील प्रकारचे वादग्रस्त दस्तऐवज परीक्षणासाठी येतात.

१. वादग्रस्त सहा, २. वादग्रस्त लिखाण, ३. लिखाणात केलेले बदल, ४. खऱ्या दस्तऐवजांवर चुकीच्या पद्धतीने किंवा फसव्या रीतीने बदल करणे, ५. निनावी पत्रे, ६. दोन हस्ताक्षरांच्या मध्ये लिहिलेले अक्षर, ७. रेषेचा क्रम ओळखणे (Sequence of stocke), ८. भौतिक व रासायनिक खाडाखोड, ९. टंकलेखन, छापील दस्तऐवज, १० रबरी शिक्के, ११ धमकी पत्रे, आत्महत्या करताना लिहिलेली चिठ्ठी.

या विभागीतील दस्तऐवज परीक्षक हे दस्तऐवजांबाबत वेगवेगळ्या मा. न्यायालयामध्ये तज्ज्ञ साक्षी देऊन न्यायदानामध्ये मदत करतात.

हस्ताक्षर व छायाचित्र केंद्र, गुन्हा अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांच्या दस्तऐवज विभागाकडे तपासणीसाठी आलेल्या प्रकरणांबाबत आणि दस्तऐवजांबाबत कार्यभार दर्शविणारा तक्ता  
तक्ता २५

तक्ता "अ"

विभाग	वर्ष	वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक प्रकरणांची संख्या	वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक दस्तऐवजांची संख्या	चाळू वर्षात दाखल प्रकरणांची संख्या	चाळू वर्षात दाखल दस्तऐवजांची संख्या	एकूण प्रकरणांची संख्या	एकूण दस्तऐवजांची संख्या	चाळू वर्षात निकाली काढलेल्या प्रकरणांची संख्या	चाळू वर्षात निकाली काढलेल्या दस्तऐवजांची संख्या	चाळू वर्षाखेर शिल्लक प्रकरणांची संख्या	चाळू वर्षाखेर शिल्लक दस्तऐवजांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
पुणे	...										
मुंबई	...	७५०५	४५५५५८	१८१९	१०८५४२	९३२४	५६२३९५	२००७	१२०४९३	७३१७	४४३६०३
नागपूर	...										
औरंगाबाद	...										
पुणे	...										
मुंबई	...	७३१७	४४३६०३	२४२९	१४४८७८	९७४८	५८६७८०	२२८५	१३६५११	७४६३	४५०४१९
नागपूर	...										
औरंगाबाद	...										
पुणे	...										
मुंबई	...	७४६३	४५०४१९	१६६३	९२१२४	९१२६	५४२५४३	१७४७	१०१६१५	७३७९	४४०९२८
नागपूर	...										
औरंगाबाद	...										

३०-९-२०२२

हस्ताक्षर व छायाचित्र केंद्र, गुन्हा अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे दिवाणी न्यायालये, स्थानिक संस्था इत्यादींकडून पैसे देण्याच्या तत्वावर आलेली प्रकरणे व शासनाला मिळालेला महसूल दर्शविणारा तक्ता

तक्ता "ब"

तक्ता २६ TABLE XXVI

उपकेंद्र Sub Centre	वर्ष Year	न्यायालयाकडून आलेल्या प्रकरणांची संख्या No. of Cases Recd. by Court	स्थानिक शासित संस्था व इतर पब्लिक बॉडीज यांजकडून आलेली प्रकरणे No of Cases Recd. by Local Governed Bodies and other Public Bodies	शासनाकडे महसूल Revenue to the Government			
				दस्तऐवज तपासणी शुल्क Document Examination Fees	छायाचित्रलेखन मूल्य आकारणी Photography Examination Fees	प्रवास भाडे, भत्ता इ. Travelling Expenses Allowances, others	
1	2	3	4	5	6	7	
पुणे Pune मुंबई Mumbai नागपूर Nagpur औरंगाबाद Aurangabad	...	2020	54	23	22900	10230	--
पुणे Pune मुंबई Mumbai नागपूर Nagpur औरंगाबाद Aurangabad	...	2021	60	11	34030	18110	2000
पुणे Pune मुंबई Mumbai नागपूर Nagpur औरंगाबाद Aurangabad	...	2022	79	09	61615	21548	--

(upto 30-9-2022)

महाराष्ट्र राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागातील छायाचित्र उपकेंद्रामध्ये खालील वर्गीकृत प्रकरणांमध्ये छायाचित्रे काढली जातात :-  
(१) दस्तऐवज तपासणीसांच्या कामातील दस्तऐवज, (२) अंगुलीमुद्रा केंद्राकडील दस्तऐवज, (३) चान्सप्रिंट प्रकरणे, (४) एम. ओ. बी. गुन्हेगार  
छायाचित्रण विभाग, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य येथे दाखल व निर्गती झालेल्या प्रकरणांची तपशीलवार माहिती

तक्ता २७ TABLE XXVII

तक्ता "क"

अ. क्र. Sr. No.	बाब Particulars	प्रकरणांची संख्या २०२० Chapter Cases 2020		प्रकरणांची संख्या २०२१ Chapter Cases 2021		प्रकरणांची संख्या २०२२ (दि. ३०-९-२०२२ पर्यंत) Chapter Cases 2022 (Upto 30-9-2022)	
		दाखल Register	निकाली Disposed	दाखल Register	निकाली Disposed	दाखल Register	निकाली Disposed
1	2	3	4	5	6	7	8
1	दस्तऐवज विभागातील प्रकरणे ..	1153	1153	990	990	823	810
2	अंगुलीमुद्रा विभागातील प्रकरणे ..	74	74	79	79	127	106
3	इतर प्रकरणे ..	86	86	65	65	49	49

(upto 30-9-2022)

हस्ताक्षर व छायाचित्रण केंद्र, गुन्हा अन्वेषण विभाग, यांच्या छायाचित्रण विभागात झालेल्या  
एक्सपोजर व फोटोप्रिंटस्ची तपशीलवार माहिती दर्शविणारा तक्ता

तक्ता २७-चालू TABLE XXVII -contd.

तक्ता “ड”

अ. क्र. Sr. No.	नाव Name	प्रकरणांची संख्या २०२० Chapter Cases 2020		प्रकरणांची संख्या २०२१ Chapter Cases 2021		प्रकरणांची संख्या २०२२ (दि. ३०-९-२०२२ पर्यंत) Chapter Cases 2022 (Upto 30-9-2022)	
		डिजीटल फोटो Negative	प्रिंटस् Photoprints	डिजीटल फोटो Negative	प्रिंटस् Photoprints	डिजीटल फोटो Negative	प्रिंटस् Photoprints
1	2	3	4	5	6	7	8
1	दस्तऐवज विभागातील प्रकरणे ..	43445	1675	50688	2280	41101	15461
2	अंगुलीमुद्रा विभागातील प्रकरणे ..	896	1598	1145	3127	1192	2539
3	इतर ..	1781	2413	1801	1499	1141	620

(upto 30-9-2022)

महाराष्ट्र राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागातील छायाचित्रण उपकेंद्रामध्ये खालील वर्गीकृत प्रकरणांमध्ये छायाचित्रे काढली जातात : --

- (१) दस्तऐवज तपासणीसांच्या कामातील दस्ताऐवज.
- (२) अंगुली मुद्रा केंद्राकडील दस्तऐवज.
- (३) चान्सप्रिन्ट प्रकरणे.
- (४) एम.ओ.बी. गुन्हेगार.



(ई) अंगुली मुद्रा केंद्र (E) Finger Print Bureau

अभिलेख

प्रथम शिक्षा झालेल्या अशा सर्व गुन्हेगारांच्या दहा बोटांचे तसे असलेल्या अंगुलीमुद्रा अभिलेख पत्रिका, अंगुलीमुद्रा अनुसूची कलमाप्रमाणे (शेड्युल) पोलीस स्टेशनमधील अंगुली मुद्रा यंत्रचालक घेत असतात. या सर्व अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिका जिल्हा मुख्य यंत्रचालकामार्फत मूळ अभिलेखावर संग्रहित करण्याकरिता अंगुली मुद्रा केंद्राकडे पाठविल्या जातात. सदरच्या अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिका तपासून त्यांचे वर्गीकरण व चाचणी केल्यानंतर त्या पत्रिका स्कॅनरवर स्कॅन करून संगणकीकृत केल्यानंतर वर्गीकरणाप्रमाणे मूळ अभिलेखावर ठेवल्या जातात. अशा तऱ्हेने मुख्य अभिलेख तयार होतो. अशा अभिलेखातून प्रतिवर्षी अंगुली मुद्रा मॅन्युअलमधील (अभिलेख) नाश करण्याचे नियमाप्रमाणे सर्व अभिलेख चाळून त्यातील नाश करण्यायोग्य अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिका नाश करण्यासाठी अभिलेखावरून काढून टाकण्यात येतात. याप्रकारे अंगुली मुद्रा अभिलेख अद्ययावत ठेवण्यात येतो.

कार्यक्रम अंदाजपत्रक २०२२-२०२३ करिता तक्तानिहाय माहिती खालीलप्रमाणे आहे

तक्ता २८ TABLE XXVIII

अ. क्र.	ठिकाण	वर्ष	वर्षारंभि अभिलेखावर शिक्षा असलेल्या इसमांच्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	मागील वर्षाच्या प्रलंबित अभिलेख पत्रिका	प्रथम शिक्षा असलेल्या इसमांच्या अभिलेखासाठी आलेल्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	बेरीज (रकाना ४+५+६)	नाश करण्याचे नियमान्वये अभिलेखावरून काढून टाकलेल्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	प्रलंबित अभिलेख पत्रिका	अभिलेखावर शिल्लक असणाऱ्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या (रकाना ७-८-९)
Sr. No.	Place	Year	Total No. of F.P. slips in the beginning of the year	Last years pending F.P. slips	Total No. of F.P. slips for the record	Total columns 4 + 5 + 6)	Total Number of F. P. slips eliminated as per F. P. B. Manual	Pending F. P. slips on the record	F. P. slips balanced on the record (columns 7-8-9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
१	अंगुली मुद्रा केंद्र, पुणे	...	२०२०	०	१५४३	१०३६९२	०	०	१०३६९२
			२०२१	०	२६२२	१०६३१४	०	०	१०६३१४
		साटं. २०२२	१०६३१४	०	१४५२	१०७७६६	०	०	१०७७६६
२	अंगुली मुद्रा केंद्र, मुंबई	...	२०२०	०	१५२९	१५०९४७	०	०	१५०९४७
		२०२१	१५०९४७	०	२६४२	१५३५८९	०	०	१५३५८९
		साटं. २०२२	१५३५८९	०	२५०१	१५६०९०	०	०	१५६०९०

तक्ता २८-चालू TABLE XXVIII-*contd.*

अ. क्र.	ठिकाण	वर्ष	वर्षारंभि अभिलेखावर शिक्षा असलेल्या इसमांच्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	मागील वर्षाच्या प्रलंबित अभिलेख पत्रिका	प्रथम शिक्षा असलेल्या इसमांच्या अभिलेखासाठी आलेल्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	बेरीज (रकाना ४+५+६)	नाश करण्याचे नियमान्वये अभिलेखावरून काढून टाकलेल्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या	प्रलंबित अभिलेख पत्रिका	अभिलेखावर शिल्लक असणाऱ्या अंगुली मुद्रा पत्रिकांची संख्या (रकाना ७-८-९)
Sr. No.	Place	Year	Total No. of F.P. slips in the beginning of the year	Last years pending F.P. slips	Total No. of F.P. slips for the record	Total columns 4 + 5+ 6)	Total Number of F. P. slips eliminated as per F. P. B. Manual	Pending F. P. slips on the record	F. P. slips balanced on the record (columns 7- 8- 9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
३	अंगुली मुद्रा केंद्र, नागपूर	... २०२०	५९३५३	०	९४३४	५२७८७	०	०	५२७८७
		२०२१	५२७८७	०	३००५	५५७९२	०	०	५५७९२
		साटें. २०२२	५५७९२	०	२०४९	५७८४९	०	०	५७८४९
४	अंगुली मुद्रा केंद्र, औरंगाबाद	... २०२०	२२६३४	०	९०६०	२३६९४	०	०	२३६९४
		२०२१	२३६९४	०	९९१	२४६०५	०	०	२४६०५
		साटें. २०२२	२४६०५	०	४६५	२५०७०	०	०	२५०७०

पोलीस प्रतिदिनी काही संशयितांना अटक करतात. त्यांचा गुन्हेगारीमधील पूर्व इतिहास त्यांना माहीत नसतो. संशयितांचा पूर्व इतिहास (पूर्व शिक्षा/पूर्व अटक तपशील) जाणून घेण्याकरिता संशयितांच्या दहा बोटांची अंगुली मुद्रा पत्रिका पोलीस स्टेशनला तयार केली जाते. या पत्रिकेला अंगुली मुद्रा शोधपत्रिका म्हणतात. पोलीस स्टेशनवरून सध्या AMBIS मधील MESA द्वारे अद्यावत पद्धतीने घेण्यात येतात.

महाराष्ट्र पोलीस दलातील राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागांतर्गत AMBIS या संगणकीय यंत्रणेची खरेदी करण्यात आली असून दिनांक १७ मे २०२२ रोजी संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात सदर यंत्रणा कार्यान्वीत करण्यात आली आहे. सदर यंत्रणेत गुन्हेगारांचे अंगुली मुद्रा, तळहाताचे ठसे, चेहरा, आयरीस अशा वेगवेगळ्या प्रकारचा DATA जतन करण्याची सुविधा आहे. AMBIS प्रणालीवर मूळ अभिलेख संगणकीकृत करून संग्रहीत करण्यात आलेला आहे. राज्यातील जिल्हास्तरावरील आयुक्तालये / रिमोट क्वेरी वर्क स्टेशन्स (४३), पोलीस ठाणे (११६०), पोलीस प्रशिक्षण केंद्र (१२), मध्यवर्ती कारागृह (१०), अंगुली मुद्रा केंद्रे (४) येथे अंम्बीस प्रणालीचे आवश्यक साधनसामग्री देण्यात आलेली आहे. राज्यस्तरावर सर्व वर्क स्टेशनशी CCTNS मार्फत जोडणी करण्यात आलेली आहे. अंगुली मुद्रा शोध पत्रिकांची पडताळणी मॅन्युअली तसेच AMBIS प्रणालीद्वारे ऑनलाईन पद्धतीने मुख्य सर्व्हरवर केली जाते. रेकॉर्डवर मिळून आलेल्या गुन्हेगारांचा पूर्व इतिहास त्वरीत संबंधित RQWStn ला ऑनलाईन पाठविण्यात येतो.

सदर केंद्राशी या शोधपत्रिका, गुन्हेगारांचा पूर्व इतिहास (पूर्व शिक्षा/पूर्व अटक तपशील) जाणून घेण्याकरिता जिल्हा स्तरावरील उपकेंद्रामधून (रिमोट क्वेरी वर्क स्टेशनवरून) ऑनलाईन पाठविल्या जातात. सदर तपासणीचे निकाल ऑनलाईन सर्व्हर स्टेशन, पाषाणकडून ४३ वर्क स्टेशनला पाठविले जातात. तसेच, सदर संशयितांच्या अंगुली मुद्रा पत्रिका संगणकावर/अभिलेखावर संग्रहित करण्यात येतात. त्यामुळे सदर संशयितास पुन्हा अटक झाल्यास पूर्वी किती वेळा व कोणत्या पोलीस ठाण्यात अटक झाली होती, इत्यादी माहिती अंगुली मुद्रा केंद्राद्वारे कळविली जाते.

तक्ता २९ TABLE XXIX

अ.क्र. Sr. No.	ठिकाण Place	वर्ष Year	वर्षारंभी पडताळा पाहण्यासाठी शोधपत्रिकांची		वर्षभरात आलेल्या नवीन शोध- पत्रिकांची संख्या	बेरीज रकाना क्रमांक (४ + ५) Total	वर्षाखेर पडताळा पाहण्यासाठी शिल्लक शोध- पत्रिकांची संख्या	
			संख्या Total No. of F.P. Search slips in the Beginning of the year	संख्या Total No. of F.P. slips for the Search			पडताळा पाहिलेल्या शोधपत्रिकांची संख्या (एकूण कार्यवाही) Total No. of F.P. slips Search	पत्रिकांची संख्या रकाना क्रमांक (६ - ७) Total No. of F. P. slips pending for search at the end of the year (6 - 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	
१	अंगुली मुद्रा केंद्र, पुणे Pune	2020	6004	44168	50172	44769	5403	
		2021	5403	62465	67868	65172	2696	
		सप्टें. 2022	2696	48213	50909	42722	8187	
२	अंगुली मुद्रा केंद्र, मुंबई Mumbai	2020	0	6611	6611	6337	274	
		2021	274	8583	8857	8751	106	
		सप्टें. 2022	106	4887	4993	4453	540	
३	अंगुली मुद्रा केंद्र, नागपूर Nagpur	2020	22209	23948	46157	45187	970	
		2021	970	24830	25800	25800	0	
		सप्टें. 2022	0	15773	15773	13739	2034	
४	अंगुली मुद्रा केंद्र, औरंगाबाद Aurangabad	2020	5261	33774	39035	39035	0	
		2021	0	36375	36375	36020	355	
		सप्टें. 2022	355	28094	28449	25877	2572	

(upto 30-9-2022)

ज्या इसमांना दुसऱ्या वेळी किंवा त्यानंतर पुन्हा शिक्षा होते, अशा इसमांच्या अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिका अंगुली मुद्रा केंद्रात येतात. या अंगुली मुद्रा अभिलेख पत्रिकांचे पूर्ण वर्गीकरण करून अभिलेखावरील त्यांच्या मूळ अभिलेख पत्रिकेवर नवीन शिक्षा असलेल्या पत्रिकेवरील शिक्षेच्या नोंदी घेतल्या जातात. याप्रमाणे गुन्हेगारांच्या सर्व पूर्व शिक्षा चालू शिक्षेसह एकत्र मिळतात.

ज्या गुन्हेगारांना हद्दपार केले आहे / ज्यांची कार्यप्रणाली (एम. ओ. बी.) कार्ड काढलेली आहेत आणि ज्यांच्या अंगुली मुद्रा पत्रिका अनुक्रमे हद्दपारीबाबत किंवा गुन्हे कार्यप्रणाली (एम. ओ. बी.) नोंदणीसाठी अंगुली मुद्रा केंद्राकडे पाठविण्यात आल्या आहेत, अशा गुन्हेगारांच्याही अंगुली मुद्रा पत्रिकांचे पूर्ण वर्गीकरण करून त्यावरील नोंदी अभिलेखावरील त्यांच्या मूळ अभिलेख पत्रिकांवर घेण्यात येतात.

पोलीस ठाणे अधिकारी व तुरुंगाधिकारी हेही ठराविक गुन्हासाठी संशय आलेल्या आणि पोलीस कैदेतून फरारी झालेले असे गुन्हेगार/संशयितांबद्दल अंगुली मुद्रा केंद्रात माहिती कळवितात. ही माहिती अभिलेखावर घेतली जाते. सदर गुन्हेगार/संशयितास त्यानंतर इतर कोठेही अटक झाली असल्यास त्याप्रमाणे संबंधित पोलीस ठाण्यास व ज्या पोलीस ठाण्याकडून अटक केली त्यास ही माहिती अंगुली मुद्रा केंद्राकडून तात्काळ पुरविली जाते.

### दस्तऐवज

ज्यावर बोटांचे ठसे आहेत असे वादग्रस्त दस्तऐवज अंगुली मुद्रा तज्ज्ञांच्या अभिप्रायाकरिता तपासणीसाठी प्रतिवर्षी पोलीस ठाणे, न्यायालये, खाजगी व्यक्ती किंवा संस्था/केंद्रशासन यांचेकडून अंगुलीमुद्रा केंद्राकडे येतात. या दस्तऐवजांची विश्वसनीयता ही पूर्णपणे अंगुली मुद्रा केंद्राने पाठविलेल्या वादग्रस्त ठशांबद्दलचे असणारे अंगुली मुद्रा तज्ज्ञ अभिप्रायावर आधारित असते. अभिप्रायासाठी असणारे हे वादग्रस्त ठसे अंगुली मुद्रा केंद्राकडे पाठविल्या जाणाऱ्या नमुना ठशाबरोबर शास्त्रीय उपकरणांच्या साहाय्याने पडताळून पाहण्यात येतात व त्यानंतर अंगुली मुद्रा तज्ज्ञांचे अभिप्राय तयार करून हे अभिप्राय संबंधितांकडे परत पाठविले जातात.

तक्ता ३० TABLE XXX

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	अंगुली मुद्रा केंद्र पुणे Pune			अंगुली मुद्रा केंद्र मुंबई Mumbai			अंगुली मुद्रा केंद्र नागपूर Nagpur			अंगुली मुद्रा केंद्र औरंगाबाद Aurangabad		
		2020	2021	2022 (upto Sept. 2022)	2020	2021	2022 (upto Sept. 2022)	2020	2021	2022 (upto Sept. 2022)	2020	2021	2022 (upto Sept. 2022)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	पुनर्दोष पत्रिका ... Subsequent Conviction Reports.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	अभिलेखावर घेतलेल्या ... हद्दपार इसमांच्या नोंदी. Externment Notes taken on Record.	211	625	170	217	282	115	07	17	18	21	50	13
3	अभिलेखावर घेतलेल्या गुन्हे कार्यप्रणाली केंद्र इसमांच्या नोंदी. Modus Operandi Bureau Notes taken on Record.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पोलीस ठाणे अंमलदारास कार्यप्रणाली केंद्र इसमांबद्दल सूचना. Modus Operandi Bureau Traced Intimations to Police Station Officers.	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अभिलेखावरील फरारी ... इसमांच्या नोंदी. Absconder's Notes taken on Record.	0	0	0	0	0	0	04	0	0	17	65	04



**राज्य पोलीस दल आधुनिकीकरणांतर्गत संगणकीय कार्यक्रम**

महाराष्ट्र राज्य पोलीस दलातील राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागांतर्गत AMBIS (Automated Multimodal Biometric Identification System) ही संगणकीय प्रणाली नव्याने खरेदी करण्यात आली आहे.

या संगणकीय प्रणालीमध्ये राज्य स्तरावरील सर्व पोलीस स्टेशन्स, जिल्हे, प्रशिक्षण केंद्रे, मध्यवर्ती कारागृहे, महाराष्ट्रातील ४ अंगुली मुद्रा केंद्रे यांची जोडणी CCTNS द्वारे करण्यात आली आहे. शासनाच्या विहित कार्यपद्धतीनुसार निविदेची प्रक्रिया राबवून नोव्हेंबर २०१७ रोजी प्रकल्प अंमलबजावणी समितीने मान्यता दिलेली आहे. दिनांक १७ मे २०२२ पासून संपूर्ण महाराष्ट्रात सदर यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

तसेच केंद्र शासनाकडून संपूर्ण भारतामध्ये कार्यान्वित करण्यात येणारी NAFIS (National Automated Fingerprint Identification System) महाराष्ट्रातील ०४ अंगुली मुद्रा केंद्रात सन २०२१ पासून प्रायोगिक तत्वावर सुरु करण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

**तक्ता ३० TABLE XXX**

**निरीक्षणाबाबतची माहिती**

अ. क्र. Sr. No.	निरीक्षण अधिकारी Inspection Officer	वर्ष Year	प्रमाणांकाप्रमाणे पूर्ण करावयाच्या निरीक्षणांची संख्या Information about Inspections to be completed as per standards.	पूर्ण केलेल्या निरीक्षणांची संख्या No. of Completed Inspection				
	अंगुली मुद्रा केंद्र F. P. Centre	अंगुली मुद्रा केंद्र F. P. Centre	फिरते वाहन पथक पोलीस मुख्य यंत्रचालक कार्यालय Police Main operating Office	फिरते वाहन पथक पोलीस मुख्य यंत्रचालक कार्यालय RQW Stn. Police Main operating Office				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
१	संचालक/पो. अधि. (अं.मु.) अंगुली मुद्रा केंद्र, पुणे.	२०२० २०२१	पुणे पुणे	२१ २२	२१ २२	० ०	० ०	० ०
		साटें २०२२	पुणे	२२	२२	०३	०१	०१
								(मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद) नवी मुंबई

२	संचालक/पो. अधि. (अं.मु.) अंगुली मुद्रा केंद्र, मुंबई.	२०२०	मुंबई	०	०	०	०	०	०
		२०२१	मुंबई	०	०	०	०	०	०
		साटें २०२२	मुंबई	०	१	०	०	०	०
३	संचालक/पो. अधि. (अं.मु.) अंगुली मुद्रा केंद्र, नागपूर.	२०२०	नागपूर	१३	१३	०	०	०	०
		२०२१	नागपूर	१३	१३	०	०	०	०
		साटें २०२२	नागपूर	१३	१३	०	०	०४	०४
								०४ नागपूर शहर, भंडारा, वर्धा, चंद्रपूर	
४	उपसंचालक/पो. उपअधि. (अं.मु.) अंगुली मुद्रा केंद्र, औरंगाबाद	२०२०	औरंगाबाद	०९	०९	०	०	०	०
		२०२१	औरंगाबाद	०९	०९	०	०	०५	०
		साटें २०२२	औरंगाबाद	०९	०९	०	०	०९	०
								(नांदेड, जालना, लातूर, परभणी, हिंगोली, औरंगाबाद शहर, बीड, औरंगाबाद (ग्रा.), उस्मानाबाद)	

## २०५५ पोलीस- १०१ (१) गुन्हा अन्वेषण विभाग बृहन्मुंबई २०२२-२०२३

(चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा

तक्ता ३८-अ TABLE XXXVIII-A

अ. क्र.	पदनाम	वेतनमान Scale of Pay	पद संख्या No. of posts		Designation	
			2020-2021	2021-2022		
1	2	3	4	5	2	
<b>(1) गुन्हा अन्वेषण विभाग, बृहन्मुंबई</b>			<b>Criminal Investigation Department, Brihan Mumbai</b>			
<b>१ राजपत्रित-</b>			<b>Gazetted-</b>			
		Rs. Pay Band				
सह पोलीस आयुक्त	..	S-30 1,44,200-2,18,200	..	01	--	Joint Commissioner of Police
अपर पोलीस आयुक्त	..	S-29 1,31,100-2,16,600	..	04	--	Additional Police Commissioner
पोलीस उपआयुक्त	..	S-25 78,800-2,09,200	..	08	--	Deputy Commissioner of Police
सहायक पोलीस आयुक्त	..	S-20 56,100-1,77,500	..	25	--	Assistant Commissioner of Police
पोलीस निरीक्षक	..	S-18 49,100-1,55,800	..	274	--	Inspector of Police
प्रशासकीय अधिकारी	..	S-18 49,100-1,55,800	..	01	--	Junior Administrative Officer
स्वीय सहायक	..	S-15 41,800-1,32,300	..	02	--	Personal Assistant
		<b>एकूण (राजपत्रित अधिकारी) ..</b>		<b>315</b>	--	<b>Total</b>
<b>२ अराजपत्रित -</b>			<b>Non-Gazetted -</b>			
सहायक पोलीस निरीक्षक	..	S-15 41,800-1,32,300	..	121	--	Assistant Police Inspector
उच्च श्रेणी लघुलेखक	..	S-15 41,800-1,32,300	..	02	--	Higher Grade Steno
निम्न श्रेणी लघुलेखक	..	S-14 38,600-1,22,800	..	01	--	Lower Grade Steno
वार्ताहर	..	S-15 41,800-1,32,300	..	01	--	Reporter
पोलीस उपनिरीक्षक	..	S-14 38,600-1,22,800	..	502	--	Police Sub-Inspector
अधीक्षक	..	S-14 38,600-1,22,800	..	02	--	Office Superintendent
प्रमुख लिपिक	..	S-13 35,400-1,12,400	..	14	--	Head Clerk
सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	..	S-10 29,200-92,300	..	234	--	Asstt. Police Sub-Inspector
छायाचित्रकार	..	S-10 29,200-92,300	..	08	--	Photographer
सहायक छायाचित्रकार	..	S-8 25,500-81,100	..	02	--	Assistant Photographer
वरिष्ठ लिपिक	..	S-8 25,500-81,100	..	19	--	Senior Clerk
पोलीस हवालदार	..	S-9 26,400-83,600	..	1013	--	Head Constable
पोलीस नाईक	..	S-8 25,500-81,100	..	420	--	Police Naik
पोलीस शिपाई	..	S-7 21,900-69,100	..	1563	--	Police Constable
कनिष्ठ लिपिक	..	S-6 19,900-63,200	..	40	--	Junior Clerk
रेडिओ यांत्रिकी	..	S-10 29,200-92,300	..	48	--	Radio Machanic
		<b>एकूण (अराजपत्रित) ..</b>		<b>3990</b>	--	<b>Total</b>
<b>३ वर्ग चार-</b>			<b>Class IV-</b>			
कार्यालयीन शिपाई	..	S-1 15,000-47,600	..	02	--	Office Peon
सफाई कामगार	..	S-1 15,000-47,600	..	16	--	Mazdoor
		<b>एकूण (वर्ग चार) ..</b>		<b>18</b>	--	<b>Total</b>
		<b>एकूण बेरीज ..</b>		<b>4323</b>	--	<b>Grand Total</b>



## आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग

आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग यांचे आस्थापनेवर अपर उपआयुक्त यांचे अधिपत्याखाली ९ घटक कार्यालये (१) ठाणे, (२) कोकण भवन, (३) पुणे, (४) नाशिक, (५) कोल्हापूर, (६) अमरावती, (७) नागपूर, (८) औरंगाबाद व (९) नांदेड येथे आहेत. राज्य गुप्तवार्ता विभाग मुख्यालय येथे राजकीय, जातीय, कामगार, सुरक्षा व प्रशासन अशा मुख्य शाखा असून त्यांच्या उपशाखा कार्यरत आहेत. घटक कार्यालय त्यांच्याशी संबंधित असलेल्या केंद्र कार्यालये, कार्यक्षेत्रातील संबंधित जिल्हे व तालुके येथील राजकीय, सामाजिक, शैक्षणिक, महत्त्वाची ठिकाणे, सागरी किनारे, विघटनवादी/जातीय संघटना तसेच, इतर हालचालींबाबत गुप्तवार्ता मिळवितात. सदरची गुप्तवार्ता, माहिती राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुख्यालय येथे पाठविण्यात येते. मुख्यालय येथे घटक व केंद्र कार्यालयाकडून पाठविण्यात आलेली माहिती संकलित करून संबंधित शासनामार्फत मुख्यालयातील वरिष्ठांकडून शासनास सादर केली जाते.

राज्य गुप्तवार्ता, मुख्यालय व घटकातील अधिकाऱ्यांकरिता आणि परिविक्षाधीन पोलीस उपअधीक्षक, पोलीस अधीक्षक यांच्याकरिता विशेष शाखा प्रशिक्षण केंद्र, दादर, मुंबई येथे विशेष शाखा प्रशिक्षण, जातीय गुप्तवार्ता प्रशिक्षण, टेहळणी प्रशिक्षण, नवप्रविष्टांसाठी प्रशिक्षण, पत्र अंतरोधन, गुप्त बातमीबाबत बातमीदार/गुप्त चौकशी/कसून विचारपूस प्रशिक्षण सत्र अशा प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित केले जात होते. त्याचप्रमाणे, इतर राज्यातील अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण आयोजित केले जाते. तसेच विशेष सुरक्षा प्रशिक्षण शाळा, वडाचीवाडी, पुणे येथे सर्व जिल्ह्यातील विशेष सुरक्षा विभागातील अधिकाऱ्यांकरिता घातपातविरोधी, दंगा काबू प्रशिक्षण व इतर महत्त्वाचे प्रशिक्षण देण्यात आता शासनाने शा. निर्णय गृहविभाग क्र.एसआयडी-०३०९/सीआर-७३८/पोल-५अ, दि. ३० ऑक्टोबर २००९ अन्वये वि.सु.प्र.शाळा, पुणे येथे देण्यात येणारे महत्त्वाच्या व अतिमहत्त्वाच्या व्यक्तींच्या सुरक्षेबाबतचे विशेष प्रशिक्षण, सुरक्षा प्रशिक्षण, बॉबशोधक व नाशक पथकातील अधिकारी/कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण आणि रा. गु. विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण आता वि. सु. प्रशिक्षण शाळा, पुणे येथे सुरू करण्यास मान्यता दिली असून या संस्थेचे नामकरण वि. सु. प्रशिक्षण शाळा, वडाचीवाडी, पुणे हे नाव बदलून महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे असे संबोधण्यास मान्यता दिली आहे.

आता शासनाने शासन निर्णय, गृहविभाग क्रमांक एसआयडी-०३०९/सीआर-७३८/पोल-५अ, दिनांक ३० ऑक्टोबर २००९ अन्वये महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या सुरक्षेबाबत विशेष प्रशिक्षण, सुरक्षा प्रशिक्षण, बॉबशोधक व नाशक पथकातील (BDDS) अधिकारी कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण विशेष सुरक्षा प्रशिक्षण शाळा, वडाचीवाडी पुणे येथे सुरू करण्यास मान्यता दिली आहे. त्याचप्रमाणे आताच्या संस्थेचे विशेष सुरक्षा प्रशिक्षण शाळा, वडाचीवाडी पुणे हे नाव बदलून "महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे" संबोधण्यास मान्यता दिली आहे.

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2019 to 31st December 2019**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2019	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(A) Intelligence</b>					
1	Senior Intelligence Officers Basic Course	1 Year	SIO	0	0
2	Assistant Intelligence Officers Basic Course	18 Months	AIO	1	125
3	Basic Intelligence	24 Months	SID Officers	2	47
4	Agent Running	4 Months	SID Officers	1	17
5	Secret Enquiry	4 Months	SID Officers	1	29
6	Surveillance	4 Months	SID Officers	1	20
7	Surveillance and Interrogation for ATS	5 Months	ATS	0	0
8	Intelligence Collection Techniques	5 Months	PC-PI	21	564
9	Security and Intelligence Course (For Executive)	5 Months	DySP/ACP	5	79
10	Intelligence and Security	5 Months	PC-PI	1	35
11	Intelligence and Terrorism Course for ATS	6 Months	PC-PI	0	0
12	Course on Cyber Intelligence and Forensics for ATS and Advance Course of 4 Days	3 & 4 days	PC-PI	0	0
13	Induction Training Course for ATS	5 days	PC-PI	0	0
14	Interrogation Techniques	5 days	PC-PI	5	110
15	Special PSO Refresher (Ex-Force 1 and SPU)	4 days	PC-PI	1	32
<b>Total</b>				<b>39</b>	<b>1058</b>
<b>(B) Security</b>					
1	PSO Basic	20 days	PC-PI	5	201
2	PSO Refresher	5 days	PC-PI	11	303
3	VIP Security Course	5 days	PC-PI	5	125
4	VIP Car Drivers Course	5 days	PC-ASI	9	194
5	Installation Security	4 days	PSI-PI	8	181
6	Watchers Duty	3 days	PC-ASI	10	226
7	SPG TOT Delhi (BPR and D)	6 days	PC-PI	0	0
8	DSB Course	5 days	PC-PI	6	176
9	Coastal Security	6 days	PSI-PI	5	131
10	Non Categorized Person's Protection	10 days	PSI-PI	2	82
<b>Total</b>				<b>61</b>	<b>1619</b>
<b>(C) BDDS</b>					
1	BDDS / Anti Sabotage Check (Basic)	11 days	PC-PI	9	336
2	BDDS Refresher	3 days	PC-PI	5	132
3	BDDS TOT in MIA (Explosives and Equipments)	16 days	PC-PI	0	0
4	BDDS NSG TOT (BPR and D)	24 days	PC-PI	0	0
<b>Total</b>				<b>14</b>	<b>468</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2019 to 31st December 2019**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2019	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(D) Fundamentalsm And Terrorism</b>					
1	Fundamentalism and Terrorism	5 days	PSI-PI	8	202
<b>TOTAL</b>				<b>8</b>	<b>202</b>
<b>(E) Language Lab</b>					
1	Urdu Language Course	3 Months	PC-PI	0	0
2	Urdu Language Refresher Course	6 Days	PC-PI	1	44
3	Bangla Language Course	3 Months	PC-PI	0	0
4	Bangla Language Refresher Course	6 Days	PC-PI	1	35
5	Kashmiri Language Course	3 Months	PC-PI	1	14
<b>Total</b>				<b>3</b>	<b>93</b>
<b>(F) Special Courses</b>					
1	Security and Intelligence Course	3 Days	SID Officers	0	0
2	Security and Intelligence Course (For Executive)	5 Days	DySP/ACP	0	0
3	Security, Intelligence Terrorism, BDDS	5 Days	PSI IN FIELD	0	0
4	Spl. VIP Security Course for Ex. SPU'S	6 Days	Ex. SPU'S	3	272
<b>Total</b>				<b>3</b>	<b>272</b>
<b>(G) Other Courses</b>					
1	RTO	50 Days	AMVI-ARTO	0	0
2	MSETCL Guards	14 Days	Security Guards	0	0
3	Intelligence Security and ASC (R. B. I. Officers)	4 Days	RBI Officers	0	0
4	Maharashtra State Security Corp.	28 Days	Security Guards	0	0
<b>Total</b>				<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Total Course</b>				<b>128</b>	<b>3712</b>
<b>Total Officer Trained -</b>				<b>-</b>	<b>1115</b>
<b>Total Police Men Trained -</b>				<b>-</b>	<b>2597</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**

**Courses Conducted In MIA Pune Dated 1st January 2020 to 31st December 2020**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2019	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(A) Intelligence</b>					
1	Senior Intelligence Officers Basic Course	12 Months	Direct SIOs	00	00
2	Assistant Intelligence Officers Basic Course	12 Months	Direct AIOs	01	59
3	Basic Intelligence Course for SID Officers	24 days	SID Officers	00	00
4	Advance Intelligence Course for SID Officers	10 days	AIO To AC	00	00
5	Intelligence Collection Techniques Course (ICT)	5 days	Other Units	00	00
6	Course for Officers in Special Branches (DSB)	10 days	PC to PI	01	28
7	Interrogation Techniques Course	5 days	ATS Officers	00	00
<b>Total</b>				<b>02</b>	<b>87</b>
<b>(B) Security</b>					
1	PSO Basic Course	30 days	PC to PI (SPU)	02	52
2	PSO Refresher Course	10 days	PC to PI (SPU / ATS)	04	96
3	VIP Car Driver Course	10 days	PC to ASI (Driver)	01	16
4	Basic Course For Security of Non Categorized Person	10 days	PC to ASI	00	00
5	Coastal Security (for Officers / Men from Costal areas)	06 days	PC to PI (Costal Area)	01	22
6	Installation Security Course	04 days	PC to PI	00	00
7	Special Security Course for Direct Dy. SP / ACP	03 days	Dy. SP / ACP	01	10
8	Special VIP Security Course for Ex.- SPU / Force one	05 days	PC to PI	00	00
9	Special TOT (SPG) for SPU & MIA faculties	06 days	PC to Dy. SP	00	00
10	Security and Intelligence Course (Probationary DYSP)	05 days	Pro. Dy. SP / ACP	01	07
<b>Total</b>				<b>10</b>	<b>203</b>
<b>(C) B. D. D. S.</b>					
1	B.D.D.S. Basic Course	11 days	PC to PI	02	67
2	B.D.D.S. Refresher Course	03 days	PC to PI	00	00
3	Special TOT (NSG) Course for B.D.D.S. & M.I.A. faculties	15 days	PC to PI	00	00
4	Special B.D.D.S. Basic Course for S.R.P.F.	11 days	PC to PI	00	00
<b>Total</b>				<b>02</b>	<b>67</b>
<b>(D) Fundamentalism And Terrorism</b>					
1	Fundamentalism and Terrorism Course	05 days	PSI to PI	00	00
2	Fundamentalism and Terrorism Course	05 days	A.T.S. Officers	00	00
3	Advance Course on Cyber Terrorism	06 days	A.T.S. Officers	00	00
<b>Total</b>				<b>00</b>	<b>00</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE****Courses Conducted In MIA Pune Dated 1st January 2020 to 31st December 2020**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2019	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(E) Languages</b>					
1	Basic Language Course for A) Urdu, B) Bengali, C) Kashmiri.	12 Weeks	PC to PI	00	00
2	Refresher Language Course for Urdu & Bengali	06 Days	PC to PI	00	00
<b>Total</b>				<b>00</b>	<b>00</b>
<b>(F) Other Courses</b>					
1	Basic Training Course for R.T.O. Officers	52 Days	AMVI	00	00
2	Basic Training Course for M.S.S.C. Guards	28 Days	M.S.S.C. Guards	00	00
3	Course on Intelligence, Security & A.S.C.	04 Days	R.B.I. Officers	00	00
<b>Total</b>				<b>00</b>	<b>00</b>
<b>Total Course</b>				<b>14</b>	<b>357</b>
<b>Total Officer Trained -</b>					<b>114</b>
<b>Total Police Men Trained -</b>					<b>243</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2021 to 31st December 2021**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2021	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(A) Intelligence</b>					
1	Senior Intelligence Officers Basic Course	12 Months	DIRECT SIO	0	0
2	Assistant Intelligence Officers Basic Course	12 Months	DIRECT AIO	1	6
3	Basic Intelligence Course for SID Officers	24	SID Officers	7	187
4	Advance Intelligence Course for SID Officers	10	AIO To AC	0	0
5	Intelligence Collection Techniques (I.C.T.)	5	Other Units	2	34
6	Course for Officers in Special Branches (DSB)	10	PC To PI	8	253
7	Interrogation Techniques	5	ATS Officers	0	0
8	Intelligence Refresher Course for SID Officers	5	SID Officers	1	24
<b>Total</b>				<b>19</b>	<b>504</b>
<b>(B) Security</b>					
1	PSO Basic Course	30	PC-PI (SPU)	3	83
2	PSO Refresher Course	10	PC-PI (SPU)	4	186
3	VIP Car Drivers Course	10	PC-ASI (Driver)	3	92
4	Basic Course for Security of Non Categorized Person	10	PC-ASI	6	162
5	Coastal Security (For Officers/MEN form Coastal Areas)	6	PC-PI (Coastal Areas)	6	134
6	Installation Security	4	PC-PI	9	209
7	Security and Intelligence Course for PROB. DYSP /ACP	5	PROB. DYSP /ACP	1	9
8	Special Security Course for Direct DYSP/ACP	3	DYSP/ACP	4	16
9	SPL. TOT (SPG) Course for SPU and MIA Faculties	6	PC-DYSP	0	0
10	VIP Security Course	5	PC-PI	1	24
<b>Total</b>				<b>37</b>	<b>915</b>
<b>(C) BDDS</b>					
1	BDDS / Anti Sabotage Check (Basic)	11	PC-PI	9	333
2	BDDS Refresher	3	PC-PI	10	270
3	SPL. TOT (NSG) Course for BDDS and MIA Faculties	15	PC-PI	0	0
4	SPL. BDDS Basic Course for SRPF	11	PC-PI	0	0
5	SPL. TOT (NSG) Course for Mumbai Police	11	PC-PI	2	76
<b>Total</b>				<b>21</b>	<b>679</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2021 to 31st December 2021**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2021	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(D) Fundamentalism And Terrorism</b>					
1	Fundamentalism and Terrorism	5	PSI-PI	12	203
2	Fundamentalism and Terrorism	5	ATS Officers	0	0
3	Advance Course on Cyber Terrorisms	6	ATS Officers	0	0
<b>Total</b>				<b>12</b>	<b>203</b>
<b>(E) Language</b>					
1	Urdu Language Course	12 Weeks	PC-PI	0	0
2	Urdu Language Refresher Course	6 days	PC-PI	0	0
3	Bangla Language Course	12 Weeks	PC-PI	0	0
4	Bangla Language Refresher Course	6 days	PC-PI	0	0
5	Kashmiri Language Course	12 Weeks	PC-PI	0	0
<b>Total</b>				<b>0</b>	<b>0</b>
<b>(F) Other Courses</b>					
1	Basic Training Course for RTO Officers	52 Days	AMVI-ARTO	0	0
2	Basic Training Course for MSSC Guards	28 Days	MSSC Guards	0	0
3	Course on Intelligence Security and ASC	4 Days	RBI Officers	0	0
<b>Total</b>				<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Total Course</b>				<b>89</b>	<b>2301</b>
<b>Total Officer Trained -</b>					<b>714</b>
<b>Total Police Men Trained -</b>					<b>1587</b>

**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2022 to 30th September 2022**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2022	No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6	6
<b>(A) Intelligence</b>						
1	Senior Intelligence Officers Basic Course	12 Months	SIO	0	0	0
2	Assistant Intelligence Officers Basic Course	12 Months	AIO	0	0	0
3	Basic Intelligence Course for SID Officers	27	SID Officers	2	56	56
4	Advance Intelligence Course for SID Officers	10	AIO-AC	0	0	0
5	Refresher Intelligence Course for SID Officers	10	SID Officers	5	136	136
6	Skill Development Field Course for AIO	01 Months	AIO	2	170	170
7	Intelligence Collection Techniques (I.C.T.)	5	PC-PI	9	259	259
8	Course for Officers in Special Branches (DSB)	10	PC-PI	1	23	23
<b>Total</b>				<b>19</b>	<b>644</b>	<b>644</b>
<b>(B) Security</b>						
1	PSO Basic Course	30	PC-PI	2	68	68
2	PSO Refresher Course	10	PC-PI	1	48	48
3	Special PSO Refresher [Ex. Force 1 and SPO]	4	PC-PI	0	0	0
4	VIP Security Course	5	PC-PI	3	68	68
5	VIP Car Drivers Course	10	PC-ASI	0	0	0
6	Installation Security	4	PSI-PI	4	101	101
7	Watchers Duty	3	PC-ASI	3	95	95
8	Coastal Security	6	PC-PI	2	52	52
9	Special Security Course for Direct DYSP/ACP	3	DYSP/ACP	0	0	0
10	Non Categorized Person's Protection	10	PC-PI	0	0	0
<b>Total</b>				<b>15</b>	<b>432</b>	<b>432</b>



**MAHARASHTRA INTELLIGENCE ACADEMY, PUNE**  
**Courses Conducted for Maharashtra Police Officers / Men at M I A, Pune**  
**Date 1st January 2022 to 30th September 2022**

Sr. No.	Name of the Course	Total Working Days/ Years	Participants	Year 2022	
				No. of Courses	Trainees
1	2	3	4	5	6
<b>(C) BDDS</b>					
1	BDDS / Anti Sabotage Check (Basic)	11	PC-PI	5	191
2	BDDS / Anti Sabotage Check (Basic) for SRPF	11	PC-PI	0	0
3	BDDS Refresher	3	PC-PI	3	104
4	BDDS TOT in MIA (Explosives and Equipments)	15	PC-PI	0	0
5	BDDS NSG TOT (BPR and D)	24	PC-PI	0	0
<b>Total</b>				<b>8</b>	<b>295</b>
<b>(D) Fundamentalism And Terrorism</b>					
1	Fundamentalism and Terrorism	5	PC-PI	9	731
<b>Total</b>				<b>9</b>	<b>731</b>
<b>(E) Language LAB</b>					
1	Urdu Language Course	3	PC-PI	2	33
2	Urdu Language Refresher Course	6	PC-PI	1	17
3	Bangla Language Course	3	PC-PI	0	0
4	Bangla Language Refresher Course	6	PC-PI	0	0
5	Kashmiri Language Course	3	PC-PI	0	0
<b>Total</b>				<b>3</b>	<b>50</b>
<b>(F) Other Courses</b>					
1	Basic Training Course for RTO Officers	56	AMVI-ARTO	3	393
2	BDDS Intro (SRPF, Forse-1 and Other)	1	PC-PI	7	206
<b>Total</b>				<b>10</b>	<b>599</b>
<b>Total Course</b>				<b>64</b>	<b>2751</b>
<b>Total Officer Trained -</b>					<b>1133</b>
<b>Total Police Men Trained -</b>					<b>1618</b>

**कार्यक्रम अंदाजपत्रक माहिती, २०२२-२०२३**  
**घटक कार्यालयाचे नाव : संचालक व विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे**  
**लेखाशीर्ष २०५५-पोलीस १०१ (००) (०४) गु. अ. वि. मोफ्युसिल**

अ. क्र.	पदनाम	वेतनमान Pay Band	मंजूर पद संख्या Sanctioned Posts 2020-2021	मंजूर पद संख्या Sanctioned Posts 2021-2022	Designation
1	2	3	4	5	1
<b>राजपत्रित</b>		<b>Rs.</b>	<b>Gazetted Officer-</b>		
१	संचालक व विशेष पोलीस महानिरीक्षक ..	S-14 1,44,200-2,18,200	.. 1	1	Director and Spl. IGP.
२	पोलीस उपअधीक्षक	.. S-20 56,100-1,77,500	.. 2	2	Dy. Supdt. of Police
३	पोलीस निरीक्षक	.. S-18 49,100-1,55,800	.. 14	14	Police Inspector
<b>अ</b>	<b>एकूण राजपत्रित अधिकारी</b>		<b>.. 17</b>	<b>17</b>	<b>Total of Gazetted Officers</b>
<b>अराजपत्रित वर्ग-२ व ३</b>		<b>Non-Gazetted Class II and III-</b>			
४	पोलीस उपनिरीक्षक	.. S-14 38,600-1,22,800	.. 11	11	Police Sub-Inspector
५	उच्च श्रेणी लघुलेखक	.. S-15 41,800-1,32,300	.. 1	1	Hr. Gr. Stenographer
६	गुप्तवार्ता अधिकारी (पो. हवा.)	.. S-9 26,400-83,600	.. 1	1	Int. Officer
७	पोलीस हवालदार	.. S-9 26,400-83,600	.. 20	20	Unarm H. C.
८	पोलीस नाईक	.. S-8 25,500-81,100	.. 15	15	Arm. Police Naik
९	सहा. गुप्तवार्ता अधिकारी (पो. ना.)	.. S-8 25,500-81,100	.. 2	2	A. I. O.
१०	पोलीस शिपाई	.. S-7 21,700-69,100	.. 24	24	Unarm H. C.
<b>ब</b>	<b>एकूण अराजपत्रित अधिकारी</b>		<b>.. 74</b>	<b>74</b>	<b>Total of Non-Gazetted Officers</b>
<b>अराजपत्रित वर्ग-४</b>		<b>Non-Gazetted Class IV-</b>			
११	धोबी	.. S-3 16,600-52,400	.. 1	1	Laundryman
१२	मोची	.. S-3 16,600-52,400	.. 1	1	Shoemaker
१३	न्हावी	.. S-3 16,600-52,400	.. 1	1	Barber
१४	प्रमुख आचारी	.. S-5 18,000-56,900	.. 5	5	Head Cook
१५	सहायक आचारी	.. S-3 16,600-52,400	.. 5	5	Asst. Cook
१६	सफाईगार	.. S-1 15,000-47,600	.. 1	1	Sweeper
१७	भोजन सेवक	.. S-1 15,000-47,600	.. 5	5	Mess Servant
१८	चपरासी	.. S-1 15,000-47,600	.. 1	1	Office Peon
<b>क</b>	<b>एकूण</b>		<b>.. 20</b>	<b>20</b>	<b>Total</b>
<b>एकूण अ + ब + क</b>			<b>.. 111</b>	<b>111</b>	<b>Total of Non-Gazetted Officers</b>
<b>अराजपत्रित वर्ग - ३</b>		<b>Non-Gazetted Class III-</b>			
१	वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-8 25,500-81,100	.. 1	1	Senior Clerk
२	कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-6 19,900-63,200	.. 3	3	Junior Clerk
<b>ड</b>	<b>एकूण</b>		<b>.. 4</b>	<b>4</b>	<b>Total of Non-Gazetted Officers</b>
<b>एकूण अ + ब + क + ड</b>			<b>.. 115</b>	<b>115</b>	<b>Total of Non-Gazetted</b>

**महाराष्ट्रातील जुन्या व नवीन स्थापन झालेल्या बी. डी. डी. एस. पथकांबाबत टिप्पणी**  
**दिनांक ०१ ऑक्टोबर २०२२**

महाराष्ट्रात एकूण ६३ बी. डी. डी. एस. पथके आहेत. त्यापैकी मुंबई येथे शासनाने दिलेल्या मंजूरीप्रमाणे १३ बॉम्बशोधक व नाशक पथके असून उर्वरित ५० बॉम्बशोधक व नाशक पथके राज्यात आहेत.

राज्यात स्फोटकांचा वाढता प्रसार लक्षात घेऊन राज्य शासनाने घातपात कृत्यांचा प्रतिबंध करण्यासाठी प्रथमतः फक्त मुंबई शहराकरिता दिनांक १२ जुलै १९८९ च्या शासन निर्णयान्वये बॉम्बशोधक व नाशक पथक निर्माण केले.

नागपूर, मराठवाडा आणि नांदेड परिक्षेत्रातील नक्षलवाद्यांच्या वाढत्या कारवाया तसेच बॉम्बस्फोटांच्या घटना लक्षात घेऊन नागपूर व औरंगाबाद परिक्षेत्रासाठी, दिनांक २८ सप्टेंबर १९९० च्या शासन निर्णयान्वये तसेच, नांदेड शहरासाठी दिनांक २६ जुलै १९९३ च्या शासन निर्णयान्वये बॉम्ब शोधक व नाशक पथके तयार करण्यात आली.

मुंबई शहरात दिनांक १२ मार्च १९९३ रोजी व त्यानंतर बॉम्ब स्फोटांची मालिका घडली, ही बाब विचारात घेऊन उपरोक्त पथकांव्यतिरिक्त आणखी ०३ पथके शासन निर्णय, गृह विभाग (विशेष), दिनांक २३ मे १९९४ अन्वये ठाणे, पुणे आणि औरंगाबाद येथे नव्याने बॉम्बशोधक व नाशक पथके तयार करण्यात आली.

(अ) यापैकी जुनी पथके (Full Fledged) नागपूर-१, ठाणे-१, पुणे-१, औरंगाबाद-१, नांदेड-१, नाशिक-१, अमरावती-१ (एकूण ७ पथके) ही असून त्यांची शासन निर्णय क्रमांक एसएसए-१०/२००१-४९/विशा-४, दिनांक २० नोव्हेंबर २००१ अन्वये पुनर्रचना करण्यात आली आहे.

तसेच, शासन निर्णय, क्रमांक एपीओ-३१०६/१२१४/प्र. क्र. ३११/पोल-३, दिनांक १४ जून २००७ अन्वये बृहन्मुंबई येथे-४, ठाणे येथे १ अतिरिक्त पथक, पुणे येथे २ अतिरिक्त पथके व औरंगाबाद येथे १ अतिरिक्त पथक मंजूर झालेली असून, नवी मुंबई-१, जळगाव-१, गडचिरोली-१, गोंदिया-१ या ठिकाणी नवीन बी. डी. डी. एस. पथके असे एकूण १२ बी.डी.डी.एस. पथके स्थापन करण्यात आली आहेत.

(ब) शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-३१०८/६९७/प्र. क्र. २८४/पोल-३, दिनांक ७ ऑगस्ट २००८ अन्वये कोल्हापूर, लातूर, सोलापूर शहर, बुलढाणा, रायगड, मालेगाव (नाशिक ग्रामीण), शिर्डी (अहमदनगर) या ०७ ठिकाणी बी. डी. डी. एस. पथके मंजूर करण्यात आलेली आहेत.

(क) शासन निर्णय, क्रमांक आय.ए.एस.-१००८/प्र. क्र. ८०८/वि.शा.-४-गृह विभाग, दिनांक ५ जानेवारी २००९ अन्वये राज्यात २० ठिकाणी बी. डी. डी. एस. पथके स्थापन करण्यास मंजूरी दिलेली आहे. त्याप्रमाणे, मा. आयुक्त, गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक १८/प्रॉट/टेक/प्रात्यक्षिक/२००९-३८८९, दिनांक १७ एप्रिल २००९ नुसार अकोला, औरंगाबाद ग्रामीण, भंडारा, चंद्रपूर, धुळे, मुंबई रेल्वे, नागपूर ग्रामीण, नागपूर रेल्वे, नंदुरबार, उस्मानाबाद, परभणी, पुणे ग्रामीण, पुणे रेल्वे, रत्नागिरी, सांगली, सोलापूर ग्रामीण, सिंधुदुर्ग, ठाणे ग्रामीण, वर्धा, यवतमाळ (२० पथके).

(ड) मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक पामसं/२६-ब/बी.डी.डी.एस./मनुष्यबळ/१०४/२००७, दिनांक १६ सप्टेंबर २००८ अन्वये महाराष्ट्र राज्यात सर्व जिल्ह्यांच्या ठिकाणी बी.डी.डी.एस. पथक स्थापन करण्याबाबतचे निर्देश दिलेले आहेत. त्याप्रमाणे उर्वरित जिल्हे वाशिम, हिंगोली, बीड, जालना, सातारा, अमरावती ग्रामीण या ०६ ठिकाणी बी.डी.डी.एस पथके स्थापन झाली आहेत.

(इ) गडचिरोली जिल्ह्यातील प्राणहिता अहेरी येथे क्रमांक ३१०८/६९७/प्र. क्र. २८४/पोल-३, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक ७ ऑगस्ट २००८ अन्वये १ बी. डी. डी. एस. पथक स्थापन करण्यात आले आहे.

(फ) नवनिर्मित पालघर जिल्ह्याकरिता शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-३१४/६९७/प्र. क्र. ४७/पोल-३, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक २२ एप्रिल २०१५ अन्वये १ बी. डी. डी. एस. पथक स्थापन करण्यात आले आहे.

त्याचप्रमाणे शनिशिगणापूर व नवी मुंबई येथे प्रत्येकी ०१ नवीन बी. डी. डी. एस. पथक स्थापन करण्याबाबतचे प्रस्ताव या कार्यालयाचे जा. क्र. अनुक्रमे (१) १८/बी.डी.डी.एस./पथक स्थापन/शनिशिगणापूर/२०१५-६२५१, दिनांक १० जुलै २०१५, (२) १८/बी.डी.डी.एस./पथक स्थापन/नवी मुंबई/२०१४-१०९६१, दिनांक २० नोव्हेंबर २०१४ अन्वये मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सादर करण्यात आलेले असून याबाबत मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे कार्यालयाकडून सादर प्रस्ताव मंजूर होणेबाबत मा. अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना पत्र पाठविण्यात आलेले आहेत.

मा. पोलीस आयुक्त, नागपूर शहर यांनी नागपूर शहराकरिता अतिरिक्त ०४ बी. डी. डी. एस. पथके स्थापन करणेबाबतचा प्रस्ताव या कार्यालयास प्राप्त झाला असून तो या कार्यालयाचे जावक क्रमांक एसआयडी/बीडीडीएस/डीजीपी/न्यू बीडीडीएस/२०१७-४११८, दिनांक ९ ऑगस्ट २०१७ अन्वये मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करण्यात आलेला आहे.

मा. पोलीस आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड यांनी नवनिर्मित पिंपरी चिंचवड आयुक्तालयाकरीता नव्याने ०१ बी. डी. डी. एस. स्थापनेबाबतचा प्रस्ताव या कार्यालयास पाठविला असून तो या कार्यालयाचे जावक क्रमांक एसआयडी/बीडीडीएस/न्यू बीडीडीएस टीम पिंपरी-चिंचवड/२०१९-५६९, दिनांक २० सप्टेंबर २०१९ अन्वये मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करण्यात आलेला आहे. सदरचा प्रस्ताव मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी पुढील कार्यवाहीकरिता मा. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना जा. क्र. पोमसं/२६-ब/पिंपरी-चिंचवड/बीडीडीएस/६४/२०१९, दिनांक १२ नोव्हेंबर २०२१ अन्वये सादर करण्यात आला आहे.

मा. पोलीस आयुक्त, मिरा-भाईंदर-वसई-विरार यांनी नवनिर्मित मिरा-भाईंदर-वसई-विरार आयुक्तालयाकरिता नव्याने ०१ बी. डी. डी. एस. पथक स्थापनेबाबतचा प्रस्ताव जा. क्र. पोआ/इमारत शाखा/पशा-१/मिभाववि/बीडीडीएस/स्थापना/१३६/२०२२, दिनांक २० जुलै २०२२ अन्वये मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व बी. डी. डी. एस. पथकामध्ये (मुंबई शहर वगळून) एकूण ८५७ पोलीस अधिकारी/कर्मचारी कार्यरत असून बीडीडीएस पथकामध्ये नवीन हजर झालेल्या पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांना प्राथमिक व मूळ बी. डी. डी. एस.चे ट्रेनिंग देण्यात येत असून, बी. डी. डी. एस. संबंधातील विविध प्रकारचे प्रशिक्षण उदा. (१) बॉम्ब डिस्पोजल कोर्स, (२) बॉम्ब डिस्पोजल रिफ्रेशर कोर्स, (३) TOT कोर्स, (४) पुल ऑफ डॉग हॅन्डलिंग कोर्स इत्यादी प्रशिक्षणाकरिता एन. एस. जी., मनेसर (हरियाणा), चेन्नई, बी. एस. एफ. अॅकॅडमी, टेकनपूर (मध्यप्रदेश), आय.बी. सेंट्रल ट्रेनिंग स्कूल (नवी दिल्ली), मसुरी (हजारीबाग), महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधनी, पुणे इत्यादी ठिकाणी पाठविण्यात येते. तसेच, नव्याने बदलीवर येणाऱ्या पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनादेखील तात्काळ प्रशिक्षण देण्यात येते.

बी. डी. डी. एस. पथकांना आवश्यक ती साधनसामग्री पुरविण्यात आलेली असून, प्रत्येक वर्षी बी. डी. डी. एस. पथकांचे मागणीनुसार नवीन उपकरणे, साधनसामग्री पुरविण्याबाबतचे प्रस्ताव मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सादर केले जातात.

दिनांक ०१ ऑक्टोबर २०२१ पासून ते दिनांक ३० नोव्हेंबर २०२२ पर्यंत ०४ उपकरणाचे प्रात्यक्षिक (Demonstration) करण्यात आले आहे.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व बी. डी. डी. एस. पथकांकडे (मुंबई शहर वगळून) एकूण १०१ स्फोटक शोधक श्वान कार्यरत असून ते सुरक्षितरित्या स्फोटक पदार्थ शोधण्याचे कार्य यशस्वीपणे पार पाडत आहेत.

महाराष्ट्र राज्यातील बी. डी. डी. एस. पथकामध्ये कार्यरत असलेले (श्वान) यांचे सुरुवातीचे प्रशिक्षण व रिफ्रेशर कोर्स इत्यादी प्रशिक्षण मा. अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग यांचे अधिपत्याखाली श्वान प्रशिक्षण केंद्र, गुन्हे अन्वेषण विभाग, संगम ब्रिज, शिवाजीनगर, पुणे येथे घेण्यात येते. बी. डी. डी. एस. चे श्वानसंदर्भात टेकनपूर, मध्यप्रदेश येथे कर्मचाऱ्यांकरिता पूल ऑफ डॉग हॅन्डलिंग व अधिकाऱ्यांकरिता डॉग मॅनेजमेंट इत्यादी प्रशिक्षण देण्यात येते.

बॉम्बशोधक व नाशक पथकांनी केलेले कार्य दर्शविणारा कार्यभार सारांश तक्ता

STATEMENT SHOWING INFORMATION OF WORK DONE BY B.D.D.S. UNITS OF MAHARASHTRA STATE (UPTO 30TH AUGUST 2022)

Sr. No.	Name of the Bomb Detection and Disposal Squad	Year	How many times Anti Sabotage Checking have been done for Security of VIP's and VVIP's	Total No. of Bomb Calls Received	No. of Places visited as per Bomb Calls Received	No. of Places visited as per Bomb Calls Received after Bomb Blast	Total No. of Bombs Blasted before visiting/ Handling of it as per call Received	Total No. of Bogus Bomb Calls Received	Total No. of Bombs found as per Bomb Calls Received	Total No. of Bombs Disposed Off by the B. D. D. S.	Total No. of Bombs Disposed Off with Assistance of Military Bomb Squad Civil Aviation B.D.D.S.	Total No. of Police Officers and Men of the B.D.D.S. injured at the time of Bomb I.E.D. Disposal
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Thane City	2020	650	Nil	Nil	Nil	Nil	03	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	798	Nil	Nil	Nil	Nil	04	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	827	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
2	Thane (Rural)	2020	26	Nil	Nil	01	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	15	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	32	00	00	00	00	00	00	00	00	00
3	Navi Mumbai	2020	58	Nil	Nil	Nil	Nil	02	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	184	01	01	Nil	01	04	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	157	01	01	Nil	01	04	Nil	01	Nil	Nil
4	Raigad	2020	107	01	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	95	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	154	09	09	01	Nil	02	44	17	Nil	03

5	Ratnagiri ..	2020	12	05	05	01	01	01	04	19	18	Nil	Nil
		2021	08	04	04	01	04	Nil	Nil	23	23	Nil	Nil
		2022	16	08	00	00	00	05	179	179	00	00	00
6	Sindhudurg ..	2020	09	10	10	Nil	Nil	01	17 Non ELE	10	10	Nil	Nil
		2021	12	06	06	02	Nil	Nil	06	06	06	Nil	Nil
		2022	17	02	02	00	00	06	92	92	92	Nil	Nil
7	Pune City ..	2020	1089	16	16	Nil	Nil	11	05	12	12	Nil	Nil
		2021	1055	10	10	01	Nil	04	08	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	2427	51	51	02	02	49	02	02	02	01	Nil
8	Pune Rural ..	2020	254	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	266	02	Nil	01	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	299	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
9	Solapur City ..	2020	95	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	95	Nil	Nil	Nil	09	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	127	Nil	Nil	Nil	Nil	07	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil

बॉम्बशोधक व नाशक पथकांनी केलेले कार्य दर्शविणारा कार्यभार सारांश तक्ता--बालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10	Solapur Rural	2020 2021 2022	32 18 14	Nil Nil 00	Nil Nil 00	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	02 Nil 00	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
11	Kolhapur	2020 2021 2022	151 89 192	03 03 02	03 03 Nil	01 Nil Nil	Nil Nil Nil	03 Nil 02	Nil Nil 02	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
12	Satara	2020 2021 2022	47 35 78	03 04 03	03 04 03	01 Nil 01	Nil Nil Nil	Nil 02 01	Nil 33 02	Nil 03 02	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
13	Sangali	2020 2021 2022	46 29 68	Nil Nil 01	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	05 01 01	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
14	Nashik City	2020 2021 2022	129 44 43	06 08 03	06 08 03	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
15	Nashik Rural (Malegaon)	2020 2021 2022	23 39 28	04 07 05	04 07 05	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	04 06 06	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
16	Ahmednagar	2020 2021 2022	60 16 37	Nil Nil 07	Nil Nil 07	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	05 06 15	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil 01	Nil Nil Nil
17	Jalgaon	2020 2021 2022	40 Nil 09	Nil Nil 01	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	02 02 Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil





बॉम्बशोधक व नाशक पथकांनी केलेले कार्य दर्शविणारा कार्यभार सारांश तक्ता--चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
25	Nanded	..	2020	17	01	01	00	Nil	01	00	Nil	Nil
		2021	22	01	01	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil
		2022	36	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
26	Latur	..	2020	09	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil
		2021	06	01	Nil	01	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil
		2022	08	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
27	Parbhani	..	2020	37	02	03	Nil	Nil	05	Nil	Nil	Nil
		2021	16	02	02	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil
		2022	18	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
28	Hingoli	..	2020	11	01	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2021	15	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	13	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
29	Amravati	..	2020	16	01	01	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil
	City	2021	04	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	14	08	08	Nil	Nil	Nil	08	Nil	Nil	Nil
30	Amravati	..	2020	22	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
	Rural	2021	18	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	11	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
31	Akola	..	2020	12	Nil	Nil	Nil	Nil	01	Nil	Nil	Nil
		2021	04	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil
		2022	13	Nil	Nil	Nil	Nil	Nil	02	Nil	Nil	Nil



वॉम्बशोधक व नाशक पथकांनी केलेले कार्य दर्शविणारा कार्यभार सारांश तक्ता--चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
40	Pranhita Gadchiroli	..	2020 2021 2022	06 03 07	04 01 01	05 02 01	Nil Nil Nil	04 01 01	01 01 Nil	01 Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
41	Bhandara	..	2021 2021 2022	13 15 15	Nil 04 00	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
42	Gondia	..	2020 2021 2022	213 1453 1706	02 05 02	02 05 02	Nil Nil Nil	04 01 02	02 05 02	02 05 02	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
43	Palghar	..	2020 2021 2022	40 07 28	01 03 02	01 03 10	Nil Nil Nil	01 02 02	Nil 01 Nil	Nil 01 Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
44	Mumbai Railway	..	2020 2021 2022	31 39 116	01 03 00	01 03 00	Nil Nil Nil	01 Nil 19	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
45	Pune Railway	..	2020 2021 2022	20 25 125	01 Nil 01	01 Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil 01	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil 01	Nil Nil Nil
46	Nagpur Railway	..	2020 2021 2022	25 15 874	03 03 01	03 Nil 02	Nil Nil Nil	03 04 Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil
47	Mumbai	..	2020 2021 2022	350 2843 462	38 125 52	38 125 52	Nil Nil Nil	38 125 52	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil	Nil Nil Nil

पदनाम 1	वेतनमान Pay Band 2	पदांची संख्या No. of posts		Designation 5
		2021-2022 3	2022-2023 4	
<b>(अ) राजपत्रित-</b>		<b>Rs.</b>		<b>Gazetted-</b>
आयुक्त ..	Pay Matrix Level 16	01	01	Commissioner
अपर पोलीस महासंचालक ..	Pay Matrix Level 16	--	--	Addl. D.I.G of Police
सहआयुक्त, रा. गु. वि. मुंबई ..	Pay Matrix Level 16	01	01	Joint Commissioner SID Mumbai
विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सागरी सुरक्षा. ..	Pay Matrix Level 16	03	02	Spl. Inspector-General of Police, SSTS, Pune/VVIP/Security.
एसएसटीएस, पुणे/व्हीआयपी (सुरक्षा) / उपआयुक्त, रा. गु. वि. ..	S-23 67,700-2,08,700	13	12	Dy. Commissioner
अपर उपआयुक्त, रा. गु. वि. ..	S-23 67,700-2,08,700	28	27	Addl. Dy. Commissioner
पोलीस अधीक्षक (सुरक्षा) ..	S-23 67,700-2,08,700	03	03	Police Supdt./Security
पोलीस उपअधीक्षक ..	S-20 56,100-1,77,500	04	04	Dy. Police Supdt.
सहायक आयुक्त ..	S-20 56,100-1,77,500	107	107	Asstt. Commissioner
मुख्य वरिष्ठ गुप्तवार्ता अधिकारी ..	S-18 49,100-1,55,800	211	210	Chief /Sr. Int. Officer
पोलीस निरीक्षक, दादर ..	S-18 49,100-1,55,800	59	56	Police Inspector, Dadar
स्वीय सहायक ..	S-16 44,900-1,42,400	03	01	Personal Assistant
<b>एकूण राजपत्रित</b>		<b>433</b>	<b>423</b>	<b>Total Gazetted</b>
<b>(ब) अराजपत्रित वर्ग-२ व ३</b>				<b>Non-Gazetted CI-II &amp; III-</b>
सहायक पोलीस निरीक्षक ..	S-15 41,800-1,32,300	104	97	Asstt. Police Inspector
वरिष्ठ गुप्तवार्ता अधिकारी ..	S-15 41,800-1,32,300	237	235	Senior Intelligence Officer
पोलीस उपनिरीक्षक (सुरक्षा) ..	S-14 38,600-1,22,800	487	485	Police Sub. Inspector, Security
कार्यालय अधीक्षक ..	S-15 41,800-1,32,300	04	02	Office Supdt.
उच्च श्रेणी लघुलेखक ..	S-15 41,800-1,32,300	11	09	Hr. Gr. Stenographer
लघुलेखक प्रतिवेदक ..	S-14 38,600-1,22,800	24	24	Short Hand Reporter
गुप्तवार्ता अधिकारी ..	S-14 38,600-1,22,800	260	260	Intelligence Officer
सहायक लेखा अधिकारी ..	S-15 41,800-1,32,300	01	01	Asstt. Account Officer
सहायक गुप्तवार्ता अधिकारी ..	S-8 25,500-81,100	504	504	Asstt. Intelligence Officer
पोलीस हवालदार ..	S-8 25,500-81,100	507	327	Police Head Constable
प्रमुख लिपिक ..	S-13 35,400-1,12,400	08	08	Head Clerk
निम्नश्रेणी लघुलेखक (सुरक्षा) ..	S-14 38,600-1,22,800	05	05	Lower Gr. Stenographer (Security)
वरिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	S-8 25,500-81,100	37	37	Senior Grade Clerk
पोलीस हवालदार/नाईक/चालक ..	S-8 25,500-81,100	121	54	Police Head Constable/ Naik/Driver
पोलीस शिपाई, सुरक्षा ..	S-7 21,700-69,100	334	500	Police Constable/Security
पोलीस शिपाई/चालक ..	S-7 21,700-69,100	139	202	Police Constable/Driver
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	S-6 19,900-63,200	64	64	Junior Grade Clerk
<b>एकूण अराजपत्रित वर्ग-३</b>		<b>2848</b>	<b>2714</b>	<b>Total Non Gazetted CI-III</b>
<b>(क) अराजपत्रित वर्ग-४</b>				<b>Non-Gazetted CI. IV-</b>
दप्तरी ..	S-3 16,600-52,400	1	1	Record Keeper
प्रमुख आचारी, प्रशिक्षण, पुणे ..	S-1 18,000-56,900	5	5	Head Cook, Trg. Pune
सहायक आचारी ..	S-3 16,600-52,400	5	5	Asstt. Cook
नाईक ..	S-3 16,600-52,400	3	3	Naik
माळी, पुणे ..	S-3 16,600-52,400	1	1	Mali, Pune
धोबी, पुणे ..	S-3 16,600-52,400	1	1	Laundryman, Pune
मोची, पुणे ..	S-3 16,600-52,400	1	1	Shoemaker, Pune
न्हावी, पुणे ..	S-3 16,600-52,400	1	1	Barber, Pune
भोजन सेवक ..	S-1 15,000-47,600	5	5	Food Server, Pune
कार्यालयीन शिपाई ..	S-1 15,000-47,600	67	67	Office Peon
सफाई कामगार ..	S-1 15,000-47,600	1	1	Sweeper
<b>एकूण अराजपत्रित वर्ग-४</b>		<b>91</b>	<b>91</b>	<b>Total Non-Gazetted CI. IV-</b>
<b>एकूण पदे</b>		<b>3372</b>	<b>3228</b>	<b>Total Posts</b>

(२) वित्तीय आवश्यकता २०५५-पोलीस  
(II) Financial Requirements 2055--Police

तक्ता १

(रु. हजारत/Rs. in thousands )

अ. क्र.	कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimate 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimate 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimate 2023-2024
१	२	३	४	५	६
००	(०४) गुप्तवार्ता -- [ २०५५०४३५ ] [ अनिवार्य ]				
०१	वेतन	२६८५२१७	३३००७४२	३३००७४२	३६३०८१६
०२	मजुरी	-	१	१	१
०३	अतिकालिक भत्ता	-	१	१	१
०४	बक्षिसे	१४९८	२०००	१६००	२०००
०६	दूरध्वनी, वीज आणि पाणी शुल्क.	९४६६	६९१०	६२१९	७३८३
१०	कंत्राटी सेवा	६२७६	५०००	४५००	५०००
११	देशांतरगत प्रवास खर्च	१२०५६	३००००	२१०००	२९३००
१२	विदेश प्रवास खर्च	-	१	१	१
१३	कार्यालयीन खर्च	२६०४०	१६९५८	१५२६२	१७८०६
१४	भाडेपट्टी व कर	५०३४	३६०५	३२४५	३६०५
१६	प्रकाशने	-	१	१	१
	Intelligence Department [20550435] [Committed]				
	01 Salaries				
	02 Wages				
	03 Overtime Allowance				
	05 Rewards				
	06 Tele., Elect. & Water Charges.				
	10 Contractual Services				
	11 Domestic Travel Expenses.				
	12 Foreign Travel Expenses.				
	13 Office Expenses				
	14 Rent, Rates & Taxes				
	16 Publication				

१७	संगणकावरील खर्च ..	1704	2501	2001	2626	17 Computer Exp.
१८	सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	138	1000	700	500	18 Off day Compensation.
२०	इतर प्रशासकीय खर्च ..	-	01	1	1	20 Other Adm. Exp.
२४	पेट्रोल व तेल वंगण ..	-	01	1	500	24 Petrol, Oil and Lubricant.
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी ..	-	01	1	100	26 Advertising and Publicity.
२७	लहान बांधकामे ..	-	1	1	1	27 Minor works
२८	व्यावसायिक सेवा ..	-	-	-	--	28 Professional Services
५०	इतर खर्च ..	182	400	280	400	50 Other charges
५१	मोटार वाहने ..	-	01	1	100	51 Motor Vehicles
५२	यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ..	-	01	1	1	52 Machinery and equipments.
एकूण (००) (०४) ..		2747611	3369126	3355559	3700143	Total (00) (04)

**अपर पोलीस महासंचालक, फोर्स वन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई**

शासन निर्णय क्रमांक आयएसएस-१००९/प्र.क्र.८४/विशा-४, दिनांक २ एप्रिल २००९ व शासन निर्णय क्रमांक अेपीओ ३१०९/८३६ प्र. क्रमांक ३४०/पोल-३, दिनांक ३१ डिसेंबर २००९ अन्वये राष्ट्रीय सुरक्षा दलाच्या धर्तीवर राज्यात फोर्स वन या नावाने अत्याधुनिक विशेष कमांडो पथक निर्माण करण्यात आलेले आहे. सदर पथकासाठी एकूण ४५० पदे तर फोर्स वन अर्बन काउंटर ट्रेनिंग अॅकेडमीसाठी ४४ अशी एकूण ४९४ मंजूर करण्यात आलेली आहेत. सदर मंजूर पदांचा तक्ता खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	पदनाम	फोर्स वन	अर्बन काउंटर ट्रेनिंग अॅकेडमी
		मंजूर पदे	मंजूर पदे
१	अपर पोलीस महासंचालक	०१	००
२	पोलीस अधीक्षक	०१	०१
३	अपर पोलीस अधीक्षक	००	०१
४	पोलीस उपअधीक्षक	०३	०२
५	पोलीस निरीक्षक	०८	०१
६	सहायक पोलीस निरीक्षक	१३	०२
७	पोलीस उपनिरीक्षक	४३	००
८	सहायक पोलीस उपनिरीक्षक (आयुधिकसह)	०२	०५
९	पोलीस हवालदार	६२	१४
१०	पोलीस नाईक	११	१५
११	पोलीस शिपाई	२२२	०३
१२	चालक सहायक पो. उ. नि.	०३	००
१३	चालक पोलीस हवालदार	०५	००
१४	चालक पोलीस नाईक	०५	००
१५	चालक पोलीस शिपाई	३४	००
१७	पोलीस उपनिरीक्षक (बि. सं.)	०१	००
१८	पोलीस उपनिरीक्षक (मो. प. वि.)	०१	००
१९	रेडिओ यांत्रिकी/सहा. पो.उ.नि.	०२	००
२०	बिनतारी यंत्रचालक/पोलीस हवालदार	०६	००
२१	बिनतंत्री/पोलीस हवालदार	०१	००
२२	कार्यालय अधीक्षक	०१	००
२३	प्रमुख लिपिक/लेखापाल	०४	००
२४	स्वीय सहायक	०२	००
२५	वरिष्ठ लिपिक	०६	००
२६	प्रमुख स्वयंपाकी	०३	००
२७	सहायक स्वयंपाकी	०५	००
२८	मेस सर्व्हेट	०५	००
	<b>एकूण</b>	<b>४५०</b>	<b>४४</b>

**लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग,  
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई  
अॅन्टी करप्शन ब्युरो**

महासंचालक, अॅन्टी करप्शन ब्युरो हे विभागप्रमुख असून पोलीस महासंचालक या दर्जाचे अधिकारी आहेत. यांच्या अधिपत्याखाली २ अपर महासंचालक, १ अपर पोलीस आयुक्त/पोलीस उपमहानिरीक्षक, ७ पोलीस उपआयुक्त/पोलीस अधीक्षक, ५ उपसंचालक, १६ अपर पोलीस उपआयुक्त/अपर पोलीस अधीक्षक, ९५ पोलीस उपअधीक्षक, १६९ पोलीस निरीक्षक, १ विधी सल्लागार, ८ विधी अधिकारी, ११२२ पोलीस कर्मचारी आणि कार्यालयीन कर्मचारी यांसह एकूण १४२७ अधिकारी/कर्मचारी मंजूर आहेत. यामध्ये शासनाने गृहविभाग, शासन निर्णय क्रमांक अपीओ-३११०/प्र.क्र. ४२८/पोल-३, दिनांक १५ जून २०११ द्वारे मंजूर केलेल्या २२८ पदांचा समावेश आहे.

अॅन्टी करप्शन ब्युरो, लाचलुचपत, भ्रष्टाचार, फौजदारी गुन्हाच्या स्वरूपाचे गैरवर्तन, शासकीय पैशाचा अपहार आणि कर्मचाऱ्यांची इतर भ्रष्टाचारी कृती या संबंधात चौकशी करते. लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदा कलम २ (क) अंतर्गत लोकसेवक म्हणून विशद केलेले सर्व राज्य शासकीय कर्मचारी, तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थेमध्ये काम करणारे उदा. महानगरपालिका, नगरपालिका, जिल्हा परिषदा, सहकारी संस्था, महामंडळे यामध्ये काम करणाऱ्या व्यक्ती यांच्याविरुद्ध आलेल्या तक्रारींची चौकशी ब्युरोमार्फत होते.

शासन निर्णय, गृहविभाग क्रमांक असीबी-१८५७/सी-३०१९/५, दिनांक २६ नोव्हेंबर १९५७ अन्वये अॅन्टी करप्शन ब्युरोची स्थापना करण्यात आली आहे. लाचलुचपत व भ्रष्टाचारासंबंधीच्या प्रकरणांचा शोध घेऊन त्यांचा तपास करणे हे अॅन्टी करप्शन ब्युरोचे प्रमुख कार्य आहे. तसेच लोकआयुक्त, जनतेकडून, शासनाकडून अथवा अन्य मार्गाने शासकीय सेवकांविरुद्ध आलेल्या तक्रारी. उदा. भ्रष्टाचार, लाचलुचपत, गुन्हेगारी स्वरूपाची गैरवर्तणूक ज्यात अपसंपदा, शासकीय निधीचा गैरवापर व अपहार केला जातो अशा तक्रारीबाबत चौकशी करण्यात येते. चौकशीअंती दखलपात्र गुन्हाचा प्रकार निष्पन्न झाल्यास गुन्हा दाखल करून तपास करण्यात येतो.

चौकशीअंती लोकसेवकाने/लोकसेवकांनी नियम भंग केला असल्याचे आढळून आल्यास त्यांचेविरुद्ध खातेअंतर्गत शिस्तभंगाच्या कारवाईखाली प्रस्ताव पाठविण्यात येतो.

गेल्या ३ वर्षांत सर्व प्रकारच्या गुन्हांची तुलनात्मक आकडेवारी तक्ता क्रमांक ३१ ते ३७ मध्ये दिली आहे.

सन २०२२ मध्ये अॅन्टी करप्शन ब्युरोने एकूण ४८६१ चौकशी प्रकरणे हाताळली. त्यापैकी एकूण ८२५ चौकशा प्रस्तुत वर्षाच्या कालावधीत पूर्ण करण्यात आल्या, त्यापैकी ५६३ सापळा प्रकरणे व १६ इतर गुन्हे मिळून ५७९ गुन्हे उघडकीस आणण्यात आले व ९८ प्रकरणांत ब्युरोने विभागीय चौकशीची शिफारस केली आहे. या उघडकीस आलेल्या सापळा प्रकरणांतील ५६३ गुन्हांत एकूण ७९५ व्यक्ती गुंतलेल्या असून त्यापैकी शासकीय अधिकारी १४८, कर्मचारी ४६९ असून इतर लोकसेवक/खाजगी व्यक्ती १७८ आहेत. इतर एकूण गुन्हे ५७९ असून ब्युरोने ९ अपसंपदेचे गुन्हे उघडकीस आणले आहेत आणि अन्य भ्रष्टाचाराचे गुन्हे उघडकीस आणले आहेत.

**(अ) सापळा प्रकरणे**

एखादा शासकीय कर्मचारी लाचेची मागणी करतो अशी तक्रार आल्यास त्याच्याविरुद्ध अॅन्टी करप्शन ब्युरोमार्फत सापळा आयोजित केला जातो. पंचासमक्ष त्याने लाचेची मागणी करून ती स्वीकारल्यानंतर त्याला रंगेहात पकडले जाते. अशा प्रकारे अॅन्टी करप्शन ब्युरोचे अधिकाऱ्यांनी सन २०२०, २०२१ आणि २०२२ मध्ये केलेल्या सापळा प्रकरणांची संख्या खालील तक्त्यात दिली आहे.

**(A) TRAP CASES**

Trap will arranged against the Government Servant who demands for bribe. He will caught raid-handed in the presence of witness/Panchas. Statement showing the position of 2020, 2021 and 2022 for trap cases exercised by Anti Corruption Bureau Officers.

**तक्ता ३१ TABLE XXXI**

अ. क्रमांक Sr. No.	अॅ. क. ब्युरो A. C. B.	वर्ष Year	प्रकरणांची संख्या No. of Trap Cases		यशस्वी प्रकरणांमध्ये अडकलेल्या व्यक्तींची संख्या Total No. of persons who trapped										
			यशस्वी Success	अयशस्वी Fail	शासकीय कर्मचारी Govt. Servants				इतर लोक- सेवक वर्ग	खाजगी व्यक्ती Private Persons	एकूण Total				
							प्रथम वर्ग	द्वितीय वर्ग	तृतीय वर्ग	चतुर्थ वर्ग	Class-I	Class-II	Class-III	Class-IV	Other Public Servants
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1	बृहन्मुंबई Greater Mumbai	2020	...	27	-	03	06	25	-	-	08	42			
		2021	...	46	-	10	05	34	01	-	06	66			
		2022	...	31	-	05	10	24	-	-	08	47			



## तक्ता ३१--चालू

TABLE XXXI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2	ठाणे Thane	2020	...	26	11	02	03	18	03	-	12	38
		2021	...	45	04	05	05	42	03	04	10	69
		2022	...	28	03	06	03	24	04	03	08	50
3	पालघर Palghar	2020	...	06	-	-	02	04	-	-	02	08
		2021	...	14	-	04	03	10	01	02	02	22
		2022	...	12	-	23	02	04	-	02	04	15
4	नवी मुंबई Navi Mumbai	2020	...	04	-	01	-	05	-	-	01	07
		2021	...	13	02	02	02	16	02	02	-	24
		2022	...	08	-	02	01	06	-	02	-	11
5	रायगड Raigad	2020	...	05	01	-	02	03	-	01	-	06
		2021	...	10	-	03	-	09	-	01	04	17
		2022	...	10	-	-	03	09	-	-	02	14
6	रत्नागिरी Ratnagiri	2020	...	03	02	-	01	02	-	-	02	05
		2021	...	03	-	-	-	02	01	-	-	05
		2022	...	05	-	-	01	03	-	-	01	05
7	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	2020	...	01	-	-	01	01	-	-	-	02
		2021	...	03	-	-	-	03	-	-	-	03
		2022	...	02	-	-	-	02	-	-	-	02
8	नाशिक Nashik	2020	...	27	04	04	02	23	01	02	02	34
		2021	...	40	03	-	07	40	02	01	06	56
		2022	...	33	04	04	06	26	01	01	07	45
9	जळगाव Jalgaon	2020	...	20	-	03	02	17	01	03	04	30
		2021	...	33	02	01	02	29	01	03	07	43
		2022	...	21	01	01	06	13	03	01	05	29
10	धुळे Dhule	2020	...	13	-	-	02	09	-	01	01	13
		2021	...	14	-	02	02	10	-	01	05	20
		2022	...	12	-	02	01	09	-	01	03	16
11	नंदुरबार Nandurbar	2020	...	08	01	01	02	02	-	03	01	09
		2021	...	07	-	-	-	06	01	01	-	08
		2022	...	07	-	01	01	06	01	-	03	12
12	अहमदनगर Ahmadnagar	2020	...	32	-	01	03	27	01	03	04	39
		2021	...	35	-	05	04	27	02	03	06	47
		2022	...	18	-	-	02	16	02	03	02	25
13	पुणे Pune	2020	...	44	-	-	05	39	01	01	15	61
		2021	...	69	15	05	14	49	03	08	26	105
		2022	...	44	17	07	09	35	02	02	09	64
14	सातारा Satara	2020	...	23	-	01	04	20	01	03	08	37
		2021	...	20	06	02	01	13	01	-	05	22
		2022	...	13	03	01	01	11	03	-	02	18
15	सांगली Sangli	2020	...	22	-	01	03	18	01	-	04	27
		2021	...	27	06	02	07	16	01	03	10	39
		2022	...	19	02	03	02	09	02	02	08	26
16	सोलापूर Solapur	2020	...	23	-	01	04	16	02	-	05	28
		2021	...	24	05	01	03	17	01	04	05	31
		2022	...	23	01	-	03	22	-	03	04	32
17	कोल्हापूर Kolhapur	2020	...	27	-	05	03	18	04	-	12	42
		2021	...	25	-	01	01	19	03	03	11	38
		2022	...	19	01	03	01	16	-	02	02	24
18	अकोला Akola	2020	...	16	02	04	02	10	-	01	04	21
		2021	...	12	05	01	01	05	-	08	04	19
		2022	...	08	01	01	02	04	-	02	02	11
19	वाशिम Washim	2020	...	14	07	01	02	12	-	01	02	18
		2021	...	07	02	-	01	04	-	01	02	08
		2022	...	11	02	-	01	11	01	02	04	19
20	अमरावती Amravati	2020	...	25	16	01	04	20	-	04	06	35
		2021	...	25	05	02	01	19	02	07	08	39
		2022	...	16	02	02	01	12	05	09	07	36
21	बुलढाणा Buldhana	2020	...	14	05	-	01	14	-	-	04	19
		2021	...	15	01	-	02	14	-	-	03	19
		2022	...	07	02	-	01	05	-	01	03	10
22	यवतमाळ Yeotmal	2020	...	16	06	03	01	17	01	0.1	0.4	27
		2021	...	13	04	-	02	11	-	-	05	18
		2022	...	07	-	-	01	07	-	-	01	09

## तक्ता ३१--चालू

TABLE XXXI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
23	नागपूर Nagpur	2020	...	18	12	03	01	16	—	—	02	22
		2021	...	24	10	02	08	13	04	03	04	34
		2022	...	14	07	03	02	07	—	05	—	17
24	भंडारा Bhandara	2020	...	06	03	—	01	05	—	01	—	07
		2021	...	09	04	02	02	02	—	01	03	10
		2022	...	06	02	—	02	07	—	03	01	13
25	गोंदिया Gondiya	2020	...	16	05	01	02	13	01	01	03	21
		2021	...	11	03	01	—	09	—	02	01	13
		2022	...	14	01	01	01	13	—	—	03	18
26	चंद्रपूर Chandrapur	2020	...	11	—	—	03	06	—	05	0.2	16
		2021	...	14	03	02	02	13	01	02	01	21
		2022	...	13	01	03	01	13	01	03	01	22
27	वर्धा Wardha	2020	...	07	04	—	02	05	—	—	01	08
		2021	...	03	—	—	01	01	—	—	02	04
		2022	...	04	—	—	01	03	—	01	—	05
28	गडचिरोली Gadchiroli	2020	...	14	01	—	04	13	—	02	01	20
		2021	...	11	—	—	01	09	—	03	—	13
		2022	...	14	—	02	—	10	—	02	02	16
29	औरंगाबाद Aurangabad	2020	...	31	—	01	03	27	—	02	05	38
		2021	...	55	—	07	02	45	06	04	11	75
		2022	...	36	—	04	04	27	—	02	04	41
30	जालना Jalna	2020	...	27	—	—	01	23	—	02	06	32
		2021	...	31	—	02	04	23	02	05	09	45
		2022	...	22	—	01	04	14	—	01	10	30
31	बीड Beed	2020	...	21	—	03	06	16	02	02	06	35
		2021	...	20	—	03	04	14	02	—	05	28
		2022	...	20	—	02	03	14	01	02	06	28
32	उस्मानाबाद Osmanabad	2020	...	14	—	—	—	11	—	01	09	21
		2021	...	24	—	01	03	17	03	02	10	36
		2022	...	15	—	01	02	12	02	—	—	17
33	नांदेड Nanded	2020	...	26	11	01	—	24	04	01	08	38
		2021	...	24	08	—	03	19	02	03	04	31
		2022	...	21	17	—	01	20	02	01	03	27
34	परभणी Parbhani	2020	...	13	04	01	01	10	—	01	04	17
		2021	...	13	01	02	04	11	—	03	01	21
		2022	...	11	02	—	—	11	—	01	—	12
35	हिंगोली Hingoli	2020	...	11	04	01	—	09	02	01	01	14
		2021	...	08	03	01	02	05	01	01	01	11
		2022	...	08	03	01	02	09	—	02	—	14
36	लातूर Latur	2020	...	19	05	01	03	14	—	03	05	26
		2021	...	17	01	01	02	12	03	03	02	23
		2022	...	11	01	02	04	05	—	01	03	15
एकूण Total		2020	...	630	104	44	82	512	25	46	154	863
		2021	...	764	93	70	111	588	49	84	179	1081
		2022	...	563	73	61	87	439	30	60	118	795

अॅन्टी करप्शन ब्युरो हे लाचलुचपत, भ्रष्टाचार, फौजदारी गुन्हाच्या स्वरूपाची गैरवर्तणूक, शासकीय पैशाचा अपहार आणि शासकीय कर्मचाऱ्यांची इतर भ्रष्टाचारी कृती यासंबंधी झालेल्या तक्रारींची चौकशी करते. सन २०२०, २०२१ व २०२२ मध्ये चौकशीसाठी घेतलेल्या प्रकरणांची संख्या, त्यांचे निकालासह दर्शविणारा तक्ता पुढे दिला आहे.

तक्ता ३२ TABLE XXXII

अ. क्र. Sr. No.	अ. क. ब्युरो A. C. B.	वर्ष Year	वर्षाच्या	वर्षभरात	चौकशी पूर्ण झालेल्या प्रकरणांचा तपशील				वर्षअखेर	
			सुरुवातीस चौकशीसाठी प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांची संख्या	चौकशीसाठी आलेल्या प्रकरणांची संख्या	Detail information regarding completion of enquiries			चौकशीसाठी प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांची संख्या		
			No. of pending enquiries cases at the start of year	No. of enquiries received in the year	एकूण Total	दाखल केलेले गुन्हे Registered Crime	विभागीय कारवाईसाठी शिफारस केलेली प्रकरणे No. of cases recommended for departmental enquiries	तथ्य आढळून न आलेली प्रकरणे No. of cases which are not proved	No. of pending enquiries cases at the end of year	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	बृहन्मुंबई Greater Mumbai	2020	...	184	45	229	04	—	50	175
		2021	...	175	93	268	01	—	30	237
		2022	...	237	32	269	03	—	29	237
2	ठाणे Thane	2020	...	66	19	85	—	07	20	58
		2021	...	58	35	93	01	03	04	85
		2022	...	85	24	109	02	—	04	103
3	पालघर Palghar	2020	...	14	08	22	—	—	01	21
		2021	...	21	152	173	—	—	—	173
		2022	...	173	07	180	—	—	19	161
4	नवी मुंबई Navi Mumbai	2020	...	30	05	35	—	02	07	26
		2021	...	26	11	37	—	—	01	36
		2022	...	36	03	39	—	—	02	37
5	रायगड Raigad	2020	...	12	04	16	01	—	01	14
		2021	...	14	09	23	—	—	—	23
		2022	...	23	10	33	—	—	01	82
6	रत्नागिरी Ratnagiri	2020	...	05	01	06	—	—	01	05
		2021	...	05	08	13	—	01	—	12
		2022	...	12	13	15	—	—	06	09
7	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	2020	...	07	01	08	—	—	—	08
		2021	...	08	01	09	—	—	—	09
		2022	...	09	—	09	—	—	01	08
8	नाशिक Nashik	2020	...	64	12	76	—	—	15	61
		2021	...	61	10	71	—	—	05	66
		2022	...	66	10	76	—	—	07	69
9	जळगाव Jalgaon	2020	...	24	06	30	—	—	01	29
		2021	...	29	21	50	—	—	01	49
		2022	...	49	07	56	—	—	—	56
10	धुळे Dhule	2020	...	22	07	29	01	—	04	24
		2021	...	24	43	67	—	01	01	65
		2022	...	65	05	70	—	—	04	66
11	नंदुरबार Nandurbar	2020	...	12	05	17	—	—	02	15
		2021	...	15	02	17	—	—	—	17
		2022	...	17	03	20	—	—	—	20
12	अहमदनगर Ahmadnagar	2020	...	29	10	39	03	—	04	32
		2021	...	32	172	204	—	—	02	202
		2022	...	202	06	208	03	—	04	221

तक्ता ३२--चालू  
XXXII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
13	पुणे Pune	2020	...	175	33	208	01	01	36	170
		2021	...	170	50	220	01	—	07	212
		2022	...	212	38	250	01	03	07	239
14	सातारा Satara	2020	...	35	17	52	—	—	03	49
		2021	...	49	08	57	—	—	04	53
		2022	...	53	07	60	—	—	03	57
15	सांगली Sangli	2020	...	39	12	51	—	—	03	48
		2021	...	48	20	68	—	—	04	64
		2022	...	64	11	75	—	01	02	72
16	सोलापूर Solapur	2020	...	69	32	101	01	—	10	90
		2021	...	90	107	197	—	—	04	193
		2022	...	193	28	221	—	78	08	135
17	कोल्हापूर Kolhapur	2020	...	53	16	69	—	—	02	67
		2021	...	67	11	78	01	—	02	75
		2022	...	75	14	89	01	—	05	83
18	अकोला Akola	2020	...	29	14	43	03	—	04	36
		2021	...	36	16	52	—	—	11	41
		2022	...	41	06	47	—	—	06	41
19	वाशिम Washim	2020	...	23	04	27	—	—	07	20
		2021	...	20	17	37	—	—	10	27
		2022	...	27	02	29	—	—	01	28
20	अमरावती Amravati	2020	...	44	06	50	01	01	04	44
		2021	...	44	10	54	—	02	06	46
		2022	...	46	14	60	—	—	05	55
21	बुलढाणा Buldhana	2020	...	29	04	33	03	01	02	27
		2021	...	27	170	197	01	—	08	188
		2022	...	188	13	201	01	16	08	178
22	यवतमाळ Yavatmal	2020	...	38	11	49	02	01	05	41
		2021	...	41	16	57	—	01	08	48
		2022	...	48	13	61	—	—	02	59
23	नागपूर Nagpur	2020	...	45	24	69	09	—	06	54
		2021	...	54	191	245	—	—	03	242
		2022	...	242	03	245	—	—	01	244
24	भंडारा Bhandara	2020	...	06	04	10	—	—	02	08
		2021	...	08	—	08	—	—	—	08
		2022	...	08	04	12	—	—	—	12
25	गोंदिया Gondiya	2020	...	11	06	17	—	—	01	16
		2021	...	16	—	16	—	—	—	16
		2022	...	16	04	20	—	—	—	20
26	चंद्रपूर Chandrapur	2020	...	14	02	16	01	—	04	11
		2021	...	11	35	46	—	—	01	45
		2022	...	45	04	49	—	—	01	48
27	वर्धा Wardha	2020	...	08	03	11	01	—	01	09
		2021	...	09	78	87	—	—	—	87
		2022	...	87	—	87	—	—	—	87

तक्ता ३२--चालू  
XXXII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
28	गडचिरोली Gadchiroli	2020	...	13	07	20	—	—	03	17
		2021	...	17	—	17	—	—	—	17
		2022	...	17	01	18	—	—	—	18
29	औरंगाबाद Aurangabad	2020	...	64	14	78	—	—	05	73
		2021	...	73	25	98	—	—	12	86
		2022	...	86	09	95	—	—	—	95
30	जालना Jalna	2020	...	35	07	42	01	—	01	40
		2021	...	40	10	50	—	—	07	43
		2022	...	43	02	45	—	—	—	45
31	बीड Beed	2020	...	30	03	33	—	—	03	30
		2021	...	30	12	42	—	—	02	40
		2022	...	40	06	46	—	—	—	46
32	उस्मानाबाद Osmanabad	2020	...	30	01	31	—	—	—	31
		2021	...	31	07	38	—	—	08	30
		2022	...	30	04	34	02	—	—	32
33	नांदेड Nanded	2020	...	27	10	37	—	—	—	37
		2021	...	37	34	71	—	—	01	70
		2022	...	70	06	76	—	—	03	73
34	परभणी Parbhani	2020	...	18	03	21	—	—	02	19
		2021	...	19	19	38	—	—	02	36
		2022	...	06	02	38	—	—	02	36
35	हिंगोली Hingoli	2020	...	15	07	22	—	03	02	0.17
		2021	...	17	11	28	—	—	03	25
		2022	...	25	04	29	—	—	04	25
36	लातूर Latur	2020	...	18	17	35	—	01	04	30
		2021	...	30	14	44	—	—	04	40
		2022	...	40	09	49	—	—	—	49
37	सहकारी संस्थेतील अफरा- तफरीचा तपास करणारा विभाग. Cell for investigation of cases of misappro- priation in Co-Op. Societies.	2020	...	—	—	—	—	—	—	—
		2021	...	—	—	—	—	—	—	—
		2022	...	—	—	—	—	—	—	—
38	विक्रीकर विभाग Sales Tax Cell	2020	...	—	—	—	—	—	—	—
		2021	...	—	—	—	—	—	—	—
		2022	...	—	—	—	—	—	—	—
एकूण बेरीज		2020	...	1337	380	1717	32	17	216	1452
Grand Total		2021	...	1452	1418	2870	05	08	151	2706
		2022	...	2706	314	3020	13	98	135	2774

## (ब) तपासासाठी घेतलेले गुन्हे CRIME UNDER INSPECTION

यशस्वी सापळा प्रकरणात व अवाजवी मालमत्ता, शासकीय पेशाचा अपहार व फसवणूक यामध्ये चौकशीसाठी न्यायालयात खटला दाखल करण्यास पुरेसा पुरावा उघडकीस येतो अशा गुन्द्यांची नोंद होते. सन २०२०, २०२१ व २०२२ यामध्ये तपासासाठी घेतलेले गुन्हे यांचा निकालासह दर्शविणारा तक्ता खाली दिला आहे.

Statement showing the crimes inspected and finalised in 2020, 2021, 2022. Successful trap cases which includes Government money embezzlement, fraud, illegal property etc. also liable to submit in Court for investigation.

तक्ता ३३ TABLE XXXIII

अनु क्रमांक Sr. No.	अॅन्टी करप्शन ब्युरो A. C. B.	वर्ष Year	वर्षाच्या सुरुवातीस तपास प्रलंबित असलेले गुन्हे No. of pending enquiries cases at the start of the year	वर्षभरात तपासासाठी घेतलेले गुन्हे No. of enquiries received in the year	एकूण Total	तपास पूर्ण झालेल्या गुन्द्यांचा तपशील Details information regarding completion of enquiries			वर्षाच्या अखेरीस तपास प्रलंबित असलेल्या गुन्द्यांची संख्या No. of pending enquiries cases at the end of the years	
			न्यायालयात पाठविलेले Sent for Court	विभागीय कारवाईची शिफारस केलेले No. of cases recommended for departmental enquiries		दफ्तरी दाखल Closed cases				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	बृहन्मुंबई Greater Mumbai	2020	...	96	32	128	30	-	02	96
		2021	...	96	51	147	39	-	03	105
		2022	...	105	35	140	24	-	-	116
2	ठाणे Thane	2020	...	81	26	107	34	-	-	73
		2021	...	73	46	119	34	-	-	85
		2022	...	85	30	115	19	-	-	96
3	पालघर Palghar	2020	...	19	06	25	10	-	-	15
		2021	...	15	14	29	08	-	-	21
		2022	...	21	12	33	06	-	-	27
4	नवी मुंबई Navi Mumbai	2020	...	13	04	17	06	-	-	11
		2021	...	11	13	24	05	-	-	19
		2022	...	19	08	27	03	-	-	24
5	रायगड Raigad	2020	...	17	06	23	05	-	-	18
		2021	...	18	10	28	07	-	-	21
		2022	...	21	10	31	06	-	-	25
6	रत्नागिरी Ratnagiri	2020	...	13	03	16	03	-	-	13
		2021	...	13	03	16	08	-	-	08
		2022	...	08	05	13	01	-	-	12
7	सिंधुदुर्ग Sindhudurga	2020	...	07	01	08	05	-	-	03
		2021	...	03	03	06	03	-	-	03
		2022	...	03	02	05	03	-	-	-
8	नाशिक Nashik	2020	...	30	27	57	13	-	-	44
		2021	...	44	40	84	38	-	-	46
		2022	...	46	33	79	21	-	-	58
9	जळगाव Jalgaon	2020	...	26	20	46	19	-	-	27
		2021	...	27	33	60	22	-	01	37
		2022	...	37	21	58	13	-	-	45
10	धुळे Dhule	2020	...	24	14	38	17	-	-	21
		2021	...	21	14	35	13	-	-	22
		2022	...	22	12	34	09	-	01	24
11	नंदुरबार Nandurbar	2020	...	12	08	20	06	-	-	14
		2021	...	14	07	21	10	-	-	11
		2022	...	11	07	18	01	-	-	17

तक्ता ३३--चालू  
XXXIII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
12	अहमदनगर Ahmadnagar	2020	...	35	35	70	30	--	--	40
		2021	...	40	35	75	34	--	--	41
		2022	...	41	21	62	14	--	--	48
13	पुणे Pune	2020	...	97	45	142	16	--	--	126
		2021	...	126	70	196	43	--	--	153
		2022	...	153	46	199	14	--	--	185
14	सातारा Satara	2020	...	27	23	50	11	--	--	39
		2021	...	39	20	59	25	--	--	34
		2022	...	34	13	47	16	--	--	31
15	सांगली Sangli	2020	...	15	22	37	06	--	--	31
		2021	...	31	27	58	20	--	01	37
		2022	...	37	19	56	19	--	--	37
16	सोलापूर Solapur	2020	...	36	25	61	14	--	--	47
		2021	...	47	25	72	26	--	--	46
		2022	...	46	23	69	14	--	--	55
17	कोल्हापूर Kolhapur	2020	...	33	27	60	07	--	--	53
		2021	...	53	26	79	31	--	--	48
		2022	...	48	19	67	16	--	--	51
18	अकोला Akola	2020	...	24	19	43	09	--	--	34
		2021	...	34	12	46	14	--	--	32
		2022	...	32	08	40	06	--	--	34
19	वाशिम Washim	2020	...	10	14	24	06	--	--	18
		2021	...	18	07	25	18	--	--	07
		2022	...	07	11	18	03	--	--	15
20	अमरावती Amravati	2020	...	29	26	55	16	--	--	39
		2021	...	39	25	64	19	--	--	45
		2022	...	45	16	61	14	--	--	47
21	बुलढाणा Buldhana	2020	...	19	17	36	02	--	--	34
		2021	...	34	16	50	28	--	--	22
		2022	...	22	08	30	10	--	--	20
22	यवतमाळ Yavatmal	2020	...	21	18	39	11	--	--	28
		2021	...	28	13	41	11	--	--	30
		2022	...	30	07	37	07	--	--	30
23	नागपूर Nagpur	2020	...	64	27	91	17	--	--	74
		2021	...	74	24	98	29	--	--	69
		2022	...	69	15	84	18	--	01	65
24	भंडारा Bhandara	2020	...	26	06	32	06	--	--	26
		2021	...	26	09	35	15	--	--	20
		2022	...	20	06	26	06	--	--	20
25	गोंदिया Gondiya	2020	...	22	16	38	11	--	--	27
		2021	...	27	11	38	23	--	--	15
		2022	...	15	14	29	06	--	--	23
26	चंद्रपूर Chandrapur	2020	...	13	12	25	07	--	--	18
		2021	...	18	14	32	13	--	--	19
		2022	...	19	13	32	07	--	--	25

तक्ता ३३--चालू  
XXXIII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
27	वर्धा Wardha	2020 ... 2021 ... 2022 ...	06 12 06	08 03 04	14 15 10	02 09 -	- - -	- - -	12 06 10
28	गडचिरोली Gadchiroli	2020 ... 2021 ... 2022 ...	16 24 16	14 11 14	30 35 30	06 19 06	- - -	- - -	24 16 24
29	औरंगाबाद Aurangabad	2020 ... 2021 ... 2022 ...	54 73 74	31 55 37	85 128 111	12 54 13	- - -	- - -	73 74 97
30	जालना Jalna	2020 ... 2021 ... 2022 ...	11 32 33	28 31 22	39 63 55	07 30 14	- - -	- - -	32 33 41
31	बीड Beed	2020 ... 2021 ... 2022 ...	22 39 38	21 20 20	43 59 58	04 21 08	- - -	- - -	39 38 50
32	उस्मानाबाद Osmanabad	2020 ... 2021 ... 2022 ...	09 19 23	14 24 17	23 43 40	04 19 05	- - -	- 01 -	19 23 35
33	नांदेड Nanded	2020 ... 2021 ... 2022 ...	19 27 31	26 24 21	45 51 52	18 20 14	- - -	- - -	27 31 38
34	परभणी Parbhani	2020 ... 2021 ... 2022 ...	07 11 16	13 13 11	20 24 27	09 08 03	- - -	- - -	11 16 24
35	हिंगोली Hingoli	2020 ... 2021 ... 2022 ...	06 14 12	11 08 08	17 22 20	03 10 02	- - -	- - -	14 12 18
36	लातूर Latur	2020 ... 2021 ... 2022 ...	12 24 17	19 17 11	31 41 28	07 24 12	- - -	- - -	24 17 16
37	सहकारी संस्थेतील अफरा- तफरीचा तपास करणारा विभाग. Cell for investigation of cases of misappro- priation in Co-Op. Societies.	2020 ... 2021 ... 2022 ...	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
38	विक्रीकर विभाग Sales Tax Cell	2020 ... 2021 ... 2022 ...	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
	एकूण बेरीज Grand Total	2020 ... 2021 ... 2022 ...	971 1244 1262	664 774 579	1635 2018 1841	389 750 353	- - -	02 06 03	1244 1262 1485



(क) न्यायालयात पाठविलेली प्रकरणे

गुन्हातील तपास पूर्ण झाल्यानंतर न्यायालयात आरोपपत्र दाखल करण्यात येते. सन २०२०, २०२१ व २०२२ मध्ये न्यायालयात दाखल केलेले गुन्हे, त्यांचे निकालपत्रासह खालील तक्त्यात दिले आहेत.

तक्ता ३४

TABLE XXXIV

अनु. क्रमांक Sl. No.	तपशील Particulars	वर्ष Year	प्रकरणे Cases	गुंतलेल्या व्यक्तींची संख्या No. of Persons involved							एकूण Total
				शासकीय कर्मचारी Government Employees				इतर लोकसेवक Other Public Servants	खाजगी व्यक्ती Private Persons		
				प्रथम वर्ग Class I	द्वितीय वर्ग Class II	तृतीय वर्ग Class III	चतुर्थ वर्ग Class IV				
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	वर्षारंभी प्रलंबित असलेले खटले Cases pending trial at the beginning of the year.	..	5971	646	849	4929	291	568	1697	8980	
2	ह्या वर्षी न्यायालयात पाठविलेले खटले Cases sent up for trial in Courts during the year.	..	6214	656	869	5123	301	597	1764	9310	
3	क्रमांक १ व २ यांची बेरीज Total of Sr. Nos. 1 and 2	..	6683	671	942	5515	322	615	1917	9982	
4	न्यायालयाने ह्या वर्षी निर्णय दिलेल्या प्रकरणांची संख्या. — No. of cases decided by Courts during the year.	..	389	29	40	308	21	35	89	522	
	(अ) दोषी ठरविलेले Convicted	..	750	53	113	624	30	53	187	1060	
	(ब) निर्दोषी ठरविलेले Acquitted	..	353	36	49	277	20	32	97	511	
5	वर्षाचे शेवटी प्रलंबित असलेले खटले No. of cases pending trial at the end of the year.	..	6360	675	889	5237	312	603	1786	9502	
		2020	6964	709	982	5747	331	650	1951	1037	
		2022	7036	707	991	5792	342	647	2014	10493	
		2020	10	01	03	07	-	-	03	14	
		2021	18	02	-	16	-	01	01	20	
		2022	26	02	03	21	01	-	08	35	
		2020	136	18	17	107	11	06	19	178	
		2021	263	36	40	216	09	34	33	368	
		2022	297	29	47	259	10	19	50	414	
		2020	6214	656	869	5123	301	597	1764	9310	
		2021	6683	671	942	5515	322	615	1917	9982	
		2022	6713	676	441	5513	331	628	1955	10044	

\* निर्दोष ठरविलेले २६६ गुन्हांमध्ये अंबेडेड समरी ३१ गुन्हे आहेत.

**(ड) विभागीय चौकशीसाठी शिफारस केलेली प्रकरणे**

चौकशी व गुन्हे यात जर असे आढळले की, त्यात कसूरदारावर विभागीय कारवाई करण्यास पुरावा आहे. परंतु न्यायालयात त्याचेवर खटले भरण्यास आवश्यक पुरावा नाही, तर संबंधित खात्यांना विभागीय कारवाईची शिफारस केली जाते. २०२०, २०२१ व २०२२ या वर्षात विभागीय कारवाईची शिफारस केलेल्या प्रकरणांची संख्या, त्यांचे निकालासह खाली दिली आहे.

**(D) Cases Recommended for Departmental Enquiry**

Departmental Enquiry is recommended, if the case has no judicial substance of file the case in Court; but have proof of misbehaviour, fraud etc. found in enquiry. Statement showing the No. of cases recommended for Departmental Enquiry along with No. of results in the year 2020, 2021 and 2022.

**तक्ता ३५ TABLE XXXV**

अनु- क्रमांक Sr.No.	तपशील Particulars	वर्ष Year	प्रकरणे Cases	गुंतलेल्या माणसांची संख्या No. of persons involved								
				शासकीय कर्मचारी Government Employees				इतर Other				एकूण Total
				प्रथम वर्ग Class I	द्वितीय वर्ग Class II	तृतीय वर्ग Class III	चतुर्थ वर्ग Class IV	लोकसेवक Servants	Other Public	खाजगी Private	Persons	
5	6	7	8	9	10	10	11					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1	वर्षांमधील प्रलंबित असलेल्या विभागीय चौकशीची संख्या No. of departmental proceedings pending at the beginning of the year.	...	878	120	149	775	10	73	04	1131		
		2020		129	149	776	10	73	04	1141		
		2021		130	148	783	10	73	04	1143		
2	ह्या वर्षी विभागीय चौकशीची शिफारस केलेल्या प्रकरणांची संख्या No. of cases recommended for departmental proceedings during the year.	...	17	10	01	07	-	-	-	18		
		2020		02	01	08	-	-	-	11		
		2021		98	13	03	-	-	-	114		
		2022										
3	क्रमांक १ व २ यांची बेरीज Total of Sr. Nos. 1 and 2	...	895	130	150	782	10	73	04	1149		
		2020		131	150	784	10	73	04	1152		
		2021		228	161	786	10	73	04	1262		
		2022										
4	ह्या वर्षी निर्णय घेतलेल्या विभागीय चौकशीची संख्या.-- No. of departmental proceedings decided during the year--	...	03	01	01	01	-	-	-	03		
	(अ) परिणामी शिक्षा झालेल्या Resulted in Award of punishment	...	01	-	01	01	-	-	-	01		
		2020		-	-	-	-	-	-	-		
		2021		-	-	05	-	-	-	05		
		2022		01	02	-	-	-	-	03		
	(ब) दोषमुक्त केलेले Exonerated	...	-	-	-	-	-	-	-	-		
		2020		129	149	776	10	73	04	1141		
		2021		130	148	783	10	73	04	1148		
		2022		228	161	786	10	73	04	1262		
5	वर्षाचे शेवटी प्रलंबित विभागीय चौकशीची संख्या No. of departmental proceedings pending at the end of the year.	...	887	129	149	776	10	73	04	1141		
		2020		130	148	783	10	73	04	1148		
		2021		228	161	786	10	73	04	1262		
		2022										

अॅन्टी करप्शन ब्युरो, नाशिक, ठाणे, पुणे, नागपूर, अमरावती, नांदेड व औरंगाबाद येथील पथकाचे तपासणीचे काम सात पोलीस उपआयुक्त/पोलीस अधीक्षक यांना दिले आहे. प्रत्येक पोलीस उपआयुक्त/पोलीस अधीक्षक यांचेकडून वर्षात अॅन्टी करप्शन ब्युरोच्या पथकांची तपासणी अपेक्षित आहे. अॅन्टी करप्शन ब्युरो, मुंबई येथील पथकाचे तपासणीचे काम अपर पोलीस आयुक्त/पोलीस उपमहानिरीक्षक यांना दिले आहे. तसेच त्यांनी केलेल्या तपासणीची संख्या खालील तक्त्यात दिली आहे.

The inspection work allotted to 7 Police Dy. Commissioner/S. P. for Nashik/Thane/Pune/Nagpur/Amravati/Nanded and Aurangabad region. Each officer carry out inspection in a year. The progress report shown in the following Table. In respect of Mumbai the work is assigned to Additional C. P./D. I. G. P.

तक्ता ३६  
TABLE XXXVI

वर्षात करावयाच्या तपासणीची संख्या No. of inspection during the year			वर्षात केलेल्या तपासणीची संख्या Inspection done during the year		
2020 1	2021 2	2022 3	2020 4	2021 5	2022 6
31	35	34	22	33	21

( इ ) लाचलुचपत प्रतिबंधक केंद्राने केलेले इतर कार्य (इत्यादी)  
Other works done by the Anti Corruption Bureau (etc.)

केलेल्या चौकशी व गुन्ह्यांचे तपासा व्यतिरिक्त ब्युरोच्या अधिकाऱ्यांनी केलेले इतर काम खालील तक्त्यात दिले आहे  
The works done by the officers of Anti Corruption Bureau except enquiries and detection of Crimes are given below in Table

तक्ता ३७  
TABLE XXXVII

कामाचे स्वरूप Nature of Work 1	-	वर्ष Year		
		2020 2	2021 3	2022 4
1 ज्यांचा सचोटीकरिता लौकिक संशयास्पद आहे व ज्यांच्या हालचालीवर अॅन्टी करप्शन ब्युरोच्या अधिकाऱ्यांनी लक्ष ठेवले होते, अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांची संख्या. The No. of Govt. employees who were kept under watch due to their doubtful integrity and activities.	-	17	0	0

**कार्यक्रम क्रमांक ३**  
२०५५ पोलीस - १०१ (३) (अॅन्टी करप्शन ब्युरो)  
**तक्ता ३८ XXXVIII**

पदनाम 1	वेतनमान Scale of Pay Pay Band + Gr. Pay 2	पदांची संख्या No. of posts		Designation 1
		2021-2022 3	2022-2023 4	
<b>१ राजपत्रित-</b>	<b>Rs.</b>			<b>Gazetted-</b>
महासंचालक ..	7th Pay Commission ..	1	1	Director Cadre Post
(पो. म. सं. दर्जाच्या अधिकाऱ्याने धारण केलेले	Pay matrix level No. 16 cell No. 4			(Held by officer of the rank of D. G. P.)
अपर महासंचालक ..	Pay Mmatrix Level No. 15 Cell No. 8 ..	2	2	Addl. D. G.
अपर पो. आ./पोलीस उपमहानिरीक्षक	Pay Matrix Level No. 13A (131100-216600)	1	1	Addl. CP/DIGP
पोलीस उपआयुक्त/पोलीस अधीक्षक	S-23 67,700-2,08,700 ..	7	7	D. C. P./ S. P.
उपसंचालक (महसूल)	S-25 78,800-2,09,200 ..	1	1	Deputy Director (Revenue) A.C.B.
उपसंचालक (वन), अॅन्टी करप्शन ब्युरो	37,400-67,000 + 8,700 ..	1	1	Dy. Director (Forest) A.C.B.
उपसंचालक (विक्रीकर), अॅन्टी करप्शन ब्युरो	S-23 67,700-2,08,700 ..	1	1	Deputy Director (Sales Tax) A.C.B.
उपसंचालक (सार्वजनिक बांधकाम विभाग); अॅन्टी करप्शन ब्युरो	S-23 67,700-2,08,700 ..	1	1	Dy. Director (P.W.D.) A. C. B.
अपर पोलीस उपआयुक्त/अपर पोलीस अधीक्षक, अॅन्टी करप्शन ब्युरो	S-23 67,700-2,08,700 ..	16	16	Addl. DCP/Addl. Supdt. of Police
सहायक पोलीस आयुक्त/पोलीस उपअधीक्षक, अॅन्टी करप्शन ब्युरो	S-20 56,100-1,77,500 ..	94	95	Asstt. Commr. of Police/Dy. Supdt. of Police, A. C. B.
पोलीस निरीक्षक, अॅन्टी करप्शन ब्युरो	S-18 49,100-1,55,800 ..	169	169	Police Inspector, A. C. B.
स्वीय सहायक	S-16 44,900-1,42,400 ..	1	1	Personal Asstt.
वरिष्ठ कार्यालय अधीक्षक	S-15 41,800-1,32,300 ..	4	4	Sr. Office Superintendent
उपसंचालक (लेखा)	S-23 67,700-2,08,700 ..	1	1	Dy. Director (Account)
सनदी लेखापाल	Rs. 9,300-34,800 + 4,300 ..	--	--	Chartered Accountant
विधी सल्लागार	Rs. 35,000 + Rs. 5,000 दरमहा ..	1	1	Legal Advisor
विधी अधिकारी, गट-ब	Rs. 15,000 + Rs. 5,000 दरमहा ..	8	8	Legal Officer, Gr. 'B'
कनिष्ठ कार्यालय अधीक्षक	S-14 38,600-1,22,800 ..	02	02	Junior Office Superintendent
सहायक लेखा अधिकारी	S-15 41,800-1,32,300 ..	01	01	Assistant Accounts Officer
वरिष्ठ स्वीय सहायक	S-23 67,700-2,08,700 ..	01	01	Sr. Personal Assistant
निवड श्रेणी पोलीस अभियोक्ता	S-23 67,700-2,08,700 ..	02	02	
	<b>एकूण (राजपत्रित अधिकारी)</b> ..	<b>315</b>	<b>316</b>	<b>Total</b>
<b>२ अराजपत्रित, वर्ग - ३</b>				<b>Non-Gazetted, Class -III</b>
पोलीस हवालदार/स. पो. उपनिरीक्षक	S-8 25,500-81,100 Spl. Pay Rs. 750 ..	206	207	Head Constable
पोलीस शिपाई	S-7 21,700-69,100 Spl. Pay Rs. 750 ..	290	290	Police Constable
प्रमुख लिपिक	S-13 35,400-1,12,400 ..	16	16	Head Clerk
वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	S-8 25,500-81,100 ..	29	29	Senior Grade Clerk
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	S-6 19,900-63,200 ..	51	50	Junior Grade Clerk
टंकलेखक	S-6 19,900-63,200 ..	04	04	Typist
उच्च श्रेणी लघुलेखक	S-15 41,800-1,32,300 ..	08	08	Higher Grade Stenographer
निम्न श्रेणी लघुलेखक	S-14 38,600-1,22,800 ..	05	05	Lower Grade Stenographer
लेखापरीक्षक	S-14 38,600-1,22,800 ..	1	2	Auditor
रेडिओ यांत्रिकी	S-8 25,500-81,100 ..	1	1	Radio Mechanic
कनिष्ठ अभियंता	S-14 38,600-1,22,800 ..	0	0	Junior Engineer
सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	S-10 29,200-92,300 ..	68	68	Asstt. Police Sub-Inspector
पोलीस नाईक/चा. पो. नाईक	S-8 25,500-81,100 ..	337	336	Police Naik/Driver Police Naik
	<b>एकूण (राजपत्रित)</b> ..	<b>1016</b>	<b>1016</b>	<b>Total</b>
<b>२ अराजपत्रित, वर्ग - ४</b>				<b>Non-Gazetted, Class -IV</b>
चपराशी (नाईक)	S-3 16,600-52,400 ..	5	7	(Peon) Naik
चपराशी	S-1 15,000-47,600 ..	52	50	Peon
सफाईगार	S-1 15,000-47,600 ..	38	38	Sweeper
	<b>एकूण वर्ग चार</b> ..	<b>95</b>	<b>95</b>	<b>Total</b>
	<b>एकूण</b> ..	<b>1426</b>	<b>1427</b>	<b>Grand Total</b>

## (२) वित्तीय आवश्यकता

## (II) Financial Requirements

तक्ता १

तपशील 1	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals Amounts 2021-2022		अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023	
	2		3	
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>				
(००) (०३)--लाचलुचपतविरोधी केंद्र-- [ अनिवार्य ] [ २०५५००५२ ]				
01	वेतन	841290	1094820	
03	अतिकालिक भत्ता	159	54	
05	बक्षिसे	—	300	
06	दूरध्वनी, वीज आणि पाणीशुल्क...	3898	8136	
10	कंत्राटी सेवा	—	600	
11	प्रवास खर्च	1135	4642	
12	विदेश प्रवास भत्ता	—	—	
13	कार्यालयीन खर्च	28000	43198	
14	भाडे, पट्टी व कर	2415	6142	
17	संगणकावरील खर्च	230	20	
18	सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	—	—	
20	इतर प्रशासकीय खर्च	—	25	
22	शस्त्रे व दारुगोळा	—	—	
27	गौण बांधकामे	—	01	
28	व्यावसायिक व विशेष सेवा	—	1380	
41	गुप्तसेवा खर्च	1000	5000	
50	इतर खर्च	—	—	
	भारित	—	—	
	दत्तमत	—	3300	
<b>एकूण दत्तमत</b>		<b>878127</b>	<b>1170099</b>	

TABLE I

(रुपये हजारत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024	Particulars
4	5	1
		A. <i>Activity classification –</i>
		(00) (03) Anti Corruption Bureau [Committed] [20550052]
953481	–	01 Salaries
41	–	03 Overtime Allowance
225	–	05 Awards
6769	–	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
–	–	10 Contractual Services
3316	–	11 Travel Expenses
–	–	12 Foreign Travel Expenses
37541	–	13 Office Expenses
3500	–	14 Rent, Rates and Taxes
2501	–	17 Computer Expenses
–	–	18 Off day Compensation
19	–	20 Other Administrative Expenses
–	–	22 Arms and Ammunition
1	–	27 Minor Works
1380	–	28 Professional Special Expenses
3750	–	41 Secret Service Expenditure
–	–	<i>Charged</i> } 50 Other
200	–	<i>Voted</i> } Expenditure
1012605	–	<b>Total Voted</b>

### दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई

राज्यात दहशतवादी कारवायांना त्वरेने, वेगाने व परिणामकारकपणे आळा घालण्यासाठी दहशतवादविरोधी पथकाची स्थापना शासन निर्णय क्रमांक एसएसए-१०/०३/५/विशा-४, दिनांक ८ जुलै २००४ अन्वये करण्यात आली आहे. त्यामध्ये कार्यकारी संवर्गातील २१ पदे व अकार्यकारी संवर्गातील ०५ पदे मिळून एकूण २६ पदे निर्माण करण्यात आली आहेत. दहशतवादविरोधी पथकाचे प्रमुख म्हणून यापूर्वी विशेष पोलीस महानिरीक्षक हे पद होते. परंतु शासन निर्णय क्रमांक आयएसएस-१००९/प्र.क्र.६०/विशा-४, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक २७ जुलै २००९ अन्वये दहशतवादविरोधी पथक हे पोलीस महासंचालक (अभियान) यांचे अधिपत्याखाली आणण्यात आले असून, दहशतवादविरोधी पथकाचे प्रमुख म्हणून विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांचेऐवजी श्रेणीवाढ करून अप्पर पोलीस महासंचालक हे पद निर्माण करण्यात आले आहे.

दहशतवादविरोधी पथकासाठी पोलीस आयुक्त, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील मंजूर पदामधून ०५ पोलीस निरीक्षक, १० पोलीस उपनिरीक्षक, ०५ पोलीस हवालदार, ०५ पोलीस नाईक आणि १५ पोलीस शिपाई अशी एकूण ४० पदे सन २००६ मध्ये वर्ग करण्यात आली होती. सदर पदे पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचे दिनांक ३० ऑगस्ट २०१० रोजीच्या आदेशान्वये पुन्हा त्यांचे आस्थापनेवर वर्ग करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले होते. शासन पत्र क्रमांक ईएसटी-०१११/प्र.क्र. २७२/विशा-४, दिनांक १५ जून २०१२ अन्वये वाढत्या दहशतवादी विरोधी कारवाया विचारात घेता, दहशतवाद विरोधी पथकाच्या पदांमध्ये कपात करणे उचित नसल्याने, सदर ४० पदे दहशतवादविरोधी पथकाकडेच ठेवण्याबाबत पोलीस आयुक्त, मुंबई यांना कळविले असून, त्या अनुषंगाने पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे का. आ. क्र. पोआ/कक्ष-२(६)/रवका/०७/१२, दिनांक २८ ऑगस्ट २०१२ अन्वये तसे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई कार्यालयासाठी कार्यकारी संवर्गातील (पोलीस अधिकारी / अंमलदार) ४४२ पदे आणि अकार्यकारी संवर्गातील २५ पदे मिळून एकूण ४६७ पदे मंजूर आहेत. (सदर पदांपैकी पोलीस उपमहानिरीक्षकाचे ०१ पद पुणे येथे आणि पोलीस अधीक्षकाचे ०१ पद औरंगाबाद येथे आहे.) सदर पदांपैकी पोलीस आयुक्त, मुंबई कार्यालयाकडून वाटप करण्यात आलेली ४० पदे आणि शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-३११०/प्र.क्र. ४२८/पोल-३, दिनांक १५ जून २०११ अन्वये निर्माण झालेल्या ०५ सहायक पोलीस आयुक्तांच्या पदांना उत्तेजनार्थ योजना लागू झालेली आहे.

शासन निर्णय क्रमांक :- आयएसएस-१२१७/प्र.क्र.६८०/विशा-४, दिनांक १५ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये दहशतवादविरोधी पथकातील पोलीस शिपाई ते सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, तसेच पोलीस उपनिरीक्षक ते सहायक पोलीस निरीक्षक यांच्या मंजूर पदातील संख्येमध्ये कोणतीही पदे भरण्याबाबत मंजूर संख्येच्या मर्यादेत राहून पदामध्ये बदल करण्याचे अधिकार अपर पोलीस महासंचालक, दहशतवादविरोधी पथक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना राहतील.

शासन निर्णय क्रमांक :- एसएसए-०९१८/प्र.क्र.३२१/विशा-४, दिनांक ५ नोव्हेंबर २०१८ अन्वये दहशतवादविरोधी पथकास बाह्य यंत्रणेकडून कंत्राटी पद्धतीने सफाई कामगारांची पदे भरण्यास मान्यता मिळाली आहे.

शासन निर्णय क्रमांक :- एमआयएस-०९१८/प्र.क्र.२९०/विशा-४, दिनांक १९ डिसेंबर २०१८ अन्वये रॅडीकलायझेशन झालेल्या व्यक्तींच्या मनोनितीय चाचणी व समुपदेशन योजना दहशतवाद विरोधी पथकामार्फत राबविण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे.

### दहशतवादविरोधी पथक, उर्वरित महाराष्ट्र (नागपूर, औरंगाबाद, पुणे, नाशिक, अकोला व नांदेड युनिट)

दहशतवादविरोधी पथक, नागपूर व औरंगाबाद आणि उपपथक, पुणे व नाशिक यांची स्थापना शासन निर्णय क्रमांक एसएसए-१००६/प्र.क्र.३६३/विशा-४, दिनांक २३ एप्रिल २००७ अन्वये विविध संवर्गातील १२६ पदांच्या मंजूरीसह करण्यात आलेली आहे आणि शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-३१०६/१२१४/प्र.क्र.३११/पोल-३, दिनांक १४ जून २००७ अन्वये सदर पथकासाठी अतिरिक्त ९२ पदे मंजूर करण्यात आली असून, त्यांचे वाटप शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक एपीओ-३१०६/१२१४/प्र.क्रमांक ३११/पोल-३, दिनांक १४ मार्च २००८ अन्वये करण्यात आले आहे. तसेच शासन निर्णय क्रमांक रापोसे-०५/२००१/प्र.क्रमांक १६२/पोल-१अ, दिनांक २२ सप्टेंबर २००८ अन्वये मुंबईतील ०५ सहायक पोलीस आयुक्तांच्या पदांपैकी, ०२ सहायक पोलीस आयुक्तांची पदे प्रत्येकी एक प्रमाणे नागपूर व औरंगाबाद युनिटसाठी वाटप करण्यात आलेली आहेत. शासन निर्णय क्रमांक एपीओ-३१०९/८३६/प्र.क्र.३४०/पोल-३, दिनांक ३१ डिसेंबर २००९ अन्वये अकोला व नांदेड युनिटसाठी प्रत्येकी ३० पदे निर्माण करण्यात आली आहेत.

शा.नि.क्र. अ.पी.ओ-३६१६/प्र.क्र. १२८/पोल-३, दिनांक २२ डिसेंबर २०१६ अन्वये दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई कार्यालयातील पोलीस उपआयुक्त (माहिती व विश्लेषण कक्ष) व पोलीस उपआयुक्त (तांत्रिक माहिती संशोधन) या दोन पदांचे विलिनीकरण करून पोलीस उपआयुक्त (तांत्रिक माहिती संशोधन व माहिती विश्लेषण कक्ष) असे एक पद निर्माण केले व उर्वरित पोलीस उप आयुक्त पदाचे पोलीस अधीक्षक, द. वि. प. पुणे या पदामध्ये रूपांतर करण्यात आले आहे.

उर्वरित महाराष्ट्रातील एकूण मंजूर पदसंख्या व दिनांक ३१ डिसेंबर २००९ च्या शासन निर्णयान्वये  
निर्माण झालेली पदे विचारात घेऊन सध्याची एकूण मंजूर पदसंख्या

अ. क्र.	पदनाम	नागपूर	औरंगाबाद	नाशिक	पुणे	सोलापूर	अकोला	नांदेड	एकूण
१	पोउपमनि	००	००	००	००	००	००	००	००
२	पोउआ/पोअ	००	०१	००	०१	००	००	००	०२
३	स. पो. आ.	०१	०१	००	०१	००	००	०	०३
४	पो. नि.	०२	०२	०२	०१	०१	०१	०१	१०
५	सहा. पो. नि.	०२	०२	०४	०३	०१	०२	०२	१६
६	पो. उ. नि.	०४	०४	०५	०३	०२	०२	०२	२२
७	सहा. पो. उ. नि.	०२	०२	०१	०१	००	००	००	०६
८	पो. हवा.	०७	०७	०५	०३	०२	००	००	२४
९	पोलीस शिपाई	२१	२१	१७	१३	०४	२५	२५	१२६
१०	पोलीस शिपाई	१८	१८	१५	०९	०६	००	००	६६
११	पो. शि. चा.	०६	०६	०३	०२	०१	००	००	१८
	<b>एकूण</b>	<b>६३</b>	<b>६४</b>	<b>५२</b>	<b>३७</b>	<b>१७</b>	<b>३०</b>	<b>३०</b>	<b>२९३</b>



**दहशतवादविरोधी पथकाचे उन्नतीकरण करणे :-**

शासन निर्णय क्रमांक आयएसएस-१००९/प्र.क्र.६०/विशा-४, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक २७ जुलै २००९ अन्वये पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे आस्थापनेवरील उपलब्ध पदांमधून अंतर्गत वर्गीकरणाने कार्यकारी संवर्गातील २६५ पदे आणि अकार्यकारी संवर्गातील १३ पदे अशी एकूण २७८ पदे उपलब्ध करून देण्याबाबत आदेश निर्गमित केलेले आहेत. सदर आदेशास अनुसरून दिनांक ३१ डिसेंबर २००९ च्या शासन निर्णयान्वये कार्यकारी संवर्गातील (पोलीस अधिकारी/अंमलदार) २६३ पदे मंजूर झालेली आहेत. परंतु सदर पदांचे प्रशासकीय व आस्थापनाविषयक कामकाज करणेसाठी अकार्यकारी संवर्गातील (लिपिकवर्गीय कर्मचारी) १३ पदे वर्ग झालेली नसल्यामुळे, त्यांचा समावेश करण्यात आलेला नाही.

शा.नि.क्र. अ.पी.ओ-३६१६/प्र.क्र. १२७/पोल-३, दिनांक ३० नोव्हेंबर २०१६ अन्वये स. पो. नि. दर्जाची ०२ पदे, संगणक तज्ज्ञ या पदामध्ये रूपांतरित करण्यात आली आहेत. तसेच शा.नि.क्र. अ.पी.ओ-३६१६/प्र.क्र. ९४/पोल-३, दिनांक १ फेब्रुवारी २०१७ अन्वये पो. नि. पदाचे १ माहिती तंत्रज्ञान तज्ज्ञ पदात रूपांतर करण्यात आले आहे.

शा.नि.क्र. आयपीएस-१७१६/प्र.क्र. ४५०/पोल-१, दिनांक ७ मार्च २०१७ अन्वये पोलीस उपमहानिरीक्षक दहशतवाद विरोधी पथक, पुणे हे पद बृहन्मुंबई येथे स्थलांतरित करण्यात आले आहे. शा.नि.क्र. अ.पी.ओ-३५१५/प्र.क्र.-२९८/पोल-३, दिनांक १८ सप्टेंबर २०१७ अन्वये दहशतवाद विरोधी पथक, नवी मुंबई युनिट तसेच शा.नि.क्र. अ.पी.ओ-१२१७/प्र.क्र.-४८/पोल-३, दिनांक १८ सप्टेंबर २०१७ अन्वये दहशतवाद विरोधी पथक, सोलापूर युनिट स्थापन करण्यात आली आहेत.

**दहशतवादविरोधी पथकासाठी मंजूर पदांचे आस्थापना व लेखाविषयक कामकाज :-**

दहशतवादविरोधी पथके आणि उपपथके यासाठी मंजूर झालेल्या सर्व पदांचे आस्थापना व लेखाविषयक बाबी (उदा. नियुक्त्या, बदल्या, रजा, वेतन इ.) संबंधित पोलीस आयुक्त/पोलीस अधीक्षक यांच्या आस्थापनेवरून कमी करून अपर पोलीस महासंचालक, दहशतवादविरोधी पथक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे अधिपत्याखाली शासन निर्णय क्रमांक एसएसए-१००९/प्र.क्र.४२५/विशा-४, दिनांक १४ सप्टेंबर २०१० अन्वये करण्यात येत आहेत.

**दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई आणि उर्वरित महाराष्ट्रासाठी मंजूर कार्यरत आणि रिक्त पदांबाबतची एकत्रित माहिती**

अ. क्र.	पदनाम	मंजूर संख्याबळ				एकूण मंजूर कार्यरत	रिक्त	
		मुंबई	ठाणे	नवी मुंबई	उर्वरित महाराष्ट्र			
०१	अपर पोलीस महासंचालक	०१	००	००	००	०१	०१	००
०२	विशेष पोलीस महानिरीक्षक	०१	००	००	--	०१	००	०१
०३	पोलीस उपमहानिरीक्षक	०१	००	००	००	०१	०१	००
०४	पोलीस उपआयुक्त	०२	००	००	०२	०४	०४	००
०५	सहायक पोलीस आयुक्त	०७	००	००	०३	१०	०२	०८
०६	पोलीस निरीक्षक	३१	०२	०२	१०	४५	३९	०६
०७	माहिती तंत्रज्ञान तज्ज्ञ	०१	००	००	००	०१	००	०१
०८	सहायक पोलीस निरीक्षक	४१	०४	०४	१६	६५	५१	१४
०९	संगणक तज्ज्ञ	०२	००	००	००	०२	००	०२
१०	पोलीस उपनिरीक्षक	४६	०६	०६	२२	८०	१८	६२
११	सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	०३	०१	०१	०६	११	११	००
१२	पोलीस हवालदार	४०	०३	०३	२४	७०	७०	००
१३	पोलीस नाईक	६६	१२	१२	१२६	२१६	२१५	०१
१४	पोलीस शिपाई	१०५	१०	१०	६६	१९१	१८७	०४
१५	पोलीस शिपाई, चालक	००	००	००	१८	१८	१६	०२
१६	प्रशासकीय अधिकारी	०१	००	००	००	०१	०१	००

दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई आणि उर्वरित महाराष्ट्रासाठी मंजूर कार्यरत आणि रिक्त पदांबाबतची एकत्रित माहिती-चालू

अ. क्र.	पदनाम	मंजूर संख्याबळ				एकूण मंजूर	कार्यरत	रिक्त
		मुंबई	ठाणे	नवी मुंबई	उर्वरित महाराष्ट्र			
१७	कार्यालय अधीक्षक	०१	००	००	००	०१	०१	००
१८	प्रमुख लिपिक	०१	००	००	००	०१	००	०१
१९	वरिष्ठ लिपिक	०५	००	००	००	०५	०४	०१
२०	कनिष्ठ लिपिक	०८	००	००	००	०८	०३	०५
२१	उच्चश्रेणी लघुलेखक	०२	००	००	००	०२	००	०२
२२	निम्नश्रेणी लघुलेखक	०१	००	००	००	०१	००	०१
२३	स्टेनो टायपिस्ट	०१	००	००	००	०१	००	०१
२४	सफाई कामगार	०५	००	००	००	०५	०५	००
एकूण		३७२	३८	३८	२९३	७४१	६२९	११२

युनिट कार्यालयाचे नाव :-

अपर पोलीस महासंचालक, दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई यांचे कार्यालय

(दहशतवादविरोधी पथक, मुंबई आणि उर्वरित महाराष्ट्रातील युनिटचा एकत्रित अहवाल)

दिनांक १ जानेवारी २०२१ ते दिनांक ३१ डिसेंबर २०२१ या कालावधीत दाखल केलेल्या गुन्ह्यांचा तपशील

अ. क्र.	वर्षभरात आलेल्या केसेसचा संदर्भ	एकूण प्राप्त केसेस	तपासाधीन गुन्हे	निकाली काढण्यात आलेल्या केसेस		प्रलंबित केसेस
				दोषारोपपत्र दाखल झालेले गुन्हे	न्यायालयात निकाल लागलेले गुन्हे	
१	२	३	४	५	६	७
१	आय. पी. सी. / UAPA ...	०६	०१	०५	--	०६
२	स्थानिक गुन्हा / आर्म्स अॅक्ट ...	०२	--	०२	--	०२
३	एन. डी. पी. एस. ...	०६	--	०६	--	०६

दिनांक १ जानेवारी २०२२ ते दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ या कालावधीत दाखल झालेल्या गुन्ह्यांचा तपशील

अ. क्र.	वर्षभरात आलेल्या केसेसचा संदर्भ	एकूण प्राप्त केसेस	तपासाधीन गुन्हे	निकाली काढण्यात आलेल्या केसेस		प्रलंबित केसेस
				दोषारोपपत्र दाखल झालेले गुन्हे	न्यायालयात निकाल लागलेले गुन्हे	
१	२	३	४	५	६	७
१	आय. पी. सी. / UAPA ... (NIA ला वर्ग करण्यात आले आहे.)	४+९	११	०२	--	--
२	स्थानिक गुन्हा / आर्म्स अॅक्ट ...	०१+०२	०३	--	--	--
३	एन. डी. पी. एस. ...	०६	०५	०१	--	--

शासन निर्णय क्रमांक एमआयएस-२४०९/प्र.क्र. ४७/बीयुडी-१, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई दिनांक ६ फेब्रुवारी २००९ अन्वये दहशतवाद विरोधी पथक, मुंबई कार्यालयास माहिती क्रमांक बी-१ "२०५५-पोलीस" या मुख्य लेखाशीर्षाखाली "(००) (०५) दहशतवाद विरोधी पथक (२०५५ ०५७९) (योजनेतर/दत्तमत)" हे नवीन उपशीर्ष/उद्दिष्ट उघडण्यास मजुरी दिली आहे. तसेच सदर लेखाशीर्षातर्गत वित्तीय वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. त्याबाबतची माहिती खालीलप्रमाणे सादर करण्यात येत आहे.

(२) वित्तीय आवश्यकता २०५५-पोलीस

(II) Financial Requirements 2055-Police

तक्ता १

		(रु. हजारों/Rs. in thousands)				
कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	Programme	
	Actuals 2021-2022	Budget Estimate 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024		
1	2	3	4	5	1	
(००) (०५) दहशतवाद विरोधी पथक - (२०५५ ०५७९) (अनिवार्य)					(००) (०५) -Anti Terrorist Squad (20550571) (Committed)	
०१ वेतन ..	668642	898858	783408	-	01 Salaries	
०२ मजुरी ..	116	128	404	-	02 Wages	
०५ बक्षिसे ..	-	1400	4400	-	05 Rewards	
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणी ..	2189	5800	7950	-	06 Telephone, Electricity and Water charges.	
१० कंत्राटी सेवा ..	-	900	300	-	10 Contractual Services	
११ देशातर्गत प्रवास खर्च ..	1990	12783	4642	-	11 Domestic Travel Expenses.	
१२ विदेश प्रवास खर्च ..	-	11	8	-	12 Foreign Travel Expenses.	
१३ कार्यालयीन खर्च ..	4388	4091	5968	-	13 Office Expenses	
१४ भाडे, पट्टी व कर ..	240	500	550	-	14 Rent, Rates and Taxes	
१७ संगणक खर्च ..	-	2000	5664	-	17 Computer Expenses	
१८ सुटीच्या दिवशी केलेल्या ..	-	700	525	-	18 Off day Compensation	
कामाबद्दल रोख भरपाई.						

१९	आहार भत्ता	..	—	133	95	19 Diet Charges
२०	इतर प्रशासकीय खर्च	..	—	1	1	20 Other Administrative Expenses.
२१	पुरवठा व सामग्री	..	—	100	75	21 Supplies and Material
२४	पेट्रोल, तेल, वंगण	..	—	5500	1250	24 Petrol, Oil, Lubricants
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी	..	—	1	1	26 Advertising and Publicity.
२८	व्यावसायिक सेवा	..	—	500	425	28 Professional Services
४१	गुप्त सेवा खर्च	..	—	20000	15000	41 Secret Service Expenditure.
५०	इतर खर्च	..	—	100	75	50 Other Charges
५१	मोटर वाहने	..	—	50	38	51 Motor Vehicle
५२	यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	..	—	80	57	52 Machinery and Equipments.
	एकूण	..	677565	953636	830836	Total

## कार्यक्रम ५

### महिला व बाल अपराध प्रतिबंध विभाग

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिनांक १९ डिसेंबर २०१७ रोजी दिलेल्या निकालामध्ये महिला अत्याचारासंदर्भात आवश्यक उपाययोजना करण्याकरिता एक स्वतंत्र कक्ष पोलीस मुख्यालयामध्ये निर्माण करून, सदर कक्षाचे प्रमुख विशेष पोलीस महानिरीक्षक दर्जाचे अधिकारी असावेत असे आदेशित केले आहे. त्यानुसार शासन निर्णय, दिनांक ८ मार्च २०१८ अन्वये विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महिला व बाल अपराध प्रतिबंध विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई हे पद नव्याने निर्माण करून ते नागरी हक्क संरक्षण विभागापासून वेगळे करण्यात आलेले आहे. या विभागाचे प्रमुख हे विशेष पोलीस महानिरीक्षक दर्जाचे अधिकारी असून, पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत आहेत.

#### महिला अत्याचार प्रतिबंध संबंधी प्रशिक्षण व कायद्याबाबत कामकाज :-

- महिलांवरील अत्याचार संबंधी कायद्यातील सुधारणा संदर्भात पोलीस घटकांना वेळोवेळी परिपत्रके निर्गमित करणे.
- कायद्यासंदर्भात शासनाकडून तसेच न्यायालयाकडून प्राप्त सूचना घटकांना निर्देशित करून त्याचा पाठपुरावा करणे.
- शासकीय, निमशासकीय व अशासकीय संस्थांच्या मदतीने वेळोवेळी प्रशिक्षण आयोजित करणे.
- POSCO कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी गठित टास्कफोर्स कामकाजावर देखरेख करणे.
- महिलांच्या हक्कासंबंधी जनजागृती, कार्यशाळा, चर्चासत्र, शिबीर, प्रशिक्षण आयोजित करणे / अंमलबजावणी व त्यासंबंधित कामकाज व पत्रव्यवहार करणे.
- महिला संरक्षणसंबंधात कार्यरत असलेल्या स्वयंसेवी संस्थांशी समन्वय साधून त्यांचे सहकार्य घेऊन घटकांना मार्गदर्शन करणे.
- बलात्कार व बलात्कारासह POSCO गुन्ह्यासंबंधी आढावा व निर्गतीचे प्रमाण वाढविणे याबाबतचे कामकाज ITSSO पोर्टल संबंधी घटकांना सूचना देऊन पूर्तता करणे.
- महिलांवरील अत्याचार प्रकरणी दाखल होणाऱ्या गुन्ह्यांचा तपास त्वरित करण्याच्या दृष्टिकोनातून तपास अधिकारी यांना प्रशिक्षण देणे.

#### महिला अत्याचार प्रतिबंध संबंधी कार्यालयीन कामकाज :-

- विधानसभा, विधानपरिषद, लोकसभा, राज्यसभा, तारांकित / अतारांकित प्रश्न, कपात सूचना / आश्वासन / लक्षवेधी सूचनांबाबतची माहिती शासनास सादर करणे.
- मा. मुंबई उच्च न्यायालय, सर्वोच्च न्यायालय, राज्य महिला आयोग, राष्ट्रीय महिला आयोग यांनी मांगितलेल्या माहितीस अनुसरून पत्रव्यवहार करणे व माहितीची पूर्तता करणे.
- महिला सुरक्षा संबंधी विविध उपाययोजना करणे व घटकांना मार्गदर्शन करणे.
- महिला व बालकांसंबंधी तक्रारीची दखल संवेदनशीलपणे घेऊन अशा गुन्ह्यांचा तपास विहित वेळेत करण्याबाबत सूचना, परिपत्रके व एसओपी वेळोवेळी घटकांना निर्गमित करणे.
- महिला संबंधात निरनिराळ्या जनहित याचिका, विशेष हक्क संरक्षण याचिका याबाबत मा. उच्च व सर्वोच्च न्यायालय यांनी दिलेले निकालाची माहिती घटकांना पुरविणे व निर्देशांची अंमलबजावणी घटकांकडून करून घेणे व संबंधित परिपत्रके तयार करणे व शासनास अहवाल सादर करणे.
- NCRB व SCRB यांनी मागितलेली माहिती / अहवालाची पूर्तता करणे.

#### बालकांसंबंधी प्रशिक्षण व कायद्याबाबत कामकाज :-

- बालकांसंबंधी कायद्यातील सुधारणांबाबत प्रशिक्षण देणे.
- बालकांच्या हक्कासंबंधी जनजागृती, कार्यशाळा, चर्चासत्र, शिबीर, प्रशिक्षण आयोजित करणे / अंमलबजावणी व त्यासंबंधित कामकाज व पत्रव्यवहार करणे.
- बालक संरक्षणासंबंधात कार्यरत असलेल्या स्वयंसेवी संस्थांशी समन्वय साधून त्यांचे सहकार्य घेऊन घटकांना मार्गदर्शन करणे.
- विशेष बाल पोलीस पथक व घटकांतील महिला / बालक संबंधी स्थापन पथकाच्या कामकाजाचा आढावा घेणे, या पथकातील महिला व बाल विकास मंत्रालयाकडून नेमण्यात येणाऱ्या दोन समाजसेवकांच्या मदतीने विशेष बाल पोलीस अधिकारी यांचे प्रशिक्षण आयोजित करणे.
- हरविलेल्या बालकांचा शोध घेणेकामी ऑपरेशन मुस्कान सर्व पोलीस घटकांकडून राबविण्यात येते.

**बालकांसंबंधी कार्यालयीन कामकाज :-**

- विधानसभा, विधानपरिषद, लोकसभा, राज्यसभा तारांकित / अतारांकित प्रश्न / कपात सूचना / आश्वासन लक्षवेधी सूचनांबाबतची माहिती शासनास पाठविणे.
- बालकांच्या सुरक्षेसंदर्भात वेगवेगळे प्रस्ताव तयार करणे.
- हरविलेले / पळविलेले बालकांची माहिती मासिक अहवाल घटकांकडून प्राप्त करून घेणे.
- बालक संबंदात निरनिराळ्या जनहित याचिका, विशेष हक्क संरक्षण याचिका याबाबत मा. उच्च व सर्वोच्च न्यायालय यांनी दिलेले निकालाची माहिती घटकांना पुरविणे व निर्देशांची अंमलबजावणी घटकांकडून करून घेणे व त्यासंबंधी परिपत्रके तयार करणे व शासनास अहवाल सादर करणे.

**अनैतिक मानवी वाहतूक संबंधी कायद्याबाबत कामकाज :-**

- अनैतिक मानवी वाहतूक संबंधी कायद्यात सुधारणा तसेच सुधारणांबाबत पोलीस घटकांना प्रशिक्षण देणे.
- नव्याने स्थापन ४५ अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंध कक्षांकरिता महिला व बाल अपराध प्रतिबंध विभाग हे कार्यालय नोडल असल्याने त्याबाबतचे कामकाज पाहणे.
- महिला व बालक तसेच मानवी तस्करीबाबत दाखल होणाऱ्या गुन्ह्यांचा तपास त्वरित करण्याच्या दृष्टिकोनातून संबंधितांना प्रशिक्षण देणे.
- अनैतिक मानवी वाहतूक संबंदात आंतरजिल्हा समन्वय राखणे व अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंध कक्षाचा आढावा घेणे, मार्गदर्शन करणे, प्रशिक्षण घेणे व शिबीर आयोजित करणे.

**अनैतिक मानवी वाहतूक संबंधी सांख्यिकी माहिती संकलित करणेचे कामकाज :-**

- मासिक, तिमाही, वार्षिक अहवाल कामकाज ( बैठकी व कार्यालयीन कामकाजाकरिता सांख्यिकी ).
- महिला, बालक, अनैतिक मानवी तस्करीबाबत घडणाऱ्या गुन्ह्यांसंबंदात जनहित याचिकांमध्ये / मा. न्यायालयाचे निर्णय अंमलबजावणीकरिता विविध सांख्यिकी माहिती गोळा करून न्यायालयात व शासनास सादर करून प्रसंगी प्रतिज्ञापत्राकामी लागणारी माहिती पुरविणे.
- घटकस्तरावर महिला अत्याचार प्रतिबंध कक्ष, महिला साहाय्य कक्ष, महिला सुरक्षा समिती, महिला दक्षता समिती, हुंडाबळी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना, तपास पथक, विशेष व जलदगती न्यायालये, महिला समुपदेशन केंद्र, छेडछाड व विनयभंग प्रतिबंधात्मक पथके, कामाच्या ठिकाणी महिलांचे लैंगिक शोषण रोखण्याकरिता समिती, महिला व मुलींच्या अनैतिक व्यापारास प्रतिबंध समिती, बस स्थानकांवरील महिला मदत केंद्रे, कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंध समिती, माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रात काम करणाऱ्या महिलांच्या सुरक्षेबाबतची समिती या समितीची कार्यपूर्तता घटक प्रमुखांकडून केली जाते व त्याबाबतचा आढावा या कार्यालयामार्फत घेतला जातो.
- महिला, बालक अत्याचाराबाबत व अनैतिक व्यापार प्रतिबंधाबाबत विविध स्वयंसेवी संस्था व वैयक्तिकरित्या दाद मागण्यासाठी करण्यात आलेली निवेदने व तक्रार अर्ज यांचा निपटारा करणे.

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. B-1/मागणी क्रमांक बी-१**

( रु. हजारों/ Rs. in thousands )

कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	Programme
	Actuals 2021-2022	Budget Estimate 2022-2023	Revised Estimates 2022-2023	Budget Estimates 2023-2024	
1	2	3	4	5	1
<b>(००) (०६) सायबर व महिला</b>					<b>(00) (06) –Cyber and Preven-</b>
<b>अत्याचार प्रतिबंध कक्ष (अनिवार्य)</b>					<b>tion of Atrocity against</b>
<b>(२०५५९०२३)</b>					<b>Women. (Committed)</b>
०१ वेतन	30181	37891	34412	41680	<b>(2055A023)</b>
०२ मजुरी	--	10	1	1	01 Salaries
०३ अतिकालिक भत्ता	--	1	1	1	02 Wages
०५ बक्षिसे	--	100	70	100	03 Overtime Allowances
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणी शुल्क.	667	630	567	630	05 Rewards
१० कंत्राटी सेवा	--	1	1	1	06 Telephone, Electricity
११ देशातर्गत प्रवास खर्च	44	1500	604	1575	and Water charges.
१२ विदेश प्रवास खर्च	--	150	75	150	10 Contractual Services
१३ कार्यालयीन खर्च	4941	7500	6750	7875	11 Domestic Travel
१४ भाडे, पट्टी व कर	50546	50000	45000	50000	Expenses.
१६ प्रकाशने	--	--	--	1	12 Foreign Travel
१७ संगणक खर्च	558	2250	1575	2363	Expenses.
१८ सुटीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	--	5	1	5	13 Office Expenses
					14 Rent, Rates and Taxes
					16 Publications
					17 Computer Expenses
					18 Off day Compensation

१९	आहार भत्ता	..	--	1	1	1	19 Diet Charges
२०	इतर प्रशासकीय खर्च	..	--	15	11	14	20 Other Administrative Expenses.
२१	पुरवठा व सामग्री	..	--	100	1	100	21 Supplies and Material
२२	शस्त्रे व दारुगोळा	..	--	--	--	--	22 Arms and Ammunition
२४	पेट्रोल, तेल, वंगण	..	--	1	1	1	24 Petrol, Oil, Lubricants
२५	पोशाख, राहुटी व भांडारे	..	88	150	75	150	25 Clothing, Tentage and Stores
२६	जाहिरात व प्रसिद्धी	..	--	500	15	500	26 Advertising and Publicity.
२७	लहान बांधकामे	..	--	13	1	14	27 Minor Works
२८	व्यावसायिक सेवा	..	4	100	85	100	28 Professional Services
४१	गुप्त सेवा खर्च	..	--	1000	700	1000	41 Secret Service Expenditure.
५०	इतर खर्च	..	--	12	8	12	50 Other Charges
५१	मोटार वाहने	..	--	1	1	1	51 Motor Vehicle
५२	यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	..	--	10	1	10	52 Machinery and Equipments.
एकूण - (००) (०६)		..	87029	101941	89957	106285	Total - (00) (06)
दत्तमत एकूण - १०१		..	7252041	10020008	9078705	10523948	Total Voted - 101
१०५, सीमा सुरक्षा							105, Border Security Force (00)
दल (००)							



**कार्यक्रम-६****सीमा सुरक्षा बल****प्रस्तावनात्मक टिप्पणी**

या गौण शीर्षाखाली मंजूर झालेल्या कर्मचारी वर्गाचे प्रमुख कार्य म्हणजे राज्यातील अत्यंत महत्त्वाच्या ठिकाणी लक्ष ठेवून तेथील सुरक्षिततेची काळजी घेणे व या बलातील कर्मचारी वर्ग राज्यातील अति महत्त्वाच्या ठिकाणी घातपाती कृत्ये होऊ नयेत ह्या संबंधीची गुप्तवार्ता मिळवून त्यावर अत्यंत हुशारीने नजर ठेवतो. तसेच हे लोक घातपाती कृत्ये, हेरगिरी, राष्ट्रविघातक कृत्ये आणि अत्यंत महत्त्वाच्या ठिकाणी मिळणाऱ्या घडामोडीची चौकशी करून संरक्षण व्यवस्थेला बळकटी आणण्याचा प्रयत्न करीत असतात.

## (२) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals Amount 2021-2022	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण—</b>		
१०५ सीमा सुरक्षा दल (२०५५००६१) (अनिवार्य)	470297	821223
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण—</b>		
१०५ सीमा सुरक्षा दल—		
०१ वेतन	467781	816410
०२ मजुरी	—	1
०३ अतिकालिक भत्ता	—	1
०५ बक्षिसे	—	1
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणीशुल्क	—	1
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	2516	4725
१२ विदेश प्रवास खर्च	—	1
१३ कार्यालयीन खर्च	—	1
१७ संगणक खर्च	—	1
१८ सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई	—	80
५० इतर खर्च	—	1
एकूण 'ब' स्थूल	420297	821223
वजा -- वसुली	—	—
एकूण 'ब' निव्वळ	470297	821223
<b>क. वित्तव्यवस्थेची साधने—</b>		
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष		
बी-१ २०५५	—	—
एकूण 'क' स्थूल	470297	821223
वजा -- वसुली	—	—
एकूण 'क' निव्वळ	470297	821223

TABLE I

(रुपये हजारत/ Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		A. <i>Activity classification –</i>
655554	903100	105 Border Security Force (20550061)(Committed)
		B. <i>Objectwise Classification–</i>
		Border Security Force –
653128	898051	01 Salaries
1	1	02 Wages
1	1	03 Overtime Allowance
1	1	05 Rewards
1	1	06 Telephone, Electric and Water Charges.
2362	4961	11 Domestic Travel Expenses
1	1	12 Foreign Travel Expenses
1	1	13 Office Expenses
1	1	17 Computer Expenses
56	80	18 Off day Compensation
1	1	50 Other Charges
655554	903100	Total 'B' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
655554	903100	Total 'B' Net
		C. <i>Source of Finance–</i>
		Demand No. Major Head
	–	B-1 2055
655554	903100	Total 'C' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
655554	903100	Total 'C' Net

## २०५५ पोलीस - १०५ सीमा सुरक्षा दल

तक्ता २ TABLE II

पदनाम 1	वेतनमान Pay Band + G.P.		पदांची संख्या 2021-2022 2022-2023		Designation 5
	2	3	4	5	
<b>राजपत्रित अधिकारी--</b>	<b>Rs.</b>				<b>Gazetted Officer –</b>
सहायक पोलीस महानिरीक्षक	.. 15,600-39,100+6,600	.. 1	1	1	Assistant Inspector General of Police
पोलीस उप आयुक्त	.. 15,600-39,100+6,600	.. 1	1	1	Deputy Commissioner of Police
पोलीस उप अधीक्षक/ सहायक पोलीस उप आयुक्त.	.. S-20 56,100-1,77,500	.. 4	4	4	Deputy Superintendent of Police/ Assistant Commissioner of Police.
पोलीस निरीक्षक	.. S-18 49,100-1,55,800	.. 19	19	19	Police Inspector
सहायक पोलीस निरीक्षक	.. S-18 49,100-1,55,800	.. –	–	–	Assts. Police Inspector
.. एकूण राजपत्रित	..	25	25	25	Total Gazetted
<b>अराजपत्रित --वर्ग २ व ३</b>					<b>Non-Gazetted Cl. II and III</b>
फौजदार	.. S-14 38,600-1,22,800	.. 60	60	60	Police Sub-Inspector
सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	.. S-10 29,200-92,300	.. –	–	–	Assts. Police Sub Inspector
लघुलेखक	.. S-15 41,800-1,32,300	.. 3	3	3	Stenographer
वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-8 25,500-81,100	.. 3	3	3	Senior Grade Clerk
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-6 19,900-63,200	.. 5	5	5	Junior Grade Clerk
हवालदार	.. S-9 26,400-83,600+ वि. वे. 500.	.. 377	377	377	Head Constable
पोलीस नाईक	.. S-8 25,500-81,100	.. –	–	–	
पोलीस शिपाई	.. S-7 21,700-69,100+ वि. वे. 500.	.. 785	785	785	Police Constable
.. एकूण अराजपत्रित वर्ग-३	..	1233	1233	1233	Total Non Gazetted Cl. III
<b>अराजपत्रित वर्ग ४—</b>					<b>Non-Gazetted Class IV</b>
चपराशी	.. S-1 15,000-47,600	.. 1	1	1	Peon
.. एकूण बेरीज	..	1234	1234	1234	Grand Total

## कार्यक्रम ७

## राज्य मुख्यालय पोलीस

## (१) बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्त यांचे कार्यालय

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे बृहन्मुंबई पोलीस दलाचे कार्यकारी व प्रशासकीय प्रमुख आहेत. त्यांच्या नियंत्रणाखाली त्यांना सहपोलीस आयुक्त (गुन्हे), सहपोलीस आयुक्त (आर्थिक गुन्हे), सहपोलीस आयुक्त (कायदा व सुव्यवस्था), सहपोलीस आयुक्त (प्रशासन) व सहपोलीस आयुक्त (वाहतूक) ही ५ पदे सहायक म्हणून दिलेली आहेत. या व्यतिरिक्त ११ अपर पोलीस आयुक्त (५ प्रादेशिक विभागांचे अपर पोलीस आयुक्त मिळून) दिलेले आहेत आणि ४२ पोलीस उपआयुक्त आहेत. गुप्तवार्ता केंद्र, त्याचप्रमाणे १३८ सहायक पोलीस आयुक्त, १,०७६ पोलीस निरीक्षक, १,०९३ सहायक पोलीस निरीक्षक, ३,५१६ पोलीस उपनिरीक्षक, ४,२९३ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, ११,९८९ पोलीस हवालदार, १५६ पोलीस नाईक तांत्रिक, २८९३९ पोलीस शिपाई असे एकूण ५,८८२ पोलीस अधिकारी, ४५,३७७ पोलीस कर्मचारी मिळून एकूण ५१,२५९ कर्मचारी आहेत आणि कार्यालयीन कर्मचारी वर्ग २, ३ व ४ चे एकूण १,३५९ कर्मचारी कार्यरत आहेत व ४५ विधी अधिकारी, व ०७ विधी अधिकारी गट-अ असे एकूण ५२ विधी अधिकारी कंत्राटी पद्धतीने कार्यरत आहेत.

कायदा व सुव्यवस्था आणि प्रशासन यामध्ये त्यांचे सरळ ओझे कमी करण्यासाठी, सहपोलीस आयुक्त मदत करतात, प्रशासकीय बाबतीत त्यांना मदत करण्यासाठी सहपोलीस आयुक्त (प्रशासन) यांची नियुक्ती केलेली आहे. बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था योग्यरितीने हाताळण्यासाठी अपर पोलीस आयुक्त, दक्षिण प्रादेशिक विभाग, अपर पोलीस आयुक्त, मध्य प्रादेशिक विभाग, अपर पोलीस आयुक्त, पूर्व प्रादेशिक विभाग व अपर पोलीस आयुक्त, पश्चिम प्रादेशिक विभाग व अपर पोलीस आयुक्त, उत्तर प्रादेशिक विभाग असे पाच अधिकारी आहेत. बृहन्मुंबईतील गंभीर स्वरूपाचे गुन्हे हाताळणे व अशा गुन्हेगारीला आळा घालण्यासाठी, राबविण्याच्या योजनेसाठी सहपोलीस आयुक्त, गुन्हे व सह पोलीस आयुक्त (आर्थिक गुन्हे) यांना मदत करण्यासाठी अपर पोलीस आयुक्त गुन्हे व पोलीस उप आयुक्त, गुन्हे तसेच आठ पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. मुंबई शहरामध्ये सामाजिक हालचालींवर लक्ष ठेवून कोणताही गैरप्रकार होऊ नये याबाबत दखल घेण्यासाठी विशेष शाखा १ ई ही शाखा निर्माण करून त्यासाठी १ अपर पोलीस आयुक्त व १ पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. तसेच विशेष शाखा १ मध्ये सुरक्षा व संरक्षण स्वतंत्ररित्या हाताळण्यासाठी १ अपर पोलीस आयुक्त व ३ पोलीस उपआयुक्त ही पदे अस्तित्वात आहेत. त्याचप्रमाणे बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी सशस्त्र दलावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी १ अपर पोलीस आयुक्त व ५ पोलीस उपआयुक्तांची पदे निर्माण करण्यात आली आहेत. तसेच शहरामध्ये उद्भवणाऱ्या दंगलीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी दोन दंगल काबू पथके तयार केली असून त्याकरिता एक पोलीस उपआयुक्त व दोन सहायक पोलीस आयुक्त अशी पदे निर्माण करण्यात आली आहेत. बृहन्मुंबईतील वाहतूक नियंत्रण कामाची देखरेख करण्यासाठी आणि तद्संबंधी विविध योजना राबविण्यासाठी एक सहपोलीस आयुक्त, १ अपर पोलीस आयुक्त व चार पोलीस उपआयुक्त यांची नेमणूक केलेली आहे. मोटार परिवहन विभागातील आणि बिनतारी संदेश विभागातील तांत्रिक कामाच्या देखरेखीसाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे दोन पोलीस उपआयुक्त नियुक्त केलेले आहेत. बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी एक सहपोलीस आयुक्त (कायदा व सुव्यवस्था), एक पोलीस उपआयुक्त, अभियान हे आहेत, तसेच बृहन्मुंबईसाठी एक स्वतंत्र अंमली पदार्थ विरोधी कोश असून त्यासाठी एक पोलीस उपआयुक्त आहे. बृहन्मुंबईतील ९४ पोलीस ठाणी पाच प्रादेशिक विभागात विभागलेली आहेत. या प्रत्येक प्रादेशिक विभागाच्या अधिपत्याखालील प्रत्येक परिमंडळाला एक पोलीस उपआयुक्त नेमलेला आहे. सध्या तेरा परिमंडळ कार्यालये कार्यरत आहेत. पोलीस उपआयुक्तांना योग्य त्या प्रमाणात मदतनीस म्हणून सहायक पोलीस आयुक्त दिलेले आहेत आणि पोलीस ठाणी/विभाग/शाखा यांच्या कार्यक्षेत्रात येणारी लोकसंख्या, गुन्हेगारांची संख्या, पोलीस ठाण्याचा परिसर (क्षेत्रफळ) लक्षात घेऊन इतर गौण कर्मचारी वर्ग देण्यात आलेला आहे व अशा पद्धतीने बृहन्मुंबईतील कायदा व सुव्यवस्था राखण्याचे कार्य केले जाते.

## (२) शहर पोलीस

प्रशासकीय सोईसाठी बृहन्मुंबई पोलीस परिमंडळाची तसेच विभागाची पुनर्रचना १ मे १९८१ पासून करण्यात आली. त्यानुसार बृहन्मुंबई १३ परिमंडळामध्ये (बंदर परिमंडळ धरून) विभागण्यात आली होती व या परिमंडळाचे पुन्हा ४१ विभाग करण्यात आले आहेत. तसेच हे ४१ विभाग ९४ पोलीस ठाण्यांमध्ये विभागले आहे. प्रत्येक परिमंडळाचे प्रमुख पोलीस उप-आयुक्त असून त्यांना प्रशासकीय कामात प्रशासकीय अधिकारी व इतर लिपिक वर्ग मदत करतो. तसेच कायदा व सुव्यवस्था राखणे, गुन्हे घडू नयेत म्हणून व गुन्हांचा शोध घेणे इत्यादी कामात विभागीय सहायक पोलीस आयुक्त, इतर पोलीस अधिकारी व शिपाई त्यांना मदत करतात. प्रत्येक विभागाचे प्रमुख सहायक पोलीस आयुक्त आहेत. पोलीस ठाण्याचे प्रमुख वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक व ३५ पोलीस ठाण्यांचे प्रमुख पोलीस निरीक्षक आहेत. कायदा व सुव्यवस्था राखणे, गुन्हा घडू नये म्हणून खबरदारी घेणे व गुन्हांचा शोध घेणे तसेच समाजकंटकांकडून होणाऱ्या त्रासाला आळा घालणे ही पोलिसांची प्रमुख कर्तव्ये आहेत. बारा परिमंडळाची रचना पुढीलप्रमाणे आहे.

## परिमंडळ रचना

परिमंडळ Zones 1	विभाग Divisions 2	पोलीस ठाणी Police Stations 3	उप-पोलीस ठाणी Sub-Police Stations 4
परिमंडळ-१	.. कुलाबा विभाग आझाद मैदान विभाग डोंगरी विभाग	कफ परेड, कुलाबा, मरीन ड्राईव्ह आझाद मैदान, एम.आर.ए. मार्ग डोंगरी जे. जे. मार्ग	-- -- ---
Zone-I	.. Colaba Division Azad Maidan Division Dongri Division	Cuff Parade, Colaba Azad Maidan, M. R. A. Marg Dongri, J. J. Marg, Marin Line	--- --- ---
परिमंडळ-२	.. पायधुनी विभाग गिरगाव विभाग गावदेवी विभाग	पायधुनी एल. टी. मार्ग वि. प. मार्ग, दा. भ. मार्ग गावदेवी, मलबार हिल	-- -- ---
Zone-II	.. Pydhonie Division Girgaon Division Gaodevi Division	Pydhonie, L. T. Marg V. P. Road, D. B. Marg Gaodevi, Malbar Hill	--- --- ---
परिमंडळ-३	.. ताडदेव विभाग आग्नीपाडा विभाग वरळी विभाग	ताडदेव, नागपाडा आग्नीपाडा, भायखळा वरळी, ना. म. जोशी मार्ग	-- -- ---
Zone-III	.. Taddeo Division Agridada Division Worli Division	Taddeo, Nagpada Agridada, Byculla N. M. Joshi Marg, Worli	--- --- ---
परिमंडळ-४	.. भोईवाडा विभाग माटुंगा विभाग सायन विभाग	काळा चौकी, भोईवाडा माटुंगा आर. ए. के. मार्ग सायन, ॲन्टॉप हिल, वडाळा ट्रक टर्मिनल	-- -- ---
Zone-IV	.. Bhoiwada Division Matunga Division Sion Division	Kalachowki, Bhoiwada Matunga, R. A. K. Marg Sion, Antop Hill Wadala Truck Terminal	--- --- ---
परिमंडळ-५	.. दादर विभाग माहिम विभाग कुर्ला विभाग	दादर, शिवाजी पार्क माहिम, शाहूनगर कुर्ला, धारावी, विनोबा भावेनगर	-- -- ---
Zone-V	.. Dadar Division Mahim Division Kurla Division	Dadar, Shivaji Park Mahim, Shahunagar Kurla, Dharavi, Vinoba Bhavenagar	--- --- ---
परिमंडळ-६	.. चेंबूर विभाग ट्रॉम्बे विभाग देवनार विभाग नेहरूनगर विभाग	चेंबूर ट्रॉम्बे, आर. सी. एफ., गोवंडी शिवाजीनगर, देवनार, टिळकनगर, मानखुर्द नेहरूनगर, चुनाभट्टी	-- -- --- ---
Zone-VI	.. Chembur Division Trombay Division Deonar Division	Chembur Trombay, R. C. F., Chunabhatti, Govandi Shivajinagar, Deonar, Tilaknagar, Mankhurd	--- --- ---
परिमंडळ-७	.. Nehrunagar Division घाटकोपर विभाग विक्रोळी विभाग भांडूप विभाग मुलुंड विभाग	Nehrunagar, Chunabhatti घाटकोपर, पंतनगर विक्रोळी, पार्कसाईट कांजूर मार्ग, भांडूप मुलुंड, नवघर	-- -- -- ---
Zone-VII	.. Ghatkopar Division Vikroli Division Bhandup Division Mulund Division	Ghatkopar, Pantnagar Vikroli, Parkside Kanjur Marg, Bhandup Mulund, Navghar	--- --- --- ---

## परिमंडळ रचना--चालू

परिमंडळ Zones 1	विभाग Divisions 2	पोलीस ठाणी Police Stations 3	उप-पोलीस ठाणी Sub-Police Stations 4
परिमंडळ-८	वाकोला विभाग खेरवाडी विभाग विमानतळ	वाकोला, विलेपार्ले खेरवाडी, निर्मलनगर, बांद्रे कुर्ला-कॉम्प्लेक्स विमानतळ, सहारा	-- -- ---
Zone-VIII	Vakola Division Kherwadi Division Air-port Division	Vakola, Vileparle, Kherwadi, Nirmalnagar, Bandre, Kurla-Complex Air-port, Sahara	--- --- ---
परिमंडळ-९	बांद्रा विभाग सांताक्रुझ विभाग डी. एन. नगर विभाग ओशिवारा विभाग	बांद्रा, खार, विलेपार्ले (प.) सांताक्रुझ, जुहू, ईस्ट्री डी. एन. नगर, वर्सावा ओशिवारा, आंबोली	-- -- --- --
Zone-IX	Bandra Division Santacruz Division D. N. Nagar Division Oshiwara Division	Bandra, Khar Santacruz, Juhu D. N. Nagar, Varsova Oshiwara, Amboli	--- --- --- ---
परिमंडळ-१०	मेघवाडी विभाग साकीनाका विभाग अंधेरी विभाग	मेघवाडी, जोगेश्वरी साकीनाका, पवई अंधेरी, एम. आय. डी. सी.	-- -- ---
Zone-X	Meghwadi Division Sakinaka Division Andheri Division	Meghwadi, Jogeshwari Sakinaka, Pawai Andheri, M.I.D.C.	--- --- ---
परिमंडळ-११	गोरेगाव विभाग मालवणी विभाग बोरीवली विभाग	गोरेगाव, बांगुरनगर, मालाड मालवणी, कांदिवली, चारकोप बोरीवली, एम.एच.बी. कॉलनी, गोराई	-- -- ---
Zone-XI	Goregaon Division Malvani Division Borivali Division	Goregaon, Bangurnagar, Malad Malvani, Kandivali, Charkop Borivali, M. H. B. Colony, Gorai	--- --- ---
परिमंडळ-१२	दिंडोशी विभाग समतानगर विभाग दहिसर विभाग	दिंडोशी, गोरेगाव (पूर्व), आरेसब समतानगर, कुरार दहिसर, कस्तुरबा मार्ग	-- -- ---
Zone-XII	Dindoshi Division Samatanagar Division Dahisar Division	Dindoshi, Goregaon (E), Aarey-sub Samatanagar, Kurar Dahisar, Kasturba Marg	--- --- ---
बंदर परिमंडळ	यलोगेट विभाग वडाळा विभाग	यलोगेट, मुंबई सागरी वडाळा, शिवडी	-- ---
Port Zone	Yellowgate Division Wadala Division	Yellowgate, Mumbai Sagari Wadala, Sewree	--- ---

### (३) अनुज्ञप्ती विभाग

(अ) चित्रपटगृह व शस्त्रविषयक अनुज्ञप्ती.— शस्त्र, दारुगोळा व चित्रपटगृह शाखा.-- सदर शाखा ही पोलीस उपआयुक्त, मुख्यालय यांच्या पर्यवेक्षणाखाली कार्य करित असून त्यांच्या मदतीस तीन पोलीस निरीक्षक, दोन पोलीस उपनिरीक्षक, शस्त्र व दारुगोळा शाखेसाठी व एक चित्रपटगृह शाखेसाठी आहेत. सदर शाखा ही निरनिराळ्या कायदांखाली व नियमाखाली येणाऱ्या प्रशासकीय बाबीबद्दल कामकाज पाहते. उदा.--(१) शस्त्रविषयक कायदा व नियम, (२) विषविषयक कायदा, (३) स्फोटक पदार्थविषयक कायदा व नियम, (४) विद्युतविषयक, (५) विमानविषयक कायदा व नियम, (६) पेट्रोलविषयक कायदा व नियम, (७) चलचित्र फिल्म कायदा, (८) मुंबई सिनेमा नियम, (९) सिनेमांचे नियमाविषयक कायदा, (१०) मुंबईतील करमणुकीचे शुल्कविषयक कायदा व नियम इत्यादी.

(ब) सार्वजनिक जमिनीवरील वाहन अनुज्ञप्ती विभाग.— सदर शाखा ही सह पोलीस आयुक्त, वाहतूक नियंत्रण शाखा यांच्या नियंत्रणाखाली असून त्यांच्या मदतीस एक पोलीस निरीक्षक आहे. सदर शाखा ही बैलगाड्या आणि हातगाड्यांना देण्यात येणाऱ्या मालक / चालक परवान्यांचे वितरण करते. मुंबई सार्वजनिक वाहनांबाबत अधिनियम, १९२० नुसार सदर शाखा हातगाड्या व बैलगाड्या यांना मालक / चालक परवाना देते. सार्वजनिक जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती देण्याबाबत आकारण्यात येणारी शुल्काची रक्कम ही महाराष्ट्र शासनाच्या ग्रास प्रणाली (GRASS SYSTEM) चा अवलंब करून त्याद्वारे स्टेट बँक ऑफ इंडिया, वान्द्रे, पूर्व, मुंबई शाखेत भरली जाते. सदर शाखेमध्ये अनुज्ञप्ती विषयक शुल्काच्या स्टेट बँकेकडून प्राप्त चलनांची नोंद ठेवली जाते. तसेच संचालक, लेखा व कोषागारे यांच्याकडून सदरचे शुल्क भरल्याची खात्री करून घेतली जाते. तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे शुल्क बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये भरणा केले जाते, त्यांच्या पोचपावतीची नोंद देखील सदर शाखेमध्ये ठेवली जाते.

### (४) सरकारी इमारतीकरिता रक्षक

केंद्रीय आणि राज्य सरकार यांच्या इमारतीवर सुरक्षिततेसाठी शस्त्र पहाणेकरिता पुरविले जातात. इतर संस्था उदा.--राष्ट्रीयकृत आपला चलन साठा व बँका यांचे संरक्षण करण्याकरिता सशस्त्र पहाणेकरिताची मागणी करतात. राज्य सरकारच्या बिनव्यापारी संस्था आणि इमारती याकरिता पुरविलेल्या सशस्त्र पहाणेकरिता खर्च सोडून इतर सशस्त्र पहाणेकरिता खर्च वसूल केला जातो.

### (५) रुग्णालयीन खर्च

बृहन्मुंबईतील पोलीस रुग्णालये.— पोलीस दलातील कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबीयांना त्यांच्या निवासस्थानाजवळ वैद्यकीय मदत उपलब्ध करून देण्यासाठी बृहन्मुंबईत निवडक ठिकाणी पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे नियंत्रणाखाली बारा पोलीस दवाखाने उघडण्यात आले आहेत. यापैकी पहिला दवाखाना ऑगस्ट १९७४ मध्ये सुरू करण्यात आला व सध्या एकंदर बारा दवाखाने चालू आहेत. हे दवाखाने स्थापन झाल्यापासून पोलीस शिपायांच्या कुटुंबीयांना वैद्यकीय सेवेचा जास्तीतजास्त लाभ मिळू लागला आहे.

पोलीस प्रसूतिगृह.— वरळी येथील प्रसूतिगृह हे १९५१ मध्ये पोलीस कल्याण कार्यक्रम म्हणून स्थापन करण्यात आले होते. याचा खर्च पोलीस कल्याण निधीतून भागविला जात होता. आर्थिक अडचणीमुळे चालक मंडळाने एप्रिल १९७५ मध्ये पोलीस प्रसूतिगृहे बंद करण्याचा निर्णय घेतला होता. परंतु पोलीस प्रसूतिगृहाच्या जवळपास राहणाऱ्या पोलीस कुटुंबीयांच्या सोयीसाठी व प्रसूतिगृह बंद करण्याच्या निर्णयाने निर्माण होणाऱ्या नोकरकपातीच्या अडचणी टाळण्यासाठी राज्य सरकारने हे प्रसूतिगृह त्यांच्या इमारतीसह व आतील सर्व साधनसामग्रीसह १ एप्रिल १९७५ पासून आपल्या नियंत्रणाखाली घेतले असून ते सरकारी संस्था म्हणून काम करित आहे. या प्रसूतिगृहात ३५ खाटांची सोय आहे. तेथे शल्यचिकित्सा विभागही आहे.

नॉर्थकोट पोलीस रुग्णालय आणि नायगाव उपपोलीस रुग्णालय.— वैद्यकीय अधिकारी व इतर कर्मचारी वर्ग यांच्या प्रशासकीय बाबी संचालक, आरोग्य सेवा हे हाताळतात. अर्थसंकल्प वर्ष १९७९-८० पासून अर्थसंकल्पिय बाबी पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकडे सोपविण्यात आल्या आहेत.

### (६) मुंबई पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना

पोलिसांना चांगली वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याबाबत.— बृहन्मुंबई ही महाराष्ट्र राज्याची राजधानी असून देशाची आर्थिक राजधानी मानली जाते. त्यामुळे बृहन्मुंबई हे आंतरराष्ट्रीय दर्जा प्राप्त झालेले शहर आहे. या शहराकडे परदेशी पर्यटक, राजकीय पुढारी, व्यापारी वर्ग इत्यादी सतत ये-जा करत असतात. साहजिकच मुंबईतील स्थानिक जनता व परदेशी प्रवासी/पर्यटक यांच्या जीवितांचे व मालमत्तेचे रक्षण करण्याची संपूर्ण जबाबदारी बृहन्मुंबई पोलीस दलावर आहे.

मुंबई शहराकडे जगातील सर्व लोकांचे लक्ष केंद्रित आहे. त्यात नोकरी मिळविण्याकरिता बेरोजगार लोक मुंबईकडे धाव घेतात. तसेच माफीया टोळ्या, समाजकंटक, दहशतवादी संघटना आपले हेतू साध्य करण्यासाठी मुंबईत अधूनमधून डोके वर काढतात.



त्याचप्रमाणे मुंबईची लोकसंख्या दिवसेंदिवस वाढत आहे. पण त्याप्रमाणे पोलीस दलातील मनुष्यबळाची वाढ होत नाही. वाढत्या लोकसंख्येमुळे अनधिकृत बांधकाम, झोपडपट्ट्या यांची वाढ होत आहे. त्यामुळे गुन्हेगारी वाढत चालली आहे. शिवाय मुंबईमध्ये सर्व धर्माचे लोक राहत असल्याने जातीय दंगे होऊन मोठे अराजक माजण्याची भीती असते. त्याचे परिणाम संपूर्ण देशभर होण्याची शक्यता असते त्यामुळे पोलीस दलावर ताण पडून पोलीस अधिकारी/अंमलदार/कर्मचारी यांच्यामध्ये ताणतणाव निर्माण होतो. तसेच त्यांना दररोज किमान १४ ते १८ तासापर्यंत कर्तव्य बजवावे लागते. या कर्तव्यकाळात त्यांच्या आहार व विश्रांतीकडे फार दुर्लक्ष होते. त्याचा परिणाम त्यांच्या आरोग्यावर होऊन कर्तव्यावर होत असतो.

यास्तव मुंबई पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना स्थापन करण्यात आली. मुंबई पोलीस दलातील पदनिहाय मासिक वर्गणी निश्चित करून योजनेचे ऐच्छिक सभासद करण्यात आले. पोलीस शिपाई ते सहायक पोलीस उपनिरीक्षक व वर्ग ३ चे कर्मचारी यांना रुपये ४०, पोलीस उपनिरीक्षक ते वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक व वर्ग २ चे अधिकारी यांना रुपये ६० व त्यावरील दर्जाच्या अधिकाऱ्यांना रुपये ८० इतकी नाममात्र मासिक वर्गणी घेण्यात येऊन या योजनेअंतर्गत दिनांक १ मार्च २००५ पासून मुंबईतील अत्याधुनिक सुविधा असलेल्या १५ खाजगी रुग्णालयात व १ केंद्रशासित टाटा स्मारक रुग्णालयात शासनाने सार्वजनिक आरोग्य विभाग निर्णय क्रमांक एमएजी/२००५/९/प्र. क्र. १/आ.-३, दिनांक १९ मार्च २००५ अन्वये घोषित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजारावर निःशुल्क वैद्यकीय उपचार केले जात होते. या सभासदांच्या उपचारावर झालेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती सभासदांकडून प्राप्त झालेल्या वर्गणीतून भागविण्यात येत होती.

गृह विभाग, निर्णय क्रमांक पी.डब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र. क्र. २/पोल-७, मंत्रालय, दिनांक २ डिसेंबर २००५ अन्वये शासनाने सदर योजनेची व्याप्ती वाढवून "कुटुंब" या संज्ञेअंतर्गत सामविष्ट असणाऱ्या पोलिसांच्या कुटुंबातील व्यक्ती यांच्याकरिता महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना राबविण्यास मान्यता दिली. सभासदांकडून जमा करण्यात येणारी योजनेची सभासद वर्गणी तत्काळ बंद करण्यात आली. सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या दिनांक १९ मार्च २००५ च्या शासन निर्णयानुसार शासनाने निश्चित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजारांवर नेटवर्कवरील रुग्णालयात निःशुल्क वैद्यकीय उपचार केले जात होते.

उपरोक्त नमूद गृह विभागाच्या दिनांक २ डिसेंबर २००५ च्या शासन निर्णयात सुधारणा करण्याची आवश्यकता निर्माण झाल्याने गृह विभाग शा. नि. क्रमांक पी.डब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र. क्र. २/भाग-३/पोल-७, मंत्रालय, दिनांक २८ जुलै २००६ अन्वये शासनाने सदर योजनेचे यापूर्वी निर्गमित केलेले आदेश व पूरकपत्र अधिक्रमित करून " महाराष्ट्र राज्य पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना" राबविण्यास मान्यता दिली आहे. त्यात प्रामुख्याने वैद्यकीय देयकाची रक्कम केंद्र शासन आरोग्य योजनेअंतर्गत (C. G. H. S.) विहित केलेल्या खर्चापेक्षा अधिक असणार नाही. त्रयस्थ पक्ष प्रशासकास अदा करावयाचे शुल्क आणि देयकाच्या रकमांचे रुग्णालयास प्रदान या खर्चाच्या तरतुदीसाठी लेखाशीर्ष इत्यादीबाबत स्पष्ट उल्लेख तसेच राष्ट्रीयकृत बँकेवजी भारतीय रिझर्व्ह बँक स्वीय प्रपंची खाते उघडणे या व इतर बाबींचा उल्लेख करण्यात आला आहे. त्याअनुषंगाने मुंबईतील ३३ रुग्णालये तसेच महाराष्ट्रातील २२५ रुग्णालयात सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या दिनांक १९ मार्च २००५ च्या शासन निर्णयानुसार शासनाने निश्चित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजारांवर (शा. नि. क्र. एमएजी २००५/प्र. क्र. २५१/आ-३, मंत्रालय, दिनांक १० फेब्रुवारी २००६ अन्वये "रक्ताचा कर्करोग" या ऐवजी "कर्करोग" अशी सुधारणा) निःशुल्क वैद्यकीय उपचार केले जात आहेत. सोबत उपरोक्त नमूद आजारांसंदर्भात शासनाने प्रसिद्ध केलेल्या यादीची प्रत जोडली आहे. सा.आ.विभाग शा.नि.क्र.बैखप्र-२०१९/प्र.क्र.२३६/राकावि-२, मंत्रालय, दि. २७/३/२०२० अन्वये अवयव व प्रतिरोपणबाबत ६ गंभीर आजारांचा समावेश करण्यात आला आहे. सा. आ. विभाग, शा. नि. क्र. वैखप्र-२०२०/प्र.क्र.६६/राकावि-२, दि. १७/१२/२०२० अन्वये आकस्मिक आजारांमध्ये कोविड-१९ चा समावेश करण्यात आला आहे.

भारतीय रिझर्व्ह बँक, मुंबई येथे योजनेचे स्वीय प्रपंची खाते (१० अंकी कोड) ६९८४०८१०३७ या क्रमांकाने उघडण्यात आले (सध्या रिझर्व्ह बँकेकडून ०१५१४७०१०७९ हा नवीन क्रमांक प्राप्त झाला आहे) व त्यामध्ये अधिदान व लेखा कार्यालयाकडून पारित झालेली देयकांची रक्कम जमा करून पॅनलवरील रुग्णालयांस देयके अदा करण्यात आली.

वित्तीय वर्ष निहाय महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेअंतर्गत वैद्यकीय लाभ घेतलेल्या सभासदांचा तपशील.

अ.क्र.	कालावधी	योजनेचा वैद्यकीय लाभ घेतलेल्या सभासदांची संख्या	देयकाची एकूण रक्कम (रुपये)	
१	२	३	४	
१	दिनांक १ एप्रिल २०१९ ते ३१ मार्च २०२०	...	४२७७	२६,८९,००,६७५
२	दिनांक १ एप्रिल २०२० ते ३१ मार्च २०२१	...	३८०६	३१,७८,४५,९३०
३	दिनांक १ एप्रिल २०२१ ते ३१ मार्च २०२२	...	४२९३	४३,३९,९३,७४७
४	दिनांक १ एप्रिल २०२२ ते ३० सप्टेंबर २०२२	...	२६७८	२४,६१,७७,०५०

## परिशिष्ट 'अ'

## शासन विनिर्दिष्ट २८ आकस्मिक व गंभीर आजारांची यादी

## आकस्मिक आजार (भाग १)

१. हृदयविकाराचा झटका (Cardiac Emergency) प्रमशितक संहनी (Cerebral Vascular)
२. फुफ्फुसाच्या विकाराचा झटका (Pulmonary emergency) अॅन्जिओग्राफी चाचणी
३. अति रक्तदाब (Hypertension)
४. धनुर्वात (Titanus)
५. घटसर्प (Diphtheria)
६. अपघात (Accident) आघात संरक्षण (Shock Syndrome) हृदयाशी आणि रक्तवाहिनीशी संबंधित (Cardiological and Vascular).
७. गर्भपात (Abortions)
८. तीव्र उदर वेदना/आंत्र अवरोध (Acute abdominal pains/Intestinal obstruction)
९. जोरदार रक्तस्राव (Severe Haemorrhage)
१०. गॅस्ट्रो-एन्ट्रायटिस (Gastro-Entrietis)
११. विषमज्वर (Typhoid)
१२. निश्चेतनावस्था (Coma)
१३. मनोविकृतीची सुरुवात (Onset of psychiatric disorder)
१४. डोळ्यातील दृष्टिपटल सरकणे (Retinal detachment in the eye)
१५. स्त्रीरोगशास्त्र आणि प्रसूतिशास्त्र संबंधित यांच्याशी आकस्मिक आजार (Gynaecological and obstetric emergency)
१६. जननमूत्र आकस्मिक आजार (Genito-urinary emergency)
१७. वायू कोथ (Gas Gangrine)
१८. कान, नाक किंवा घसा यामध्ये विजातीय पदार्थ गेल्यामुळे निर्माण झालेले आकस्मिक आजार (Foreign body in ear, nose or throat emergency)
१९. ज्यामध्ये तातडीने शस्त्रक्रिया करणे आवश्यक असते अशा जन्मजात असंगती (Congenital anomalies requiring urgent surgical intervention)
२०. ब्रेन ट्युमर (Brain Tumour)
२१. भाजणे (Burns)
२२. इपिलेप्सी (Epilepsy)
२३. अॅक्युट ग्लॅकोमा (Acute Glaucoma)
२४. स्पायनल कॉर्ड (मज्जारज्जू) संबंदात आकस्मिक आजार (Spinal Cord Problem)
२५. उष्माघात (Heat Stroke)
२६. रक्तसंबंधातील आजार (Blood Related Disease)
२७. प्राणी चावल्यामुळे होणारी विषबाधा (Animal Bite Poisoning)
२८. रसायनामुळे होणारी विषबाधा (Chemical Poisoning)

## गंभीर आजार (भाग २)

१. हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे (Heart Surgery)
२. हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया (Bye pass Surgery)
३. अॅन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया (Angioplasty Surgery)
४. मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया (Kidney Transplantation)
५. कर्करोग (Cancer) [ शासन निर्णय, क्रमांक एमएजी-२००५/प्र. क्र. २५१/आ-३, मंत्रालय, दिनांक १० फेब्रुवारी २००६ अन्वये "रक्ताचा कर्करोग" याऐवजी "कर्करोग" अशी सुधारणा.]
६. यकृत प्रतिरोपण (Liver Transplant)
७. हृदय प्रतिरोपण (Heart Transplant)
८. फुफ्फुस प्रतिरोपण (Lung Transplant)
९. अस्थिमज्जा प्रतिरोपण (Bone marrow Transplant)
१०. कर्णावर्त प्रतिरोपण (Cochlear Transplant)
११. हृदय व फुफ्फुस प्रतिरोपण (एकत्र) (Heart and Lung Transplant) (Together)

---

---

तक्ता १  
**TABLE I**

---

---

**महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना रुग्णालयांची यादी ( मुंबई पोलीस आयुक्तालय )**  
**Maharashtra Police Kutumb Aarogya Yojna Hospital's List (Mumbai Commissionerate)**

अनु-क्रमांक	ठिकाण	सुविधा पुरविणाऱ्या रुग्णालयांची नावे	पत्ता	दूरध्वनी क्रमांक
Sr. No.	Location	Name of the Provider	Address	Phone No.
1	2	3	4	5
१	मुंबई	बॉम्बे हॉस्पिटल मेडिकल रिसर्च सेंटर, मरिन लाईन्स, मुंबई.	१२, न्यू मरिन लाईन्स, मुंबई-४०० ०२०.	०२२-२२०६७६७६/एक्स-२३५/४३० फॅक्स नं. ०२२-२२०७९४८५
1	Mumbai	Marine Lines Bombay Hospital and Medical Reserch	12, New Marine Lines, Mumbai-400 020.	022-22067676/ext-235/430 Fax No. 022-22079485
२	मुंबई	मस्जिद नूर हॉस्पिटल, मस्जिद, मुंबई.	नूर हॉस्पिटल बिल्डींग नं. ४९, मोहम्मद अली रोड, मस्जिद बंदर, मुंबई-०३.	०२२-६७८७९९९९ फॅक्स नं. ६७८७९९००
2	Mumbai	Masjid Noor Hospital, Masjid, Mumbai.	Noor Hospital Building No. 49, Mohammed Ali Road, Masjid Bandar, Mumbai-03.	022-67871111 Fax No. 022-67871100
३	मुंबई	मुंबई सेंट्रल व्होकाई हॉस्पिटल, मुंबई सेंट्रल, मुंबई.	१८७७, डॉ. आनंद राव नायर मार्ग, मुंबई सेंट्रल, मुंबई-११.	०२२-६९७८४४४४
3	Mumbai	Mumbai Central Wockhardt Hospital, Mumbai Central.	1877, Dr. Anand Rao Nair Marg, Mumbai Central, Mumbai-11.	022-61784444
४	मुंबई	कुर्ला कोहिनूर हॉस्पिटल, प्रा. लि., कुर्ला.	कोहिनूर सिटी, किरोल रोड, एल. बी. एस. रोडसमोर, कुर्ला (प.), मुंबई.	०२२-६७५६७५५/३०५५३०५५ फॅक्स नं. ०२२-६७५६८००
4	Mumbai	Kurla Kohinoor Hospital Pvt. Ltd., Kurla.	Kohinoor City, Kirol Road, Off L.B.S. Marg,	022-67556755/30553055 Kurla (W.), Mumbai. Fax No. 022-67556800
५	मुंबई	माहिम एस. एल. रहेजा हॉस्पिटल, माहिम	रहेजा रुग्णालय मार्ग, माहिम (प.)	०२२-६६५२९६९२
5	Mumbai	Mahim S. L. Raheja Hospital, Mahim	Raheja Hospital Road, Mahim (W.)	022-66529612
६	मुंबई	चेंबूर सुराणा सेठीया हॉस्पिटल आणि रिसर्च सेंटर, चेंबूर.	सुमननगर, सायन-ट्रॉम्बे रोड, चेंबूर, मुंबई-४०० ०७१.	०२२-२५२९९००६/०७ फॅक्स नं. ०२२-२५२८२२५०
6	Mumbai	Chembur Surana Sethia Hospital & Research Centre,	Suman Nagar, Sion-Trombay Road, Chembur, Mumbai-400071. Chembur.	022-25299006/07 Fax No. 022-25282250

७	मुंबई	चेंबूर	राणे हॉस्पिटल, चेंबूर, मुंबई.	३७, पेस्तमसागर, रोड नं. २, चेंबूर, मुंबई.	०२२-२५२५८४०४/०५/०६/ २५२५९६३८, २५२५५७५१७
७	Mumbai	Chembur	Rane Hospital, Chembur, Mumbai.	37, Pestamsagar, Road No. 2, Chembur, Mumbai.	022-25258404/05/06/ 25259638, 25255757
८	मुंबई	मुलुंड	फोर्टिज हॉस्पिटल्स लि., मुलुंड.	मुलुंड-गोरेगाव लिंक रोड, मुलुंड (प.), मुंबई.	०२२-६७९९४४४४ फॅक्स नं. ०२२-६७९९४२४२
८	Mumbai	Mulund	Fortis Hospitals Ltd., Mulund.	Mulund-Goregaon Link Road, Mulund (W.), Mumbai.	022-67994444 Fax No. 022-67994242
९	मुंबई	घाटकोपर	शांतीनिकेतन हॉस्पिटल, घाटकोपर. (पश्चिम) मुंबई.	शांतीनिकेतन कॉम्प्लेक्स, श्रेयश सिनेमा जवळ, एल.बी.एस. मार्ग, घाटकोपर (पश्चिम), मुंबई.	०२२-२५००१००५/२४/२५
९	Mumbai	Ghatkopar	Shantiniketan Hospital. Ghatkopar (West), Mumbai.	Shantiniketan Complex, near Shreyas Cinema, LBS Road,	022-25001005/24/25
१०	मुंबई	अंधेरी	ॲक्सिस मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल, अंधेरी.	२ रा मजला, साईद्वार इमारत, सबटिच्ही लेन, लोखंडवाला, अंधेरी (प.), मुंबई-४०० ०७०.	०२२-६११६७४७४
१०	Mumbai	Andheri	Axis Multispeciality Hospital, Andheri.	2nd floor, Saidwar Bldg., SAB TV Lane, Lokhandwala, Andheri (W.), Mumbai-400 053.	022-61167474
११	मुंबई	खार	आर जी स्टोन युरोलॉजी अँड लेप्रोस्कोपी हॉस्पिटल.	२१/ए, १४-ए अहिंसा मार्ग, पार्क रोड, खार (पश्चिम), मुंबई-४११ ०५२.	०२२-६१४६३५००/०५ फॅक्स नं. ०२२-२२६४६२१२३
११	Mumbai	Khar	R G Stone Urology And Laproscopy Hospital.	21/A, 14/A, Ahimsa Marg, Park Road, Khar (West), Mumbai-411 052.	022-61463500/05 Fax No. 022-226462123
१२	मुंबई	सांताक्रुझ	केनिया आय हॉस्पिटल, सांताक्रुझ, मुंबई.	सी/डी-१०१/१०२, डी विंग, रिझर्व्हिनगर, पहिला माळा, मिलान मॉल समोर, एस. व्ही. रोड, सांताक्रुझ (प.), मुंबई-५४.	०२२-२६१३८०८८/२६१४४०१३
१२	Mumbai	Santacruz	Kenia Eye Hospital.	C/D-101/102 D wing, Rizvinagar, 1st Floor, in front of Milan Mall, S. V. Road, Santacruz (W.), Mumbai-54.	022-26138088/26144013
१३	मुंबई	गोरेगाव	लाईफ लाईन मेडिकेअर हॉस्पिटल, गोरेगाव, मुंबई.	ए-१, गगन चेंबर, साई रोड, गोकुळधाम मेडिकल सेंटरजवळ, गोरेगाव (पुर्व), मुंबई.	०२२-२८७५८१००/०२
१३	Mumbai	Goregaon	Life Line Medicare Hospital, Goregaon, Mumbai.	A-1, Gagan Chamber, Sai Road, Near Gokuldharm Medical Center, Goregaon (East), Mumbai.	022-28758100/02
१४	मुंबई	मालाड	लाईफ लाईन हॉस्पिटल, मालाड.	विशाल कॉम्प्लेक्स, एस. व्ही. रोड, मालाड (प.), मुंबई.	०२२-२८०७४०४०/२८०७३१०९
१४	Mumbai	Malad	Life Line Hospital, Malad.	Vishal Complex, S. V. Road, Malad (W.), Mumbai.	022-28074040/28073109

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना रुग्णालयांची यादी (मुंबई पोलीस आयुक्तालय) – चालू  
Maharashtra Police Kutumb Aarogya Yojna Hospital's List (Mumbai Commissionerate) – contd...

अनु- क्रमांक	ठिकाण	सुविधा पुरविणाऱ्या रुग्णालयांची नावे	पत्ता	दूरध्वनी क्रमांक
Sr. No.	Location	Name of the Provider	Address	Phone No.
1	2	3	4	5
१५	मुंबई मालाड	रिद्धी विनायक हॉस्पिटल क्रिटीकल केअर सेंटर अॅन्ड कार्डियाक सेंटर, मालाड (प.).	५५९/१, रिद्धी विनायक टेम्पल लेन, एन. एल. शाळेजवळ, एस. व्ही. रोड, मालाड (पश्चिम), मुंबई-४०००६४.	०२२-२८६६३९८४
15	Mumbai Malad	Riddhi Vinayak Hospital Critical Care and Cardiac Center, Malad (W.).	559/1, Riddhi Vinayak Temple Lane, Near N. L. High School, S. V. Road, Malad (West), Mumbai-400064.	022-28663984
१६	मुंबई मालाड	सुराणा हॉस्पिटल अॅन्ड रिसर्च सेंटर, मालाड (प.), मुंबई.	टॅक रोड अॅन्ड ऑफ शंकर लेन, ओर्लेम चर्चजवळ, मालाड (पश्चिम).	०२२-२८०२२१२१/२८०२११२२/ २८०२२१२३/२८०५०१००/ २८०२२१२४.
16	Mumbai Malad	Surana Hospital and Research Centre, Malad (W.), Mumbai.	Tank Road and off Shankar Lane, near Orlem Church, Malad (West). 28022124.	022-28022121/28021122/ 28022123/28050100/
१७	मुंबई कादिवली	ऑस्कर हॉस्पिटल, कादिवली (प.), मुंबई.	पुजा एन्क्लेव्ह, १५-२२ डी व ई विंग, गणेशनागर, कादिवली (प.), मुंबई.	०२२-२९६७२०२०/२३६९६९९८/ २८६७२०२१.
17	Mumbai Kandivali	Oscar Hospital, Kandivali (W.), Mumbai.	Puja enclave, 15-22 D and E Wing, Ganeshnagar, Kandivali West, Mumbai.	022-29672020/23696998/ 28672021.
१८	मुंबई मालाड	श्री बालाजी सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, मालाड (प.), मुंबई.	शाह आर्केड-३-ए, पासपोर्ट ऑफिसजवळ, वेस्टर्न एक्सप्रेस हायवे समीर, राणी सती मार्ग, मालाड (प.), मुंबई-९७.	०२२-६९९९१५१५/२८८९२६१११.
18	Mumbai Malad	Shree Balaji Super Speciality Hospital, Malad (E.), Mumbai.	Shah Arcade-3, Near Passport Office, Opposite Express High Way, Rani Sati Marg, Malad (E.), Mumbai-97.	022-69991515/288926111.
१९	मुंबई कादिवली	सेव्हन स्टार मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल, कादिवली (प.), मुंबई.	आशानगर रोड, गायत्रीनागर, आशानगर, कादिवली पूर्व, मुंबई-४०० १०१.	०२२-२८५४३२३१
19	Mumbai Kandivali	Seven Star Multispeciality Hospital, Kandivali (E.), Mumbai.	AshaNagar Road, GayatriNagar, AshaNagar, Kandivali East, Mumbai-400 101.	022-28543231

२०	मुंबई	बोरीवली	ऑपेक्स हॉस्पिटल, बोरीवली (पूर्व), मुंबई.	वेस्टर्न एक्सप्रेस हायवे, स्वाती रेस्टॉरन्ट जवळ, दत्तापाडा रोड, बोरीवली पूर्व, मुंबई.	०२२-२८७०३३७५/६/७/८
20	Mumbai	Borivali	Apex Hospital, Borivali West, Mumbai.	Western Express Highway, near Swati Restaurant, Dattapada Road, Borivali West, Mumbai.	022-28703375/6/7/8
२१	मुंबई	परेल	टाटा मेमोरिअल हॉस्पिटल, परेल, मुंबई.	डॉ ई बोर्जेस रोड, परेल, मुंबई-४०० ०१२.	०२२-२४१७७०००
21	Mumbai	Parel	Tata Memorial Centre, Parel, Mumbai.	Dr. Borjes Road, Parel, Mumbai-400 012.	022-24177000
२२	मुंबई	मुलुंड	ऑपेक्स हॉस्पिटल, मुलुंड.	तुळशी पाईप लाईन रोड, विमानगर, फेज-२, मुलुंड (प.), मुंबई - ४०० ०८०.	०९१३६६६५३०५
22	Mumbai	Mulund	Apex Hospitals, Mulund. Mulund (West), Mumbai -400 080.	Tulsi Pipe Line Road, VeenaNagar, Phase-II,	9136665305
२३	मुंबई	बोरीवली	एच.सी.जी. कॅन्सर सेंटर, बोरीवली (कॅन्सर हॉस्पिटल)	हॉली क्रॉस रोड, आय.सी. कॉलनी, न्यू लिंक रोड, बोरीवली (प.), मुंबई - ४०० ०९२.	०२२-६२५७९९९९९
23	Mumbai	Borivali	HCG Cancer Center, Borivali.	Holy Cross Road, I. C. Colony, off Borivali Dahisar, New Link Road, Borivali (West), Mumbai -400 092.	022-62579999
२४	मुंबई	मुलुंड	प्लॅटिनियम हॉस्पिटल, मुलुंड (पश्चिम)	कलर्स स्कूप शॉपिंग मॉल, जी- १०३, डी. डी. उपाध्याय मार्ग, मुलुंड चेकनाका, मुंबई - ४०० ०८०.	७०५८६००६००
24	Mumbai	Mulund	Platinum Hospital, Mulund.	Colours scape shopping mall, G - 103, D. D. Upadhyay marg, Mulund Checknaka, Mumbai -400 080.	7058600600
२५	मुंबई	चेंबूर	एस. आर. व्ही. हॉस्पिटल, चेंबूर	डॉ. मंदाकिनी परिहार मार्ग, लोकमान्य टिळक स्टेशन समोर, शेल कॉलनी, टिळकनगर, चेंबूर, मुंबई - ४०० ०८९.	८४३३९१९९११
25	Mumbai	Chembur	S. R. V. Hospital, Chembur	Dr. Mandakini Parihar marg, opposite Lokmanya Tilak Terminus, Shell Colony, Tilaknagar, Chembur, Mumbai - 400 089.	8433911911
२६	मुंबई	मालाड	चिल्ड्रन हॉस्पिटल, मालाड	श्वेता १०, खंडेलवाल ले-आऊट, काचपाडा, बसस्टॉपजवळ, लिकरोड, मालाड (पश्चिम), मुंबई - ४०० ०६४.	९३२४३९४७०२
26	Mumbai	Malad	Children Hospital Malad	Plot no. 10, Shweta Building, New link road, Khandelwal lay-out, Kachpada, Malad (W), Mumbai - 400 064.	9324394702
२७	मुंबई	मालाड	डी. एन. ए. सुपर स्पेशलिस्ट हॉस्पिटल, मालाड.	१ ला मजला, राणी सती रोड, तपोवन हाउसिंग कॉम्प्लेक्स, पठाणवाडी, मालाड (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९७.	९८६७००६६५५
27	Mumbai	Malad	D. N. A. Superspeciality, Hospital Malad	Rani Sati road, Tapovan Housing complex, 1st floor, Pathanwadi, Malad (East), Mumbai - 400 097.	9867006655

(२) वित्तीय आवश्यकता -- २०५५ पोलीस  
(II) Financial Requirements

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>		
१०८--राज्य मुख्यालय पोलीस--		
१. पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय ...	825609	939154
२. शहर पोलीस		
भारित ...	1510	10000
दत्तमत ...	—	—
३. शहर पोलीस आस्थापना ...	28532861	41909927
४. शहर पोलीस आस्थापना (कार्यक्रम)	8742	93022
५. अनुज्ञप्ती विभाग		
(१) चित्रपटगृह अनुज्ञप्ती ...	67	992
(२) सार्वजनिक जमिनीवरील ...	7247	13416
वाहनांना अनुज्ञप्ती देणे.		
६. सरकारी इमारतीसाठी रक्षक ...	187995	243212
७. रुग्णालयीन खर्च ...	144289	208438
८. पोलीस शवविच्छेदन केंद्र ...	72685	119095
एकूण "अ" भारित ...	1510	10000
दत्तमत ...	29781005	43527256
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण--</b>		
(००)१०८ राज्य मुख्यालय पोलीस		
(०१) पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई.		
(०१)(०१) आस्थापना		
(२०५५००७९) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	816247	926357
०२ मजुरी ...	—	1
०३ अतिकालिक भत्ता ...	—	1
०५ बक्षिस ...	—	01
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ...	215	1500
१० कंत्राटी सेवा ...	775	3000
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	—	13
१२ विदेश प्रवास खर्च ...	—	1
१३ कार्यालयीन खर्च ...	575	741
१८ सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या ...	—	714
कामाची रोख भरपाई.		
२८ व्यावसायिक सेवा ...	7797	6825
एकूण (१) ...	825609	939154
(०२) शहर पोलीस		
भारित (२०५५००८८) (अनिवार्य)		
१०८ (०२) (०१) शहर पोलीस--आस्थापना		
५० इतर खर्च भारित ...	1510	10000
दत्तमत (२०५५००९७) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	26664964	39629667
०२ मजुरी ...	—	1
०३ अतिकालिक भत्ता ...	—	27
०५ बक्षिसे ...	9647	14000



TABLE I

(रूपये हजारोंत/Rs. In thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024	Particulars
4	5	1
1057230	1032152	<b>A. Activity Classification –</b> 108–State Headquarters Police–
7000	10000	(1) Commissionerate of Police, Greater Bombay.
–	–	(2) City Police, N. B. Charged
32766014	42084954	(3) City Police Establishment
65115	180000	(4) City Police Establishment (Plan)
600	1091	(5) Licensing Department– (i) Theatre Licensing
9317	14755	(ii) Public Land Conveyance Licensing.
231046	260275	(6) Guards for Public Buildings
206423	227050	(7) Hospital Charges
112764	124755	(8) Police Post-Mortem Centre
7000	10000	Charged Total 'A'
34455509	43935032	Voted
		<b>B. Objectwise Classification–</b>
		(00)108 State Head Quarters Police
		(01) Commissionerate of Police, Greater Bombay–
		(01)(01) Establishment (20550079)(Committed)
1046357	1018993	01 Salaries
1	1	02 Wages
1	1	03 Overtime Allowances
1	100	05 Rewards
1350	1500	06 Telephone, Electricity and Water charges.
2700	3000	10 Contractual Service
01	120	11 Domestic Travel Expenses
1	120	12 Foreign Travels expenses
667	778	13 Office Expenses
350	714	18 Off day Compensation
5801	6825	28 Professional Services
1057230	1032152	Total (01)(01)
		(02) City Police
		Charged (20550088)(Committed)
		108 (02)(01) City Police– Establishment
7000	10000	50 Other Charges Voted (20550097)(Committed)
30000000	39629667	01 Salaries
1	1	02 Wages
1	28	03 Overtime Allowance
9800	14000	05 Rewards

1	2	3
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ...	281702	311000
१० कंत्राटी सेवा ...	24397	37000
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	40219	189000
१२ विदेश प्रवास खर्च ...	—	1260
१३ कार्यालयीन खर्च ...	95427	112757
१४ भाडे, पट्टी व कर ...	169119	59290
१७ संगणकावरील खर्च ...	11989	17496
१८ सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाची रोख भरपाई.	15605	90455
१९ आहार खर्च ...	6694	7658
२० इतर प्रशासकीय खर्च ...	—	100
२१ सामग्री व पुरवठा ...	5701	20800
२२ शस्त्रास्त्रे व दारूगोळा ...	—	50
२४ पेट्रोल, तेल व वंगण ...	408171	750000
२५ पोषाख, राहुटी व भांडारे ...	214383	300340
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च ...	—	1200
२७ गौण बांधकामे ...	209360	5250
२८ व्यावसायिक सेवा ...	65088	35000
४१ गुप्तसेवा ...	71250	95000
५० इतर खर्च { भारित ...	—	—
{ दत्तमत ...	57124	90000
५१ मोटार वाहने ...	163654	131000
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ...	18367	11576
एकूण (०२) (०१) { भारित ...	—	—
{ दत्तमत ...	28532861	41909927
(०२) (०२) शहर पोलीस आस्थापना (कार्यक्रम) (२०५५०५०६)		
५१ मोटार वाहने ...	—	33022
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ...	8742	60000
(०२) (०२) एकूण ... दत्तमत	8742	93022
(०३) अनुज्ञप्ती विभाग		
(०३) (०१) चित्रपटगृह गृहांसाठी परवाना (२०५५०९०३) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	67	992
एकूण (०३) (०१) दत्तमत ...	67	992
(०३) (०२) सार्वजनिक जमिनीवरील वाहनांना परवाना देणे (२०५५०९१२) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	7247	13392
२१ पुरवठा व सामग्री ...	—	14
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च ...	—	10
एकूण (०३) (०२) ...	7247	13416
(०३) लायसन्स विभाग दत्तमत एकूण ...	7314	14408

TABLE I—contd.

(रुपये हजारत/Rs. in thousands)

4	5	1
279900	311000	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
33300	45539	10 Contractual Service
121575	198450	11 Domestic Travel Expenses
630	1260	12 Foreign Travel Expenses
101481	115000	13 Office Expenses
147033	105234	14 Rent, Rates and Taxes
12247	18371	17 Computer Service
63319	90455	18 Off Day Compensation
5361	8194	19 Diet Charges
70	100	20 Other Administrative Expe.
14560	20800	21 Materials and Supplies
25	50	22 Arms and Ammunition.
675000	750000	24 Petrol, Oil, Lubricant
300340	300500	25 Clothing, Tentages and Stores.
840	1200	26 Advertising and Publicity
705250	110200	27 Minor Works
35000	36750	28 Professional Services
66500	95000	41 Secret Services
—	—	<b>Charged</b> } 50 Other Charges
63000	90000	<b>Voted</b> }
93010	131000	51 Motor Vehicles
37771	12155	52 Machinery and Equipment
—	42084954	<b>Charged</b> } Total (02) (01)
32766014		<b>Voted</b> }
		(02) (02) City Police Establishment Scheme (2055 0506).
23115	120000	51 Motor Vehicles
42000	60000	52 Mechinery and Equipment
65115	180000	Total (02) (02) Voted
		(03) Licensing Department—
		(03) (01) Theatre Licensing—
		(20550103) (Committed)
600	1091	01 Salaries
600	1091	Total (03) (01) Voted
		03 (02) Public Land
		Conveyance Licensing.
		(20550112) (Committed)
9300	14731	01 Salaries
10	14	21 Supplies & Materials
7	10	26 Advertising & Publicity
9317	14755	Total (03) (02)
9917	15846	<b>Total (Voted)</b> (03) Licensing Department

1	2	3
१०८ (०४) सार्वजनिक इमारतीसाठी रक्षक ...		
(०४) (०१) सार्वजनिक इमारतीसाठी रक्षक-आस्थापना (२०५५०१३२) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	187995	243200
१८ सुट्टीच्या दिवसाची भरपाई.	--	12
एकूण (०४) दत्तमत ...	187995	243212
१०८ (०५) रुग्णालयीन खर्च ...		
(०५)(०१) बृहन्मुंबईतील पोलीस रुग्णालये-- (२०५५०१४१) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	126993	183997
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ...	2009	3200
१० कंत्राटी सेवा ...	729	1000
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	16	30
१३ कार्यालयीन खर्च ...	850	893
१४ भाडे, पट्टी व कर ...	1	100
१७ संगणक खर्च ...	141	198
१९ आहार खर्च ...	946	2084
२१ सामग्री व पुरवठा ...	12524	16700
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च ...	--	50
२७ लहान बांधकामे ...	--	1
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ...	80	185
दत्तमत एकूण (०५) (०१) ...	144289	208438
(०६) पोलीस शव परीक्षा केंद्र ...		
(०६) (०१) बृहन्मुंबईतील पोलीस शवपरिक्षा केंद्र. (२०५५०३९१) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ...	69081	109928
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ...	2455	6600
१० कंत्राटी सेवा ...	--	1
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	10	27
१३ कार्यालयीन खर्च ...	566	594
१४ भाडे, पट्टी व कर ...	--	800
१७ संगणक खर्च ...	81	93
२१ पुरवठा व सामग्री ...	--	--
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी खर्च ...	--	01
२७ लहान बांधकामे ...	492	1050
२८ व्यावसायिक सेवा ...	--	1
दत्तमत एकूण (०६) (०१) ...	72685	119095

TABLE I—contd.

(रुपये हजारत/Rs. in thousands)

4	5	1
		108 (04) Guards for Public Buildings
		(04) (01) Guards for Public buildings-Establishment (20550132)(Committed)
231040	260263	01 Salaries
6	12	18 Off Day Compensation
231046	260275	.. Total (4) Voted
		108 (05) Hospital Charges
		(05) (01) Police Hospitals in Greater Mumbai (20550141)(Committed)
174797	202397	01 Salaries
2880	3200	06 Telephone, Electricity and Water charges.
900	1000	10 Contractual Services
21	32	11 Domestic Travel Expenses
804	938	13 Office Expenses
70	100	14 Rent, Rates and Taxes
139	208	17 Computer Expenses
1459	2230	19 Diet Charges
25187	16700	21 Materials and Supplies
35	50	26 Advertising and Publicity
1	1	27 Minor Works
130	194	52 Machinery and Equipment
206423	227050	.. Voted Total (05) (01)
		(06) Police Postmortem Centres
		(06) (01) Brihan Mumbai Police Post Mortem Centres (20550391) (Committed)
104432	115498	01 Salaries
5940	6600	06 Telephone, Electricity and Water charges.
1	1	10 Contractual Services
19	28	11 Travel Expenses
535	624	13 Office Expenses
720	800	14 Rent, Rates and Taxes
65	98	17 Computer Expenses
—	1	21 Materials and Supplies
1	1	26 Advertising and Publication
1050	1103	27 Minor Works
1	1	28 Professional Services
112764	124755	.. Voted Total (06) (01)

## (७) (अ) शहर पोलीस

## City Police

## (तीन) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

(१) विभागीय सहायक पोलीस आयुक्तांची कार्यालये.-- सहायक पोलीस आयुक्त हे विभागीय कार्यालयाचे प्रमुख असून त्यांच्या अधिपत्याखाली एक किंवा अधिक पोलीस ठाणी असतात. नृत्य, खाद्यपदार्थ, नोंदणीगृह, ध्वनिक्षेपक, वराती, वसतिगृह व खाणावळी इत्यादींसाठी तात्पुरते परवाने देण्याचे अधिकार सहायक पोलीस आयुक्तांना आहेत. हे आपल्या विभागामध्ये कायदा व सुव्यवस्था राखताना तसेच गुन्ह्याचा शोध घेणे, गुन्ह्यांना आळा घालणे यास जबाबदार आहेत. विभागीय कार्यालयांनी केलेली कामे पुढील तक्त्यात दाखविली आहेत.

तक्ता २

TABLE 2

अ. क्र. S. No.	शीर्ष Head	वर्ष Year	वर्षाच्या सुरुवातीस		एकूण Total	निकाली काढलेले अर्ज Disposal Application				एकूण जमा केलेले शुल्क Total fees
			शिल्लक असलेले अर्ज Pending Application beginning of year	वर्ष- भरात आलेले अर्ज Appli- cation received during the year		कार्यवाही केलेल्या अर्जांची संख्या Application of the work done	स्वीकार- लेले Recei- ved	नाकार- लेले Rejec- ted	शिल्लक Pending	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	अस्थायी कार्यक्रमांचे परवाने ... Temporary Performance Licences	2020	—	43	43	43	43	—	—	3427526
		2021	—	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—	—
2	खाद्यगृहांसाठी नोंदणी केलेली ... प्रमाणपत्रे. Reg. Certificate for the Hotels	2020	—	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ध्वनिक्षेपक परवाने ... Loudspeaker Licences	2020	572	575	565	485	10	—	—	102935
		2021	0	188	188	187	139	2	0	27700
		2022	0	1118	1118	1079	964	—	39	279730
4	वरात परवाने ... Marriage Procession Licences	2020	—	66	66	66	66	—	—	16408115
		2021	—	11	11	11	3	3	—	—
		2022	—	01	01	01	01	—	—	47850
5	निवासस्थान व उपाहारगृहांना परवाने ... Licences of Hotels and Lodging	2020	—	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—	—

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## (ब) वाहतूक नियंत्रण शाखा

या शाखेचे प्रमुख सहपोलीस आयुक्त असून त्यांना मदतनीस म्हणून १ पोलीस उपआयुक्त, ५ सहायक पोलीस आयुक्त आणि इतर दुय्यम कार्यकारी व लिपिकवर्गीय कर्मचारी आहेत. शहरातील वाहतुकीचे नियमन करणे आणि विशेषकरून लोकांना रस्ता वाहतुकीचे शिक्षण देणे ही या शाखेची कामे आहेत. ही शाखा प्रशासकीय सोयीसाठी (१) दक्षिण मुंबई, (२) मध्य मुंबई, (३) उत्तर-पूर्व मुंबई आणि (४) उत्तर-पश्चिम मुंबई अशा चार भागात विभागली आहे. दक्षिण विभागामध्ये ए, ए-१, बी, बी-१, या पोट-विभागांचा, मध्य विभागामध्ये सी, डी, इ आणि इ-१ या पोट-विभागांचा, उत्तर-पूर्व विभागामध्ये एफ, जी, जे. या पोट-विभागांचा तर उत्तर-पश्चिम विभागामध्ये एम, एम-१, पी, आर आणि विमानतळ या पोट-विभागाचा समावेश आहे.

या शाखेचे (१) “शिक्षण (Education)” व (२) “अभियोग (Prosecution)” असे दोन पोट-विभाग आहेत. शिक्षण विभागाचे प्रमुख कार्य म्हणजे वाहनचालकांनी व पादचाऱ्यांनी रस्त्याचा वापर शिस्तशीरपणे कसा करावा याबाबतचे शिक्षण त्यांना देणे हे होय. हे काम फिरत्या ध्वनिक्षेपक बसविलेल्या गाड्या, सिनेमा व दूरदर्शन सरक चित्रे (Slides), हस्तपत्रिकांचे वितरण, व्याख्याने, लघु चित्रपटाचे प्रदर्शन इत्यादी प्रचार माध्यमांद्वारे केले जाते. या विभागाने शाळांतील मुलांचे रस्ता सुरक्षा पथक (Road Safety Patrol) तयार केले आहे. ह्या पथकाचा उपयोग प्रामुख्याने जत्रा आणि उत्सवाच्यावेळी वाहतुकीचे नियमन करण्यासाठी केला जातो. तसेच या विभागाने नव्यानेच जल सुरक्षा पथक (Water Safety Patrol) सुरू केलेले आहे. सार्वजनिक गणपती विसर्जन, नारळी पौर्णिमा आणि अशा इतर प्रसंगी समुद्र किनारी बुडणाऱ्या लोकांना वाचविण्याचे कार्य या पथकाद्वारे केले जाते. वाहतूक नियमांचे उल्लंघन याबाबतच्या गुन्द्याबाबत न्यायालयात खटले भरणे हे काम ‘अभियोग विभाग’ करते.

शहरातील दाट रहदारीच्या ठिकाणी पादचारी व वाहने यांचे नियमन करण्यासाठी स्वयंचलित नियंत्रक, रस्ता दुभाजक, पदपथावर कठडे या सोयी करण्यात आल्या आहेत. वाहतूक सुरळीत होण्याच्या दृष्टीने या सर्व गोष्टींचा चांगला उपयोग होत आहे.

## मुंबई शहरातील निरनिराळ्या प्रकाराखाली वापरात असलेल्या वाहनांचा तक्ता

तक्ता ४ TABLE IV

वर्ष Year	कार, जीप व मोटर सायकल Motor Cycle	कार, जीप व स्टे. वॅगन Car, Jeeps and St. Wagons			टप्पा वाहने					माल वाहने									
		टॅक्सी कॅब Taxi Cab	ऑटोरिक्षा Auto Rikshaw	डिझेल यंत्र Diesel Machine	पेट्रोल यंत्र Petrol Machine	डिझेल यंत्र Diesel Machine	पेट्रोल यंत्र Petrol Machine	डिझेल यंत्र Diesel Machine	पेट्रोल यंत्र Petrol Machine	Des.	CNG	Pet.	LPG	Ele.	Des.	Petrol	LPG	CNG	Ele.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
2020	732093	389321	54934	3748	2982	2626	502	-	-	29730	5027	14	913	32					
2021	2030233	990167	108031	161061	3803	1711	502	-	143	69584	9919	14	3989	91					
2022	1471592	671799	85678	79461	3803	1975	502	-	214	56608	9528	13	7394	261					

(1-1-2022 to 30-9-2022)

तक्ता ४--चालू TABLE IV--contd.

वर्ष Year	सार्वजनिक वाहने Public Vehicles					रुग्णवाहिका Ambu- lance	शाळा वाहने School Bus	सेवा वाहन Private Service Vehicle	खाजगी				एकूण Total
	डिझेल यंत्र Diesel Machine	पेट्रोल यंत्र Petrol Machine	Des.	Pet.	CNG				LPG	Ele.	ट्रेलर Trailer	ट्रॅक्टर Tractor	
1	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
2020	2515	194	499	01	32	1015	333	493	129	144	1464	1228741	
2021	6875	171	555	01	245	1736	1791	1046	145	216	3553	3395582	
2022	4407	178	780	01	204	1516	812	856	148	212	4092	2401954	

(up to 30-9-2022)

वाहतूक नियंत्रण शाखेकडे असलेली वाहने व वाहतूक नियमन शाखेच्या अधिकाऱ्यांनी ज्या प्रसंगी पायलट ड्युटी बजावली त्या प्रसंगाची आकडेवारी दाखविणारा तक्ता

**Statistical Statement showing the Vehicles at Traffic Control Branch and the number of Piloting duties performed by the officers of Traffic Branch**

तक्ता ५

TABLE V

वर्ष Year	विभाग Division	गाड्या Vehicles	जीप Jeep	मोटर क्रेन्स Motor Crains	एकूण तोडलेले अंतर Total Distance	प्रसंग Occasion
1	2	3	4	5	6	7
					Kms.	
2020	वाहतूक Traffic Control Br.	85	12	20	115198	25
2021	वाहतूक Traffic Control Br.	83	12	20	210654	301
2022	वाहतूक Traffic Control Br.	-	-	-	-	-

(up to 30-9-2022)

बृहन्मुंबईमध्ये द्रुतमार्गाशिवाय इतर मार्गावर झालेल्या अपघातांची संख्या दाखविणारा तक्ता

**Statistical Statement showing the accidents took places on the Expressways and other ways in the Brihan Mumbai City**

तक्ता ६

TABLE VI

वर्ष Year	प्राणातिक Fatal	गंभीर Serious	किरकोळ जखमांसह Minor Injured	किरकोळ जखमांशिवाय Without Minor Injured	एकूण Total
1	2	3	4	5	6
2020	222	892	257	66	1437
2021	289	1576	655	92	2612
2022	202	922	247	27	1398

(1-1-2021 to 30-9-2022)



---

---

तक्ता २  
**TABLE II**

---

---

अ. क्र. Sr. No.	गुन्हाचे शीर्षक Head of Crime	वर्ष Year	वर्षाच्या	चालू	एकूण	तपास	तपास पूर्ण करून निकाली काढलेले		
			सुरुवातीस	वर्षा	गुन्हांची	पूर्ण	गुन्हे		
			शिल्लक	दाखल	संख्या	केलेल्या	Total No. of Crimes Detected		
			असलेल्या	झालेल्या	स्तंभ	गुन्हांची	अ	ब	क
			गुन्हांची	गुन्हांची	४ व ५	संख्या	वर्ग	वर्ग	वर्ग
			संख्या	संख्या	Total	Crimes	A	B	C
			No. of	Case	No. of	Investi-	Class	Class	Class
			Crimes	Register	Crimes	gated			
			at the	in the	Column				
			beginning	current	4 & 5				
			of the	year					
			year						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	खून Murder	2020 ..	127	107	234	116	03	01	-
		2021 ..	121	118	239	60	-	-	-
		2022 ..	225	101	326	98	03	-	01
2	खूनाचा प्रयत्न Attempt to Murder	2020 ..	155	227	382	199	03	-	-
		2021 ..	186	286	472	130	-	-	-
		2022 ..	288	190	478	203	03	02	01
3	दरोडा Dacoities	2020 ..	34	11	45	19	02	-	-
		2021 ..	26	12	38	05	-	-	-
		2022 ..	54	14	68	17	02	-	-
4	दरोड्याचा प्रयत्न Prep. for Dacoities	2020 ..	37	11	48	07	-	-	-
		2021 ..	38	23	61	13	-	-	-
		2022 ..	76	13	89	13	-	-	-
5	जबरी चोरी Robberies	2020 ..	1706	480	2186	426	41	03	03
		2021 ..	1750	636	2386	194	03	01	-
		2022 ..	1825	159	1984	689	62	02	03
6	घरफोडी H. B. Ts.	2020 ..	4033	1186	5219	938	450	-	01
		2021 ..	4156	1273	5429	267	35	01	-
		2022 ..	5177	1290	6467	1190	363	03	07
7	चोरी Thefts	2020 ..	18667	4184	22851	3690	2348	03	99
		2021 ..	19294	5748	25042	1095	263	01	55
		2022 ..	26204	15378	41582	6644	3550	10	114
8	दंगल Riots	2020 ..	640	213	853	121	08	01	-
		2021 ..	753	243	996	13	-	-	-
		2022 ..	934	225	1159	187	03	02	-
9	भारतीय दंड संहिते प्रमाणे गुन्हे Other I. P. C.	2020 ..	49044	34175	83219	11577	1755	27	584
		2021 ..	68391	47258	115649	12208	143	06	211
		2022 ..	75205	43143	118349	39906	2091	48	934
10	एकूण (भा. दं. वि. सं.) Total I. P. C.	2020 ..	74443	40594	115037	17093	4610	35	687
		2021 ..	94715	55597	150312	13985	444	09	266
		2022 ..	109989	60513	170502	48947	6077	67	1060
11	इतर गुन्हे Local and Special Law Cases	2020 ..	19722	4343	24065	3396	72	-	-
		2021 ..	18458	8256	26714	2574	02	-	-
		2022 ..	20632	12721	33353	10761	154	-	03
12	दारूबंदी Prohibition Cases	2020 ..	1950	487	2437	410	02	-	-
		2021 ..	3488	793	4281	172	01	-	-
		2022 ..	3592	720	4312	584	04	-	-

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## प्रकरणांची माहिती देणारा तक्ता

२

कोर्टात पाठ- विलेलेल्या गुन्हांची संख्या Total No. of cases sent in Courts	शाबीत झालेल्या गुन्हांची संख्या Cases Convic- ted	सुटलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases discharged by Court	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या Currently under final cases in Court	वर्ग केलेल्या गुन्हांची संख्या No. of the cases send over to other Police Station	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of the cases pending	अंदाजे मालाची किंमत	
						चोरीस गेलेल्या मालाची अंदाजे किंमत Value of the stolen property	परत मिळालेल्या मालाची अंदाजे किंमत Value of the recover property
12	13	14	15	16	17	18	19
112	10	07	95	—	118	—	—
60	04	09	277	—	179	—	—
94	16	15	283	—	228	—	—
196	07	17	172	—	183	—	—
130	05	19	672	—	342	—	—
197	05	26	732	—	275	—	—
17	02	07	08	—	26	3171960	1566060
05	01	01	33	—	33	126824300	86894568
15	01	05	39	—	51	24992000	8684418
07	—	—	07	—	41	—	—
13	—	—	44	—	48	9524445	4886846
13	—	05	44	—	76	—	—
379	42	35	302	—	1760	21368202	8267021
190	63	21	1357	—	2192	35826575	20500320
967	163	142	662	—	1706	71693458	52233481
487	74	69	344	—	4281	253008523	97396420
231	140	70	1364	—	5162	240175667	73310116
817	141	129	1890	—	5277	294048267	111162084
1240	141	259	840	—	19161	331147945	95532659
776	271	426	3777	—	23947	657833165	212853713
2970	459	529	5680	—	34938	913089424	372930170
112	—	23	89	—	732	—	—
13	01	12	448	—	983	—	—
182	02	45	583	—	972	—	—
9211	1781	1004	6426	—	71642	—	—
11848	5376	4109	28900	01	103441	—	—
36833	13279	7514	42577	—	78443	—	—
11761	2057	1421	8283	—	97944	608696630	202762160
13266	5905	4715	36780	01	136327	1060659707	393558717
41743	13976	8358	53543	—	121555	1241654136	497663518
3324	3556	395	1587	—	20669	—	—
2572	1058	1578	8670	—	24140	—	—
10604	9060	1931	13851	—	22592	—	—
408	12	22	374	—	2027	—	1745907
171	44	46	1924	—	4109	—	2972588
980	17	01	2405	—	3728	—	1707167

वाहतूक नियंत्रण शाखेतर्फे मोटार वाहन अधिनियमाखाली राष्ट्रीय राजमार्गावर आणि इतर मार्गावर घडलेल्या गुन्हांची नोंदणी आणि वाहन-वाहकांकडून वसूल केलेली रक्कम दर्शविणारा तक्ता (मो. वा. अ. खालील गुन्हे)

तक्ता ७

वर्ष Year	रस्त्याच्या परवान्या- संबंधी	वाहतूक एम. डी. एल. शिवाय	रस्त्यांच्या परवान्या- शिवाय	गुप्तरित्या केलेली वाहतूक	जलद मोटर वाहन अधिनियम प्रमाणे	नियमापेक्षा जास्त वजन मो. वा. अ. Over- loading	रस्त्यांच्या मधून वाहन चालविणे मो. वा. अ. कायद्यासह परिशिष्ट-२ पोट-कलम २	घातकरित्या मागाहून पुढे जाणे मो. वा. अ. कायद्यामधील परिशिष्ट-२ पोट-कलम ६ Over taking Dangerously M. V. Act 177 M. V. Rules Annexure 2, Sub- Sec. 6	नियमापेक्षा जास्त वजन ११ (१) ११२ मो. वा. अ. Over loading 91 (1) 112 M. V. Act
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2020 ...	—	1568	—	135	134090	—	—	—	—
2021 ...	74000	40075500	210000	0	92370000	1350400	—	—	—
2022 ...	48000	119057200	6810000	—	132336000	364000	—	—	—

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

Statement Showing the cases Registered and the amount recovered under the Motor Vehicle Act from the Drivers of the Motor Vehicles on the State Express Highways and Roads (Under M. V. Act Cases)

TABLE VII

वर्ष	नियमापेक्षा जास्त वजन	मोटार वाहन अधिनियम	मोटार वाहन अधिनियम	अधिक प्रकाश	बाजू वाढलेली	मागील बाजू वाढविणे	प्रकाश झोताबाबत	इतर मो. वा. अ.	एकूण गुन्हे	जमा केलेली एकूण रक्कम (दंडासहित)
Year	Over loading 92(1) 112 M. M. V. Act	M. V. Act, cases	M. V. Act, cases	Deflection of light 206(2) (4)112 cases	Modif- ication/ Attach- ment of excesspant to Vehicle cases under 266 (2)(2)/112	Modi- fication/ Attach- ment of excesspant to Vehicle cases under 266 (2)(3)/112	Cases Regarding Light 272/112	Other Cases under M. V.	Total cases	Total collection of amount (with fine)
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2020 ...	—	12	—	—	—	—	—	4959672	5095477	264703860
2021 ...	—	—	—	—	—	—	783500	0	237404	134863500
2022 ...	—	—	—	—	—	—	1117000	2306371050	3839390	2566103250

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

रस्ता वाहतूक सुरळीत करण्यासाठी ब्रेक डाऊन व्हॅन्सचा उपयोग करण्यात आला अशा प्रसंगाची आकडेवारी दाखविणारा तक्ता  
Statement Showing the number of occasions of the Breakdown Vans used for clearing the Road Traffic

तक्ता ८ TABLE VIII

वर्ष Year	2020	2021	2022 (up to 30-9-2022)
	1	2	3
१ सदरचा उपयोग करण्यात आलेल्या प्रसंगांची संख्या	5449579	5095477	—
1 Number of occasions of the said use			
२ जमा केलेली एकूण रक्कम	264703860	264703860	—
2 Total amount Collected			

## (क) वाहतूक प्रशिक्षण संस्था, भायखळा, मुंबई ४०० ०२७

वाहतूक प्रशिक्षण संस्था, भायखळा, मुंबई ही संस्था १९६४ पासून कार्यरत असून या संस्थेचे कार्य मा. सह पोलीस आयुक्त (वाहतूक), मुंबई यांचे मार्गदर्शानुसार चालते. या संस्थेचे प्राचार्य, सहाय्यक पोलीस आयुक्त असून त्यांच्या अधिपत्याखाली पोलीस अधिकारी, अंमलदार व लिपिक काम करतात. संस्थेत पोलीस अधिकारी व पोलीस अंमलदारास वाहतूक प्रशिक्षण दिले जाते. अशाप्रकारचे प्रशिक्षण फक्त महाराष्ट्रातील नव्हे तर भारतातील अन्य राज्यांतील पोलीस अधिकारी व इतर शिपाई यांना दिले जाते. त्याचप्रमाणे नेव्हल पोलीस, बेस्ट चालक, वाहतूक रक्षक, मोटार वाहन चालक, वॉर्डन, बृहन्मुंबईतील प्राथमिक व माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांना वाढती वाहतूक, वाहतुकीचे नियमन, रस्ता सुरक्षा गस्त, रस्ता ओलांडताना घ्यावयाची काळजी इत्यादीबाबत अद्ययावत माहितीयुक्त प्रशिक्षण दिले जाते.

या शिवाय बृहन्मुंबई शहर व उपनगरांतील वाहन अपघाताबाबतची सांख्यिकी माहिती जमवून तिचे विश्लेषण करून वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे त्याबाबत मासिक अहवाल सादर केला जातो. यामुळे अपघातांची निश्चित संख्या व त्यामुळे सध्या होणारी व भविष्यात होणाऱ्या हानीबाबत निश्चित अंदाज येतो. वाहतूक शाखेतील नियोजन विभागास भविष्यातील रस्ते योजना आखणे इत्यादी कामकाजासाठी या माहितीचा मोठ्या प्रमाणात उपयोग होतो.

## वाहतूक संस्थेत प्रशिक्षण घेतलेल्या उमेदवारांची संख्या दाखविणारा तक्ता

तक्ता ९  
TABLE IX

अ. क्र. Sr. No.	राज्य State	वर्ष Year	भा. पो. से. अधिकारी I.P.S. Officer's	उपपोलीस अधीक्षक Sub. Superinten- dent of Police	इतर दुय्यम अधिकारी Others Secondary Officer's	शिपाई वर्गात मोडणारे Class of the Peon	नेव्हल रेटिंग्ज रेटिंग्ज Naval Renting's	इतर बेस्ट वार्डन शिक्षक Other best Warden Teacher	एकूण Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आंध्र प्रदेश Andhra Pradesh	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
2	आसाम Assam	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
3	अरुणाचल प्रदेश Arunachal Pradesh	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
4	गोवा Goa	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
5	गुजरात Gujrat	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
6	हरियाणा Hariyana	2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—

तक्ता ९—चालू  
TABLE IX—contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	जम्मू-काश्मीर Jammu-Kashmir	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
8	मणिपूर Manipur	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
9	ओरिसा Orisa	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
10	पंजाब Punjab	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
11	राजस्थान Rajasthan	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
12	उत्तर प्रदेश Uttar Pradesh	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
13	महाराष्ट्र Maharashtra	... 2020	—	—	—	29	—	—	29
		2021	—	—	10	170	—	—	180
		2022	—	—	—	04	—	—	04
14	बृहन्मुंबई Bruhanmumbai	... 2020	—	—	04	100	—	132	236
		2021	—	—	49	74	—	—	123
		2022	—	—	114	665	—	—	779
15	तामिळनाडू Tamilnadu	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
16	मध्य प्रदेश Madhyapradesh	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
17	पश्चिम बंगाल West Bengal	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
18	अंदमान, निकोबार Andman, Nicobar	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
19	सिक्कीम Sikkim	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
20	नवी दिल्ली New Delhi	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
21	नेपाळ Nepal	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
22	उत्तरांचल Uttaranchal	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—
23	छत्तीसगड Chhattisgad	... 2020	—	—	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—	—	—

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंत आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## (ड) मोटार परिवहन विभाग

मोटार परिवहन विभाग हा अपर पोलीस आयुक्त, मुख्यालय, मुंबई यांच्या नियंत्रणाखाली व पोलीस उपआयुक्त, मोटार परिवहन विभाग यांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत आहे. मोटार परिवहन विभागात पोलीस वाहने व मोटार बोटीची दैनंदिन देखभाल दुरुस्ती व संधारण यावर लक्ष ठेवण्याचे काम करण्यात येते. सदर कामासाठी पोलीस उपआयुक्त, मोटार परिवहन विभाग यांना ४ सहायक पोलीस आयुक्त, १३ पोलीस निरीक्षक, इतर कार्यकारी, तांत्रिक व लिपिक वर्ग सहाय्य करीत असतात. मोटार परिवहन विभागांची प्रमुख कार्यशाळा शेफर्ड रोड, भायखळा येथे असून त्याचे उपविभाग वरळी, सांताक्रुझ व घाटकोपर येथे आहे. तसेच मोटार बोटीच्या देखभाल दुरुस्तीसाठी मरीन वर्कशॉप, माझगाव (लाकडी बंदर) येथे आहे. सध्या ह्या विभागाकडे एकूण ४,१२९ मोटार वाहने, २४ मोटार लॉचेस व २० डिंगिज, १९ अॅम्नीबिनस वाहने आहेत. त्यांचे देखभाल २१,२३६ चालक, ३४१ तांत्रिक, २० अधिकारी, १६० लॉच स्टाफ, ३२ भांडार कर्मचारी, ३३ लिपिकवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी व ५३ वर्ग ४ चे कर्मचारी काम करीत आहेत. त्यांचे मंजूर कार्यरत रिक्त पदांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे. पोलीस उपआयुक्त मोटार परिवहन, मुंबई हे बृहन्मुंबई पोलीस मोटार परिवहन विभागाचे व नौका विभाग, मुंबई यावर तांत्रिक पर्यवेक्षी अधिकारी आहेत.

## मोटार परिवहन विभाग, बृहन्मुंबई यांजकडे असणारी वाहने दाखविणारा तक्ता

तक्ता १०

TABLE X

वर्ष	कारागृहाची गाडी	कर्मचारी वर्ग वाहन/बसेस	५ टनर गाडी	हलकी गाडी	जीप/कार्स	जलवाहक गाडी	गस्ती गाडी	स्थानिक वाघीण	
Year	Prisoner Van	Staff Vehicle /Buses	5 Tunner Vehicle	Light Vehicle	Jeep/Cars	Water Tanker	Petrolling Vehicle	Local Vehicle	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2020	64	103	96	224	कार 76 जीप 1543	1619	06	08	-
2021	64	103	96	224	कार 78 जीप 1544	1622	06	08	-
2022	65	100	104	-	कार 80 जीप 1681	1730	06	08	-

(1-1-2022 to 30-9-2022)

**टीप :** कार्यरत असलेल्या एकूण वाहनांमध्ये ऑक्टोबर २०२१ ते सप्टेंबर २०२२ मध्ये १० टीयुव्ही-५०० जीप, ०२ टाटा विंगर अॅम्ब्युलन्स, तसेच १० नग एम. जी. ग्लिस्टर वाहने प्राप्त झालेल्या आहेत.

तक्ता १०—चालू

TABLE X—contd.

वर्ष	वाहतूक क्रेन	शव- वाहिनी	रेकर	मोटार सायकल	मोटार लॉच	डिंगी	जीप	रुग्ण- वाहिका	बॉम्ब डिस्पोज- झल व्हॅन	एकूण
Year	Traffic Crane	Harse Van	Rekar	Motor Cycle	Motor Lanch	Diggies	Jeep Trailor	Ambu- lance	Bomb Disposal	Total
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2020	80	04	05	1675	20	09 + 06	-	07	-	3891
						(रबर बोट)				
2021	80	04	05	1685	20	09 + 06	-	07	-	3891
						(रबर बोट)				
2022	12	01	05	1871	-	-	-	07	-	4129

(1-1-2022 to 30-9-2022)



**खरेदी केलेली व निरुपयोगी ठरलेली वाहने दर्शविणारा तक्ता**  
Statement Showing the details of New Purchased and Unserviceable Vehicles

**तक्ता ११**  
TABLE XI

वर्ष Year	अस्तित्वात असणाऱ्या वाहनांची संख्या Available Vehicles	निरुपयोगी ठरलेल्या वाहनांची संख्या Unserviceable Vehicles	खरेदी केलेल्या वाहनांची संख्या Purchased Vehicles	शिल्लक Balance	
1	2	3	4	5	
2020	...	4071	435	66	3702
2021	...	3891	—	15	3906
2022	...	3906	545	768	4129

(1-1-2022 to 30-9-2022)

**भांडाराची स्थिती दर्शविणारा तक्ता**

Details of Stores

**तक्ता १२**  
TABLE XII

वर्ष Year	हाती असलेले भांडार Store in Hand Rs.	खरेदी केलेले भांडार Purchased Store Rs.	एकूण २ व ३ Total of 2 + 3 Rs.	उपयोगात आणलेले भांडार Utilised Store Rs.	शिल्लक भांडार Balance Store Rs.
1	2	3	4	5	6
2020	27242003	44896218	72138221	41564904	30573317
2021	46102624	47161336	93263960	44033388	49230572
2022	65172147	55876607	121048754	61755562	59293192

(1-1-2022 to 30-9-2022)

**वाहन चालविण्याचे प्रशिक्षण देण्यात आलेल्या पोलीस शिपायांची संख्या दाखविणारा तक्ता**

Statement Showing the details of recruit Police

**तक्ता १३**  
TABLE XIII

वर्ष Year	प्रशिक्षणाचा प्रकार Type of training	पाठ्य- क्रमाचा कालावधी Period of trainings	प्राप्त अर्जांची संख्या No. of applications received	दाखल करण्यात आलेल्या प्रशिक्षणार्थींची संख्या No. of Joint recruits	उत्तीर्ण झालेल्या प्रशिक्षणार्थींची संख्या No. of passed recruits	अनुत्तीर्ण झालेल्या प्रशिक्षणार्थींची संख्या No. of failed recruits	प्रत्येक झालेला खर्च Incurred expen- diture	मनुष्यामागे झालेला खर्च Per men expenditure
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2020	वाहनचालक व खलाशी Driver, Khalashi	९ महिने 9 Month	—	—	—	—	—	—
2021	वाहनचालक व खलाशी Driver, Khalashi	९ महिने 9 Month	—	—	—	—	—	—
2022	वाहनचालक व खलाशी Driver, Khalashi	१२ महिने 12 Month	24	24	24	—	—	—

(1-1-2022 to 30-9-2022)

## (फ) सशस्त्र पोलीस

शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक एपीओ-२६९२/३६४/प्र. क्र. १००/पोल-३, दिनांक १९ जून १९९२ अन्वये मुंबई शहरात कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी व सशस्त्र दलावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून एक अपर पोलीस आयुक्तांचे पद, तसेच दोन पोलीस उपआयुक्तांची पदे नव्याने निर्माण करण्यात आली आहेत. प्रशासकीय सोयीसाठी सशस्त्रदल मुख्यालयांचे चार विभाग केलेले असून, त्यातील चार भाग पोलीस उपआयुक्त व उर्वरित एक विभाग एका सहायक पोलीस आयुक्तांच्या अधिपत्याखाली आहे. सशस्त्र मुख्यालयाचे खालील चार भाग आहेत :-

## (१) सशस्त्र पोलीस व दंगल नियंत्रण पथक

(अ) सहायक पोलीस आयुक्त (प्रशासन) .- अधिकारी कंपनी तसेच कंपनी क्रमांक ५, ६, ७, ८, ११, १४ (सीपी/डीजी), चतुर्थश्रेणी कंपनीचे रजा, गैरहजर, रजागैरहजर, रुग्णनिवेदन संबंधीचे कामकाज, प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, तक्रार अर्जांचे चौकशीचे कामकाज, रात्रो गस्त, पो.शि./पो.ना. यांची वार्षिक सेवापुस्तक तपासणी करणे. सपोनि नायगाव येथील अधिपत्याखालील सर्व शाखेवर नियंत्रण व देखरेख.

(ब) सहायक पोलीस आयुक्त (शस्त्रागार) .- कंपनी क्रमांक १, २, ३, ४, १० (शस्त्रागार) अश्रुधूर पथकांचे रजा, गैरहजर, रजागैरहजर, रुग्णनिवेदन संबंधीचे कामकाज, प्रशासकीय कामकाज, शस्त्रांचे दुरुस्ती, देखभाल, नियंत्रण ठेवणे, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, तक्रार अर्जांची चौकशी, रात्रो गस्त तसेच सेवापुस्तक तपासणी करणे, कंपनीवर देखरेख करणे, अधि./अंमलदार यांना वार्षिक गोळीबार सराव, बारनिशी गैरहजर, रुग्णनिवेदनाचे शिफारस अहवाल तयार करणे.

(क) सहायक पोलीस आयुक्त (कल्याण) .- अधिपत्याखाली क्रीडा विभाग, कल्याण विभाग व कंपनी क्रमांक १३ चे पथकांचे रजा, गैरहजर, रुग्णनिवेदन संबंधीचे प्रशासकीय कामकाज, मुंबई पोलीस सबसिडीसरी कॅन्टीन, नायगाव पोलीस उपाहारगृह, नायगाव पोलीस वाचनालय, मुंबई पोलीस कर्करोग विश्रामगृह, मुक्त विद्यापीठ अभ्यासकेंद्र, शांती हॉल येथे देखरेख व व्यवस्थापन, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, सदर बाबतचे प्रशासकीय कामकाज, सेवापुस्तक तपासणी करणे.

(ड) सहायक पोलीस आयुक्त (प्रशिक्षणे) .- महिला कंपनी क्रमांक १, २ व ३ या अधिपत्याखालील पथकांचे रजा, गैरहजर, रजागैरहजर, रुग्णनिवेदन संबंधीचे कामकाज, प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, तक्रार अर्जांची चौकशी, रात्रो गस्त तसेच नवप्रविष्ट प्रशिक्षणार्थींचे मूलभूत प्रशिक्षण घेण्यात येते, मॉब डिस्पोजल, महिला कमांडो ट्रेनिंग, ऑल वेपन ट्रेनिंग यांचेवर देखरेख. पो. नि. / पो. शि. / नवप्रविष्ट प्रशिक्षणार्थी यांची सेवापुस्तक तपासणी करणे.

(इ) सहायक पोलीस आयुक्त (दं.नि.प.) .- दं.नि.प. येथे ३ शिल्ड कंपनी असून, ९ प्लॅटून आहेत. सदर विभागात ०५ अधिकारी व २७० पोलीस अंमलदार कार्यरत असून कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये म्हणून उपाययोजना केली जाते, देखरेख केली जाते. इतर बंदोबस्त व प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी / विभागीय चौकशी कामकाज. प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, सपोनि / दंनिप देखरेख अधिकारी, प्लॅटून चेंकिंग, रात्रो गस्त इत्यादी कामकाज.

(फ) व.पो.नि. (प्रशासन) .- प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, तक्रार अर्जांची चौकशी सपोनि नायगाव येथील अधिपत्याखालील सर्व शाखेवर नियंत्रण व देखरेख.

(ग) व.पो.नि. (वस्त्रभांडार) .- मुंबई पोलीस घटकातील पोलीस अंमलदार यांना सरकारी सरंजाम वाटपाचे कामकाज करणे, कार्यक्रमाचे वेळी शामियाना उभारणे, राहुटी लावणे, तंबू लावणे, प्रशासकीय कामकाज, तक्रार अर्जांची चौकशी, सरकारी सरंजाम नोंदणी आणि देय विभाग, मालांची व्यवस्थित जपणूक करणे. इत्यादी.

(घ) व.पो.नि. (कल्याण) .- मुंबई पोलीस सबसिडीसरी कॅन्टीन, नायगाव पोलीस उपाहारगृह, नायगाव पोलीस वाचनालय, मुंबई पोलीस कर्करोग विश्रामगृह मुक्त विद्यापीठ अभ्यासकेंद्र, शांती हॉल अधिपत्याखाली असून, देखरेख, नियंत्रण, व्यवस्थापन, इतर प्रशासकीय कामकाज.

(ई) रा.पो.नि. (प्रशासन) .- कायदा व सुव्यवस्था राखणेकामी मागणीनुसार विविध पोलीस ठाणेस बंदोबस्तकरिता मनुष्यबळ उपलब्ध करून देणे. पोलीस महासंचालक कार्यालय / पोलीस आयुक्त कार्यालय / मंत्रालय सुरक्षा विभाग येथे प्रतिनियुक्तीवर अमलदार उपलब्ध करून देणे. गार्ड कर्तव्याकरिता मनुष्यबळाची माहिती संकलित करून, वरिष्ठांना सादर करणे. राखीव पोलीस उपनिरीक्षक यांचे दैनंदिन कामकाजावर नियंत्रण ठेवणे.

(ज) रा.पो.नि. (प्रशिक्षण) .- प्रशिक्षण विभागात १ रा.पो.नि., २ रा.पो.उपनि. व १७ कवायत शिक्षक नेमणुकीस आहेत. मॉब डिस्पोजल ट्रेनिंग, महिला कमांडो ट्रेनिंग, ऑल वेपन ट्रेनिंग देण्यात येते.

(क.) पो.नि. (वेतन) .- प्रवास भत्ता बिले बनविणे, गैरहजर पोलीस अंमलदार यांचे विनावेतन कालावधीची रक्कम कपात करणे, पोलीस अधिकारी व अंमलदार यांचे वेतन स्लीप, भ.नि.निधी पावती, आयकर १६ नंबर फॉर्मचे निपटारा करणे, प्रवास भत्ता बिल / पार्टी बिल तपासून वरिष्ठांना पाठविणे. दिवंगत पोलीस अधिकारी व अंमलदारांचे आलेल्या धनादेशाचा निपटारा करणे, किट वसुली, गोळीबार सराव शुल्क वसुली करणे, नवीन ओळखपत्राची शुल्क वसुली करणे, इत्यादी.

(ल) पो.नि. (क्रीडा) .- बंदोबस्त, प्रशासकीय कामकाज, क्रीडा विभागासंबंधी स्पर्धेच्या टिपणी / प्रस्ताव सादर करणे, वरिष्ठांशी पत्रव्यवहार करणे, दिवाळी मेळावा परिक्षेत्रीय क्रीडा स्पर्धा, महाराष्ट्र पोलीस क्रीडा स्पर्धा बाबतची सर्व कामे, पो.उ.नि. / पो.शि. भरती प्रक्रिया, खेळाडूसंबंधीचे प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, तक्रार अर्जांची चौकशी, इत्यादी.

(म) पो.नि. (मिळकत शाखा) .- मिळकत शाखेअंतर्गत कामे ही अत्यावश्यक सेवा या सदरात मोडतात. त्यामध्ये पोलीस वसाहत व कार्यालयीन इमारती मधील पाणीपुरवठा, विद्युतपुरवठा, साफसफाई, इमारतीतील सदनिकेची दुरुस्ती, भूअभिलेख अद्यावत ठेवणे. डास प्रतिबंधक फवारणी, कीटकनाशक, रोग प्रतिबंधक कारवाई महानगरपालिकेमार्फत वेळोवेळी करून घेतली जाते. स.पो., नायगाव मुख्यालयातील वेगवेगळे उपक्रम राबविण्यासाठी प्रस्ताव सादर करणे.

(न) पो.नि. (शस्त्रागार) .- कंपनी क्रमांक १० (शस्त्रागार) असून, त्यात अश्रुधूर पथक, शस्त्रांचे दुरुस्ती, देखभाल, नियंत्रण ठेवणे. प्राथमिक चौकशी, विभागीय चौकशी, अधिकारी, अधि. / अंमलदार यांना वार्षिक गोळीबार सराव, बारनिशी गैरहजर, रुग्णनिवेदनचे शिफारस अहवाल तयार करणे. प्रशासकीय कामकाज इत्यादी.

(ओ) पो.नि. (वाद्यवृंद) .- वाद्यवृंद ही कंपनी क्र. ९ असून, १ पो.नि., २ पो.उ.नि., ८६ पो. अंमलदार कार्यरत आहेत. सदर पथकात १ ब्रास बॅन्ड, बिगुलर व पाईप बॅन्ड अशा तीन प्रकारचे वाद्यवृंद पथकाचे कामकाज चालते. नियमित वाद्यांचा सराव चालतो. अखिल भारतीय क्रीडा व बॅन्ड स्पर्धा, राज्यस्तरीय क्रीडा स्पर्धा, २६ जानेवारी प्रजासत्ताक दिन, १५ ऑगस्ट स्वातंत्र्य दिन, हुतात्मा दिन संचलन व सराव, सन्मान गार्ड बिगुलर, वरिष्ठांना मानवंदना, घाटकोपर फायरिंग बट येथे वॉरनिंग कॉलसाठी मरणोत्तर सन्मान गार्ड तसेच राजभवन व इतर शासकीय निमशासकीय कार्यक्रमात सहभाग असतो.

(प) व.पो.नि. (दं.नि.प.) .- दं.नि.प. येथे ३ शिल्ड कंपनी असून, ९ प्लॅटून आहेत. सदर विभागात ०५ अधिकारी व २७० पोलीस अंमलदार कार्यरत असून, कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये म्हणून उपाययोजना केली जाते. इतर बंदोबस्त व प्रशासकीय कामकाज, प्राथमिक चौकशी / विभागीय चौकशी कामकाज.

## (२) सशस्त्र पोलीस, ताडदेव

सशस्त्र पोलीस, ताडदेव हे कैदी एस्कॉर्ट, हॉस्पिटल गार्ड, बँक गार्ड, लॉकअप गार्ड, कोर्ट ऑर्डली, वकालत गार्ड, विधानभवन व मंत्रालय सुरक्षा गार्ड, अतिरिक्त बंदोबस्त व इतर कामे पाहतात.

### (१) बँक गार्ड -- (१०)

स.पो. - मरोळ मुख्यालयात सद्यस्थितीत मंजूर पदापेक्षा कमी मनुष्यबळ कार्यरत असल्याने कर्तव्य ठिकाणी पूर्ण संख्येत मनुष्यबळ उपलब्ध करता येत नाही.

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	बँक ऑफ बडोदा, जैन मंदिरजवळ, रोड नं. ८ च्या समोर, संजय बिल्डिंग, नं. १११ गोरेगाव-पश्चिम.	१२	०४
०२	देना बँक, शारदा भवन, एल मेहता रोड, जुहु, ऑपोजिट मिठीबाई कॉलेज, पार्ले-प., मुंबई.	०६	०५
०३	बँक ऑफ बडोदा, देवदर्शन बिल्डिंग, तळ मजला, भांडुप-पश्चिम स्टेशन रोड, मुंबई	१२	०५
०४	बँक ऑफ इलाहाबाद, प्लॉट नं. ६२९/१२४३, उत्तर भारतीय संघ, सरकारी वसाहत, टिचर्स कॉलनी, बांद्रा-पू., मुंबई.	०८	०४
	<b>एकूण</b>	<b>३८</b>	<b>१८</b>

### (२) सरकारी कार्यालय गार्ड -- (२२)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	बी. ए. आर. सी., रिसर्च सेंटर, मंडाला, बी. ए. आर. सी., ट्रॉम्बे पोलीस ठाणे हद्दीत, मुंबई	४४	४२
०२	पवन हंस गार्ड, सांताक्रुझ पो. ठाणे, हद्दीत, महाराष्ट्र हॅंगर वसाहत गेट, जुहु-पश्चिम, मुंबई	२४	१२
०३	कलीना वार्डन, कोळेकल्याण, मुख्यालय, मुंबई	०६	०६
०४	इंडियन ऑईल डेपो, सहार पोलीस ठाणे, हद्दीत, सहार रोड, मुंबई	०८	०४
०५	अंधेरी मामलेदार कचेरी कार्यालय, भवन्स कॉलेज समोरील गल्ली, जे.बी.रोड, अंधेरी-पश्चिम, मुंबई	१०	०४
०६	जुना महाराष्ट्र हॅंगर गार्ड, सांताक्रुझ पो. ठाणे, हद्दीत महाराष्ट्र हॅंगर गार्ड वसाहत गेट, जुहु-पश्चिम, मुंबई	०६	०४
०७	अधिदान व लेखा कार्यालय, बांद्रा सरकारी वसाहत, बी.के.सी, खेरवाडी, बांद्रा-पूर्व	०६	०५
०८	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सरकारी वसाहत, बी.के.सी, खेरवाडी, बांद्रा-पूर्व	०८	०५
०९	नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज, एक्सचेंज प्लाजा, बी.के.सी., बांद्रा-पूर्व	१०	१०
१०	नंदिगरी अतिथी गृह, महाराष्ट्र शासन, वेस्टर्न एक्सप्रेस हायवे, विलेपार्ले, पूर्व मुंबई	०८	०५

## (२) सरकारी कार्यालय गार्ड -- (२२)--चालू

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
११	कलीना विशेष गार्ड, पारशेवाडी, कलीना, मुंबई	०८	०४
१२	घाटकोपर होमगार्ड प्रशिक्षण केंद्र, घाटकोपर, (प.)	०८	०४
१३	ओशिवरा गार्ड, न.भु.क्र. ४१०, (भाग) ४४५, ४४६, बी आणि ४४६ सी, ओशिवरा गाव, जोगेश्वरी, पश्चिम, मुंबई.	०७	०५
१४	वाकोला प्रयोग शाळा, विद्यानगरी, एच.बी. मार्ग, प्रयोगशाळा, कलीना, मुंबई	०६	०४
१५	सी.बी.आय. गार्ड, सी.बी.आय. कॉम्प्लेक्स, सी/३५, ए ब्लॉक, सिटी बँकेजवळ, बी.के.सी., बांद्रा, मुंबई	०८	०४
१६	घाटकोपर फायर बट, भटवाडी जवळ, घाटकोपर, मुंबई	०६	०५
१७	पोलीस बिनतारी पुनःप्रक्षेपण केंद्र, (आरे गेस्ट हाऊस), आरे वसाहत, गोरेगाव पूर्व मुंबई (२४ तास)	०८	०४
१८	बोरीवली पोस्ट गार्ड फक्त रात्रपाळी	०३	०२
१९	एस.आय.बी. - २ कार्यालय, गगन बिल्डींग बी.के.सी. कॉम्प्लेक्स, बांद्रा-पूर्व	१४	०९
२०	कलीना आरमोरी गार्ड, कोळे कल्याण प्रशिक्षण केंद्र, कलीना, मुंबई	०८	०७
२१	विशेष विभाग गार्ड, बी.एस.एन.एल. ऑफीस, १ ला माळा, जुहू दांडा, सांताक्रूझ (पूर्व), मुंबई, दि. १४/०३/१८ सी.ई.सी.	०८	०८
२२	बितर आंतरराष्ट्रीय अणुश्रवण केंद्र, गोराई रोड, बोरीवली (पश्चिम), मुंबई, दि. ०६/०७/२०२०.	०८	०७
	<b>एकूण</b>	<b>२२२</b>	<b>१६०</b>

## (३) कोर्ट गेट गार्ड -- (०५)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	उच्च न्यायालय, मुंबई	०५	०५
०२	दिंडोशी सत्र न्यायालय, जनरल अरूणकुमार वैद्य मार्ग, गोरेगाव-पूर्व, मुंबई	१०	०५
०३	बांद्रा जुने न्यायालय, भास्कर कोर्ट, बांद्रा-पूर्व, मेन गेट	०६	०५
०४	कुर्ला सेबी न्यायालय, कुर्ला कोर्ट इमारत, कुर्ला, मुंबई	०८	०४
०५	अंधेरी न्यायालय, अंधेरी रेल्वे स्टेशन जवळ, अंधेरी-पूर्व, मुंबई	०६	०२
०६	विलेपार्ले बी.एम.सी. कोर्ट गार्ड, विलेपार्ले-पूर्व, मुंबई	०३	०२
	<b>एकूण</b>	<b>३८</b>	<b>२३</b>

## (४) कोर्ट तिजोरी गार्ड -- (०८)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	अंधेरी न्यायालय, कॅश गार्ड, अंधेरी-पूर्व, मुंबई	०६	०४
०२	बांद्रा लघुवाद न्यायालय, भास्कर कोर्ट इमारत, ३ रा माळा, बांद्रा-पूर्व	०६	०४
०३	मुलुंड न्यायालय, मुलुंड कोर्ट आवार, मुलुंड, मुंबई	०६	०५
०४	कुर्ला न्यायालय (कॅश गार्ड), कुर्ला कोर्ट इमारत, कुर्ला, मुंबई	०६	०४
०५	दिंडोशी सत्र न्यायालय, जनरल अरूणकुमार वैद्य मार्ग, गोरेगाव-पूर्व, मुंबई	०८	०४
०६	बोरीवली न्यायालय, बोरीवली कोर्ट इमारत, बोरीवली पोलीस ठाणे जवळ, बोरीवली-पश्चिम, मुंबई	०८	०४
०७	विक्रोळी न्यायालय कॅश गार्ड, विक्रोळी-पूर्व, मुंबई	०६	०४
०८	बांद्रा जुने न्यायालय, भास्कर कोर्ट इमारत १, (पहिला माळा), बांद्रा-पूर्व	०६	०४
	<b>एकूण</b>	<b>५२</b>	<b>३३</b>

## (५) मुख्यालय गार्ड -- (०४)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	मरोळ सन्मान गार्ड, स.पो.-मरोळ आवारात, अंधेरी-पूर्व, मुंबई	१२	०४
०२	मरोळ आरमोरी गार्ड, स.पो.-मरोळ आवारात, अंधेरी-पूर्व, मुंबई	१०	०५
०३	१९९३, बॉम्बस्फोट मुद्देमाल गार्ड, स. पो. मरोळ आवार, अंधेरी, मुंबई	०५	०२
०४	मुख्यालय मेन गेट गार्ड, स. पो. मरोळ आवारात अंधेरी-पूर्व, मुंबई.	०८	०२
	<b>एकूण</b>	<b>३५</b>	<b>१३</b>

## (६) वकालत गार्ड -- (०६)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	ब्रिटीश उच्च आयुक्त, वकालत गार्ड, नमन चेंबर, सी-३२, जी ब्लॉक, बी.के.सी. कॉम्प्लेक्स, बांद्रा-पूर्व, मुंबई.	०८	०४
०२	अमेरिकन स्कूल, (पायी गस्त), बांद्रा बी.के.सी. कॉम्प्लेक्स, बांद्रा-पूर्व, मुंबई.	०६	०२
०३	अमेरिकन स्कूल गार्ड, बांद्रा बी.के.सी. कॉम्प्लेक्स, बांद्रा-पूर्व, मुंबई.	१०	०६
०४	अमेरिकन स्कूल गार्ड, कोहिनूर सिटी, कुर्ला विनोबा भावे नगर, पोलीस ठाणे, हदित, कुर्ला	०८	०७
०५	फ्रान्स वकालत गार्ड, ओकहार्ड टॉसर्व, ईस्ट विंग, ५ वा माळा, बांद्रा बी.के.सी. कॉम्प्लेक्स, बांद्रा-पूर्व, मुंबई.	०८	०४
०६	जापनिस स्कूल गार्ड, युनिट नं. २०१/२०२, हिरानंदानी कॉलेज पार्क, टेक्नोलॉजी स्ट्रीट, हिरानंदानी हॉस्पिटलजवळ, पवई, मुंबई-७६.	०८	०२
०७	धिरुभाई अंबानी इंटरनॅशनल हायस्कूल, बी. के. सी. वांद्रे पूर्व, मुंबई.	०८	०८
	<b>एकूण</b>	<b>५६</b>	<b>३३</b>

## (७) महत्त्वाच्या व्यक्ती गार्ड -- (१३)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	मातोश्री बंगला, कलानगर, बांद्रा-पूर्व, मुंबई	४६	४६
०२	श्री. संजय राऊत, राजाराम स्मृती, फ्रेंड कॉलनी, भांडूपगाव	१०	०७
०३	श्री. राजा ठाकरे (वकील), कॉर्नर कोट, विद्याविहार, राजावाडी हॉस्पिटलजवळ, विद्याविहार, पूर्व, मुंबई	१०	०५
०४	श्री. छगन भुजबळ, व्ही.आय.पी. गार्ड, सांताक्रूज, पूर्व-०२/१२/२०१९	०८	०६
०५	शितलवार (निरंतर बंगला) व्ही. आय. पी. जुहू तारा रोड, सांताक्रूझ, पो. ठाणे-२, हायटाईड बिल्डिंगच्या बाजूला- ३०/०१/२०२०.	१०	०७
०६	श्री. श्याम मानव (अंधश्रद्धा निर्मूलन), विनय अपार्टमेंट, ७ वा मळा, रूम नं. ७०२, सी विंग, अशोकवन, बोरीवली. पूर्व, मुंबई.	१०	०४
०७	श्री. रामदास आठवले, संविधान बंगला, सी.टी.एस. नं. ६४७, गुरुनानक हॉस्पिटलजवळ, बांद्रा-पूर्व, मुंबई.	०८	०५
०८	श्री. सुशीलकुमार शिंदे, वास्तू अपार्टमेंट, पाली हिल, बांद्रा-पश्चिम, मुंबई.	१०	०५
०९	श्री. आर. चिदंबरम (शास्त्रज्ञ), ४०५/६, अपोलो विंग, चौथा माळा, रहेजा, अँक्रोपॉलीस, देवनारगाव, गोवंडी, मुंबई.	१०	०४

## (७) महत्वाच्या व्यक्ती गार्ड --चालू

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
१०	श्री. प्रविण दरेकर, दि. १७/०१/२०२१	०८	०६
११	श्री. अॅड. अनिल परब, कला नगर, बांद्रा पूर्व, मुंबई.	१०	०७
१२	श्री. राम नाईक गार्ड, दिंडोशी कोर्टाच्या समोर, गोकुळधाम पूर्व, दि. ३१/०८/२०१९	०८	०४
	<b>एकूण</b>	<b>१४८</b>	<b>१०६</b>

## (८) तात्पुरते गार्ड -- (१३)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	वरुण सरदेसाई गार्ड, दि. ०५/१०/२०२१.	०८	०७
०२	श्री. नारायण राणे गार्ड, आदर्श बंगला, जुहू तारा रोड, सांताक्रूझ पश्चिम, मुंबई.	०८	०८
०३	कंगना रनावत गार्ड, दि. २७/०४/२०२२	०८	०५
०४	मरोळ अश्वदल गार्ड, मरोळ मुख्यालय, दि. ०५/०१/२०२०	०८	००
०५	मरोळ सी - फाय मैदान गार्ड	०४	०२
०६	प्रकाश सुर्वे गार्ड, दि. १३/१७/२०२२	०८	०५
०७	योगेश कदम गार्ड, दि. २१/०७/२०२२	०८	०४
०८	दिलीप लांडे गार्ड, दि. २१/०७/२०२२	०८	०४
०९	मरोळ प्रशिक्षण केंद्र, वार्डन गार्ड, दि. ०४/०९/२०२२	०८	०३
१०	व्ही. आय. पी. नवनीत राणा, दि. १४/०९/२०२२	०८	०६
११	व्ही. आय. पी. जयदेव ठाकरे, दि. ०५/१०/२०२१	०८	०६
१२	आकाश हॉल, निवडणूक गार्ड, दि. १४/१०/२०२२	०८	०२
१३	एम. पी. एस. सी. पेपर गार्ड, दि. १५/१०/२०२२	०८	००
	<b>एकूण</b>	<b>१००</b>	<b>५२</b>

## (९) पोलीस ऑफिसर एस्कोर्ट -- (०१)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.	०२	०२
	<b>एकूण</b>	<b>०२</b>	<b>०२</b>

## (१०) मिनिस्टर एस्कोर्ट -- (०१)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	मा. मंत्री अस्लम शेख	०२	०२
	<b>एकूण</b>	<b>०२</b>	<b>०२</b>

## (११) पोस्ट कार्यालय कॅश लोडिंग -- (०३ ठिकाणे)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	पोस्ट कार्यालय, (दहिसर ते जोगेश्वरी पूर्व) पोस्ट लोडिंग बोरिवली १, २	०४	०४
०२	पोस्ट लोडिंग बांद्रा	०२	०२
०३	घाटकोपर (पश्चिम) पोस्ट	०२	०२
	<b>एकूण</b>	<b>०८</b>	<b>०८</b>

## (१२) कोर्ट स्टाफ (ऑर्डली) -- (०६)

अ. क्र.	सशस्त्र गार्डाचे नाव	मंजूर मनुष्यबळ	सध्याचे मनुष्यबळ
०१	अंधेरी कोर्ट	१९	१९
०२	कुर्ला बेघर कोर्ट	०४	०४
०३	फॅमिली कोर्ट बीकेसी	१४	१४
०४	विक्रोळी कोर्ट स्टाफ	०३	०३
०५	दिंडोशी सत्र न्यायालय	३३	३०
०६	मॅट कोर्ट	०१	--
	<b>एकूण</b>	<b>७४</b>	<b>७०</b>

## (१३) ई. व्ही. एम. मशीन गार्ड -- (०४)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	इलेक्ट्रॉनिक व्होटिंग मशीन गोदाम क्र. १६४६, म. पा. इमारत, ९० फुटी रस्ता, संस्कृती कॉम्प्लेक्स बाजुला, कांदिवली (पूर्व)	०८	०६
०२	आरे ई. व्ही. एम. मशीन क्र. १ व २ गार्ड, कृषी विद्यालय, आरे कृषी भवन, गोरेगाव (पूर्व) दि. ०६/०८/२०१८ पासून.	१२	०७
०३	बोरिवली ई. व्ही. एम. गार्ड, ५३ (अ), दि. १९/०८/२०१९, भारतीय अन्न महामंडळ, राजेंद्रनगर, दलपाडा रोड, बोरिवली (पूर्व).	०८	०५
०४	बोरिवली ई. व्ही. एम. गार्ड, १५ (अ), एफ. सी. आय. ११ ए, राजेंद्रनगर चौकीच्या बाजूला, बोरिवली (पूर्व). दि. ०३/१०/२०१९	०८	०६
	<b>एकूण</b>	<b>३६</b>	<b>२४</b>

## (१४) कार्यालयीन स्टाफ -- (०४)

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	कार्यालयीन स्टाफ	--	१३०
०२	शस्त्रागार स्टाफ	--	०८
०३	लाईन ऑर्डली	--	१०
०४	वाहन चालक	--	३३
	<b>एकूण</b>	<b>००</b>	<b>१८१</b>

## (१५) इतर कर्तव्याची ठिकाणे

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
०१	मा. वरिष्ठ पोलीस अधिकारी यांचेकडे कार्यरत असलेले अंमलदार	--	०१
०२	मा. पोलीस उप-आयुक्त कार्यालय	--	०४
०३	सशस्त्र पोलीस दल कार्यालय, नायगाव	--	०५
०४	स. पो. नियंत्रण कक्ष, नायगाव, मुंबई	--	०५
०५	नायगाव खेळाडू	--	०९
०६	पोलीस दवाखाना, मुंबई	--	०४
०७	पोलीस सबसीडी कॅन्टीन	--	१७
०८	नागपाडा एम. टी. रायडर	--	१३४
०९	संरक्षण शाखा	--	१९
१०	वाहतूक शाखा	--	१६

## (१५) इतर कर्तव्याची ठिकाणे --चालू

अ. क्र.	कर्तव्याचा तपशील	शासन मंजूरी	सध्याचे कार्यरत
११	जलद प्रतिसाद पथक भांडारगृह	--	०१
१२	जलद प्रतिसाद पथक प्रशिक्षण	--	०४
१३	होमगार्ड आयुधिक कार्यशाळा, भोईवाडा	--	०२
१४	कोळे कल्याण प्रशिक्षण कार्यालय	--	०१
१५	कोळे कल्याण शस्त्रागार	--	०२
१६	सत्र न्यायालय, मुंबई	--	०१
१७	विशेष शाखा - १ कार्यालय	--	०२
१८	आर्थिक गुन्हे व गुन्हे शाखा	--	०१
१९	मल्टीमीडिया सेल	--	०१
२०	घोडेस्वार	--	१६
२१	का. व. सु. राखीव, २४ तासांकरिता	--	७५
२२	का. व. सु. राखीव, २४ तास परत (ड्युटी ऑफ)	--	७५
२३	१) म. न. पा. विभागाचे निष्कासन कारवाईकरिता (चेंबूर / परेल / अंधेरी विभाग)	--	--
	२) पोस्टर बॅनर बीएमसी संरक्षणाकरिता	--	--
२४	सी. सी. टी. व्ही.	--	०२
२५	साऊथ ॲसॉल्ट	--	०१
	<b>एकूण</b>	<b>००</b>	<b>४१४</b>

## (३) सशस्त्र पोलीस, वरळी

सशस्त्र पोलीस, वरळी हे मंत्र्यांचे बंगला गार्ड, मंत्र्यांकडील दूरध्वनी चालक, संरक्षित व्यक्ती यांचे गार्ड / एस्कॉर्ट, अधिकारी बंगला सुरक्षा रक्षक, सरकारी कार्यालय गार्ड आणि अतिरिक्त बंदोबस्त ही कामे पाहतात.

## (४) सशस्त्र पोलीस, मरोळ

सशस्त्र पोलीस, मरोळ मुख्यालय मार्फत वांद्रे व सायन पुढील उपनगरातील बँक तिजोरी गार्ड, कोर्ट गेट गार्ड, कोर्ट तिजोरी गार्ड, वरिष्ठ पोलीस अधिकारी कार्यालय गार्ड, मरोळ मुख्यालय गार्ड, वकालत गार्ड, विदेशी शाळा गार्ड, सरकारी कार्यालय गार्ड, महत्वाचे व्यक्तींचे निवास गार्ड, महत्वाचे व्यक्तींचे एस्कॉर्ट, पोस्ट कॅश एस्कॉर्ट, इतर ठिकाणचे कायम स्वरूपी गार्ड, विविध कार्यालयात / पोलीस पथकातील प्रतिनियुक्ती, कायदा व सुव्यवस्था राखीव, म. न. पा. विभागाचे निष्कासन कारवाई बंदोबस्त व इतर बंदोबस्त कर्तव्य वाटप करण्यात आलेली आहेत. सदरहू कर्तव्याचे ठिकाणी संरक्षणाचे दृष्टिकोनातून शासन निर्णय / वरिष्ठ महोदयांचे आदेशानुसार पोलीस अंमलदारांचे मनुष्यबळ निश्चित करण्यात आलेले आहे व त्यानुसार सोबतचे यादीत दर्शविलेल्या कर्तव्याचे ठिकाणी स. पो. मरोळ मुख्यालयातून मनुष्यबळ उपलब्ध करण्यात येत आहे. सपो मरोळ मुख्यालयात एकूण २७२७ इतके मनुष्यबळ मंजूर आहे. तसेच १९६८ इतके मनुष्यबळ कार्यरत आहे व मंजूर संख्येपेक्षा ७५९ इतके मनुष्यबळ कमी आहे.

सशस्त्र पोलीस, मरोळ मुख्यालयात मंजूर पद संख्ये पेक्षा पोलीस अंमलदारांचे मनुष्यबळ कमी संख्येत कार्यरत आहे. त्यामुळे सद्यस्थितीत अपुऱ्या मनुष्यबळामुळे सोबतचे यादीतील नमूद कर्तव्याचे ठिकाणी कमी संख्येचे प्रमाणात पोलीस अंमलदारांचे मनुष्यबळ पुरविले जात आहे. त्याची तपशीलवार माहिती सोबत सादर करण्यात आलेली आहे. सपो मरोळ मुख्यालय अंतर्गत दैनंदिन कर्तव्य पूर्ण संख्येत पुरविण्याचे दृष्टीने मंजूर संख्येपेक्षा कमी असलेले ७५९ इतके मनुष्यबळ मुख्यालयास आवश्यक आहे.

## (५) सशस्त्र पोलीस, प्रशिक्षण, क्रीडा व कल्याण, कोळे कल्याण कलिना

सशस्त्र पोलीस कोळे कल्याण हे मुंबई पोलीस दलात नियुक्त केलेल्या प्रशिक्षणार्थींना मूलभूत प्रशिक्षण देणे तसेच संरक्षण व सुरक्षा येथे कार्यरत असलेल्या पोलीस अंमलदार यांना शारीरिक तंदुरुस्तीकरिता प्रशिक्षण देणे, ही कामे पाहतात.



## ८ (अ) अनुज्ञप्ती विभाग

परवाना विभागाकडून देण्यात आलेल्या विविध प्रकारच्या चित्रपटगृह, शस्त्र व दारूगोळा यासंबंधी  
देण्यात आलेल्या परवान्याची आकडेवारी दर्शविणारा तक्ता

तक्ता १५

TABLE XV

अ. क्र. Sr.No.	तपशील Particulars	वर्ष Year	वर्षारंभी अनिर्णित अर्ज Undecided Applications		वर्षभरात आलेले अर्ज Received Applications		एकूण अर्ज Total Application		
			beginning of year		during the year				
			नवीन New	नूतनीकरण Renuation	नवीन New	नूतनीकरण Renuation	नवीन New	नूतनीकरण Renuation	
			4	5	6	7	8	9	
1	शस्त्र परवाना Arms Licences	...	2020	115	—	115	1776	115	1776
			2021	197	—	—	2451	197	2451
			2022	125	—	156	1077	281	1077
2	वाहतूक परवाना Transport Licences	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	—	31	—	31	—
			2022	—	—	31	—	31	—
3	रायफल क्लब परवाना Rifle Club Licences	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	—	—	—	—	—
			2022	—	—	—	—	—	—
4	निर्यात परवाना Export Licences	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	—	—	—	—	—
			2022	—	—	—	—	—	—
5	आयात परवाना Import Licences	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	—	—	—	—	—
			2022	—	—	—	—	—	—
6	दारूकाम परवाने Firework Licences	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	71	—	21	—	92
			2022	—	01	02	48	02	49
7	स्फोटक द्रव्ये ठेवण्यासाठी असलेला ना हरकत परवाना. N. O. C. for Explosives	...	2020	—	—	—	—	—	—
			2021	—	—	—	—	—	—
			2022	—	—	01	—	01	—
8	पेट्रोल पंपासाठी ना हरकत परवाना N. O. C. for Petrol Pumps	...	2020	—	—	01	—	01	—
			2021	06	—	—	06	—	—
			2022	—	—	07	—	07	—
9	चित्रपटगृह परवाना Theatre Licences	...	2020	01	206	—	78	01	284
			2021	—	63	—	285	—	336
			2022	—	—	01	184	07	184
10	कार्यक्रमासाठी परवाना Performance Licences	...	2020	—	—	03	—	03	—
			2021	—	389	—	250	—	639
			2022	—	—	25	324	25	324
11	शस्त्र कायदा, पेट्रोलविषयक कायदा व स्फोटक पदार्थविषयक कायदा याखाली जमा केलेले शुल्क. Amount of fees collected under Arms Acts, Petroleum Act and Explosive Act.	...	2020	—	—	5986750	—	5986750	—
			2021	—	—	11092263	—	11092263	—
			2022	—	—	5226405	—	5226405	—
12	चित्रपट कायदा आणि नियमाखाली जमा केलेले शुल्क. Amount of fees collected under Theatre Act and Rules.	...	2020	—	—	5126654	—	5126654	—
			2021	—	—	2750555	—	2750555	—
			2022	—	—	6976597	—	6976597	—

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

तक्ता १५-अ  
TABLE XV-A

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	वर्ष Year	कार्यवाही झालेले अर्ज		देण्यात आलेल्या अनुज्ञप्त्या		फेटाळलेले अर्ज		शिल्लक अर्ज		
			नवीन New	नूतनीकरण Renuation	नवीन New	नूतनीकरण Renuation	नवीन New	नूतनीकरण Renuation	नवीन New	नूतनीकरण Renuation	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	शस्त्र परवाना Arms Licences	...	2020	115	1776	-	1776	-	-	115	-
			2021	197	2451	-	2451	-	-	-	-
			2022	156	1077	69	1077	180	-	79	-
2	वाहतूक परवाना Transport Licences	...	2020	11	-	11	-	-	-	-	-
			2021	31	-	31	-	-	-	-	-
			2022	31	-	31	-	-	-	-	-
3	रायफल क्लब परवाना Rifle Club Licences	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-	-	-	-	-
4	निर्यात परवाना Export Licences	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-	-	-	-	-
5	आयात परवाना Import Licences	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-	-	-	-	-
6	दारूकाम परवाने Firework Licences	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	59	-	21	-	-	-	12
			2022	02	48	-	50	-	-	-	-
7	स्फोटक द्रव्ये ठेवण्यासाठी असलेला ना हरकत परवाना N. O. C. for Explosives	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-	-	-	-	-
			2022	01	-	-	-	-	-	-	-
8	पेट्रोल पंपांसाठी ना हरकत परवाना N. O. C. for Petrol Pumps	...	2020	-	-	08	-	-	-	-	-
			2021	06	-	-	-	-	-	-	-
			2022	07	-	-	-	-	-	-	-
9	चित्रपटगृह परवाना Theatre Licences	...	2020	01	255	-	230	-	-	01	26
			2021	-	27	-	27	-	-	-	275
			2022	-	195	01	195	-	-	-	04
10	कार्यक्रमासाठी परवाना Performances Licences	...	2020	03	-	03	-	-	-	-	-
			2021	-	222	-	222	-	-	-	17
			2022	22	324	03	324	-	-	-	-
11	शस्त्र कायदा, पेट्रोलविषयक कायदा व स्फोटक पदार्थविषयक कायदा याखाली जमा केलेले शुल्क. Amount of fees collected under Arms, Petroleum Act and Explosive Act.	...	2020				Rs. = 5986750				
			2021				Rs. = 11092263				
			2022				Rs. = 5226405				
12	चित्रपट कायदा आणि नियमाखाली जमा केलेले शुल्क. Amount of fees collected under Theatre Act and Rules.	...	2020				Rs. = 5126654				
			2021				Rs. = 2750555				
			2022				Rs. = 6976597				

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

---

---

तक्ता १६  
TABLE XVI

---

---

जिल्हाधिकार्यांकडून देण्यात आलेल्या विविध प्रकारच्या चित्रपटगृहे, शास्त्र, स्फोटक वस्तू, उपाहारगृह इत्यादींच्या परवान्यांची आकडेवारी दर्शविणारा तक्ता  
Statement showing Districtwise Licenses given for Arms, Cinema Theatres, Restaurants, Explosives

तक्ता १६

TABLE 16

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	शास्त्र परवाने मंजूर करणे			स्फोटक वस्तूंचे परवाने मंजूर करणे			विशेष कार्यकारी दंडाधिकार्यांच्या कामाबाबत चॅप्टर केसेस								
			वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात एकूण प्रकरणे	वर्षभरात निकाली काढलेली प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात एकूण प्रकरणे	वर्षभरात निकाली काढलेली प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात एकूण प्रकरणे	वर्षभरात निकाली काढलेली प्रकरणे						
Sr. No.	District	Year	Arms Licensed Given			Explosives License Given			S. E. O. Chapter Cases								
			Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received of the beginning of the Year	Total Cases	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received of the beginning of the Year	Total Cases	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received of the beginning of the Year	Total Cases						
१	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	२०२० २०२१ २०२२	६४ ११९ १६२	५५ ४६ ३७	११९ १६५ १९९	० ३ ६	७ ३ ६	० ३ ६	४ ९ ११	० ३ ६	० ३ ६	४ ९ ११	० ३ ६	७ ३ ६	० ३ ६	४ ९ ११	
२	अहमदनगर Ahmednagar	२०२० २०२१ २०२२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	औरंगाबाद (ग्रामीण) Aurangabad (R)	२०२० २०२१ २०२२	-	१७ ४२ ४८	१७ ४२ ४८	१७ ४२ ४४	० ४ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०	० ८ ०
३-अ	औरंगाबाद (शहर) Aurangabad (C)	२०२० २०२१ २०२२	-	२५ १३ २८	२५ १३ २८	२५ १३ २८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	पिंपरी-चिंचवड Pimpri-Chinchwad	२०२० २०२१ २०२२	१८	८९	१०७	५६	५१	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

५	अमरावती (शहर) Amravati (C)	2020	03	16	19	15	04	-	01	01	01	01	-	-	-	-	-	-	-	-	
		2021	04	14	04	18	04	14	-	04	04	03	03	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	14	07	04	21	04	17	01	02	03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५-अ	अमरावती (ग्रामीण) Amravati (R)	2020	-	21	21	21	-	-	15	15	15	15	-	21	3605	3626	3005	621	621	621	
		2021	-	05	04	05	01	-	-	04	04	04	04	-	621	2577	3198	1449	749	749	
		2022	01	09	10	10	-	-	-	06	06	05	05	01	449	2315	3064	1692	1372	1372	
६	रत्नागिरी Ratnagiri	2020	09	91	100	68	32	-	-	-	-	-	-	03	60	63	60	60	3	3	
		2021	31	55	86	71	15	-	-	01	01	-	-	03	264	267	230	230	37	37	
		2022	15	38	53	40	13	01	-	-	01	01	-	37	680	717	590	590	127	127	
७	यवतमाळ Yavatmal	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	853	320	1573	368	368	805	805	
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1616	526	2142	601	601	1541	1541	
		2022	-	19	19	11	08	-	-	-	-	-	-	1824	789	2613	589	589	2024	2024	
८	नागपूर (शहर) Nagpur (C)	2020	-	52	52	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		2021	-	167	167	167	-	-	-	04	04	04	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	ठाणे (शहर) Thane (C)	2020	41	147	188	156	32	-	23	23	13	10	-	-	01	-	-	01	-	-	
		2021	32	252	284	273	11	10	04	14	14	14	-	01	01	01	01	-	-	-	-
		2022	11	145	156	56	100	-	11	11	11	08	03	01	01	01	01	-	-	01	01
९ (अ)	ठाणे (ग्रामीण) Thane (R)	2020	35	16	51	11	40	04	12	16	07	09	46	1725	1771	1679	92	92	92	92	
		2021	40	09	49	28	21	01	07	08	08	06	02	00	100	100	89	11	11	11	
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	रायगड Raigad	2020	14	21	35	29	06	24	01	25	24	01	22	56	78	49	29	29	29	29	
		2021	06	31	37	34	03	01	01	01	02	02	-	29	144	173	161	12	12	12	
		2022	03	70	73	73	-	-	04	04	04	04	-	12	199	211	201	10	10	10	
११	धुळे Dhule	2020	-	18	18	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		2021	-	19	19	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	30	30	24	06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	नाशिक (शहर) Nashik (C)	2020	21	46	67	31	25	00	-	00	00	-	1565	2670	4235	2573	1542	1542	1542	1542	
		2021	25	29	54	0	54	00	-	-	-	-	-	1024	2696	3720	2886	834	834	834	
		2022	62	31	93	14	79	-	-	-	-	-	-	618	2225	2731	1979	721	721	721	
१२-अ	नाशिक (ग्रामीण) Nashik (R)	2020	19	19	38	07	31	29	69	98	56	42	10	155	165	71	94	94	94	94	
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तबला १६ - ङलू TABLE 16 - contd.

अ. क्र.	जलूहल	वर्ष	शलख परवलने ढंजूर करणे				स्फोटक वस्तूचे परवलने ढंजूर करणे				वलशेष कार्यकारी दंडलधलकलन्यलंङल कलढलढलढलढल ङेंटर केसेसे						
			वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे	वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे	वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे	वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे	वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे	वर्षभरलत आलेली वषलरंभी अनलणलत प्रकरणे	वर्षभरलत एकूण प्रकरणे			
Sr. No.	District	Year	Arms Licensed Given				Explosives License Given				S. E. O. Chapter Cases						
			Pending Cases at the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance at the End of the Year	Pending Cases at the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance at the End of the Year	Pending Cases at the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance at the End of the Year			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
१३	जळढलव	2020	42	19	61	45	16	-	-	-	-	-	-	272	272	272	-
	Jalgaon	2021	16	42	58	45	14	-	-	-	-	-	-	250	250	250	-
		2022	14	20	34	03	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१ॡ	पुणे (शरुढीण)	2020	47	130	177	143	34	-	09	09	09	-	21	324	345	330	15
	Pune (R)	2021	34	119	153	74	79	-	-	-	-	-	15	158	173	167	06
		2022	79	135	214	128	86	-	08	08	06	02	06	93	99	58	41
१ॡ-ब	पुणे (शहर)	2020	96	76	172	09	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pune (C)	2021	163	630	793	591	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	32	273	305	210	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१ॡ	सलतलरल	2020	09	122	131	116	15	24	52	76	40	36	-	691	691	691	-
	Satara	2021	15	109	124	49	75	26	38	64	30	34	-	986	986	665	321
		2022	75	90	165	155	10	34	23	57	50	07	-	-	-	-	-
१ॡ	सलंगली	2020	-	18	18	18	-	-	-	-	-	-	00	-	00	-	00
	Sangli	2021	-	19	19	19	-	-	-	-	-	-	999	4394	5293	4619	1373
		2022	-	30	30	24	06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

१७	सोलापूर (ग्रामीण) Solapur (R)	2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-	1293	7696	9005	7830	1175	
		2021	...	20	14	34	11	23	-	-	-	1273	8701	9972	8583	1379	
		2022	...	23	51	74	46	28	-	-	-	1372	7996	9312	6263	1247	
१७-अ	सोलापूर (शहर) Solapur (C)	2020	...	06	25	31	19	12	-	-	-	-	-	-	-	-	
		2021	...	12	19	31	24	07	-	-	-	-	-	-	-	-	
		2022	...	02	31	33	25	08	-	-	-	-	-	-	-	-	
१८	कोल्हापूर Kolhapur	2020	...	18	148	166	107	59	06	00	06	06	3181	3844	7025	3567	3458
		2021	...	59	208	267	80	187	06	11	17	06	3458	2628	6086	3534	2552
		2022	...	178	395	582	381	201	11	07	18	09	2552	1428	3980	1221	2759
१९	चंद्रपूर Chandrapur	2020	...	-	20	20	02	18	-	-	-	-	189	1078	1267	824	443
		2021	...	18	47	65	59	06	-	02	02	02	342	4329	4626	2580	1992
		2022	...	06	29	65	29	06	-	02	02	02	1695	4933	6628	4873	1755
२०	गडचिरोली Gadchiroli	2020	...	-	05	05	05	-	-	02	02	02	183	606	789	620	169
		2021	...	-	01	01	01	-	-	02	02	02	169	398	567	446	121
		2022	...	-	01	01	01	-	-	-	-	-	121	376	497	357	140
२१	वर्धा Wardha	2020	...	-	02	35	02	-	06	04	10	09	31	145	176	128	48
		2021	...	-	04	37	04	-	01	02	03	03	48	165	213	107	58
		2022	...	-	76	76	76	06	-	31	31	29	58	203	261	177	84
२२	अकोला Akola	2020	...	63	06	69	05	64	13	12	25	05	211	586	797	212	585
		2021	...	64	20	84	50	34	20	10	30	21	585	112	697	960	137
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२३	भंडारा Bhandara	2020	...	07	06	13	11	02	03	-	03	02	01	-	-	-	-
		2021	...	02	02	04	01	03	01	-	01	01	-	-	-	-	-
		2022	...	03	05	08	05	03	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता १६ - चालू TABLE 16 - contd.

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	स्फोटक वस्तूंचे परवाने मंजूर करणे										विशेष कार्यकारी दंडाधिकार्यांच्या कामाबाबत चॅप्टर केसेस					
			शस्त्र परवाने मंजूर करणे					Explosives License Given					S. E. O. Chapter Cases					
Sr. No.	District	Year	Pending Cases at the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance at the End of the Year	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance End of the Year	Cases at the beginning of the Year	Pending Cases at the beginning of the Year	New cases received at the beginning of the Year	Total Cases disposed during the Year	Cases balance at the End of the Year			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
२४	बुलढाणा Buldhana	2020 2021 2022	...	57 57 -	09 09 -	66 66 -	01 01 -	65 65 -	32 32 -	19 19 -	51 51 -	07 07 -	44 44 -	965 965 -	551 551 -	1516 1516 -	320 320 -	1196 1196 -
२५	उस्मानाबाद Osmanabad	2020 2021 2022	...	51 46 48	08 10 07	59 56 55	13 08 12	46 48 43	19 19 34	04 15 07	23 34 41	04 - 04	19 34 37	307 273 251	868 893 312	1175 1166 563	902 915 425	273 251 138
२६	बीड Beed	2020 2021 2022	...	65 65 36	64 64 49	129 129 85	69 69 -	60 60 85	- - 01	- - 01	- - 02	- - -	410 66 31	1496 256 539	1906 322 570	1804 291 524	102 31 06	
२७	नांदेड Nanded	2020 2021 2022	...	04 04 03	24 38 78	28 42 81	24 39 50	04 03 31	- - 01	- - 01	- - 01	- - 01	107 164 127	368 378 513	475 542 640	311 415 323	164 127 317	
२८	परभणी Parbhani	2020 2021 2022	...	09 05 -	33 69 -	33 69 -	28 43 -	05 26 -	- - -	- - -	01 - -	01 - -	00 00 -	00 00 -	00 00 -	00 00 -	00 00 -	



२९	लातूर Latur	2020	...	48	29	77	37	40	16	01	17	07	10	23	78	101	70	31
		2021	...	48	29	77	37	40	16	01	17	07	10	23	78	101	70	31
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३०	जालना Jalna	2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153	395	548	365	183
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153	395	548	365	183
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३१	नंदुरबार Nandurbar	2020	...	17	04	21	20	01	-	04	04	02	02	21	483	504	361	143
		2021	...	17	04	21	20	01	-	04	04	02	02	21	483	504	361	143
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३२	हिंगोली Hingoli	2020	...	03	13	16	15	01	-	01	01	01	-	-	124	124	95	29
		2021	...	01	14	15	08	07	-	04	04	04	-	29	140	169	01	168
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३३	वाशिम Washim	2020	...	13	08	21	20	01	-	03	03	03	00	48	459	507	488	19
		2021	...	01	05	06	04	02	-	-	-	-	-	19	733	752	485	267
		2022	...	02	08	10	07	03	-	01	01	01	00	267	782	1049	257	792
३४	गोंदिया Gondia	2020	...	10	04	14	14	-	01	02	03	03	-	-	205	205	205	-
		2021	...	-	13	13	13	-	01	01	02	02	-	-	89	89	89	-
		2022	...	-	-	41	34	07	-	-	-	-	-	-	37	37	37	-
३५	नवी मुंबई Navi Mumbai	2020	...	18	26	44	33	11	-	-	-	-	-	403	1310	1713	1713	-
		2021	...	11	24	35	21	14	-	-	-	-	-	580	2347	2927	2927	-
		2022	...	14	41	53	26	27	-	-	-	-	-	-	1990	2444	1982	462
३६	पालघर Palghar	2020	...	15	13	29	24	04	13	-	13	13	-	70	-	70	70	-
		2021	...	15	13	29	24	04	13	-	13	13	-	70	-	70	70	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३७	मिरा भाईंदर/वसई-विरार Mira Bhayandar Vasai-Virar	2020	...	00	04	04	00	04	00	01	00	00	01	00	00	00	00	00
		2021	...	00	30	34	30	04	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
		2022	...	04	13	17	16	01	01	00	01	01	00	00	00	00	00	00

जिल्हाधिकार्यांकडून देण्यात आलेल्या विविध प्रकारच्या चित्रपटगृहे, उपाहारगृहे, शस्त्रे, स्फोटक वस्तू व कार्यक्रम इत्यादींच्या परवान्यांची आकडेवारी दर्शविणारा तक्ता  
Statement showing Districtwise Licenses given by District Collector for Arms, Cinema Theatres, Restaurants, Explosive

तक्ता १६ (अ) TABLE 16 (A)

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	चित्रपटगृहांच्या इमारतीसाठी ना हरकत प्रमाणपत्रे मंजूर करणे			उपाहारगृह परवाना मंजूर करणे			कार्यक्रम परवाने मंजूर करणे								
			वर्षभरात वर्षांभी आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात निकाली एका प्रकरणे	वर्षभरात वर्षांभी आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात निकाली एका प्रकरणे	वर्षभरात वर्षांभी आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात निकाली एका प्रकरणे	वर्षभरात वर्षांभी आलेली नवीन प्रकरणे								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
१	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
२	अहमदनगर Ahmednagar	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
३	औरंगाबाद (ग्रामीण) Aurangabad (R)	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
३-अ	औरंगाबाद (शहर) Aurangabad (C)	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
४	अमरावती (शहर) Amravati (C)	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
४-अ	अमरावती (ग्रामीण) Amravati (R)	2020 2021 2022	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...



तक्ता १६ (अ)-चालू TABLE 16 (A)-contd.

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	चित्रगृहांच्या इमारतीसाठी ना हरकत प्रमाणपत्रे मंजूर करणे			उपाहारगृह परवाना मंजूर करणे			कार्यक्रम परवाने मंजूर करणे								
			वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात काढलेली शिल्लक प्रकरणे	वर्षभरात वार्षिक अर्जांसाठी मंजूर झालेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात काढलेली शिल्लक प्रकरणे	वर्षभरात वार्षिक अर्जांसाठी मंजूर झालेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात काढलेली शिल्लक प्रकरणे							
Sr. No.	District	Year	No Objection Certificate For Cinemas Theaters			Permission For Restaurants			Permission For Functions								
			Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
१३-अ	पुणे (ग्रामीण)	2020	-	-	-	-	-	93	128	221	40	181	-	-	-	-	-
	Pune (R)	2021	-	-	-	-	-	181	161	342	313	29	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	29	74	103	80	23	-	-	-	-	-
१४	सातारा	2020	-	01	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Satara	2021	01	01	02	-	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१५	सांगली	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sangli	2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१६	सोलापूर (शहर)	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Solapur (C)	2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१६-अ	सोलापूर (ग्रामीण)	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Solapur (R)	2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	03	-	03	-	-	-	-	-	03	-	03	-	03
१७	कोल्हापूर	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	20	-
	Kolhapur	2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	31	31	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	04	04	04	-
१८	चंद्रपूर	2020	-	01	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Chandrapur	2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

१९	गडचिरोली Gadchiroli	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	47	47	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	39	39	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	125	125	-	-
२०	वर्धा Wardha	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	01	01	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	01	01	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२१	अकोला Akola	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२२	भंडारा Bhandara	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	139	139	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	208	208	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	198	198	-	-
२३	बुलढाणा Buldhana	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२४	उस्मानाबाद Osmanabad	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२५	बीड Beed	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	01	01	02	01	01	-	-	01	04	13	09	12
२६	नांदेड Nanded	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२७	परभणी Parbhani	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२८	लातूर Latur	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२९	जालना Jalna	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३०	नंदुरबार Nandurbar	2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता १६ (अ)-चावू TABLE 16 (A)-contd.

अ. क्र.	जिल्हा	वर्ष	चित्रपटांच्या इमारतीसाठी ना हरकत प्रमाणपत्रे मंजूर करणे			उपाहारगृह परवाना मंजूर करणे			कार्यक्रम परवाने मंजूर करणे								
			वर्षभरात	एकूण प्रकरणे	वर्षभरात निकाली प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे	वर्षभरात आलेली नवीन प्रकरणे								
Sr. No.	District	Year	No Objection Certificates For Cinemas Theatres			Permission For Restaurants			Permission For Functions								
			Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year	Pending Cases of the beginning of the Year	New cases received during the Year	Total Cases disposed during the Year						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
३१	हिंगोली Hingoli	2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३२	वाशिम Washim	2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३३	गोंदिया Gondia	2020	...	-	-	-	-	-	02	02	02	-	-	125	125	125	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	32	32	-
		2022	...	-	-	-	-	-	03	03	03	-	-	29	29	29	-
३४	नवी मुंबई Navi Mumbai	2020	...	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३५	पालघर Palghar	2020	...	-	01	01	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३६	पिंपरी-चिंचवड Pimpri-Chinchwad	2020	...	01	04	05	-	05	-	-	-	-	-	11	11	11	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३७	मिरा भाईंदर/वसई-विरार Mira Bhayandar Vasai-Virar	2020	...	-	01	01	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	01	01	01	-	-	-	-	-	-	04	04	04	04

## (गाडी शाखा, वाहतूक विभाग)

## (२) सार्वजनिक जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती देणे

## सार्वजनिक जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती देणाऱ्या खात्याचे कार्य दर्शविणारा तक्ता

## तक्ता १७

वर्ष असलेले अर्ज	वर्षारंभी शिल्लक अर्जांची संख्या	वर्षभरात असलेल्या	एकूण	कार्यवाही केलेल्या अर्जांची संख्या	निकाली काढलेल्या अर्जांची संख्या		वर्षअखेर शिल्लक असलेल्या अर्जांची संख्या	
					मंजूर केलेले	नामंजूर केलेले		
1	2	3	4	5	6	7	8	
2020	...	—	11246	11246	11246	11246	—	—
2021	...	—	2583	2583	2583	2583	—	—
2022	...	—	3894	3894	3894	3894	—	—

(1-1-2022 to 30-9-2022)

## तक्ता १८

अनु- क्रमांक	तपशील	वर्ष	नवीन दिलेल्या परवान्यांची संख्या	नूतनीकरण केलेल्या परवान्यांची संख्या	तिन्ही प्रकारच्या वाहनांवर वसूल केलेल्या दंडाची रक्कम		
					6	7	
1	2	3	4	5	6	7	
					Rs.	Rs.	
1	घोडागाडी	...	2020	—	—	1200	1200
			2021	—	—	—	—
			2022	—	—	—	—
2	बैलगाडी	...	2020	06	59	—	15304
			2021	—	—	—	—
			2022	03	—	—	372
3	हातगाडी	...	2020	5013	6168	217500	671638
			2021	2457	126	28300	146134
			2022	2927	964	112300	219030

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

(चाक पट्टी करासहित)

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## (ब) सरकारी इमारतींसाठी रक्षक (स. पो. ताडदेव)

केंद्रीय आणि राज्य सरकारी व इतर संस्था उदा. राष्ट्रीयकृत बँका यांच्या इमारती व चलनपेटी यांच्या सुरक्षिततेसाठी पुरविण्यात आलेल्या सशस्त्र पहारेकऱ्यांसंबंधी माहिती देणारा तक्ता

## तक्ता १९

तपशील Detail	वर्ष Year	पुरविलेल्या सशस्त्र पहान्यांची संख्या Total No. of Armed Police	सशस्त्र पहारेकऱ्यांवर होणारा खर्च वसुलीस पात्र आहे किंवा नाही Expenditure of the Armed Police is the recoverable or not	
राज्य सरकारची कार्यालये, परदेशी वकिलाती/ व्यापारी प्रतिनिधी व अति महत्त्वाच्या व्यक्ती.	...	2020	280201	आहे
		2021	277855	आहे
		2022	279028	शासकीय दराने देय आहे
केंद्र सरकारची कार्यालये	...	2020	8071	आहे
		2021	8200	आहे
		2022	8235	शासकीय दराने देय आहे
राष्ट्रीयीकरण केलेल्या बँका	...	2020	72160	आहे
		2021	65628	आहे
		2022	68894	शासकीय दराने देय आहे

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.



---

---

तक्ता २०  
**TABLE XX**

---

---

**(क) रुग्णालयीन खर्च (पोलीस रुग्णालय, बृहन्मुंबई)**  
**पोलीस व त्यांच्या कुटुंबांना औषधोपचारानिमित्त पोलीस रुग्णालये, दवाखाने व पोलीस प्रसूतिगृहांवर पडणारा कार्यभार दर्शविणारे तक्ते**

**तक्ता २० TABLE XX**

अ. क्र. Sr. No.	पोलीस शाखेचे नाव Name of the Police Dispensary	वर्ष Year	मंजूर झालेल्या खाटांची संख्या No. of Patient cot's	रुग्णांची संख्या No. of Patient		शासकीय व इतर रुग्णालयात पाठविलेले एकूण रुग्ण Send Patient's to Govt. and other Hospital's		एकूण मुले Total		एकूण मुले Total		औषधा-वरील खर्च Expenditure on Medicine		औषधा-शिवाय इतर खर्च Other expenditure without Medicine		एकूण खर्च Total Expenditure
				पुरुष Male	स्त्रिया Female	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	एकूण Total	12	13	14	15			
1	नायगाव पोलीस रुग्णालय Naigaon Police Hospital	2020 2021 2022	40 40 40	4981 1235 2470	79 17 80	61 41 65	09 04 13	22350 10470 10229	70 45 78	3425129	1118005	4543134				
2	नागपाडा पोलीस रुग्णालय Nagpada Police Dispensary.	2020 2021 2022	114 114 104	1938 10199 8167	70 40 -	81 - 85	16 - 13	8758 21420 24875	97 - 98	3425129	1118005	4543134				
3	डॉ. डी. बी. मार्ग पोलीस दवाखाना. Dr. D. B. Marg Police Dispensary.	2020 2021 2022	- - -	976 857 1020	187 126 153	42 30 15	37 25 9	3032 2413 2498	100 74 45	1280	-	1280				
4	वरळी पोलीस दवाखाना Varali Police Dispensary	2020 2021 2022	- - -	2940 2390 2968	170 138 770	- 02 03	- - -	6516 5882 7255	- 02 03	-	-	-				
5	ताडदेव पोलीस दवाखाना Taddeo Police Dispensary Taddeo.	2020 2021 2022	- - -	1382 2494 681	53 68 43	12 14 -	06 09 -	3706 5372 1751	18 23 -	2000	1000	2000				
6	दादर पोलीस दवाखाना Dadar Police Dispensary	2020 2021 2022	- - -	1211 1399 1638	178 265 245	- 05 06	- 04 05	3448 2508 4096	- 11 13	-	-	-				
7	माहिम पोलीस दवाखाना Mahim Police Dispensary	2020 2021 2022	- - -	1379 1951 1532	326 549 300	121 84 132	18 53 18	3626 4860 4093	139 137 150	-	-	-				

8	सान्ताक्रुझ पोलीस दवाखाना Santacruz Police Dispensary	2020 2021 2022	...	2505 2406 2472	1235 1479 1762	635 846 631	4375 4731 4865	22 09 04	08 01 02	- 01 -	30 11 06	- -	-
9	पोलीस मुख्यालय दवाखाना Police H. Q. Dispensary	2020 2021 2022	...	2442 2378 3121	988 989 1347	66 81 130	3496 3448 4598	- -	- -	- -	- -	- -	-
10	* अंधेरी पोलीस दवाखाना Andheri Police Dispensary	2020 2021 2022	...	3286 3651 -	947 1187 -	98 77 -	4331 4915 -	43 47 -	07 12 -	- -	50 59 -	- -	-
11	मरोळ पोलीस दवाखाना Marol Police Dispensary	2020 2021 2022	...	3745 3811 3205	2162 2437 2501	858 546 517	6765 6794 6223	22 17 09	18 11 11	- -	40 28 20	- -	-
12	कांदिवली पोलीस दवाखाना	2020 2021 2022	...	3658 4071 3799	870 910 905	75 51 59	4603 5032 5166	70 66 57	11 -	- 77	91 -	- -	-
13	पंतनगर पोलीस दवाखाना Pantanagar Police Dispensary	2020 2021 2022	...	3035 3156 1811	879 873 557	34 37 48	3966 4066 2416	80 42 43	28 16 07	- -	108 58 50	- -	-
14	नेहरूनगर पोलीस दवाखाना Neharunagar Police Dispensary	2020 2021 2022	...	2077 2107 2045	552 924 1233	47 109 176	2676 3140 3454	12 20 29	03 10 04	- -	15 30 33	- -	-

\* (Upto 30-9-2022)

\* मे २००७ पासून पोलीस शल्यचिकित्सक, नागपाडा यांच्यामार्फत औषधपुरवठा.

## वरळी येथील पोलीस प्रसूतिगृहाचा कार्यभार दर्शविणारा तक्ता

तक्ता २१ TABLE XXI

वर्ष Year	मंजूर खाटांची संख्या No. of Granted Cot's	प्रवेश Entry	प्रसूती Delivery	शस्त्रक्रिया Operation			इतर Other	स्त्री रोग प्रकरणे	बाहेरील रुग्ण O. P. D.	
				निर्बीजीकरण	टॉन्सिलची प्रकरणे Tonsil Cases	प्रकरणे			रुग्णालयात	फिरत्या दवाखान्यातील
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

पोलीस प्रसूतिगृह, वरळी पोलीस कॅम्प सन- १९७५ पासून बंद असल्याने तेथे पोलीस कुटुंबियांच्या सोयीकरिता पोलीस दवाखाना वरळी बी. डी.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

चालू क्रमांक २४ येथील वैद्यकीय अधिकारी / कर्मचारी यांचेमार्फत दर मंगळवार व शुक्रवार दवाखान्याचे कामकाज चालविण्यास येते.

## (चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा

## तक्ता २२

Sr. No.	पदनाम	Pay Scale	No. of Posts		Designation
			2021-2022	2022-2023	
1	2	3	4	5	2
(00) 108	राज्य मुख्यालय पोलीस				(00) (108) State H. Q. Police
108 (एक)	पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई (२०५५००७९)				(01) COMMISSIONERATE OF POLICE Gr. Mumbai (20550079)
<b>1</b>	<b>राजपत्रित --</b>	<b>Rs. Pay Band</b>	<b>Grade pay</b>	<b>..</b>	<b>1</b> <b>Gazetted--</b>
	पोलीस उपआयुक्त ..	S-25	78,800-2,09,200 ..	1	1 Deputy Commissioner of Police
	सहायक पोलीस आयुक्त ..	S-20	56,100-1,77,500 ..	3	3 Assistant Commissioner of Police
	वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी ..	S-18	49,100-1,55,800 ..	7	7 Sr. Administrative Officer
	प्रशासकीय अधिकारी ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	4	4 Administrative Officer
			<b>एकूण</b> ..	<b>15</b>	<b>15</b> <b>Total</b>
<b>2</b>	<b>अराजपत्रित वर्ग ३--</b>				<b>2</b> <b>Non-Gazetted Class III--</b>
	स्वीय सहायक ..	S-16	44,900-1,42,400 ..	2	2 Personal Assistant
		Plus Sepcial Pay Rs.			
	कार्यालय अधीक्षक ..	S-14	38,600-1,22,800 ..	7	7 Office Superintendent
	सहायक लेखा अधिकारी ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	2	2 Assistant Accounts Officer
	(म.रा.ले. सेवा)				(M. S. A. Service)
	प्रमुख लिपिक ..	S-13	35,400-1,12,400 ..	23	23 Head Clerk (including Deputy
	(उपलेखापालसहित).		who is working as		Accountant).
			Dy. Accountant and		
			CPS Personal Clerk		
	लघुलेखक (उच्च श्रेणी) ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	5	5 Stenographer (Higher Grade)
	वरिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	S-8	25,500-81,100 ..	111	111 Senior Grade Clerk (including
	(लघु टंकलेखकसहित).			1	1 Senior Typist).
	कनिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	S-6	19,900-63,200 ..	188	188 Junior Grade Clerk
	टंकलेखक ..	S-7	21,700-69,100 ..	1	1 Typist
	पोलीस शिपाई ..	S-7	21,700-69,100 ..	400	400 Police Constable
			<b>एकूण</b> ..	<b>442</b>	<b>442</b> <b>Total</b>
<b>3</b>	<b>अराजपत्रित वर्ग चार--</b>				<b>3</b> <b>Non-Gazetted, Class IV--</b>
	चपराशी ..	S-1	15,000-47,600 ..	15	15 Peon / Mazdoor / Officer Naik
	कार्यालयीन नाईक ..	S-3	16,600-52,400 ..	1	1
	मजदूर ..	S-1	15,000-47,600 ..	13	13
			<b>एकूण वर्ग चार</b> ..	<b>29</b>	<b>29</b> <b>Total</b>
			<b>एकूण बेरीज</b> ..	<b>784</b>	<b>784</b> <b>Grand Total</b>

## तक्ता २२--चालू

1	2	3	4	5	2	
108	(दोन) (एक) शहर पोलीस (२०५५००९७)				(02)(01)CITY POLICE (20550097)	
<b>1</b>	<b>राजपत्रित --</b>	Pay Band	Grade pay		<b>1 Gazetted--</b>	
	पोलीस आयुक्त	.. 16	224400 ..	1	1 Commissioner of Police	
	सहपोलीस आयुक्त	.. S-30	1,44,200-2,18,200 ..	3	3 Joint Commissioner of Police	
	अपर पोलीस आयुक्त (प्रादेशिक व गुन्हे धरून)	.. S-29	1,31,100-2,16,600 ..	11	11 Additional Commissioner of Police (Incl. Regional and Crime)	
	पोलीस उपआयुक्त	.. S-25	78,800-2,09,200 ..	25	25 Deputy Commissioner of Police	
	उपसंचालक (लेखा)	.. S-25	78,800-2,09,200 ..	1	1 Deputy Director	
	चार्टर्ड अकाउंटंट	.. S-20	56,100-1,77,500 ..	1	1 Chartered Accountant	
	अधीक्षक अभियंता	.. S-25	78,800-2,09,200 ..	1	1 Suptd. Engineer	
	सहायक पोलीस आयुक्त	.. S-20	56,100-1,77,500 ..	105	105 Asstt. Commissioner of Police	
	कार्यकारी अभियंता	.. S-23	67,700-2,08,700 ..	2	2 Executive Engineer	
	सहायक अभियंता	.. S-18	49,100-1,55,800 ..	4	4 Assistant Engineer	
	सहायक संचालक (लेखा)	.. S-20	56,100-1,77,500 ..	1	1 Assistant Director	
	पोलीस निरीक्षक	.. S-18	49,100-1,55,800 ..	711	723 Police Inspector	
	जनसंपर्क अधिकारी	.. S-20	56,100-1,77,500 ..	1	1 Public Relation Officer	
	उप अभियंता	.. S-18	49,100-1,55,800 ..	2	2 Deputy Engineer	
	कनिष्ठ अभियंता	.. S-18	49,100-1,55,800 ..	10	10 Jr. Engineer	
	वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी	S-18	49,100-1,55,800 ..	8	8 Sr. A. O.	
	उच्च श्रेणी लघुलेखक	.. S-15	41,800-1,32,300 ..	22	22 Higher Grade Steno	
	प्रशासकीय अधिकारी	.. S-15	41,800-1,32,300 ..	20	20 Administrative Officer	
	लेखा अधिकारी	.. S-16	44,900-1,42,400 ..	5	5 Account Officer	
	विधी अधिकारी	.. —	0 ..	68	68 Law Officer	
	स्वीय सहायक	.. S-16	44,900-1,42,400 ..	6	6 Personal Asstt.	
	सहायक पोलीस निरीक्षक	.. S-15	41,800-1,32,300 ..	868	878 Asstt. Police Inspector	
			<b>एकूण ..</b>	<b>1876</b>	<b>1898</b>	<b>Total</b>
<b>2</b>	<b>अराजपत्रित, वर्ग ३ --</b>	Rs. Pay Band	Grade Pay			<b>2 Non-Gazetted, Class III--</b>
	अधीक्षक	.. S-14	38,600-1,22,800 ..	38	38	Superintendent
	पोलीस उपनिरीक्षक	.. S-14	38,600-1,22,800 ..	2538	2590	Police Sub-Inspector
	सहायक लेखा अधिकारी	.. S-15	41,800-1,32,300 ..	18	18	Asstt. Account Officer
	निम्नश्रेणी लघुलेखक	.. S-14	38,600-1,22,800 ..	13	13	Lower Grade Steno
	संशोधन सहायक (आरे.)	.. S-14	38,600-1,22,800 ..	2	2	Resources Assistant
	प्रमुख लिपिक	.. S-13	35,400-1,12,400 ..	71	71	Head Clerk
	आरेखक	.. S-10	29,200-92,300 ..	1	1	Draftsman
	सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	S-10	29,200-92,300 ..	3299	3369	Asstt. Police Sub-Inspector
	छायाचित्रकार	.. S-10	29,200-92,300 ..	4	4	Photographer
	रेडिओ यांत्रिकी	.. S-10	29,200-92,300 ..	143	143	Radio Mechanic
	भांडारपाल	.. S-10	29,200-92,300 ..	1	1	Store Keeper
	प्र. यंत्र चालक	.. S-8	25,500-81,100 ..	14	14	Machine Operator
	पोलीस हवालदार	.. S-9	26,400-83,600 ..	7526	7704	Head Constable
	पोलीस नाईक	.. S-8	25,500-81,100 ..	6805	6988	Police Naik
	लघु टंकलेखक	.. S-8	25,500-81,100 ..	7	7	Steno Typist
	माहिती नोंदणीकार	.. S-7	21,700-69,100 ..	16	16	Information Registrar
	वरिष्ठ लिपिक	.. S-8	25,500-81,100 ..	252	252	Senior Clerk
	कनिष्ठ लिपिक	.. S-6	19,900-63,200 ..	408	408	Junior Clerk
	सहायक भांडारपाल	.. S-8	25,500-81,100 ..	1	1	Asstt. Store Keeper
	पोलीस शिपाई	.. S-7	21,700-69,100 ..	19353	19668	Police Constable
	टंकलेखक	.. S-7	21,700-69,100 ..	3	3	Typist
	कर्मशाळा मदतनीस	.. —	— ..	67	67	Workshop helper
			<b>एकूण ..</b>	<b>40575</b>	<b>41678</b>	<b>Total</b>

## तक्ता २२--चालू

1	2	3	4	5	2
<b>3</b>	<b>अराजपत्रित, वर्ग चार --</b>				<b>3 Non-Gazetted, Class IV--</b>
	मुख्य स्वयंपाकी .. S-5	18,000-56,900 ..	3	3	Head Cook
	माळी .. S-1	15,000-47,600 ..	14	14	Gardener
	कार्यालयीन नाईक .. S-3	16,600-52,400 ..	1	1	Office Naik
	सहायक स्वयंपाकी .. S-1	15,000-47,600 ..	32	32	Assistant Cook
	पहारेकरी .. S-1	15,000-47,600 ..	3	3	Watchman
	मजदूर .. S-1	15,000-47,600 ..	31	31	Worker
	मुलकी स्वच्छक .. S-1	15,000-47,600 ..	71	71	Cleaner
	शववाहिनी सहायक .. S-1	15,000-47,600 ..	59	59	Mortuary Asstt.
	सफाई कामगार .. S-1	15,000-47,600 ..	313	313	Sweeper
	कार्यालयीन शिपाई .. S-1	15,000-47,600 ..	28	28	Office Peon
	न्हावी .. S-3	16,600-52,400 ..	5	5	Barbar
	मोची .. S-3	16,600-52,400 ..	3	3	Cobbler
	धोबी .. S-3	16,600-52,400 ..	4	4	Dhobi
	शिंपी .. S-1	15,000-47,600 ..	4	4	Tailor
	मेहतर .. S-1	15,000-47,600 ..	1	1	Mehtar
	बाल शिपाई .. --	-- ..	64	64	Boy Constable
		<b>एकूण ..</b>	<b>636</b>	<b>636</b>	<b>Total</b>
		<b>एकूण राजपत्रित व अराजपत्रित ..</b>	<b>43087</b>	<b>43087</b>	<b>Grand Total</b>
(04)	सार्वजनिक इमारतींसाठी रक्षक				(04) Gards for Public Buildings
04 (01)	आस्थापना (२०५५०९३२)				(04)(01) Establishment (20550132)
1	राजपत्रित --	Rs. Pay Band	Grade pay ..		1 <i>Gazetted--</i>
			<b>एकूण ..</b>	<b>— —</b>	<b>Total</b>
2	अराजपत्रित, वर्ग ३ --				2 <i>Non-Gazetted Class III--</i>
	हवालदार .. S-9	26,400-83,600 ..	60	60	Head Constable
	पोलीस शिपाई .. S-7	21,700-69,100 ..	247	247	Police Constable
		<b>एकूण ..</b>	<b>307</b>	<b>307</b>	<b>Total</b>
(00)	(112) बंदर पोलीस				(01) 112 Harbour Police
00 (01)	नदी, बंदर व नागरी पोलीस (२०५५०२५७)				(00) (01) River Harbour and Marine Police (20550257)
1	राजपत्रित --		..	1	<i>Gazetted--</i>
			<b>एकूण ..</b>	<b>— 1</b>	<b>Total</b>
	सागरी अभियंता .. --		..	1	Sagari Engineer
	पोलीस निरीक्षक .. --		..	6	Police Inspector
		<b>एकूण ..</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>Total</b>

## तक्ता २२--चालू

1	2	3	4	5	2
2	अराजपत्रित, वर्ग ३ --	Rs. Pay Band	Grade Pay		2 Non-Gazetted, Class III--
	सहायक पोलीस निरीक्षक ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	35 35	Asstt. Police Inspector
	पोलीस उपनिरीक्षक ..	S-14	38,600-1,22,800 ..	145 145	Police Sub-Inspector
	उच्चश्रेणी लघुलेखक ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	2 2	Higher Grade Steno
	निम्नश्रेणी लघुलेखक ..	S-14	38,600-1,22,800 ..	1 1	Lower Grade Steno
	कार्यालय अधीक्षक ..	S-14	38,600-1,22,800 ..	6 6	Office Superintendent
	प्रमुख लिपिक ..	S-13	35,400-1,12,400 ..	3 3	Head Clerk
	लघुलेखक ..	S-14	38,600-1,22,800 ..	1 1	Stenographer
	सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	S-10	29,200-92,300 ..	111 111	Asstt. Police Sub-Inspector
	पोलीस हवालदार ..	S-9	26,400-83,600 ..	246 246	Head Constable
	पोलीस नाईक ..	S-8	25,500-81,100 ..	451 451	Police Naik
	पोलीस शिपाई ..	S-7	21,700-69,100 ..	1083 1083	Police Constable
	वरिष्ठ लिपिक ..	S-8	25,500-81,100 ..	31 31	Senior Clerk
	कनिष्ठ लिपिक ..	S-6	19,900-63,200 ..	43 43	Junior Clerk
			<b>एकूण ..</b>	<b>2158 2158</b>	<b>Total</b>
	अराजपत्रित, वर्ग चार --				3 Non-Gazetted, Class IV--
	कार्यालयीन शिपाई ..	S-1	15,000-47,600 ..	7 7	Peon
	न्हावी, धोबी, मोची, सफाई कामगार ..	S-1	15,000-47,600 ..	42 42	Sweeper, Nhavi, Mochi, Dhobi
			<b>एकूण ..</b>	<b>49 49</b>	<b>Total</b>
(00)	१०८ (०३१) लायसन विभाग (२०५५०१०३)				(00) (108) Licensing Dept. (20550103)
(३)	(१) चित्रपटगृह अनुज्ञप्ती अराजपत्रित, वर्ग ३ --	Rs.			(1) THEATRE LICENSING Non-Gazetted Class III--
	कनिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	S-6	19,900-63,200 ..	2 2	Junior Grade Clerk
			<b>एकूण ..</b>	<b>2 2</b>	<b>Grand Total</b>
(00)	१०८ राज्य मुख्यालय पोलीस				(00) (108) State H.Q. Police
(03)	(२) सार्वजनिक जमिनीवरील वाहनाला अनुज्ञप्ती देणे	2055-0112			(03) (2) PUBLIC LAND CONVEYANCE LICENSING (20550112)
1	राजपत्रित --	Rs.			1 Gazetted--
			<b>एकूण बेरीज ..</b>	<b>- -</b>	<b>Total</b>
2	अराजपत्रित, वर्ग ३ --				2 Non-Gazetted, Class III--
	हवालदार ..	S-9	26,400-83,600 ..	2 2	Head Constable
	पोलीस शिपाई ..	S-7	21,700-69,100 ..	12 12	Police Constable
	वरिष्ठ लिपिक ..	S-8	25,500-81,100 ..	1 1	Senior Clerk
	कनिष्ठ लिपिक ..	S-6	19,900-63,200 ..	1 1	Junior Clerk
			<b>एकूण ..</b>	<b>16 16</b>	<b>Total</b>
3	अराजपत्रित, वर्ग ४ --				3 Non-Gazetted, Class IV--
	बेलोबॉय ..	S-1	15,000-47,600 ..	1 1	Bello Boy
			<b>एकूण बेरीज ..</b>	<b>17 17</b>	<b>Grand Total</b>
(00)	108 राज्य मुख्यालय पोलीस				(00) (108) State H. Q. Police
(05)	रुग्णालयीन खर्च				108 (V) Hospital Charges
(05)	(01) बृहन्मुंबईतील पोलीस रुग्णालये (२०५५०१४१)				(05) (01) Police Hospital in Gr. Mumbai (20550141)
1	राजपत्रित --	Rs. Pay Band	Grade pay Rs.		1 Gazetted--
	पोलीस शल्यचिकित्सक ..	S-23	67,700-2,08,700 ..	1 1	Police Surgeon
	वैद्यकीय अधिकारी ..	S-20	56,100-1,77,500 ..	7 7	Medical Officer
	प्रशासकीय अधिकारी ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	1 1	Administrative Officer
	जीव रसायन शास्त्रज्ञ ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	1 1	Microbiology Scientist
	मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी ..			17 17	Honouary Medical Officer
	सहा. लेखा अधिकारी ..	S-15	41,800-1,32,300 ..	1 1	Asst. Account Officer
			<b>एकूण ..</b>	<b>28 28</b>	<b>Total</b>

## तक्ता २२--चालू

1	2	3	4	5	2
2	अराजपत्रित, वर्ग ३ -- सहा. लेखा अधिकारी .. S-15 अधिसेविका .. S-15 अधिपरिचारिका .. S-13  अधीक्षक .. S-14 लेखापाल .. S-14 भांडारपाल .. S-13 क्ष किरण तंत्रज्ञ .. S-10 प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ .. S-10 औषध निर्माता .. S-10 मिश्रक .. S-10 वरिष्ठ लिपिक .. S-8 कनिष्ठ लिपिक .. S-6 क्ष किरण सहायक .. S-8 प्रयोगशाळा सहायक .. S-7	41,800-1,32,300 .. 41,800-1,32,300 .. 35,400-1,12,400 ..  38,600-1,22,800 .. 38,600-1,22,800 .. 35,400-1,12,400 .. 29,200-92,300 .. 29,200-92,300 .. 29,200-92,300 .. 29,200-92,300 .. 25,500-81,100 .. 19,900-63,200 .. 25,500-81,100 .. 21,700-69,100 ..	1 1 38  1 1 1 1 1 1 16 4 22 1 1	1 1 38  1 1 1 1 1 1 16 4 22 1 1	2 Non-Gazetted Class III-- Assistant Accountant Officer Metron Nurses (Including Male Nursing Assistant). Office Superintendent. Accountant Store Keeper X-Ray Technician Laboratory Technician Pharmacist Compounder Senior Clerk Junior Clerk X-Ray Assistant Laboratory Assistant
		एकूण ..	90	90	Total
3	अराजपत्रित वर्ग ४ -- वणोपचारक .. S-1 प्रथमोपचारक/वरिष्ठ स्वयंपाकी S-5 मनोरुग्ण सेवक/स्वयंपाकी .. S-3 कक्षसेवक/भांडारसेवक .. S-1 सफाईगार/शिपाई/माळी/ दूरध्वनी सेवक/मजदूर/ आया/दवाखाना कर्मचारी/ प्रयोगशाळा परिचर इत्यादी कार्यालयीन शिपाई .. S-1	Rs. 15,000-47,600 .. 18,000-56,900 .. 16,600-52,400 .. 15,000-47,600 ..  15,000-47,600 ..	18 2 4 112  5	18 2 4 112  5	3 Non-Gazetted Class IV-- Dressers Head Cooks Cooks Ward Boy/Asstt. Store Keeper/ Sweeper/Peons/Gardener/Lab. Attendant/Dispensary Servant/ Telephone Orderly etc. Peon
		एकूण ..	141	141	Total
		एकूण बेरीज ..	271	271	Grand Total
(00)	(09) विदेशी व्यक्तिच्या नोंदणीबाबत अधिनियम-१९३९ (२०७००६५७)				(02) (01) Registration of Foreigners Act, 1939 (20700657)
1	राजपत्रित -- Pay Band पोलीस उपआयुक्त .. S-25 सहायक पोलीस आयुक्त .. S-20 पोलीस निरीक्षक .. S-18	Grade pay 78,800-2,09,200 .. 56,100-1,77,500 .. 49,100-1,55,800 ..	1 2 46	1 2 65	1 Gazetted-- Deputy Commissioner of Police Asstt. Commissioner of Police Police Inspector
		एकूण ..	49	68	Total
2	अराजपत्रित, वर्ग ३ -- Rs. Pay Band सहायक पोलीस निरीक्षक .. S-15 पोलीस उपनिरीक्षक .. S-14 सहायक पोलीस उपनिरीक्षक S-10 पोलीस हवालदार .. S-9 पोलीस नाईक .. S-8 पोलीस शिपाई .. S-7 अधीक्षक .. S-14 प्रमुख लिपिक .. S-13 वरिष्ठ लिपिक .. S-8 कनिष्ठ लिपिक .. S-6	Grade Pay 41,800-1,32,300 .. 38,600-1,22,800 .. 29,200-92,300 .. 26,400-83,600 .. 25,500-81,100 .. 21,700-69,100 .. 38,600-1,22,800 .. 35,400-1,12,400 .. 25,500-81,100 .. 19,500-63,200 ..	0 104 0 56 0 255 1 2 3 26	22 153 9 107 54 327 1 2 3 26	2 Non-Gazetted, Class III-- Asstt. Police Inspector Police Sub-Inspector Asstt. Police Sub-Inspector Head Constable Police Naik Police Constable Superintendent Head Clerk Senior Clerk Junior Clerk
		एकूण ..	447	704	Total
3	अराजपत्रित, वर्ग चार -- सफाई कामगार .. S-1 मजदूर .. S-1	15,000-47,600 .. 15,000-47,600 ..	2 5	2 5	3 Non-Gazetted, Class IV-- Sweeper Helper
		एकूण ..	7	7	Total
		एकूण राजपत्रित व अराजपत्रित ..	503	779	Grand Total



## कार्यक्रम ८

## जिल्हा पोलीस

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी :

पोलीस विभागातील खालील महत्त्वाच्या घटकांचा जिल्हा पोलीस दलामध्ये समावेश केलेला आहे.

(१) (अ) पोलीस आयुक्तालय.-- पुणे, नागपूर, ठाणे, पिंपरी-चिंचवड, नाशिक, औरंगाबाद, सोलापूर, नवी मुंबई, अमरावती, मिरा-भाईंदर, वसई-विरार, रेल्वे मुंबई.

या प्रत्येक शहरात पोलीस यंत्रणेचा प्रमुख म्हणून पोलीस आयुक्त आहे आणि त्यांना पोलीस प्रमुख म्हणून असलेल्या अधिकाराव्यतिरिक्त जिल्हादंडाधिकार्यांचेही अधिकार आहेत.

## (ब) जिल्हा पोलीस दल

जिल्हा स्तरावर पोलीस अधीक्षक पोलीस यंत्रणेचा प्रमुख आहे. कायदा व सुव्यवस्था राखणे, गुन्हांचा शोध करणे व गुन्हे टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करणे वगैरे बाबतीत पोलीस अधीक्षक जबाबदार आहे.

## (क) राज्य राखीव पोलीस बल

राज्य राखीव पोलीस बल चे कामकाज हे सदृश्य केले जाते. सर्वसाधारणपणे त्याचा राखीव बल म्हणून वापर केला जातो आणि कायदा व सुव्यवस्था राखण्याचे संदर्भात जिल्हा पोलीस दलाला सहाय्य म्हणून वापर केला जातो.

## (ड) पोलीस बिनतारी यंत्रणा

राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था राखणेसाठी पोलीस विभागाला पोलीस बिनतारी संदेश संघटना, उच्च कंपनी (लांब पल्ल्यासाठी), अति उच्च कंपनी (जवळच्या पल्ल्यासाठी) अशी दळणवळणाची व्यवस्था पुरवित आहे.

## (इ) पोलीस मोटार परिवहन विभाग

मोटार परिवहन विभाग हा पोलीस खात्याचा एक विभाग असून त्याचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण राज्यभर आहे. सदर विभाग पोलीस खात्याकडे असलेल्या वाहनांच्या दुरुस्तीचे काम पाहतो.

## (फ) वाहतूक अभियांत्रिकी पथक

हे पथक, महामार्ग वाहतूक मदत शाखेचा एक अविभाज्य घटक आहे. या पथकाचा मुख्य उद्देश म्हणजे रस्ते सुधारण्यासाठी महामार्ग, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या उपविभागाला मार्गदर्शन करणे व त्यांचेशी समन्वय साधणे.

## (ग) महामार्ग वाहतूक मदत शाखा

सन १९४८ साली महामार्गावरील वाहतूक सुरळीत व नियंत्रित करण्यासाठी राज्य वाहतूक शाखेची स्थापना करण्यात आली होती. ती शाखा बंद करून त्याऐवजी महामार्ग वाहतूक मदत शाखा प्रायोगिक तत्वावर मार्च, १९८८ मध्ये स्थापन करण्यात आली आहे. सदर शाखेच्या कामाचा आढावा घेऊन या शाखेची व्यवस्था विकेंद्रित स्वरूपात यापुढेही चालू ठेवावी असा शासनाने निर्णय घेतला आहे व या प्रमाणे सदर शाखा कार्यरत आहे. या शाखेची १९ केंद्रे व पूर्वी सुरु केलेल्या १० वाहतूक मदत केंद्रांमार्फत महामार्गावरील वाहतुकीसंबंधीचे काम करण्यात येत आहे. सदर शाखेकडे प्रामुख्याने महामार्गावर होणाऱ्या अपघातातील अपघातग्रस्तांना मदत करण्याचे काम सोपविलेले आहे. याचबरोबर रस्त्यांची, पेट्रोल पंपांची, दवाखान्यांची, पोलीस ठाण्यांची, विश्रामगृहांची माहिती देण्याचे कामही त्यांचेकडून केले जाते. तसेच महत्त्वाच्या, अति महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या महामार्गावरून प्रवासाचेवेळी वाहतूक सुरळीत ठेवण्याचे कामही ती शाखा करते.

## पोलीस बिनतारी यंत्रणा

या संघटनेचे प्रमुख संचालक-पोलीस, बिनतारी संदेश असून त्यांचा हुद्दा अपर पोलीस महासंचालक असा आहे. त्यांना त्यांच्या कामात ३ पोलीस अधीक्षक (बिनतारी संदेश) साहाय्य करतात. सहा परिक्षेत्रांसाठी सहा पोलीस उपअधीक्षक असून त्यांना प्रशासकीय कामात पोलीस निरीक्षक (बिनतारी) मदत करतात. शहर बिनतारी विभाग हा सहायक पोलीस आयुक्त (बिनतारी) यांच्या अधिपत्याखाली असतो व इतर विभाग म्हणजे प्रशिक्षण केंद्रे, मध्यवर्ती भांडार, मध्यवर्ती कर्मशाळा, उभारणी शाखा, मध्यवर्ती तपासणी कार्यालय आणि राज्य बिजांक कक्ष इत्यादी विभागाची कामे पोलीस बिनतारी संदेश, मुख्यालय, पुणे येथे केली जातात. राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी पोलीस विभागाला ह्या संघटनेने उच्च कंपनी (लांब पल्ल्यासाठी) व अतिउच्च कंपनी (जवळच्या पल्ल्यासाठी) अशी दळणवळणाची व्यवस्था (पुरवित) आहे. बहुतेक सर्व पोलीस ठाण्यांवर अतिउच्च कंपनी संच पुरविले आहेत. राज्य मुख्यालय आणि सर्व जिल्हा मुख्यालये, राज्य राखीव पोलीस बल गट, मुख्यालये आणि सर्व पोलीस उपमहानिरीक्षक मुख्यालय इत्यादी अतिउच्च कंपनी संदेश दळणवळणाच्या स्थानकाद्वारे जोडण्यात आलेली आहेत. अतिउच्च कंपनी गस्त पद्धत राज्यातील बहुतेक जातीय दंगली होणाऱ्या शहरात सुरु करण्यात आली आहे. अति महत्त्वाच्या व्यक्तींचे दौरे, पूर, जत्रा व उत्सव, विधानसभा सत्र इत्यादी प्रसंगी तात्पुरत्या स्वरूपाची उच्च व अतिउच्च बिनतारी स्थानके उभारावी लागतात.

## पोलीस मोटार परिवहन विभाग

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन, पुणे यांच्या अधिपत्याखाली राज्य पोलीस मोटार परिवहन (बृहन्मुंबई पोलीस वगळून) विभाग आहे.

राज्यातील सर्व वाहनांचा समूह (बृहन्मुंबई पोलीस वगळून) पुणे येथील मोटार परिवहनाचे विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांच्या तांत्रिक मार्गदर्शनाप्रमाणे वापरण्यात येतो. विशेष पोलीस महानिरीक्षक मोटार परिवहन यांना तांत्रिक बाबतीत साहाय्य करण्यासाठी दोन परिमंडळ पो. आ; पोलीस उपअधीक्षक, तसेच पोलीस निरीक्षक आणि इतर तांत्रिक कर्मचारी वर्ग नेमलेले आहेत. मध्यवर्ती भांडार खरेदी शाखा व प्रशिक्षण केंद्र देखील विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन, पुणे यांचे अधिपत्याखाली असतात. पोलीस अधीक्षक व समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल यांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या सर्व वाहनांची लहान दुरुस्तीची कामे संबंधित मुख्यालयाच्या मोटार परिवहन विभागात केली जातात व वाहनांची इतर मुख्य दुरुस्तीची कामे मध्यवर्ती कार्यशाळा, औरंगाबाद, नागपूर व पुणे येथे केली जातात. नौका वगैरे वाहनांचा समूह सागरा जिल्ह्याचे पोलीस अधीक्षक व पोलीस आयुक्त यांचे नियंत्रणाखाली असतो.

बॉडी बांधणी शाखेतर्फे दुरुस्त केलेल्या वाहनांवर बॉडी बांधण्याचे काम केले जाते. ही शाखा विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन, पुणे यांचे अधिपत्याखाली आहे.

(२) बृहन्मुंबई, ठाणे शहर/ठाणे ग्रामीण आणि राज्य राखीव पोलीस बल गट क्रमांक ८ आणि एल. एम. ओ. ठाणे येथील मोटार परिवहन शाखेवर पोलीस अधीक्षक/पोलीस उपआयुक्त (मोटार परिवहन विभाग) हे तांत्रिक नियंत्रण ठेवतात.

### (२) रुग्णालय खर्च (जिल्हा रुग्णालये)

इतर सरकारी कर्मचाऱ्यांप्रमाणे पोलीस व त्यांचे कुटुंबीय मंडळी यांना विनामूल्य वैद्यकीय मदत मिळण्याची सवलत आहे. परंतु त्यांना कोणत्याही वेळी, कोणत्याही ठिकाणी पूर्वसूचनेशिवाय तत्काळ कामावर हजर रहावे लागत असल्यामुळे सरकारी रुग्णालयात, दवाखान्यात रांग लावून औषधोपचार घेणे शक्य नसते. त्याचप्रमाणे जिल्ह्यातील पोलीस मुख्यालय साधारणतः शहरा/गावापासून लांब असल्यामुळे सरकारी रुग्णालये, दवाखाने दूर पडतात. तसेच त्यातील बाह्यरुग्ण विभाग सर्वसाधारणपणे फक्त सकाळी चालू असतात. परिणामतः पोलिसांना खाजगी रुग्णालयात/दवाखान्यात औषधोपचार घेणे भाग पडते. त्यामुळे त्यांची गैरसोय होऊन आर्थिक नुकसान होते. ही गैरसोय टाळण्यासाठी व त्यांना विनामूल्य वैद्यकीय मदत मिळवून देण्यासाठी निरनिराळ्या पोलीस मुख्यालयाच्या ठिकाणी पोलीस रुग्णालये/दवाखाने काढलेले आहेत. राज्य राखीव पोलीस दलातील कर्मचाऱ्यांसाठीही या सवलती उपलब्ध करून दिल्या आहेत.

### (३) पोलीस वसाहतीमधील प्राथमिक शाळा

इ. सन १९२४ पूर्वी ठाणे शहरापासून दूर असलेल्या पोलीस वसाहतीत राहणाऱ्या पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या मुलांची प्राथमिक शिक्षणाची तितकीशी चांगली व्यवस्था नव्हती. पोलिसांच्या शाळकरी मुलांना प्राथमिक शिक्षणाच्या सवलती उपलब्ध करून देण्यासाठी ठाण्याच्या पोलीस हेडक्वॉर्टरमध्ये १० जानेवारी १९२४ पासून प्राथमिक शाळा उघडण्यात आली. त्यावेळी फक्त इयत्ता १ ली ते ४ थी असे वर्ग होते. सध्या तेथे आठ वर्ग आहेत. ठाणे शहराच्या वाढीमुळे ही शाळा आता ठाणे नगरपालिकेच्या कक्षेत येते. प्राथमिक शिक्षण ही नगरपालिकेची जबाबदारी आहे, म्हणून ठाणे नगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांना शाळा त्यांच्या ताब्यात घेण्याविषयी सुचविले होते. परंतु त्यांनी ते मान्य न केल्यामुळे शाळा सध्या पोलीस अनुदानातून चालविली जात आहे. ठाणे येथील ही एकच प्राथमिक शाळा पोलीस अनुदानातून चालविली जात आहे. राज्यात इतरत्र पोलीस अनुदानातून चालवल्या जाणाऱ्या शाळा कोठेही नाहीत.

### (४) जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती देणारा विभाग

मुंबई सार्वजनिक वाहन अधिनियम, १९२० च्या उपबंधानुसार (प्रोव्हिजन) हा अधिनियम राज्यातील जवळजवळ सर्व जिल्ह्यांत लागू होतो. या अधिनियमान्वये टांगे, सायकल-रिक्षा, हातगाड्या, बैलगाड्या इत्यादींना अनुज्ञप्ती देण्याचे काम पोलीस अधीक्षक यांचेकडे सोपविले आहे. प्रचलित नियमानुसार वाहन चालकांकडून अनुज्ञप्ती शुल्क वसूल करून ते पोलीस जमाशीर्षी (००५५-पोलीस) यात जमा करतात. प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये अनुज्ञप्ती शुल्क वेगवेगळे आहे.

२. अशा रीतीने वाहन मालकांचेकडून अनुज्ञप्ती शुल्क मिळाल्यानंतर ते संबंधित महानगरपालिका किंवा नगरपालिका यांना त्यांचे विधिसंमत उत्पन्न समजून परत केले जाते. पोलीस मॅन्युअल, खंड २ मधील नियम १३१ अन्वये मुंबई सार्वजनिक वाहन अधिनियमाखाली दिले जाणारे सहायक अनुदान हे मागील तीन वर्षांची सरासरी जमा व सरासरी खर्च मागील फरकाइतके किंवा जमेच्या किमान २५ टक्के इतके असते.

३. वर उल्लेख केल्याप्रमाणे वाहनांना परवाना देण्याची पद्धत मोठ्या शहरात राहणाऱ्या नागरिकांचे बाबतीचे अत्यंत उपयुक्त ठरली आहे. कारण त्यामुळे रस्त्यावरील वाहतूक सुव्यवस्थित ठेवण्यास आणि सार्वजनिक वाहनांचा गुन्ह्यासाठी वगैरे गैरवापर करणाऱ्या अनिष्ट प्रथेस आळा घालणे शक्य होते.

### (५) मध्यवर्ती गुप्तवार्ता अधिकारी, नागपूर यांच्या कार्यालयासाठी रक्षक

मध्यवर्ती गुप्तवार्ता अधिकारी, नागपूर (सेंट्रल इंटेलेजन्स ऑफिसर) या कार्यालयासाठी पोलीस रक्षक म्हणून १ हवालदार व ४ शिपाई पुरविले आहेत. त्यांच्यासाठी होणारा संपूर्ण खर्च दरवर्षी मध्यवर्ती गुप्तवार्ता अधिकारी, नागपूर या कार्यालयाकडून वसूल केला जातो. इतर रक्षकांप्रमाणे हा रक्षक मध्यवर्ती गुप्तवार्ता अधिकारी कार्यालयाच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी घेतो. एकूण त्यांच्या कार्यावरून पोलीस रक्षक दलाची उपयुक्तता सिद्ध झाली आहे.

---

---

तक्ता १  
TABLE I

---

---

## (२) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील Particular 1	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022 2	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023 3
(अ) कार्याचे वर्गीकरण		
१०९ जिल्हा पोलीस.--		
(००) (०१) जिल्हा पोलीस बल .. भारित (२०५५०१५९)	11201	30000
(१) जिल्हा पोलीस बल दत्तमत .. (२०५५०१६८)	116926366	161255751
(२) रुग्णालय खर्च (२०५५०१७७) ..	337529	510690
(३) पोलीस वसाहतीतील प्राथमिक .. शाळा. (२०५५०१८६)	709	833
(४) जमिनीवरील वाहनांना अनुज्ञप्ती .. देणारा विभाग (२०५५०१९५)	4318	6494
(५) गुरांचे कोंडवाडे (२०५५०२०१) ..	—	1
(८) नक्षलग्रस्त भागातील सुरक्षाविषयक- खर्च. (२०५५०४८२)	317488	562100
(९) जिल्हा पोलीस दल (योजनांतर्गत).. (२०५५०५१५)	141004	142000
(१०) तंटामुक्त गाव मोहिम .. (२०५५०५३३)	238	205002
(११) गुन्हा व गुन्हेगारी माग यंत्रणा .. (२०५५०६२२)	—	1
(१३) जिल्हा नक्षलविरोधी कार्यक्रम .. (योजनांतर्गत). (२०५५०६४२)	9984	182100
(१४) गुन्हा व गुन्हेगारी माग .. काढण्यासाठी नेटवर्क यंत्रणा (अनिवार्य) (२०५५०९७) ५०, इतर खर्च ..	264999	331265
(१५) पोलीस समन्वय (अनिवार्य) .. (२०५५११२) ५०, इतर खर्च ..	—	1
(१६) नक्षलग्रस्त भागातील सुरक्षा- विषयक खर्च (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (२०५५१८६) ५०, इतर खर्च ..	131659	202000
एकूण (अ) भारित ..	11201	30000
दत्तमत ..	118134294	164681238

TABLE –I

(रुपये हजारों/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	तपशील Particulars 1
		A. Activity Classification – 109 District Police. –(20550168)
40000	40000	<b>Charged } Total (00) (01)</b> <b>Voted }</b>
140000053	176713654	(1) District Police Force (20550168)
456859	510921	(2) Hospital Charges
1081	1151	(3) Primary Schools in Police Home. (20550186)
5885	7118	(4) Land Conveyance Licensing Department. (20550195)
01	01	(5) Cattle Ponds (20550201)
562101	370001	(8) Security Related Expenditure in Naxal affected area. (20550482)
1044761	1541300	(9) District Police Force (Plan) (20550515)
27303	50502	(10) Tanta Mukti Gaon Mohim (20550533)
01	01	(11) Crime and Criminal Tracking Network System. (20550622)
129285	210500	(13) Anti-Naxalite Programme (Plan). (20550642)
231886	331265	(14) Crime and Criminal Tracking Network System. (Committed) (2055A097) 50, Other Charges
1	01	(15) Police Co-ordination (Committed) (2055A112) 50, Other Charges
202001	201200	(16) Security Related expenditure for Naxal affected area (State Share 40 per cent) (Scheme) (2055A186) 50, Other Charges
40000	40000	.. <b>Total (A) Charged</b>
142661218	179937615	.. <b>Total (A) Voted</b>

## (२) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
(००) १०९ जिल्हा पोलीस--		
(००) (०१) जिल्हा पोलीस दल-		
<b>भारित-(२०५५०१५९)</b>	11201	30000
<b>दत्तमत-(२०५५०१६८) (अनिवार्य)</b>		
०१ वेतन ..	108135371	150150000
०२ मजुरी ..	141711	158143
०३ अतिकालिक भत्ता ..	1016	1411
०५ बक्षिसे ..	63580	64400
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणी शुल्क ..	894348	934511
१० कंत्राटी सेवा ..	25024	40000
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	1759731	1800000
१२ विदेश प्रवास खर्च ..	—	105
१३ कार्यालयीन खर्च ..	1002959	1086504
१४ भाडे, पट्टी व कर ..	244417	230000
१६ प्रकाशने ..	4727	300
१७ संगणक खर्च ..	11536	13467
१८ सुट्टीच्या दिवसाची भरपाई ..	263974	360203
१९ आहार खर्च ..	22974	24311
२० इतर प्रशासकीय खर्च ..	100	8041
२१ पुरवठा व सामग्री ..	82403	450000
२२ शस्त्रे व दारुगोळा ..	268115	520000
२४ पेट्रोल, तेल व वंगण ..	1491855	2070000
२५ पोषाख, तंबू आणि भांडार ..	1268305	1661100
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी ..	23449	63100
२७ लहान बांधकामे ..	97473	105007
२८ व्यावसायिक सेवा ..	75539	80000
४१ गुप्त सेवा खर्च ..	11901	11901
४२ ठोक तरतूद ..	—	01
५० इतर खर्च ..	359655	655022
५१ मोटार वाहने ..	658932	676800
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ..	17271	91424
(००) (०१) एकूण <b>भारित</b> ..	11201	30000
<b>दत्तमत</b> ..	116926366	161255751

TABLE –I

(रुपये हजारोंत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		(00) 109 District Police--
		(00) (01) District Police Force-
40000	40000	Charged- (20550159)
		Voted- (20550168) (Committed)
130525778	16516500	01 Salaries
181864	166050	02 Wages
550	1482	03 Overtime Allowance
284906	64400	05 Rewards
841060	934511	06 Telephone, Electricity and Water Charges
98461	116976	10 Contractual Services
1037985	1807122	11 Domestic Travel Expenses
1	105	12 Foreign Travelling Expenses
977854	1140829	13 Office Expenses
207000	230000	14 Rents, Rates and Taxes
17171	16304	16 Publications
43467	14140	17 Computer Expenses
360203	360203	18 Off day Compensation
20178	26013	19 Diet Charges
5629	8041	20 Other Administrative Expenses
263000	450000	21 Supplies and Materials
442000	520000	22 Arms and Ammunition
1863000	2255247	24 P. O. L
1162770	1744155	25 Clothing, Tentage and Stores
44170	63100	26 Advertising and Publicity
171254	110257	27 Small Constructions.
68000	80000	28 Professional Services
8331	11901	41 Secret Expenses Expenditure
01	01	42 Lumpsum Provision
458515	655022	50 Other Charges
855402	676800	51 Motor Vehicles
61503	95995	52 Machinery and Equipments
40000	40000	<b>Charged</b> } <b>Total--(00) (01)</b>
140000053	176713654	<b>Voted</b> }

## (२) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
(००) (०२) जिल्हा रुग्णालये- (२०५५०१७७) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ..	325166	495167
०२ मजुरी ..	-	1
०३ अतिकालिक भत्ता ..	-	1
०५ बक्षिसे ..	-	1
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क ..	369	645
१० कंत्राटी सेवा ..	-	1
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	01	249
१२ विदेश प्रवास खर्च ..	-	1
१३ कार्यालयीन खर्च ..	3484	4338
१७ संगणक खर्च ..	-	34
२१ पुरवठा व सामग्री ..	8509	10000
२७ लहान बांधकामे ..	-	1
२८ व्यावसायिक सेवा ..	-	50
५० इतर खर्च ..	-	200
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ..	-	1
(००) (०२) एकूण दत्तमत ..	337529	510690
(००) (०३) पोलीस वसाहतीमधील प्राथमिक शाळा-- (२०५५०१८६) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ..	709	832
१३ कार्यालयीन खर्च ..	-	1
(००) (०३) एकूण दत्तमत ..	709	833
(००) (०४) जमिनीवरील वाहनांना लायसन्स देणारा विभाग - (२०५५०१९५) (अनिवार्य)		
०१ वेतन ..	4223	6191
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ..	-	1
१३ कार्यालयीन खर्च ..	95	300
३१ सहायक अनुदान (वेतनेतर) ..	-	1
३५ भांडवली मत्तेच्या निर्मिती करीता अनुदान ..	-	01
एकूण-(००) (०४) दत्तमत ..	4318	6494
(००) (०५) कोंडवाडे - (२०५५०२०१) (अनिवार्य)		
३१ सहायक अनुदान (वेतनेतर) ..	-	1
एकूण-(००) (०५) दत्तमत ..	-	1
(००) (०८) नक्षलग्रस्त भागातील सुरक्षाविषयक खर्च योजनेतर/१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत - (२०५५०४८२) (अनिवार्य)		
३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) ..	-	-
५० इतर खर्च ..	317488	562100
एकूण-(००)(०८) दत्तमत ..	317488	562100



TABLE –I

(रुपये हजारोंत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		(00)(02) District Hospitals (20550177) (Committed)
445650	495167	01 Salaries
01	01	02 Wages
01	01	03 Overtime Allowance
01	01	05 Rewards
581	645	06 Telephone, Electricity and Water Charges
01	01	10 Contractual Services
125	261	11 Domestic Travel Expenses
01	01	12 Foreign Travel Expenses
3470	4555	13 Office Expenses
24	36	17 Computer Expenses
7000	10000	21 Supplies and Materials
01	01	27 Minor Works
01	50	28 Professional Services
01	200	50 Other Charges
01	01	52 Machinery and Equipments
456859	510921	<b>Voted Total--(00)(02)</b>
		(00)(03) Primary Schools in Police Colony (20550186) (Committed)
1080	1150	01 Salaries
01	01	13 Office Expenses
1081	1151	<b>Voted Total--(00)(03)</b>
		(00)(04) Land Conveyance Licencing Department (020550195) (Committed)
5881	6800	01 Salaries
01	01	11 Domestic Travel Expenses
01	315	13 Office Expenses
01	01	31 Grant-in-aid
01	01	35 Grant-in-aid for Creation of Capital Assets
5885	7118	<b>Voted Total--(00)(04)</b>
		(00)(05) Cattle Pounds (20550201) (Committed)
01	01	31 Grant-in-aid (Non-Salary)
01	01	<b>Voted Total--(00)(05)</b>
		(00)(08) Security related expenditure in Naxal affected area Non-Plan 100% Centrally Sponsored (020550482) (Committed)
01	370000	31 Grants-in-aid (Non Salary)
562100	01	50 Other Charges
562101	370001	<b>Voted Total--(00)(08)</b>

## (२) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील		प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1		2	3
(००)(०९) जिल्हा पोलीस दल (योजनांतर्गत) (२०५५०५१५) (अनिवार्य)			
०१ वेतन	..	—	—
२२ शस्त्रे व दारुगोळा	..	80839	275000
५१ मोटार वाहने	..	—	650000
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	..	60165	500000
एकूण-(००)(०९)	<b>दत्तमत ..</b>	141004	1425000
(००)(१०) तंटामुक्त गाव मोहीम - (२०५५०५३३) (अनिवार्य)			
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	..	—	1
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी	..	238	7000
३१ सहायक अनुदाने	..	—	198000
५० इतर खर्च	..	—	1
एकूण-(००)(१०)	<b>दत्तमत ..</b>	238	205002
(००)(११) गुन्हा व गुन्हेगारी माग यंत्रणा (२०५५०६२२) (अनिवार्य)			
३१ सहायक अनुदाने	..	—	1
एकूण (००)(११)	..	—	1
(००)(१३) जिल्हा नक्षलविरोधी कार्यक्रम (योजनांतर्गत) (२०५५०६४२) (अनिवार्य)			
२२ शस्त्रे व दारुगोळा	..	9984	12100
५१ मोटार वाहने	..	—	80000
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	..	—	90000
एकूण-(००)(१३)	<b>दत्तमत ..</b>	9984	182100
(००)१०९ जिल्हा पोलीस	<b>भारित ..</b>	11201	30000
	<b>दत्तमत ..</b>	118134294	164681238

TABLE –I

(रुपये हजारोंत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्पीय अंदाज (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		(00)(09) District Police Force (Plan) (020550515)(Committed)
–	–	01 Salaries
239761	308000	22 Arms and Ammunition
455000	650000	51 Motor Vehicles
350000	583300	52 Machinery and Equipments
1044761	1541300	<b>Voted</b> <b>Total--(00)(09)</b>
		(00)(10) Dispute Free Village (020550533) (Committed)
1	01	11 Domestic Travel Expenses
430	500	26 Advertising and Publicity
26871	50000	31 Grant-in-aid
1	01	50 Other Charges
27303	80502	<b>Voted</b> <b>Total--(00)(10)</b>
		(00)(11) Crime and Criminal Tracking Network System (020550622)(Committed)
01	01	31 Grant-in-aid (Non-Salary)
01	01	<b>Voted</b> } <b>Total -- (00)(11)</b>
		(00) (13) Anti Naxalist Programme (Plan) (020550642)(Committed)
10285	15000	22 Arms and Ammunition
56000	103500	51 Motor Vehicles
63000	92000	52 Machinery and Equipments
129285	210500	<b>Voted</b> <b>Total--(00)(13)</b>
40000	40000	<b>Chrged</b> <b>Total--(00)(109)</b>
142661218	179937615	<b>Voted</b>

जिल्हा पोलीस बलाकडे सुपूर्द केलेल्या गुन्हांची  
Statement Showing Combine Information of Crime

तक्ता-१

अ. क्र.	गुन्हे व गुन्हांचा प्रकार	वर्षाच्या सुरुवातीस शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या	चालू वर्षी दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या	एकूण गुन्हांची संख्या	तपास केलेल्या गुन्हांची संख्या	तपास करून निकाली काढलेले गुन्हे			इतर निर्गती
						अ	ब	क	
Sr. No.	Crime and Type of Crime	No. of Enquiries cases of the beginning of the Year	Cases registered in the current Year	Total No. of Cases Registered	Total No. of pending investigation cases completed	Total No. of Crime investigated and disposed			Other Disposal
1	2	3	4	5	6	A Final	B Final	C Final	10
<b>Year 2020</b>									
1	खून	.. 1095	2163	3258	2273	126	22	21	75
2	खुनाचा प्रयत्न	.. 1941	3251	5192	3244	42	46	27	88
3	दरोडा	.. 520	473	993	566	36	21	4	20
4	जबरी चोरी	.. 5547	5054	10601	6032	1940	83	42	29
5	घरफोडी व चोरी	.. 12660	12014	24674	13566	9176	36	109	06
6	चोरी	.. 61666	55730	117396	69217	48962	333	1400	58
7	दंगल	.. 5281	9157	14488	8892	146	149	96	201
8	भारतीय दंड संहितेप्रमाणे	.. 207960	394017	601977	339681	74039	2232	10128	3450
9	इतर गुन्हे (सामाजिक व स्थानिक कायदानुसार).	.. 45036	63064	108100	62709	2558	107	540	954
10	दारुबंदी प्रकरणे	.. 28854	81922	110776	83990	774	0	4	369
<b>Year 2021</b>									
1	खून	.. 983	2330	3313	2337	82	21	20	63
2	खुनाचा प्रयत्न	.. 1944	3489	5433	3693	20	69	11	41
3	दरोडा	.. 427	623	1050	627	39	27	09	21
4	जबरी चोरी	.. 4563	6067	10630	6227	1493	77	44	37
5	घरफोडी व चोरी	.. 11108	13301	24409	13589	8360	84	56	07
6	चोरी	.. 48147	67218	115365	62517	35755	373	1417	47
7	दंगल	.. 5546	8709	14255	9571	80	151	82	193
8	भारतीय दंड संहितेप्रमाणे	.. 262121	367218	629339	390015	58246	2418	23092	6968
9	इतर गुन्हे (सामाजिक व स्थानिक कायदानुसार).	.. 72138	173582	245720	170863	1587	118	1603	659
10	दारुबंदी प्रकरणे	.. 26786	94123	120909	93233	405	0	02	140

## एकत्रित माहिती दर्शविणारा तक्ता

## Cases Transfer to District Police Force

Chart-I

कोर्टात पाठविलेल्या गुन्द्यांची संख्या	कोर्टात शाबीत झालेल्या गुन्द्यांची संख्या	कोर्टात सुटलेल्या गुन्द्यांची संख्या	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्द्यांची संख्या	वर्ग केलेल्या गुन्द्यांची संख्या	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्द्यांची संख्या	अंदाजे मालाची किंमत		गुन्हे व गुन्द्यांचा प्रकार
						चोरीस गेलेल्या मालाची अंदाजे किंमत (रुपये लाखात)	परत मिळालेल्या मालाची अंदाजे किंमत (रुपये लाखात)	
Total No. of cases sent up in Court for trial	Total No. of cases convicted	No. of cases Acquittal	Total No. of cases still pending trial	No. of cases transfer	Total No. of cases still pending investigation	Approximately Value		Crime and Type of Crime
11	12	13	14	15	16	17	18	2
<b>Year 2020</b>								
2029	189	335	29709	2	983	1031070	960370	Murder
3041	89	339	27939	4	1944	0	0	Attempted Murders
485	15	76	8000	0	427	211172347	132715919	Dacoities
3938	351	375	44961	6	4563	301018130	156705732	Robberies
4239	264	693	75525	0	11108	1600191491	340861443	H. B. Ts.
18464	1155	2644	230986	32	48147	4769216765	1154496167	Thefts
8300	85	1737	80040	0	5546	17716293	6259795	Riots
249832	32275	23095	1882532	175	262121	8340531483	186255220	Total I.P.C. Crimes
58550	9839	4788	676361	39	45352	581544	1400753589	Other Offences (Under Local and Special Acts).
82843	273	11168	985737	0	26786	0	379205524	Prohibition Cases
<b>Year 2021</b>								
2151	261	468	31112	01	975	3115890	2753780	Murder
3552	153	569	30734	04	1736	–	–	Attempted Murders
531	16	126	8386	02	421	421714024	239635292	Dacoities
4576	396	564	48510	07	4396	412900455	208588585	Robberies
5082	429	912	79178	00	10820	1767263301	460124859	H. B. Ts.
24925	1513	5970	241632	21	52827	5113108315	1613761238	Thefts
9065	95	1355	87358	03	4681	–	–	Riots
299291	66467	55814	2047274	201	239123	7718101985	2524863754	Total I.P.C. Crimes
166896	17994	78480	1730980	48	74809	–	1718440750	Other Offences (Under Local and Special Acts).
92686	326	54308	1022612	00	27676	–	1234581794	Prohibition Cases

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<b>Year 2022 (upto September)</b>										
1	खून	..	975	1769	2744	1057	02	03	03	25
2	खुनाचा प्रयत्न	..	1736	2552	4288	1354	01	18	05	09
3	दरोडा	..	421	409	830	181	03	03	–	02
4	जबरी चोरी	..	4396	4940	9336	2244	412	18	10	20
5	घरफोडी व चोरी	..	10820	10494	21314	4194	2203	11	43	–
6	चोरी	..	52827	71066	123893	23523	10819	68	1036	24
7	दंगल	..	4681	6218	10899	2936	24	53	43	85
8	भारतीय दंड संहितेप्रमाणे	..	239123	286734	525857	150532	23551	598	5580	1756
9	इतर गुन्हे (सामाजिक व स्थानिक कायदानुसार)	..	74809	134742	209551	87824	363	28	321	165
10	दारुबंदी प्रकरणे	..	27676	70065	97741	6827	128	–	01	01

Chart-I—contd.

11	12	13	14	15	16	17	18	2
<b>Year 2022 (upto September)</b>								
1049	289	722	31150	02	1660	—	—	Murder
1310	152	991	30901	—	2945	—	—	Attempted Murders
175	11	176	8374	—	647	15313444	105202553	Dacoities
1804	452	851	49011	01	7071	415225425	91864953	Robberies
1937	317	976	79822	0	17120	1693500009	266946706	H. B. Ts.
11600	2257	5201	245774	10	100336	4497569173	1207047566	Thefts
2816	55	1453	88666	01	7877	0	0	Riots
120803	61502	68123	2038452	108	373461	6621608051	1671061778	Total I.P.C. Crimes
87112	17477	67340	1733275	60	121502	0	896841832	Other Offences (Under Local and Special Acts).
6698	652	48914	979744	0	90913	0	548099315	Prohibition Cases

लोकसंख्येच्या जिल्हावार गुन्हांचा  
Statement Showing Information Regarding

तक्ता-३

अ. क्र.	जिल्हा	लोकसंख्या	वर्ष	दाखल झालेल्या खुनांची संख्या	दर हजारी प्रमाण	तपासलेल्या गुन्हांची संख्या	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या	खुनाचा प्रयत्न झालेली प्रकरणे	दर हजारी प्रमाण	तपास केलेली प्रकरणे	तपासावर शिल्लक असलेली प्रकरणे
Sr. No.	District	Popula- tion	Year	Total No. of Murders	Ratio per thou- sand	No. of Cases investi- gated	Total No. of cases still pending investi- gated	Total No. of attempt to Murders	Ratio per thou- sand	No. of cases investig- ation comple- ted	Total No. of cases still pending investi- gated
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	अकोला Akola	1987	2020	41	0.02	27	14	62	0.03	36	26
		2005	2021	36	0.02	29	07	40	0.02	20	20
		2020	2022	23	0.01	13	10	22	0.01	10	12
2	अमरावती (ग्रा.) Amravati (R.)	2260	2020	64	0.03	44	20	39	0.02	21	18
		2280	2021	49	0.02	30	19	39	0.02	24	15
		2298	2022	44	0.02	27	17	37	0.02	22	15
3	बुलढाणा Buldhana	2838	2020	48	0.02	48	0	69	0.02	40	29
		2863	2021	47	0.02	32	15	55	0.02	36	19
		2885	2022	37	0.01	21	16	37	0.01	14	23
4	यवतमाळ Yavatmal	3072	2020	68	0.02	45	23	58	0.02	27	31
		3099	2021	67	0.02	37	30	73	0.02	41	32
		3123	2022	59	0.02	37	22	54	0.02	23	31
5	वाशिम Washim	1332	2020	35	0.03	22	13	76	0.06	25	51
		1343	2021	22	0.02	15	07	53	0.04	19	34
		1354	2022	12	0.01	06	06	32	0.02	15	17
6	औरंगाबाद (ग्रा.) Aurangabad (R.)	2464	2020	35	0.01	26	09	33	0.01	21	12
		2486	2021	41	0.02	35	06	49	0.02	27	22
		2505	2022	33	0.01	25	08	44	0.02	33	11
7	जालना Jalna	2190	2020	37	0.02	36	01	93	0.04	93	0
		2209	2021	54	0.02	40	14	92	0.04	67	25
		2226	2022	40	0.02	24	16	99	0.04	55	44
8	बीड Beed	2884	2020	53	0.02	50	03	150	0.05	143	07
		2909	2021	59	0.02	34	25	139	0.05	84	55
		2932	2022	51	0.02	28	23	98	0.03	36	62
9	उस्मानाबाद Usmanabad	1834	2020	35	0.02	23	12	52	0.03	29	23
		1850	2021	33	0.02	26	07	52	0.03	24	28
		1864	2022	30	0.02	19	11	59	0.03	16	43
10	नांदेड Nanded	3738	2020	63	0.02	42	21	78	0.02	35	43
		3770	2021	73	0.02	49	24	107	0.03	61	46
		3800	2022	67	0.02	41	26	76	0.02	41	35

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.



## दर हजारी प्रमाण दर्शविणारा तक्ता

Crime as per Population at the rate of per Thousand

Chart-III

दरो- ड्याची प्रकरणे	दर हजारी प्रमाण	तपास केलेली प्रकरणे	तपासावर शिल्लक असलेली प्रकरणे	जबरी चोरीची प्रकरणे	दर हजारी प्रमाण	तपास केलेली प्रकरणे	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या	घरफोडी व चोरीची प्रकरणे	दर हजारी प्रमाण	तपास केलेली प्रकरणे	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या
Dacoities	Ratio per Thousand	No. of cases investi- gation comple- ted	Total No. of cases still pending investi- gated	Robbery	Ratio per Thousand	No. of cases investi- gated comple- ted	Total No. of cases still pending investi- gated	House Breaking and thiefs	Ratio per thousand	No. of cases investi- gated comple- ted	Total No. of cases still pending investi- gated
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2	0.00	1	1	27	0.01	13	14	124	0.06	71	53
2	0.00	01	01	40	0.02	19	21	89	0.04	50	39
2	0.00	01	01	36	0.02	09	27	68	0.03	23	45
3	0.00	3	0	26	0.01	15	11	133	0.06	96	37
4	0.00	02	02	21	0.01	17	04	161	0.07	107	54
4	0.00	00	04	20	0.01	11	09	122	0.05	59	63
6	0.00	2	4	73	0.03	39	34	255	0.09	149	106
28	0.01	12	16	71	0.02	34	37	247	0.09	118	129
10	0.00	03	07	43	0.01	14	29	154	0.05	51	103
4	0.00	1	3	31	0.01	8	23	152	0.05	89	63
20	0.01	05	15	55	0.02	22	33	176	0.06	72	104
9	0.00	03	06	46	0.01	14	32	208	0.07	59	149
10	0.01	3	7	25	0.02	6	19	75	0.06	35	40
13	0.01	03	10	26	0.02	09	17	83	0.06	21	62
4	0.00	02	02	28	0.02	15	13	53	0.04	13	40
13	0.01	8	5	23	0.01	10	13	110	0.04	63	47
12	0.00	06	06	44	0.02	19	25	152	0.06	79	73
15	0.01	06	09	53	0.02	25	28	112	0.04	48	64
12	0.01	12	0	79	0.04	79	0	288	0.13	288	0
17	0.01	09	08	83	0.04	60	23	217	0.10	178	39
14	0.01	06	08	95	0.04	53	42	171	0.08	80	91
14	0.00	12	2	52	0.02	50	2	217	0.08	213	4
22	0.01	11	11	60	0.02	27	33	231	0.08	129	102
17	0.01	07	10	37	0.01	15	22	204	0.07	84	120
9	0.00	3	6	35	0.02	16	19	161	0.09	71	90
08	0.00	1	07	38	0.02	19	19	194	0.10	110	84
08	0.00	02	06	23	0.01	04	19	110	0.06	33	77
13	0.00	0	13	126	0.03	28	98	317	0.08	145	172
16	0.00	07	09	169	0.04	68	101	292	0.08	126	166
17	0.00	06	11	110	0.03	20	90	246	0.06	85	161

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
11	लातूर Latur	..	2733	2020	37	0.01	20	17	64	0.02	30	34
			2757	2021	56	0.02	41	15	94	0.03	59	35
			2779	2022	27	0.01	15	12	61	0.02	33	28
12	परभणी Parbhani	..	2049	2020	35	0.02	24	11	125	0.06	65	60
			2067	2021	29	0.01	20	09	113	0.05	49	64
			2083	2022	37	0.02	25	12	59	0.03	36	23
13	हिंगोली Hingoli	..	1313	2020	32	0.02	27	5	42	0.03	39	03
			1325	2021	23	0.02	16	07	63	0.05	40	23
			1335	2022	18	0.01	12	06	26	0.02	11	15
14	कोल्हापूर Kolhapur	..	4282	2020	46	0.01	33	13	85	0.02	84	01
			4320	2021	50	0.01	36	14	84	0.02	67	17
			4353	2022	40	0.01	25	15	42	0.01	24	118
15	पुणे (ग्रा.) Pune (R.)	..	4119	2020	102	0.02	82	20	185	0.05	145	41
			4155	2021	105	0.03	70	35	143	0.03	85	58
			4188	2022	79	0.02	42	37	125	0.03	49	76
16	सांगली Sangli	..	3114	2020	55	0.02	45	10	145	0.05	89	56
			3142	2021	68	0.02	57	11	113	0.04	81	32
			3166	2022	46	0.01	26	20	76	0.02	51	25
17	सातारा Satara	..	3308	2020	53	0.02	35	18	91	0.03	53	38
			3337	2021	55	0.02	40	15	71	0.02	43	28
			3363	2022	33	0.01	22	11	43	0.01	26	17
18	सोलापूर (ग्रा.) Solapur (R.)	..	3713	2020	69	0.02	54	15	107	0.03	50	57
			3745	2021	72	0.02	50	22	132	0.04	80	52
			3775	2022	46	0.01	24	22	114	0.03	62	52
19	भंडारा Bhandara	..	1320	2020	19	0.01	11	8	20	0.02	7	13
			1332	2021	30	0.02	20	10	22	0.02	16	06
			1342	2022	24	0.02	18	06	14	0.01	10	04
20	चंद्रपूर Chandrapur	..	2426	2020	54	0.02	42	12	43	0.02	30	13
			2447	2021	48	0.02	41	07	35	0.01	21	14
			2466	2022	44	0.02	29	15	30	0.01	16	14
21	नागपूर (ग्रा.) Nagpur (R.)	..	2338	2020	44	0.02	30	14	27	0.01	21	6
			2359	2021	57	0.02	44	13	24	0.01	17	7
			2377	2022	32	0.01	17	15	34	0.01	23	11
22	वर्धा Wardha	..	1430	2020	38	0.03	30	8	37	0.03	21	16
			1443	2021	33	0.02	20	13	31	0.02	25	06
			1454	2022	38	0.03	27	11	26	0.02	14	12
23	गोंदिया Gondia	..	1461	2020	33	0.02	26	7	14	0.01	6	8
			1473	2021	30	0.02	22	8	26	0.02	15	11
			1485	2022	15	0.01	07	08	24	0.02	17	7

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

३--चावू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
9	0.00	2	7	80	0.03	45	35	210	0.08	139	71
07	0.00	05	2	116	0.04	67	49	196	0.07	100	96
10	0.00	05	5	67	0.02	34	33	174	0.06	64	110
6	0.00	5	1	46	0.02	10	36	179	0.09	140	39
10	0.00	02	08	48	0.02	15	33	200	0.10	62	138
04	0.00	2	02	45	0.02	33	12	139	0.07	81	58
3	0.00	2	1	14	0.01	12	2	90	0.07	78	12
2	0.00	1	1	18	0.01	06	12	82	0.06	35	47
01	0.00	00	01	17	0.01	03	14	56	0.04	15	41
11	0.00	11	0	108	0.03	105	3	287	0.07	272	15
12	0.00	04	08	125	0.03	71	54	318	0.07	188	130
04	0.00	01	03	83	0.02	36	47	336	0.08	129	207
40	0.01	32	8	184	0.04	129	55	435	0.11	294	141
38	0.01	15	23	151	0.04	49	102	481	0.12	146	335
22	0.01	08	14	118	0.03	24	94	475	0.11	59	416
12	0.00	9	3	124	0.04	46	78	403	0.13	342	61
11	0.00	10	01	153	0.05	117	36	487	0.16	355	132
04	0.00	02	02	108	0.03	65	43	387	0.12	234	153
22	0.01	8	14	113	0.03	53	60	319	0.10	173	146
19	0.01	09	10	118	0.04	77	41	322	0.10	154	168
12	0.00	5	07	72	0.02	33	39	240	0.07	96	144
25	0.01	12	13	85	0.02	41	44	389	0.10	255	134
37	0.01	21	16	89	0.02	52	37	350	0.09	254	96
19	0.01	15	04	50	0.01	23	27	300	0.08	136	164
0	0.00	0	0	14	0.01	4	10	121	0.09	63	58
1	0.00	01	00	11	0.01	2	09	125	0.09	73	52
1	0.00	0	1	06	0.00	03	03	84	0.06	35	49
2	0.00	2	0	28	0.01	12	16	202	0.08	111	91
04	0.00	03	01	49	0.02	37	12	204	0.08	98	106
02	0.00	01	01	33	0.01	14	19	163	0.07	57	106
2	0.00	0	2	17	0.01	8	9	223	0.10	134	89
02	0.00	01	1	34	0.01	15	19	241	0.10	146	95
05	0.00	03	02	26	0.01	09	17	196	0.08	109	87
2	0.00	2	0	23	0.02	14	9	121	0.08	76	45
0	0.00	0	0	33	0.02	28	05	129	0.09	76	53
03	0.00	03	0	24	0.02	11	13	81	0.06	40	41
2	0.00	1	1	8	0.01	4	4	80	0.05	70	10
08	0.01	05	3	16	0.01	08	08	113	0.08	69	44
05	0.00	03	02	11	0.01	04	07	96	0.06	37	59

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
24	गडचिरोली Gadchiroli	..	1186	2020	27	0.02	21	6	36	0.03	30	6
			1197	2021	39	0.03	25	14	32	0.03	9	23
			1206	2022	29	0.02	11	18	9	0.01	4	05
25	अहमदनगर Ahmednagar	..	4988	2020	89	0.02	78	11	150	0.03	147	3
			5032	2021	101	0.02	76	25	222	0.04	125	97
			5071	2022	71	0.01	39	32	208	0.04	93	115
26	धुळे Dhule	..	2287	2020	38	0.02	23	15	44	0.02	18	26
			2308	2021	40	0.02	32	8	45	0.02	14	31
			2326	2022	36	0.02	18	18	31	0.01	11	20
27	जळगाव Jalgaon	..	4693	2020	58	0.01	40	18	127	0.03	73	54
			4735	2021	63	0.01	49	14	99	0.02	74	25
			4772	2022	58	0.01	36	22	72	0.02	38	34
28	नाशिक (ग्रा.) Nasik (R.)	..	4947	2020	81	0.02	46	35	71	0.01	33	38
			4990	2021	63	0.01	47	16	66	0.01	37	29
			5029	2022	70	0.01	46	24	43	0.01	23	20
29	नंदुरबार Nandurbar	..	1848	2020	31	0.02	24	7	30	0.02	22	8
			1864	2021	32	0.02	26	6	35	0.02	27	8
			1879	2022	27	0.01	21	6	25	0.01	14	11
30	रायगड Raigad	..	1950	2020	21	0.01	20	1	22	0.01	0	22
			1967	2021	38	0.02	24	14	20	0.01	17	3
			1982	2022	31	0.02	24	7	24	0.01	16	8
31	रत्नागिरी Ratnagiri	..	1619	2020	17	0.01	10	7	19	0.01	12	7
			1633	2021	12	0.01	11	1	4	0.00	3	1
			1646	2022	13	0.01	9	4	7	0.00	6	1
32	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	..	852	2020	5	0.01	2	3	11	0.01	8	3
			859	2021	9	0.01	5	4	8	0.01	6	2
			866	2022	4	0.00	2	2	7	0.01	4	3
33	ठाणे (ग्रा.) Thane (R.)	..	841	2020	20	0.02	8	12	21	0.02	9	12
			2512	2021	21	0.01	16	5	24	0.01	21	3
			2532	2022	23	0.01	15	8	14	0.01	10	4
34	पालघर Palghar	..	2780	2020	29	0.01	28	1	16	0.01	16	0
			3313	2021	31	0.01	22	9	16	0.00	8	8
			3338	2022	25	0.01	22	3	26	0.01	18	8
35	पुणे रेल्वे Pune Rlys	..	0	2020	1	0.00	1	0	2	0.00	2	0
			0	2021	1	0.00	1	0	0	0.00	0	0
			0	2022	2	0.00	2	0	3	0.00	2	1
36	नागपूर रेल्वे Nagpur Rlys	..	0	2020	1	0.00	1	0	1	0.00	1	0
			0	2021	0	0.00	0	0	1	0.00	0	1
			0	2022	2	0.00	1	1	0	0.00	0	0

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## ३--चालू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2	0.00	0	2	5	0.00	1	4	84	0.07	18	66
1	0.00	0	1	6	0.01	1	5	96	0.08	20	76
4	0.00	1	3	3	0.00	1	2	73	0.06	7	66
55	0.01	53	2	249	0.05	236	13	569	0.11	558	11
51	0.01	29	22	291	0.06	166	125	796	0.16	514	282
27	0.01	11	16	247	0.05	107	140	611	0.12	308	303
19	0.01	12	7	56	0.02	23	33	141	0.06	70	71
26	0.01	8	18	42	0.02	10	32	194	0.08	67	127
9	0.00	4	5	51	0.02	11	40	155	0.07	47	108
21	0.00	0	21	145	0.03	68	77	377	0.08	254	123
24	0.01	15	9	160	0.03	112	48	401	0.08	266	135
13	0.00	5	8	97	0.02	37	60	286	0.06	123	163
14	0.00	11	3	87	0.02	23	64	273	0.06	93	180
23	0.00	6	17	72	0.01	38	34	263	0.05	141	122
10	0.00	01	9	58	0.01	20	38	201	0.04	56	145
3	0.00	1	2	20	0.01	9	11	83	0.04	53	30
1	0.00	1	0	19	0.01	9	10	137	0.07	69	68
8	0.00	4	4	17	0.01	6	11	103	0.05	37	66
6	0.00	6	0	20	0.01	20	0	100	0.05	100	0
1	0.00	1	0	23	0.01	19	4	161	0.08	157	4
2	0.00	2	0	25	0.01	17	8	119	0.06	83	36
3	0.00	2	1	14	0.01	10	4	84	0.05	48	36
0	0.00	0	0	23	0.01	17	6	111	0.07	91	20
1	0.00	0	1	8	0.00	6	2	75	0.05	52	23
1	0.00	0	1	5	0.01	4	1	55	0.06	33	22
0	0.00	0	0	9	0.01	6	3	55	0.06	34	21
1	0.00	0	1	3	0.00	2	1	48	0.06	26	22
4	0.00	2	2	40	0.05	27	13	134	0.16	95	39
3	0.00	2	1	42	0.02	32	10	136	0.05	121	15
4	0.00	1	3	25	0.01	16	9	104	0.04	74	30
7	0.00	7	0	28	0.01	28	0	141	0.05	134	7
8	0.00	6	2	32	0.01	27	5	140	0.04	128	12
10	0.00	9	1	19	0.01	17	2	116	0.03	86	30
1	0.00	1	0	11	0.00	10	1	0	0.00	0	0
2	0.00	2	0	14	0.00	4	10	0	0.00	0	0
0	0.00	0	0	17	0.00	7	10	0	0.00	0	0
3	0.00	3	0	6	0.00	6	0	0	0.00	0	0
0	0.00	0	0	13	0.00	10	3	2	0.00	1	1
1	0.00	1	0	13	0.00	9	4	0	0.00	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
37	मुंबई रेल्वे ..	0	2020	3	0.00	3	0	5	0.00	5	—
	Mumbai Rlys	0	2021	10	0.00	7	3	6	0.00	6	0
		0	2022	5	0.00	3	2	5	0.00	5	0
38	औरंगाबाद रेल्वे ..	0	2020	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0
	Aurangabad Rlys	0	2021	2	0.00	1	1	3	0.00	2	1
		0	2022	3	0.00	1	2	1	0.00	0	1
39	नागपूर शहर ..	2809	2020	97	0.03	69	28	121	0.04	53	68
	Nagpur City	2834	2021	95	0.03	64	31	119	0.04	75	44
		2856	2022	52	0.02	33	19	65	0.02	45	20
40	पुणे शहर ..	4159	2020	77	0.02	64	13	115	0.03	60	55
	Pune City	4196	2021	100	0.02	75	25	299	0.07	215	84
		4229	2022	74	0.02	44	30	204	0.05	131	73
41	ठाणे शहर ..	5284	2020	87	0.02	52	35	78	0.01	48	30
	Thane City	5331	2021	89	0.02	60	29	123	0.02	76	47
		5372	2022	69	0.01	45	24	104	0.02	61	43
42	मुंबई शहर ..	13118	2020	148	0.01	91	57	348	0.03	167	181
	Mumbai City	13233	2021	162	0.01	84	78	349	0.03	187	162
		13337	2022	101	0.01	52	49	190	0.01	79	111
43	नाशिक शहर ..	1809	2020	25	0.01	15	10	50	0.03	31	19
	Nasik City	1824	2021	29	0.02	21	8	45	0.02	31	14
		1839	2022	19	0.01	13	6	22	0.01	12	10
44	औरंगाबाद शहर ..	1664	2020	25	0.02	17	8	42	0.03	29	13
	Aurangabad City	1679	2021	35	0.02	21	14	47	0.03	21	26
		1692	2022	30	0.02	22	8	35	0.02	18	17
45	सोलापूर शहर ..	1068	2020	13	0.01	12	1	40	0.04	40	0
	Solapur City	1077	2021	18	0.02	9	9	36	0.03	22	14
		1085	2022	6	0.01	2	4	16	0.01	8	8
46	नवी मुंबई शहर ..	2220	2020	41	0.02	15	26	35	0.02	17	18
	Navi Mumbai	2239	2021	45	0.02	31	14	37	0.02	26	11
	City	2257	2022	27	0.01	18	9	30	0.01	21	9
47	अमरावती शहर ..	891	2020	24	0.03	17	7	67	0.08	19	48
	Amravati City	899	2021	21	0.02	17	4	46	0.05	20	26
		906	2022	29	0.03	16	13	58	0.06	25	33
48	पिंपरी-चिंचवड ..	2305	2020	71	0.03	66	5	66	0.03	53	13
	Pimpri-chinchwad	2325	2021	85	0.04	49	36	122	0.05	83	39
		2344	2022	59	0.03	36	23	92	0.04	46	46
49	मिरा-भाईंदर व्ही.व्ही.	2153	2020	38	0.02	35	3	38	0.02	32	6
	Mira-Bhayandar VV	2172	2021	52	—	39	13	35	—	18	17
		—	2022	29	—	23	6	29	—	18	11

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## ३--चालू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
3	0.00	3	0	569	0.00	568	1	1	0.00	1	0
2	0.00	2	0	611	0.00	492	119	6	0.00	5	1
3	0.00	2	1	484	0.00	361	123	1	0.00	0	1
0	0.00	0	0	41	0.00	37	4	0	0.00	0	0
4	0.00	4	0	34	0.00	24	10	0	0.00	0	0
3	0.00	2	1	29	0.00	15	14	0	0.00	0	0
19	0.01	8	11	159	0.06	60	99	687	0.24	311	376
13	0.00	4	9	190	0.07	110	80	793	0.28	366	427
6	0.00	2	4	144	0.05	71	73	530	0.19	215	315
8	0.00	6	2	172	0.04	132	40	345	0.08	199	146
38	0.01	20	18	318	0.08	156	162	449	0.11	218	231
18	0.00	13	5	270	0.06	129	141	451	0.11	201	250
6	0.00	2	4	385	0.07	194	191	641	0.12	356	285
12	0.00	9	3	477	0.09	309	168	783	0.15	508	275
11	0.00	6	5	435	0.08	209	226	550	0.10	245	305
15	0.00	11	4	718	0.05	275	443	1645	0.13	602	1043
16	0.00	9	7	861	0.07	339	522	1684	0.13	522	1162
14	0.00	8	6	854	0.06	344	510	1290	0.10	428	862
11	0.01	1	10	201	0.11	111	90	242	0.13	200	42
14	0.01	7	7	177	0.10	106	71	210	0.12	117	93
7	0.00	0	7	97	0.05	51	46	177	0.10	90	87
8	0.00	3	5	100	0.06	36	64	158	0.09	34	124
4	0.00	0	4	114	0.07	53	61	146	0.09	56	90
5	0.00	1	4	96	0.06	25	71	94	0.06	20	74
7	0.01	3	4	53	0.05	41	12	179	0.17	156	23
2	0.00	0	2	45	0.04	13	32	182	0.17	55	127
0	0.00	0	0	20	0.02	7	13	91	0.08	21	70
5	0.00	5	0	176	0.08	70	106	301	0.14	107	194
10	0.00	5	5	213	0.10	111	102	388	0.17	184	204
2	0.00	1	1	197	0.09	76	121	301	0.13	77	224
1	0.00	0	1	68	0.08	9	59	224	0.25	68	156
8	0.01	2	6	42	0.05	18	24	210	0.23	79	131
4	0.00	0	4	48	0.05	13	35	182	0.20	24	157
24	0.01	22	2	185	0.08	156	29	271	0.12	185	86
59	0.03	39	20	354	0.15	210	144	355	0.15	190	165
47	0.02	23	24	351	0.15	125	226	322	0.14	123	199
5	0.00	4	1	200	0.09	152	48	388	0.18	315	73
8	0.00	6	2	317	–	192	125	513	–	304	209
07	–	03	04	181	–	111	70	439	–	223	216

लोकसंख्येच्या जिल्हावार गुन्द्यांचे  
Statement Showing Information Regarding

तक्ता-३

अ. क्र. Sr. No.	जिल्हा District	लोक- संख्या Popu- lation	वर्ष Year	चोरीची प्रकरणे Total No. of Thefts	दर हजारी प्रमाण Ratio per Thou- sand	तपास केलेली प्रकरणे No. of cases Investi- gated	तपासावर			तपासावर		
							शिल्लक असलेल्या गुन्द्यांची संख्या Total No. of cases still pending Investi- gated	दंगलीची प्रकरणे Total of Riots cases	दर हजारी प्रमाण Ratio per Thou- sand	तपास केलेली प्रकरणे No. of cases Investi- gated com- pleted	शिल्लक असलेली प्रकरणे Total No. of cases still pending Investi- gated	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	अकोला Akola	..	1987	2020	784	0.39	409	375	71	0.04	28	43
			2005	2021	815	0.41	528	287	53	0.03	31	22
			2020	2022	561	0.28	258	303	38	0.02	14	24
2	अमरावती (ग्रा.) Amravati Rural	..	2260	2020	853	0.38	701	152	39	0.02	28	11
			2280	2021	962	0.42	689	273	44	0.02	35	09
			2298	2022	736	0.32	449	287	35	0.02	24	11
3	बुलढाणा Buldhana	..	2838	2020	922	0.32	525	397	257	0.09	190	107
			2863	2021	1241	0.43	644	597	316	0.11	209	107
			2885	2022	891	0.31	355	536	185	0.06	82	103
4	यवतमाळ Yavatmal	..	3072	2020	717	0.23	363	354	62	0.02	12	50
			3099	2021	1037	0.33	417	620	104	0.03	50	54
			3123	2022	963	0.31	306	657	64	0.02	13	51
5	वाशिम Washim	..	1332	2020	330	0.25	151	179	123	0.09	49	74
			1343	2021	456	0.34	121	335	113	0.08	49	64
			1354	2022	391	0.29	161	230	75	0.06	22	53
6	औरंगाबाद (ग्रा.) Aurangabad Rural	..	2464	2020	839	0.34	577	262	245	0.10	201	44
			2486	2021	1071	0.43	677	394	295	0.12	216	79
			2505	2022	908	0.36	494	414	244	0.10	166	78
7	जालना Jalna	..	2190	2020	1215	0.55	1214	1	379	0.17	378	1
			2209	2021	1255	0.57	1054	201	334	0.15	291	43
			2226	2022	1097	0.49	670	427	303	0.14	226	77
8	बीड Beed	..	2884	2020	686	0.24	665	21	449	0.16	435	14
			2909	2021	1256	0.43	734	522	351	0.12	229	122
			2932	2022	869	0.30	359	510	229	0.08	100	129
9	उस्मानाबाद Osmanabad	..	1834	2020	455	0.25	200	255	229	0.12	118	111
			1850	2021	742	0.40	467	275	264	0.14	184	80
			1864	2022	532	0.29	193	339	200	0.11	96	104

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.



## दर हजारी प्रमाण दर्शविणारा तक्ता

Crime cases as per Population at the rate of per Thousand

Chart-III

भारतीय दंडसंहिते- प्रमाणे गुन्हे Offences regi- stered Under IPC	दर हजारी प्रमाण Ratio per Thou- sand	तपास केलेली प्रकरणे No. of cases Investi- gated com- pleted	तपासावर शिल्लक असलेली प्रकरणे Total No. of cases still pending Investi- gated	सामाजिक व स्थानिक कायद्या- नुसार प्रकरणे Other Offences (Under Local) and Special Acts	दर हजारी प्रमाण Ratio per Thou- sand	तपास केलेली प्रकरणे No. of cases Investi- gated com- pleted	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या Total No. of cases still pending Investi- gated	दारु- बंदी प्रकरणे Prohibi- tion cases	दर हजारी प्रमाण Ratio per Thou- sand	तपास केलेली प्रकरणे No. of cases Investi- gated com- pleted	तपासावर शिल्लक असलेल्या गुन्हांची संख्या Total No. of cases still pending Investi- gated
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
7524	3.79	5764	1760	2010	1.01	1587	423	2352	1.18	2020	332
10393	5.18	8425	1968	5148	2.57	4064	1084	2533	1.26	1978	555
4623	2.29	2865	1758	4233	2.10	3196	1037	1857	0.92	1496	361
4918	2.18	4328	590	1968	0.87	1577	391	3396	1.50	2450	946
6915	3.03	5297	1618	6592	2.89	4693	1899	4014	1.76	2534	1480
6337	2.76	5008	1329	5435	2.36	3481	1954	3310	1.44	1791	1519
7792	2.75	5485	2307	2627	0.93	1831	796	4187	1.48	3519	668
9327	3.26	6958	2369	7458	2.60	6388	1070	4479	1.56	4019	460
5824	2.02	3355	2469	5448	1.89	3955	1493	3310	1.15	2446	864
7560	2.46	5153	2407	3028	0.99	2236	792	5618	1.83	4720	898
9500	3.07	6441	3059	8426	2.72	6547	1879	5397	1.74	4418	979
7900	2.53	4675	3225	7521	2.41	5001	2520	4379	1.40	2991	1388
5690	4.27	3630	2060	1197	0.90	659	538	1944	1.46	1431	513
5250	3.91	3047	2203	3315	2.47	2184	1131	1999	1.49	1426	573
2696	1.99	1300	1396	2791	2.06	1920	871	1636	1.21	1171	465
4563	1.85	3572	991	808	0.33	578	230	2058	0.84	1943	115
5013	2.02	3673	1340	2885	1.16	2516	369	2081	0.84	1872	209
4491	1.79	3000	1491	2421	0.97	2052	369	1693	0.68	1475	218
6255	2.86	6233	22	691	0.32	689	2	1226	0.56	1226	00
6030	2.73	5121	909	2151	0.97	1949	202	1050	0.48	992	58
5503	2.47	3757	1746	1906	0.86	1613	293	1182	0.53	1060	122
5719	1.98	5578	141	1661	0.58	1638	23	2697	0.94	2693	4
6013	2.07	3745	2268	2544	0.87	2094	450	1503	0.52	1260	243
4535	1.55	2141	2394	2101	0.72	1385	716	1188	0.41	778	410
3622	1.97	2798	824	575	0.31	340	235	901	0.49	747	154
4167	2.25	3012	1155	2109	1.14	1753	356	1284	0.69	1082	202
3196	1.71	1669	1527	1757	0.94	1213	544	1088	0.58	765	323

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
10	नांदेड Nanded	..	3738	2020	952	0.25	412	540	261	0.07	124	137
			3770	2021	1278	0.34	610	668	225	0.06	153	72
			3800	2022	936	0.25	373	563	160	0.04	69	91
11	लातूर Latur	..	2733	2020	649	0.24	445	204	230	0.08	129	101
			2757	2021	858	0.31	537	321	201	0.07	113	88
			2779	2020	646	0.23	362	284	142	0.05	78	64
12	परभणी Parbhani	..	2049	2020	682	0.33	312	370	96	0.05	55	41
			2067	2021	957	0.46	396	561	52	0.03	22	30
			2083	2022	659	0.32	422	237	40	0.02	29	11
13	हिंगोली Hingoli	..	1313	2020	323	0.25	287	36	129	0.10	120	9
			1325	2021	367	0.28	144	223	89	0.07	51	38
			1335	2022	263	0.20	107	156	65	0.05	31	34
14	कोल्हापूर Kolhapur	..	4282	2020	880	0.21	843	37	318	0.07	305	13
			4320	2021	1541	0.36	1034	507	341	0.08	226	115
			4353	2022	1341	0.31	597	744	225	0.05	124	101
15	पुणे ग्रामीण Pune Rural	..	4119	2020	2177	0.53	1428	749	822	0.20	446	376
			4155	2021	2344	0.56	827	1517	659	0.16	267	392
			4188	2022	2065	0.49	358	1707	515	0.12	92	423
16	सांगली Sangli	..	3314	2020	1096	0.35	204	892	316	0.10	225	91
			3142	2021	1716	0.55	1361	355	215	0.07	170	45
			3166	2022	1483	0.47	984	499	176	0.06	105	71
17	सातारा Satara	..	3308	2020	1024	0.31	577	447	452	0.14	310	142
			3337	2021	1151	0.34	661	490	352	0.11	234	118
			3363	2022	985	0.29	465	520	246	0.07	124	122
18	सोलापूर ग्रामीण Solapur Rural	..	3713	2020	1742	0.47	1098	644	584	0.16	446	138
			3745	2021	2306	0.62	1826	480	716	0.19	576	140
			3775	2022	1715	0.45	1054	661	447	0.12	303	144
19	भंडारा Bhandara	..	1320	2020	519	0.39	313	206	27	0.02	15	12
			1332	2021	477	0.36	276	201	35	0.03	14	21
			1342	2022	407	0.30	235	172	18	0.01	13	05
20	चंद्रपूर Chandrapur	..	2426	2020	713	0.29	404	309	68	0.03	22	46
			2447	2021	893	0.36	500	393	73	0.03	42	31
			2466	2022	725	0.29	297	428	49	0.02	17	32
21	नागपूर ग्रामीण Nagpur Rural	..	2338	2020	1025	0.44	733	292	36	0.02	15	21
			2359	2021	1081	0.46	677	404	30	0.01	22	08
			2377	2022	1110	0.47	711	399	16	0.01	10	06
22	वर्धा Wardha	..	1430	2020	572	0.40	335	237	38	0.03	18	20
			1443	2021	592	0.41	354	238	37	0.03	26	11
			1454	2022	424	0.29	251	173	15	0.01	09	06

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## ३--चालू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
7514	2.01	5785	1729	1161	0.31	739	422	1795	0.48	1448	347
7297	1.94	4603	2694	3646	0.97	2744	901	2156	0.57	1670	486
5466	1.44	2946	2520	2508	0.66	1667	841	1487	0.39	1033	454
5146	1.88	4198	948	920	0.34	586	334	1551	0.57	1334	217
5664	2.05	3963	1701	3953	1.43	3095	858	2441	0.89	2000	441
4176	1.50	2675	1501	2527	0.91	2157	370	1511	0.54	1279	232
4439	2.17	2633	1806	681	0.33	412	269	1164	0.57	957	207
4340	2.10	2209	2131	2261	1.09	1412	849	1403	0.68	958	445
2929	1.41	2059	870	2282	1.10	1953	329	1426	0.68	1261	165
2913	2.22	2792	121	461	0.35	438	23	880	0.67	836	44
2445	1.85	1344	1101	1863	1.41	1209	654	1174	0.89	775	399
2485	1.86	1590	895	1472	1.10	1071	401	929	0.70	690	239
9320	2.18	9106	214	1680	0.39	1644	36	1682	0.39	1676	6
7548	1.75	5274	2274	4446	1.03	3580	866	2603	0.60	2141	462
5352	1.23	2652	2700	3238	0.74	2298	940	1771	0.41	1292	479
15320	3.72	12839	2481	1594	0.39	656	938	2426	0.59	1718	708
10935	2.63	4738	6197	4311	1.04	2084	2227	2388	0.57	1134	1254
8516	2.03	1720	6796	2346	0.56	690	1656	1154	0.28	314	840
6603	2.12	3898	2705	885	0.28	611	274	939	0.30	828	111
8313	2.65	6713	1600	2374	0.76	2062	312	1236	0.39	1108	128
6080	1.92	4144	1936	2168	0.68	1743	425	1169	0.37	971	198
7408	2.24	5205	2203	1569	0.47	1138	431	1197	0.36	1050	147
7365	2.21	5289	2076	3566	1.07	–	3030	1416	0.42	1272	144
5596	1.66	3471	2125	2969	0.88	2472	497	1047	0.31	900	147
8110	2.18	6952	1158	4102	1.10	3492	610	3250	0.88	2907	343
9562	2.55	7466	2096	7664	2.05	6984	680	4125	1.10	3923	202
7621	2.02	5309	2312	4868	1.29	4129	739	3247	0.86	2870	377
2727	2.07	2029	698	542	0.41	345	197	1546	1.17	1128	418
2771	2.08	1945	826	2113	1.59	1738	375	1609	1.21	1342	267
2350	1.75	1653	697	1424	1.06	958	466	1006	0.75	659	347
5614	2.33	4299	1342	1188	0.49	909	279	6689	2.76	4525	2164
7292	2.98	5018	2274	5772	2.36	4185	1587	4470	1.83	3294	1176
6112	2.48	3798	2314	2695	1.09	1646	1049	1779	0.72	993	786
5682	2.43	4317	1365	1590	0.68	1023	567	3509	1.50	2921	588
5343	2.27	3922	1421	4510	1.91	3515	995	3247	1.38	2628	619
6165	2.59	4692	1473	3574	1.50	2454	1120	2417	1.02	1677	740
4862	3.40	3923	939	985	0.69	341	644	5042	3.53	2318	2724
6087	4.22	4686	1401	8200	5.38	4637	3563	6609	4.58	3310	3299
5487	3.77	4280	1207	6515	4.48	4509	2006	5026	3.46	3254	1772

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
23	गोंदिया Gondia	..	1461	2020	306	0.21	258	48	6	0.00	3	3
			1473	2021	397	0.27	216	181	15	0.01	9	6
			1485	2022	301	0.20	121	180	12	0.01	5	7
24	गडचिरोली Gadchiroli	..	1186	2020	193	0.16	75	118	14	0.01	12	2
			1197	2021	262	0.22	41	221	10	0.01	3	7
			1206	2022	205	0.17	18	187	19	0.02	2	17
25	अहमदनगर Ahmednagar	..	4988	2020	2128	0.43	2026	102	862	0.17	735	127
			5032	2021	3123	0.62	1641	1482	791	0.16	514	277
			5071	2022	3007	0.59	1745	1262	581	0.11	301	280
26	धुळे Dhule	..	2287	2020	529	0.23	253	276	184	0.08	106	78
			2308	2021	601	0.26	170	431	174	0.08	72	102
			2326	2022	558	0.24	167	391	122	0.05	40	82
27	जळगाव Jalgaon	..	4693	2020	1412	0.30	818	594	361	0.08	234	127
			4735	2021	1781	0.38	1341	440	393	0.08	282	111
			4772	2022	1563	0.33	770	793	258	0.05	171	87
28	नाशिक (ग्रा.) Nasik (R.)	..	4947	2020	967	0.20	399	568	494	0.10	215	279
			4990	2021	1108	0.22	676	432	408	0.08	283	125
			5029	2022	923	0.18	298	625	261	0.05	129	132
29	नंदूरबार Nandurbar	..	1848	2020	311	0.17	186	125	83	0.04	52	31
			1864	2020	335	0.18	177	158	73	0.04	51	22
			1879	2022	317	0.17	101	216	78	0.04	24	54
30	रायगड Raigad	..	1950	2020	388	0.20	387	1	40	0.02	39	1
			1967	2021	407	0.21	389	18	65	0.03	60	5
			1982	2022	350	0.18	271	79	55	0.03	46	9
31	रत्नागिरी Ratnagiri	..	1619	2020	233	0.14	141	92	99	0.06	76	23
			1633	2021	230	0.14	186	44	72	0.04	68	4
			1646	2022	180	0.11	124	56	52	0.03	46	6
32	सिंधुदूर्ग Sindhudurg	..	852	2020	106	0.12	67	39	41	0.05	32	9
			859	2021	140	0.16	90	50	38	0.04	37	1
			866	2022	115	0.13	75	40	23	0.03	21	2
33	ठाणे (ग्रा.) Thane (R.)	..	841	2020	280	0.33	183	97	195	0.23	115	80
			2512	2021	452	0.18	408	44	125	0.05	105	20
			2532	2022	320	0.13	254	66	98	0.04	79	19
34	पालघर Palghar	..	2780	2020	233	0.08	227	6	92	0.03	91	1
			3313	2021	356	0.11	311	45	62	0.02	52	10
			3338	2022	326	0.10	254	72	45	0.01	38	7
35	पुणे लोहमार्ग Pune Rlys.	..	0	2020	816	0.00	802	14	0	0.00	0	0
			0	2021	399	0.00	231	168	0	0.00	0	0
			0	2022	671	0.00	233	438	0	0.00	0	0

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.

Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

३--चालू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2190	1.50	1717	473	670	0.46	450	220	2322	1.59	1676	646
2980	2.02	2060	920	4238	2.88	3183	1055	3545	2.41	2673	872
2735	1.84	1440	1295	2901	1.95	1860	1041	2403	1.62	1566	837
1425	1.20	539	886	243	0.20	125	118	2149	1.81	1469	680
1555	1.30	588	967	3059	2.56	1543	1516	2752	2.30	1377	1375
1189	0.99	399	790	2074	1.72	789	1285	1840	1.53	684	1156
38689	7.76	38123	566	2522	0.51	2333	189	2596	0.52	2440	156
13192	2.62	8520	672	5324	1.06	4497	827	3350	0.67	3090	260
11858	2.34	7004	4854	4596	0.91	3154	1442	2901	0.57	2104	797
3537	1.55	2622	915	1174	0.51	655	519	1317	0.58	1089	228
3519	1.52	1206	2313	3404	1.48	1692	1712	1619	0.70	922	697
2907	1.25	1186	1721	2337	1.00	1504	833	1159	0.50	822	337
9354	1.99	6375	2979	1940	0.41	355	1585	2526	0.54	1452	1074
7208	1.52	5394	1814	5422	1.15	3578	1844	2845	0.60	1796	1049
5909	1.24	3376	2533	4633	0.97	1873	2760	2493	0.52	726	1767
21268	4.30	15212	6056	1221	0.25	539	682	1691	0.34	1400	291
20412	4.09	16812	3600	4169	0.84	3225	944	2412	0.48	2059	353
5392	1.07	2569	2823	3265	0.65	1823	1442	1787	0.36	1041	746
7134	3.86	6510	624	819	0.44	685	134	1283	0.69	1133	150
4669	2.50	4026	643	2938	1.58	2459	479	1555	0.83	1327	228
1714	0.91	906	808	2546	1.36	1669	877	1441	0.77	906	535
2160	1.11	2138	22	273	0.14	269	4	226	0.12	226	00
3344	1.70	3125	219	859	0.44	756	103	438	0.22	414	24
3576	1.80	3081	495	936	0.47	786	150	532	0.27	470	62
1491	0.92	1159	332	183	0.11	84	99	448	0.28	189	259
2848	1.74	2659	189	1156	0.71	1036	120	842	0.52	762	80
1482	0.90	1252	230	925	0.56	806	119	653	0.40	570	83
999	1.17	756	243	516	0.61	450	66	392	0.46	236	156
1496	1.74	1280	216	696	0.81	647	49	485	0.56	453	32
725	0.84	598	127	431	0.50	409	22	289	0.33	285	4
2185	2.60	1635	550	273	0.32	209	64	563	0.67	322	241
2573	1.02	2286	287	1313	0.52	1077	236	939	0.37	880	59
1786	0.71	1430	356	1098	0.43	752	346	801	0.32	603	198
1914	0.69	1876	38	605	0.22	564	41	221	0.08	221	00
2204	0.67	1968	236	693	0.21	615	78	281	0.08	267	14
2417	0.72	2093	324	638	0.19	513	125	347	0.10	291	56
850	0.00	849	1	18	0.00	18	00	0	0.00	0	0
441	0.00	253	188	34	0.00	30	4	0	0.00	0	0
710	0.00	255	455	29	0.00	21	8	0	0.00	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
36	नागपूर लोहमार्ग .. Nagpur Rlys.	0	2020	618	0.00	618	0	0	0.00	0	0
		0	2021	674	0.00	349	325	0	0.00	0	0
		0	2022	874	0.00	295	579	2	0.00	1	1
37	मुंबई लोहमार्ग .. Mumbai Rlys.	0	2020	7482	0.00	7482	0	2	0.00	2	0
		0	2021	5839	0.00	3887	1952	2	0.00	1	1
		0	2022	9103	–	6088	3015	1	0.00	1	0
38	औरंगाबाद लोहमार्ग.. Aurangabad Rlys.	0	2020	1371	0.00	1233	138	2	0.00	1	1
		0	2021	1841	0.00	959	882	1	0.00	0	1
		0	2022	2510	0.00	918	1592	0	0.00	0	0
39	नागपूर शहर .. Nagpur City	2809	2020	2067	0.74	954	1113	103	0.04	23	80
		2834	2021	2590	0.91	1122	1468	106	0.04	60	46
		2856	2022	1910	0.67	777	1133	48	0.02	11	37
40	पुणे शहर .. Pune City	4159	2020	1563	0.38	1364	199	146	0.04	94	52
		4196	2021	2421	0.58	1298	1123	197	0.05	114	83
		4229	2022	2406	0.57	1141	1265	155	0.04	57	98
41	ठाणे शहर .. Thane City	5284	2020	2265	0.43	1315	950	161	0.03	64	97
		5331	2021	2190	0.55	1958	952	185	0.03	92	93
		5372	2022	2276	0.42	1035	1241	142	0.03	60	82
42	मुंबई शहर .. Mumbai City	13118	2020	6234	0.48	1560	4674	309	0.02	46	263
		13233	2021	7820	0.59	2028	5792	303	0.02	23	280
		13337	2022	15378	1.15	3277	12101	193	0.01	26	167
43	नाशिक शहर .. Nashik City	1809	2020	654	0.36	287	367	68	0.04	14	54
		1824	2021	754	0.41	427	327	61	0.03	37	24
		1839	2022	802	0.44	422	380	47	0.03	16	31
44	औरंगाबाद शहर .. Aurangabad City	1664	2020	1099	0.66	247	852	88	0.05	35	53
		1679	2021	1391	0.83	813	578	102	0.06	37	65
		1692	2022	1019	0.60	390	629	77	0.05	22	55
45	सोलापूर शहर .. Solapur City	1068	2020	502	0.47	406	96	220	0.11	66	54
		1077	2021	575	0.53	165	410	117	0.11	37	80
		1085	2022	461	0.42	204	257	70	0.06	14	56
46	नवी मुंबई शहर .. Navi Mumbai City	222	2020	1298	0.58	485	813	84	0.04	21	63
		2239	2021	1653	0.74	760	893	110	0.05	50	60
		2257	2022	1352	0.60	466	886	103	0.05	29	74
47	अमरावती शहर .. Amravati City	891	2020	844	0.95	234	610	10	0.01	9	1
		899	2021	840	0.93	298	542	61	0.07	11	50
		906	2022	859	0.95	187	672	11	0.01	2	9
48	पिंपरी-चिंचवड .. शहर Pimpri-Chinchwad (C)	2305	2020	1433	0.62	1190	243	165	0.07	130	35
		2325	2021	2146	0.92	1348	798	166	0.07	105	61
		2344	2022	2065	0.88	875	1190	123	0.05	54	69
49	मिरा-भाईंदर व्ही.व्ही. Mira-Bhayandar V.V.	2153	2020	1243	0.58	960	283	197	0.09	106	91
		2172	2021	1777	–	931	846	173	–	80	93
		–	2022	1508	–	790	718	155	–	80	75

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

## ३--चालू

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
660	0.00	660	0	13	0.00	13	0	16	0.00	16	0
722	0.00	376	346	54	0.00	38	16	21	0.00	21	0
929	0.00	333	596	39	0.00	24	15	6	0.00	6	0
8286	0.00	8284	2	174	0.00	174	0	11	0.00	11	0
6712	0.00	4564	2148	311	0.00	284	27	36	0.00	34	2
10060	0.00	6664	3396	114	0.00	77	37	35	0.00	19	16
1457	0.00	1447	10	17	0.00	17	0	6	0.00	6	0
1934	0.00	1020	914	69	0.00	45	24	20	0.00	17	3
2594	0.00	959	1635	40	0.00	20	20	11	0.00	7	4
13457	4.79	8435	5022	3007	1.07	1816	1191	2786	0.99	1589	1197
13312	4.70	7999	5313	8990	3.17	6151	2839	4627	1.63	3245	1382
10248	3.59	6116	4132	4908	1.72	2791	2117	2146	0.75	1235	911
32513	7.82	31610	903	2093	0.50	2024	69	1241	0.30	722	519
9511	2.27	5162	4349	3523	0.84	2202	1321	1027	0.24	584	443
8039	1.90	3701	4338	2356	0.56	1213	1143	676	0.16	356	320
12509	2.37	9794	2715	1783	0.34	927	856	471	0.09	339	132
12558	2.36	8065	4493	3564	0.67	2085	1479	597	0.11	447	150
9259	1.72	4556	4703	3190	0.59	1877	1313	739	0.14	541	198
50158	3.82	11410	38748	7799	0.59	3609	4190	719	0.05	177	542
63689	4.81	20478	43211	15094	1.14	5403	9691	1027	0.08	264	763
59639	4.47	22534	37105	14315	1.07	7741	6574	720	0.05	263	457
4641	2.57	2995	1646	1066	0.59	760	306	276	0.15	217	59
3032	1.66	1881	1151	666	0.37	505	161	157	0.09	127	30
2607	1.42	1344	1263	636	0.35	416	220	211	9011	146	65
6248	3.75	5163	1085	526	0.32	362	164	575	0.35	395	180
7366	4.39	4851	2515	1815	1.08	1287	528	1014	0.60	813	201
3943	2.33	1575	2368	1411	0.83	984	427	889	0.53	678	211
6634	6.21	3098	3536	545	0.51	400	145	1167	1.09	857	310
2489	2.31	809	1680	2360	2.19	1259	1101	1754	1.63	958	796
1899	1.75	810	1089	1757	1.62	877	880	1068	0.98	489	579
5584	2.52	3052	2532	547	0.25	201	346	173	0.08	106	67
6479	2.89	3270	3209	1108	0.49	625	483	174	0.08	109	65
4565	2.02	1637	2928	762	0.34	418	344	89	0.04	54	35
5195	5.83	2960	2235	868	0.97	299	567	916	1.03	661	255
9541	10.62	5399	4142	2477	2.76	1645	832	1252	1.39	965	287
3577	3.95	1254	2323	1896	2.09	1014	882	897	0.99	526	371
7131	3.09	6264	867	1018	0.44	735	283	1343	0.58	1133	210
7814	3.36	4786	3028	2677	1.15	1898	779	1518	0.65	11.23	395
7129	3.04	3157	3954	2630	1.12	1638	992	1582	0.88	1045	537
7020	3.26	5774	1246	1230	0.57	240	990	439	0.20	271	168
8048	–	4494	3554	2446	–	1661	785	619	–	421	198
6406	–	3416	2990	2080	–	1483	597	738	–	554	184

**(क) राज्य राखीव पोलीस बल (C) State Reserve Police Force**  
**बंदोबस्तासाठी पाठविलेल्या राखीव पोलीस दलातील कर्मचाऱ्यांची संख्या दर्शविणारा तक्ता**  
**तक्ता - ४ Chart - IV**

बल गट Group	2020		2021		2022 (Upto 30th September 2022)		
	बाहेर पाठविलेल्या दिवसांची संख्या No. of days deployed out of H. Q.	बाहेर पाठविलेल्या प्रसंगांची संख्या No. of incidents deployed out of H. Q.	बाहेर पाठविलेल्या दिवसांची संख्या No. of days deployed out of H. Q.	बाहेर पाठविलेल्या प्रसंगांची संख्या No. of incidents deployed out of H. Q.	बाहेर पाठविलेल्या दिवसांची संख्या No. of days deployed out of H. Q.	बाहेर पाठविलेल्या प्रसंगांची संख्या No. of incidents deployed out of H. Q.	
1	2	3	4	5	6	7	
बल गट १, पुणे Gr. 1, Pune	...	1753	49	1573	56	1151	51
बल गट २, पुणे Gr. 2, Pune	...	1709	64	1631	71	1263	50
बल गट ३, जालना Gr. 3, Jalna	...	1775	68	1174	47	787	62
बल गट ४, नागपूर Gr. 4, Nagpur	...	1457	44	1037	27	1941	50
बल गट ५, दौंड Gr. 5, Daund	...	1071	25	1166	50	1251	77
बल गट ६, धुळे Gr. 6, Dhule	...	1415	57	1518	54	1022	46
बल गट ७, दौंड Gr. 7, Daund	...	1502	55	1477	55	1246	41
बल गट ८, मुंबई Gr. 8, Mumbai	...	2299	64	1406	61	2270	59
बल गट ९, अमरावती Gr. 9, Amravati	...	1299	53	1355	78	1032	68
बल गट १०, सोलापूर Gr. 10, Solapur	...	1355	60	1461	86	1084	62
बल गट ११, नवी मुंबई Gr. 11, Navi Mumbai	...	1991	62	1507	47	1995	84
बल गट १२, हिंगोली Gr. 12, Hingoli	...	1128	51	1275	71	736	60
बल गट १३, गडचिरोली Gr. 13, Gadchiroli	...	1087	20	670	29	783	56
बल गट १४, भाराब-१, औरंगाबाद Gr.-14, IRB-I, Aurangabad	...	955	34	1076	35	768	44
बल गट १५, भाराब-२, गोंदिया Gr.-15, IRB-II, Gondia.	...	1302	21	868	23	1441	75
बल गट १६, भाराब-३, कोल्हापूर Gr.-16, IRB-III, Kolhapur.	...	998	35	742	38	1572	67
बल गट १८, भाराब-५, काटोल, नागपूर Gr.-18, IRB-IV, Katol, Nagpur	...	-	-	-	-	-	-
बल गट १९, कुसडगाव, अहमदनगर Gr.-19, Kusadgaon, Ahmadnagar	...	-	-	-	-	-	-

**अपर पोलीस महासंचालक, रा. रा. पो. बल, मुंबई यांच्या अधिपत्याखालील पोलीस उप महानिरीक्षक  
कार्यालयातील पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांची मंजूर संख्या**  
**Sanction Strength of Personnel in the Office of ADGP, SRPF, Mumbai**

घटकाचे नाव	अपर पोलीस महा- संचालक A. D. G. P.	विशेष पोलीस महा- निरीक्षक Spl. I.G. P.	पोलीस उप- महानिरीक्षक D. I. G. P.	पोलीस अधीक्षक S. P.	पोलीस उप- अधीक्षक Dy. S. P.	हत्यारी पोलीस निरीक्षक Armed P. I.	हत्यारी पोलीस उपनिरीक्षक / सहा. उपनिरीक्षक Armed P. S. I./ Asst. P. S. I.	हत्यारी हवालदार Armed Head Constable	हत्यारी पोलीस नाईक / शिपाई P. N. / Constable
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
अपर पोलीस महासंचालक, रा. रा. पो. बल, मुंबई. A.D.G.P., SRPF, Mumbai.	01	-	01	-	-	-	-	-	-
पोलीस उप महानिरीक्षक, रा. रा. पो. बल, पुणे. D.I.G.P., SRPF., Pune.	-	-	01	01	04	04	09/07	05	02/12
पोलीस उप महानिरीक्षक, रा. रा. पो. बल, नागपूर. D.I.G.P., SRPF., Nagpur.	-	-	01	-	-	-	01	-	-
<b>एकूण Total ...</b>	<b>01</b>	<b>-</b>	<b>03</b>	<b>01</b>	<b>04</b>	<b>04</b>	<b>17</b>	<b>05</b>	<b>14</b>



अपर पोलीस महासंचालक, रा. रा. पो. बल, मुंबई यांच्या अधिपत्याखालील समादेशक कार्यालयातील पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांची मंजूर संख्या

Sanction Strength of Officers and Men

गट Group	समादेशक Commandant	सहायक समादेशक Asstt. Commandant	समादेशक सहायक Adjutant	पोलीस उपअधीक्षक, विशेष शाखा Dy. S. P. S. B.	हत्यारी पोलीस निरीक्षक Armed P. I.	हत्यारी पोलीस उपनिरीक्षक Armed P. S. I.	हत्यारी सहा.पोलीस उपनिरीक्षक Armed Asst. P. S. I.	हत्यारी हवालदार/ स.पो.उ.नि. Armed H. C. A.S.I.	हत्यारी पोलीस नाईर्क Armed P. N.	हत्यारी पोलीस शि./ ना. पो. शि. Armed P.C/ N.P.C.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
बल गट १, पुणे Gr. 1, Pune.	.. 01	03	01	01	10	26	97	197	222	633	
बल गट २, पुणे Gr. 2, Pune.	.. 01	03	01	—	10	23	103	210	243	595	
बल गट ३, जालना Gr. 3, Jalna.	.. 01	03	01	—	09	19	96	168	234	518	
बल गट ४, नागपूर Gr. 4, Nagpur.	.. 01	04	01	—	10	23	129	200	258	538	
बल गट ५, दौंड Gr. 5, Daund.	.. 01	03	01	—	9	22	85	169	222	521	
बल गट ६, धुळे Gr. 6, Dhule.	.. 01	05	01	—	9	19	83	162	178	478	
बल गट ७, दौंड Gr. 7, Daund.	.. 01	03	01	—	9	22	96	182	250	493	
बल गट ८, मुंबई Gr. 8, Mumbai.	.. 01	04	01	—	10	26	130	247	343	494	
बल गट ९, अमरावती Gr. 9, Amravati.	.. 01	01	01	—	09	19	89	162	208	482	
बल गट १०, सोलापूर Gr. 10, Solapur.	.. 01	03	01	—	10	25	100	201	241	583	
बल गट ११, नवी मुंबई Gr. 11, Navi Mumbai.	.. 01	03	01	—	08	20	95	183	182	566	
बल गट १२, हिंगोली Gr. 12, Hingoli.	.. 01	04	—	—	08	19	87	175	177	503	
बल गट १३, गडचिरोली Gr. 13, Gadchiroli	.. 01	04	01	—	08	19	51	154	137	537	
बल गट १४ (भाराब-१) औरंगाबाद. Gr. 14, Aurangabad.	.. 01	03	07	—	07	23	18	160	—	675	
बल गट १५, भाराब-२, बिरसी कॅम्प, गोंदिया. Gr. 15, IRB-II, Birsi Camp, Gondia.	.. 01	03	07	—	07	23	18	160	—	675	
बल गट १६, भाराब-३, कोल्हापूर Gr.-IRB-III, 16 Kolhapur.	01	03	07	—	07	23	18	160	—	675	
<b>एकूण Total</b>	...	16	51	34	01	140	352	1291	2894	2936	8928

## (ड) पोलीस बिनतारी यंत्रणा

Statement Showing Number of  
For the Year 2020, Year 2021,

मंजूर / अस्तित्वात असलेल्या शीघ्र लहरी स्थानशील / फिरती स्थानके व त्यांनी हाताळलेली

तक्ता ५

अ. क्र. Sr. No.	जिल्हा District	शीघ्र लहरीस्थानक HF Stations / Mobile								२०२०			
		मंजूर Sanction				अस्तित्वात Existing				हाताळलेले संदेश / शब्दसंख्या No. of Messages / Words			
		एचएफ HF	स्थानशील Stetic	फिरती Mobile	एकूण Total	एचएफ HF	स्थानशील Stetic	फिरती Mobile	एकूण Total	घेतलेले संदेश Received Message	शब्द Words	दिलेले संदेश Transmit Message	शब्द Words
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	मुंबई Mumbai	10	2	1	13	10	2	1	13	83072	10357068	161300	29499598
2	सार्वजनिक बांधकाम विभाग, कार्यालय. Department of Public Work, Office.	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
3	मिरा-भाईंदर Mira-Bhayander	0	1	0	1	1	1	0	1	—	—	—	—
4	फोर्स वन Force One	0	1	1	2	0	1	1	2	—	—	—	—
5	रेल्वे मुंबई Railway Mumbai	0	1	1	2	0	1	1	2	—	—	—	—
6	नवी मुंबई Navi Mumbai	1	1	1	3	1	1	1	3	60647	12230069	6790	1057627
7	महाराष्ट्र पोलीस प्रबोधिनी, नाशिक. Maharashtra Police Academy, Nashik.	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
8	कोल्हापूर Kolhapur	1	1	1	3	1	1	1	3	133002	13777054	58009	9715058
9	सांगली Sangli	1	1	1	3	1	1	1	3	24782	3792088	18987	2774257
10	सातारा Satara	1	1	1	3	1	1	1	3	38087	5257411	3963	371996
11	सोलापूर ग्रामीण व शहर. Solapur Rural and City.	1	1	2	4	1	1	2	4	22330	3633631	7992	759157

**Messages and Groups Handled by  
and Year 2022 Upto September 2022**

संदेश संख्या / शब्द संख्या आणि फिरत्या स्थानकांची पाखरण दर्शक तक्ता

**TABLE V**

२०२१		फिरत्या स्थानकांची पाखरण Deployment of Mobiles				२०२२	
हाताळलेले संदेश/शब्द संख्या Wireless Messages/Words							
घेतलेले संदेश Received Messages	शब्द Words	दिलेले संदेश Transmit Messages	शब्द Words	घेतलेले संदेश Received Messages	शब्द Words	दिलेले संदेश Transmit Messages	शब्द Words
15	16	17	18	19	20	21	22
32944	4871709	22766	4753649	11837	2467512	25994	1333538
1953	120940	318	49607	3218	208718	477	67310
—	—	—	—	6601	1135893	202	17667
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4156	672513	30	2292
8478	1478262	2684	456578	10254	2066065	3294	598835
0	0	0	0	0	0	0	0
17386	2767048	10680	1944880	15496	2204720	12854	2027787
9765	1353331	7274	1249252	11093	1668774	8675	1498280
6926	1171216	742	55434	7786	1429801	1367	89287
7803	1203819	576	59675	9212	1494240	949	81241

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	२०२०			
										11	12	13	14
12	पुणे ग्रामीण व शहर आणि पिंपरी चिंचवड. Pune Rural and City & Pimpri Chinchwad.	2	3	3	8	2	3	3	8	39930	6794257	9532	1255983
13	सीएमएस. अँड सीसीओ. CMS. and CCO.	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
14	ठाणे ग्रामीण व शहर Thane (Rural) and City.	1	1	2	4	1	1	2	4	41278	6115815	38844	5406284
15	पालघर Palghar	0	1	1	2	0	0	1	1	100	20000	3079	259593
16	रायगड Raigad	1	1	1	3	1	1	1	3	22700	3744209	17038	2146477
17	रत्नागिरी Ratnagiri	1	1	1	3	1	1	1	3	85925	10238879	29181	2729977
18	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	1	1	1	3	1	1	1	3	16240	2732341	1588	153420
19	नाशिक ग्रामीण व शहर Nashik Rural and City	1	2	2	5	1	2	2	5	50669	6981151	43783	5657654
20	अहमदनगर Ahmednagar	..	1	1	3	1	1	1	3	74777	3709953	72849	780138
21	धुळे Dhule	..	1	1	3	1	1	1	3	19214	3175401	7355	608264
22	जळगाव Jalgaon	..	1	1	3	1	1	1	3	18762	3191495	6028	522960
23	नंदुरबार Nandurbar	..	1	1	3	1	1	1	3	23025	3247364	7027	604758
24	मालेगाव Malegaon	..	1	1	3	1	1	1	3	2334	363889	567	45402
25	नांदेड Nanded	..	1	1	3	1	1	1	3	30004	4743627	28290	4134113
26	लातूर Latur	..	1	1	3	1	1	1	3	17347	3101953	10063	924939
27	हिंगोली Hingoli	..	1	1	3	1	1	1	3	27414	5221482	2178	263581
28	परभणी Parbhani	..	1	1	3	1	1	1	3	31362	4460406	7385	773425

TABLE V—contd.

२०२१				२०२२			
15	16	17	18	19	20	21	22
15947	2561262	3144	528073	25569	5695134	3436	389129
0	0	0	0	0	0	0	0
12796	1402390	7758	560671	13489	1908111	5946	460481
—	—	1218	103972	—	—	1646	177425
8269	1414215	4865	695815	9345	1775713	5448	783607
19627	2171383	3663	340349	18143	2449779	4588	451438
7365	1155675	1655	138432	7053	1175266	642	35403
15896	2491978	5637	1111456	16176	2736892	5188	640499
14200	1225774	3182	111064	7658	1307446	1170	66404
6915	1068951	1631	145994	7388	1252234	3109	265336
7011	1122252	6301	649503	7914	1403503	8538	927028
10074	1279820	2535	229943	10078	1504267	4003	374691
806	74959	129	6880	957	138320	331	21591
9406	1241346	3840	350887	8431	1054489	2190	131237
7925	1290959	5107	416382	8314	1367804	5142	445214
5893	1453367	1321	168872	3332	562404	1740	242478
15597	1961945	3337	381595	23483	2379277	4016	377921

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	२०२०			
										11	12	13	14
29	औरंगाबाद शहर व ग्रामीण. Aurangabad City and Rural.	1	2	2	5	1	2	2	5	75062	6141677	77724	6252658
30	उस्मानाबाद Osmanabad	1	1	1	3	1	1	1	3	23330	2838999	9840	414097
31	बीड Beed	1	1	1	3	1	1	1	3	31809	3777392	17200	1416918
32	जालना Jalna / Monitoring	2	1	1	4	2	1	1	4	19939	2999483	13798	1186381
33	अमरावती शहर व ग्रामीण Amravati City and Rural.	1	1	2	4	1	1	2	4	78545	7807976	82242	8954907
34	वाशिम Washim	1	1	1	3	1	1	1	3	27998	3650564	16212	1198963
35	अकोला Akola	1	1	1	3	1	1	1	3	69457	7701439	19782	1830109
36	बुलढाणा Buldhana	1	1	1	3	1	1	1	3	90003	10813763	45379	4039081
37	यवतमाळ Yavatmal	1	1	1	3	1	1	1	3	73880	8831740	35881	3183984
38	नागपूर ग्रामीण व शहर Nagpur Rural and City.	1	2	2	5	1	1	2	4	60173	7754426	50292	6028185
39	भंडारा Bhandara	1	1	1	3	1	1	1	3	19947	3063529	6870	630362
40	चंद्रपूर Chandrapur	1	1	1	3	1	1	1	3	69144	6707168	41026	28274075
41	गडचिरोली Gadchiroli	1	1	1	3	1	1	1	3	187655	9777104	114422	5100031
42	वर्धा Wardha	1	1	1	3	1	1	1	3	55256	6269231	19316	1568157

TABLE V—contd.

२०२१				२०२२			
15	16	17	18	19	20	21	22
16573	2761667	6560	695909	18063	2840272	12440	862534
364799	1345595	1364140	583400	10516	1473258	3967	287133
9530	1112425	4052	430989	9450	159786	1188203	448243
8805	1338145	6328	537929	9053	1462621	7071	1072692
12572	1033723	14691	1271502	14510	6367625	12247	2655686
7652	1258633	3625	260417	8765	1314738	4665	356809
9946	1300455	3938	353083	9176	1288351	5685	457268
13271	2199520	7750	630634	12137	1552697	9720	1477543
10689	1436608	5562	563890	293029	1288448	696044	332768
11285	1589633	8378	1037016	13630	1854489	14068	728160
8797	1221985	3019	297411	9508	1587728	3770	665809
13387	2035991	5083	511487	13201	1682951	3772	439423
24103	2337416	8093	826306	23836	2289456	9558	1270296
7388	1114756	7506	354110	8732	1287781	3526	239125

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	२०२०			
										11	12	13	14
43	गोंदिया Gondiya	1	1	1	3	1	1	1	3	18441	3011850	4005	364784
44	अहेरी Aheri	1	1	1	3	1	1	1	3	20465	1940083	17020	1179422
45	देओरी Deori	1	1	1	3	1	1	1	3	209	33115	205	28356
46	के.डी.व्ही.एस. स्टेशन KDVS Stations	1	1	1	3	1	1	1	3	5443	561920	3687	350726
47	पी.डब्ल्यू.डी. स्टेशन P. W. D. Stations	5	0	1	6	5	0	1	6	1058	177232	632	107041
48	रा.रा.पो. बल गट १ S.R.P.F. Gr. I	1	1	0	2	1	1	0	2	3240	441258	1480	231124
49	रा.रा.पो.बल गट क्र. ३ S.R.P.F. Gr. III	1	1	0	2	1	1	0	2	358	54345	657	80676
50	रा.रा.पो.बल गट क्र. ४ S.R.P.F. Gr. IV	1	1	0	2	1	1	0	2	1921	279305	241	217118
51	रा.रा.पो.बल गट क्र. ५ S.R.P.F. Gr. V	1	0	0	1	1	0	0	1	637	77615	1435	149790
52	रा.रा.पो.बल गट क्र. ६ S.R.P.F. Gr. VI	1	1	0	2	1	1	0	2	334	51983	670	105749
53	रा.रा.पो.बल गट क्र. ७ S.R.P.F. Gr. VII	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
54	रा.रा.पो.बल गट क्र. ८ S.R.P.F. Gr. VIII	1	1	0	2	1	1	0	2	5255	771989	1031	141237
55	रा.रा.पो.बल गट क्र. ९ S.R.P.F. Gr. IX,	1	1	0	2	1	1	0	2	354	54540	659	90065
56	रा.रा.पो.बल गट क्र.१० S.R.P.F. Gr. X,	1	1	0	2	1	1	0	2	529	58927	714	90531
57	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ११, नवी मुंबई. S.R.P.F., Gr. XI, Navi Mumbai.	1	1	0	2	1	1	0	2	967	167449	673	104112
58	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १२, हिंगोली. S.R.P.F., Gr. XII, Hingoli.	1	1	0	2	1	1	0	2	368	54726	627	86865



TABLE V—contd.

२०२१				२०२२			
15	16	17	18	19	20	21	22
12722	2028840	2471	291777	13215	1627124	3856	381862
15049	1267161	10574	892529	12720	935771	7995	596698
71	6242	14	1017	74	8301	53	2799
2205	259525	1365	124306	2522	323382	1117	70616
530	104505	261	51866	548	105347	266	52332
1900	217132	529	79313	1957	255725	562	83767
12	1896	49	6340	—	—	—	—
1679	188491	473	67944	1938	268953	56	3847
29	4457	95	10715	1	141	—	—
230	40835	280	44352	257	46391	283	48328
233	39863	524	47601	375	59795	604	62868
3185	384100	422	56906	3266	503742	426	67185
131	19389	149	18873	278	38926	258	25941
235	37505	286	33722	4577	43483	5921	32112
254	49057	285	42373	1866	33434	6571	31652
1297	245188	324	36281	4438	760250	518	46651

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	२०२०			
										11	12	13	14
59	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १३, नागपूर. S.R.P.F., Gr. XIII, Nagpur.	1	1	0	1	—	1	0	1	—	—	—	—
60	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १४, आय.आर. बी.-१, ए.जी.डी. S.R.P.F., Gr. XIV, I.R.B.-1, A.G. D.	1	1	0	1	—	1	0	1	—	—	—	—
61	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १४, आय.आर. बी.-२, गोंदिया. S.R.P.F., Gr. XIV, I.R.B.-2, Gondia.	1	1	0	1	1	1	0	2	—	—	—	—
62	रेल्वे, पुणे, नागपूर व औरंगाबाद. Railway, Pune, Nagpur and Aurangabad.	19	0	0	19	19	0	0	19	12645	1267184	5458	484706
63	एच.एस.पी. H.S.P.	0	0	2	2	0	0	2	2	618	95846	551	102825
एकूण ..		85	64	53	202	86	62	53	200	1818041	214122401	1131557	144437696

(सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत).

**TABLE V—contd.**

२०२१				२०२२			
15	16	17	18	19	20	21	22
—	—	—	—	177	32792	381	41975
—	—	—	—	17	3960	49	5517
—	—	—	—	187	32949	229	39077
4921	487261	2134	137034	4495	613264	1912	161487
42	7035	98	17209	29875	1398	50914	22179
806504	62357635	1569421	24823204	783372	72204204	2167682	24576501

(Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022).

राज्यातील मंजूर व अस्तित्वात असलेली अतिशीघ्र (VHF) क्षिप्रता जोड्या, स्थिर स्थानके व फिरती स्थानके  
संख्यादर्शक तक्ता दि. ३०-०९-२०२२ पर्यंत तक्ता क्र. ६

अ. क्र.	जिल्हा / युनिट	मंजूर अतिशीघ्र स्थानके (VHF)			अस्तित्वात अतिशीघ्र स्थानके (VHF)			शेरा
		क्षिप्रता जोड्या	स्थिर स्थानके	फिरती स्थानके	क्षिप्रता जोड्या	स्थिर स्थानके	फिरती स्थानके	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मुंबई शहर	..	33	167	7444	33	631	3500
2	ठाणे शहर	..	13	151	1345	13	78	674
3	नवी मुंबई	..	3	27	34	3	215	394
4	मुंबई लोहमार्ग	..	3	57	323	3	132	246
5	ठाणे ग्रामीण	..	3	91	198	3	27	55
6	रत्नागिरी	..	4	61	144	4	59	123
7	रायगड	..	3	56	758	3	72	191
8	सिंधुदुर्ग	..	4	49	206	4	77	103
9	पालघर	..	0	0	0	0	54	61
10	कोल्हापूर	..	6	51	565	6	72	299
11	सांगली	..	5	37	161	5	80	268
12	सातारा (के.डी.इ.एस. सह.)	..	4	66	471	4	176	247
13	सोलापूर शहर	..	2	9	87	2	36	295
14	सोलापूर ग्रामीण	..	3	37	376	3	42	127
15	पुणे शहर	..	8	104	1532	8	109	755
16	पुणे ग्रामीण	..	3	49	215	3	73	209
17	पुणे लोहमार्ग	..	4	13	0	4	18	40
18	नाशिक शहर	..	2	12	113	2	42	222
19	नाशिक ग्रामीण	..	3	61	591	3	123	177
20	अहमदनगर	..	3	54	249	3	76	233
21	जळगाव	..	4	50	278	4	69	121
22	धुळे	..	3	53	475	3	53	112
23	नंदुरबार	..	2	19	72	2	39	134
24	औरंगाबाद शहर	..	3	22	130	3	51	277
25	औरंगाबाद ग्रामीण	..	2	29	166	2	48	67
26	जालना	..	4	28	475	4	46	98
27	बीड	..	3	44	497	3	73	154
28	उस्मानाबाद	..	3	26	154	3	53	127
29	नांदेड	..	14	126	600	14	74	217
30	परभणी	..	9	68	287	9	34	109
31	हिंगोली	..	5	56	297	5	35	95
32	लातूर	..	9	110	416	9	43	143

तक्ता ६--चालू TABLE VI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
33	अमरावती शहर	..	2	16	79	2	28	180
34	अमरावती ग्रामीण	..	3	37	87	3	58	161
35	अकोला	..	2	29	84	2	39	266
36	वाशिम	..	3	20	69	3	41	85
37	बुलढाणा	..	4	38	83	4	46	128
38	यवतमाळ	..	3	38	104	3	52	156
39	नागपूर शहर	..	8	98	1224	8	120	988
40	नागपूर ग्रामीण	..	3	50	434	3	81	196
41	वर्धा	..	4	35	364	4	56	201
42	चंद्रपूर	..	3	50	380	3	66	227
43	गडचिरोली	..	4	81	1853	4	102	938
44	भंडारा	..	2	27	304	2	44	360
45	गोंदिया	..	3	68	452	3	100	234
46	पिंपरी-चिंचवड	..	0	0	0	0	54	283
47	मिरा भाईंदर वसई विरार	..	0	0	0	0	104	175
48	रा. रा. पो. बल, गट क्र. १, पुणे	..	—	—	—	—	8	28
49	रा. रा. पो. बल, गट क्र. २, पुणे	..	—	—	—	—	5	9
50	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ३, जालना	..	—	—	—	—	4	46
51	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ४, नागपूर	..	—	—	—	—	19	25
52	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ५, दौंड	..	—	—	—	—	2	6.
53	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ६, धुळे	..	—	—	—	—	0	6
54	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ७, दौंड	..	—	—	—	—	6	8
55	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ८, मुंबई	..	—	—	—	—	8	15
56	रा. रा. पो. बल, गट क्र. ९, अमरावती..	..	—	—	—	—	0	1
57	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १०, सोलापूर	..	—	—	—	—	1	16
58	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ११, नवी मुंबई	..	—	—	—	—	4	6
59	रा. रा. पो. बल, गट क्र. १२, हिंगोली	..	—	—	—	—	14	24
60	एस. डी. आर. एफ. धुळे	..	1	2	37	1	1	4
61	एस. डी. आर. एफ. नागपूर	..	1	2	37	1	2	16
62	महामार्ग पोलीस	..	6	90	183	6	68	232
63	पुणे लोहमार्ग	..	4	13	0	4	12	0
64	उपग्रह स्थानक	..	0	52	0	0	52	0
<b>एकूण</b>		..	<b>226</b>	<b>2529</b>	<b>24399</b>	<b>226</b>	<b>4007</b>	<b>14893</b>

टीप--१. सदर तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या वॉकीटॉकी संच संख्यांचा फिरत्या स्थानकांमध्ये समावेश करण्यात आलेला आहे. उपग्रह स्थानक हे (V-Sat) अ.पो.म.सं. व संचालक, पो. बि. सं., पुणे यांचे कार्यालयीन जा. क्रमांक VSAT/Shutdown/2021/244 अन्वये दिनांक २ ऑगस्ट २०२१ पासून बंद करण्यात आले आहे.

अस्तित्वात असलेल्या शीघ्र लहरी व अतिशीघ्र लहरी / व्यतिरिक्त स्थानकाव्यतिरिक्त तथा विविध आकस्मिक निकडीचे प्रसंग, अतिमहत्त्वाच्या व्यक्तींचे दौरे, पूरनियंत्रण, जत्रा, उत्सव, दंगली इत्यादी प्रसंगी तात्पुरत्या बिनतारी स्थानकांची उभारणी करण्यात आलेल्या प्रसंगांची संख्या दर्शविणारा तक्ता.

तक्ता ७ TABLE VII

अ. क्र. Sr.	तात्पुरती बिनतारी स्थानके कोणत्या प्रसंगाकरिता वापरण्यात आली Temporarily W/L Stations Install No.	प्रसंग संख्या Occassion	शीघ्र लहरी H/F	अतिशीघ्र लहरी VHF	एकूण Total	कालावधी Period	
1	2	3	4	5	6	7	
1	गणपती उत्सव	2020	01	—	1858	1858	11 दिवस
		2021	01	—	914	914	11 दिवस
		2022	01	—	2803	2203	11 दिवस
2	पूरनियंत्रण	2020	01	—	18	18	4 महिने
		2021	02	—	95	95	4 महिने
		2022	04	—	75	75	4 महिने
3	वार्षिक जत्रा/सण/उत्सव/पालखी/ईद/ उरूस इत्यादी.	2020	09	—	524	524	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2021	03	—	100	100	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2022	16	—	1833	1833	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
4	अतिमहत्त्वाचे व महत्त्वाचे व्यक्तींचे दौऱ्याचे वेळी पंतप्रधान/राष्ट्रपती/ मुख्यमंत्री/केंद्रीय मंत्री इत्यादी.	2020	05	—	355	355	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2021	03	—	90	95	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2022	13	—	812	812	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
5	नागपूर विधानसभा अधिवेशन	2020	—	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—	—
6	आकस्मिक निकडीच्या बंदोबस्त कामी	2020	10	—	395	395	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2021	03	—	65	65	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2022	09	—	239	239	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
7	जयंती (शिवजयंती / आंबेडकर)	2020	06	—	315	315	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2021	01	—	30	30	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
		2022	02	—	120	120	प्रासंगिक 1 ते 2 दिवस
8	वरील व्यतिरिक्त बिनतारी व्यवस्था	2020	06	—	133	133	प्रासंगिक 3 ते 4 दिवस
		2021	03	—	75	75	प्रासंगिक 3 ते 4 दिवस
		2022	05	—	150	—	प्रासंगिक 3 ते 4 दिवस
9	ग्रामपंचायत निवडणूक	2020	02	—	530	530	प्रासंगिक 4 ते 5 दिवस
		2021	01	—	2808	2808	प्रासंगिक 4 ते 5 दिवस
		2022	03	—	85	85	प्रासंगिक 3 ते 4 दिवस
10	नगरपालिका/महानगरपालिका/ नगरपंचायत निवडणूक.	2020	01	—	25	—	प्रासंगिक 4 ते 5 दिवस
		2021	—	—	—	—	—
		2022	01	—	90	90	प्रासंगिक 4 ते 5 दिवस

तक्ता ७ TABLE VII

अ. क्र. Sr. No.	तात्पुरती बिनतारी स्थानके कोणत्या प्रसंगाकरिता वापरण्यात आली Temporarily W/L Stations Install	प्रसंग संख्या Occassion	शीघ्र लहरी H/F	अतिशीघ्र लहरी VHF	एकूण Total	कालावधी Period
1	2	3	4	5	6	7
11	जिल्हा परिषद निवडणूक	2020	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—
12	लोकसभा निवडणूक/पोट-निवडणूक	2020	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—
13	विधानसभा/विधानपरिषद निवडणूक/ पोट-निवडणूक.	2020	—	—	—	—
		2021	02	—	67	67 10 दिवस
		2022	01	—	90	90 10 दिवस
14	६ डिसेंबर	2020	—	—	—	—
		2021	—	—	—	—
		2022	—	—	—	—
15	बाहेरील राज्यामधील निवडणूक बंदोबस्त	2020	04	—	3050	3050 1 महिना
		2021	01	—	1000	1000 1 महिना
		2022	—	—	—	—

सन २०२२ चे आकडे ३०-९-२०२२ पर्यंतचे आहेत.  
 Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022.

पोलीस बिनतारी प्रशिक्षण केंद्र, पुणे येथे पोलीस बिनतारी संदेश विभागामधील नवप्रविष्ट पोलीस अधीक्षक (अभि.), पोलीस उप-अधीक्षक (अभि.), व पोलीस शिपाई (कर्मशाळा मदतनीस) यांना मूलभूत प्रशिक्षण व सेवा अंतर्गत अधिकारी व कर्मचारी यांना आधुनिक यंत्रणा, भविष्यकालीन दळणवळण यंत्रणा,

अ. क्र. Sr. No.	सत्राचे नाव Name of the Course	सत्राचा कालावधी Duration of the Course	दाखल केलेले No. of admitted		
			2020 4	2021 5	2022 6
1	2	3			
1	पोलीस अधीक्षक बि. सं. अभि.	.. ४ महिने	निरंक	निरंक	निरंक
2	पोलीस उप-अधीक्षक बि. सं. अभि. (मुलभूत पाठ्यक्रम)	.. ६ महिने	निरंक	निरंक	निरंक
3	पोलीस उप-निरीक्षक बि. सं. अभि. (मुलभूत पाठ्यक्रम)	.. ६ महिने	निरंक	निरंक	निरंक
4	रेडिओ यांत्रिकी (मूलभूत पाठ्यक्रम)	.. १ वर्ष	निरंक	निरंक	निरंक
5	बिनतारी यंत्रचालक (मूलभूत पाठ्यक्रम)	.. १ वर्ष	निरंक	निरंक	निरंक
6	वीजतंत्री (मूलभूत पाठ्यक्रम)	.. १ वर्ष	निरंक	निरंक	निरंक
7	कर्मशाळा मदतनीस (मूलभूत पाठ्यक्रम)	.. ९ महिने	निरंक	निरंक	निरंक
<b>टीप :-</b> १) अनुक्रमांक ०१ ते ०३ या पदांच्या अधिकाऱ्यांची भरती झाल्यानंतर मूलभूत प्रशिक्षण दिले जाते.					
२) अनुक्रमांक ०४ ते ०७ या पदांच्या प्रशिक्षणार्थींची संख्या ही प्रशिक्षण केंद्राचे क्षमतेपेक्षा जास्त असलेने त्यांचे प्रशिक्षण एकूण ०३					
8	रेडिओ यांत्रिकी मूलभूत पाठ्यक्रम फेज I *	.. १२ आठवडे	निरंक	निरंक	०१
9	बिनतारी यंत्रचालक मूलभूत पाठ्यक्रम फेज I *	.. १२ आठवडे	निरंक	निरंक	निरंक
10	वीजतंत्री मूलभूत पाठ्यक्रम फेज I *	.. १२ आठवडे	निरंक	निरंक	निरंक
11	कर्मशाळा मदतनीस मूलभूत पाठ्यक्रम फेज I *	.. १२ आठवडे	निरंक	निरंक	निरंक
12	रेडिओ यांत्रिकी मूलभूत पाठ्यक्रम फेज II *	.. २० आठवडे	०४	०२	०१
13	बिनतारी यंत्रचालक मूलभूत पाठ्यक्रम फेज II *	.. २० आठवडे	निरंक	निरंक	—
14	वीजतंत्री मूलभूत पाठ्यक्रम फेज II *	.. २० आठवडे	०१	—	—
15	कर्मशाळा मदतनीस मूलभूत पाठ्यक्रम फेज II *	.. २० आठवडे	निरंक	निरंक	निरंक
16	रेडिओ यांत्रिकी मूलभूत पाठ्यक्रम फेज III *	.. २० आठवडे	८१	०२	०१
17	बिनतारी यंत्रचालक मूलभूत पाठ्यक्रम फेज III *	.. २० आठवडे	१३९	६०	५४
18	कर्मशाळा मदतनीस मूलभूत पाठ्यक्रम फेज III *	.. ०६ आठवडा	४२	निरंक	निरंक
19	विजतंत्री मूलभूत पाठ्यक्रम फेज III *	.. २० आठवडे	निरंक	४६	०२
20	रेडीओ यांत्रिकी उजळणी पाठ्यक्रम (Refresher Theory)..	०२ आठवडे	निरंक	०८	निरंक
21	यंत्रचालक उजळणी पाठ्यक्रम (Refresher Course)	.. ०२ आठवडे	निरंक	०३	निरंक
22	कर्मशाळा मदतनीस उजळणी पाठ्यक्रम (Refresher)	.. ०१ आठवडा	निरंक	निरंक	निरंक
23	प्रमुख यंत्रचालक भांडार प्रशिक्षण पाठ्यक्रम	.. ०५ दिवस	निरंक	निरंक	निरंक
24	ऑफिसर्स अॅडमिन कोर्स	.. ०१ आठवडा	निरंक	निरंक	निरंक
25	डीएमआर रोल्टा प्रशिक्षण कोर्स *	.. १२ दिवस	निरंक	निरंक	निरंक



**TRAINING**

पोलीस उप-निरीक्षक (अभि.), सहा. पोलीस उप-निरीक्षक (रेडीओ यांत्रिकी), पोलीस हवालदार (बिनतारी यंत्रचालक), पोलीस हवालदार (विजतंत्री) प्रशासकीय कामकाज इत्यादींविषयीचे प्रशिक्षण वेळोवेळी व सातत्याने देण्यात येते. \* चिन्ह, नवीन सुरु केलेले / सुधारित केलेले प्रशिक्षण पाठ्यक्रम दर्शविते.

TABLE VIII

उत्तीर्ण झालेले No. of passed			अनुत्तीर्ण अथवा परत केलेले No. of failed and sent back to parent Units		
2020 7	2021 8	2022 9	2020 10	2021 11	2022 12
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

फेजमध्ये विभागून घेण्यात येत आहे. त्याची माहिती खालीलप्रमाणे.—

निरंक	निरंक	०१	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	—	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	—	निरंक
०४	०२	०१	निरंक	—	—
निरंक	निरंक	—	निरंक	निरंक	—
०१	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	—
निरंक	निरंक	निरंक	—	निरंक	निरंक
८०	८३	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
१३९	६०	५४	निरंक	निरंक	निरंक
४२	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	४६	०२	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	०८	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	०३	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

1	2	3	2020	2021	2022
			4	5	6
26	पोलीस निरीक्षक, उप-निरीक्षक अभि., रेडिओ यांत्रिकी उजळणी पाठ्यक्रम (सेवांतर्गत प्रशिक्षण). *	.. २ आठवडे	५०	१६८	निरंक
27	पोलीस शिपाई संगणक (Hardware Networking) कोर्स *	.. १ आठवडा	निरंक	निरंक	निरंक
28	सीसीटीएनएस कोर्स *××	.. २ आठवडे	निरंक	निरंक	निरंक
29	DIAL११२ *	.. १ आठवडा	१०९	१७५	निरंक
30	पोलीस बेसीक सायफर कोर्स	.. १० आठवडे	निरंक	निरंक	४०
31	वीजतंत्री उजळणी पाठ्यक्रम	.. २ आठवडे	निरंक	१०	निरंक

TABLE VIII--Contd.

2020	2021	2022	2020	2021	2022
7	8	9	10	11	12
५०	१६८	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
१०९	१७५	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	निरंक	४०	निरंक	निरंक	निरंक
निरंक	१०	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक

संबंधित विभागीय परिक्षेत्रीय / पथक गटातील बिनतारी संदेश यंत्रांची परिरक्षा संबंधित यांत्रिकी कर्मचारी पाहतात. बहुतांश दुरुस्त्या या प्रासंगिक जागेवरच केल्या जातात. पण यांत्रिकी दोष गंभीर असेल व जागेवर दुरुस्त

तक्ता ९

अ.क्र. Sr. No.	पथक Unit	यांत्रिकी देखभाल कर्मचारी Mechanical Maintenance Staff						परिक्षेत्रातील एकूण बिनतारी स्थानके अतिशीघ्र लहरी Wireless Stations in Range V.H.F.				यांत्रिकी कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या प्रतिबंधक देखभाल दौऱ्यांची संख्या Mechanical Maintenance		
		पो. नि. फौजदार P. W. I. (E).	रेडिओ P. W. S.I.(E).	वीजतंत्री यांत्रिकी R./M.	स्तंभ- Elect.	कारागीर V.H.F./ VSAT	उच्च लहरी	अति उच्च लहरी	व्ही. एच. एफ. मोबा.	उपग्रह स्था./ पोलनेट स्था.	2020	2021	2022	
		3	4	5	6	7								8
1	कोल्हापूर परिक्षेत्र, कोल्हापूर	..	05	09	36	14	02	09	407	616	07	22248	20901	39013
2	नागपूर परिक्षेत्र, नागपूर	..	05	08	31	20	11	06	284	465	08	6667	7608	3765
3	अमरावती परिक्षेत्र, अमरावती	..	03	06	24	02	12	08	598	-	05	8733	9969	4943
4	औरंगाबाद परिक्षेत्र, औरंगाबाद	..	06	05	26	06	11	04	470	-	05	5912	6555	2058
5	नाशिक परिक्षेत्र, नाशिक	..	06	08	41	09	01	11	307	432	07	18576	23838	35641
6	कोकण परिक्षेत्र, कोकण	..	03	07	26	06	01	03	463	337	05	10037	9526	18178
7	नांदेड परिक्षेत्र, नांदेड	..	01	03	20	06	15	06	473	-	04	4381	4988	2033
8	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १, पुणे	..	-	-	01	-	-	01	07	01	01	650	495	322
9	रा.रा.पो. बल, गट क्र. २, पुणे	..	01	-	01	01	-	-	-	01	-	885	990	445
10	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ३, जालना	..	01	-	01	-	-	02	01	-	01	81	81	273
11	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ४, नागपूर	..	01	01	01	01	-	01	01	-	01	124	146	39
12	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ५, दोंड	..	01	-	01	01	-	01	02	01	-	148	446	726
13	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ६, धुळे	..	01	01	02	01	-	01	01	-	01	394	580	1066
14	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ७, दोंड	..	01	01	02	01	-	-	04	-	01	1027	793	538
15	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ८, मुंबई	..	01	01	01	01	-	01	-	07	01	90	85	115
16	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ९, अमरावती	..	-	-	-	-	-	01	-	-	01	तांत्रिक कर्मचारी मंजूर नाही-निरंक.		
17	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १०, सोलापूर	-	09	951	-	-	01	01	01	01	01	1095	1300	960
18	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ११, नवी मुंबई.	..	-	-	02	-	-	01	-	03	01	15	13	10
19	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १२, हिंगोली.	..	01	-	01	01	-	01	22	-	01	80	80	-
20	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १३ नागपूर.	..	-	-	-	-	-	-	-	-	01	तांत्रिक कर्मचारी मंजूर नाही-निरंक.		
21	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १४ औरंगाबाद.	..	-	-	-	-	-	-	02	-	01	-	-	-
22	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १५, गोंदिया	..	-	01	-	-	-	-	03	-	01	तांत्रिक कर्मचारी मंजूर नाही-निरंक.		

परिरक्षा व्यतिरिक्त यांत्रिकी कर्मचाऱ्यांना बिनतारी यंत्राची देखभाल नादुरुस्तीचे प्रतिवेदन मिळताच करावी लागते. होणार नसेल तर सदर यंत्र विभागीय कर्मशाळेत / परिक्षेत्रीय कर्मशाळेत संपूर्ण दुरुस्तीकरिता आणावे लागते.

TABLE IX

नादुरुस्त दोष निवारण केलेल्या कामांची संख्या No. of Fault Attended					नैमित्तिक कारणास्तव उभारलेली बिनतारी स्थानाची संख्या शीघ्र/अतिशीघ्र लहरी HIF/OHF W/L Stations Temp. installed			चाचणी, अति-महत्त्वाच्या व्यक्तींचे दौरे आदिकरिता केलेले अतिरिक्त कार्य Addl. work for Test, UUIP Tour			पथक Unit			
पो. नि. P. W. I.(E).	फौज. P. W. S.I. (E).	रेडिओ यांत्रिकी R./M.	वीजतंत्री Elect.	स्तंभ-कारागीर H.W.O. I/CWO	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
04	154	3699	1583	136	24060	27191	50029	1739	1219	2238	766	761	1401	Kolhapur Range
04	122	5282	2272	513	14356	18305	13069	592	708	466	298	459	645	Nagpur Range
09	26	1833	529	607	12794	15252	8835	1098	1224	502	559	656	386	Amravati Range
01	12	1308	325	161	7999	9590	4684	1218	1450	532	352	495	287	Aurangabad Range
232	454	28228	5751	992	18563	23838	35657	3618	3937	2857	1312	4770	1599	Nashik Range
259	520	4558	384	02	10159	12612	22701	597	948	730	374	330	275	Konkan Range
02	18	692	231	373	5273	6670	4192	1378	1593	644	213	333	199	Nanded Range, Nanded
-	-	56	-	-	650	539	388	15	-	10	-	-	-	SRPF Gr. I, Pune
-	-	305	45	-	885	1340	805	50	20	05	-	-	-	SRPF Gr. II, Pune
-	-	273	-	-	304	394	546	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. III, Jalna
02	07	221	193	-	698	837	462	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. IV, Nagpur
-	-	45	36	-	148	496	811	01	01	01	03	03	03	SRPF Gr. V, Daund
-	-	906	160	-	219	580	1066	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. VI, Dhule
01	03	09	06	-	1027	793	560	02	03	03	-	-	-	SRPF Gr. VII, Daund
12	98	694	320	-	130	833	1124	02	02	04	-	05	04	SRPF Gr. VIII, Mumbai
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. IX, Amravati
-	09	64	-	-	1095	1377	873	-	-	02	01	-	-	SRPF Gr. X, Solapur
-	-	-	-	-	825	1023	733	06	05	10	05	03	-	SRPF Gr. XI, Navi Mumbai.
-	-	42	128	-	473	546	170	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. XII, Hingoli
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	SRPF Gr. XIII, Nagpur.
-	02	-	-	-	18	20	03	01	02	01	-	-	-	SRPF Gr. XIV, Aurangabad.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	तांत्रिक कर्मचारी SRPF Gr. XV, Gondia मंजूर नाही-निरंक.

अ.क्र. Sr. No.	पथक Unit	यांत्रिकी देखभाल कर्मचारी Mechanical Maintenance Staff					परिक्षेत्रातील एकूण बिनतारी स्थानके अतिशीघ्र लहरी Wireless Stations in Range V.H.F.					यांत्रिकी कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या प्रतिबंधक देखभाल दौऱ्यांची संख्या Mechanical Maintenance		
		पो. नि. P. W. I. (E).	फौजदार P. W. S.I.(E).	रेडिओ यांत्रिकी R./M.	वीजतंत्री Elect.	स्तंभ- कारागीर V.H.F./ VSAT	उच्च लहरी	अति उच्च लहरी	व्ही. एच. एफ. मोबा.	उपग्रह स्था./ पोलनेट स्था.	2020	2021	2022	
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
23	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १६, कोल्हापूर.	..	01	01	01	-	-	-	02	-	-	21	135	170
24	पुणे शहर	..	01	02	16	03	-	01	85	222	01	6875	6625	9749
25	नागपूर शहर	..	01	02	09	03	07	01	04	1060	01	1352	1514	480
26	मुंबई शहर	..	08	27	102	12	35	08	1724	271	03	29184	32519	30347
27	ठाणे शहर	..	-	05	21	04	04	01	1482	-	01	9274	7208	9433
28	मुंबई लोहमार्ग	..	-	-	02	01	02	-	36	31	01	1323	1323	1411
29	नागपूर लोहमार्ग	..	-	01	-	-	-	05	-	-	-	तांत्रिक कर्मचारी मंजूर नाही-निरंक.		
30	नवी मुंबई	..	01	01	04	03	-	01	81	152	01	2278	2857	7752
31	एमपीए, नाशिक	..	-	-	-	-	-	-	02	-	01	165	193	135
32	युओटीसी	..	-	01	-	-	-	-	03	-	-	-	-	-
33	एसएजी	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	एसडीआरएफ, धुळे	..	-	-	02	-	-	-	01	-	-	545	616	565
35	एसडीआरएफ, नागपूर	..	-	01	02	03	-	-	02	-	-	90	90	-
<b>एकूण</b>		..	<b>49</b>	<b>93</b>	<b>378</b>	<b>99</b>	<b>101</b>	<b>75</b>	<b>6469</b>	<b>3600</b>	<b>63</b>	<b>132250</b>	<b>141302</b>	<b>170005</b>

TABLE IX—Contd.

नादुरुस्त दोष निवारण केलेल्या कामांची संख्या No. of Fault Attended					नैमित्तिक कारणास्तव उभारलेली बिनतारी स्थानाची संख्या शीघ्र/अतिशीघ्र लहरी HIF/OHF W/L Stations Temp. installed						चाचणी, अति- महत्त्वाच्या व्यक्तींचे दौरे आदिकरिता केलेले अतिरिक्त कार्य Addl. work for Test, UUIP Tour			पथक Unit
पो. नि. P. W. I(E).	फौज. P. W. S.I. (E).	रेडिओ यांत्रिकी R./M.	वीजतंत्री Elect.	स्तंभ- कारागीर H.W.O. I/CWO	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
-	-	-	-	-	21	135	170	00	02	-	00	-	-	SRPF Gr. XVI, Kolhapur.
-	170	9004	6540	1125	10279	6625	9749	74	22	34	131	01	89	Pune City
-	-	567	201	101	4279	4867	1762	358	476	351	742	761	56	Nagpur City
325	802	10158	1173	668	13420	15703	13682	2172	2315	2643	7532	7598	8079	Mumbai City
02	555	13781	2345	-	4877	9488	9724	1212	464	542	350	182	429	Thane City
-	51	671	212	-	709	709	883	280	280	146	70	70	39	Mumbai Railway
-	12	-	-	-	-	-	15	-	-	03	तांत्रिक कर्मचारी मंजूर नाही-निरंक.			Nagpur Railway
12	567	4234	2618	-	2278	2857	7752	786	1249	1905	524	610	2682	Navi Mumbai
-	-	100	-	35	165	193	135	01	03	03	01	02	02	MPA Nashik
-	75	-	-	-	20	45	75	-	-	-	-	-	-	UOTC
-	37	-	-	-	40	53	37	-	-	-	-	-	-	SAG
-	-	448	117	-	545	616	565	-	-	-	-	-	-	SDRF, Dhule
-	06	218	166	-	297	427	390	-	-	-	-	-	-	SDRF, Nagpur
<b>865</b>	<b>3700</b>	<b>87396</b>	<b>25335</b>	<b>4713</b>	<b>136606</b>	<b>163954</b>	<b>191647</b>	<b>15201</b>	<b>15923</b>	<b>13632</b>	<b>13233</b>	<b>17039</b>	<b>16175</b>	<b>.. Total</b>

पोलीस बिनतारी संदेश मुख्यालय, पाषाण, पुणे येथे प्रस्थापित मध्यवर्ती कर्मशाळेने बिनतारी यंत्र व पेट्रोल इंजिने आदींच्या प्रमुख दुरुस्त्या, रूपभेद, फेरबदल तसेच पृथःकरण आदींबदल केलेल्या कार्यासंबंधी दर्शक तक्ता नवीन खरेदी केलेल्या बिनतारी संदेश याची उपकरणे व अतिरिक्त सुटे भाग यांचे निरीक्षण व तांत्रिक चाचणी मध्यवर्ती कर्मशाळेतच केली जाते.

तक्ता १० TABLE X

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
1	निरीक्षण व चाचणी केलेल्या कामांची संख्या No. of jobs inspected and tested	26506	32019	3327
2	पूर्व पृथःकरण व दुरुस्त्या केलेल्या कामांची संख्या No. of repairs and reconditioning	2019	2054	1343
3	रूपभेद, फेरबदल केलेल्या कामांची संख्या No. of modifications carried out	—	—	—
4	संकल्पचित्रित उजळणी व विकास कामाची संख्या No. of jobs handled for designing assembly and development etc.	—	—	—
5	पूर्वरचित कामाची संख्या No. of fabrications	165	72	65
6	पार पाडलेल्या दळणवळण चाचण्यांची संख्या No. of communication tests carried out	06	12	23
7	खरेदीपूर्व व नंतर केलेल्या नवीन बिनतारी यंत्राची उपकरणे यांच्या निरीक्षण व चाचणी यांची संख्या. Inspection and testing of new instruments / Equipment prior and after purchase.	130	15	11
8	परिक्षेत्रांना निकामी म्हणून ठरवलेल्या बिनतारी यंत्राची छाननी Scrutiny of Wireless Equipment reported for condonation by range offices.	2043	945	1357
9	वर उल्लेख न केलेल्या इतर किरकोळ कामांची संख्या Miscellaneous jobs which are not covered above	193	104	58
10	विशेष तांत्रिक कौशल्य कामे Special Technical Skilled Work	02	05	—
11	दळणवळण योजना Communication Plan	—	—	—
12	अमोनिया प्रती Ammonia Print	—	—	—
13	विद्युत उपकरणे देखभाल, राखीव वीज पुरवठा Maintenance of Electrical Appliances Reserved Electricity Supply.	243	176	32
14	एक्सचेंज फॅक्स वाईस लाईन टेलिफोन Exchange fax wise line Telephone	458	465	438

उभारणी शाखा व मध्यवर्ती कर्मशाळा हे दोन्ही विभाग संशोधन व विकास या एकाच कार्यालयाचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने निराळा उल्लेख करण्यात आलेला नाही.



## मध्यवर्ती भांडार, पुणे याबद्दलची माहिती

## Information Regarding Central Store, Pune

## तक्ता ११ TABLE XI

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	2020	2021	2022
1	2	3	4	5
1	नवीन खरेदी केलेल्या बिनतारी यंत्रांची संख्या No. of Wireless equipment purchased	...	895	—
2	इतर खरेदी केलेल्या अतिरिक्त सुट्या भागांची संख्या No. of other stores purchased.	22825	8234	—
3	इतर भांडारातून जमा झालेल्या सामानांची संख्या No. of items of stores received from other sub-units	51561	48757	34986
4	निरनिराळ्या पथकांना दिलेल्या सामानाच्या बाबींची संख्या No. of items of stores issued to the sub-units	139970	44669	26944
5	प्रत्यक्ष पडताळणी केलेल्या बाबींची संख्या No. of items in stock of which physical verification was done	...	—	—
6	खरेदी केलेल्या सामानाकरिता घेतलेल्या समिती सभांची संख्या No. of meetings of the Committees on the stores purchased	63	30	—
7	निरुपयोगी म्हणून लिलाव केलेल्या बाबींची संख्या No. of items of unserviceable stores sold by auction	12067 kg	—	—
8	दोन वर्षे अगर अधिक वापरात नसलेल्या व प्रति सहा महिन्यांत सरकारकडे सादर केलेल्या सरकारी निधीचे संरक्षीकरण तक्त्यामधील बाबींची संख्या. No. of unutilised items for two years and more information of which is furnished in the statement of locking of Government funds every six months.	—	—	—
9	तयार केलेल्या दरपत्रकांच्या तुलनात्मक तक्त्यांची संख्या No. of comparative statements of quotations prepared	42	09	02
10	पडताळणीकरिता मिळालेल्या हुंड्यांची संख्या No. of bills received from the firms for verification	...	—	—
11	परीरक्षणाकरिता समितीच्या झालेल्या बैठका No. of meetings of the committee held for scrutiny	03	04	02
	(1) दरपत्रके (1) Quotations	...	—	—
	(2) नमुना (2) Samples	...	—	—
	(3) स्थानिक खरेदी (3) Local purchase	...	—	—
	(4) बेस परचेस (4) B. E. L. purchase	...	—	—
	(5) पार्सल (5) Parcel	...	—	—
12	भांडारात आलेल्या सामानांची चाचणी संख्या No. of jobs of testing material / stores received at the stores	74386	57886	34986
13	दुय्यम पथकाकडून आलेल्या वार्षिक मागणीपत्रांची संख्या (मागणीपत्रांची तपासणी, ... एकत्रीकरण, पुरवठा व अनुपलब्ध बाबींचे प्रापण). No. of annual indents received from the subordinate units (Consolidations, scrutiny, supply and procurements of non-available items).	—	—	—
14	विशेष मागणीपत्रांची संख्या (त्यांची तपासणी, पुरवठा व अनुपलब्ध बाबींचे प्रापण) ... No. of Special Indents (Scrutiny, supply and procurement of non-available items).	—	—	—

पोलीस बिनतारी संदेश मुख्यालय, पुणे येथील उभारणी शाखेने केलेल्या कार्याचा दर्शक तक्ता

**DPW Pune Workchart**

तक्ता १२ – Table XII

अ. क्र. Sr. No.	कार्याचा तपशील Particulars of jobs done	2020	2021	2022
1	2	3	4	5
1	इमारतीच्या योजना आखणे व बिनतारी स्थानके नियंत्रण कक्षांची कायम स्वरूपाची उभारणी. Planning of buildings and installation of – Wireless Station, Control Room on permanent basis	02	—	—
2	( i ) मायक्रोवेव्ह आणि अतिशीघ्र लहरी पद्धतीची योजना करणे Planning of Micro-Wave and VHF System	—	—	—
	( ii ) प्रात्यक्षिक परीक्षा Practical Examination	—	—	—
	( iii ) नियोजन नवनिर्माण Planning of new fabrication	—	—	—
3	बिनतारी स्थानकाकरता दळणवळणाच्या चाचण्या व त्यांच्या योजना Conducting communication tests, their planning for Wireless Stations.	—	—	—
4	निरनिराळ्या वस्तूंची बांधणी Fabrication of fixtures	—	—	—
5	बिनतारी यंत्राच्या निरनिराळ्या परिपथ रेखाकृती तसेच नवीन योजनांच्या दळणवळण रेखाकृतींचे नकाशे तयार करणे. Preparation of circuit diagrams of wireless sets, communication diagrams maps of new schemes.	898	605	243
6	परिषद रेखाकृती नकाशाच्या नीलप्रती काढणे Taking out blue prints of circuit diagrams, maps etc.	—	—	—
7	टेलिप्रिंटरची बिनतारी संदेशावर उभारणी Installation of Tele-Printers on Wireless	—	—	—
8	टी. पी. ऑपरेशनचे शिक्षण देणे Conducting training in T. P. Operation	—	—	—
9	वरील प्रकरणात न येणारी किरकोळ Miscellaneous work not covered above	—	—	—
10	नवीन मालाची तपासणी Inspection of Material	—	—	—
11	आकाशी व स्तंभ Aerial and Mastes	—	—	—

**नियमभंग झाला किंवा कसे ह्याबाबत शीघ्र लहरी बिनतारी स्थानकावरून पाठवण्यात आलेल्या  
संदेशाची छाननी दर्शविणारा तक्ता  
तक्ता क्रमांक १३**

अ. क्र. Sr. No.	कार्याचा तपशील Particulars	2020	2021	2022 (upto 30-9-2022)
1	2	3	4	5
1	ज्या बिनतारी संदेश स्थानकांच्या स्थितीशील व फिरत्या संदेशाची छाननी केली त्यांची संख्या. No. of Wireless Stations of which the traffic is scrutinised Static and Mobile.	135	137	137
2	शोधून काढलेली बिनतारी संदेश परिपथावरील गैरशिस्तीची प्रकरणे No. of cases of channel indiscipline detected	31	37	10
3	बिनतारी यंत्रणेचा गैरवापर केल्यासंबंधी प्रकरणे No. of cases of misuse of wireless	-	-	-
4	अनियमिततेची शोधून काढलेली प्रकरणे No. of cases of irregularities detected	-	02	-
5	परिपथ लहरीचे सुनियंत्रण केलेली संख्या No. of channels and frequencies monitored	14/27	14/27	14/27
6	लहरीचे विचलन संबंधीची प्रकरणे No. of cases of frequency deviation	-	-	-
7	अनधिकृत प्रक्षेपणाची प्रकरणे No. of cases of unauthorised transmission	-	-	-
8	अनधिकृत स्थानकाकडून हस्तक्षेपाची प्रकरणे No. of cases of interference by unauthorised station	-	-	-
9	मोठ्या शिक्षा Punishments-Major	-	-	-
10	लहान शिक्षा Punishments-Minor	25	16	-

पोलीस निरीक्षक बिनतारी संदेश, मध्यवर्ती तपासणी कार्यालय, पुणे येथील  
सन २०२०, २०२१ व सप्टेंबर २०२२ पर्यंतची वाहतूक प्रकरणांची माहिती

अ. क्र.	वाहतूक प्रकरणांचा तपशील	१-१-२०२० ते ३१-१२-२०२०				१-१-२०२१ ते ३१-१२-२०२१				१-१-२०२२ ते ३०-०९-२०२२			
		एकूण करिता प्रलंबित	खुलासे- आदेशा- व दप्तरी दाखल	अंतिम व दप्तरी दाखल	निकाली	एकूण करिता प्रलंबित	खुलासे- आदेशा- व दप्तरी दाखल	अंतिम व दप्तरी दाखल	निकाली	एकूण करिता प्रलंबित	खुलासे- आदेशा- व दप्तरी दाखल	अंतिम व दप्तरी दाखल	निकाली
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१	एच एफ प्रकरणे	६	१	--	५	--	--	--	--	--	--	--	--
२	विशेष प्रकरणे बाहेरील / स्थानिक तपासणीचे	१	--	--	१	१	--	--	१	--	--	--	--
३	सुरक्षाभंग	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
४	वाचन/तपासणीचे (डेटा)	२	--	१	१	८	३	१	४	१०	८	२	--
एकूण प्रकरणे ..		९	१	१	७	९	३	१	५	१०	८	२	--

पोलीस निरीक्षक बिनतारी संदेश, मध्यवर्ती तपासणी कार्यालय, पुणे येथील  
सन २०२०, २०२१ व सप्टेंबर २०२२ पर्यंतची वाहतूक प्रकरणे / शिक्षा दर्शविणारा तक्ता

अ. क्र.	वाहतूक प्रकरणे	सन २०२०			सन २०२१			सन २०२२ (सप्टेंबर २०२२ पर्यंत)		
		एकूण प्रकरणे	मोठी शिक्षा	लहान शिक्षा	एकूण प्रकरणे	मोठी शिक्षा	लहान शिक्षा	एकूण प्रकरणे	मोठी शिक्षा	लहान शिक्षा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	एच एफ प्रकरणे	६	--	५	--	--	--	--	--	--
२	विशेष प्रकरणे बाहेरील / स्थानिक तपासणीचे	१	--	१	१	--	१	--	--	--
३	सुरक्षाभंग	--	--	--	--	--	--	--	--	--
४	वाचन/तपासणीचे (डेटा)	२	--	१	८	--	४	१०	--	--
एकूण प्रकरणे ..		९	--	७	९	--	५	१०	--	--

---

---

तक्ता - १४  
**TABLE - XIV**

---

---

## (इ) पोलीस मोटार परिवहन विभाग

## मोटार गाड्या (मोटार सायकलीसह) व सागर वाहन

तक्ता

मोटार गाड्या,  
Motor Vehicles including

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Division	पी. व्ही. P.V.	बस Bus	वज्र Vajra	पी. सी. P.C.	वरुण Varun	डॉग व्हॅन Dog Van	जी. टी. G.T.	एम. आर. व्ही. M.R. V.	डब्ल्यू. टी. W.T.	बी.डी. डी. एस. B.D. D.S.	बी.पी. B.P.	क्रेन Crane	ट्रक Truck	रेकर Recar	एल. व्ही. L.V.	अॅम्ब्यु- लन्स Ambu- lance	स्पेशल व्हेई. Spl. Ve- hicle	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
<b>पोलीस आयुक्तालये--</b>																			
1	पुणे शहर	...	22	14	01	-	02	02	-	-	01	12	08	07	03	-	63	08	04
2	नागपूर शहर	...	19	14	01	16	04	01	-	-	03	02	06	07	02	-	61	02	06
3	ठाणे शहर	...	19	07	-	-	01	01	-	-	01	02	02	-	02	-	51	01	06
4	नाशिक शहर	...	18	03	01	-	01	01	-	-	01	01	02	01	02	01	34	02	09
5	औरंगाबाद शहर	...	16	06	02	-	01	02	-	-	01	02	05	-	02	-	38	02	02
6	सोलापूर शहर	...	04	08	01	-	01	01	-	-	02	02	01	01	01	-	20	-	01
7	नवी मुंबई शहर	...	08	10	01	-	01	01	-	01	01	02	01	-	01	-	16	-	03
8	अमरावती शहर	...	11	04	01	01	01	01	-	-	01	01	02	-	-	-	18	-	02
9	पिंपरी चिंचवड शहर	...	-	03	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	-	11	-	11
10	संचालक, पो.बि.सं., पुणे	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
<b>अमरावती परिक्षेत्र--</b>																			
11	अमरावती ग्रामीण	...	06	06	01	-	-	01	-	-	-	01	-	-	01	-	13	01	01
12	अकोला	...	05	03	-	-	01	01	-	-	02	02	-	-	02	-	23	-	-
13	बुलढाणा	...	05	06	-	-	01	-	-	-	02	01	-	01	01	-	29	-	02
14	यवतमाळ	...	05	05	01	-	-	01	-	-	02	01	-	01	02	-	23	-	01
15	वाशिम	...	04	03	-	-	01	01	-	-	01	01	-	-	01	-	18	-	01
<b>औरंगाबाद परिक्षेत्र--</b>																			
16	औरंगाबाद ग्रामीण	...	04	04	01	-	-	01	-	-	-	01	-	-	01	-	24	-	02
17	बीड	...	-	07	-	06	01	01	-	-	-	02	-	01	01	-	30	01	04
18	उस्मानाबाद	...	03	02	01	-	-	-	-	-	02	01	-	-	01	-	21	-	01
19	जालना	...	-	03	01	04	-	01	-	-	02	02	-	-	01	-	20	-	01
<b>नांदेड परिक्षेत्र--</b>																			
20	नांदेड	...	06	02	01	-	-	01	-	-	-	-	02	01	02	-	31	02	03
21	परभणी	...	04	03	-	-	-	01	-	-	01	01	-	01	01	-	17	-	01
22	लातूर	...	05	03	01	-	-	01	-	-	-	02	01	-	02	-	23	-	01
23	हिंगोली	...	06	03	01	-	-	-	-	-	03	-	-	-	01	-	21	-	-



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
<b>ठाणे परिक्षेत्र--</b>																			
24	ठाणे ग्रामीण	...	-	02	01	02	-	02	-	-	01	04	01	-	-	-	15	01	01
25	रायगड	...	06	02	01	-	-	01	-	-	02	-	-	03	01	-	29	01	02
26	रत्नागिरी	...	04	-	01	-	-	01	-	-	01	01	-	-	01	-	08	01	02
27	सिंधुदुर्ग	...	04	-	01	-	-	01	-	-	-	01	-	-	-	-	23	-	01
28	पालघर	...	-	02	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	02	-	13	-	02
<b>नाशिक परिक्षेत्र--</b>																			
29	अहमदनगर	...	04	09	01	-	-	01	04	-	02	02	-	-	-	-	33	-	01
30	नाशिक ग्रामीण	...	07	04	01	-	01	02	-	-	02	02	01	02	01	-	36	01	-
31	जळगाव	...	04	06	-	-	01	01	-	-	01	02	02	01	01	-	33	-	04
32	धुळे	...	04	02	-	01	01	01	-	-	01	02	-	-	01	-	20	-	-
33	नंदुरबार	...	04	03	01	-	-	01	-	-	02	02	-	-	01	-	15	-	01
<b>कोल्हापूर परिक्षेत्र--</b>																			
34	पुणे ग्रामीण	...	06	03	01	01	-	02	-	-	01	-	-	01	01	-	25	-	-
35	सोलापूर ग्रामीण	...	05	08	01	-	-	02	-	-	02	03	-	01	02	-	32	-	-
36	सांगली	...	06	06	01	-	-	01	-	-	03	01	-	-	03	-	18	01	-
37	सातारा	...	-	06	01	06	-	01	-	-	-	02	-	02	01	-	32	-	-
38	कोल्हापूर	...	14	02	01	-	-	-	-	-	01	02	02	-	01	-	28	-	03
<b>नागपूर परिक्षेत्र--</b>																			
39	नागपूर ग्रामीण	...	06	03	-	01	-	-	-	-	01	01	-	01	01	-	31	-	01
40	वर्धा	...	04	01	01	-	-	-	-	-	01	01	-	-	-	-	25	-	01
41	चंद्रपूर	...	05	-	01	08	-	02	-	-	01	02	01	-	02	-	24	03	03
42	भंडारा	...	03	04	01	-	-	01	-	-	01	02	-	-	01	-	18	-	01
43	गडचिरोली	...	03	13	-	-	-	04	-	-	04	05	05	04	10	-	21	08	77
44	गोंदिया	...	04	08	-	-	-	01	-	02	-	02	03	-	02	02	14	01	13
<b>लोहमार्ग--</b>																			
45	पुणे	...	02	-	-	-	-	01	-	-	-	01	-	-	-	-	09	-	-
46	नागपूर	...	-	03	-	01	-	01	-	01	01	-	-	-	-	-	06	-	-





1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
<b>प्रशिक्षण व खास पथके--</b>																		
47	एम.पी.ए., नाशिक ...	-	04	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	02	-	03	02	01
48	पी.टी.एस., जालना ...	-	04	-	-	-	-	-	-	-	02	-	-	01	-	04	01	-
49	पी.टी.एस., लातूर ...	-	03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	02	-	01	01	-
50	पी.टी.एस., अकोला ...	-	05	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	01	-	-	01	-
51	पी.टी.एस., नागपूर ...	-	04	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	01	-	03	01	-
52	पी.टी.एस., खंडाळा ...	-	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	01	-
53	पी.टी.एस., नानवीज, दोंड	-	05	-	03	-	-	-	-	03	-	-	-	01	-	-	01	-
54	रा.रा.पो. बल, पी.टी.एस., नानवीज, दोंड	-	03	-	-	-	-	02	-	02	-	-	-	-	-	04	-	-
55	डी.टी.एस., नाशिक ...	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	एम.पी.टी.एस., सोलापूर	-	05	-	-	-	-	-	-	03	-	-	-	01	-	02	01	-
57	अ.अ.प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर	-	-	03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	05	-	-
<b>सशस्त्र पोलीस बल गट--</b>																		
58	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १, पुणे.	-	22	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	04	-	22	-	-
59	रा.रा.पो.बल, गट क्र. २, पुणे.	-	27	-	-	-	-	03	-	02	-	-	-	03	-	24	01	01
60	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ३, जालना.	-	19	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	03	-	18	-	-
61	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ४, नागपूर.	-	26	-	05	-	-	-	-	02	-	-	-	05	-	23	02	-
62	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ५, दोंड.	-	27	-	-	-	-	03	-	03	-	-	-	-	-	26	01	-
63	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ६, धुळे.	-	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	01	02	-	-
64	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ७, दोंड.	-	33	-	26	-	-	-	-	03	-	-	-	04	-	-	-	-
65	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ८, मुंबई.	-	21	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	09	-	22	-	-
66	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ९, अमरावती.	-	22	-	02	-	-	-	-	02	-	-	-	03	-	23	01	-

१४--चालू

20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	1
<b>Training and Special Units-</b>																		
-	-	-	01	22	06	02	08	53	-	-	-	-	-	-	-	04	04	M. P. A., Nashik
-	-	-	-	05	01	-	07	25	-	-	-	-	-	-	-	03	03	P. T. S., Jalna
-	-	02	-	06	01	-	06	22	-	-	-	-	-	-	-	03	03	P. T. S., Latur
-	-	-	-	09	01	-	04	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P. T. S., Akola
-	-	-	-	04	01	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P. T. S., Nagpur
-	-	-	01	04	-	-	04	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P. T. S., Khandala
-	-	-	-	06	02	-	06	27	-	-	-	-	-	-	-	02	02	P. T. S., Nanveej, Daund
-	-	-	01	08	01	-	02	23	-	-	-	-	-	-	-	02	02	S. R. P. F., P. T. S., Nanveej, Daund
-	-	-	-	05	02	-	03	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	D. T. S., Nashik
-	-	-	-	08	02	-	11	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	M. P. T. S., Solapur
-	-	-	-	06	01	-	04	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	U. O. T. C., Nagpur
<b>Armed Forces-</b>																		
-	-	-	03	17	02	-	05	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S. R. P. F., Gr. I, Pune.
-	-	01	01	24	02	03	05	97	-	-	-	-	-	-	01	01	02	S. R. P. F., Gr. II, Pune.
-	-	-	-	18	01	-	02	63	-	-	-	-	-	-	-	02	02	S. R. P. F., Gr. III, Jalna.
-	-	01	-	23	02	01	04	94	-	01	-	-	-	-	01	02	04	S. R. P. F., Gr. IV, Nagpur.
-	-	-	01	19	02	-	03	85	-	-	-	-	-	-	-	07	07	S. R. P. F., Gr. V, Daund.
-	-	-	-	06	01	-	03	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S. R. P. F., Gr. VI, Dhule.
-	-	-	-	22	01	-	03	92	-	-	-	-	-	-	-	02	02	S. R. P. F., Gr. VII, Daund.
-	-	02	01	20	02	-	03	82	-	02	-	-	-	-	02	-	04	S. R. P. F., Gr. VIII, Mumbai.
-	-	-	-	22	01	-	03	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S. R. P. F., Gr. IX, Amravati.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
<b>सशस्त्र पोलीस बल गट--चालू</b>																		
67	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १०, सोलापूर.	-	18	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	06	-	17	01	-
68	रा.रा.पो.बल, गट क्र. ११, नवी मुंबई.	-	13	-	-	-	-	03	-	03	-	-	-	-	-	09	01	-
69	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १२, हिंगोली.	-	21	-	-	-	-	-	-	03	-	-	-	06	-	18	-	-
70	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १३, नागपूर.	-	10	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	03	-	10	-	-
71	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १४, औरंगाबाद.	-	17	-	-	-	-	-	-	03	-	-	-	06	-	14	-	-
72	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १५, गोंदिया.	-	06	-	09	-	-	-	-	01	-	-	-	03	-	10	-	-
73	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १६, कोल्हापूर.	-	10	-	-	-	-	-	02	-	03	-	09	-	-	-	-	-
74	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १८, काटोल, नागपूर.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	रा.रा.पो.बल, गट क्र. १९, कुसडगाव, अहमदनगर.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>पोलीस मध्यवर्ती कार्यशाळा--</b>																		
76	पो.उप अधि., पो.म.मो.प. कर्मशाळा, नागपूर.	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
77	पो.उप अधि., पो.म.मो.प. कर्मशाळा, औरंगाबाद.	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	पो. उप अधी., पो.म.मो.प. कर्मशाळा, पुणे.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79	पो. उप अधी., पो.म.मो. प. चालक प्रशिक्षण शाळा, औंध, पुणे.	-	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80	पो. उप अधी., नौका परिरक्षण अधिकारी, ठाणे.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
81	पोलीस निरीक्षक, साठा बांधणी विभाग, पुणे.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-
82	महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे.	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	02	-	-	-	01	01	-
		265	545	31	92	19	47	15	04	100	81	47	36	131	04	1387	53	177

१४--चालू

20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	1
<b>Training and Special Units-Contd.</b>																		
-	-	-	01	15	01	-	03	56	-	-	-	-	-	-	-	02	02	S. R. P. F., Gr. X, Solapur.
-	-	01	-	12	-	-	46	46	-	-	-	-	-	-	01	-	01	S.R.P.F., Gr. XI, Washi (N. By).
-	-	-	-	22	02	-	03	75	-	-	-	-	-	-	04	05	09	S.R.P.F., Gr. XII, (Hingoli).
-	-	-	-	14	01	-	04	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XIII, Nagpur.
-	-	-	-	22	01	-	03	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XIV, IRB-1, Aurangabad.
-	-	-	-	20	01	-	03	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XV, IRB-2, Gondia.
-	11	01	-	03	-	-	-	-	-	-	-	-	39	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XVI, IRB-1, Kolhapur.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XVIII, Katol, Nagpur.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S.R.P.F., Gr. XIX, Kusadgaon, Ahmednagar.
<b>P.C.M.T. Workshop-</b>																		
-	-	-	-	05	-	-	01	08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Dy. S. P. , P.C.M.T. Workshop, Nagpur.
-	-	-	-	04	-	-	01	06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Dy. S. P. , P.C.M.T. Workshop Aurangabad
-	-	-	-	08	02	-	02	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Dy. S. P. , P.C.M.T. Workshop, Pune.
-	-	-	-	02	-	-	02	04	-	-	-	-	-	-	-	01	01	Dy. S. P. , P.C.M.T. Driving School, Aundh, Pune.
-	-	-	-	02	-	-	01	04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Dy. S. P. , P. I. Launch M. O., Thane.
-	-	-	-	05	-	-	01	07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Police Inspector, Body Building Section, Pune.
-	-	01	-	06	04	-	04	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Maharashtra Investigation Academy, Pune.
02	03	13	103	5961	343	47	6713	16166	01	04	15	04	03	06	09	04	82	

## (फ) मोटार चालक / पोलीस हवालदार चालक यांत्रिकी / मो. प. पर्यवेक्षक / मोटारसायकल चालक यांचे प्रशिक्षण

**प्रशिक्षण केंद्र.**--पुणे येथे वेगळे मोटार परिवहन प्रशिक्षण केंद्र असून त्याठिकाणी पोलीस उपनिरीक्षक (प्रशिक्षण) हे प्रशिक्षण देतात. प्रशिक्षण केंद्रात मोटार चालक, मोटारसायकल चालक हे हत्यारी पोलीस शिपाई यांच्यामधून घेतले जातात. त्याचप्रमाणे मोटार परिवहन पर्यवेक्षक व पोलीस हवालदार यांनाही ह्या ठिकाणी प्रशिक्षण दिले जाते. मोटार चालक यांना प्रशिक्षण देण्यासाठी आता राज्य राखीव पोलीस बल गट ह्या ठिकाणीही व्यवस्था केलेली आहे.

तक्ता १५ TABLE XV

अ. क्र.	प्रशिक्षणाचा प्रकार	प्रशिक्षणाचा कालावधी (महिने)	वर्ष	प्रशिक्षणार्थी यांना प्रवेश दिलेल्यांची संख्या	पास झालेल्या प्रशिक्षणार्थी यांची संख्या	नापास झालेल्या प्रशिक्षणार्थी यांची संख्या
Sr. No.	Type of Training	Period of Training (Month)	Year	Total number of Trainee	No. of Passing Trainee	No. of fail Trainee
1	2	3	4	5	6	7
1	ए. पी. सी. ड्रायव्हर्स A. P. C. Drivers	.. 2.5 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	185 116 81	185 116 81	—
2	हेड कॉ. मेकॅनिक, ग्रेड १ Head Con. Mechanic, Grade I	.. —	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
3	हेड कॉ. मेकॅनिक, ग्रेड २ Head Con. Mechanic, Grade II	.. —	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
4	एम. टी. सुपरवायझर M. T. Supervisor	.. 3 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
5	मोटार सायकल रायडर Motor-Cycle Rider	.. 1.5 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
6	किरकोळ ट्रेनिंग Misc. Training	.. —	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— 01 —	— 01 —	—
7	पी. एस. आय. एम. टी. P. S. I. M. T.	.. 3 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
8	कंपनीबाहेरील ट्रेनिंग Training out of Company	.. —	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
9	एच. सी. डी. एम. H. C. D. M.	.. 4 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
10	पोलीस उपअधीक्षक Police Deputy Superintendent	.. 3 months	2020 2021 2022 (30-9-2022 अखेर)	— — —	— — —	—
<b>एकूण ..</b>				<b>383</b>	<b>383</b>	—

## पोलीस मोटार वाहनांचा एकूण वार्षिक खर्च, धावल्याचे (कि.मी.) व उपलब्धतेविषयीचा तक्ता

तक्ता १६ TABLE XVI

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Department	वर्षे Year	गाड्यांची संख्या No. of Vehicles	दिवस (३६५ दिवसांपैकी)		कि.मी. धावल्या Running Kms.	एकूण खर्च Total Expenditure	
				उपलब्ध Days (out of 365 Days) Available	अनुपलब्ध Non-Available			
1	2	3	4	5	6	7	8	
<b>पोलीस आयुक्तालये--</b>								
<b>Police Commissionerates--</b>								
1	पुणे शहर Pune City	..	2020	1134	351540	62370	6725140	9470355
			2021	1168	362080	62240	6937570	13326209
			2022	1184	259296	65120	4230919	13936146
2	नागपूर शहर Nagpur City	..	2020	886	291104	62370	6725140	9470355
			2021	982	319024	62240	6937570	13326209
			2022	1000	335982	65120	4230919	13936146
3	ठाणे शहर Thane City	..	2020	413	120403	30342	5125603	10379368
			2021	419	129719	22118	5466277	10683817
			2022	529	88634	5824	2840311	4668483
4	नाशिक शहर Nashik City	..	2020	334	98150	23895	4804535	2727777
			2021	333	95075	26470	4269992	3729264
			2022	327	63210	25080	3230880	6145533
5	औरंगाबाद शहर Aurangabad City	..	2020	371	107185	28230	4824921	26522568
			2021	351	125620	40820	4941685	33005178
			2022	428	111145	58215	3853039	33803299
6	सोलापूर शहर Solapur City	..	2020	242	62746	5480	932612	1269715
			2021	290	101969	5706	1290862	1677211
			2022	290	50232	28938	1343352	2144051
7	नवी मुंबई New Mumbai	..	2020	286	86140	7665	3045456	5660275
			2021	273	76205	20440	3142043	8048481
			2022	300	37332	20862	1580826	3411125
8	अमरावती शहर Amravati City	..	2020	246	41373	10427	2195192	18969739
			2021	263	44624	11160	2316281	29936852
			2022	218	34729	2675	1897810	14563883
9	पिंपरी चिंचवड शहर Pimpri Chinchwad	..	2020	151	17	10115	11382493	2424960
			2021	236	83949	2191	3107149	3590589
			2022	323	73863	1979	3625381	3753124
10	संचालक, पो. बि. संदेश, पुणे D., P. W., Pune	..	2020	26	3676	1027	68163	60926
			2021	21	6944	721	161302	309765
			2022	21	6705	960	159846	224607
<b>अमरावती परिक्षेत्र--</b>								
<b>Amravati Range--</b>								
11	अमरावती (ग्रामीण) Amravati (Rural)	..	2020	175	56764	7111	4314545	5524059
			2021	195	64412	6763	2288126	3413759
			2022	189	62718	6267	3721111	4966532
12	अकोला Akola	..	2020	177	47790	15930	2462483	4612109
			2021	200	26112	6428	2745606	5442621
			2022	243	37632	9408	1778885	3596002

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	
<b>अमरावती परिक्षेत्र--चालू</b>								
<b>Amravati Range--contd.</b>								
13	बुलढाणा Buldhana	..	2020	269	61825	36360	4444201	4068613
			2021	304	66680	44280	4057260	4091355
			2022	333	54999	35910	3032748	3206288
14	यवतमाळ Yavatmal	..	2020	228	85525	5681	4968112	4103065
			2021	394	95388	48422	4932960	5314112
			2022	394	79351	28211	3907563	947642
15	वाशिम Washim	..	2020	142	31842	20130	1781959	2126726
			2021	190	46720	22630	2701794	2653817
			2022	214	38766	19656	1164634	1785538
<b>औरंगाबाद परिक्षेत्र--</b>								
<b>Aurangabad Range--</b>								
16	औरंगाबाद (ग्रामीण) Aurangabad (Rural)	..	2020	238	49640	36500	273895	3025108
			2021	346	79570	41245	3055567	2973972
			2022	346	82855	43435	2395722	1921286
17	बीड Beed	..	2020	272	74825	24455	3575494	3902101
			2021	433	93148	46860	4568705	4787167
			2022	434	42340	21300	2350953	1627052
18	उस्मानाबाद Osmanabad	..	2020	208	34968	40308	3117225	4270683
			2021	293	42522	54343	3337075	4163285
			2022	295	34650	36794	2522561	2736169
19	जालना Jalna	..	2020	176	59760	4480	1974602	3721765
			2021	186	630810	4810	2382275	3198225
			2022	290	74940	4230	2497582	3262046
<b>नांदेड परिक्षेत्र--</b>								
<b>Nanded Range--</b>								
20	नांदेड Nanded	..	2020	292	79935	26645	3778262	5269795
			2021	383	111812	27953	4084205	8956712
			2022	398	58261	14570	2273091	4220163
21	परभणी Parbhani	..	2020	148	49275	4745	2630666	4801516
			2021	136	40880	8760	2448268	6065774
			2022	189	28731	5856	3965459	6687397
22	लातूर Latur	..	2020	229	58765	24820	3038550	3428762
			2021	311	81395	32120	2978469	4917944
			2022	312	81513	32367	3824706	5824332
23	हिंगोली Hingoli	..	2020	167	60955	22995	1392506	1518405
			2021	171	62415	29930	1551422	1778069
			2022	221	59670	21600	1561142	2916247

(Upto 30-9-2022)



तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	
<b>कोकण परिक्षेत्र--</b>								
<b>Kokan Range--</b>								
24	ठाणे (ग्रामीण) Thane (Rural)	..	2020	235	89790	1192	1535161	2422642
			2021	288	105120	1051	1291665	1808121
			2022	302	49252	753	407329	2957992
25	रायगड Raigad	..	2020	329	31309	88776	3510467	4368130
			2021	352	43817	84817	3793406	7621487
			2022	396	42429	65679	2746414	4430849
26	रत्नागिरी Ratnagiri	..	2020	115	37760	4015	1714187	2267150
			2021	155	51100	5475	2123813	2577092
			2022	179	61212	4123	1266160	1713558
27	सिंधुदुर्ग Sindhudurg	..	2020	159	49405	8630	2001711	2659654
			2021	158	46435	11235	2194934	3735944
			2022	142	46028	5802	1115695	1998414
28	पालघर Palghar	..	2020	133	32802	15743	2446281	1931565
			2021	129	33676	13409	2324174	2877319
			2022	176	38479	9551	1988714	2510478
<b>नाशिक परिक्षेत्र--</b>								
<b>Nashik Range--</b>								
29	अहमदनगर Ahmednagar	..	2020	336	90384	32256	5689947	38584677
			2021	365	98550	34675	5230629	46473889
			2022	388	69360	29580	2488176	23527370
30	नाशिक (ग्रामीण) Nashik (Rural)	..	2020	435	114245	44530	5454894	41950540
			2021	432	103295	54385	3644838	28274570
			2022	452	97090	67890	3500659	27634558
31	जळगाव Jalgaon	..	2020	338	81760	41610	3779845	5240998
			2021	408	95265	53655	3603003	3695691
			2022	408	67728	43248	3045498	4209182
32	धुळे Dhule	..	2020	151	55111	1095	1518017	2199998
			2021	165	57270	1095	982930	1418002
			2022	245	53460	5832	3977309	22366958
33	नंदुरबार Nandurbar	..	2020	159	45260	12775	2790000	4351245
			2021	174	48910	14600	3149000	1525440
			2022	180	43800	21900	3447900	1315424

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>कोल्हापूर परिक्षेत्र--चालू</b>							
<b>Kolhapur Range--contd.</b>							
34	पुणे (ग्रामीण) Pune (Rural)	..	2020	321	86332	30833	4480156
			2021	349	37705	89680	4194978
			2022	385	28448	76657	5692907
35	सोलापूर (ग्रामीण) Solapur (Rural)	..	2020	253	69069	8505	23214877
			2021	250	105784	22630	25010500
			2022	372	90155	45625	18000000
36	सांगली Sangli	..	2020	168	43430	16649	2922919
			2021	227	68636	9855	4377306
			2022	301	70736	3939	3231121
37	सातारा Satara	..	2020	261	51666	18734	2235099
			2021	337	52810	70195	3652712
			2022	416	30102	44778	2425092
38	कोल्हापूर Kolhapur	..	2020	244	80066	9238	5105870
			2021	292	81376	15553	7805550
			2022	385	97669	7436	3560118
<b>नागपूर परिक्षेत्र</b>							
<b>Nagpur Range--</b>							
39	नागपूर (ग्रामीण) Nagpur (Rural)	..	2020	242	62780	25550	3682758
			2021	262	61685	26645	4498858
			2022	268	51051	22113	5395162
40	वर्धा Wardha	..	2020	116	325	40	4468304
			2021	118	353	31	4795523
			2022	166	330	75	5178067
41	चंद्रपूर Chandrapur	..	2020	235	85775	9855	6098919
			2021	242	88330	14235	4810312
			2022	257	93805	19710	2310312
42	भंडारा Bhandara	..	2020	185	40949	25495	4164571
			2021	196	45260	26280	4769388
			2022	198	21294	14742	2446517
43	गडचिरोली Gadchiroli	..	2020	607	148971	72584	10531081
			2021	624	134934	92826	2478332
			2022	627	132130	96725	14171208
44	गोंदिया Gondiya	..	2020	174	59495	32850	1040035
			2021	205	60642	41975	1314820
			2022	208	65700	43800	2111528

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	
<b>लोहमार्ग</b>								
<b>RAILWAYS</b>								
45	रेल्वे, पुणे Railway, Pune	..	2020	41	7200	6697	309441	958605
			2021	35	9655	2920	305375	477203
			2022	35	6900	5875	288874	532411
46	रेल्वे, नागपूर Railway, Nagpur	..	2020	32	2819	3083	133124	106114
			2021	32	3019	2993	218145	146241
			2022	32	3718	2997	248109	158281
<b>प्रशिक्षण व खास पथके--</b>								
<b>TRAINING AND SPECIAL UNIT--</b>								
47	महाराष्ट्र पोलीस अकॅडमी, नाशिक. M. P. A., Nashik	..	2020	55	14884	241	522357	113763
			2021	54	17155	2555	198219	378769
			2022	53	16060	3285	266494	593305
48	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, जालना .. P. T. S., Jalna	..	2020	25	2492	7169	70195	175343
			2021	25	2624	1756	86031	169682
			2022	25	1376	814	33551	203730
49	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, अकोला .. P. T. S., Akola	..	2020	23	3825	4570	24182	74606
			2021	23	3600	4795	32820	190028
			2022	26	3768	4627	24613	11038
50	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, नागपूर .. P. T. S., Nagpur	..	2020	22	1978	4928	80888	166053
			2021	21	2236	4699	133619	114307
			2022	21	1487	1807	60272	55081
51	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, खंडाळा .. P. T. S., Khandala	..	2020	31	832	1245	65364	159393
			2021	30	1791	68	105381	227084
			2022	29	1383	3482	90236	79455
52	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, (नानविज) दौंड. P. T. S., (Nanveej) Daund	..	2020	27	2002	7853	148494	1284139
			2021	27	2186	7669	1502313	1451077
			2022	27	1953	1158	36202	474148
53	रा.रा.पो.प्र. केंद्र शाळा, नानविज, दौंड. R. P. T. S., Nanveej, Daund	..	2020	22	2017	6092	111425	1068657
			2021	23	2346	6049	124796	1207582
			2022	23	2346	6049	137275	1340415
54	गुप्तचर प्रशिक्षण शाळा, नाशिक .. Detective Training School, Nashik.	..	2020	11	3175	475	59844	124062
			2021	11	2628	92	42105	44606
			2022	11	3446	570	76393	154697
55	म. पोलीस प्रशिक्षण शाळा, सोलापूर. M. P. T. S., Solapur	..	2020	33	10585	1825	147289	62137
			2021	33	9125	5730	90765	70745
			2022	33	1049	2428	162769	153766

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>प्रशिक्षण व खास पथके--चालू</b>							
<b>TRAINING AND SPECIAL UNIT--contd.</b>							
56	पोलीस प्रशिक्षण शाळा, लातूर P. T. S., Latur	2020 2021 2022	23 22 22	5840 5710 5790	2555 2320 2240	99096 108957 111058	112019 165030 347932
57	अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर Un. Opr./Trg. Centre, Nagpur	2020 2021 2022	11 11 11	227 242 170	138 123 195	116777 77025 47154	978890 686604 407381
<b>सशस्त्र बल गट</b>							
<b>Armed Forces Group</b>							
58	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १, पुणे S.R.P.F., Group-I, Pune	2020 2021 2022	80 76 76	10789 9451 6845	18979 18984 13903	615368 504229 378422	6378653 6256911 5639839
59	रा.रा.पो. बल, गट क्र. २, पुणे S. R. P. F., Group II, Pune	2020 2021 2022	97 77 77	11450 10930 9533	24052 24475 12037	599254 581503 527622	7078855 7534296 9130594
60	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ३, जालना S.R.P.F., Group III, Jalna	2020 2021 2022	64 63 63	8640 9331 3976	14696 13025 9412	524819 462288 230251	1228066 2327568 788589
61	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ४, नागपूर S.R.P.F., Group IV, Nagpur	2020 2021 2022	95 94 94	21396 21861 22848	3812 2525 2720	659376 416980 526685	923510 1193825 839297
62	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ५, दौंड S.R.P.F., Group V, Daund	2020 2021 2022	86 85 85	8822 11322 17679	22568 19703 13346	621463 696039 786524	6617406 7477669 8748872
63	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ६, धुळे S.R.P.F., Group VI, Dhule	2020 2021 2022	88 88 88	10833 9484 5256	21287 22626 26742	471757 397745 324741	341116 1233735 147906
64	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ७, दौंड S.R.P.F., Group VII, Daund	2020 2021 2022	93 92 92	8208 26625 13603	25737 6955 3233	546525 429214 274973	7354867 7234723 3763507
65	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ८, मुंबई S.R.P.F., Group VIII, Mumbai	2020 2021 2022	90 84 82	18068 13797 18860	14782 16863 11070	738375 566235 561676	7077814 5663821 9652155
66	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ९, अमरावती S.R.P.F., Group IX, Amravati	2020 2021 2022	79 79 79	20175 22085 11457	8660 6750 3000	546783 351608 190590	643096 909796 246377
67	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १०, सोलापूर S.R.P.F., Group X, Solapur	2020 2021 2022	76 57 56	13426 5829 5911	16869 14976 9377	601636 692505 483873	975332 1415369 1912405

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>सशस्त्र बल गट--चालू</b>							
<b>Armed Forces Group--contd.</b>							
68	रा.रा.पो. बल, गट क्र. ११, वाशी, मुंबई	2020	59	17143	10246	465043	5620020
	S.R.P.F., Group XI, Washi	2021	59	15447	2389	445135	6475266
	(New Mumbai).	2022	46	10250	2308	360179	6442209
69	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १२, हिंगोली	2020	75	8668	18707	452709	1193396
	S.R.P.F., Group XII, Hingoli	2021	75	8194	19181	451097	952338
		2022	75	5173	15302	303580	971006
70	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १३, गडचिरोली	2020	48	12607	4913	327490	304601
	S.R.P.F., Group XIII, Nagpur	2021	48	13380	4140	420781	1017797
		2021	46	9318	3240	290206	714318
71	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १४, औरंगाबाद	2020	79	8372	20463	347899	1911269
	S.R.P.F., Group XIV, Aurangabad	2021	76	9336	18328	265689	1274733
		2022	66	7107	10845	403692	1489698
72	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १५, गोंदिया	2020	53	4249	15096	133065	902768
	S.R.P.F., Group XV, Gondiya	2021	53	4040	15305	346370	1663641
		2022	53	1892	6217	159177	747515
73	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १६, कोल्हापूर	2020	39	10055	631	352474	637300
	S.R.P.F., Group XVI, Kolhapur	2021	39	13492	743	448793	782530
		2022	39	12231	1274	357241	963896
74	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १८,	2020	-	-	-	-	-
	काटोल, नागपूर.	2021	-	-	-	-	-
	S.R.P.F., Group XVIII,	2022	-	-	-	-	-
	Katol, Nagpur.						
75	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १९,	2020	-	-	-	-	-
	कुसडगाव, अहमदनगर.	2021	-	-	-	-	-
	S.R.P.F., Group XIX,	2022	-	-	-	-	-
	Kusadgaon, Ahmednagar.						
<b>पोलीस मध्यवर्ती मोटार कर्मशाळा--</b>							
<b>P.C.M.T. Workshop--</b>							
76	पो. उप अधी., पो. म. मो. प.	..	2020	08	443	899	11407
	कर्मशाळा, नागपूर.		2021	08	413	863	11719
	P.C.M.T. Workshop, Nagpur		2022	09	685	904	42752
77	पो. उप अधी., पो. म. मो. प.	..	2020	04	366	1094	19420
	कर्मशाळा, औरंगाबाद.		2021	06	291	1899	29143
	P.C.M.T. Workshop, Aurangabad		2022	06	215	1975	22965
78	पो. उप अधी., पो. म. मो. प.	..	2020	18	5321	1249	116463
	कर्मशाळा, पुणे.		2021	12	4225	155	109638
	P.C.M.T. Workshop, Pune		2022	12	4314	66	121842

(Upto 30-9-2022)

तक्ता १६--चालू TABLE XVI--contd.

1	2	3	4	5	6	7	8
<b>पोलीस मध्यवर्ती मोटार कर्मशाळा---चालू</b>							
<b>P.C.M.T. Workshop--contd.</b>							
79	पो. उप अधी., पो.म.मो. प. चालक ..	2020	19	458	1614	32563	253029
	प्रशिक्षण शाळा, ऑंध, पुणे.	2021	05	179	1646	7026	138011
	Dy. S. P. , P.C.M.T. Driving School, Aundh, Pune.	2022	05	291	1169	11585	107913
80	पो. उप अधी., नौका परिरक्षण ..	2020	04	—	—	16296	5927
	अधिकारी, ठाणे.	2021	04	—	—	20207	1193
	P. I., Launch M. O., Thane	2022	04	—	—	10397	—
81	पोलीस निरीक्षक, साठा बांधणी ..	2020	03	288	900	7058	43156
	विभाग, पुणे.	2021	08	292	2394	11487	143321
	P. I., Body Building Section, Pune.	2022	07	386	1924	17379	176244
82	महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे ..	2020	20	3284	4846	175863	1272807
	Maharashtra Intelligence	2021	24	2484	5818	119059	880741
	Academy, Pune.	2022	24	2093	4186	102970	1255582
			—	—	—	—	—

(Upto 30-9-2022)

टीप.—रकाना क्रमांक ६ मध्ये वाहने उपलब्ध नसलेले दिवस म्हणजे त्या दिवशी वाहने सर्व्हिसिंग व रिपेअरकामी बंद होती.

**Note.**—Column No. 6 Vehicles not available means vehicles were off road for periodical servicing and repairs etc.

## खरेदी केलेल्या व निकामी ठरविलेल्या मोटार वाहनांची माहिती दर्शविणारा तक्ता

तक्ता १७ TABLE XVII

अ. क्र.	विभाग	वर्ष	अस्तित्वात असलेल्या		निकामी ठरविलेल्या		शिल्लक
			गाड्या	गाड्या	गाड्या	गाड्या	
1	2	3	4	5	6	7	
<b>पोलीस आयुक्तालय--</b>							
<b>Police Commissionerates-</b>							
1	पुणे शहर Pune City	..	2020	1115	19	43	1134
			2021	1120	48	20	1168
			2022	1181	03	60	1184
2	नागपूर शहर Nagpur City	..	2020	886	35	37	849
			2021	982	95	68	914
			2022	1000	16	22	978
3	ठाणे शहर Thane City	..	2020	404	16	07	413
			2021	413	39	33	419
			2022	419	110	12	529
4	नाशिक शहर Nashik City	..	2020	334	04	10	324
			2021	333	03	65	268
			2022	327	—	48	279
5	औरंगाबाद शहर Aurangabad City	..	2020	371	04	24	351
			2021	351	87	10	428
			2022	428	08	25	411
6	सोलापूर शहर Solapur City	..	2020	236	06	13	242
			2021	242	48	50	290
			2022	290	—	—	290
7	नवी मुंबई New Mumbai	..	2020	286	10	39	257
			2021	257	16	—	273
			2022	273	38	11	300
8	अमरावती शहर Amravati City	..	2020	263	04	—	263
			2021	246	04	—	246
			2022	218	51	—	218
9	पिंपरी चिंचवड Pimpri-Chinchwad	..	2020	151	17	15	153
			2021	153	53	31	175
			2022	175	87	19	143
10	संचालक, पो. बि. संदेश, पुणे. D. P. W., Pune	..	2020	26	—	05	21
			2021	21	—	—	21
			2022	21	—	—	21

तक्ता १७--चालू TABLE XVII--contd.

1	2	3	4	5	6	7	
<b>अमरावती परिक्षेत्र</b>							
<b>Amravati Range</b>							
11	अमरावती (ग्रामीण) Amravati (Rural)	..	2020	171	04	23	175
			2021	165	30	—	195
			2022	208	16	19	189
12	अकोला Akola	..	2020	186	05	14	177
			2021	222	46	22	200
			2022	200	65	22	243
13	बुलढाणा Buldhana	..	2020	264	05	—	269
			2021	269	36	11	304
			2022	304	29	10	333
14	यवतमाळ Yavatmal	..	2020	228	13	13	241
			2021	241	53	44	394
			2022	394	—	07	394
15	वाशिम Washim	..	2020	142	04	55	87
			2021	190	52	62	128
			2022	214	24	72	142
<b>औरंगाबाद परिक्षेत्र--</b>							
<b>Aurangabad Range-</b>							
16	औरंगाबाद (ग्रामीण) Aurangabad (Rural)	..	2020	235	—	100	135
			2021	331	87	113	218
			2022	346	108	119	227
17	बीड Beed	..	2020	268	04	—	272
			2021	272	161	—	433
			2022	433	01	—	434
18	उस्मानाबाद Osmanabad	..	2020	208	04	04	208
			2021	293	85	11	293
			2022	295	02	06	295
19	जालना Jalna	..	2020	174	10	05	186
			2021	186	104	11	290
			2022	290	—	12	290
<b>नांदेड परिक्षेत्र--</b>							
<b>Nanded Range-</b>							
20	नांदेड Nanded	..	2020	301	06	15	292
			2021	383	200	40	343
			2022	398	30	22	376
21	परभणी Parbhani	..	2020	146	04	02	148
			2021	148	06	18	136
			2022	136	74	21	189



## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7	
<b>नांदेड परिक्षेत्र--चालू</b>							
<b>Nanded Range--contd.</b>							
22	लातूर	..	2020	222	07	21	229
	Latur		2021	228	83	15	311
			2022	311	01	—	312
23	हिंगोली	..	2020	163	04	13	167
	Hingoli		2021	171	04	01	171
			2022	221	50	10	221
<b>कोकण परिक्षेत्र--</b>							
<b>Konkan Range--</b>							
24	ठाणे (ग्रामीण)	..	2020	246	04	15	135
	Thane (Rural)		2021	235	53	29	188
			2022	288	03	11	303
25	रायगड	..	2020	329	04	123	206
	Raigad		2021	352	25	157	195
			2022	396	44	171	225
26	रत्नागिरी	..	2020	138	13	10	115
	Ratnagiri		2021	115	26	14	155
			2022	1155	24	—	179
27	सिंधुदुर्ग	..	2020	159	09	—	168
	Sindhudurg		2021	153	05	19	139
			2022	139	03	32	110
28	पालघर	..	2020	133	06	10	129
	Palghar		2021	129	17	11	135
			2022	135	53	12	176
<b>नाशिक परिक्षेत्र--</b>							
<b>Nashik Range--</b>							
29	अहमदनगर	..	2020	329	38	02	365
	Ahmednagar		2021	365	—	—	365
			2022	365	23	—	388
30	नाशिक (ग्रामीण)	..	2020	428	07	—	340
	Nashik (Rural)		2021	435	01	40	295
			2022	452	19	—	318
31	जळगाव	..	2020	225	05	06	224
	Jalgaon		2021	224	68	31	261
			2022	261	02	14	249

## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7	
<b>नाशिक परिक्षेत्र--</b>							
<b>Nashik Range-</b>							
32	धुळे	..	2020	164	05	13	151
	Dhule		2021	193	42	28	165
			2022	245	80	16	229
33	नंदुरबार	..	2020	159	05	35	124
	Nandurbar		2021	174	15	40	134
			2022	180	06	59	121
<b>कोल्हापूर परिक्षेत्र--</b>							
<b>Kolhapur Range-</b>							
34	पुणे (ग्रामीण)	..	2020	321	22	66	255
	Pune (Rural)		2021	349	16	99	250
			2022	385	36	99	286
35	सोलापूर (ग्रामीण)	..	2020	248	05	—	253
	Solapur (Rural)		2021	350	97	02	348
			2022	372	25	63	309
36	सांगली	..	2020	170	11	13	168
	Sangli		2021	138	76	16	227
			2022	227	96	20	301
37	सातारा	..	2020	261	12	35	261
	Satara		2021	337	74	—	337
			2022	416	71	—	416
38	कोल्हापूर	..	2020	224	20	07	237
	Kolhapur		2021	236	56	20	272
			2022	271	164	27	358
<b>नागपूर परिक्षेत्र--</b>							
<b>Nagpur Range-</b>							
39	नागपूर (ग्रामीण)	..	2020	237	05	07	242
	Nagpur (Rural)		2021	242	20	02	262
			2022	262	06	—	268
40	वर्धा	..	2020	116	04	02	118
	Wardha		2021	118	23	02	139
			2022	139	31	06	164
41	चंद्रपूर	..	2020	235	10	22	213
	Chandrapur		2021	242	15	15	227
			2022	257	—	—	257

## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7
<b>नागपूर परिक्षेत्र--</b>						
<b>Nagpur Range-</b>						
42	भंडारा	.. 2020	185	08	19	166
	Bhandara	2021	184	12	01	195
		2022	196	02	07	191
43	गडचिरोली	.. 2020	607	13	87	520
	Gadchiroli	2021	624	06	—	624
		2022	627	03	—	627
44	गोंदिया	.. 2020	253	04	79	174
	Gondiya	2021	301	48	96	205
		2022	301	—	139	162
<b>लोहमार्ग--</b>						
<b>Railway-</b>						
45	रेल्वे, पुणे	.. 2020	41	—	04	37
	Railway, Pune	2021	37	—	02	35
		2022	35	—	01	34
46	रेल्वे, नागपूर	.. 2020	32	01	—	32
	Railway, Nagpur	2021	32	—	03	29
		2022	32	—	—	32
<b>प्रशिक्षण व खास पथके</b>						
<b>Training and Special Units-</b>						
47	म. पो. अं., नाशिक	.. 2020	55	—	—	43
	M. P. A., Nashik	2021	54	—	—	43
		2022	53	—	—	43
48	पी.टी.एस., जालना	.. 2020	31	—	06	25
	P. T. S., Jalna	2021	31	—	06	25
		2022	31	—	06	25
49	पी.टी.एस., लातूर	.. 2020	23	—	02	23
	P. T. S., Latur	2021	22	—	01	22
		2022	22	—	—	22
50	पी.टी.एस., अकोला	.. 2020	23	—	—	23
	P.T.S., Akola	2021	23	—	—	23
		2022	23	—	—	23

## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7
51	पी.टी.एस., नागपूर P.T.S., Nagpur	.. 2020 2021 2022	22 21 21	— — —	01 — —	21 21 21
52	पी.टी.एस., खंडाळा P.T.S., Khandala	.. 2020 2021 2022	31 30 29	01 — —	02 — 16	30 30 13
53	पी.टी.एस., नानविज (दोंड) P.T.S., Nanveej, Daund	.. 2020 2021 2022	27 27 27	— — —	01 01 01	27 27 27
54	रा.रा.पो.प्र. केंद्र, नानविज (दोंड) R.P.T.S., Nanveej, Daund	.. 2020 2021 2022	22 23 23	01 — —	— 01 02	23 23 23
55	गुप्तचर प्रशिक्षण शाळा, नाशिक D. T. S., Nashik	.. 2020 2021 2022	11 11 11	— — —	— — —	10 10 10
56	म. प्र. शाळा, सोलापूर M. T. S., Solapur	.. 2022 2021 2022	33 33 33	— — —	08 09 —	25 24 24
57	अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर. Un. Opr. / Trg. Centre, Nagpur	.. 2020 2021 2022	19 19 19	— — —	04 — —	11 11 11
<b>सशस्त्र बल गट---</b>						
<b>Armed Forces-</b>						
58	रा.रा.पो. बल गट क्र. १, पुणे S.R.P.F. Gr. I, Pune	2020 2021 2022	80 80 76	— — —	— 03 06	80 76 70
59	रा.रा.पो. बल गट क्र. २, पुणे S.R.P.F. Gr. II, Pune	2020 2021 2022	84 81 80	— — —	03 01 01	81 80 79
60	रा.रा.पो. बल गट क्र. ३, जालना S.R.P.F. Gr. III, Jalna	2020 2021 2022	63 64 63	01 — —	— 01 08	64 63 55
61	रा.रा.पो. बल गट क्र. ४, नागपूर S.R.P.F. Gr. IV, Nagpur	2020 2021 2022	91 90 89	— — —	01 01 04	90 89 85

## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7
	<b>सशस्त्र बल गट--चालू</b>					
	<b>Armed Forces--contd.</b>					
62	रा.रा.पो. बल गट क्र. ५, दौंड S.R.P.F. Gr. V, Daund	2020 2021 2022	85 85 85	01 — —	— 03 02	86 85 85
63	रा.रा.पो. बल गट क्र. ६, धुळे S.R.P.F. Gr. VI, Dhule	2020 2021 2022	88 88 88	01 — —	06 18 18	82 70 70
64	रा.रा.पो. बल गट क्र. ७, दौंड S.R.P.F. Gr. VII, Daund	2020 2021 2022	93 92 92	— — —	04 04 17	93 92 92
65	रा.रा.पो. बल गट क्र. ८, मुंबई S.R.P.F. Gr. VIII, Mumbai	2020 2021 2022	108 90 84	— — —	18 06 —	90 84 84
66	रा.रा.पो. बल गट क्र. ९, अमरावती S.R.P.F. Gr. IX, Amravati	2020 2021 2022	79 79 79	— — —	— — —	79 79 79
67	रा.रा.पो. बल गट क्र. १०, सोलापूर S.R.P.F. Gr. X, Solapur	2020 2021 2022	76 76 57	— — —	— 19 01	76 57 56
68	रा.रा.पो. बल गट क्र. ११, वाशी, नवी मुंबई. S.R.P.F. Gr. XI, Washi, New Mumbai	2020 2021 2022	60 59 46	— — —	01 13 —	59 46 46
69	रा.रा.पो. बल गट क्र. १२, हिंगोली S.R.P.F. Gr. XII, Hingoli	2020 2021 2022	75 75 75	— — —	— — —	75 75 75
70	रा.रा.पो. बल गट क्र. १३, नागपूर S.R.P.F. Gr. XIII, Nagpur	2020 2021 2022	49 48 46	— — —	01 02 02	48 46 44
71	रा.रा.पो. बल गट क्र. १४, औरंगाबाद S.R.P.F. Gr. XIV, Aurangabad	2020 2021 2022	79 79 76	— — —	— 03 10	79 76 66
72	रा.रा.पो. बल गट क्र. १५, गोंदिया S.R.P.F., Group XV, Gondiya	2020 2021 2022	53 53 53	— — —	05 — —	48 48 48

## तक्ता १७--चालू

1	2	3	4	5	6	7
<b>सशस्त्र बल गट--चालू</b>						
<b>Armed Forces--contd.</b>						
73	रा.रा.पो. बल गट क्र. १६, कोल्हापूर S.R.P.F., Group XVI, Kolhapur	2020 2021 2022	39 39 39	— — —	— — —	39 39 39
74	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १८, काटोल, नागपूर. S.R.P.F., Group XVIII, Katol, Nagpur.	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —
75	रा.रा.पो. बल, गट क्र. १९, कुसडगाव, अहमदनगर. S.R.P.F., Group XVIII, Kusadgaon, Ahmednagar.	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —
<b>पोलीस मध्यवर्ती मोटार परिवहन कर्मशाळा--</b>						
<b>P. C. M. T. Workshops--</b>						
76	पो.उप अधी., पो.म.मो.प.क., नागपूर Dy. S.P., P.C.M.T. Workshop, Nagpur.	2020 2021 2022	08 09 08	— — —	— 01 —	08 08 08
77	पो.उप अधी., पो.म.मो.प.क., औरंगाबाद Dy. S.P., P.C.M.T. Workshop, Aurangabad.	2020 2021 2022	04 06 06	— 02 —	— — —	04 06 06
78	पो.उप अधी., पो.म.मो.प.क., पुणे Dy. S.P., P.C.M.T. Workshop, Pune.	2020 2021 2022	16 14 12	03 — —	05 02 —	14 12 12
79	पो.उप अधी., मोटार परिवहन चालक प्रशिक्षण शाळा, औंध, पुणे. Dy. S.P., P.C.M.T. Driving School, Aundh, Pune.	2020 2021 2022	06 05 05	01 01 —	13 02 —	07 05 05
80	पो.उप अधी., नौका परिरक्षण अधिकारी, ठाणे. P. I., Launch M. O., Thane	2020 2021 2022	— — —	— — —	— — —	— — —
81	पो. नि., साठा बांधणी विभाग, पुणे P.I., Body Building Section, Pune.	2020 2021 2022	03 08 07	— — —	— — —	03 08 07
82	महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे M. I. A., Pune	2020 2021 2022	20 25 24	— — —	— 01 —	20 24 18

(30-9-2022 अखेर )

## (ग) महामार्ग वाहतूक मदत केंद्र

महामार्ग वाहतूक मदत केंद्रामधील प्रत्येक विभागाकडे असलेल्या मोटार वाहनांनी केलेले एकूण मायलेज  
तक्ता १८

## महामार्ग पोलीस मुख्यालय, मुंबई

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Unit	कार Cars			जीप Jeeps			एकूण केलेले मायलेज Total Kms. covered		
		2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत	2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत	2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
१	अपर पोलीस महासंचालक.. (वाहतूक)  Inova Crysta .. MH-12-RY-4177	—	—	—	—	—	—	—	—	—
२	अपर पोलीस महासंचालक.. (वाहतूक) (Mahindra Scorpio) MH-20-EE-1959	16035	38143	—	—	—	—	13934	22108	—
३	अपोमसं. (वा.) .. (Mahindra Scorpio) MH-20-EE-1943	—	—	—	76789	81083	—	6501	4294	—
४	पोलीस अधीक्षक, (मुख्या.) .. S. P. (Head office) (Ertiga) MH-12-RY-4338	16035	38143	—	—	—	—	13934	22108	—
५	पोलीस निरीक्षक (वाचक).. अपोमसं. (वाचक) Police Inspector (Reader) (Tata Sumo) MH-04-AN-3611	—	—	—	134417	136937	—	12838	2520	—
६	पोलीस निरीक्षक .. (नियोजन) Police Inspector (Planning) (Tata Sumo Gold) MH-01-CP-3221	—	—	—	70051	77068	—	22675	7017	—

## (ग) महामार्ग वाहतूक मदत केंद्र

महामार्ग वाहतूक मदत केंद्रामधील प्रत्येक विभागाकडे असलेल्या मोटार वाहनांनी केलेले एकूण मायलेज

तक्ता १८--चालू

महामार्ग पोलीस परिक्षेत्र, ठाणे

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Unit	कार Cars			जीप Jeeps			एकूण केलेले मायलेज Total Kms. covered			
		2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
		डिसेंबर अखेरपर्यंत	डिसेंबर अखेरपर्यंत	सप्टेंबर अखेरपर्यंत	डिसेंबर अखेरपर्यंत	डिसेंबर अखेरपर्यंत	सप्टेंबर अखेरपर्यंत	डिसेंबर अखेरपर्यंत	डिसेंबर अखेरपर्यंत	सप्टेंबर अखेरपर्यंत	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
१	पोलीस अधीक्षक, म.पो., ठाणे. ...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
२	पोलीस उप अधीक्षक, म.पो., ठाणे. ...	0	0	0	30502	21863	0	30502	21863	0	0
३	पोलीस उप अधीक्षक, म.पो., नाशिक विभाग. ...	0	0	0	17439	22452	0	17439	22452	0	0
४	पोलीस निरीक्षक, म.पो., ठाणे. ...	0	0	0	25349	19579	0	25349	19579	0	0
५	पोलीस निरीक्षक, म.पो., पनवेल. ...	0	0	0	34130	28621	0	34130	28621	0	0
६	पोलीस निरीक्षक, म.पो., रत्नागिरी. ...	0	0	0	26581	14732	0	26581	14732	0	0
७	पोलीस निरीक्षक, म.पो., नाशिक. ...	0	0	0	27705	20917	0	27705	20917	0	0
८	पोलीस निरीक्षक, म.पो., धुळे. ...	0	0	0	36659	43859	0	36659	43859	0	0
९	चिंचोटी ...	24182	18578	0	24425	12031	0	48607	30609	0	0
१०	मनोर ...	20287	25184	0	29819	21607	0	50106	46791	0	0
११	चारोटी ...	35987	66409	0	279888	305781	0	315875	368190	0	0
१२	शहापूर ...	40440	46840	0	0	0	0	40440	46840	0	0
१३	माळशेजघाट ...	25663	26610	0	11062	15343	0	11062	15343	0	0
१४	पळसे ...	43592	108812	0	255711	335953	0	299303	444765	0	0
१५	बोरघाट ...	23531	27820	0	17831	45679	0	42362	73499	0	0
१६	वाकण ...	22071	18648	0	13193	24678	0	35264	43326	0	0
१७	महाड ...	22005	22815	0	2392	6124	0	24397	28939	0	0
१८	कशेडी ...	14019	11899	0	8686	6951	0	22705	18850	0	0
१९	चिपळूण ...	30856	63197	0	328719	0	0	359575	63197	0	0
२०	हातरखंबा ...	13553	15376	0	33179	16439	0	52689	31815	0	0
२१	कसाल ...	57120	91314	0	327210	353088	0	95524	107762	0	0
२२	घोटी ...	63957	57174	0	0	0	0	63957	57174	0	0
२३	पिंपळगाव ...	33262	13706	0	0	0	0	33262	13706	0	0
२४	सिन्नर ...	37469	31535	0	21778	10384	0	59247	41919	0	0
२५	मालेगाव ...	19285	16815	0	11862	10435	0	31147	27250	0	0
२६	विसरवाडी ...	7323	5537	0	12532	7332	0	19855	12889	0	0
२७	धुळे ...	5577	12781	0	19887	2111	0	25464	14892	0	0
२८	शिरपूर ...	0	8850	0	35809	31468	0	35809	44659	0	0
२९	पाळधी ...	38681	34829	0	45171	43780	0	83852	78609	0	0
३०	चाळीसगाव ...	22394	12741	0	18701	10300	0	41095	26185	0	0



## (ग) महामार्ग वाहतूक मदत केंद्र

महामार्ग वाहतूक मदत केंद्रामधील प्रत्येक विभागाकडे असलेल्या मोटार वाहनांनी केलेले एकूण मायलेज

तक्ता १८--चालू

## महामार्ग पोलीस परिक्षेत्र, पुणे

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Unit	कार Cars			जीप Jeeps			एकूण केलेले मायलेज Total Kms. covered		
		2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत	2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत	2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
१	पोलीस अधीक्षक, म.पो., पुणे	26033	16681	0	0	0	0	26033	16681	0
२	पोलीस उप अधीक्षक, म.पो., पुणे	29756	19123	0	0	0	0	29756	19123	0
३	पोलीस निरीक्षक, म.पो., पुणे विभाग	0	0	0	38630	22475	0	38630	22475	0
४	पोलीस निरीक्षक, म.पो., अहमदनगर विभाग...	0	0	0	0	0	0	0	0	0
५	पोलीस निरीक्षक, म.पो., सोलापूर विभाग	0	0	0	212075	237540	0	212075	237540	0
६	पोलीस निरीक्षक, म.पो., औरंगाबाद विभाग	0	0	0	0	0	0	0	0	0
७	खंडाळा	14312	37499	0	48035	33051	0	62347	70550	0
८	वडगाव	23674	23368	0	13740	15482	0	37414	38850	0
९	सारोळा	8114	15688	0	26938	28986	0	45052	44674	0
१०	भुईज	30586	40938	0	29487	17185	0	60073	41928	0
११	कराड	15372	12788	0	52572	37985	0	67944	50773	0
१२	उजळाईवाडी	29607	24110	0	34899	28808	0	64506	52918	0
१३	बारामतीफाटा	25379	13337	0	46187	33041	0	71566	46378	0
१४	इंदापूर	13327	23469	0	202916	241425	0	46306	49151	0
१५	औरंगाबाद	42179	38257	0	28106	26681	0	70285	64938	0
१६	खुलताबाद	17092	17895	0	27750	14997	0	44842	32892	0
१७	जालना	34203	36205	0	25173	20258	0	59376	56463	0
१८	जितूर	19120	1245	0	0	0	0	19120	12345	0
१९	परभणी	29960	55650	0	0	0	0	29960	55650	0
२०	लातूर	32752	13824	0	25255	8735	0	58007	22579	0
२१	गेवराई	26445	23317	0	11718	11195	0	38163	34512	0
२२	मांजरसुंबा	34619	27760	0	37411	28802	0	72030	56562	0
२३	पाळणी	11586	13937	0	38215	38218	0	49804	52155	0
२४	मोडनिंब	23606	30912	0	28318	38519	0	51924	69431	0
२५	नळदुर्ग	37608	23512	0	31038	14771	0	38283	38283	0
२६	उस्मानाबाद	13582	21621	0	7357	13306	0	20939	34927	0
२७	अहमदनगर	26425	18756	0	24153	20260	0	50578	39016	0
२८	बाभलेश्वर	15389	10129	0	15441	9452	0	30830	19581	0
२९	डोळासणे	20428	24196	0	27745	39521	0	48173	63717	0
३०	तीसगाव	57775	84181	0	471946	501912	0	529721	586093	0
३१	आळेफाटा	34800	15786	0	0	2912	0	34800	18698	0

## (ग) महामार्ग वाहतूक मदत केंद्र

महामार्ग वाहतूक मदत केंद्रामधील प्रत्येक विभागाकडे असलेल्या मोटार वाहनांनी केलेले एकूण मायलेज

तक्ता १८--चालू

महामार्ग पोलीस परिक्षेत्र, नागपूर

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Unit	कार Cars			जीप Jeeps			एकूण केलेले मायलेज Total Kms. covered		
		2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत	2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत	2020 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2021 डिसेंबर अखेरपर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेरपर्यंत
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
१	पोलीस अधीक्षक, म.पो., नागपूर	38366	2904	0	0	0	0	38366	2904	0
२	पोलीस उपअधीक्षक, नागपूर	0	0	0	21815	25861	0	21815	25861	0
३	पोलीस निरीक्षक, नागपूर विभाग	0	0	0	18059	12146	0	18059	12146	0
४	पोलीस निरीक्षक, अमरावती विभाग	0	0	0	25601	1005	0	25601	1005	0
५	गडेगाव	19953	18254	0	25061	0	0	45014	1	0
६	खुर्सापार	11349	17379	0	47755	54443	0	59104	71822	0
७	जाम	15350	19452	0	11112	11321	0	26462	30773	0
८	रामटेक	16718	14572	0	20103	13543	0	36821	28115	0
९	पाटणसावंगी	10378	9736	0	11020	12344	0	21398	22080	0
१०	चंद्रपूर	24335	21163	0	14720	26681	0	39055	47794	0
११	डोंगरगाव	13431	6751	0	18763	15002	0	32194	21753	0
१२	मलकापूर	10219	14086	0	26110	23728	0	36329	37814	0
१३	बडनेरा	30369	29952	0	28261	46661	0	58630	76613	0
१४	बाळापूर	21016	15267	0	0	0	0	21016	15267	0
१५	वाशिम (अमानी)	18364	12055	0	27906	24620	0	46270	36675	0
१६	धामणगाव	5112	7631	0	1977	18845	0	7089	26476	0
१७	करंजी	39400	15213	0	20412	6507	0	59812	21720	0
१८	नांदेड	21482	22065	0	35466	36188	0	56948	58253	0
१९	बारड	10054	9635	0	13940	15414	0	23994	25049	0
२०	उमरखेड	9615	9051	0	17277	17776	0	26892	26827	0

## महाराष्ट्र राज्यात जिल्ह्यानुसार घडलेल्या मोटार अपघातांची माहिती दर्शविणारा तक्ता

## तक्ता १९

अ.क्र. Sr.	जिल्हे District	प्राणान्तिक अपघात Fatal Accident			गंभीर दुखापतीचे अपघात Serious Accident			साधी दुखापत झालेले अपघात Minor Injury Accident			दुखापत न झालेले अपघात Without Injury Accident		
No.		2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत	2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत	2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत	2020 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2021 डिसेंबर अखेर पर्यंत	2022 सप्टेंबर अखेर पर्यंत
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Akola	110	150	90	82	67	80	136	131	116	48	51	53
2	Amaravati ®	273	273	239	80	101	92	147	132	93	22	22	13
3	Buldhana	275	223	228	116	104	60	111	133	105	27	21	31
4	Yavatmal	302	315	302	104	133	113	120	159	114	144	148	270
5	Washim	110	141	115	52	43	38	64	81	71	18	20	25
6	Aurangabad ®	246	370	348	178	184	176	30	44	18	7	03	05
7	Jalna	206	303	256	158	170	139	38	31	22	34	24	34
8	Beed	301	394	292	204	229	205	31	33	32	19	30	17
9	Osmanabad	252	253	211	192	215	183	40	26	21	65	130	102
10	Nanded	249	330	240	234	279	203	92	83	48	54	58	41
11	Latur	241	278	233	209	245	179	49	60	35	16	35	38
12	Parbhani	112	168	121	103	100	109	29	41	14	20	22	07
13	Hingoli	116	141	126	94	99	89	16	21	14	7	15	11
14	Kolhapur	307	367	308	380	557	470	45	65	62	41	42	48
15	Pune ®	655	741	612	459	473	460	78	121	72	38	28	43
16	Sangli	260	326	264	260	349	295	39	19	11	29	24	21
17	Satara	333	446	356	251	285	263	40	39	36	32	42	50
18	Solapur ®	395	504	391	243	179	290	99	195	52	76	67	27
19	Bhandara	136	147	127	78	105	96	73	109	97	21	21	35
20	Chandrapur	224	309	289	124	157	147	155	182	128	62	70	56
21	Gadchiroli	132	131	113	49	65	43	28	37	22	22	14	17
22	Gondia	130	126	92	48	84	70	23	30	17	17	12	01
23	Nagpur ®	352	445	330	192	246	220	194	239	221	36	39	0
24	Wardha	165	196	159	94	112	120	110	145	122	62	31	17
25	Ahmednagar	611	663	577	489	628	408	74	29	181	51	40	31
26	Dhule	350	341	263	232	285	191	34	35	27	10	14	14
27	Jalgaon	430	465	373	219	218	234	83	83	48	23	28	31
28	Nashik ®	746	788	637	427	528	338	66	47	54	0	66	57
29	Nandurbar	130	170	121	86	104	91	0	0	0	0	01	0
30	Raigad	184	207	172	173	202	211	90	117	71	149	162	87
31	Ratnagiri	95	93	140	100	113	105	67	69	69	41	50	35
32	Sindhudurg	46	60	51	54	49	53	33	31	27	14	19	13
33	Thane ®	194	166	128	184	124	86	39	17	31	0	16	47
34	Palghar	308	270	205	194	147	128	6	33	43	47	49	153
35	Nagpur City	195	255	218	283	375	329	261	281	222	34	47	16
36	Pune City	135	239	215	245	391	301	75	72	35	27	39	16
37	Thane City	185	185	159	299	364	280	141	185	145	43	52	44
38	Mumbai City	337	377	208	1078	1323	928	312	345	248	85	169	14
39	Nashik City	162	176	126	195	225	179	57	44	31	2	25	06
40	Aurangabad City	129	145	146	162	195	124	56	72	61	59	59	38
41	Solapur City	61	62	52	65	59	54	15	19	10	10	16	18
42	Navi Mumbai	210	282	213	251	293	249	76	92	70	16	28	17
43	Amaravati City	75	80	62	86	99	74	119	150	134	105	82	87
44	Pimpri-Chinchwad	243	281	221	219	318	294	37	64	78	26	32	62
45	Mira BH-VV	65	172	138	89	246	260	4	68	64	13	84	73
<b>Grand Total</b>		<b>10773</b>	<b>12554</b>	<b>10253</b>	<b>9094</b>	<b>10867</b>	<b>9075</b>	<b>3432</b>	<b>4009</b>	<b>3203</b>	<b>1672</b>	<b>2047</b>	<b>1829</b>

## राष्ट्रीय महामार्गावर झालेल्या मोटार अपघातांची माहिती दर्शविणारा तक्ता

तक्ता २०

अ.क्र. Sr. No.	राष्ट्रीय महामार्ग Highways	वर्ष Year	प्राणांतिक Fatal	गंभीर Serious	किरकोळ (दुखापतीसह) Minor injuries	किरकोळ (दुखापतीशिवाय) Minor without injuries	
1	2	3	4	5	6	7	
1	मुंबई-आग्रा रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ३ Mumbai-Agra Road, (N. H. No. 3).	2020	...	442	265	61	16
		2021	...	413	302	52	48
		2022	...	337	201	56	61
2	मुंबई-पुणे रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४-अ Mumbai-Pune Road, (N. H. No. 4-A).	2020	...	62	38	12	49
		2021	...	71	54	16	59
		2022	...	44	37	19	45
3	मुंबई-बंगलोर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४ Mumbai-Bangalore Road, (N. H. No. 4).	2020	...	321	196	39	48
		2021	...	351	263	53	64
		2022	...	289	220	61	73
4	पुणे-सोलापूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ९ Pune-Solapur Road, (N. H. No. 9).	2020	...	259	159	37	21
		2021	...	307	158	66	17
		2022	...	297	205	34	35
5	पुणे-नाशिक रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ५० Pune-Nashik Road, (N. H. No. 50).	2020	...	155	133	12	10
		2021	...	156	133	17	05
		2022	...	116	102	20	16
6	मुंबई-गोवा रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. १७ Mumbai-Goa Road, (N. H. No. 17).	2020	...	109	115	52	87
		2021	...	118	128	64	75
		2022	...	119	133	49	37
7	मुंबई-अहमदाबाद रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ८ Mumbai-Ahmedabad Road, (N. H. No. 8).	2020	...	222	111	03	30
		2021	...	192	118	25	36
		2022	...	157	105	22	103
8	धुळे-नागपूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ६ Dhule-Nagpur Road, (N. H. No. 6).	2020	...	494	258	164	64
		2021	...	519	241	184	59
		2022	...	454	307	205	70
9	जबलपूर-नागपूर-हैद्राबाद रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ७ Jabalpur-Nagpur-Hydrabad Road, (N. H. No. 7).	2020	...	120	56	44	13
		2021	...	190	102	63	28
		2022	...	110	73	62	05
10	सोलापूर-विजापूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. १३ Solapur-Vijapur Road, (N. H. No. 13).	2020	...	20	17	05	04
		2021	...	05	05	0	01
		2022	...	06	04	01	02
11	जगलदपूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. १६ Jagaladpur Road, (N. H. No. 16).	2020	...	02	03	0	01
		2021	...	0	01	01	01
		2022	...	04	06	0	0
12	भोपाळ-नागपूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ६९ Bhopal-Nagpur Road, (N. H. No. 69).	2020	...	31	31	25	04
		2021	...	42	39	21	01
		2022	...	49	50	36	0
13	रत्नागिरी-कोल्हापूर रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. २०४ Ratnagiri-Kolhapur Road, (N. H. No. 204).	2020	...	81	63	23	12
		2021	...	122	84	28	11
		2022	...	81	72	09	05
14	सोलापूर-धुळे रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. २११ Solapur-Dhule Road, (N. H. No. 211).	2020	...	211	142	17	21
		2021	...	277	135	36	30
		2022	...	229	150	19	35
15	कल्याण-नगर-नांदेड रोड, राष्ट्रीय महामार्ग नं. २२२ Kalyan-Nagar-Nanded Road, (N. H. No. 222).	2020	...	165	143	43	26
		2021	...	213	157	33	29
		2022	...	168	121	35	18
16	न्हावा-शेवा-पोर्ट कॉम्प्लेक्स रस्ता, राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४-ब N.-S. Port Complex Road, (N. H. No. 4-B).	2020	...	13	09	03	0
		2021	...	32	11	02	0
		2022	...	15	10	01	02

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत आहेत / Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022 )

## रस्ता वाहतूक योग्य करण्यासाठी रिकर (नादुरुस्त गाड्यांचे वाहन) वापरलेल्या प्रसंगाची संख्या

तक्ता २१

अ. क्र. Sr. No.	विभाग ठाणे, पुणे, नागपूर Unit Thane, Pune, Nagpur	२०२० डिसेंबर अखेरपर्यंत		२०२१ डिसेंबर अखेरपर्यंत		२०२२ सप्टेंबर अखेरपर्यंत	
		प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered
१	२	३	४	५	६	७	८
१	चिंचोटी	...	०	०	०	०	०
२	मनोर	...	०	०	०	०	०
३	चारोटी	...	०	०	०	०	०
४	शहापूर	...	०	०	०	०	०
५	माळशेजघाट	...	०	०	०	०	०
६	बोरघाट	...	०	०	०	०	०
७	पळस्पे	...	०	०	०	०	०
८	महाड	...	०	०	०	०	०
९	कशेडी	...	०	०	०	०	०
१०	चिपळूण	...	०	०	०	०	०
११	हातखंबा	...	०	०	०	०	०
१२	वाकण	...	०	०	०	०	०
१३	घोटी	...	०	०	०	०	०
१४	पिंपळगाव	...	०	०	०	०	०
१५	मालेगाव	...	०	०	०	०	०
१६	धुळे	...	०	०	०	०	०
१७	शिरपूर	...	०	०	०	०	०
१८	पाळधी	...	०	०	०	०	०
१९	विसरवाडी	...	०	०	०	०	०
२०	चाळीसगाव	...	०	०	०	०	०
२१	कणकवली	...	०	०	०	०	०
२२	सिन्नर	...	०	०	०	०	०
२३	खंडाळा	...	०	०	०	०	०
२४	वडगाव	...	०	०	०	०	०
२५	सारोळा	...	०	०	०	०	०
२६	भुईंज	...	०	०	०	०	०
२७	कराड	...	०	०	०	०	०
२८	उजळार्ईवाडी	...	०	०	०	०	०
२९	बारामतीफाटा	...	०	०	०	०	०
३०	इंदापूर	...	०	०	०	०	०
३१	अहमदनगर	...	०	०	०	०	०
३२	आळेफाटा	...	०	०	०	०	०

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत आहेत / Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022 )

## तक्ता २१--चालू

अ.क्र. Sr. No.	विभाग ठाणे, पुणे, नागपूर, Unit Thane, Pune, Nagpur	२०२० डिसेंबर अखेरपर्यंत		२०२१ डिसेंबर अखेरपर्यंत		२०२२ सप्टेंबर अखेरपर्यंत		
		प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रासंगिक संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	
१	२	३	४	५	६	७	८	
३३	बाभळेश्वर	...	०	०	०	०	०	
३४	मोडनिंब	...	०	०	०	०	०	
३५	तीसगाव	...	०	०	०	०	०	
३६	डोळासणे	...	०	०	०	०	०	
३७	नळदुर्ग	...	०	०	०	०	०	
३८	औरंगाबाद	...	०	०	०	०	०	
३९	मांजरसुभा	...	०	०	०	०	०	
४०	जालना	...	०	०	०	०	०	
४१	लातूर	...	०	०	०	०	०	
४२	गेवराई	...	०	०	०	०	०	
४३	खुलताबाद	...	०	०	०	०	०	
४४	पाखणी	...	०	०	०	०	०	
४५	उस्मानाबाद	...	०	०	०	०	०	
४६	जितूर	...	०	०	०	०	०	
४७	परभणी	...	०	०	०	०	०	
४८	बडनेरा	...	०	०	०	०	०	
४९	बाळापूर	...	०	०	०	०	०	
५०	वाशिम (अमानी)	...	०	०	०	०	०	
५१	मलकापूर	...	०	०	०	०	०	
५२	नांदेड	...	०	०	०	०	०	
५३	बारड	...	०	०	०	०	०	
५४	धामणगाव	...	०	०	०	०	०	
५५	खुर्सापार	...	०	०	०	०	०	
५६	जाम	...	०	०	०	०	०	
५७	गडेगाव	...	०	०	०	०	०	
५८	करंजी	...	२	५०	३	४०	२	३०
५९	रामटेक	...	०	०	०	०	०	०
६०	चंद्रपूर	...	०	०	०	०	०	०
६१	पाटणसावंगी	...	०	०	०	०	०	०
६२	उमरखेड	...	४	७०	७	१५४	३	७०
६३	डोंगरगाव	...	०	०	०	०	०	०

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत आहेत / Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022)

शाखेतील अधिकाऱ्यांनी केलेल्या पायलटिंग ड्युटीची संख्या  
तक्ता २२

अ.क्र. Sr. No.	विभाग Unit	2020		2021		2022	
		प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered
1	2	3	4	5	6	7	8
१	पोलीस अधीक्षक, म.पो., ठाणे ..	0	0	0	0	0	0
२	पोलीस उपअधीक्षक, म.पो., ठाणे..	0	0	0	0	0	0
३	पोलीस उपअधीक्षक, म.पो., नाशिक	0	0	0	0	0	0
४	पोलीस निरीक्षक, म.पो., ठाणे ..	0	0	0	0	0	0
५	पोलीस निरीक्षक, म.पो., पनवेल ..	0	0	0	0	0	0
६	पोलीस निरीक्षक, म.पो., रत्नागिरी..	0	0	0	0	0	0
७	पोलीस निरीक्षक, म.पो., नाशिक ..	0	0	0	0	0	0
८	पोलीस निरीक्षक, म.पो., धुळे ..	0	0	0	0	0	0
९	चिंचोटी	0	0	0	0	0	0
१०	मनोर	0	0	0	0	0	0
११	चारोटी	0	0	0	0	0	0
१२	शहापूर	0	0	0	0	0	0
१३	माळशेजघाट	0	0	0	0	0	0
१४	बोरघाट	0	0	0	0	0	0
१५	पळस्पे	0	0	0	0	0	0
१६	महाड	0	0	0	0	0	0
१७	कशेडी	0	0	0	0	0	0
१८	चिपळूण	0	0	0	0	0	0
१९	हातखंबा	0	0	0	0	0	0
२०	वाकण	0	0	0	0	0	0
२१	कणकवली	0	0	0	0	0	0
२२	घोटी	0	0	0	0	0	0
२३	पिंपळगाव	0	0	0	0	0	0
२४	मालेगाव	0	0	0	0	0	0
२५	धुळे	0	0	0	0	0	0
२६	शिरपूर	0	0	0	0	0	0
२७	पाळधी	0	0	0	0	0	0
२८	विसरवाडी	0	0	0	0	0	0
२९	चाळीसगाव	0	0	0	0	0	0

## तक्ता २२--चालू

अ.क्र. Sr. No.	विभाग Unit	2020		2021		2022	
		प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered
1	2	3	4	5	6	7	8
३०	सिन्नर	..	0	0	0	0	0
३१	खंडाळा	..	0	0	0	0	0
३२	उजळाईवाडी	..	0	0	0	0	0
३३	पोलीस अधीक्षक, म.पो., पुणे विभाग, पुणे.	..	0	0	0	0	0
३४	पोलीस उपअधीक्षक, म.पो., पुणे विभाग, पुणे.	..	0	0	0	0	0
३५	पोलीस निरीक्षक, म.पो., पुणे	..	0	0	0	0	0
३६	पोलीस निरीक्षक, म.पो., अहमदनगर	..	0	0	0	0	0
३७	पोलीस निरीक्षक, म.पो., सोलापूर..	..	0	0	0	0	0
३८	पोलीस निरीक्षक, म.पो., औरंगाबाद	..	0	0	0	0	0
३९	वडगाव	..	0	0	0	0	0
४०	सारोळा	..	0	0	0	0	0
४१	भुईज	..	0	0	0	0	0
४२	कराड	..	0	0	0	0	0
४३	बारामतीफाटा	..	0	0	0	0	0
४४	इंदापूर	..	0	0	0	0	0
४५	अहमदनगर	..	0	0	0	0	0
४६	आळेफाटा	..	0	0	0	0	0
४७	बाभळेश्वर	..	0	0	0	0	0
४८	मोडनिंब	..	0	0	0	0	0
४९	तीसगाव	..	0	0	0	0	0
५०	डोळासणे	..	0	0	0	0	0
५१	नळदुर्ग	..	0	0	0	0	0
५२	औरंगाबाद	..	0	0	0	0	0
५३	मांजरसुंभा	..	0	0	0	0	0



## तक्ता २२--चालू

अ.क्र. Sr. No.	विभाग Unit	2020		2021		2022		
		प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	
1	2	3	4	5	6	7	8	
५४	जालना	..	0	0	0	0	0	
५५	गेवराई	..	0	0	0	0	0	
५६	खुलताबाद	..	0	0	0	0	0	
५७	उस्मानाबाद	..	0	0	0	0	0	
५८	पाखणी	..	0	0	0	0	0	
५९	पोलीस अधीक्षक, म.पो., नागपूर ..	0	0	0	0	0	0	
६०	पोलीस उपअधीक्षक, म.पो., नागपूर	0	0	0	0	0	0	
६१	पोलीस निरीक्षक, म.पो., अमरावती	0	0	0	0	0	0	
६२	पोलीस निरीक्षक, म.पो., नांदेड ..	0	0	0	0	0	0	
६३	पोलीस निरीक्षक, म.पो., नागपूर ..	0	0	0	0	0	0	
६४	बडनेरा	..	0	0	0	0	0	
६५	बाळापूर	..	0	0	0	0	0	
६६	वाशिम (अमानी)	..	0	0	0	0	0	
६७	मलकापूर	..	0	0	0	0	0	
६८	नांदेड	..	0	0	0	0	0	
६९	बारड	..	0	0	0	0	0	
७०	धामणगाव	..	0	0	0	0	0	
७१	खुर्सापार	..	0	0	0	0	0	
७२	जाम	..	78	730	83	880	69	652
७३	गडेगाव (भंडारा)	..	0	0	0	0	0	0
७४	करंजी	..	0	0	0	0	0	0
७५	रामटेक	..	0	0	0	0	0	0
७६	चंद्रपूर	..	0	0	0	0	0	0
७७	पाटणसावंगी	..	0	0	0	0	0	0

## तक्ता २२--चालू

अ. क्र. Sr. No.	विभाग Unit	2020		2021		2022	
		प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered	प्रसंगांची संख्या No. of occasions	किलोमीटर Kms. covered
1	2	3	4	5	6	7	8
७८	उमरखेड	..	0	0	0	0	0
७९	डोंगरगाव	..	0	0	0	0	0
८०	जितूर	..	0	0	0	0	0
८१	परभणी	..	0	0	0	0	0
८२	लातूर	..	0	0	0	0	0

## २. वाहतूक अभियांत्रिकी पथक Traffic Engineering Unit

महाराष्ट्र राज्यातील राष्ट्रीय महामार्गाच्या तपासणी विभागाकडून केल्या जाणाऱ्या तपासणीच्या कामाचा गोषवारा

## Inspection Report of the National Highway by Inspection Branch of Maharashtra

तक्ता २३

Table XXIII

अ. क्र. Sr. No.	महाराष्ट्रातून जाणारे राष्ट्रीय महामार्ग National Highways in Maharashtra State	वर्ष Year	वर्षातून निरीक्षण केलेले राष्ट्रीय महामार्ग Inspected N. H. during the year	निरीक्षण केलेल्या अपघातांच्या जागेची संख्या No. of Accidents Spot Inspected	कार्यकारी अभियंता यांनी निरीक्षण अहवाल पाठविलेल्या अपघातांच्या जागांची संख्या Inspected Report of the Accidents Spot sent by the Executive Engineer, M.S.
1	2	3	4	5	6
1.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ३, मुंबई-आग्रा रस्ता Mumbai-Agra Road, N. H. No. 3	2020 ...	N. H. No. 3 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 3 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 3 Part	—	—
2.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४, मुंबई-पुणे-बंगलोर रस्ता Mumbai-Pune-Bangalore Road, N. H. No. 4 (48)	2020 ...	N. H. No. 4 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 4 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 4 Part	—	—
3.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ६, सुरत-धुळे-एदलाबाद-नागपूर रस्ता Surat-Dhule-Edlabad-Nagpur Road, N. H. No. 6 (53)	2020 ...	N. H. No. 6 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 6 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 6 Part	—	—
4.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ७, जबलपूर-नागपूर-हिंगणघाट-पांढरकवडा रस्ता Jabalpur-Nagpur-Hinganghat-Pandharkawada Road, N. H. No. 7. (44)	2020 ...	N. H. No. 7 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 7 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 7 Part	—	—
5.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ८, मुंबई-अहमदाबाद रस्ता Mumbai-Ahmedabad Road, N. H. No. 8 (48)	2020 ...	N. H. No. 8 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 8 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 8 Part	—	—
6.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ९, पुणे-सोलापूर-हैद्राबाद रस्ता Pune-Solapur-Hyderabad Road, N. H. No. 9 (65)	2020 ...	N. H. No. 9 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 9 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 9 Part	—	—
7.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. १३, सोलापूर-विजापूर रस्ता Solapur-Vijapur Road, N. H. No. 13 (52)	2020 ...	N. H. No. 13 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 13 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 13 Part	—	—

तक्ता २३--चालू  
Table XXIII--contd.

1	2	3	4	5	6
8.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. १७, मुंबई-कोकण-गोवा रस्ता Mumbai-Konkan-Goa Road, N. H. No. 17 (66)	2020 ...	N. H. No. 17 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 17 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 17 Part	—	—
9.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ५०, पुणे-नाशिक रस्ता Pune-Nashik Road, N. H. No. 50 (60)	2020 ...	N. H. No. 50 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 50 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 50 Part	—	—
10.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४-ब, न्हावा-शेवा पोर्ट कॉम्प्लेक्स Nhava-Sheva Port Complex to join N. H. No. 4-B (348)	2020 ...	N. H. No. 4-B	—	—
		2021 ...	N. H. No. 4-B	—	—
		2022 ...	N. H. No. 4-B	—	—
11.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ६९, नागपूर-भोपाळ रस्ता Nagpur-Bhopal Road, N. H. No. 69 (47)	2020 ...	N. H. No. 69 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 69 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 69 Part	—	—
12.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. २०४, रत्नागिरी-कोल्हापूर रस्ता Ratnagiri-Kolhapur Road, N. H. No. 204 (166)	2020 ...	N. H. No. 204 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 204 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 204 Part	—	—
13.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. २११, सोलापूर-धुळे रस्ता Solapur-Dhule Road, N. H. No. 211 (52)	2020 ...	N. H. No. 211 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 211 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 211 Part	—	—
14.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. २२२, कल्याण-नगर-नांदेड रस्ता Kalyan-Nagar-Nanded Road, N. H. No. 222 (61)	2020 ...	N. H. No. 222 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 222 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 222 Part	—	—
15.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. ४-अ, मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वे Mumbai-Pune Express way, N. H. No. 4-A	2022 ...	N. H. No. 4-A Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 4-A Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 4-A Part	—	—
16.	राष्ट्रीय महामार्ग नं. १६, निजामाबाद-सिरोंचा-जगदालपूर. Nizamabad-Sironcha-Jagdapur, N. H. No. 16	2020 ...	N. H. No. 16 Part	—	—
		2021 ...	N. H. No. 16 Part	—	—
		2022 ...	N. H. No. 16 Part	—	—

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत आहेत / Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022 )

---

---

तक्ता २४  
TABLE XXIV

---

---

## (3) EXPENDITURE OF HOSPITALS

पोलीस रुग्णालये / दवाखाने यांचे

## STATEMENT SHOWING FUNCTIONING

तक्ता २४

अ.क्र. Sr. No.	विभागाचे नाव Name of Department	वर्ष Year	मंजूर खाटांची संख्या No. of sanctioned beds	औषधोपचार केलेल्या रुग्णांची संख्या No. of Patients Medically Treated				
				पुरुष Male	स्त्रिया Female	मुले Childrens	एकूण Total	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	पोलीस रुग्णालय, पुणे (श.) Police Hospital, Pune (C.)	2020	...	22	10628	9752	3254	23635
		2021	...	22	10628	9752	3254	23635
		2022	...	22	10628	9752	3254	23635
2	पोलीस रुग्णालय, नागपूर (श.) Police Hospital, Nagpur (C.)	2020	...	40	14615	9875	892	25382
		2021	...	40	5145	2264	523	7932
		2022	...	40	5145	2264	523	7932
3	म. पो. अँकॅडमी दवाखाना, नाशिक M.P.A. Dispensary, Nashik	2020	...	—	33913	5799	683	40395
		2021	...	06	3152	2015	1158	6325
		2022	...	06	3152	2015	1158	6325
4	पोलीस रुग्णालय, ठाणे शहर Police Hospital, Thane (C.)	2020	...	—	4010	1215	110	5335
		2021	...	—	4952	1874	113	6969
		2022	...	—	4442	1643	110	6195
5	पोलीस रुग्णालय, रायगड Police Hospital, Raigad	2020	...	—	1376	824	464	2664
		2021	...	—	626	593	35	1254
		2022	...	—	865	447	12	1324
6	पोलीस रुग्णालय, रत्नागिरी Police Hospital, Ratnagiri	2020	...	02	298	136	11	445
		2021	...	02	137	44	07	188
		2022	...	02	942	381	13	1336
7	पोलीस रुग्णालय, सिंधुदुर्ग Police Hospital, Sindhudurg	2020	...	—	165	72	—	—
		2021	...	—	105	55	01	161
		2022	...	—	15	05	—	20
8	पोलीस रुग्णालय, नाशिक (श.) Police Hospital, Nashik (C.)	2020	...	06	2901	2331	911	643
		2021	...	06	3152	2015	1158	6325
		2022	...	06	3820	2874	1341	8035
9	पोलीस रुग्णालय, धुळे Police Hospital, Dhule	2020	...	—	1756	819	98	2673
		2021	...	—	1642	802	416	2860
		2022	...	—	1721	972	265	2958

(जिल्हा रुग्णालये)

(DISTRICT HOSPITALS)

कार्य दर्शविणारा तक्ता

OF POLICE HOSPITALS / CLINICS

TABLE XXIV

पोलीस रुग्णालये / सरकारी रुग्णालये यांजकडे पाठविलेल्या रुग्णांची संख्या No. of Patients Sent to Police Hospitals / Government Hospitals				औषधांसाठी केलेला खर्च Expenditure on Medicines	औषधांव्यतिरिक्त केलेला खर्च Expenditure except on Medicines	एकूण खर्च Total Expenditure
पुरुष Male	स्त्रिया Female	मुले Childrens	एकूण Total			
9	10	11	12	13	14	15
04	05	03	12	855655	274913	1130568
292	124	-	416	1933897	1500812	3434709
292	124	-	416	1933897	1500812	3434709
08	05	-	13	57500	-	57500
17	08	-	25	105000	-	105000
07	08	-	15	75000	-	75000
1207	647	18	1872	577610	-	577610
555	496	10	1062	502655	-	502655
50	43	03	96	900000	150000	1050000
-	-	-	-	99216	2824	102040
-	-	-	-	97045	20585	103609
-	-	-	-	141941	56235	198825
154	95	161	410	1900000	270000	2170000
85	35	06	126	-	-	-
91	26	-	117	-	-	-
03	02	-	05	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
56	01	-	57	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
70	62	02	134	700000	100000	800000
50	43	03	96	900000	150000	1050000
121	86	10	217	8035	-	371144
195	91	24	310	4228	-	4228
181	209	46	436	17717	-	17717
180	187	56	423	39286	-	39286

1	2	3	4	5	6	7	8	
10	पोलीस रुग्णालय, जळगाव Police Hospital, Jalgaon	2020	...	–	1248	802	227	2277
		2021	...	–	2047	1307	363	3717
		2022	...	–	1517	979	274	2770
11	पोलीस रुग्णालय, अहमदनगर Police Hospital, Ahmednagar	2020	...	–	2253	805	248	3306
		2021	...	–	1447	576	224	2447
		2022	...	–	1055	701	101	1857
12	चव्हाणनगर पो. दवाखाना, पुणे ग्रामीण विभाग. Chavannagar Police Dispensary, Pune Rural.	2020	...	–	1586	1167	284	3037
		2021	...	–	1586	1167	284	3037
		2022	...	–	1586	1167	284	3037
13	पोलीस रुग्णालय, सातारा Police Hospital, Satara	2020	...	–	4343	2508	447	7298
		2021	...	–	1192	1126	214	2532
		2022	...	–	1293	1170	275	2738
14	पोलीस रुग्णालय, सांगली Police Hospital, Sangli	2020	...	–	12658	5584	687	18929
		2021	...	–	12044	4983	675	17702
		2022	...	–	8696	3885	680	13261
15	पोलीस रुग्णालय, सोलापूर Police Hospital, Solapur	2020	...	12	6616	2828	631	10075
		2021	...	12	4539	2417	525	7541
		2022	...	12	3666	1887	468	6039
16	पोलीस रुग्णालय, मीरा-भाईंदर, वसई विरार, Police Hospital, Mira-Bhaindar, Vasai-Virar.	2020	...	–	–	–	–	–
		2021	...	–	–	–	–	–
		2022	...	–	–	–	–	–
17	शा.रे.पो.द., (घाटकोपर), मुंबई G.R.P. D., (Ghatkopar), Mumbai.	2020	...	–	6927	2119	1624	10725
		2021	...	–	3471	3197	1976	8644
		2022	...	–	3471	3197	1976	8644
18	शा.रे.पो.द., खडकी, पुणे G.R.P.D., Khadki, Pune	2020	...	–	2547	870	88	3505
		2021	...	–	2547	870	88	3505
		2022	...	–	2547	870	88	3505
19	रे.पो.मु.द., अजनी, नागपूर R.P.HQ.D., Ajni, Nagpur	2020	...	–	2093	1326	281	3700
		2021	...	–	2327	937	220	3485
		2022	...	–	1011	679	157	1837
20	पोलीस रुग्णालय, यवतमाळ Police Hospital, Yavatmal	2020	...	10	2273	977	63	3313
		2021	...	10	2778	1088	64	3930
		2022	...	10	2168	883	55	3106
21	पोलीस रुग्णालय, चंद्रपूर Police Hospital, Chandrapur	2020	...	–	2268	1071	152	3491
		2021	...	–	1846	968	137	2951
		2022	...	–	1836	819	115	2770



**TABLE XXIV—** *Contd.*

9	10	11	12	13	14	15
120	82	78	280	—	—	—
197	124	36	357	87173	—	87173
147	89	31	267	245586	—	245586
108	47	15	170	58603	2016	60619
100	41	12	153	217535	3476	221011.75
39	20	07	66	—	—	—
81	—	—	81	341888	703965	1045853
81	—	—	81	341888	703965	1045853
81	—	—	81	341888	703965	1045853
19	17	—	36	74587	9532	84119
46	38	21	105	128965	11811	140776
21	16	03	40	161849	5280	167129
82	72	42	196	104921	—	104921
87	75	52	214	126942	7475	134417
70	63	33	166	170148	—	170148
48	07	03	58	178311	31599	209910
37	08	—	45	171980	809553	981533
59	21	—	80	20881	3300	24181
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
49	09	—	58	552338	—	552338
53	22	—	75	1002732	—	1002732
53	22	—	75	1002732	—	1002732
57	12	—	69	—	—	—
57	12	—	69	—	—	—
57	12	—	69	—	—	—
182	121	06	309	169349	—	169349
78	24	04	106	142064	—	142064
18	14	—	42	48835	4010	52845
09	10	02	21	60816	41584	102400
23	11	03	37	34022	12248	46270
20	09	04	33	—	—	—
17	05	02	24	492482	—	492482
17	11	07	34	92303	—	92303
13	11	—	24	43936	9222	53158

1	2	3	4	5	6	7	8	
22	पोलीस रुग्णालय, गडचिरोली Police Hospital, Gadchiroli	2020	...	20	5709	2833	1958	10500
		2021	...	20	6693	3710	3232	13635
		2022	...	20	6650	2841	3218	12709
23	पोलीस रुग्णालय, भंडारा Police Hospital, Bhandara	2020	...	06	2435	1244	291	3087
		2021	...	06	2364	1345	269	3978
		2022	...	06	3337	1627	386	5350
24	पोलीस रुग्णालय, गोंदिया Police Hospital, Gondia	2020	...	—	—	—	—	—
		2021	...	—	—	—	—	—
		2022	...	—	—	—	—	—
25	पो. द., नागपूर (ग्रामीण) P. D., Nagpur (Rural)	2020	...	—	1302	717	112	2131
		2021	...	—	2122	1040	264	3426
		2022	...	—	744	588	262	1594
26	पोलीस रुग्णालय, अमरावती (श.) Police Hospital, Amravati (C.)	2020	...	—	4002	2260	307	6569
		2021	...	—	5040	3992	490	9522
		2022	...	—	4305	2793	460	7558
27	पोलीस रुग्णालय, अमरावती (ग्रा.) Police Hospital, Amravati (R.)	2020	...	—	—	—	—	—
		2021	...	—	—	—	—	—
		2022	...	—	—	—	—	—
28	पोलीस रुग्णालय, हिंगोली Police Hospital, Hingoli	2020	...	—	166	76	17	259
		2021	...	—	119	37	06	162
		2022	...	—	119	37	06	162
29	पोलीस रुग्णालय, अकोला Police Hospital, Akola	2020	...	—	1721	342	53	2117
		2021	...	—	1143	117	—	1260
		2022	...	—	1143	117	—	1260
30	पोलीस रुग्णालय, बुलढाणा Police Hospital, Buldhana	2020	...	—	853	369	32	1254
		2021	...	—	1066	502	119	1687
		2022	...	—	1497	734	67	2298
31	पोलीस रुग्णालय, वर्धा Police Hospital, Wardha	2020	...	—	1556	1104	422	2582
		2021	...	—	1036	1275	749	3060
		2022	...	—	985	946	341	2272
32	पोलीस रुग्णालय, औरंगाबाद (श.) Police Hospital, Aurangabad (C.)	2020	...	—	1884	1419	800	3603
		2021	...	—	4608	8064	6336	19008
		2022	...	—	5100	8750	6534	20384
33	पोलीस रुग्णालय, जालना Police Hospital, Jalna	2020	...	—	2012	147	—	2159
		2021	...	—	1626	90	01	1717
		2022	...	—	1972	28	13	2013

TABLE XXIV—Contd.

9	10	11	12	13	14	15
82	13	05	100	4689814	499594	5189408
72	18	01	91	4501846	—	4501846
48	12	01	61	2357542	—	2357542
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
45	21	23	89	77792	1500	79292
51	32	24	107	189595	1000	190595
49	27	19	95	21426	1000	22426
14	05	02	21	115000	—	115000
25	15	02	42	175000	—	175000
15	12	03	30	120000	—	120000
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	48000	—	48000
—	—	—	—	48000	—	48000
171	32	21	224	—	—	—
81	24	—	105	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
63	31	04	98	100000	—	100000
40	15	09	64	100000	—	100000
30	19	03	52	142263	—	142263
07	12	08	27	निरंक	—	निरंक
20	24	17	61	निरंक	—	निरंक
20	14	12	46	—	—	—
750	550	25	1325	800000	300000	1100000
600	900	900	2400	800000	300000	1100000
900	1010	700	2610	8500000	3500000	1200000
86	—	—	86	61722	—	61722
272	02	—	274	458407	—	458407
215	01	—	216	32443	—	32443

1	2	3	4	5	6	7	8	
34	पोलीस रुग्णालय, बीड Police Hospital, Beed	2020	...	06	1721	1099	304	3124
		2021	...	06	3990	3580	336	7906
		2022	...	06	4681	2908	308	7897
35	पोलीस रुग्णालय, नांदेड Police Hospital, Nanded	2020	...	01	1764	1021	371	3156
		2021	...	01	453	776	323	1552
		2022	...	01	429	1060	549	2038
36	पोलीस रुग्णालय, परभणी Police Hospital, Parbhani	2020	...	06	5142	1696	344	7182
		2021	...	06	1143	585	277	2005
		2022	...	06	-	-	-	-
37	पोलीस दवाखाना, उस्मानाबाद Police Dispensary, Osmanabad	2020	...	-	905	821	432	2158
		2021	...	-	948	517	386	1401
		2022	...	-	-	-	-	-
38	पोलीस दवाखाना, लातूर Police Dispensary, Latur	2020	...	02	3527	1816	343	5686
		2021	...	02	3527	1816	343	5686
		2022	...	02	-	-	-	-
39	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १, पुणे P.H., SRPF., Gr. I, Pune	2020	...	10	4238	1631	895	6764
		2021	...	10	3924	467	645	5046
		2022	...	10	3454	1663	1053	6170
40	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट २, पुणे P.H., SRPF., Gr. II, Pune	2020	...	09	5528	929	426	6883
		2021	...	09	4694	1191	451	6336
		2022	...	09	3400	1411	763	5574
41	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ३, जालना P.H., SRPF., Gr. III, Jalna	2020	...	06	6176	482	238	6896
		2021	...	06	2919	324	227	3470
		2022	...	06	2987	427	3572	3572
42	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ४, नागपूर P.H., SRPF., Gr. IV, Nagpur	2020	...	10	14937	2519	772	18228
		2021	...	10	7421	1236	488	9145
		2022	...	10	3189	209	173	3571
43	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ५, दौंड P.H., SRPF., Gr. V, Daund	2020	...	20	5396	3896	3834	13126
		2021	...	20	4818	2092	2236	9146
		2022	...	20	6756	3319	4296	14371
44	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ६, धुळे P.H., SRPF., Gr. VI, Dhule	2020	...	08	4986	988	1204	7178
		2021	...	08	3892	1052	1131	6075
		2022	...	08	3939	809	891	5639
45	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ७, दौंड P.H., SRPF., Gr. VII, Daund	2020	...	20	2667	1142	708	4517
		2021	...	10	279	34	110	323
		2022	...	10	2379	298	164	2841

TABLE XXIV—Contd.

9	10	11	12	13	14	15
35	25	11	71	13631	—	13631
20	35	10	65	—	—	—
32	29	11	72	26853	—	26853
—	—	—	—	16231	1110	17341
—	—	—	—	16231	1110	17341
—	—	—	—	—	—	—
96	27	01	124	25991	40000	65991
13	14	04	31	14939	—	14939
—	—	—	—	—	—	—
87	58	07	152	142495	—	142495
22	35	05	62	10014	29000	39014
—	—	—	—	—	—	—
89	05	01	95	82317	—	82317
89	05	01	95	82317	—	82317
—	—	—	—	—	—	—
56	02	01	59	724014	—	724014
41	—	—	41	700000	—	700000
73	08	01	82	700000	—	700000
33	08	—	42	139869	—	139869
12	03	01	16	194826	4995	199821
55	62	01	117	14456	—	14456
124	04	06	134	200354	3500	208354
45	05	06	56	275650	—	275650
66	11	08	85	65000	—	65000
225	15	09	249	28167	—	28167
132	27	13	172	21545	2110	23695
120	16	08	144	202678	—	202678
63	13	06	82	593786	26527	620313
68	17	12	97	606713	35264	641977
52	39	23	114	286383	56221	342604
39	11	08	58	138035	—	138035
37	10	08	55	175143	7700	182843
04	02	02	08	13543	—	13543
—	—	—	—	134974	—	134974
—	—	—	—	130202	—	130202
—	—	—	—	154142	—	154142

1	2	3	4	5	6	7	8	
46	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ८, मुंबई P.H., SRPF., Gr. VIII, Mumbai.	2020	...	20	3451	559	630	4640
		2021	...	20	2543	798	852	4193
		2022	...	20	2123	536	632	3291
47	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ९, अमरावती P.H., SRPF., Gr. IX, Amravati	2020	...	–	4234	2882	1567	8663
		2021	...	–	3136	1794	1585	6515
		2022	...	–	3711	2378	1748	7637
48	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १०, सोलापूर P.H., SRPF., Gr. X, Solapur	2020	...	20	4984	1899	1223	8026
		2021	...	20	3892	1795	1081	6768
		2022	...	20	5067	1710	1730	8507
49	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट ११, नवी मुंबई P.H., SRPF., Gr.XI, Navi Mumbai	2020	...	10	2148	145	55	2348
		2021	...	10	1337	117	78	1863
		2022	...	10	1693	104	66	1863
50	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १२, हिंगोली P.H., SRPF., Gr. XII, Hingoli	2020	...	06	5825	1499	1336	8660
		2021	...	06	4852	3119	1691	9662
		2022	...	06	3178	1369	1424	1424
51	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १३, नागपूर P.H., SRPF., Gr. XIII, Nagpur	2020	...	–	–	–	–	–
		2021	...	–	–	–	–	–
		2022	...	–	–	–	–	–
52	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १४, औरंगाबाद P.H., SRPF., Gr. XIV, Aurangabad.	2020	...	–	7302	1017	1398	9717
		2021	...	–	3777	1190	2524	7491
		2022	...	–	1528	1221	4561	7310
53	पो.रु., रा.रा.पो.बल, गट १५, भराब-२ बिरसी कॅंप, गोंदिया. P.H., SRPF., Gr. XV, IRB-II, Birsi Camp, Gondiya.	2020	...	1007	3772	239	30	4041
		2021	...	1007	930	178	88	1196
		2022	...	1007	876	213	88	1127
54	पो.रु., रा.रा.पो.बल, नानवीज, दौंड P.H., S.R.P.F., Nanveej, Daund	2020	...	04	3182	546	64	3752
		2021	...	04	2689	900	36	3625
		2022	...	04	2974	387	47	3408
55	पो.द., प्रा.पो.म.शाळा, खंडाळा P.D., R.P.T.S., Khandala	2020	...	16	1211	2171	96	3478
		2021	...	16	717	2269	46	3027
		2022	...	16	2751	747	54	3552
56	पो.द., प्रा.पो.म.शाळा, अकोला P.D., R.P.T.S., Akola	2020	...	–	250	101	12	363
		2021	...	–	347	94	08	449
		2022	...	–	3767	138	14	3919
57	पो.द., नानवीज, दौंड P. D., Nanveej, Daund	2020	...	–	1728	449	34	2211
		2021	...	–	2124	321	18	2463
		2022	...	–	2642	335	42	3019

TABLE XXIV—*Contd.*

9	10	11	12	13	14	15
30	—	—	30	721526	176420	897946
42	06	—	48	32824	—	32824
51	06	01	58	145287	—	145287
26	127	—	153	69680	—	69680
92	157	—	249	234555	—	234555
60	126	—	186	719583	—	719583
52	36	—	88	233855	7143	240998
55	11	03	69	92000	614047	706047
—	—	—	—	98775	—	98775
78	—	—	78	10045	—	10045
63	—	—	63	127830	—	127830
47	—	—	47	20921	—	20921
53	04	02	59	302000	—	302000
18	01	—	19	688730	—	688730
09	01	—	10	165996	—	165996
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
129	10	—	139	215762	—	215762
05	—	—	05	309834	—	309834
121	07	—	128	113261	—	113261
154	07	05	160	94330	6000	100330
15	03	06	24	38933	—	38933
08	03	04	15	4716	—	4716
163	21	01	186	100954	—	100954
128	52	04	184	35158	—	35158
105	11	01	117	24992	—	246992
61	119	02	182	68244	—	68244
29	250	—	279	42267	—	42267
123	49	—	172	84918	—	84918
10	—	—	10	18096	23111	41207
11	01	—	12	52627	7600	60227
43	—	—	43	68978	5550	74528
—	—	—	—	23047	—	23047
189	—	—	189	107049	—	107049
101	—	—	101	76759	—	76759

1	2	3	4	5	6	7	8	
58	प्रा.भ.पो.प्र.वि. शाळा, सोलापूर R.P.T.S., Solapur	2020	...	–	1648	70	09	1727
		2021	...	–	309	59	02	370
		2022	...	–	3398	111	16	3525
59	पो.प्र.वि. रुग्णालय, बाभळगाव, लातूर P.T.S.H., Babhalgaon, Latur	2020	...	–	890	95	18	1003
		2021	...	–	2496	398	21	2915
		2022	...	–	2710	65	16	2791
60	पोलीस रुग्णालय, तुरची, सांगली P.H., Turchi, Sangli	2020	...	10	554	146	44	774
		2021	...	10	2603	273	111	2987
		2022	...	10	728	3909	138	4775
61	पो.प्र.वि. रुग्णालय, जालना P.D., P.T.S.H., Jalna	2020	...	–	2012	147	–	2159
		2021	...	–	1626	90	01	1717
		2022	...	–	1626	90	01	1717
62	पो.प्र.वि. रुग्णालय, नागपूर P.D., P.T.S.H., Nagpur	2020	...	–	286	225	24	535
		2021	...	–	340	115	03	458
		2022	...	–	1981	410	43	2434
63	प्राचार्य, अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर. Principal, Unconventional Operation Training Center, Nagpur.	2020	...	10	1677	454	153	2284
		2021	...	10	1426	574	121	2121
		2022	...	10	961	508	169	1638



TABLE XXIV—*Contd.*

9	10	11	12	13	14	15
49	—	—	49	12894	—	12894
—	—	—	—	10828	—	10828
163	—	—	163	53182	—	53182
120	—	—	120	—	—	—
349	—	—	349	—	—	—
418	—	—	418	195088	—	195088
15	10	05	30	—	—	—
388	—	01	389	—	—	—
38	706	02	746	—	—	—
86	—	—	86	61722	103213	164935
272	02	—	274	458407	276563	734970
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	64705	—	64705
14	06	—	20	45210	—	45210
44	—	—	44	—	—	—
28	04	—	32	328592	—	328592
22	09	—	31	258303	—	258303
08	07	—	15	40234	—	40234

अ. क्र. Sr. No.	पोलीस शाखेचे नाव Name of the Police Department	वर्ष Year	वर्षाचे आरंभी शिल्लक असलेले अर्ज Pending applica- tions being of the year	चालू वर्षी मिळालेल्या अर्जांची संख्या No. of applica- tions received begining of the year	एकूण Total	नवीन अनुज्ञप्ती दिल्याची संख्या No. of new licences issued				
						टांगा Tumtum	बैलगाडी Bullock Cart	हातगाडी Hand Car	सायकल रिक्षा Cycle Rickshaw	इतर Others
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	पोलीस आयुक्त, पुणे C. P., Pune	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
2	पोलीस अधीक्षक, रायगड S. P., Raigad	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
3	पोलीस आयुक्त, नाशिक C. P., Nashik	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
4	पोलीस अधीक्षक, नाशिक S. P., Nashik	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
5	पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर S. P., Ahmednagar	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
6	पोलीस आयुक्त, ठाणे C. P., Thane	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
7	पोलीस अधीक्षक, ठाणे S. P., Thane	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
8	पोलीस अधीक्षक, जळगाव S. P., Jalgaon	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
9	पोलीस अधीक्षक, धुळे S. P., Dhule	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
10	पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी S. P., Ratnagiri	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—
11	पोलीस अधीक्षक, सिंधुदुर्ग S. P., Sindhudurg	...	2020	—	—	—	—	—	—	—
		...	2021	—	—	—	—	—	—	—
		...	2022	—	—	—	—	—	—	—



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर S. P., Kolhapur	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
13	पोलीस अधीक्षक, सातारा S. P., Satara	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
14	पोलीस अधीक्षक, सांगली S. P., Sangli	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
15	पोलीस अधीक्षक, सोलापूर S. P., Solapur	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
16	पोलीस अधीक्षक, औरंगाबाद S. P., Aurangabad	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
17	पोलीस अधीक्षक, जालना S. P., Jalna	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
18	पोलीस अधीक्षक, बीड S. P., Beed	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
19	पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद S. P., Osmanabad	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
20	पोलीस अधीक्षक, परभणी S. P., Parbhani	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
21	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा S. P., Buldhana	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
22	पोलीस अधीक्षक, नांदेड S. P., Nanded	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
23	पोलीस अधीक्षक, नागपूर (ग्रा.) S. P., Nagpur (R.)	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
24	पोलीस अधीक्षक, वर्धा S. P., Wardha	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2022	-	-	-	-	-	-	-	
25	पोलीस अधीक्षक, गोंदिया S. P., Gondiya	...	2020	-	-	-	-	-	-	-	
		...	2021	-	37	37	-	-	-	13	-
		...	2022	-	42	42	-	-	-	17	-



जिल्हा पातळीवरील निरीक्षणाधिकारी पोलीस अधीक्षक यांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील जिल्हानिहाय सर्व पोलीस ठाणे व दूरक्षेत्रांपैकी किती निरीक्षणे केली याची माहिती दर्शविणारा तक्ता

तक्ता २८ TABLE XXVIII

अ.क्र.	निरीक्षण अधिकारी	वर्ष	प्रमाणकाप्रमाणे पूर्ण करावयाच्या निरीक्षणांची संख्या		पूर्ण केलेल्या निरीक्षणांची संख्या		
			पोलीस ठाणी	दूरक्षेत्रे	पोलीस ठाणी	दूरक्षेत्रे	
1	2	3	4	5	6	7	
1	पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण S. P., Pune Rural	...	2020	09	08	08	07
			2021	08	10	07	10
			2022	09	11	09	11
2	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर S. P., Kolhapur	...	2020	10	07	10	07
			2021	12	02	12	02
			2022	12	10	02	-
3	पोलीस अधीक्षक, सातारा S. P., Satara	...	2020	15	10	13	14
			2021	15	10	15	17
			2022	14	08	03	-
4	पोलीस अधीक्षक, सांगली S. P., Sangli	...	2020	26	26	07	12
			2021	26	26	26	26
			2022	26	26	14	14
5	पोलीस अधीक्षक, सोलापूर ग्रामीण S. P., Solapur Rural	...	2020	25	30	25	30
			2021	25	30	25	30
			2022	25	30	06	10
6	पोलीस अधीक्षक, नाशिक ग्रामीण S. P., Nashik Rural	...	2020	04	03	01	-
			2021	04	03	01	-
			2022	-	-	-	-
7	पोलीस अधीक्षक, धुळे S. P., Dhule	...	2020	17	09	-	-
			2021	17	09	-	-
			2022	17	09	-	-
8	पोलीस अधीक्षक, जळगाव S. P., Jalgaon	...	2020	13	12	08	06
			2021	14	15	10	14
			2022	-	-	-	-
9	पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर S. P., Ahmadnagar	...	2020	31	36	31	36
			2021	31	36	31	36
			2022	33	35	11	12
10	पोलीस अधीक्षक, नंदुरबार S. P., Nandurbar	...	2020	12	23	-	-
			2021	12	23	-	-
			2022	-	-	-	-
11	पोलीस अधीक्षक, ठाणे ग्रामीण S. P., Thane Rural	...	2020	08	06	08	02
			2021	05	03	04	03
			2022	-	-	-	-
12	पोलीस अधीक्षक, रायगड S. P., Raigad	...	2020	14	08	14	08
			2021	14	08	06	02
			2022	-	-	-	-

(Upto 30-9-2022)

## तक्ता २८—चालू

1	2	3	4	5	6	7	
13	पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी S. P., Ratnagiri	...	2020	18	26	18	26
			2021	18	26	18	26
			2022	18	30	11	18
14	पोलीस अधीक्षक, सिंधुदुर्ग S. P., Sindhudurg	...	2020	13	23	13	23
			2021	13	23	13	23
			2022	13	23	05	06
15	पोलीस अधीक्षक, नागपूर ग्रामीण S. P., Nagpur Rural	...	2020	11	09	11	09
			2021	11	09	11	09
			2022	11	06	01	01
16	पोलीस अधीक्षक, वर्धा S. P., Wardha	...	2020	19	04	19	04
			2021	19	04	03	04
			2022	19	04	10	03
17	पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर S. P., Chandrapur	...	2020	21	08	06	04
			2021	41	17	10	05
			2022	-	-	-	-
18	पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली S. P., Gadchiroli	...	2020	07	05	01	-
			2021	07	05	04	02
			2022	06	05	02	-
19	पोलीस अधीक्षक, भंडारा S. P., Bhandara	...	2020	17	06	17	06
			2021	17	06	17	06
			2022	17	06	02	-
20	पोलीस अधीक्षक, अमरावती S. P., Amravati	...	2020	31	28	11	09
			2021	31	31	11	11
			2022	31	31	11	11
21	पोलीस अधीक्षक, अकोला S. P., Akola	...	2020	23	14	02	-
			2021	23	14	09	05
			2022	-	-	-	-
22	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा S. P., Buldhana	...	2020	09	03	09	-
			2021	09	03	09	-
			2022	10	05	10	05
23	पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ S. P., Yavatmal	...	2020	16	12	16	12
			2021	16	12	16	12
			2022	15	08	05	03
24	पोलीस अधीक्षक, औरंगाबाद ग्रामीण S. P., Aurangabad Rural		2020	11	04	07	02
			2021	13	04	13	04
			2022	13	05	08	04
25	पोलीस अधीक्षक, बीड S. P., Beed	...	2020	10	04	10	04
			2021	08	05	08	05
			2022	10	03	05	02
26	पोलीस अधीक्षक, नांदेड S. P., Nanded	...	2020	12	07	10	06
			2021	12	08	12	08
			2022	12	07	03	03

(Upto 30-9-2022)

## तक्ता २८—चालू

1	2	3	4	5	6	7	
27	पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद S. P., Osmanabad	...	2020	09	07	09	07
			2021	10	07	03	07
			2022	09	07	-	-
28	पोलीस अधीक्षक, लातूर S. P., Latur	...	2020	23	24	-	-
			2021	23	24	-	-
			2022	-	-	-	-
29	पोलीस अधीक्षक, परभणी S. P., Parbhani	...	2020	08	05	-	-
			2021	05	02	05	02
			2022	-	-	-	-
30	पोलीस अधीक्षक, जालना S. P., Jalna	...	2020	18	09	08	04
			2021	18	09	08	04
			2022	-	-	-	-
31	पोलीस अधीक्षक, गोंदिया S. P., Gondia	...	2020	16	05	16	05
			2021	16	05	16	05
			2022	16	05	10	05
32	पोलीस अधीक्षक, वाशिम S. P., Washim	...	2020	13	11	13	11
			2021	13	11	02	11
			2022	13	11	01	01
33	पोलीस अधीक्षक, हिंगोली S. P., Hingoli	...	2020	07	04	-	-
			2021	07	05	03	03
			2022	-	-	-	-
34	पोलीस अधीक्षक, लोहमार्ग, पुणे S. P., Railways, Pune	...	2020	06	13	02	01
			2021	06	13	06	13
			2022	06	13	-	-
35	पोलीस अधीक्षक, लोहमार्ग, नागपूर S. P., Railways, Nagpur		2020	06	05	06	05
			2021	06	06	06	06
			2022	06	06	-	-
36	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटर परिवहन, पुणे SPL., D. I. G. P., M. T., Pune		2020	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-
37	पोलीस अधीक्षक, बिनतारी संदेश, पुणे S. P., (W.), Pune		2020	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-
38	पोलीस अधीक्षक, बिनतारी संदेश, नागपूर S. P., (W.), Nagpur		2020	-	-	-	-
			2021	-	-	-	-
			2022	-	-	-	-
39	पोलीस अधीक्षक, पालघर S. P., Palghar		2020	16	15	03	01
			2021	16	15	03	01
			2022	-	-	-	-
40	पोलीस अधीक्षक, लोहमार्ग, औरंगाबाद S. P., Railways, Aurangabad		2020	10	18	09	16
			2021	10	18	10	18
			2022	10	18	-	-

(Upto 30-9-2022)



**कार्यक्रम ९****ग्राम पोलीस****ग्राम पोलीस (पोलीस पाटील व मेवास पोलीस)****प्रस्तावनात्मक टिप्पणी**

ग्राम पोलीस अधिनियमान्वये ग्राम पोलीस पाटील नियुक्त केले जातात. पोलीस पाटलांवर प्रशासकीय नियंत्रण महसूल खात्याचे असल्यामुळे, त्यांच्या नेमणुका त्याच खात्यामार्फत केल्या जातात. पोलीस विभागाकडे फक्त अर्थसंकल्पीय नियंत्रण आहे.

मुख्यत्वेकरून पोलीस पाटलांची खालील प्रमुख कर्तव्ये आहेत :-

- (१) खेड्यात गस्त घालणे.
- (२) खेड्यातील कोणत्याही गुन्द्यांची खबर नजीकच्या पोलीस ठाण्यामध्ये देणे.
- (३) कोणत्याही परकीयाने खेड्यात प्रवेश केल्यास त्याचा तपास व त्याबाबतचे प्रतिवेदन देणे.
- (४) पोलिसांना त्यांच्या सर्व पोलीस कार्यात साहाय्य करणे.

राज्यांमध्ये एकूण ३८,५३० पोलीस पाटील आहेत. पोलीस पाटलांना खेड्यांची लोकसंख्या कितीही असली तरी मानधनाच्या स्वरूपात प्रत्येकी वार्षिक रुपये ७८,००० रक्कम अदा केली जाते (दरमहा रुपये ६५०० प्रमाणे मानधन देण्यात येते).

नाशिक आणि धुळे जिल्ह्यांच्या सीमेवर काही डोंगराळ प्रदेश आहे. या डोंगराळ रस्त्यांमध्ये होणाऱ्या लुटमारीस प्रतिबंध म्हणून या रस्त्यांवर जेथून बैलगाड्या आणि पादचारी जातात तेथे मेवास पोलीस गस्त घालीत असतात. नाशिक जिल्हा पोलीस दलात सध्या ३३ मेवास पोलीस आहेत. इतर कोणत्याही जिल्ह्यात मेवास पोलीस नाहीत.

(२) वित्तीय आवश्यकता

## (II) Financial Requirements

तक्ता

TABLE

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>		
११०--ग्राम पोलीस--		
पोलीस पाटील-- मेवास पोलीस	1924991	1962513
एकूण (अ) ...	1924991	1962513
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण--</b>		
पोलीस पाटील व मेवास पोलीस-- (२०५५०२२९) (अनिवार्य)		
01 वेतन ...	5903	10112
11 देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	1353	1906
13 कार्यालयीन खर्च ...	5	495
50 इतर खर्च ...	1917730	1950000
एकूण (ब) स्थूल ...	1924991	1962513
एकूण (ब) निव्वळ ...	1924991	1962513

१  
I

(रुपये हजारान्त / Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024	Particulars
6	7	1
		<i>A. Activity Classification-</i>
		110-Village Police-
2037380	1963644	Police Patils and Mewas Police
2037380	1963644	Total-A
		<i>B. Objective Classifications-</i>
		Police Patils and Mewas Police (20550221) (Committed)
9100	11123	01 Salaries
1334	2001	11 Travel Expenses
446	520	13 Office Expenses
2026500	1950000	50 Other Charges
2037380	1963644	Total-B, Gross
2037380	1963644	Total -B, Net

## (४) कर्मचारीविषयक सारांश

तक्ता २

2055 पोलीस -- ११० ग्राम पोलीस

TABLE II

पदनाम 1	वेतनमान Pay Scale	पद संख्या No. of Posts		Designation 1
	2	2022-2023 3	2022-2023 4	
अराजपत्रित वर्ग तीन-	Rs.			<i>Non-Gazetted Class III-</i>
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक ..	5200-20200 + 1900	.. 15	15	Junior Grade Clerk
पोलीस पाटील ..	9,600 per annum	.. 38,530	38,530	Police Patils
मेवास पोलीस पाटील ..	12 Fixed Pay per month ..	33	33	Mewas Police Patil
	एकूण ..	38,578	38,578	Total

**कार्यक्रम १०****रेल्वे पोलीस****प्रस्तावनात्मक टिप्पणी**

महाराष्ट्र राज्यात एकूण चार लोहमार्ग जिल्हे आहेत व त्यांची मुख्य कार्यालये अनुक्रमे मुंबई, पुणे, नागपूर व औरंगाबाद येथे आहेत. त्यापैकी मुंबई रेल्वे जिल्ह्याचा कार्यभार पोलीस आयुक्त व पुणे, नागपूर, औरंगाबाद जिल्ह्यांचा कार्यभार पोलीस अधीक्षक यांच्या अधिपत्याखाली आहे आणि त्या रेल्वे विभागामध्ये कायदा आणि सुव्यवस्था प्रस्थापित करण्याची जबाबदारी त्यांची आहे. रेल्वे पोलीसांचे प्रमुख कार्य खालीलप्रमाणे आहे :--

- (१) रेल्वेमध्ये घडणाऱ्या गुन्ह्यांस प्रतिबंध करणे व झालेल्या गुन्ह्यांचा तपास करणे.
- (२) विशेष मान्यवर व्यक्तींना संरक्षण देणे व विशेष प्रसंगी रेल्वे अधिकाऱ्यांना सुरक्षा पथक पुरविणे.
- (३) रेल्वे प्लॅटफॉर्म वगैरे ठिकाणी कायदा आणि सुव्यवस्था प्रस्थापित करणे.
- (४) रेल्वे परिक्षेत्रात जत्रा किंवा अशाच इतर प्रसंगी पोलीस बंदोबस्त ठेवणे.

(२) वित्तीय आवश्यकता  
(II) Financial Requirements

तक्ता  
TABLE

तपशील 1	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022 2	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023 3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>		
१११-रेल्वे पोलीस-- (२०५५०४४४) (अनिवार्य) (००) (०३) रेल्वे पोलीस	...	5285593
एकूण	3997981	5285593
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण--</b>		
<b>१११ (००) (०३) रेल्वे पोलीस--</b> (२०५५०४४४)		
01 वेतन	3924168	5206152
02 मजुरी	497	1465
03 अतिकालिक भत्ता	-	01
04 निवृत्तिवेतनविषयक खर्च	-	-
05 बक्षिसे	1420	2100
06 दूरध्वनी, वीज आणि पाणीशुल्क	14861	16700
10 कंत्राटी सेवा	691	864
11 देशांतर्गत प्रवास खर्च	8305	15000
12 विदेश प्रवास खर्च	-	01
13 कार्यालयीन खर्च	39202	30000
14 भाडे, पट्टी व कर	1232	1350
16 प्रकाशने	-	01
17 संगणकावरील खर्च	1898	3098
18 सुटीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई	2468	3360
19 आहार खर्च	314	386
20 इतर प्रशासकीय खर्च	-	04
21 पुरवठा व सामग्री	-	01
22 शस्त्रे व दारुगोळा	-	01
24 पेट्रोल, तेल व वंगण	687	1120
25 पोशाख, तंबू व भांडार	-	668
26 जाहिरात व प्रसिद्धी	-	20
27 लहान बांधकामे	-	100
28 व्यावसायिक सेवा	180	320
50 इतर खर्च	1602	2400
51 मोटार वाहने	456	480
52 यंत्रसामग्री व साधन सामग्री	-	01
(००) १११- रेल्वे पोलीस एकूण	3997981	5285593

टीप :- उद्दिष्टांचे वर्गीकरण क्रमांकानुसार घ्यावे.

१  
I

(रुपये हजारान्त / Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		A. Activity Classification –
		111- Railway Police–
		(20550444) (Committed)
5014559	5543887	(00) (03) Railway Police
5014559	5543887	Total
		B. Objectwise Classification–
		(00) (03) Railway Police–
		(20550444)
4945844	5464166	01 Salaries
1392	1538	02 Wages
01	01	03 Overtime Allowance
–	–	04 Pensionary Charges
1680	2100	05 Rewards
15030	16700	06 Telephone, Electricity and Water Charges
778	10000	10 Contractual Services
12000	15750	11 Domestic Travel Expenses
01	01	12 Foreign Travel Expenses
27000	20000	13 Office Expenses
1215	1350	14 Rents, Rates and Taxes
01	01	16 Publications
2478	3253	17 Computer Expenses
2688	3360	18 Off Day Compensation
309	413	19 Diet Charges
03	04	20 Other Administrative
01	01	21 Supplies and Materials
01	01	22 Arms and Ammunition
1008	1254	24 P. O. L.
468	668	25 Clothing, Tentage and Stores
14	20	26 Advt., and Publicity
70	105	27 Minor Works
272	320	28 Professional Services
1920	2400	50 Other Charges
384	480	51 Motor Vehicles
01	01	52 Machinery and Equipment
5014559	5543887	Total (00) 111-Railway Police

## (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

तक्ता २

गुन्ह्याचे ठिकाण Place of Crime	साल Year	मालाची चोरी Thefts of goods				पार्सलची चोरी Thefts of parcel			
		दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered	दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>(१) मध्य व पश्चिम रेल्वे पोलीस, मुंबई</b>									
			Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
चालू गाडीतील In Running Trains	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
यार्डमधील In Yards	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
पार्सल ऑफिसमधील In Parcel Office	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
गुडस् शेडमधील In Goods Sheds	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
थांबलेल्या गाडीतील चोरी Theft in Trains Stopped on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील On Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
इतर ठिकाणी Other Locations	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
<b>(२) मध्य व दक्षिण रेल्वे पोलीस, पुणे</b>									
चालू गाडीतील In Running Trains	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
यार्डमधील In Yards	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
गुडस् शेडमधील In Goods Sheds	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
पार्सल ऑफिसमधील In Parcel Office	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंतचे आहेत.)



TABLE II

खिसे कापणे Picking of pocketing				पॅसेंजरच्या मालाची चोरी (खिसे कापण्याखेरीज) Thefts of passengers (other than pick pocketing)				रेल्वेच्या मालाची चोरी Thefts of Railway Property			
दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
<b>(1) C. and W. Railway Police, Mumbai.</b>											
	Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
1599	25728660	286	4098833	1849	47535983	330	9222866	-	-	-	-
1376	23240786	506	7484623	1730	71576958	602	17831411	-	-	-	-
2108	40439625	654	8814069	1855	71941068	583	21151240	-	-	-	-
01	10100	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-
07	99089	03	37400	08	202299	-	24500	-	-	-	-
08	233010	03	18900	25	617673	602	212084	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
02	11500	02	8000	01	15490	01	15490	-	-	-	-
02	24000	01	10000	03	18000	03	13000	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1062	17475542	184	2169019	239	3615342	50	583324	-	-	-	-
450	7301526	156	1929776	175	4701417	72	2675048	-	-	-	-
963	15820062	307	4239123	191	4423366	64	1259240	-	-	-	-
1504	25208459	270	3525230	792	14335693	173	2872889	-	-	-	-
930	16222238	408	5548754	664	14886388	339	296229	-	-	-	-
2074	38471727	741	9984626	944	24423905	419	8869195	-	-	-	-
167	2259151	44	461875	269	6841945	62	578922	-	-	-	-
149	2045334	87	982715	347	7915910	187	4078856	-	-	-	-
404	622793	234	2707727	521	10669009	277	4424393	-	-	-	-
<b>(2) C. and S-C Railway Police, Pune.</b>											
08	74020	-	-	339	12702518	07	178999	-	-	-	-
04	16600	-	-	240	7905438	15	319990	-	-	-	-
05	55019	01	15000	364	22487389	14	352990	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022).

## (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

तक्ता २—चालू

गुन्ह्याचे ठिकाण Place of Crime	साल Year	मालाची चोरी Thefts of goods				पार्सलची चोरी Thefts of parcel			
		दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered	दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
थांबलेल्या गाडीतील चोरी Theft in Trains Stopped on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील चोरी Theft on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
(३) मध्य, दक्षिण-पूर्व व पश्चिम रेल्वे पोलीस, नागपूर									
धावत्या गाडीतील चोरी Theft in Running Trains	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
यार्डमधील चोरी Theft in Yards	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
शेडमधील चोरी Theft in Sheds	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
पार्सल ऑफिसमधील चोरी Theft in Parcel Office	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील गाडीतील चोरी Theft in Trains on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील चोरी Theft on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंतचे आहेत.)

TABLE II—contd.

खिसे कापणे Picking of pocketing				पॅसेंजरच्या मालाची चोरी (खिसे कापण्याखेरीज) Thefts of passengers (other than pick pocketing)				रेल्वेच्या मालाची चोरी Thefts of Railway Property			
दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
17	173860	01	11000	402	12881719	12	507629	-	-	-	-
07	37060	01	-	127	4430050	26	336990	-	-	-	-
10	30940	03	1820	242	11066035	29	726232	-	-	-	-
01	65000	-	-	54	1717316	01	-	-	-	-	-
-	-	-	-	21	479584	06	39900	-	-	-	-
-	-	-	-	50	1501561	06	68000	-	-	-	-
<b>(3) C. S. and W. Railway Police, Nagpur.</b>											
-	-	-	-	358	8259473	28	796636	-	-	-	-
-	-	-	-	433	11879563	96	2174805	-	-	-	-
02	350000	-	-	576	27584604	70	3290281	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	152	3499378	25	300117	-	-	-	-
-	-	-	-	190	4447465	74	17382867	-	-	-	-
01	35000	-	-	337	5890878	122	1925046	-	-	-	-
-	-	-	-	107	1596469	30	208943	-	-	-	-
26	238500	08	14230	24	671394	07	165500	-	-	-	-
-	-	-	-	19	883488	06	236280	-	-	-	-

(Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022.)

## लोहमार्ग औरंगाबाद पोलीस जिल्ह्यातील अंदाजपत्रक बाबतची माहिती

तक्ता २—चालू

गुन्ह्याचे ठिकाण Place of Crime	साल Year	मालाची चोरी Thefts of goods				पार्सलची चोरी Thefts of parcel			
		दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered	दाखल गुन्ह्यांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty reco- vered
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
थांबलेल्या गाडीतील चोरी Theft in Trains Stopped on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
धावत्या गाडीतील चोरी Theft in Running Trains	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
यार्डमधील चोरी Theft in Yards	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
शेडमधील चोरी Theft in Sheds	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
पार्सल ऑफिसमधील चोरी Theft in Parcel Office	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील गाडीतील चोरी Theft in Trains on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-
प्लॅटफॉर्मवरील चोरी Theft on Platforms	2020	...	-	-	-	-	-	-	-
	2021	...	-	-	-	-	-	-	-
	2022	...	-	-	-	-	-	-	-

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंतचे आहेत.)

TABLE II—contd.

खिसे कापणे Picking of pocketing				पॅसेंजरच्या मालाची चोरी (खिसे कापण्याखेरीज) Thefts of passengers (other than pick pocketing)				रेल्वेच्या मालाची चोरी Thefts of Railway Property			
दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered	दाखल गुन्हांची संख्या No. of cases regis- tered	चोरीस गेलेल्या मालाची किंमत Prop- erty stolen	उघडकीस आलेले गुन्हे No. of cases detec- ted	वसूल केलेल्या मालाची किंमत Prop- erty recov- ered
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.		Rs.
-	-	-	-	420	17335410	58	1435035	-	-	-	-
-	-	-	-	206	6090143	37	614505	-	-	-	-
-	-	-	-	581	17713895	60	1614076	-	-	-	-
68	117805	09	26500	716	21768907	77	2605279	-	-	-	-
50	922440	04	5160	1304	45888834	156	6426829	-	-	-	-
35	322532	04	40000	1518	54896240	118	6817290	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	72100	04	18000	255	18020100	42	1327035	-	-	-	-
20	115000	-	-	106	200000	13	100000	-	-	-	-
55	105000	05	53410	201	1421823	20	345000	-	-	-	-
-	-	-	-	105	684690	16	100000	-	-	-	-
-	90800	-	-	130	100000	49	65000	-	-	-	-
15	322531	-	-	105	250000	23	75000	-	-	-	-

(Figures for the year 2022 are upto 30th September 2022.)

अ. क्र. Sr. No.	गुन्ह्याचा प्रकार Heads	वर्ष Year	वर्षाच्या	चालू	एकूण	तपास	तपास करून निकाली			
			सुरुवातीस	वर्षात	गुन्ह्यांची	केलेल्या	काढलेले गुन्हे			
			तपासावर	दाखल	संख्या	गुन्ह्यांची	Disposal of the			
			असलेल्या	झालेल्या	Total	संख्या	अ	ब	क	
			गुन्ह्यांची संख्या	गुन्ह्यांची	No. of	Total	A	B	C	
			No. of cases	संख्या	cases	No. of	फायनल	फायनल	फायनल	
			pending	No. of	No. 4	cases	Final	Final	Final	
			investigation	cases	and 5	investi-				
			on at the	registered		gation				
			beginning	during the		on				
			at the year	year						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<b>(१) मध्य व पश्चिम</b>										
1	खून Murder	...	2020	03	03	06	05	-	-	-
			2021	01	10	11	07	-	-	-
			2022	04	05	09	06	-	-	-
2	खुनाचा प्रयत्न Attempt to Murder	...	2020	05	05	10	07	02	02	-
			2021	03	06	09	09	01	-	-
			2022	-	05	05	05	-	-	-
3	दरोडा Dacoity	...	2020	07	03	10	09	-	01	-
			2021	01	02	03	03	-	-	-
			2022	-	03	03	02	-	-	-
4	जबरी चोरी Robbery	...	2020	411	584	995	888	300	05	02
			2021	107	620	727	606	71	01	01
			2022	121	489	610	486	66	02	01
5	फसविणे Cheating	...	2020	65	70	135	127	69	-	03
			2021	08	64	72	48	08	-	-
			2022	24	42	66	43	11	-	-
6	पळवून नेणे Kidnapping	...	2020	10	07	17	11	-	-	09
			2021	05	10	15	11	01	-	09
			2022	04	18	22	13	-	-	10
7	सरकारी नोकरांवर हल्ला Assault on Government Servants	...	2020	13	19	32	28	03	-	-
			2021	04	14	18	16	02	-	-
			2022	02	22	24	17	-	-	-
8	लाचलुचपत प्रकरणे Corruption Cases	...	2020	-	-	-	-	-	-	-
			2021	-	01	01	-	-	-	-
			2022	01	-	01	-	-	-	-
9	इतर गुन्हे Other Crime	...	2020	7741	7601	15342	14859	12991	03	125
			2021	484	5989	6473	4472	2671	01	139
			2022	2001	9476	11477	8237	5011	07	300

TABLE III

एनसी	मयत Abat	कोर्टात पाठविलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	शाबीत झालेल्या गुन्ह्यांची संख्या	सुटलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	नाकारलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	वर्ग केलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	तपासावर असलेल्या गुन्ह्यांची संख्या	इतर निकाल
NC									
फायनल Final		No. of cases sent up to the Court	No. of cases con- victed	No. of cases acqui- tted	No. of cases pending trial	No. of offences Refused	No. of cases trans- ferred	No. of cases pending investi- gation	Other result
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<b>रेल्वे पोलीस, मुंबई</b>									
-	-	05	-	-	52	-	-	01	-
-	01	06	03	-	55	-	-	04	-
-	-	06	-	-	60	-	-	03	-
-	-	03	01	01	61	-	-	03	-
-	-	08	-	02	67	-	-	-	-
02	-	03	-	-	70	-	-	-	-
-	-	08	-	-	46	-	-	01	-
-	-	03	-	-	49	-	-	-	-
-	-	02	-	01	50	-	-	01	-
01	-	578	205	05	2442	01	01	107	03
-	-	533	212	10	2800	-	-	121	21
01	01	415	221	17	2965	-	-	124	12
-	-	55	01	01	428	-	-	08	01
-	-	40	10	02	461	-	-	24	-
-	-	32	13	02	469	-	-	23	09
-	-	02	-	-	38	-	-	06	-
-	-	01	-	01	38	-	-	04	-
-	-	03	-	01	40	-	-	09	-
-	-	25	01	-	218	-	-	04	-
-	-	14	02	10	220	-	-	02	-
-	-	17	01	05	230	-	-	07	01
-	-	-	-	-	06	-	-	-	-
-	-	-	-	-	06	-	-	01	-
-	-	-	-	-	06	-	-	01	-
04	-	1680	506	24	13271	52	04	483	391
-	-	1640	573	46	12799	21	-	2001	2893
01	54	2861	1051	59	12621	01	02	3240	1929

अ. क्र. Sr. No.	गुन्ह्याचा प्रकार Heads	वर्ष Year	वर्षाच्या सुरुवातीस तपासावर असलेल्या गुन्ह्यांची संख्या No. of cases pending on investigation at the beginning of the year	चालू वर्षात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची संख्या No. of cases registered during the year	एकूण गुन्ह्यांची संख्या Total No. of cases	तपास केलेल्या गुन्ह्यांची संख्या Total No. of cases investigated
1	2	3	4	5	6	7
						(२) रेल्वे
1	खून Murder	... 2020 ... 2021 ... 2022	... - ... - ... -	01 01 02	01 01 02	01 01 02
2	खुनाचा प्रयत्न Attempt to Murder	... 2020 ... 2021 ... 2022	... - ... - ... -	02 - 03	02 - 03	02 - 02
3	दरोडा Dacoity	... 2020 ... 2021 ... 2022	01 01 01	01 02 -	02 03 01	01 02 -
4	जबरी चोरी Robbery	... 2020 ... 2021 ... 2022	10 03 10	11 14 17	21 17 27	18 07 16
5	फसवणूक Cheating	... 2020 ... 2021 ... 2022	08 09 -	08 03 03	16 12 03	07 12 01
6	पळवून नेणे Kidnapping	... 2020 ... 2021 ... 2022	02 - 02	02 02 01	04 02 03	04 - 02
7	सरकारी नोकरास मारहाण... Assault on Public Servant.	2020 2021 2022	... 03 ... 01 ... 01	01 01 02	04 02 03	03 01 01
8	लाचलुचपत प्रकरणे Corruption Cases	... 2020 ... 2021 ... 2022	... - ... - ... -	- - -	- - -	- - -
9	इतर गुन्हे Other Crimes	... 2020 ... 2021 ... 2022	1354 124 210	843 418 680	2197 542 890	2068 453 414

(Upto 30-9-2022)



TABLE III

तपास करून निकाली काढलेले गुन्हे Disposal of the cases after investigation			कोर्टात पाठविलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases sent up to the Court	शाबीत झालेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases convicted	सुटलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases acquitted	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases pending trial	वर्ग केलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases transferred and refused	तपासावर असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases pending on investigation	इतर निकाल Other result
अ A	ब B	क C							
फायनल Final	फायनल Final	फायनल Final							
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<b>पोलीस, पुणे</b>									
-	-	-	01	-	01	12	-	-	01
-	-	-	01	01	-	12	-	-	-
-	-	-	02	01	-	12	-	-	-
01	-	-	01	-	-	15	-	-	-
-	-	-	-	-	02	13	-	-	-
-	-	-	02	-	-	15	-	-	-
-	-	-	01	-	01	53	-	01	-
-	-	-	02	-	-	55	-	01	-
-	-	-	-	-	03	52	-	01	-
13	-	-	05	01	-	126	-	03	-
04	-	-	03	02	-	126	-	10	01
07	-	-	09	03	02	130	-	11	-
04	-	-	03	-	-	21	-	09	02
-	-	-	12	05	01	27	-	-	02
01	-	-	-	-	-	27	-	02	-
-	-	03	01	-	-	14	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	02	-
-	-	01	-	-	02	12	01	01	-
01	-	-	02	-	-	62	-	01	-
-	-	-	01	-	01	62	-	01	-
-	01	-	-	-	04	57	-	02	01
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1797	-	11	260	40	05	1615	05	129	27
230	02	06	214	46	05	1303	01	210	88
286	-	02	127	46	16	1389	-	516	37

(Upto 30-9-2022)

1	2	3	4	5	6	7	
						(३) रेल्वे	
1	खून Murder	... 2020 2021 2022	... ... ...	- - -	01 - 02	01 - 02	01 - 02
2	खुनाचा प्रयत्न Attempt to Murder	... 2020 2021 2022	... ... ...	- - 01	01 - -	01 - 01	01 - 01
3	दरोडा Dacoity	... 2020 2021 2022	... ... ...	- - -	03 - 01	03 - 01	03 - 01
4	जबरी चोरी Robbery	... 2020 2021 2022	... ... ...	04 - 03	06 08 13	10 08 16	10 06 16
5	फसविणे Cheating	... 2020 2021 2022	... ... ...	- - -	01 02 02	01 02 02	01 02 02
6	पळवून नेणे Kidnapping	... 2020 2021 2022	... ... ...	04 03 05	04 01 04	08 04 09	05 01 09
7	सरकारी नोकरावर हल्ला... Assault on Government Servant	2020 2021 2022	... ... ...	- - 01	03 03 02	03 03 03	03 02 03
8	लाचलुचपत प्रतिबंधक प्रकरणे Anti Corruption Cases	2020 2021 2022	... ... ...	- - -	- - -	- - -	- - -
9	इतर गुन्हे Other Crime	... 2020 2021 2022	... ... ...	14 07 12	25 14 31	39 21 43	32 09 43

(सन २०२२ चे आकडे ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंतचे आहेत.)

TABLE III—contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
पोलीस, नागपूर									
-	-	-	01	-	01	12	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	-	-
-	-	-	01	-	01	12	-	01	-
-	-	-	01	-	-	19	-	-	-
-	-	-	-	-	01	18	-	-	-
-	-	-	01	02	-	15	-	-	-
-	-	-	03	-	-	28	-	-	-
-	-	-	-	-	01	27	-	-	-
-	-	-	01	-	02	25	-	-	-
04	-	-	06	01	02	134	-	-	-
-	-	-	06	-	03	137	-	02	-
01	-	-	11	05	-	141	-	04	02
-	-	-	01	-	01	57	-	-	-
-	-	-	02	01	01	57	-	-	-
-	-	-	01	-	01	56	-	01	01
-	-	03	02	-	-	15	-	03	-
-	-	01	-	-	-	15	-	03	-
02	-	02	04	01	01	17	-	01	-
-	-	-	03	-	02	47	-	-	-
-	-	-	02	02	-	47	-	01	-
-	-	-	01	02	02	43	-	02	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	22	-	05	568	-	07	-
01	-	-	08	01	07	568	-	12	-
03	-	-	30	02	04	595	-	10	05

## लोहमार्ग औरंगाबाद पोलीस जिल्ह्यातील अंदाजपत्रक बाबतची माहिती

तक्ता ३

अ. क्र. Sr. No.	गुन्ह्याचा प्रकार Heads	वर्ष Year	वर्षाच्या सुरुवातीस तपासावर असलेल्या गुन्ह्यांची संख्या No. of cases pending on investigation at the beginning of the year	चालू वर्षात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची संख्या No. of cases registered during the year	एकूण गुन्ह्यांची संख्या Total No. of cases	तपास केलेल्या गुन्ह्यांची संख्या Total No. of cases investigated
1	2	3	4	5	6	7
						(३) रेल्वे
1	खून Murder	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	01 - -	- 02 03	01 02 03	- 02 03
2	खुनाचा प्रयत्न Attempt to Murder	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	01 - -	- 03 01	- 03 01	- 03 -
3	दरोडा Dacoity	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	- 04 02	- 04 02	- 04 02	- 04 02
4	जबरी चोरी Robbery	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	81 18 02	41 34 32	122 52 34	122 52 34
5	फसवणूक Cheating	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	01 - -	02 02 02	03 02 02	08 02 -
6	पळवून नेणे Kidnapping	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	02 - -	03 06 02	05 06 02	05 06 02
7	सरकारी नोकरास मारहाण Assault on Public Servant	2020 ... 2021 ... 2022 ...	02 - -	05 07 07	07 07 07	07 07 07
8	लाचलुचपत प्रकरणे Corruption Cases	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	- - -	- - -	- - -	- - -
9	इतर गुन्हे Other Crimes	... 2020 ... 2021 ... 2022 ...	1050 267 96	1399 1892 2558	2449 2159 2664	2449 2159 2664

(Upto 30-9-2022)

TABLE III

तपास करून निकाली काढलेले गुन्हे Disposal of the cases after investigation			कोर्टात पाठविलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases sent up to the Court	शाबीत झालेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases convicted	सुटलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases acquitted	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases pending trial	वर्ग केलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases transferred and refused	तपासावर असलेल्या गुन्हांची संख्या No. of cases pending investigation	इतर निकाल Other result
अ A फायनल Final 8	ब B फायनल Final 9	क C फायनल Final 10	11	12	13	14	15	16	17
पोलीस, औरंगाबाद									
01	-	-	-	-	-	39	-	-	-
-	-	-	-	-	-	41	-	-	-
-	-	-	03	-	-	44	-	-	-
-	-	01	-	-	-	35	-	-	-
01	-	-	02	-	-	37	-	-	-
-	-	-	01	-	-	38	-	-	-
-	-	-	-	-	-	65	-	-	-
-	-	-	04	-	-	69	-	-	-
-	-	-	02	-	-	71	-	-	-
80	-	-	24	-	-	352	-	18	-
19	-	-	31	-	-	383	-	02	-
04	-	-	10	-	-	393	-	20	-
02	-	-	01	-	-	07	-	-	-
-	-	-	02	-	-	09	-	-	-
-	-	-	01	-	-	10	-	01	-
03	-	-	-	-	-	30	-	02	-
-	03	-	03	-	-	33	-	-	-
-	-	02	-	-	-	33	-	-	-
-	-	-	07	-	-	38	-	-	-
-	-	-	07	-	-	45	-	-	-
-	-	-	04	-	-	49	-	03	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1994	01	06	183	25	17	602	02	267	-
1547	03	10	503	02	-	1105	-	96	-
747	-	19	189	01	-	1294	01	1698	-

(Upto 30-9-2022)

तक्ता क्रमांक ४

सन २०२०, २०२१ व २०२२ (१ एप्रिल २०२२ ते ३० सप्टेंबर २०२२) अखेर या वर्षात पुणे लोहमार्ग जिल्ह्यातून वेळोवेळी दिलेल्या बंदोबस्ताची माहिती दर्शविणारा तक्ता

TABLE IV

STATEMENT SHOWING DEPLOYMENT OF POLICE OF PUNE RAILWAYS FOR THE YEAR 2020, 2021 AND 2022

अ. क्र.	कालावधी/ वर्ष	कित्ती वेळा No. of occassion	महत्त्वाच्या व्यक्तींसाठी दिलेला बंदोबस्त Escort provided to VIP							रेल्वेला दिलेला Guards provided			
			पोलीस निरीक्षक PIs	पोलीस उप अधी. Dy. S. P.	पोलीस नाईक PNs	पोलीस हवालदार HCs	पोलीस फौजदार ASIs	स.पो. पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total	कित्ती वेळा No. of occassion	पोलीस अधीक्षक S. P.	पो.उ. अधीक्षक Dy. S. P.	पोलीस अधीक्षक PIs.
१	२०२० ...	१२९	-	-	१८	१९७	५२	९४	२६१	-	-	-	-
२	२०२१ ...	२४१	-	-	५४	६७	६२	१३१	३२४	-	-	-	-
३	२०२२ ...	२७९	-	-	६३	७७	१८५	२५४	५७९	-	-	-	-

(१-१-२०२२ ते ३०-९-२०२२ अखेर)

बंदोबस्त

to Railways

महत्त्वाच्या प्रसंगी रेल्वे हद्दीत दिलेला बंदोबस्त

Bandobast in Railway Jurisdiction to Special Bandobast

स.पो.नि. पो. फौ. APIs	स.पो. फौजदार ASIs PSIs	पोलीस हवालदार HCs	पोलीस नाईक PNs	पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total	कित्ती वेळा No. of occassion	महत्त्वाच्या प्रसंगी रेल्वे हद्दीत दिलेला बंदोबस्त				पोलीस नाईक PNs	पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total		
							पोलीस अतिरिक्त अधीक्षक Add. S. P.	पोलीस उप अधी. Dy. S. P.	पोलीस निरीक्षक PIs	स.पो. फौजदार ASIs					
१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
-	-	-	-	-	-	३८	२५	७५	८४	२६२	१३१	४७०	९९०	१०२४	३१००
-	-	-	-	-	-	४७	१०	४२	८१	३३३	४६४	११५०	१३३०	५०५४	८४७२
-	-	-	-	-	-	४५	१२	४३	९१	२३९	४८०	१०१०	५७७	१०६२	३५२२

सन २०२०, २०२१ आणि २०२२ (३० सप्टेंबर २०२२ अखेर) या वर्षात लोहमार्ग मुंबई जिल्ह्यातून वेळोवेळी दिलेल्या बंदोबस्ताची माहिती दर्शविणारा तक्ता  
**THE STATEMENT SHOWING DEPLOYMENT OF POLICE OF RAILWAY, MUMBAI FOR THE YEAR 2020, 2021 AND 2022**  
**(Upto 30th SEPTEMBER 2022)**

वर्ष Year	महत्त्वाच्या व्यक्तींसाठी बंदोबस्तकामी दिलेले पोलीस बल Police Force Deployed for VIP Bandobast उपयोगात आणलेली बल संख्या										मुंबई रेल्वेला बंदोबस्तास Police Force Deployed for उपयोगात आणलेली Utilised				
	कित्ती वेळा No. of occasion	पोलीस उप आयुक्त D.C.P.	सहायक पोलीस आयुक्त A.C.P.	पोलीस निरीक्षक P.I.	सहायक पोलीस फौजदार A.S.I.	पोलीस हवालदार HCs	पोलीस नाईक PNs	पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total	कित्ती वेळा No. of occasion	पोलीस उप आयुक्त D.C.P.	सहायक पोलीस आयुक्त A.C.P.	पोलीस निरीक्षक P.I.	सहा. पोलीस निरीक्षक पो. फौजदार APIs / PSIs	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2020	122	-	-	22	70	66	80	172	160	570	138	05	12	561	2029
2021	450	11	09	61	272	249	344	348	476	1770	157	11	14	461	1957
2022	657	21	27	138	546	470	604	637	1086	3529	169	08	18	451	2270

(१ जानेवारी २०२२ ते ३० सप्टेंबर २०२२ अखेरपर्यंत)

दिलेले पोलीस  
Railway Mumbai  
बल संख्या  
Police Force

महत्त्वाच्या प्रसंगी रेल्वेच्या हद्दीत बंदोबस्तास दिलेले पोलीस  
Police Force Deployed in Railway Mumbai Limits for Important Occassion  
उपयोगात आणलेली बल संख्या  
Utilised Police Force

स.पो. फौजदार ASIs	पोलीस हवालदार HCs	पोलीस नाईक PNs	पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total	कित्ती वेळा No. of occasions	महत्त्वाच्या प्रसंगी रेल्वेच्या हद्दीत बंदोबस्तास दिलेले पोलीस Police Force Deployed in Railway Mumbai Limits for Important Occassion उपयोगात आणलेली बल संख्या Utilised Police Force									
						पोलीस उप आयुक्त D.C.P.	पोलीस आयुक्त A.C.P.	पोलीस निरीक्षक PIs	पोलीस निरीक्षक APIs	सहा. पो. फौजदार ASIs	पोलीस हवालदार HCs	पोलीस नाईक PNs	पोलीस शिपाई PCs	एकूण Total	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1555	2441	3395	3921	13919	255	22	52	362	327	1310	1199	2996	4168	6126	16562
1644	1946	1988	2738	10758	304	13	21	417	211	1205	1517	2708	2872	4509	13473
1925	2070	2158	2937	11841	271	13	31	490	324	1414	2038	2669	1350	4335	12664

(चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा  
(IV) Personnel Summary

तक्ता ५ TABLE V

पदनाम 1	वेतनमान 2	पदसंख्या		Designation 1
		2021-2022 3	2022-2023 4	
१११ (एक) मध्य, दक्षिण व पश्चिम रेल्वे पोलीस			(111) (i) CENTRAL, SOUTHERN AND WESTERN RAILWAY POLICE	
राजपत्रित अधिकारी--		Rs.	Gazetted Officer-	
पोलीस आयुक्त	.. S-30	144200-218200	.. 01	01 Commissioner of Police
पोलीस उपआयुक्त	.. S-23	67700-208700	.. 02	02 Dy. Police Commissioner
सहायक पोलीस आयुक्त	.. S-20	56100-177500	.. 08	08 Asstt. Commissioner of Police
पोलीस निरीक्षक	.. S-18	49100-155800	.. 52	52 Police Inspector
सहायक पोलीस निरीक्षक	.. S-15	41800-132300	.. 38	38 Asstt. Police Inspector
कार्यालय अधीक्षक	.. S-14	38600-122800	.. 03	03 Office Superintendent
लेखाधिकारी	.. S-16	44900-142400	.. 01	01 Accounts Officer
प्रशासकीय अधिकारी	.. S-15	41800-132300	.. 01	01 Administrative Officer
वैद्यकीय अधिकारी	.. S-20	56100-177500	.. 01	01 Medical Officer
सहा. लेखा अधिकारी	.. S-15	41800-132300	.. 01	01 Asstt. Account Officer
स्वीय सहायक	.. S-16	44900-142400	.. 01	01 Personal Asstt.
उच्च श्रेणी लघुलेखक	.. S-15	41800-132300	.. 02	02 H. G. Stenographer
निम्न श्रेणी लघुलेखक	.. S-14	38600-122800	.. 01	01 L. G. Stenographer
			एकूण ..	112 112 Total
अराजपत्रित वर्ग तीन--			Non-Gazetted Class III-	
फौजदार	.. S-14	38600-122800	.. 138	138 Police Sub-Inspector
प्रमुख लिपिक	.. S-13	35400-112400	.. 07	07 Head Clerk
वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-08	25500-81100	.. 21	21 Senior Grade Clerk
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-06	19900-63200	.. 44	44 Junior Grade Clerk
सहायक फौजदार	.. S-10	29200-92300	.. 352	352 Asstt. Police Sub-Inspector
पोलीस हवालदार	.. S-09	26400-83600	.. 895	895 Unarmed Head Constable
पोलीस शिपाई	.. S-07	21700-69100 + SP 750	.. 1896	1896 Unarmed Police Constable
बिनतारी संदेश विभाग	.. S-08	25500-81100	.. 18	18 Wireless Staff
			एकूण ..	3371 3371 Total
अराजपत्रित (वर्ग चार)--			Class IV (Non-Gazetted)-	
कार्यालयीन शिपाई	.. S-01	15000-47600	.. 12	12 Peons
सफाईगार	.. S-01	15000-47600	.. 13	13 Sweeper
हलालखोर	.. S-01	15000-47600	.. 04	04 Halalkhor
मुख्य स्वयंपाकी	.. S-05	18000-56900	.. 01	01 Mess Servants
मोची	.. S-03	16600-52400	.. -	- Mochi
शिंपी	.. S-03	16600-52400	.. -	- Tailor
कक्षसेवक	.. S-01	15000-47600	.. 01	01 Wardboy
ब्रणोपचारक	.. S-03	16600-52400	.. 01	01 Dresser
			एकूण वर्ग चार ..	32 32
			एकूण बेरीज ..	3515 3515 Grand Total



तक्ता ५--चालू TABLE V--contd.

पदनाम 1	वेतनमान 2	पदसंख्या		Designation 1
		2021-2022 3	2022-2023 4	
१११ (दोन) मध्य, दक्षिण, पूर्व आणि पश्चिम रेल्वे पोलीस.		(111) (ii) CENTRAL, SOUTHERN, EASTERN AND WESTERN RAILWAY POLICE.		
<b>राजपत्रित--</b>		<b>Gazetted--</b>		
पोलीस अधीक्षक	.. S-23 67700-208700	01	01	Superintendent of Police
अपर पोलीस अधीक्षक	.. S-23 67700-208700	01	01	Additional Superintendent of Police
पोलीस उपअधीक्षक	.. S-20 56100-177500	05	05	Deputy Superintendent of Police
पोलीस निरीक्षक	.. S-18 49100-155800	14	14	Police Inspector
सहायक पोलीस निरीक्षक	.. S-15 41800-132300	32	32	Assts. Police Inspector
कार्यालय अधीक्षक	.. S-14 38600-122800	01	01	Office Superintendent
सहायक लेखा अधिकारी	.. S-15 41800-132300	01	01	Asstt. Account Officer
<b>एकूण ..</b>		<b>55</b>	<b>55</b>	<b>Total</b>
<b>अराजपत्रित (वर्ग ३)--</b>		<b>Non-Gazetted (Class III)--</b>		
पोलीस उपनिरीक्षक	.. S-14 38600-122800	46	46	Police Sub-Inspector
उच्च श्रेणी लघुलेखक	.. S-15 41800-132300	01	01	HG Stenographer
कनिष्ठ श्रेणी लघुलेखक	.. S-14 38600-122800	01	01	LG Stenographer
प्रमुख लिपिक	.. S-13 35400-112400	03	03	Head Clerk
वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-08 25500-81100	11	11	Senior Grade Clerk
कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	.. S-06 19900-63200	22	22	Jr. Grade Clerk
सहायक पोलीस उपनिरीक्षक	.. S-10 29200-92300	123	123	Asstt. Police Sub-Inspector
पोलीस हवालदार	.. S-09 26400-83600	286	286	Police Head Constable
पोलीस नायक	.. S-08 25500-81100	187	187	Police Naik
पोलीस शिपाई	.. S-07 21700-69100	608	608	Police Constables
प्रमुख बिनतारी यंत्रचालक	.. S-10 29200-92300	15	15	Head Wireless Operator
बिनतारी यंत्रचालक	.. S-09 26400-83600	44	44	Wireless Operator
वैद्यकीय अधिकारी	.. S-20 56100-177500	01	01	Medical Officer
औषधी निर्माता	.. S-10 29200-92300	01	01	Pharmacists
परिचारिका	.. S-14 38600-122800	01	01	Nurse
<b>एकूण ..</b>		<b>1350</b>	<b>1350</b>	<b>Total</b>
<b>अराजपत्रित (वर्ग ४)--</b>		<b>Non-Gazetted (Class IV)--</b>		
प्रमुख स्वयंपाकी	.. S-05 18000-56900	02	02	Head Cook
सहायक स्वयंपाकी	.. S-03 16600-52400	01	01	Assistant Cook
भोजनालय सेवक	.. S-01 15000-47600	01	01	Mess Servants
शिंपी	.. S-03 16600-52400	01	01	Tailor
मोची	.. S-03 16600-52400	01	01	Mochi
चपराशी	.. S-01 15000-47600	07	07	Peon
सफाई कामगार	.. S-01 15000-47600	08	08	Sweeper
पट्टीबंधक	.. S-03 16600-52400	01	01	Dresser
कक्ष सेवक	.. S-01 15000-47600	01	01	Ward Boy
<b>एकूण ..</b>		<b>23</b>	<b>23</b>	<b>Total</b>
<b>एकूण बेरीज ..</b>		<b>1428</b>	<b>1428</b>	<b>Grand Total</b>

## कार्यक्रम ११

## बंदर पोलीस (नदी, बंदर व सागरी पोलीस)

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

**बंदर पोलीस दल.**— बंदर परिमंडळ अधिपत्याखालील कार्यक्षेत्रात सहायक पोलीस आयुक्त, यलोगेट विभाग, मुंबई व सहायक पोलीस आयुक्त, वडाळा विभाग, मुंबई कार्यरत आहेत. सहायक पोलीस आयुक्त, यलोगेट विभाग, मुंबई यांचे अधिपत्याखाली यलोगेट, मुंबई सागरी पोलीस ठाणे १ व २ तसेच सहायक पोलीस आयुक्त, वडाळा विभाग यांचे अधिपत्याखाली वडाळा व शिवडी पोलीस ठाणे कार्यरत आहेत. प्रत्येक पोलीस ठाणेस प्रमुख म्हणून वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक दर्जाचे अधिकारी नेमलेले आहेत. हे सर्व अधिकारी आमचे मार्गदर्शन व नियंत्रणाखाली त्याचे कार्यक्षेत्रात त्यांचेकडे उपलब्ध असलेले मनुष्यबळ, आधुनिक शस्त्रसामग्री व साहित्यासह दिवस / रात्र प्रभावीपणे सागरी गस्त करून मुंबईच्या सागरी किनाऱ्याचे संरक्षण व सुरक्षा करीत असतात.

(१) मुंबई शहराच्या ११४ कि. मी. सागरी किनारपट्टीच्या संरक्षण व सुरक्षिततेकरिता बृहन्मुंबई पोलीस आयुक्तालयाचे आस्थापनेवर असलेल्या एकूण २३ पोलीस गस्ती नौकांपैकी उपलब्ध नौकेद्वारे बंदर परिमंडळ अधिपत्याखालील यलोगेट पोलीस ठाणेमार्फत मुंबईच्या पूर्व किनारपट्टीस टीआयएफआर ते ठाणे खाडीवरील न्यू पनवेल पुलाचे दक्षिणेकडील खाडीचे क्षेत्र, तसेच मुंबईच्या पश्चिम किनारपट्टीस टीआयएफआर ते गोरार्ड चौपाटीपर्यंत मुंबई सागरी १ व २ पोलीस ठाणे, यांचेमार्फत सतर्क सागरी गस्त राबविण्यात येते. उपलब्धतेनुसार प्रत्येक नौकेवर मोटार परिवहन अंतर्गत नौका विभाग, लकडा बंदर यांचेमार्फत १ सारंग, १ चालक व २ खलाशी अशा तांत्रिक मनुष्यबळाची नेमणूक करण्यात येते.

मुंबई समुद्र किनाऱ्यावरील मुंबई बंदर हे अत्यंत महत्त्वाचे बंदर असल्याने सागरी सुरक्षेमध्ये मुंबई बंदराची सुरक्षा ही देखील अत्यंत महत्त्वपूर्ण आहे. मुंबई बंदराचा कारभार मुंबई पोर्ट ट्रस्टचे सुरक्षा विभाग व कस्टम विभाग यांचेमार्फत करण्यात येत आहे.

जवाहरद्वीप (बुचर आयलॅंड), पिरगाव जेट्टी, बी.ए.आर.सी., माझगाव डॉक ही मुंबईच्या पाण्यामधील मर्मस्थळे आहेत. या मर्मस्थळांच्या परिसरात तसेच प्रवासी जेट्टी, फिश जेट्टी, बोट गेट, कोळसा बंदर या ठिकाणी यलोगेट पोलीस ठाणेमार्फत पोलीस गस्ती नौकेद्वारे सागरी गस्त करून सुरक्षेचे काम केले जाते. तसेच जवाहरद्वीप (बुचर आयलॅंड) येथे सी.आय.एस.एफ. यांची सुरक्षा आहे.

(२) सागरी सुरक्षा व संरक्षणाकरिता नेमलेल्या नौकेवरील अधिकारी व अंमलदार हे सागरी परिसरात नौका परिवहनाच्या सोयीसाठी उपलब्ध असलेले दिवे, तरंगते बोये व इतर साधनसामग्रीचे सुरक्षेचे दृष्टीने लक्ष ठेऊन रक्षण करीत असतात.

(३) पोलीस गस्ती नौकेद्वारे समुद्रातील जहाजे, बार्जेस, ट्रॉलर्स, टग, मच्छिमार, प्रवासी व मालवाहू नौकांच्या संशयित हालचाली / घडामोडींवर लक्ष ठेऊन अत्यंत दक्ष राहून त्यांची तपासणी करण्यात येते.

(४) पोलीस गस्ती नौकेद्वारे समुद्रमार्गे सागरी परिसरात बेकायदेशीर, अवैध मालवाहतूक, बेकायदेशीर कृत्ये, विनापरवाना प्रवाशी वाहतूक तसेच कायद्याचे व नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या प्रत्येक नौकेवर बारकाईने लक्ष ठेऊन त्यांचेवर यलोगेट, अथवा स्थानिक पोलीस ठाणेमार्फत कारवाई करण्यात येते.

(५) पोलीस गस्ती नौकांद्वारे अत्यंत दक्ष व जागृत गस्त राबवून समुद्रामध्ये मच्छीमारी तसेच मालाची ने-आण करणाऱ्या जहाज / बोटी यांचेवर लक्ष ठेऊन, संशयित जहाज / बोटी यांची तपासणी करून, तसेच समुद्रमार्गे चोरट्या मालाची ने-आण करणाऱ्या नौकांची तपासणी करून त्यांचेवर यलोगेट अथवा स्थानिक पोलीस ठाणेमार्फत कायदेशीर कारवाई करण्यात येते.

(६) तसेच समुद्र किनाऱ्यालगतच्या स्थानिक पोलीस ठाणेमार्फत नेमण्यात आलेल्या सशस्त्र स्थिर पहारे तसेच फिरती गस्त यांचेमार्फत लॅन्डींग पॉईन्टवर नाकाबंदी करून ये-जा करणाऱ्या संशयित इसमांची कसून तपासणी करून, अपराधी इसम मिळून आल्यास, त्यांच्यावर कायदेशीर कारवाई करण्यात येते.

(७) सागरी संरक्षण व सुरक्षा ही अत्यंत महत्त्वाची बाब असल्याने भारतातील किंवा परदेशातील अति महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या मुंबई भेटीच्या प्रसंगी (आगमनापूर्वी व निर्गमनादरम्यानचे कालावधीत) कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये म्हणून सागरी सुरक्षेच्या दृष्टीने जास्तीतजास्त पोलीस नौका पूर्ण प्रभावाने व सक्षमतेने परिणामकारक गस्त, टेहळणी व निगराणी करण्याकरिता सागरी गस्तीस सागरी भागात तैनात करण्यात येतात.

यलोगेट पोलीस ठाणेची निर्मिती मुंबई पोर्ट ट्रस्टचे सुरक्षिततेकामी झाली आहे. परंतु सद्यःस्थितीत मुंबई पोर्ट ट्रस्टची सुरक्षा व्यवस्था ही सी.आर.पी.एफ. यांचे ताब्यात आहे. तथापि, मुंबई पोर्ट ट्रस्टमध्ये कायदा व सुव्यवस्था राखणेकामी तसेच मुंबईच्या पूर्व सागर किनाऱ्याचे संरक्षणाकरिता यलोगेट पोलीस ठाणेकडून मनुष्यबळ पुरविण्यात येते. तसेच त्यात प्रामुख्याने खालील कामांचा अंतर्भाव होतो.

मुंबईच्या पूर्व किनारपट्टीत वाशी खाडी पूल ते कुलाबा लाईट हाऊस अशी सागरी हद्द सुरक्षेकामी यलोगेट पोलीस ठाणेकडे आहे. तसेच बुचर आयलॅंड सारखी अति महत्त्वाची मर्मस्थळ सुद्धा सागरी सुरक्षा / संरक्षणाकामी यलोगेट पोलीस ठाणेकडे आहेत. सदर संपूर्ण सागरी परिसराचे सुरक्षिततेकरिता, नौका विभागाकडून दिवस / रात्री पुरविण्यात आलेल्या गस्ती नौकांवर, बंदर परिमंडळांतर्गत यलोगेट पोलीस ठाण्याकडून उपलब्धतेनुसार ०१ अधिकारी, ०३ सशस्त्र अंमलदार नेमण्यात येतात.

सागरी संरक्षणाकामी पुरविण्यात येत असलेल्या नौका ह्या सागरी परिसरात नौका परिवहनाच्या सोयीसाठी बसविलेले दिवे, तरंगता बोया तसेच इतर वस्तूंची सुरक्षितता राखतात.

यलोगेट पोलीस ठाणेच्या सागरी हद्दीत भाऊचा धक्का तसेच गेट-वे ऑफ इंडिया येथून समुद्र मार्ग प्रवास करणाऱ्या बोटींवर लक्ष ठेवण्याचे तसेच आपत्कालीन समयी मदत पुरविण्याचे काम गस्ती नौकांना करावे लागते.

यलोगेट पोलीस ठाणेकडून राबविण्यात येत असलेल्या सागरी गस्ती दरम्यान सागरी परिसरात नियमांचे उल्लंघन करून अवैध वाहतूक करणाऱ्या बोटींवर निगराणी ठेवून त्यावर कायदेशीर कारवाई करण्यात येते.

मुंबई पोर्ट ट्रस्ट तसेच, जेएनपीटी येथून मालाची समुद्रमार्गे आयात-निर्यात होत असते. सदरच्या जहाजांवर लक्ष ठेऊन, कायदा व सुव्यवस्था राखण्याचे काम यलोगेट पोलीस ठाणेकडून करण्यात येते.

अति महत्त्वाच्या व्यक्ती, परकीय प्रतिष्ठित व्यक्ती ज्यावेळी मुंबई भेटीस येतात. राजभवन येथे काही कार्यक्रमाकरिता तसेच ताज हॉटेल येथे वास्तव्यास असतात अशा वेळेस त्यांचे जीविताचे सुरक्षिततेस सागरी मार्गाने काही अनुचित प्रकार होऊ नये याकरिता समुद्रात दिवस / रात्र गस्त ठेवण्यात येते.

तसेच, केंद्र शासनाचे राजपत्र, तसेच महाराष्ट्र शासनाचे हद्दनिश्चितीचे शासन अध्यादेशाप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य व दीव-दमणच्या समुद्र किनाऱ्यापासून ते आंतरराष्ट्रीय सागरी सीमेअंतर्गत घडणाऱ्या दखलपात्र अथवा अदखलपात्र गुन्हांची तसेच इतर घटनांची दखल घेऊन, त्याची नोंद घेणे, तपास करणे तसेच सदर भागात गुन्हे घडू नयेत या दृष्टीने सागरी गस्त इत्यादी प्रतिबंधात्मक योजना / कारवाई करण्याबाबतचे कार्यकारी अधिकार (एक्झिक्युटिव्ह पॉवर्स) यलोगेट पोलीस ठाणेस प्रदान करण्यात आले आहेत.

मुंबई लगतच्या समुद्र किनाऱ्याचा कुलाबा ते वाशी खाडी पर्यंतचा पूर्वेकडील भाग हा सुरक्षिततेच्या दृष्टीने यलोगेट पोलीस ठाण्याचे हद्दीत समाविष्ट आहे. तसेच, पश्चिमेकडील टीआयएफआर कुलाबा ते पानदेव डोंगर गोरई दरम्यानचा भाग हा मुंबई सागरी पोलीस ठाणे १ व २ यांचेकडे देण्यात आलेला आहे.

आवश्यकतेप्रमाणे मुंबई पोर्ट ट्रस्ट, कस्टम, मत्स्य विभाग, भारतीय नौदल, कोस्टगार्ड, सी.आय.एस.एफ. यांच्याशी समन्वय साधून कार्यवाही करण्यात येते.

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता २०२२ पोलीस

तक्ता १

तपशील 1	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022 2	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023 3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--</b>		
११२ बंदर पोलीस-- (००)		
(००) (०१) नदी, बंदर व सागरी... पोलीस--(२०५५०२५७)--(अनिवार्य)	1105519	1889564
एकूण (अ) ...	1105519	1889564
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण--</b>		
<b>नदी, बंदर व सागरी पोलीस--</b>		
०१ वेतन ...	1098730	1881955
०५ बक्षीस ...	40	60
०६ दूरध्वनी, वीज आणि पाणीशुल्क	3938	4500
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	10	79
१३ कार्यालयीन खर्च ...	204	242
१७ संगणकावरील खर्च ...	76	138
१८ सुटीच्या दिवसाची भरपाई ...	2480	2500
२० इतर प्रशासकीय खर्च ...	-	01
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी ...	-	01
२७ लहान बांधकाम ...	-	01
२८ व्यावसायिक सेवा ...	-	01
४१ गुप्त सेवा खर्च ...	41	85
५० इतर खर्च ...	-	01
दत्तमत एकूण (००)११२, बंदर पोलीस ...	1105519	1889564

TABLE I

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		A. <i>Activity Classification</i> –
		112 Harbour Police– (00)
1497887	2077782	(00) (01) River, Harbour and Marine Police–(20550257) (Committed)
1497887	2077782	Total 'A'
		B. <i>Objectwise Classification</i> – River, Harbour and Marine Police
1491625	2070150	01 Salaries
42	60	05 Rewards
4050	4500	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
40	83	11 Domestic Travel Expenses
218	254	13 Office Expenses
97	145	17 Computer Expenses
1750	2500	18 Off day Compensation
01	01	20 Other Administrative Charges
01	01	26 Advertising and Publicity
01	01	27 Minor Works
01	01	28 Professional Services
60	85	41 Secret Services Expenditure
01	01	50 Other Charges
1497887	2077782	Total (00) 112, Harbour Police, Voted

## (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

“ बंदर पोलीस ” चा गुन्हेविषयक  
तक्ता

अ. क्र. Sr. No.	गुन्हाचे शीर्ष Head of Crime	वर्ष Year	वर्षाच्या		एकूण गुन्हांची संख्या Total Nos. of Crime	तपास पूर्ण केलेल्या गुन्हांची संख्या Nos. of Crime Investi- gated	स्तंभ ५ मध्ये दर्शविलेल्या गुन्हांपैकी Among the crime shown in column 5				
			सुरुवातीस तपास पूर्ण न झालेल्या गुन्हांची संख्या No. of Crime not investi- gated at the beginning of the year	चालू वर्षी दाखल झालेल्या गुन्हांची संख्या Cases Register in the current year			अ वर्ग A Class	ब वर्ग B Class	क वर्ग C Class	एनसी वर्ग D Class	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	खून Murder	2020	...	-	04	04	02	-	-	-	-
		2021	...	-	04	04	02	-	-	-	-
		2022	...	-	03	03	03	03	-	-	-
2	खून करण्याचा प्रयत्न Attempt to Murder	2020	...	02	01	03	01	-	-	-	-
		2021	...	03	01	04	02	-	-	-	-
		2022	...	02	03	05	04	-	-	-	-
3	दरोडा Dacoity	2020	...	01	-	01	-	-	-	-	-
		2021	...	02	02	-	-	-	-	-	-
		2022	...	01	01	02	01	-	-	-	-
4	दरोड्याचा प्रयत्न Prep. for Dacoity	2020	...	-	-	-	-	-	-	-	-
		2021	...	-	-	-	-	-	-	-	-
		2022	...	-	-	-	-	-	-	-	-
5	जबरी चोऱ्या Robbery	2020	...	07	07	14	03	-	-	-	-
		2021	...	06	18	24	11	-	-	01	-
		2022	...	07	19	26	19	01	01	-	-
6	घरफोडी व चोऱ्या H.B. and Thefts	2020	...	71	25	96	09	02	-	-	-
		2021	...	31	23	54	12	01	-	-	-
		2022	...	20	24	44	14	06	-	-	-
7	चोऱ्या Thefts	2020	...	182	37	219	11	01	-	-	-
		2021	...	51	66	117	34	25	-	04	-
		2022	...	38	97	135	35	22	-	02	01
8	मारामाऱ्या व घरांची जाळपोळ व दंगे Riot and Arson	2020	...	08	08	16	03	-	-	-	-
		2021	...	09	05	14	04	-	-	-	-
		2022	...	04	-	04	-	-	-	-	-
9	इतर (भा.दं.वि.सं.) Other (I.P.C.)	2020	...	262	331	593	85	03	-	01	01
		2021	...	553	1118	1671	900	04	-	04	01
		2022	...	371	636	1007	499	03	-	01	-
10	एकूण इतर (भा.दं.वि.सं.) Total Other (I.P.C.)	2020	...	533	413	946	114	06	-	01	01
		2021	...	655	1233	1888	965	30	-	09	01
		2022	...	443	783	1226	575	32	01	03	01
11	इतर स्थानिक विशेष कायदा प्रकरणे Other Local Special Act Cases	2020	...	407	90	497	43	-	-	-	-
		2021	...	125	97	222	123	-	-	-	-
		2022	...	110	264	374	258	-	-	-	-
12	दारुबंदीची प्रकरणे Prohibition Cases	2020	...	04	09	13	02	-	-	-	-
		2021	...	11	06	17	08	-	-	-	-
		2022	...	13	07	20	11	01	-	-	-

(Figures for the year 2022 are upto 30-9-2022)

## माहिती दर्शविणारा तक्ता

२

कोर्टात पाठविलेल्या गुन्द्यांची संख्या Total No. of Cases	शाबीत गुन्हे (स्तंभ ११ पैकी) Cases convicted shown in column 11	चालू कालावधीत न्यायालयात निकाली निघालेले गुन्हे			वर्षाच्या शेवटी तपास पूर्ण न झालेले गुन्हे Cases investigation not completed at the end of the year	चोरीस गेलेल्या मालाची अंदाजे किंमत Value of the stolen properly	परत मिळालेल्या मालाची अंदाजे किंमत Value of the Recover property
		सुटलेले गुन्हे (स्तंभ ११ पैकी) Cases discharge by Court shown in column 11	कोर्टात चालू असलेल्या गुन्द्यांची संख्या Currently under cases in the Court	दुसऱ्या पोलीस ठाण्यास वर्ग केलेले गुन्हे Cases send over to other Police Station			
12	13	14	15	16	17	18	19
-	-	-	-	-	02	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	02	-	-
-	-	-	-	-	02	-	-
01	-	01	-	-	01	-	-
-	-	-	-	-	01	-	-
-	-	-	-	-	02	-	-
01	-	01	-	-	01	210000	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	11	191100	154400
05	02	-	03	-	11	179480	170360
01	-	01	-	-	07	419700	353180
-	-	-	-	-	87	6793554	3197374
14	07	01	06	-	42	5262945	1610670
07	-	07	-	-	30	1827656	536800
15	02	13	-	-	208	1373525	926081
26	06	01	19	-	83	9850211	1961369
24	15	05	04	-	100	16365740	13176074
01	-	01	-	-	13	-	-
02	01	-	09	-	10	-	-
01	-	01	-	-	04	-	-
59	21	28	10	-	508	-	-
173	12	12	149	-	771	-	-
810	259	34	517	-	508	-	-
75	23	42	10	-	832	8682439	4522115
222	28	14	180	-	923	15292636	3682399
845	274	50	521	-	651	18823096	14066054
31	27	03	01	-	454	-	-
79	48	-	31	-	99	-	-
165	157	05	03	-	116	-	-
-	-	-	-	-	11	-	-
03	-	-	03	-	09	-	-
02	-	01	01	-	09	-	-

## (चार) कर्मचारीविषयक गोषवारा

## तक्ता ३

अनु- क्रमांक Sr. No.	पदनाम 2	वेतनमान Scale of Pay Rs. 3	पदसंख्या No. of Posts		पद Designation 1
			2021-2022	2022-2023	
			4	5	
(००) ११२, बंदर पोलीस (००) (०१) नदी, बंदर व सागरी पोलीस (२०५५०२५७) (एन) बंदर पोलीस					<b>(00) 112 Harbour Police (00) (00) (01) River, Harbour and Marine Police (20550025) (n) HARBOUR POLICE</b>
<b>1 राजपत्रित-</b>					<b>1. Gazetted-</b>
सागरी अभियंता .. S-29	131100-216600	..	01	01	Sagari Engineer
पोलीस उपआयुक्त .. S-25	78800-209200	..	-	-	Deputy Commissioner of Police
सहायक पोलीस आयुक्त .. S-20	56100-177500	..	-	-	Assistant Commissioner of Police
पोलीस निरीक्षक .. S-18	49100-155800	..	06	06	Inspector of Police
उच्चश्रेणी लघुलेखक .. S-15	41800-132300	..	02	02	Higher Grade Steno
निम्नश्रेणी लघुलेखक .. S-14	38600-122800	..	01	01	Lower Grade Steno
	<b>एकूण</b>	..	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>Total</b>
<b>2 अराजपत्रित (वर्ग तीन)--</b>					<b>2. Non-Gazetted Class III-</b>
फौजदार .. S-14	38600-122800	..	261	261	Police Sub-Inspector
सहायक पोलीस निरीक्षक.. S-15	41800-132300	..	35	35	Asstt. Police Inspector
मोटार बोटचालक श्रेणी-२.. S-10	29200-92300	..	-	-	Motor Launch Driver Grade II
सहायक पोलीस फौजदार.. S-10	29200-92300	..	111	111	Asst. Police Sub-Inspector
लेखनिक धरून हवालदार.. S-09	26400-83600	..	246	246	Head Constable incl. writer
पोलीस नाईक .. S-08	25500-81100	..	451	451	Police Naik
लेखनिक धरून पोलीस शिपाई S-07	21700-69100	..	1083	1083	Police Constable incl. writer
कार्यालय अधीक्षक .. S-14	38600-122800	..	06	06	Office Superintendent
प्रमुख लिपिक .. S-13	35400-112400	..	03	03	Head Clerk
कनिष्ठ लिपिक .. S-06	19900-63300	..	43	43	Junior Grade Clerk
लघु टंकलेखक .. S-08	25500-81100	..	01	01	Steno-typist
हवालदार (सारंग) .. S-09	26400-83600	..	-	-	Head Constables (Sarang)
सहायक पोलीस फौजदार.. S-10	29200-92300	..	-	-	Asstt. Police Sub-Inspector (Tech.)
(तांत्रिक)					
वरिष्ठ लिपिक .. S-08	25500-81100	..	31	31	Senior Clerk
	<b>एकूण</b>	..	<b>2,167</b>	<b>2,167</b>	<b>Total</b>
<b>3 अराजपत्रित (वर्ग चार)--</b>					<b>3. Non-Gazetted Class IV -</b>
मजदूर, सफाई कामगार इ... S-01	15000-47600	..	39	39	Mazdoor, Sweeper etc.
कार्यालयीन शिपाई .. S-01	15000-47600	..	07	07	Peon
न्हावी, धोबी, मोची .. S-01	15000-47600	..	03	03	Barber, Washermen, Cobbler
	<b>एकूण</b>	..	<b>49</b>	<b>49</b>	<b>Total</b>
	<b>एकूण बेरीज</b>	..	<b>2,229</b>	<b>2,229</b>	<b>Grand Total</b>



## कार्यक्रम १२

## महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना

महाराष्ट्र पोलीस दलातील पोलीस अधिकारी / कर्मचारी आणि त्यांचे कुटुंबियांना आंतररुग्णालयीन औषधोपचार विनाखर्च देण्यासाठी शासनाने शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक पीडब्ल्युएफ १२०४/प्र.क्र. २/पोल-७, दिनांक २ डिसेंबर २००५ अन्वये **महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना** राबविण्यास मान्यता दिली आहे. सदर योजना प्रत्यक्षात माहे फेब्रुवारी २००६ पासून कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेमधून शासन निर्णय, आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी/२००५/९/प्र.क्र.१/आरोग्य ३, दिनांक १९ मार्च २००५ अन्वये निश्चित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजारांसाठी आंतररुग्णालयीन (Indoor Patient) म्हणून महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेच्या पॅनलवरील रुग्णालयात औषधोपचार घेतल्यास त्यांना ते उपचार विनाखर्च (Cashless) देण्यात येतात.

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेअंतर्गत लाभार्थी सभासदांना रुग्णालयात येणाऱ्या खर्चासाठी कोणतीही कमाल किंवा किमान रकमेची मर्यादा लागू नाही. सदर रक्कम ही रुग्णालयास केंद्र शासनाच्या C.G.H.S. योजनेअंतर्गत ठरवून देण्यात आलेल्या दरानुसार अदा करण्यात येते.

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेच्या कामासाठी सुरुवातीपासून त्रयस्थ पक्ष प्रशासक म्हणून Family Health Plan Limited, Mumbai यांची नेमणूक करण्यात आली होती. त्यानंतर १ जुलै २०१४ ते ३१ ऑगस्ट २०२२ पर्यंत Medi Assist. Healthcare Services Pvt. Ltd. यांची त्रयस्थ पक्ष प्रशासक म्हणून नेमणूक करण्यात आली होती. दिनांक १ सप्टेंबर २०१९ पासून पुनःश्च मंडी असिस्ट इन्शुरन्स, टीपीए प्रा. लि., बेंगलोर यांची नेमणूक करण्यात आली असून त्यांना सेवाशुल्क म्हणून प्रती महा प्रती कुटुंब Rs. 4.35 प्रमाणे अदा करण्यात येत आहेत. सध्या महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेच्या पॅनलवर बृहन्मुंबई पोलीस दलाने निवडलेली २७ व अन्य महाराष्ट्र पोलिसांच्यासाठी २३९ अशी एकूण २६६ रुग्णालये आहेत.

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना राबविण्यासाठी शासनाने या कार्यालयास खालीलप्रमाणे अनुदान मंजूर केले आहे.

आर्थिक वर्ष	मंजूर अनुदान	खर्च
२०२०-२०२१	४५,५२,२०,४००/-	४५,५२,२०,४००/-
२०२१-२०२२	३५,००,००,०००/-	३४,९९,९८,९४४/-
२०२२-२०२३	६७,८७,७६,०००/-	६७,८७,७६,०००/-
		(सप्टेंबर-२०२२ अखेर)

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेअंतर्गत डिसेंबर, २००५ ते ३१ मार्च २०२२ या कालावधीत एकूण १ लाखापेक्षा जास्त पोलीस अधिकारी / अंमलदार व त्यांचे कुटुंबीय यांनी लाभ घेतला असून त्यासाठी ६,८६,९९,९०,३२९.०० एवढा खर्च झालेला आहे.

## कार्यक्रम १३

### पोलीस कर्मचाऱ्यांचे कल्याण

पोलीस व त्यांच्या कुटुंबियांचे कल्याण ही महत्त्वाची बाब लक्षात घेऊन सन १९४८ साली “पोलीस कल्याण निधी” स्थापन केला. कल्याण निधी पुढील मार्गाने उभारला जातो :-

सभासद वर्गणी, सहकारी पतपेढ्यांचा नफा, ठेवींवरील व्याज, करमणूक कार्यक्रमांचे उत्पन्न, इतर सर्व कल्याणकारी योजनांपासून मिळालेले उत्पन्न व शासकीय अनुदान.

कल्याण निधीचा विनियोग खालीलप्रमाणे :-

(१) जीवनावश्यक वस्तूंची दुकाने, मुलांच्या शिक्षणासाठी अनुदान व शिष्यवृत्त्या इत्यादी.

(२) बहुउद्देशीय सभागृहे, दवाखाना, रुग्णालये, कुटुंबियांना शिवण मशिनसाठी बिनव्याजी कर्जे इत्यादी सेवेत असताना मृत्यू आल्यास पोलीस शिपाई/अधिकारी यांच्या कुटुंबियांना सानुग्रह अनुदान.

मृत झालेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांच्या कुटुंबियांस रुपये २०,००० ते रुपये ५०,००० पर्यंत सानुग्रह अनुदान देण्यात येते. तसेच १९ वर्षाखालील ३ मुलांपर्यंत प्रत्येकी सानुग्रह रुपये ८०० ते १००० पर्यंत अर्थसाहाय्य देण्यात येते.

महाराष्ट्रात नक्षलवादी हल्ल्यात मृत्यू पावलेल्या पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांच्या कुटुंबियांना रोख नुकसान-भरपाई म्हणून रुपये २५,००,००० (रुपये पंचवीस लाख) व मोफत सदनिकेरेवजी रुपये २२,५०,००० (रुपये बावीस लाख पन्नास हजार फक्त) व जखमी पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांना रुपये २ लाख ते रुपये ३,६०,००० (रुपये तीन लाख साठ हजार) नुकसानभरपाई म्हणून देण्यात येते.

महाराष्ट्रात अतिरेकी गुन्हेगार, समाजकंटक इत्यादी समाजविघातक शक्तींविरुद्ध कारवाई करताना मृत्यू पावलेल्या पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांच्या कुटुंबियांना रोख नुकसानभरपाई म्हणून रुपये ७,५०,००० (रुपये सात लाख पन्नास हजार) ते १२,००,००० (बारा लाख रुपये) इतकी रक्कम व जखमींना रुपये २ लाख ते रुपये ३,६०,००० (रुपये तीन लाख साठ हजार) इतकी रक्कम देण्यात येते.

**क्रीडा कार्यक्रम.**—राज्यातील पोलिसांच्या विविध मैदानी खेळांच्या स्पर्धा घेतल्या जातात व उत्कृष्ट संघ बनविण्यासाठी त्यांना प्रशिक्षण व विशेष सकस आहार दिला जातो. यावर होणारा खर्च व क्रीडा साधनांवर होणारा खर्च सदर निधीतून भागविला जातो.

### महाराष्ट्र राज्य पोलीस संघामार्फत खेळल्या जाणाऱ्या क्रीडा स्पर्धा

महाराष्ट्र राज्य पोलीस संघामार्फत फुटबॉल, हॉकी, बास्केटबॉल, व्हॉलीबॉल, कबड्डी, बॉक्सिंग, वेटलिफ्टिंग, कुस्ती, ज्युदो, क्रॉसकंट्री, जलतरण व रग्बी, अॅथलेटिक्स, आर्चरी, शरीर सौष्टव, बॅडमिंटन, शुटिंग, इत्यादी खेळ खेळले जातात. तसेच, अखिल भारतीय पोलीस कमांडो स्पर्धा व पोलीस कर्तव्य मेळावा या स्पर्धांमध्येही सहभाग घेतला जातो. महाराष्ट्र राज्य पोलीस संघ राज्यस्तरीय, राष्ट्रीयस्तर, अखिल भारतीय पोलीस व आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत भाग घेत असतात. सदर स्पर्धांमध्ये महाराष्ट्र पोलीस संघाने आणि खेळाडूंनी चांगल्या प्रकारची कामगिरी करून महाराष्ट्र पोलीस दलाचे नाव उज्ज्वल केलेले आहे.

---

---

तक्ता १  
**TABLE I**

---

---

(दोन) वित्तीय आवश्यकता  
(B) Financial Requirements

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३) Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण—</b>		
(००)११३ पोलीस कर्मचारी वर्गाचे कल्याण—		
(००)११३ पोलीस कर्मचारी वर्ग यांचे कल्याण	1147300	790424
एकूण 'अ' ...	1147300	790424
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण—</b>		
(००)(०१) पोलीस कल्याण निधीसाठी	-	5000
अंशदान		
(२०५५ ०२६६) (अनिवार्य)		
३२ अंशदाने		
(००) (०२) जीवनावश्यक वस्तूंचा	-	200
अर्थसहाय्यित दराने पोलीस		
कर्मचाऱ्यांना पुरवठा		
(२०५५ ०२७५) (अनिवार्य)		
३३ अर्थसाहाय्य ..		
(००)(०३) पोलिसांच्या क्रीडा निधीसाठी	5000	10000
अंशदान (२०५५ ०२८४) (अनिवार्य)		
३२ अंशदाने		
(००) (०४) कर्तव्य बजावित असताना	450000	400000
जरखमी अथवा मृत झालेल्या पोलीस		
कर्मचाऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना		
सानुग्रह अनुदान		
(२०५५ ०२९३) (अनिवार्य)		
३१ सहायक अनुदाने		
(००)(०६) पोलिसांना घरासाठीच्या कर्जा-	692300	375224
वरील व्याजातील फरकाची		
रक्कम अदा करणे (अनिवार्य)		
५० इतर खर्च [२०५५ ए ०८८]		
एकूण 'ब' स्थूल ...	1147300	790424
वजा--वसुली ...	-	790424
एकूण 'ब' निव्वळ ...	1147300	-
<b>क. वित्तव्यवस्थेची साधने—</b>		
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष		
बी-१ २०५५	-	-
एकूण 'क' स्थूल ...	1147300	790424
वजा--वसुली ...	-	-
एकूण 'क' निव्वळ ...	1147300	790424

TABLE I

सुधारलेले अंदाज (२०२२-२०२३)		अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४)		Particulars
Revised	Estimates 2022-2023	Budget	Estimates 2023-2024	
4		5		1
				A. <i>Activity Classification –</i>
				(00) 113–Welfare of Police Personnel–
735838		1475400		113 Police Welfare Fund
735838		1475400		Total
				B. <i>Objectwise Classification–</i>
3500		5000		(00) (01) Contributions to Police Welfare Fund
				(0255 0266) (Committed)
				32 Contribution
100		200		(00) (02) Supply of essential commodities to Policemen at subsidies rates
				(0255 0275) (Committed)
				33 Subsidies
7000		10000		(00) (03) Contribution to Police Sports Fund
				(0255 0284) (Committed)
				32 Contribution
280000		400000		(00) (04) <i>Ex-gratia</i> payments to policemen, injured on duty and <i>Ex-gratia</i> payments to the families and Policemen killed on duty
				(0255 0293) (Committed)
				31 Grant-in-Aid
445238		1060200		(00) (06) Payment of difference on interest on Home Loan for Police (Committed)
				[2055 A 088]
735838		1475400		Total 'B' Gross
735838		1475400		<i>Deduct–Recoveries</i>
–		–		Total 'B' Net
				C. <i>Sources of Finance–</i>
				Demand No. Major Head
				B-1 2055
735838		1475400		Total 'C' Gross
–		–		<i>Deduct–Recoveries</i>
735838		1475400		Total 'C' Net

## (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

## पोलीस कर्मचाऱ्यांचे कल्याण

१. महाराष्ट्र शासनाने शासन पत्र, गृह विभाग, क्रमांक पीडब्ल्यूएफ-०३७२/३००९५-पोल-७, दिनांक २२ फेब्रुवारी १९८० अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार महाराष्ट्र पोलीस कल्याण निधी नियमावलीची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

२. महाराष्ट्र राज्य पोलीस विभागातील सर्व दर्जाचे अधिकारी / कर्मचारी सेवेत कार्यरत असताना पोलीस कल्याण निधीचे सभासद असतात. ते प्रथम नियुक्तीच्या दिनांकापासून निधीचे सभासद असतात व पोलीस विभागातील कायमच्या नियुक्तीवरील पोलीसेतर पदावरील शासकीय सेवेतील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना निधीचे सदस्यत्व ऐच्छिक असते.

३. पोलीस कल्याण निधीचे दोन भाग आहेत.

१. मध्यवर्ती पोलीस कल्याण निधी. २. घटक पोलीस कल्याण निधी.

पोलीस कल्याण निधी हा केवळ निधीचे सदस्य आणि त्यांचे कुटुंबीय यांच्याच कल्याणासाठी वापरला जातो.

४. मध्यवर्ती पोलीस कल्याण निधी हा घटकातील सर्व पोलीस अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या वर्गणीची २५ टक्के रक्कम, शासकीय अनुदान (रुपये ५० लाख) घटक पोलीस कल्याण निधीमध्ये जमा करण्यात येणाऱ्या इतर रकमांच्या २५ टक्के प्रमाणे मिळणारी रक्कम, देणग्या इत्यादी निधीमधून तयार होते.

५. घटक पोलीस कल्याण निधी हा निधीच्या सदस्यांकडून वर्गणी घेऊन उभारला जातो. तसेच निधीच्या वृद्धिंगताकरिता घटकांद्वारे सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित केले जातात. मंगल कार्यालये, विश्रंतीगृह, पोलीस क्लब, लॉन, बोटिंग क्लब, स्वस्त वस्तू भांडार, सैन्य दलाच्या धर्तीवर पोलीस कॅन्टीन, पोलीस पब्लिक स्कूल, कुक्कुट पैदास केंद्र, दुग्ध शाळा, पीठाच्या गिरण्या, बेकऱ्या, धान्य व किराणा मालाची दुकाने, पेट्रोलपंप, गॅस एजन्सी इत्यादी उपक्रम राबवून निधी गोळा केला जातो. त्याचबरोबर शासनाकडून मिळालेले अनुदान, पोलीस कर्मचारी व शासकीय कर्मचाऱ्यांकडून, तसेच सार्वजनिक संस्था तसेच औद्योगिक व वाणिज्य केंद्रे, लॉयन्स क्लब यांसारख्या संस्था, खाजगी व्यक्तींकडून प्राप्त देणग्यांद्वारे पोलीस कल्याण निधी वाढविला जातो. पोलीस कल्याण निधी हा घटकाच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी असलेल्या कोषागारात ठेवण्यात येतो व निधीचा प्रशासनाकडून / त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यांकडून वैयक्तिक खातेवही लेखा म्हणून त्यांचा व्यवहार पाहिला जातो. तसेच काही निधी कोषागारातून काढून शेड्युल्ड बँकेत मुदत ठेवी व बचत खात्यात ठेवला जातो.

६. पोलिसांच्या कल्याणकारी योजनांसाठी शासन दरसाल मदत म्हणून ५० लाख रुपये मंजूर करते. विविध पोलीस कल्याणकारी योजना ह्या रकमेतून कार्यान्वित केल्या जातात. ह्या कल्याणकारी योजनांत रास्त धान्याचे दुकान, किराणा मालाचे दुकान, पोलीस सबसिडीआरी कॅन्टिन वगैरेसाठी भांडवल गुंतवले जाते. त्याचा लाभ पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना दिला जातो. या कार्यक्रमाचा प्रत्यक्ष लाभ मिळालेल्या व्यक्तींची सविस्तर माहिती खालीलप्रमाणे :-

वर्ष Year	एकूण व्यक्ती No. of Persons	एकूण भांडवल Total Capital
2020	...	-
2021	...	-
2022	45,243	1,41,23,089
(Upto September 2022)		

२.

(१) उच्च शिक्षित गुणवान विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशिप योजना : उच्च शिक्षित गुणवान विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशिप योजना या योजनेअंतर्गत आयआयटी, एमबीबीएस येथे प्रथम प्रवेश घेतलेल्या पोलीस पाल्यांना रुपये १,००,००० स्कॉलरशिप देण्यात येते. तसेच आयआयएम, नॅशनल लॉ स्कूल, एनआयटी, बीडीएस येथे प्रवेश घेतलेल्या पोलीस पाल्यास रुपये २५,००० स्कॉलरशिप देण्यात येते :-

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	...	12,55,250
2021	...	24,81,250
2022	...	58,25,000
(Upto September 2022)		

(२) **दफ्तर योजना** : पोलीस अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या इयत्ता १ ली ते १० वी पर्यंत शिकत असलेल्या मुलांना प्रत्येकी रुपये ५०० दफ्तर अनुदान देण्यात येते :-

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	319	1,59,500
2021	744	3,72,000
2022	832	4,16,000

(Upto September 2022)

(३) **शैक्षणिक अग्रिम** : स्कॉलरशिपकरिता पात्र असलेल्या विद्यार्थ्यांस तसेच वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, इत्यादी शाखेत शिकत असलेल्या पोलीस पाल्यांना रुपये ५०,००० पर्यंत शैक्षणिक फी अग्रिम देण्यात येते :-

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	-	-
2021	146	52,57,196
2022	176	84,27,125

(Upto September 2022)

(४) **पुस्तक अनुदान** : मध्यवर्ती पोलीस कल्याण निधी नियमावली, नियम क्रमांक ९ (१) (ब) मधील तरतुदीनुसार पोलीस कल्याण निधी सभासदांच्या इयत्ता ५ वी व सर्व अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या पात्र मुलां/मुलींना दरवर्षी पुस्तक अनुदान मंजूर करण्यात येते.

इयत्ता ५ वी ते पदवीपर्यंतच्या गुणवान पोलीस पाल्यांना रुपये १,२५० ते रुपये १८,७५० पर्यंत पुस्तक अनुदान देण्यात येते :-

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	-	-
2021	2,750	1,39,41,630
2022	5519	3,05,48,940

(Upto September 2022)

(५) **वैद्यकीय अग्रिम** : पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांना त्यांच्या कुटुंबियांच्या आजारपणाचा अत्यंत तातडीचा खर्च भागविण्याकरिता वैद्यकीय अग्रिम देण्यात येतो :-

वर्ष Year	एकूण व्यक्ती No. of Persons	एकूण भांडवल Total Capital
2020	-	-
2021	2,475	18,85,55,474
2022	2738	18,01,62,656

(Upto September 2022)

(६) विशेष पोषण आहार : या योजनेअंतर्गत पोलीस शिपाई ते पोलीस निरीक्षक पर्यंतच्या महिला पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांना त्यांच्या पहिल्या गरोदरपणात रुपये ५,००० इतके विशेष पोषण आहार अनुदान, तसेच नवीन जन्म झालेल्या मुलीकरिता रुपये ५,००० अतिरिक्त अनुदान दिले जाते. पोलीस कल्याण निधीचे सभासद असलेल्या लिपिकवर्गीय महिला कर्मचारी यांना त्यांच्या पहिल्या गरोदरपणात रुपये २,५०० इतके विशेष पोषण आहार अनुदान, तसेच नवीन जन्म झालेल्या मुलीकरिता रुपये २,५०० अतिरिक्त अनुदान दिले जाते :—

वर्ष Year	एकूण व्यक्ती No. of Persons	एकूण भांडवल Total Capital
2020	...	—
2021	...	40,27,500
2022	...	73,29,500

(Upto September 2022)

(७) एकलव्य योजना : पोलीस कल्याण निधीच्या सदस्यांच्या पत्नीकरिता किंवा मुलांकरिता नवीन उद्योग सुरू करण्यासाठी एकलव्य योजनेअंतर्गत रुपये १,००,००० अग्रिम दिला जातो :—

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	...	—
2021	...	16,00,000
2022	...	41,25,000

(Upto September 2022)

(८) महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलत : महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलत घेणाऱ्या पोलीस कल्याण निधीच्या सभासदांना रुपये १,००० अनुदान दिले जाते :—

वर्ष Year	एकूण व्यक्ती No. of Persons	एकूण भांडवल Total Capital
2020	...	—
2021	...	3,51,000
2022	...	11,72,000

(Upto September 2022)

(९) योग प्रशिक्षण :

वर्ष Year	एकूण मुले No. of Students	मंजूर रक्कम Amount
2020	...	—
2021	...	—
2022	...	—

(Upto September 2022)



## (१०) इतर योजना :

(१) पोलीस पाल्यांना सवलतीच्या दरात चांगल्या दर्जाचे शिक्षण मिळण्याकरिता पोलीस पब्लिक स्कूल निर्माण करण्यात येतात.

(२) पोलीस वसाहतीस त्वरित आरोग्य सेवा मिळण्याकरिता पोलीस कल्याण निधीअंतर्गत पोलीस रुग्णालये उभारण्यात आलेली आहेत.

(३) पोलीस अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांकरिता पोलीस कल्याण निधीमधून मंगल कार्यालये, बहुउद्देशीय सभागृह, स्वस्त धान्यांची दुकाने सुरू करण्यात येतात. स्वस्त भाजी विक्री केंद्रे आहेत.

(४) पोलीस वसाहतीत स्वच्छता राहण्याकरिता पोलीस कल्याण निधीमधून पोलीस वसाहतीत निर्माण होणाऱ्या कचऱ्यापासून खत तयार करण्याचे प्रकल्प राबविण्यात येतात.

(५) पोलीस अधिकारी / कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांकरिता पोलीस कल्याण निधीमधून खर्च करून विविध वैद्यकीय शिबीरे भरविली जातात.

(६) पोलीस पाल्यांकरिता विविध क्लासेस काढले जातात, जसे इंग्लिश स्पिकिंग कोर्स, डान्स क्लासेस, स्पर्धा परीक्षा प्रशिक्षण क्लासेस, इत्यादी याशिवाय पोलीस कल्याण निधी समिती व अध्यक्ष वेळोवेळी आदेशित करतील अशा योजना पोलीस कल्याणार्थ पोलीस कल्याण निधीमधून राबविल्या जातात.

३. मृत झालेल्या पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांच्या कुटुंबियांस प्रारंभिक घटक पोलीस कल्याण निधीतून रुपये २०,००० ते ५०,००० पर्यंत सानुग्रह अनुदान देण्यात येते. तसेच १९ वर्षाखालील ३ मुलांपर्यंत प्रत्येकी सानुग्रह अनुदान रुपये ८०० ते १,००० पर्यंत देण्यात येते त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे व सदर रकमेची प्रतिपूर्ती शासन अनुदानातून करण्यात येते. :—

वर्ष Year	कालवश अधिकारी / शिपाई No. of Police Officers / Men who died while in service	मंजूर रक्कम Amount of ex-gratia payment
2020	...	—
2021	...	40,88,200
2022	...	50,80,600

(Upto September 2022)

महाराष्ट्र शासनाने कोरोना विषाणूमुळे उद्भवणाऱ्या संसर्गजन्य आजारावर नियंत्रण करण्याकरिता साथीरोग अधिनियमाची अंमलबजावणी करण्याकरिता दिनांक १३ मार्च २०२२ रोजी अधिसूचना जारी केली.

शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक २, संकीर्ण २०२२/प्र.क्र. ४/व्यय-९, दिनांक २९ मे २०२२ अन्वये कोरोनाच्या साथीत सर्वेक्षण, शोध, माग काढणे, प्रतिरोध, चाचणी, उपचार व मदतकार्य यांचेशी संबंधित कर्तव्य करताना दुर्दैवी मृत्यू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना रुपये ५० लाख सानुग्रह अनुदान देण्याचा निर्णय घेतला.

दिनांक २४ ऑक्टोबर २०२२ पर्यंत राज्यात एकूण ५७,०४५ पोलीस अधिकारी / कर्मचारी कोरोना बाधित झाले असून त्यापैकी ५२४ पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला आहे.

वित्तीय आवश्यकता

**(II) Financial Requirements**तक्ता  
१

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा (२०२१-२०२२)	अर्थसंकल्प (२०२२-२०२३)
1	Actuals 2021-2022	Budget Estimates 2022-2023
	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण --</b>		
(००) (११८) विशेष सुरक्षा गट (२०५५ ०४७१) (अनिवार्य)		
(००) (०१) भारत राखीव बटालियन		
01 वेतन ...	1832912	2162447
02 मजुरी ...	—	72
03 अतिकालिक भत्ता ...	—	01
05 बक्षिसे ...	1800	2400
06 दूरध्वनी, वीज आणि पाणीशुल्क ...	3157	4500
10 कंत्राटी सेवा ...	—	01
11 प्रवास खर्च ...	69835	82583
12 विदेश प्रवास भत्ता ...	—	01
13 कार्यालयीन खर्च ...	7077	7953
14 भाडे, पट्टी व कर ...	—	70
16 प्रकाशने ...	—	01
17 संगणकावरील खर्च ...	140	225
18 सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या कामाबद्दल रोख भरपाई.	3186	3189
19 आहार खर्च ...	—	01
20 इतर प्रशासकीय खर्च ...	—	60
21 पुरवठा व सामग्री ...	13	100
24 पेट्रोल, तेल व वंगण ...	12189	17321
25 कपडे, तंबू व भांडार ...	7487	10000
26 जाहिरात व प्रसिध्दी ...	—	50
27 लहान बांधकामे ...	133579	579
28 व्यावसायिक सेवा ...	60	200
50 इतर खर्च दत्तमत ...	1161	2300
51 मोटार वाहने ...	722	800
52 यंत्र सामग्री व साधन सामग्री ...	—	01
<b>एकूण दत्तमत</b> ...	<b>1939872</b>	<b>2294855</b>
<b>एकूण</b> ...	<b>1939872</b>	<b>2294855</b>

TABLE I

(रुपये हजारोंत)/ Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाजपत्रक (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		<b>A. Activity classification –</b>
		(00) (118) Special Protection Group
		(00) (01) Bharat Reserved Battalion (2055 0471) [ Committed ]
2162447	2573992	01 Salaries
72	01	02 Wages
01	01	03 Overtime Allowance
2400	2400	05 Awards
4500	4500	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
01	01	10 Contractual Services
82583	86712	11 Travel Expenses
01	01	12 Foreign Travel Expenses
7953	8351	13 Office Expenses
70	70	14 Rent, Rates and Taxes
01	01	16 Publications
225	236	17 Computer Expenses
3189	3189	18 Off day Compensation
01	01	19 Diet Charges
60	60	20 Other Admn. Exp.
100	100	21 Supplies and Materials
17321	19400	24 Petrol, Oil and Lubricants
10000	10500	25 Clothing, Tent and Stores
50	50	26 Advertising and Publicity
579	608	27 Minor Works
200	200	28 Professional Services
2300	2300	50 Other Expenditure
800	800	51 Motor Vehicles
01	01	52 Machinery and Equipments
2294855	2713475	<b>Voted Total</b>
2294855	2713475	<b>Total – Grants-in-aid</b>

## कार्यक्रम १४

### राज्य पोलीस दलाचे आधुनिकीकरण

अंतर्गत सुरक्षेस असलेल्या तातडीच्या आव्हानांना परिणामकारकपणे मुकाबला करण्यासाठी देशातील पोलीस दलाचे आधुनिकीकरण करण्याकरिता सन १९६९ मध्ये भारत सरकारकडून पोलीस दलाच्या आधुनिकीकरणाची योजना हाती घेण्यात आली. केंद्र सरकारच्या मदतीने राज्य पोलीस दलांची कार्यक्षमता वाढविण्याकरिता फेब्रुवारी २००१ मध्ये सदर योजनेत सुधारणा करण्यात आली.

पोलीस संशोधन व विकास विभागाने सन २००० मध्ये केलेल्या अभ्यासात पोलीस प्रशासनाच्या विविध भागात आढळून आलेल्या त्रुटींचे निराकरण करणे हा योजनेचा मुख्य हेतू आहे. राज्य शासनाचे सेनादल व केंद्रीय पोलीस दलावरील अवलंबित्व कमी करणे व आवश्यक असलेली प्रशिक्षणे आयोजित करणे हा योजनेचा अन्य हेतू आहे. आवश्यक असलेली आधुनिक शस्त्रे, दळणवळणाची साधने, न्यायसहायक व्यवस्था इत्यादी सोयींनी सुसज्ज अशी सुरक्षित पोलीस ठाणी बांधणे व पोलिसांची निवासस्थाने बांधणे अशा स्वरूपात पोलिसांच्या पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण करणे यावर योजनेचा भर आहे.

केंद्र शासन व राज्य शासन यांचे ६० : ४० या प्रमाणात खर्च भागविण्याच्या तत्वावर सदर योजना सर्व राज्यांमध्ये कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

दहशतवाद व अतिरेक्यांच्या तातडीच्या आव्हानांना परिणामकारकपणे मुकाबला करण्यासाठी सन २०००-२००१ पासून प्रतीवर्षी रुपये १,००० कोटी वाटप करण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळ सुरक्षा समितीने जानेवारी २००१ मध्ये घेतला. सदरचे वाटप हे पोलीस संशोधन व विकास विभागाने राज्य पोलीस दलाच्या निर्धारित केलेल्या त्रुटींवर आधारित आहे.

वित्त मंत्रालयाने केलेल्या अनुदानाचे वाटप, सदर अनुदानाचा उपयोग करण्याची राज्याची क्षमता, सदर अनुदानाएवढेच अनुदान देण्याची अनेक राज्यांची असमर्थता, उत्तरेकडील राज्ये व जम्मू-काश्मिर येथील दहशतवाद, सीमेवरील हालचाली, नक्षलवाद, अंतर्गत सुरक्षा इत्यादींचे प्रमाण इत्यादी विचारात घेऊन सदर योजनेचा वेळोवेळी आढावा घेण्यात आला आहे. सदर योजनेचा शेवटचा आढावा सन २००५ मध्ये घेण्यात आला होता आणि बदललेल्या सुरक्षा स्थितीच्या दृष्टीने राज्यांची “अ” व “ब” अशी दोन विभागात पुनर्विभागणी करण्यात आली. “अ” विभागात मोडणाऱ्या राज्यांमध्ये जम्मू-काश्मिर व ८ उत्तर-पूर्वेकडील राज्ये (सिक्कीमसह) यांचा समावेश असून ९० टक्के केंद्रीय साहाय्य व १० टक्के राज्य शासनाचे अर्थसाहाय्य अनुज्ञेय आहे. तसेच उर्वरित १९ राज्ये ही “ब” विभागामध्ये मोडत असून केंद्र शासनाचे ६० टक्के अर्थसाहाय्य व ४० टक्के राज्य शासनाचे अर्थसाहाय्य अनुज्ञेय आहे.

चालू वित्तीय वर्षामध्ये (वित्तीय वर्ष २०२२-२३) महाराष्ट्र राज्य पोलीस दल आधुनिकीकरण कार्यक्रम केंद्र हिस्सा रुपये ३६.२४ कोटी व राज्य हिस्सा रुपये २४.१६ कोटी रकमेचा योजनेतर (Plan), (वाहने, दळणवळण, साधनसामग्री व इतर) एकूण रुपये ६०.४० कोटी रकमेचा आराखडा प्रस्तावित केलेला असून साधनसामग्रीची खरेदी करण्याची कार्यवाही निधी मंजूरीच्या अधीन राहून करण्यात येते.

**कार्यक्रम १५**  
**न्यायसहायक विज्ञान**  
**Forensic Science**

**प्रस्तावनात्मक टिपणी (Introduction)**

१. न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेकडून पोलीस अन्वेषण अधिकाऱ्यांना आधुनिक पद्धतीने गुन्हे अन्वेषण करता यावे यासाठी शास्त्रीय मदत उपलब्ध करून देण्यात येते. मुख्य प्रयोगशाळा, मुंबई येथे आणि प्रादेशिक प्रयोगशाळा, नागपूर, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, अमरावती, नांदेड व कोल्हापूर येथे कार्यरत आहेत. तसेच ठाणे, रत्नागिरी, सोलापूर, धुळे व चंद्रपूर या पाच ठिकाणी लघू प्रयोगशाळा कार्यान्वित करण्यात आलेल्या आहेत. गुन्हास्थळावरील प्रकरणांमधील जप्त केलेल्या परिस्थितीजन्य पुराव्यांचे / नमुन्यांचे प्रयोगशाळेमध्ये आधुनिक शास्त्रीय आणि उपकरणीय पद्धतीचा वापर करून रासायनिक विश्लेषण अहवाल तयार केले जातात. सदर रासायनिक विश्लेषण अहवाल तपासणी यंत्रणेस गुन्हा अन्वेषणकामी आणि न्यायालयीन प्रक्रियेमध्ये विश्वासार्ह आणि खोडून काढण्यास अशक्य असा परिस्थितीजन्य पुरावा उपलब्ध करून देणे हे या प्रयोगशाळेचे प्रमुख काम आहे. ह्यायोगे आरोपीला शोधून काढण्याचे अथवा निरपराधी व्यक्तीला आरोपातून मुक्त करण्याचे तसेच विविध पुराव्यांची सूत्रबद्ध पद्धतीने मांडणी करण्याचे महत्त्वपूर्ण काम ह्याद्वारे करण्यात येते.

खून, मारामारी, बलात्कार, विषप्रयोग, जाळपोळ, आग, स्फोट, चोरी, दरोडेखोरी, वाहनांचे अपघात, दारूबंदी, संगणकीय गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित प्रकरणांतील गुन्हे (TASI), रसायनांचा वापर करून करण्यात आलेले गुन्हे इत्यादी गुन्हांमधील जप्त केलेल्या मुद्देमालांची / पुराव्यांची तपासणी या प्रयोगशाळेत केली जाते. या प्रयोगशाळेत विषशास्त्र, जीवशास्त्र, रक्तजलशास्त्र, डी.एन.ए. परीक्षण, भौतिकशास्त्र, क्षेपणास्त्र, सामान्य विश्लेषण (रासायनिक) व उपकरणीय, दारूबंदी व उत्पादन शुल्क, छायाचित्रण सायबर, टेप ऑथेंटिकेशन व स्पीकर आयडेंटिफिकेशन आणि मानसशास्त्रीय परीक्षणांतील नार्को अॅनालिसिस, ब्रेन फिंगर प्रिंटिंग, लाय डिटेक्शन हे आधुनिक विभाग मुंबई या प्रयोगशाळेत कार्यान्वित करण्यात आलेले आहेत. राज्यातील नागपूर, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, अमरावती, नांदेड व कोल्हापूर या प्रादेशिक प्रयोगशाळांमध्ये मुख्यत्वे विषशास्त्र, जीवशास्त्र व रक्तजलशास्त्र, सामान्य विश्लेषण व उपकरणीय आणि दारूबंदी व उत्पादन शुल्क विभाग कार्यान्वित असून नांदेड व कोल्हापूर प्रयोगशाळा वगळता टेप ऑथेंटिकेशन व स्पीकर आयडेंटिफिकेशन व डी.एन.ए. विभागाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. नागपूर व पुणे येथे सायबर फॉरेंसिक सुविधा उपलब्ध असून लवकरच औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती येथे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. क्षेपणास्त्र विभाग नागपूर प्रयोगशाळेत कार्यान्वित असून नांदेड येथे सुरु करण्याचे शासनास प्रस्तावित आहे. नजिकच्या भविष्यकाळामध्ये प्रयोगशाळेमध्ये श्रेणीवाढ करणेकामी डी.एन.ए. आणि सायबर विभाग सर्व प्रयोगशाळांमध्ये सुरु करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. POSCO केसेसमध्ये DNA विभाग व सायबर विभाग महत्त्वाची कामगिरी बजावतात.

२. या सर्व प्रयोगशाळा सर्व साधनांनी सुसज्ज असून त्या आधुनिक उपकरणांनी आणि शास्त्रीय साधनांनी अधिक सुसज्ज व परिपूर्ण करणेकामी सातत्याने शासन स्तरावरून प्रयत्न करण्यात येत आहेत. या सर्व प्रयोगशाळा न्यायसहायक विज्ञानाच्या सर्व शाखांमधील संशोधन व विकास कार्यात महत्त्वपूर्ण कार्य करीत असून अनेक मूलभूत संशोधनात्मक लेख देशी व विदेशी अशा नामांकित शास्त्रीय नियतकालिकांमध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आहेत. मुंबई साखळी बॉम्बस्फोट, २६/११/२००८ चा अतिरेकी हल्ला, शक्ती मिल बलात्कार प्रकरण, तेलगी स्टॅम्प घोटाळा, आयपीएल बेटिंग, शायनी अहुजा रेप केस, पुणे येथील जर्मन बेकरी बॉम्बस्फोट, नीरज गोवर खून प्रकरण, हसन अली केस, कुर्ला नेहरूनगर रेप व मर्डर केस, अभिनेत्री लैला खान, संध्या सिंग भंडारा रेप केस, प्राध्यापक जी. एन. साईबाबा सायबर केस, किर्ती व्यास केस (डी.एन.ए.), सीना बोरा मर्डर केस, विमान अपहरण केस (NIA केस), डॉ. पायल तडवी केस, सुवर्णगणपती चोरी व मर्डर, साकीनाका रेप केस, १७०० कि. ग्रॅम मॅफेड्रॉन मुद्देमाल तज्ज्ञांच्या सहाय्याने अ.प.वि., मुंबई यांनी जप्त केला, मॅजिकल राईस पुलिंग केस, सिव्हील रुग्णालय, भंडारा येथील जळीत प्रकरण, बोरगाव किडन्याप व मर्डर केस, साजी मोहन ड्रग ट्राफिकींग केस इत्यादी महत्त्वपूर्ण आणि संवेदनशील प्रकरणांमध्ये न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेने त्वरित रासायनिक विश्लेषण प्रतिवेदीत केले आहे आणि त्याद्वारे दोषारोप सिद्ध करणेकामी मदत झाली आहे. राष्ट्रीय स्तरावर आयोजित करण्यात आलेल्या न्यायसहायक वैज्ञानिक परिषदांमध्ये या प्रयोगशाळेत अधिकाऱ्यांना उत्कृष्ट पेपर वाचनाचे पारितोषिक मिळाले आहे. तसेच काही अधिकाऱ्यांना केंद्रातील गृह विभागातर्फे न्यायसहायक वैज्ञानिक परिषदांमध्ये विशेष कामगिरी केल्याबद्दल पुरस्काराने गौरविण्यात आलेले आहे.

३. आधुनिक तंत्रज्ञानाचा तसेच प्रयोगशाळेच्या कार्यपद्धतीचा वापर गुन्हे तपासामध्ये जास्तीत जास्त करण्यात यावा म्हणून पोलीस अधिकारी, वैद्यकीय अधिकारी, केंद्रातील कस्टम व नौदल अधिकारी, सरकारी अभियोक्ता, न्यायाधीश यांच्यासाठी या प्रयोगशाळेत नियमित प्रशिक्षण वर्ग व परिसंवादाचे आयोजन करण्यात येते. तसेच या संचालनालयाचे महासंचालक, संचालक आणि वरिष्ठ अधिकारी यांना IIT, XLRL, BARC, CME, NSG यासारख्या नामांकित राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिषदांना निर्मात्रित करण्यात आलेले आहे. आजपर्यंत १००० पेक्षा जास्त संशोधनपर

लेख राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये तसेच नियतकालिकांमध्ये प्रकाशित करण्यात आलेले आहेत. या संचालनालयातर्फे नवीन व आधुनिक तंत्रज्ञानाची परिपूर्ण माहिती करून घेण्यासाठी अधिकाऱ्यांना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय प्रयोगशाळा व संस्थांमध्ये प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आलेले आहे. न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेच्या माहितीद्वारे या दृष्टिकोनातून पोलीस अकादमी, नाशिक या ठिकाणी प्रयोगशाळेतील विविध विभागाच्या कामकाजासंबंधी माहिती दर्शविणारे प्रदर्शनाचे कायमस्वरूपी दालन उभारण्यात आलेले आहे. इतर राज्यातील तसेच केंद्रीय न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांमधील अधिकारी या प्रयोगशाळेमध्ये प्रशिक्षण घेऊन गेले आहेत.

प्रयोगशाळांची सोय नसणाऱ्या गोवा राज्य व दमण / दीव चा केंद्रशासित प्रदेशांना तसेच सैनिकी व रेल्वे रुग्णालयांना केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो, नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरो यांनाही या कार्यालयाकडून तांत्रिक सेवा उपलब्ध करून दिली जाते.

४. महत्त्वाच्या गुन्हांच्या ठिकाणी उपयुक्त ठरणारा पुरावा जमा करण्यासाठी पोलिसांना कोणत्याही क्षणी तत्काळ मदत उपलब्ध करून देण्यात येते. ही प्रयोगशाळा पोलीस आयुक्तालय आणि निरनिराळ्या जिल्ह्यातील पोलीस पथकांना अन्वेषणासाठी वैज्ञानिक सहायक उपलब्ध करून देते.

बऱ्याच वेळा अन्वेषणाच्या दृष्टीने अत्यावश्यक असलेला मुद्देमाल गोळा केला जात नाही व प्रयोगशाळेत तपासणीसाठी दाखल केला जात नाही, म्हणून परिरक्षणाच्या व प्रकरणांच्या दृष्टीने आवश्यक असा मुद्देमाल गोळा करून तो पोलिसांकडे सुपूर्द करण्यासाठी फिरत्या न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा पथकांची निर्मिती करण्यात आली आहे. गुन्हा अन्वेषण विभागाच्या अखत्यारीत ४५ फिरत्या न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा स्थापन करण्यात आल्या असून त्यामार्फत विविध गुन्हेस्थळांना भेट देऊन जैविक मुद्देमालाची तत्काळ प्राथमिक तपासणी करतात व गुन्हाच्या तपासणीच्या दृष्टिकोनातून आवश्यक मुद्देमाल सिलबंद करून प्रयोगशाळेमध्ये तपासणीसाठी पाठविण्याबाबत मार्गदर्शन करतात. त्यामुळे गुन्हासिद्धतेचे प्रमाण वाढण्यास मदत होते. या संचालनालयात एका प्रशिक्षण व अतिथीगृहाची देखील सुविधा असून जवळजवळ १०० पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे.

तबला १ TABLE 1

(२) वित्तीय आवश्यकता Financial Requirements (रु. हजारत/ Rs. in thousands)

तपशील I	प्रत्यक्षा खर्च (२०२१-२०२२) Actuals 2021-2022		सुधारलेला अंदाज (२०२२-२०२३) Revised Estimates 2022-2023		अर्थसंकल्प (२०२३-२०२४) Budget Estimates 2023-2024		Particulars I
	2	3	4	5	6	7	
(अ) कार्याचे वर्गीकरण-- ११६ न्यायसहायक	805565	1317424	1036447	1464929	1464929		<i>A. Activity Classification--</i> 116 Forensic Science Total 'A'
(ब) उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण-- न्यायसहायक, वैज्ञानिक प्रयोगशाळा (२०५५०३९९) (आनिवार्थी)	615319	988341	727472	1087175			<i>B. Objectwise Classification--</i> Forensic, Science Laboratory-- (20550319) (Committed)
०१ वेतन	148	410	328	431			01 Salaries
०३ अतिकालिक भत्ता	21671	23000	20700	23000			03 Overtime Allowance
०६ दूरध्वनी, वीज व णणीशुल्क							06 Telephone, Electricity and Water Charges.
१० कंत्राटी सेवा	25104	34500	59500	59500			10 Contractual Services
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	1192	2193	1467	2303			11 Domestic Travel Expenses
१२ विदेश प्रवास खर्च	0	165	01	165			12 Foreign Travel Expenses
१३ कार्यालयीन खर्च	16851	18400	18400	19320			13 Office Expenses
१४ भाडे, पट्टी व कर	13775	10000	28000	15000			14 Rent, Rates and Taxes
१७ संगणकावरील खर्च	2662	4125	2888	4331			17 Computer Expenses
२१ सामग्री व पुरवठा	52516	100000	70000	100000			21 Material and Supplies
२४ पेट्रोल, तेल व इंधन	776	1800	1400	2000			24 P. O. I.
२५ पोषाख राहट्टी व भांडारे							25 Cloth, Tentage & Stores
२६ जाहिरात व प्रसिद्धी	0	01	01	01			26 Advertising and Publicity
२७ लहान बांधकामे	4611	7387	17387	4600			27 Minor work
२८ व्यावसायिक सेवा	0	01	01	01			28 Professional Services
५० इतर खर्च		100	01	100			50 Other Charges
५१ मोटार वाहने		01	01	4000			51 Motor Vehicles
५२ यंत्र सामग्री व साधन सामग्री							52 Machinery & Equipment
५३ मोठी बांधकामे							53 Major Works
(००)(०३) न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा (योजनांतर्गत)							(00)(03) Forensic Science (Plan) 20550524)
२०५५०५२४							51 Motor Vehicles
५१ मोटार वाहने	948	7000	4900	5000			52 Machinery and Equipment
५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री	49992	120000	84000	138000			Total 'B' Gross
एकूण (ब) स्थूल	805565	1317424	1036447	1464929			Deduct - Recoveries
वजा--वसुली							Total 'B' Net
एकूण (ब) निव्वळ	805565	1317424	1036447	1464929			C. Source of Finance -
(क) वित्तव्यवस्थेची साधने --							Demand No. Major Head
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष							B-6 2055--Police
बी-१	805565		1036447				Total 'C' Gross
एकूण (क) स्थूल	805565	1317424	1036447	1464929			Deduct - Recoveries
वजा--वसुली							Total 'C' Net
एकूण (क) निव्वळ	805565	1317424	1036447	1464929			

(तीन) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण  
**Summary of Programme and Financial Requirement**

तक्ता २ TABLE II

विभाग	वर्ष	मागील वर्षातील शिल्लक प्रकरणे	या वर्षात स्वीकारलेली प्रकरणे	एकंदर प्रकरणे	या वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे	वर्ष अखेरीस शिल्लक असलेली प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7
1. विष विभाग Toxicology Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 7037 10763 13329	21577 22850 23552	28614 33613 36881	17851 20284 24204	10763 13329 12677
2. जीवशास्त्र/रक्तजल शास्त्र... Biology/Serology	2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 31253 41705 52801	48915 48908 50356	80168 90613 103157	38463 37812 39106	41705 52801 64051
3. भौतिक विज्ञान विभाग Physics Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 223 463 709	713 768 796	936 1231 1505	473 522 557	463 709 948
4. सामान्य विश्लेषण व रासायनिक व उपकरणीय/ नार्कोटीक्स General Analytical/ Chemistry and Instrumentation/ Narcotics	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 2096 3410 3734	6477 6462 6561	8573 9872 10295	5163 6138 6424	3410 3734 3871
5. क्षेपणास्त्र विभाग Ballistics Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 1057 1688 1932	1393 1340 1421	2450 3028 3353	762 1096 1164	1688 1932 2189
6. दारुबंदी व जकात/ रक्त अल्कोहोल Prohibition and Excise etc./ Blood Alcohol	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 8751 15462 15963	125109 128600 129876	133860 144062 145839	118398 128099 134933	15462 15963 10906
7. डी. एन. ए. विभाग D. N. A. Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 5659 8194 11436	8708 10894 11483	14367 19088 22919	6173 7652 7691	8194 11436 15228



तक्ता २ TABLE II--चालू

1	2	3	4	5	6	7
8. सायकॉलॉजी Psychology	... 2021 ... 2022 ... 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 11 ... 12 ... 04 ...	32 33 40	43 45 44	31 41 38	12 04 06
9. सायबर फॉरेन्सिक Cyber Forensic	... 2021 ... 2022 ... 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 9123 ... 13189 ... 17609 ...	4508 5119 5466	13631 18308 22535	442 1239 2215	13189 17069 20320
10. टेप ऑथेंटिकेशन/ स्पीकर आयडेंटिफिकेशन... Tape Authentication/ Speaker Identification	... 2021 ... 2022 ... 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 2629 ... 3645 ... 4840 ...	1808 2096 2246	4437 5741 7086	792 901 1113	3645 4840 5973
एकूण Total	... 2021 ... 2022 ... 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 67839 ... 98531 ... 121817 ...	219240 227070 231797	287079 325601 353614	188548 203784 217445	98531 121817 136169

## तक्ता ३ TABLE III

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतरांना २०२२ मध्ये उपलब्ध करून दिलेल्या सेवा

## Service Provided during Year 2022 other than Maharashtra Government

अ. क्र.	सेवा उपलब्ध करून दिलेल्यांची नावे	किती वेळा सेवा उपलब्ध करून दिली आहे	उपलब्ध करून दिलेल्या सेवांचे स्वरूप	आकार	
1	2	3	4	5	
				रुपये	
1	Medical Officer, Railway Hospital, State Excise .. Mumbai/Pune/Nagpur/Nashik/Aurangabad. वैद्यकीय अधिकारी, रेल्वे रुग्णालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/ नागपूर/औरंगाबाद/अमरावती/वलसाड (गुजरात), राज्य उत्पादन शुल्क.	..	–	Analytical Fees .. विश्लेषण शुल्क	83,52,008
2	Information Act. माहिती अधिकार.	..	–	Information Act .. माहिती अधिकार	422
3	Dy. Commissioner of Customs, JNCH/ Superintendent, CBI, Spl. Branch/NIA, Mumbai उपायुक्त कस्टम/अधीक्षक, सीबीआय/एनआयए, मुंबई.	..	–	Analytical Fees .. विश्लेषण शुल्क	27,324
4	Family Court / First Class Magistrate. कुटुंब न्यायालय / प्रथम वर्ग न्यायालय.	..	–	Analytical Fees .. विश्लेषण शुल्क	–
5	Guest House. अतिथीगृह.	..	–	Guest House fees .. अतिथीगृह शुल्क	2,200
<b>Total ..</b>		..	–	..	–

## न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, महाराष्ट्र राज्यातील खालील तज्ज्ञांनी कोर्टास दिलेल्या साक्षी दर्शविणारा तक्ता

## List of witnesses of experts in Maharashtra State

तक्ता ४ TABLE IV

अ. क्र.	पथकाचे नाव	वर्ष	कोर्टात गेलेल्या तज्ज्ञांची संख्या	तज्ज्ञ किती वेळा कोर्टात गेले
1	2	3	4	5
1	विष विभाग Toxicology Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 3 ... 9 ... 11	3 10 13
2	जीवशास्त्र व रक्तजल विभाग Biology/Serology Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 18 ... 35 ... 40	25 68 65
3	भौतिक विज्ञान विभाग Physics Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 0 ... 0 ... 0	0 0 0
4	क्षेपणास्त्र विभाग Ballistics Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 19 ... 18 ... 20	41 50 55
5	सामान्य विश्लेषण रासायनिक व उपकरणीय विभाग General Analytical (Chemistry) and Instrumentation Division.	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 7 ... 12 ... 14	13 29 32
6	दारुबंदी विभाग Prohibition Division	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 7 ... 9 ... 10	9 15 16
7	डी. एन. ए. DNA	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 10 ... 13 ... 14	30 26 28
8	सायबर फॉरेंसिक Cyber Forensic	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 11 ... 15 ... 17	19 23 25
9	टेप अॅथेंटिकेशन/स्पीकर आयडेंटिफिकेशन Tape Authentication/Speaker Identification	... 2021 2022 2023 (अंदाजित) (Estimated)	... 11 ... 18 ... 20	19 25 30

\*आवश्यक ते स्पष्टीकरण केल्यानंतर अनेक समन्स कोर्टाकडून रद्द केले जातात.

\*Number of Summons issued by the Courts are cancelled after necessary clarification given to the Courts.

## गुन्हाच्या ठिकाणांना तज्ज्ञांनी दिलेल्या भेटी दाखविणारा तक्ता

## List of visits of experts to crime scene

तक्ता- ५ TABLE - V

वर्ष Year	गुन्हांच्या ठिकाणांना भेटी दिलेल्या तज्ज्ञांची संख्या No. of expert visited scenes of crime	गुन्हांच्या ठिकाणांना तज्ज्ञांनी दिलेल्या भेटी No. of occasions on which experts visited scenes of crime
1	2	3
2021	...	485
2022	...	511
2023 (अंदाजित) (Estimated)	...	576
		403
		425
		447

## (४) कर्मचारीविषयक गोषवारा (Progress of Employees)

तक्ता - ६

पदनाम 1	वेतनमान Pay Scale 2	पदांची संख्या No. of Posts		Designation 1
		2021-2022 3	2022-2023 4	
<b>1 राजपत्रित--वर्ग-अ</b>	<b>Rs.</b>			<b>Gazetted--Class-A</b>
महासंचालक (न्यायिक व तांत्रिक).. भा.पो.से.		1	1	Director General (Legal & Tech.)
संचालक ..	S-28 : 1,24,800-2,12,400 ..	1	1	Director
सहसंचालक ..	S-27 : 1,23,100-2,15,900 ..	1	1	Joint Director
उपसंचालक ..	S-24 : 71,100-2,11,900 ..	21	21	Deputy Director
उपसंचालक (मानसशास्त्र) ..	S-24 : 71,100-2,11,900 ..	1	1	Deputy Director (Psychology)
उपसंचालक (सायबर गुन्हे, ध्वनी .. व ध्वनीफीत विश्लेषण).	S-24 : 71,100-2,11,900 ..	2	2	Deputy Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification).
सहायक संचालक ..	S-23 : 67,700-2,08,700 ..	61	61	Assistant Director
सहायक संचालक (मानसशास्त्र)..	S-23 : 67,700-2,08,700 ..	1	1	Asstt. Director (Psychology)
सहायक संचालक (सायबर गुन्हे, .. व ध्वनी ध्वनीफीत विश्लेषण).	S-23 : 67,700-2,08,700 ..	16	16	Asstt. Director (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification).
वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी ..	S-20 : 56,100-1,77,500 ..	1	1	Senior Administrative Officer
विधी अधिकारी ..	S-20 : 56,100-1,77,500 ..	1	1	Judicial Officer
लेखाधिकारी ..	S-20 : 56,100-1,77,500 ..	1	1	Account Officer
	<b>एकूण ..</b>	<b>108</b>	<b>108</b>	<b>Total</b>
<b>2 राजपत्रित--वर्ग-ब</b>				<b>Gazetted - (Class B)</b>
सहायक रासायनिक विश्लेषक ..	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	234	234	Assistant Chemical Analyser
वैज्ञानिक अधिकारी (छायाचित्रण) ..	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	1	1	Scientific Officer (Photography)
वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र)..	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	4	4	Scientific Officer (Psychology)
वैज्ञानिक अधिकारी (सायबर .. गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफीत विश्लेषण).	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	60	60	Scientific Officer (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification).
प्रशासकीय अधिकारी ..	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	16	16	Administrative Officer
	<b>एकूण ..</b>	<b>315</b>	<b>315</b>	<b>Total</b>
<b>3 अराजपत्रित--(वर्ग दोन)</b>				<b>Non-Gazetted - (Class II)</b>
लघुलेखक ..	S-15 : 41,800-1,32,300 ..	2	2	Stenographer
	<b>एकूण ..</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>Total</b>
<b>4 अराजपत्रित--(वर्ग तीन)</b>				<b>Non-Gazetted - (Class III)</b>
अधीक्षक ..	S-14 : 38,600-1,22,800 ..	15	15	Superintendent
अधीक्षक (भांडार) ..	S-14 : 38,600-1,22,800 ..	1	1	Superintendent (Store)
सहायक अधीक्षक ..	S-13 : 35,400-1,12,400 ..	25	25	Assistant Superintendent
सहायक अधीक्षक (भांडार) ..	S-13 : 35,400-1,12,400 ..	8	8	Assistant Superintendent (Store)
वरिष्ठ लिपिक ..	S-8 : 25,500-81,100 ..	47	47	Senior Clerk
वरिष्ठ लिपिक (भांडार) ..	S-8 : 25,500-81,100 ..	8	8	Senior Clerk (Stores)
लिपिक-टंकलेखक ..	S-6 : 19,900-63,200 ..	123	123	Clerk-Typist
रोखपाल ..	S-6 : 19,900-63,200 ..	7	7	Cashier

## (४) कर्मचारीविषयक गोषवारा (Progress of Employees)

तक्ता - ६--चालू

पदनाम 1	वेतनमान Pay Scale 2	पदांची संख्या No. of Posts		Designation 1
		2021-2022 3	2022-2023 4	
<b>4 अराजपत्रित – (वर्ग तीन)–चालू</b>				
<i>Non-Gazetted–(Class III)–Contd.</i>				
वैज्ञानिक सहायक ..	S-13 : 35,400–1,12,400 ..	146	146	Scientific Assistant
वैज्ञानिक सहायक (मानसशास्त्र) ..	S-13 : 35,400–1,12,400 ..	2	2	Scientific Assistant (Psychology)
वैज्ञानिक सहायक (सायबर गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफीत विश्लेषण).	S-13 : 35,400–1,12,400 ..	77	77	Scientific Assistant (Cyber Crime, Tape Authentication and Speaker Identification).
वरिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक ..	S-8 : 25,500–81,100 ..	69	69	Senior Laboratory Assistant
कनिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक ..	S-7 : 21,700–69,100 ..	42	42	Junior Laboratory Assistant
वाहन चालक ..	S-6 : 19,900–63,200 ..	21	21	Driver
दूरध्वनी चालक ..	S-6 : 19,900–63,200 ..	8	8	Telephone Operator
व्यवस्थापक (उपाहारगृह) ..	S-10 : 29,200–92,300 ..	1	1	Manager (Canteen)
पोलीस शिपाई ..	S-7 : 21,700–69,100 ..	5	5	Police Constable
	<b>एकूण ..</b>	<b>605</b>	<b>605</b>	<b>Total</b>
<b>5 अराजपत्रित–(वर्ग चार)</b>				
<i>Non-Gazetted–(Class IV)</i>				
प्रयोगशाळा परिचर ..	S-6 : 19,900–63,200 ..	194	194	Laboratory Attendant
भांडार नोकर ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	3	3	Store-Boy
नाईक ..	S-3 : 16,600–52,400 ..	6	6	Naik
चपराशी ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	27	27	Peon
पहारेकरी ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	18	18	Watchman
सफाईगार ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	38	38	Sweeper
माली ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	4	4	Mali
विक्रेता ..	S-5 : 18,000–56,900 ..	1	1	Saler
आचारी ..	S-3 : 16,600–52,400 ..	1	1	Cook
सह आचारी ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	1	1	Assistant Cook
बॉय सर्व्हंट ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	1	1	Boy Servant
उपाहारगृह नोकर ..	S-1 : 15,000–47,600 ..	2	2	Canteen Servant
मुकादम ..	S-3 : 16,600–52,400 ..	1	1	Mukadam
	<b>एकूण ..</b>	<b>297</b>	<b>297</b>	<b>Total</b>
<b>6 गट-ड संवर्गातील बाह्यस्रोतांद्वारे (Outsourcing) भरण्यात येणारी पदे ई-निविदाप्रमाणे</b>				
प्रयोगशाळा परिचर ..	11,582.08 ..	62	62	Laboratory Attendant
चपराशी ..	11,582.08 ..	19	19	Peon
पहारेकरी ..	11,582.08 ..	21	21	Watchman
वाहन चालक ..	..	10	10	Driver
सफाईगार ..	11,582.08 ..	24	24	Sweeper
	<b>एकूण बाह्य यंत्रणा ..</b>	<b>136</b>	<b>136</b>	<b>Total</b>
	<b>एकूण बेरीज ..</b>	<b>1463</b>	<b>1463</b>	<b>Grand Total</b>



तक्ता १  
TABLE I



वाईट वर्तणुकीचे लोक आणि पुन्हा-पुन्हा गुन्हा करण्याची प्रवृत्ती असणारे लोक यांना तीन महिने किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधी जवळ असणाऱ्या स्टेशनपर्यंतचे रेल्वे वॉरंट व खर्च भागविण्यासाठी हद्दपारी भत्ता दिला जातो. प्रत्येक वर्षी यावर होणारा खर्च हा हद्दपार केलेल्या

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता - १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
१२० केंद्रीय अधिनियम विनियम यांच्या अंमलबजावणीकरिता राज्य संघराज्य क्षेत्रांना द्यावयाची प्रदाने		
(००)(०१) विदेशी व्यक्तींच्या नोंदणीबाबत अधिनियम, १९३९ (अनिवार्य) (२०७० ०६५७)		
०१ वेतन ...	277438	500000
०५ बक्षिसे ...	75	100
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणीशुल्क ...	401	750
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च ...	48	69
१३ कार्यालयीन खर्च ...	246	302
१७ संगणकावरील खर्च ...	101	143
(००) (०१) एकूण ...	278309	501364
(अ) कार्याचे वर्गीकरण--		
(००) ८००-इतर खर्च		
(००) (०१) (युरोपीयन भटके लोक इत्यादीबाबत खर्च तडीपार करण्याचा खर्च (अनिवार्य) (२०७० ०३०७)		
५० इतर खर्च ...	111	1600
एकूण ...	111	1600
एकूण २०७०		
इतर प्रशासनिक सेवा		
भारित ...	-	50
दत्तमत ...	3777634	4816734
एकूण २०७० इतर प्रशासनिक सेवा ...	3777634	4816734



१६

लोक इत्यादीबाबत खर्च)

टिप्पणी

बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्ह्याच्या हद्दीच्या बाहेर हद्दपार केले जाते. अशा वाईट वर्तणुकीच्या लोकांना हद्दपार करताना त्यांच्या मूळ निवास स्थानापासून वाईट वर्तणुकीच्या लोकांच्या प्रमाणात बदलत असतो.

TABLE - I

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		120- Payment to State/Union Territories for Administration of Central Acts and Regulation.
		(00)(01) Registration of Foreigners Act, 1939 (Committed)(2070 0657)
475000	500000	01 Salaries
70	100	05 Rewards
675	750	06 Telephone, Electricity and Water Charges.
48	72	11 Domestic Travel Expenses
272	317	13 Office Expenses
100	150	17 Computer Expenses
476165	501389	.. Total (00)(01)
		<i>A- Activity Classification-</i>
		800-Other Expenditure-
		(00)(01) Charges on account of European Vagrants etc. Deportation Charges Committed (2070 0307)
1120	1600	50 Other Charges
1120	1600	Total
		Total -2070 Other Administration Charged
35	50	Voted
4138901	4783423	Total-2070 Other Administration
4138936	4783473	

**स्थानिक संस्था, महानगरपालिका इत्यादींना साहाय्य ( पोलीस महासंचालक/पोलीस आयुक्त )****प्रस्तावनात्मक टिपणी**

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांना ठार मारणे बंद केले आहे. परंतु, पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांना निर्बीजीकरण करून त्यांना जिथे पकडण्यात आले होते त्या ठिकाणी त्यांना सोडण्यात येतात. या मोहिमेवर होणारा खर्च महानगरपालिका करते. सदरहू खर्चाचा निम्मा भार अनुदान या स्वरूपात शासनाकडून महानगरपालिकेला दिला जातो.

---

---

तक्ता १  
**TABLE I**

---

---

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण-</b>		
२२१७ नगरविकास--		
१९१-स्थानिक संस्था, महानगर- पालिका इत्यादींना साहाय्य	—	01
एकूण 'अ' ...	—	01
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण-</b>		
१९१-नगरपालिका, महानगरपालिका इत्यादींना साहाय्य ...	—	01
(००)(०१) प्राणघातक कोष्टाच्या खर्चासाठी मुंबई महानगरपालिका साहाय्यक (२२१७००११) (अनिवार्य)		
३१ साहाय्यक अनुदाने ... (वेतनेत्तर)	—	01
एकूण 'ब' स्थूल ...	—	01
वजा--वसुली ...	—	01
एकूण 'ब' निव्वळ ...	—	01
<b>क. वित्तव्यवस्थेची साधने-</b>		
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष बी ६ २२१७ ...	—	01
एकूण 'क' स्थूल ...	—	01
वजा--वसुली ...	—	01
एकूण 'क' निव्वळ ...	—	01

TABLE I

(रुपये हजारान्त/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023 4	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024 5	Particulars 1
		<i>A. Activity Classification –</i>
01	01	191. Assistance to Local Bodies, Corporations etc.
01	01	Total –‘A’
		<i>B. Objectwise Classification–</i>
01	01	191. Assistance to Municipalities, Corporations etc.
		(00)(01) Grant-in-aid/contribution to
01	01	{ Mumbai Municipal Corporation towards cost of the Lethal Chambers.(Committed)
		31. Grant-in-aid (Non-Salary)
01	01	Total–‘B’ Gross
–	01	<i>Deduct–Recoveries</i>
01	01	Total–‘B’ Net
		<i>C. Source of Finance–</i>
01	01	Demand No. Major Head B-6 2217
01	01	Total–‘C’ Gross
–	01	<i>Deduct–Recoveries</i>
01	01	Total–‘C’ Net

## (तीन) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश व वित्तीय आवश्यकतांचे स्पष्टीकरण

## पुणे शहरातील भटकी कुत्री निर्बीजीकरण करणे या कामाबद्दलचा तक्ता

## तक्ता - २

वर्ष Year	वर्षामध्ये पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog caught during the year	भटक्या कुत्र्यांच्या मालकाकडे परत केलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog retrived to their owner	वर्षामध्ये निर्बीजीकरण केलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog sterilization on during the year	एकूण झालेला खर्च Expenditure involved at destruction of stray dog	वसूल केलेली रक्कम Amount Reimbursed	कुत्र्यांच्या सुटकेकामी त्यांच्या मालकाकडून महानगरपालिकेने वसूल केलेली रक्कम Amount recovered by BMC from owner of retrived
1	2	3	4	5	6	7
				Rs.	Rs.	Rs.
2020	...	5363	—	5363	18,29,973.00	—
2021	...	5363	—	5363	18,29,973.00	—
2022	...	—	—	—	—	—
(Upto 30-09-2022)						

## मुंबई शहरातील भटकी कुत्री निर्बीजीकरण करणे या कामाबद्दलचा तक्ता

## तक्ता - ३

वर्ष Year	वर्षामध्ये पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog caught during the year	भटक्या कुत्र्यांच्या मालकाकडे परत केलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog retrived to their owner	वर्षामध्ये निर्बीजीकरण केलेल्या भटक्या कुत्र्यांची संख्या No. of Stray Dog sterilization on during the year	एकूण झालेला खर्च Expenditure involved at destruction of stray dog	मुंबई महानगरपालिकेला देण्यात आलेली रक्कम Amount paid to BMC	कुत्र्यांच्या सुटकेकामी त्यांच्या मालकाकडून महानगरपालिकेने वसूल केलेली रक्कम Amount recovered by BMC from owner of retrived
1	2	3	4	5	6	7
				Rs.	Rs.	Rs.
2020	...	2359	—	10976	—	6751000
2021	...	5871	2049	27237	23838900	—
2022	...	2174	—	8410	16011300	—
(Upto 30-9-2022)						

टीप :- बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दिनांक २६ जानेवारी १९९४ पासून पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांना ठार मारणे बंद केलेले आहे. परंतु पकडलेल्या भटक्या कुत्र्यांना निर्बीजीकरण करून त्यांना जिथे पकडण्यात आले होते त्या ठिकाणी त्यांना सोडण्यात येते.

कार्यक्रम क्रमांक १८

धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या

(अकिंचन व्यक्तींना नजरकैद करण्याचा खर्च व अशा व्यक्तींच्या दफनाचा खर्च वा अंत्यसंस्काराचा खर्च)

प्रस्तावनात्मक टिपणी

अकिंचन व्यक्ती रस्त्यात भटकताना आढळल्यास त्यांचा ताबा घेऊन त्यांना त्यांच्या गावी पाठविण्याची व्यवस्था करण्यात येते. रस्त्यालगत मरण पावलेल्या भिकाऱ्यांचा ताबा पोलीस घेतात आणि त्यांच्या देहाची त्यांच्या धार्मिक रीतिरिवाजानुसार विल्हेवाट लावली जाते.

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता-१

तपशील 1	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023
	2	3
<b>(अ) कार्याचे वर्गीकरण-</b>		
(००) २२५०--इतर सामाजिक सेवा		
१०१--धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या	-	10000
एकूण 'अ' ...	-	10000
वजा - वसुली ...	-	-
एकूण (दत्तमत) ...	-	10000
<b>(ब) उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण-</b>		
(००)१०१--धर्मादाय प्रयोजनासाठी देणग्या		
(००) (०३) अकिंचन व्यक्तींना नजरकैद करण्याचा खर्च		
अकिंचन व्यक्तींच्या दफनाचा खर्च		
व अंत्यसंस्काराचा खर्च		
२२५००२२८		
५० इतर खर्च ...	-	10000
एकूण (ब) स्थूल ...	-	10000
वजा--वसुली ...	-	-
एकूण (ब) निव्वळ ...	-	10000
<b>(क) वित्तव्यवस्थेची साधने-</b>		
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष		
बी ६ २२५० ...	-	10000
एकूण (ब) स्थूल ...	-	10000
वजा--वसुली ...	-	-
एकूण (ब) निव्वळ ...	-	10000



TABLE - I

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	Particulars
4	5	1
		<i>A. Activity Classification –</i>
		101–Donations for Charitable Purposes.
7000	10000	Total 'A'
7000	10000	<i>Deduct–Recoveries</i>
–	–	Total Votted
7000	10000	<i>B. Objectwise Classification–</i>
		(00)101–Donations for Charitable Purposes.
		(00)(03)Charges for interring purpose Burial charges and funeral expenses of paupers.
		22500228
7000	10000	50–Other Charges
7000	10000	Total 'B' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
7000	10000	Total 'B' Net
		<i>C. Source of Finance–</i>
		Demand No. Major Head
7000	10000	B-6 2250
7000	10000	Total 'C' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
7000	10000	Total 'C' Net

## कार्यक्रम क्रमांक १९

## इतर खर्च

## (महानगरपालिका व नगरपालिका यांना सहायक अनुदान)

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

मोटारगाड्या, मोटारसायकली, ऑटोरिक्षा वगैरे वाहनांच्या वाढत्या संख्येमुळे मोठ्या शहरातून वाहतुकीचे विविध प्रश्न निर्माण झालेले आहेत. त्यामुळे वाहतुकीची व्यवस्था करण्यासाठी व होणाऱ्या अपघातांना आळा घालण्यासाठी अनेक वाहतूक नियंत्रणाची साधने उदा. स्वयंचलित वाहतूक नियंत्रण दिवे, पदपथांना कठडे बसविणे, सूचनाफलक लावणे वगैरे कामे स्थानिक महानगरपालिका, नगरपालिका करीत असतात. या कामासाठी त्यांना जो खर्च येतो त्यापैकी ५० टक्के रक्कम शासन त्यांना अनुदान म्हणून देत असते. सध्या सहायक अनुदान फक्त १,००,००० पेक्षा अधिक लोकवस्ती असलेल्या शहरांना देण्यात येते. मात्र बृहन्मुंबईमध्ये वाहतुकीच्या सुविधा पुरविण्यासाठी होणाऱ्या खर्चाच्या १०० टक्के इतक्या रकमेची प्रतिपूर्ती शासन मुंबई महानगरपालिकेला सहायक अनुदानाच्या रूपाने करते. परंतु ज्या महानगरपालिका आणि नगरपालिका यांना त्यांच्या एकूण खर्चाच्या ५० टक्के इतकी रक्कम सहायक अनुदानाच्या स्वरूपात यापूर्वी देण्यात येत असे, अशा महानगरपालिका आणि नगरपालिका यांना सन १९८४-८५ पासून त्यांच्या खर्चाच्या १०० टक्के रक्कम सहायक अनुदान म्हणून देण्यात येते.

वाहतुकीच्या सुविधा पुरविण्यासाठी करावा लागणारा खर्च सुरुवातीस महानगरपालिका आणि नगरपालिका यांनी करावयाचा असतो. त्याची प्रतिपूर्ती त्यांना त्यानंतर करण्यात येते. अर्थातच, ज्या महानगरपालिका किंवा नगरपालिका अशा तऱ्हेने सुरुवातीस खर्च करण्यास तयार असतात. त्यांच्याच बाबतीत सहायक अनुदान मंजूर करण्याचा विचार करण्यात येतो.

---

---

तक्ता १

**TABLE I**

---

---

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

तपशील 1	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022 2	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023 3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण-</b>		
८०० इतर खर्च .. (००)	-	-
(००) (०१) महानगरपालिका व नगरपालिका यांना सहायक अनुदान. (३०५५००१६) (अनिवार्य)	-	01
एकूण 'अ' निव्वळ ...	-	01
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण-</b>		
<b>(००) इतर खर्च-</b>		
(००)(०१) महानगरपालिका व नगरपालिका यांना सहायक अनुदान (30550016) (अनिवार्य)	-	01
(००)(०१) वाहतुकीच्या सुखसोयी पुरविण्या- साठी मुंबई महानगरपालिकेला सहायक अनुदान (30550025) (अनिवार्य) ३१--सहायक अनुदान.	-	20
एकूण 'ब' स्थूल ...	-	21
वजा--वसुली ...	-	-
एकूण 'ब' निव्वळ ...	-	21
<b>क. वित्तव्यवस्थेची साधने-</b>		
मागणी क्रमांक प्रधान शीर्ष बी-३ ३०५५ ...	-	-
एकूण 'क' स्थूल ...	-	21
वजा--वसुली ...	-	-
एकूण 'क' निव्वळ ...	-	21

TABLE I

(रुपये हजारान्त/Rs. in thousand)

सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२३ Budget Estimates 2023-2024	Particulars
4	5	1
		<i>A. Activity Classification –</i>
–	–	800 Other Expenditure (00)
1	1	(00)(01)(Grant-in-aid) to Municipal Corporations and Municipalities.
1	1	Total 'A'
		<i>B. Objectwise Classification–</i>
		Other Expenditures–
1	1	(00) (01) Grant-in-aid to Municipal Corporation and Municipalities (30550016).(Committed)
1	20	(00) (02) Grant-in-aid to Mumbai Municipal Corporation for providing traffic amenities. (30550025).(Committed)
		31. Grant-in-aid
2	21	Total 'B' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
2	21	Total 'B' Net
		<i>C. Source of Finance–</i>
		Demand No. Major Head
–	–	B-15 3055
2	21	Total 'C' Gross
–	–	<i>Deduct–Recoveries</i>
2	21	Total 'C' Net

## प्रस्तावनात्मक टिप्पणी

(१) बृहन्मुंबई पोलीस अधिनियमानुसार ज्यांना धार्मिक प्रसंगी रस्त्यावर वाजतगाजत जावयाचे असते त्यांना त्यांच्या क्षेत्रातील सहायक पोलीस आयुक्त यांच्या कार्यालयातून संगीत परवाना घेणे आवश्यक असते. सर्वसाधारण उत्सवाच्या वेळी (उदा. गोविंदा किंवा गणपती मिरवणूक वगैरे) जे संगीत परवाने दिले जातात त्यांची फी घेतली जात नाही. कारण त्यांना फी घेण्यातून वगळले आहे.

## (दोन) वित्तीय आवश्यकता

तक्ता-१

तपशील	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023
1	2	3
<b>अ. कार्याचे वर्गीकरण--३६०४</b>		
२०० इतर संकीर्ण नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा.	—	7
एकूण 'अ' दत्तमत ...	—	7
<b>ब. उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण—</b>		
संकीर्ण अनुज्ञप्ती फीबदलच्या मुंबई महानगरपालिकेला द्यावयाच्या अभिहस्तांकित रकमा-- (अनिवार्य) (३६०४ ००११)		
(००)(०१) सहायक अनुदाने, अंशदाने--	—	1
स्थानिक संस्थांना मुंबई सार्वजनिक वाहन अधिनियमान्वये द्यावयाच्या ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
<b>अभिहस्तांकित रकमा—</b>		
३१. सहायक अनुदाने		
(००)(०३) इतर सहायक अनुदाने (अनिवार्य) (३६०४ ००३१)		
३१. सहायक अनुदाने ...	—	6
एकूण 'ब' स्थूल ...	—	7
वजा--वसुली ...	—	—
एकूण 'ब' निव्वळ ...	—	7
<b>स्थानिक संस्था व पंचायत राज्य संस्था—</b>	—	—
यांना नुकसान भरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे. ३६०४		
एकूण 'क' स्थूल ...	—	7
वजा--वसुली ...	—	—
एकूण 'क' निव्वळ ...	—	7

२०

## व अभिहस्तांकित रकमा

अशाप्रकारे जमा झालेल्या रकमेतून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला मदतीच्या स्वरूपात पन्नास टक्के रक्कम दिली जाते. (२) मुंबई सार्वजनिक वाहन अधिनियम, १९२० मधील तरतुदीनुसार राज्यातील २२ जिल्ह्यांतील स्थानिक संस्थांना सहायक अनुदान दिले जाते.

TABLE 1

		(रुपये हजारांत / Rs. in thousands)	
सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	Particulars	
4	5	1	
		<i>A. Activity Classification – 3604</i>	
5	7	200 Other Miscellaneous Compensation and Assignments.	
5	7	Total 'A' Voted	
		<i>B. Objectwise Classification –</i>	
		(00)(01) Other Miscellaneous Compensations and Assignments. –	
		(Committed) (36040011)	
		Assignments to the Mumbai Municipal Corporation on account of the Misc. Licence Fees –	
1	1	Grant-in-aid Contribution	
		Assignments to Local Bodies on account of the Bombay Public Conveyance Act.	
		31. Grant-in-aid (Non-Salary) (Committed) (36040031)	
		(00)(03) Other Grant-in-aid	
4	6	31. Grant-in-aid	
5	7	Total 'B' Gross	
–	–	<i>Deduct – Recoveries</i>	
5	7	Total 'B' Net	
–	–	Compensation and assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions 3604	
5	7	Total 'C' Gross	
–	–	<i>Deduct – Recoveries</i>	
5	7	Total 'C' Net	

## पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई

## मोटार परिवहन विभाग

## MOTOR TRANSPORT SECTION

तक्ता १३-अ

TABLE 13-A

बृहन्मुंबई पोलीस दलाने सन २०१६-१७ दरम्यान दर करारावर खरेदी केलेल्या पेट्रोलजन्य पदार्थाचा खर्च व वाहनांच्या सुट्या भागांवर केलेला खर्च.

अ.क्र.	वर्ष Year	पेट्रोलजन्य पदार्थाचा खर्च Expense of Petrol/Fuel	वाहनांच्या सुट्या भागांवर केलेला खर्च Expense of Spare Part	
1	2	3	4	
1	2020-2021	...	135463358	29870754
2	2021-2022	...	368271993	111719362
3	2022-2023 (Upto 30th September 2022)	...	360738236	19605547



## कार्यक्रम क्रमांक २१

## पोलीस शल्यचिकित्सक

अपमृत्यू निर्णेता कायदा, १९७१ नुसार स्थापन करण्यात आलेली अपमृत्यू निर्णेता न्यायालये शासन अध्यादेश क्रमांक सीआरए-०१९८/३४१४(४७)/पोल-४, दिनांक ९ सप्टेंबर १९९९ नुसार रद्द करण्यात आलेला असून त्याऐवजी बृहन्मुंबईमध्ये फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ मधील कलम १७४, १७६ अनुसार कार्यवाही करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. कोणताही अपमृत्यू दडपला जाऊ नये म्हणून अपमृत्यू प्रकरणात चौकशी करण्यासाठी अपमृत्यू निर्णेता न्यायालये स्थापन करण्यात आलेली होती. अपमृत्यू निर्णेता न्यायालयाचे कार्यक्षेत्र फक्त बृहन्मुंबईपुरतेच मर्यादित होते. १९८१ मध्ये दुसरे अपमृत्यू निर्णेता न्यायालय व १९८८ मध्ये तिसरे अपमृत्यू निर्णेता न्यायालय स्थापन करण्यात आले होते.

बृहन्मुंबईमधील वाढती लोकसंख्या विचारात घेऊन शासनाने पूर्व उपनगरे व मध्य मुंबईतील जनतेच्या सोयीसाठी/नातेवाईकांना विनाविलंब मृतदेह मिळावेत म्हणून ही व्यवस्था केलेली होती.

अपमृत्यू निर्णेता यांना अपमृत्यू निर्णेता कायदा, १९७१ नुसार अपमृत्यू प्रकरणाची चौकशी करण्याचे अधिकार प्रदान केलेले होते. तथापि, अपमृत्यू निर्णेता न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणांची संख्या वर्षानुवर्ष वाढत गेल्याने व प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढली जात नसल्याने नातेवाईकांवर एक प्रकारे अन्याय होऊ लागला; शिवाय अपमृत्यू निर्णेता न्यायालयात येणारे मृतदेह नातेवाईकांना मिळण्यास विलंब होत असल्याच्या तक्रारी शासनाकडे येऊ लागल्याने शासनाने अपमृत्यू निर्णेता न्यायालये रद्द करण्याचा निर्णय घेतला. त्या अनुषंगाने शासनाने दिनांक ९ सप्टेंबर १९९९ रोजी अध्यादेश काढून अपमृत्यू निर्णेता कायदा, १९७१ रद्द केला व नवीन पध्दत अंमलात आणण्यात आली. नवीन पध्दतीमध्ये अपमृत्यू प्रकरणातील शवविच्छेदनाच्या सोयीसाठी शासनाने बृहन्मुंबईत एकूण १४ केंद्रे निर्माण करण्याचा निर्णय घेतला. ही १४ केंद्रे खालीलप्रमाणे आहेत.

- (१) जे. जे. शवविच्छेदन केंद्र, भायखळा, मुंबई.
- (२) राजावाडी शवविच्छेदन केंद्र, घाटकोपर, मुंबई.
- (३) कूपर शवविच्छेदन केंद्र, जुहू, मुंबई.
- (४) सेंट जॉर्जस रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, मुंबई.
- (५) जी. टी. रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, मुंबई.
- (६) के. ई. एम. रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, परळ, मुंबई.
- (७) नायर रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, मुंबई.
- (८) सायन रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, मुंबई.
- (९) भगवती रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, बोरीवली, मुंबई.
- (१०) शताब्दी रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, कांदिवली, मुंबई.
- (११) शताब्दी रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, गोवंडी, मुंबई.
- (१२) महात्मा फुले रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, कन्नमवारनगर, विक्रोळी, मुंबई.
- (१३) सिद्धार्थ रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, गोरेगाव, मुंबई.
- (१४) कामा अँड आल्बेस रुग्णालय, शवविच्छेदन केंद्र, मुंबई.

या १४ केंद्रापैकी ९ शवविच्छेदन केंद्रे सुरु करण्यात आलेली असून उर्वरित ५ शवविच्छेदन केंद्रे आवश्यक त्या सोयी उपलब्ध झाल्यानंतर सुरु करण्यात येणार आहेत. पैकी भगवती शवविच्छेदन केंद्र जानेवारी २००३ पासून सुरु करण्यात आलेले आहे.

अपमृत्यू निर्णेता कायदा रद्द करण्यात आल्यानंतर शवविच्छेदनाच्या कामात अडचणी येऊ नयेत व काम सुरळीत चालू रहावे, यासाठी सर्व शवविच्छेदन केंद्रावरील तांत्रिक नियंत्रण पोलीस शल्यचिकित्सक यांचेकडे देण्यात आलेले आहे. तसेच जे. जे. कूपर व राजावाडी या शवविच्छेदन केंद्राचे प्रशासकीय नियंत्रण पोलीस शल्यचिकित्सक यांचेकडे देण्यात आलेले असून त्यांना कार्यालय प्रमुख म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे.

नातेवाईकांना मृतदेह विनाविलंब मिळावेत व कोणत्याही प्रकारच्या अडचणी येऊ नयेत यासाठी प्रत्येक केंद्रावरील एका वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची केंद्र प्रमुख म्हणून नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. तसेच केंद्र प्रमुख उपलब्ध नसल्यास अडचणीच्या प्रसंगी तत्काळ संपर्क साधण्यासाठी दुय्यम वैद्यकीय अधिकारी नेमण्यात आलेला आहे.

नवीन पध्दतीमध्ये मृतकांच्या नातेवाईकांना व जनतेला कोणत्याही अडचणी येऊ नयेत म्हणून प्रत्येक केंद्रावर सूचनाफलक लावण्यात आलेला असून आवश्यक ती माहिती सूचनाफलकावर नमूद करण्यात आलेली आहे. शवविच्छेदनाचे काम रात्रंदिवस चालू ठेवण्यात आलेले असून नातेवाईकांना मृतदेह रात्रीच्या वेळी देखील शवविच्छेदन करून देण्याची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. तथापि, खून, गोळीबार व विषप्राशन यासारख्या प्रकरणातील शवविच्छेदन शक्यतो सूर्यप्रकाशात करण्यात येईल असेही सूचित करण्यात आलेले आहे.

अपमृत्यू निर्णेता न्यायालये रद्द करण्यात आलेली असल्याने अपमृत्यू प्रकरणातील चौकशी करण्याचे अधिकार सहायक पोलीस आयुक्त, पोलीस उपआयुक्त व शहर दंडाधिकारी यांना देण्यात आलेले असून त्यांना "चौकशी अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे. त्यामुळे प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा त्वरित होऊन जनतेची गैरसोय होणार नाही.

## शवविच्छेदन कामांची एकत्रित माहिती दर्शविणारा तक्ता

1	2	3	4
१ जानेवारी २०२० January 2020	.. 702	640	540
२ फेब्रुवारी २०२० February 2020	.. 692	536	453
३ मार्च २०२० March 2020	.. 649	626	565
४ एप्रिल २०२० April 2020	.. 557	542	475
५ मे २०२० May 2020	.. 483	465	389
६ जून २०२० June 2020	.. 526	515	468
७ जुलै २०२० July 2020	.. 471	465	430
८ ऑगस्ट २०२० August 2020	.. 440	435	350
९ सप्टेंबर २०२० September 2020	.. 411	407	395
१० ऑक्टोबर २०२० October 2020	.. 674	670	550
११ नोव्हेंबर २०२० November 2020	.. 580	565	485
१२ डिसेंबर २०२० December 2020	.. 655	647	595
एकूण ..	<b>6840</b>	<b>6513</b>	<b>5695</b>

## शवविच्छेदन कामांची एकत्रित माहिती दर्शविणारा तक्ता

1	2	3	4
१ जानेवारी २०२१ January 2021	.. 751	644	582
२ फेब्रुवारी २०२१ February 2021	.. 672	609	517
३ मार्च २०२१ March 2021	.. 735	660	572
४ एप्रिल २०२१ April 2021	.. 689	604	526
५ मे २०२१ May 2021	.. 755	707	563
६ जून २०२१ June 2021	.. 711	653	571
७ जुलै २०२१ July 2021	.. 825	733	649
८ ऑगस्ट २०२१ August 2021	.. 728	692	574
९ सप्टेंबर २०२१ September 2021	.. 895	737	594
१० ऑक्टोबर २०२१ October 2021	.. 807	685	548
११ नोव्हेंबर २०२१ November 2021	.. 799	626	452
<b>एकूण</b>	<b>.. 8367</b>	<b>7350</b>	<b>6148</b>

## शवविच्छेदन कामांची एकत्रित माहिती दर्शविणारा तक्ता--चालू

1	2	3	4
१ जानेवारी २०२२ January 2022	.. 795	656	520
२ फेब्रुवारी २०२२ February 2022	.. 680	545	495
३ मार्च २०२२ March 2022	.. 745	654	545
४ एप्रिल २०२२ April 2022	.. 640	520	468
५ मे २०२२ May 2022	.. 765	656	530
६ जून २०२२ June 2022	.. 735	640	554
७ जुलै २०२२ July 2022	.. 816	725	665
८ ऑगस्ट २०२२ August 2022	.. 785	670	565
९ सप्टेंबर २०२२ September 2022	.. 897	738	640
१० ऑक्टोबर २०२२ October 2022	.. -	-	-
११ नोव्हेंबर २०२२ November 2022	.. -	-	-
१२ डिसेंबर २०२२ December 2022	.. -	-	-
<b>एकूण</b>	<b>.. 6858</b>	<b>5804</b>	<b>4982</b>

(४) कर्मचारीविषयक गोषवारा  
(iv) Personnel Summary

## तक्ता ९

अ. क्र. St. No.	पदनाम 2	वेतनमान Scale of Pay 3	पदसंख्या No. of Posts		Designation 2
			2021-2022 4	2022-2023 5	
<b>(०६) रुग्णालयीन खर्च</b>					
<b>(०६) (०१) बृहन्मुंबईतील पोलीस शवविच्छेदन केंद्र</b>					
<b>(06) Hospital Charges</b>					
<b>(06) (01) Brihanmumbai Police Post-mortem Centres</b>					
<b>1 राजपत्रित--</b>					
<b>Rs.</b>					
<b>1 Gazetted-</b>					
-	..	..	-	-	-
-	..	..	-	-	-
वेद्यकीय अधिकारी	..	S-15 41,800-1,32,300	16	20	Medical Officer
निबंधक/प्रशासकीय अधिकारी	..	S-20 56,100-1,77,500	1	1	Registrar/Administrative Officer
<b>एकूण</b>			<b>17</b>	<b>21</b>	<b>Total</b>
<b>2 अराजपत्रित, (वर्ग तीन)--</b>					
<b>2 Non-Gazetted Class III-</b>					
कार्यालय अधीक्षक	..	S-14 38,600-1,22,800	1	1	Office Superintendent
लेखापाल	..	S-15 41,800-1,32,300	1	1	Asstt. Account Officer
लघु टंकलेखक	..	S-8 25,500-81,100	1	1	Steno-Typist
वरिष्ठ लिपिक	..	S-8 25,500-81,100	1	1	Sr. Clerk
लिपिक तथा टंकलेखक	..	S-6 19,900-63,200	13	16	Clerk-cum-Typist
वातानुकूलित यंत्रचालक	..	S-6 19,900-63,200	13	13	Air Conditioning Plan-Operator
<b>एकूण</b>			<b>30</b>	<b>33</b>	<b>Total</b>
<b>3 अराजपत्रित, (वर्ग चार)--</b>					
<b>3 Non-Gazetted Class IV -</b>					
शवगृह सहायक	..	S-5 18,000-56,900	16	20	Mortuary Assistant
का. नाईक	..	S-3 16,600-52,400	2	2	Naik Peons
का. शिपाई	..	S-1 15,000-47,600	7	7	Peons
शवगृह सेवक	..	S-1 15,000-47,600	28	35	Mortuary Servants
शवविच्छेदन सेवक	..	S-1 15,000-47,600	16	20	Post-mortem Servants
सफाईगार	..	S-1 15,000-47,600	8	8	Sweeper
<b>एकूण</b>			<b>77</b>	<b>92</b>	<b>Total</b>
<b>एकूण बेरीज</b>			<b>124</b>	<b>146</b>	<b>Grand Total</b>

कार्यक्रम क्रमांक २२  
PROGRAMME 22

पोलीस गृहनिर्माण  
POLICE HOUSING

**प्रस्तावना**

**Preamble**

महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळाची स्थापना १३ मार्च १९७४ रोजी करण्यात आली. सदर महामंडळ खालील मुख्य उद्दिष्टांसाठी स्थापन करण्यात आले :-

(अ) महाराष्ट्र शासनाच्या पोलीस, गृहरक्षक दल आणि नागरी हक्क संरक्षण दल व तुरुंग विभागाच्या कर्मचाऱ्यांसाठी निवासस्थानांची सोय करण्याकरिता इमारती बांधण्याचे काम हाती घेणे.

(ब) महाराष्ट्र शासनाच्या पोलीस, गृहरक्षक दल आणि नागरी हक्क संरक्षण दल व तुरुंग विभागाच्या सेवेत असलेल्या व सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या हितासाठी गृहनिर्माण योजना तयार करणे व त्या अंमलात आणणे.

(क) महाराष्ट्र शासनाच्या पोलीस, गृहरक्षक दल आणि नागरी हक्क संरक्षण दल व तुरुंग विभागाचे कर्मचारी व सेवानिवृत्त कर्मचारी यांच्यासाठी शाळा, महाविद्यालय, शिक्षणसंस्था व वसतिगृहे स्थापन करणे, त्यांचे परीक्षण करणे, त्यांची व्यवस्थित पाहणी करणे व ती चालविणे.

(ड) महाराष्ट्र शासनाच्या पोलीस, गृहरक्षक दल आणि नागरी हक्क संरक्षण दल व तुरुंग विभागाचे कर्मचारी व सेवानिवृत्त कर्मचारी यांच्या हितासाठी रुग्णालय, पुनरारोग्यप्रापकगृहे, दवाखाने, आरोग्य केंद्रे, बाजारपेठा, प्रसूतिगृहे, दुकाने व भांडारे, क्लब, स्रोतगृहे, सेवा व मनोरंजन केंद्रे, वाहतूक सेवा, हॉटेल, उपाहारगृहे, कॅफे, दुग्धशाळा स्थापन करणे, त्यांचे परिरक्षण करणे व ती चालविणे.

शासन निर्णय, दिनांक १५ जून २०१५ अन्वये ५० किंवा त्यापेक्षा जास्त निवासस्थानांचे आणि ५०० चौ. मी. बांधकाम क्षेत्रफळ किंवा त्यापेक्षा जास्त क्षेत्रफळ असणाऱ्या प्रशासकीय इमारतींचे काम हाती घेण्यात येत आहे.

The Maharashtra State Police Housing and Welfare Corporation is established on 13th March 1974 for following main objects :-

- ( 1 ) To undertake construction of building for the housing of employees of the Government of Maharashtra in the Police and Jail Department.
- ( 2 ) To formulate and execute Housing Scheme for the benefit of serving and retired employees of the Government of Maharashtra in the Police and Jail Department.
- ( 3 ) To establish, maintain, conduct and run schools, colleges, training institutions and hostels for the employees and retired employees ( including their families ) of the Government of Maharashtra in the Police and Jail Department.
- ( 4 ) To establish, maintain, conduct and run Hospitals, maternity homes, convalescent homes, dispensaries and other health centers, markets, shops and stores, clubs, auditoria and places of public entertainment, transport services, hotels, restaurants and cafes, dairies for the benefit of the employees and retired employees ( including their families ) of the Government of Maharashtra in the Police and Jail Department.

The Corporation Undertaking the residential projects comprising 50 and more quarters and non-residential projects having Built-up Area 500 sq. mtr. or more are executed by MSPH and WC Ltd., under GR. No. सीआरपी-०११२ / प. क्र. १३ / पोल-७, दिनांक १५ जून २०१५.

## तक्ता क्रमांक १

महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई  
महामंडळाने वर्षवार हस्तांतरित केलेली सेवानिवासस्थाने व प्रशासकीय इमारती तसेच इतर इमारतींचे प्रकल्प  
(सन १९७४ ते ३१ ऑक्टोबर २०२२ पर्यंतची माहिती)

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळ- मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
	१९७४-७५ ते १९८०-८१	--	--	--	--
	१९८१-८२				
	निरंक				
	१९८२-८३				
	१ टाकळी, नागपूर	४१६	--	--	--
	एकूण ..	४१६	--	--	--
	१९८३-८४				
	१ चंद्रपूर, नागपूर	१८०	--	--	--
	एकूण ..	१८०	--	--	--
	१९८४-८५				
	१ वानवडी, पुणे	२१६	--	--	--
	२ वानवडी, पुणे	२८८	--	--	--
	एकूण ..	५०४	--	--	--
	१९८५-८६				
	१ घाटकोपर (रेल्वे वसाहत), मुंबई	--	९८०	--	--
	एकूण ..	--	९८०	--	--
	१९८६-८७				
	निरंक				
	१९८७-८८				
	१ कारागृह, नाशिक	५०	--	--	--
	एकूण ..	५०	--	--	--
	१९८८-८९				
	१ मरोळ, मुंबई	६००	--	--	--
	२ कोल्हापूर	२००	--	--	--
	एकूण ..	८००	--	--	--

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>१९८९-९०</b>					
१	मालेगाव	२००	--	--	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>२००</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>
<b>१९९१-९२</b>					
१	वरळी, मुंबई	१६०	--	--	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>१६०</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>
<b>१९९२-९३</b>					
	निरंक				
<b>१९९३-९४</b>					
१	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ३, जालना	३००	--	--	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>३००</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>
<b>१९९४-९५</b>					
१	वरळी, मुंबई	३२०	--	--	--
२	वरळी, मुंबई	४००	--	--	--
३	कारागृह, पुणे	५३	--	--	--
४	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ९, अमरावती	५००	--	--	--
५	जळगाव	२७२	--	--	--
६	रा. रा. पो. बल, नागपूर	५००	--	--	--
७	वानवडी, पुणे	२४२	--	--	--
८	गडचिरोली	१६७	--	--	--
९	सोलापूर	११२	--	--	--
१०	टाकळी, नागपूर	५२	--	--	--
११	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, अकोला	६४	--	--	--
१२	वसंत पार्क, चेंबूर	३२	--	--	--
१३	रा. रा. पो. बल, दोंड	१००	--	--	--
१४	कल्याण	१९६	--	--	--
१५	रा. रा. पो. बल, सोलापूर	५००	--	--	--
१६	भिवंडी	२८०	--	--	--
१७	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नाशिक	३४	--	--	--



## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
१८	विश्रांतवाडी, पुणे	३०४	--	--	--
१९	भिवंडी	२७२	--	--	--
२०	नांदेड	२००	--	--	--
२१	रा. रा. पो. बल, दौंड	५००	--	--	--
२२	पंढरपूर	३४	--	--	--
२३	गोखलेनगर, पुणे	१९२	--	--	--
२४	गडचिरोली	३१३	--	--	--
२५	सातारा	२६४	--	--	--
२६	पोलीस अधीक्षक, जालना	२६०	--	--	--
२७	तीन डोंगरी, मुंबई	१०८	--	--	--
२८	कांदिवली, मुंबई	१५६	--	--	--
२९	चंद्रपूर	१५६	--	--	--
३०	वरळी, मुंबई	३६०	--	--	--
३१	उस्मानाबाद	२९८	--	--	--
३२	धारावी, मुंबई	--	--	१२०	--
३३	धारावी, मुंबई	--	--	७२	--
३४	माजसवाडी	--	--	७४७	--
३५	माजसवाडी	--	--	३३२	--
३६	चांदिवली, मुंबई	--	--	५८५	--
३७	चिकनघर, कल्याण	--	--	१२०	--
३८	गोरेगाव, मुंबई	--	--	१२६	--
३९	सोलापूर	--	--	१५	--
४०	भोसरी, पुणे	--	--	१३	--
४१	वाडेघर, कल्याण	--	--	३२	--
४२	अंबरनाथ	--	--	६	--
४३	दापोडी, पुणे	--	--	४२	--
४४	इंद्रायणीनगर, पुणे	--	--	१०००	--
४५	प्रसूतीगृह, वरळी	--	--	--	प्रसूतीगृह - १
४६	क्रीडा संकुल, केनेडी ब्रीज	--	--	--	क्रीडा संकुल - १
<b>एकूण ..</b>		<b>७२४१</b>	<b>--</b>	<b>३२१०</b>	<b>--</b>

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>१९९५-९६</b>					
१	युएलसी (शहरी जमीन कायदा अन्वये), पोलीस आयुक्त, नाशिक.	--	--	०९	--
२	युएलसी (शहरी जमीन कायदा अन्वये), कोथरूड, पोलीस आयुक्त, पुणे.	--	--	६५	--
३	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ६, धुळे	--	१००	--	--
४	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ८, गोरेगाव	--	९६	--	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>--</b>	<b>१९६</b>	<b>७४</b>	<b>--</b>
	<b>एकूण ..</b>	<b>--</b>	<b>२७०</b>	<b>--</b>	<b>नाही</b>
<b>१९९६-९७</b>					
१	वरळी, मुंबई पोलीस आयुक्त	१००	--	--	--
२	जळगाव पोलीस अधीक्षक, जळगाव	१४४	--	--	--
३	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ५, दौंड	२५८	--	--	--
४	यवतमाळ पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ	६	--	--	--
५	तीन डोंगरी, गोरेगाव, मुंबई पोलीस आयुक्त, मुंबई.	२८	--	--	--
६	युएलसी (पुणे), पोलीस आयुक्त, पुणे	--	--	१	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>५३६</b>	<b>--</b>	<b>१</b>	<b>--</b>
	<b>एकूण ..</b>	<b>--</b>	<b>५३७</b>	<b>--</b>	<b>नाही</b>
<b>१९९७-९८</b>					
१	नांदेड पोलीस निरीक्षक, नांदेड	२४२	--	--	--
२	नांदेड पोलीस निरीक्षक, नांदेड	९३	--	--	--
३	दौंड, रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ७, दौंड	५६५	--	--	--
४	जालना, पोलीस निरीक्षक, जालना	२४	--	--	--
५	सांगली विश्रामबाग, पोलीस निरीक्षक, सांगली	२४३	--	--	--
६	उस्मानाबाद, पोलीस निरीक्षक, उस्मानाबाद	२२	--	--	--
७	इंदोरा, नागपूर पोलीस निरीक्षक (ग्रामीण)	१२८	--	--	--
८	यवतमाळ, पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ	३३	--	--	--
९	जुन्नर, पुणे पोलीस निरीक्षक (ग्रामीण)	३०	--	--	--
१०	वरळी मुंबई, पोलीस आयुक्त	२२०	--	--	--
११	हडपसर, पुणे रा.रा.पो.बल, गट क्रमांक १, पुणे	--	१९०	--	--
१२	नागपूर (म्हाडा), पोलीस आयुक्त	--	--	७२	--
१३	वरळी, मुंबई (पोलीस गृहनिर्माण महामंडळ कार्यालय).	--	--	--	पोलीस गृहनिर्माण महामंडळ कार्यालय.
	<b>एकूण ..</b>	<b>१६००</b>	<b>१९०</b>	<b>७२</b>	<b>--</b>
	<b>एकूण ..</b>	<b>--</b>	<b>१८६२</b>	<b>--</b>	<b>प्रशासकीय इमारत १</b>

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>१९९८-९९</b>					
१	नांदेड पोलीस अधीक्षक, नांदेड	९६	--	--	दुकाने - २८
२	नांदेड पोलीस अधीक्षक, नांदेड	९२	--	--	--
३	यवतमाळ पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ	१७३	--	--	--
४	इंदोरा नागपूर, पोलीस निरीक्षक (ग्रामीण)	११४	--	--	--
५	सोलापूर पोलीस निरीक्षक, सोलापूर	--	८८	--	--
६	नाशिक पोलीस आयुक्त, नाशिक	--	२८८	--	उंच जलकुंभ - १
७	अकलूज, सोलापूर पोलीस अधीक्षक, सोलापूर	--	८०	--	उंच जलकुंभ - १
८	धुळे पोलीस निरीक्षक, धुळे	--	४३२	--	उंच जलकुंभ - १
९	खामगाव, बुलढाणा, पोलीस अधीक्षक, खामगाव	--	--	६५	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>४७५</b>	<b>८८८</b>	<b>६५</b>	--
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१४२८</b>	--	<b>उंच जलकुंभ - ३</b>
<b>१९९९-२०००</b>					
१	नांदेड पोलीस निरीक्षक, नांदेड	२४	--	--	--
२	परभणी पोलीस निरीक्षक, परभणी	१४२	--	--	--
३	जालना, १ पोलीस निरीक्षक, जालना	१५२	--	--	--
४	हडपसर, पुणे रा. पो. बल, गट क्रमांक २, पुणे.	--	१९०	--	--
५	गोरेगाव, मुंबई, समादेशक, रा. पो. बल, गट क्रमांक ८.	--	४०	--	--
६	सोलापूर पोलीस निरीक्षक, सोलापूर	--	४८४	--	उंच जलकुंभ - १
७	अमरावती, समादेशक, रा. पो. बल, गट क्रमांक ९.	--	६५१	--	उंच जलकुंभ - १
८	नाशिक (ULC) शहरी जमीन कायदा अन्वये	--	--	२४	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>३१८</b>	<b>१३६५</b>	<b>२४</b>	--
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१७०७</b>	--	<b>उंच जलकुंभ - २</b>
<b>२०००-०१</b>					
१	नांदेड पोलीस निरीक्षक, नांदेड	४८	--	--	--
२	कांदिवली पोलीस आयुक्त, कांदिवली	२०	--	--	--
३	वरळी, मुंबई पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	१६०	--	--
४	गोरेगाव, मुंबई समादेशक, रा. पो. बल, गट क्रमांक ८.	--	६०	--	--
५	गोरेगाव, मुंबई समादेशक, रा. पो. बल, गट क्रमांक ८.	--	१७६	--	--
	<b>एकूण ..</b>	<b>६८</b>	<b>३९६</b>	--	--
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>४६४</b>	--	<b>नाही</b>

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>२००१-०२</b>					
१	परभणी, पोलीस निरीक्षक, परभणी	४८	--	--	--
	एकूण ..	४८	--	--	--
	एकूण ..	--	४८	--	नाही
<b>२००२-०३</b>					
१	परभणी, पोलीस निरीक्षक, परभणी	१६०	--	--	--
२	पोलीस आयुक्त, मुंबई (तयार निवासस्थाने पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी परस्पर म्हाडाकडून थेट विकत घेतल्या).	--	--	१८५	--
३	यु.एल.सी., कोथरूड, पुणे	--	--	१	--
	एकूण ..	१६०	--	१८६	--
	एकूण ..	--	३४६	--	--
<b>२००३-०४</b>					
१	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ६, धुळे	--	४३७	--	उंच जलकुंभ - १
२	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ८, गोरेगाव	--	७०५	--	उंच जलकुंभ - १
३	नाशिक पोलीस आयुक्त, नाशिक स्नेहबंधन पार्क (१७६), पोलीस मुख्यालय (१२८), पोलीस आयुक्त, नाशिक. देवळाली (१५६) पोलीस आयुक्त, नाशिक.	--	४६०	--	प्रकल्प कार्यालय - ३ उंच जलकुंभ - ३
४	२०० शौचालय, धुळे	--	--	--	शौचालये - २००
५	अक्कलकोट पोलीस अधीक्षक, सोलापूर	--	४५	--	उंच जलकुंभ - १
६	आडगाव, पोलीस अधीक्षक, नाशिक	--	३४१	--	प्रकल्प कार्यालय - १
	एकूण ..	--	१९८८	--	--
	एकूण ..	--	१९८८	--	प्रकल्प कार्यालय - ४ उंच जलकुंभ - ६
<b>२००४-०५</b>					
१	भुसावळ पोलीस अधीक्षक, जळगाव	--	१४८	--	उंच जलकुंभ - १
२	बॅरेक्स, नाशिक (भद्रकाली १, नाशिक रोड २, त्र्यंबकेश्वर ३).	--	--	--	बॅरेक्स - ६
	एकूण ..	--	१४८	--	--
	एकूण ..	--	१४८	--	बॅरेक्स - ६ उंच जलकुंभ - १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
<b>२००५-०६</b>						
१	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक १२, हिंगोली	--	५००	--	प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१ १
२	उरण पोलीस आयुक्तालय, नवी मुंबई	--	१२४	--	--	--
३	वर्धा	--	१८२	--	दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - दुकाने - प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१ १ ४ १ १
४	टाकळी पोलीस आयुक्तालय, नागपूर	--	९४	--	उंच जलकुंभ -	१
५	अहेरी पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली	--	१२०	--	उंच जलकुंभ -	१
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१०२०</b>	--	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१०२०</b>	--	दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - दुकाने - प्रकल्प कार्यालय- उंच जलकुंभ -	१ १ ४ २ ४
<b>२००६-०७</b>						
१	पोलीस अधीक्षक, गोंदिया	--	२३५	--	उंच जलकुंभ -	१
२	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नागपूर	--	--	--	वसतिगृह - भोजनालय -	१ १
३	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, मरोळ, मुंबई	--	--	--	वसतिगृह - भोजनालय -	१ १
४	महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक	--	--	--	वसतिगृह - भोजनालय -	१ १
५	राज्य गुन्हे अन्वेषण, नागपूर	--	८	--	प्रशासकीय इमारत -	१
६	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, जालना	--	--	--	वर्ग खोल्या - वसतिगृह - भोजनालय -	३ १ १
७	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नागपूर	--	--	--	वर्ग खोल्या -	३
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>२४३</b>	--	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>२४३</b>	--	प्रशासकीय इमारत - वर्ग खोल्या - वसतिगृह - भोजनालय - उंच जलकुंभ -	१ ६ ४ ४ १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा- मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६

## २००७-०८

१	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, जालना	--	--	--	वर्ग खोल्या - ३ वसतिगृह - १ भोजनालय - २ प्रसाधनगृह - ३
२	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, खंडाळा	--	--	--	वर्ग खोल्या - ३ वसतिगृह - १ भोजनालय - १
३	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नानवीज, जिल्हा पुणे	--	--	--	वर्ग खोल्या - ३ वसतिगृह - १ भोजनालय - १
४	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, जालना	--	--	--	वर्ग खोल्या - ३
५	पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली	--	--	--	बॅरेक्स - ४
६	पोलीस अधीक्षक, आडगाव नाका, नाशिक	--	--	--	प्राथमिक शाळा - १
	<b>एकूण ..</b>	--	--	--	<b>बॅरेक्स - ४</b> <b>वर्ग खोल्या - १२</b> <b>वसतिगृह - ३</b> <b>भोजनालय - ४</b> <b>प्राथमिक शाळा - १</b> <b>प्रसाधनगृह - ३</b>

## २००८-०९

१	संगमनेर पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर	--	१०१	--	प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १
२	पोलीस अधीक्षक, हिंगोली	--	१६४	--	प्राथमिक शाळा - १ बहुउद्देशीय सभागृह - १ दुकाने - १३ प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा- मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
३	रा. रा. पो. बल. गट क्रमांक ६, धुळे	--	--	--	समादेशक कार्यालय - १ बिनतारी संदेश कार्यालय - १ कंपनी कार्यालय - १ बॅरेक्स - १ क्वार्टर गार्ड - १ भोजनालय - २ प्राथमिक शाळा - १ व्यायामशाळा - १ मोटर परिवहन कार्यशाळा - १ दवाखाना - १ बहुउद्देशीय सभागृह - १ दुकाने - १२ कवायत मैदान - १ प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १
४	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, अकोला	--	--	--	वर्ग खोल्या - ६ वसतिगृह - १ भोजनालय - १ कवायत मैदान - १ प्रसाधनगृह - १
५	महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक	--	८	--	वाहन प्रतिकृती गृह - १ (Driving simulator room) भोजनालय - १
६	महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक	--	१३	--	शताब्दी इमारत - १ वर्ग खोल्या - ३ वसतिगृह - २ भोजनालय - २ वाचनालय - १ अंतर्गत खेळाची इमारत - १ कवायत मैदान - १ ड्रील शेड - १ प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १
७	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नागपूर	--	--	--	वर्ग खोल्या - ३ भोजनालय - १ कवायत मैदान - १ प्रसाधनगृह - १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
८	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, धुळे	--	--	--	वर्ग खोल्या -	६
					भोजनालय -	१
					प्रसाधनगृह -	५
९	पोलीस अधीक्षक, नांदेड	--	--	--	पोलीस अधीक्षक कार्यालय -	१
१०	महिला पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर	--	--	--	वसतिगृह -	१
					कवायत मैदान -	१
					प्रशासकीय इमारत -	१
	एकूण ..	--	२८६	--		
	एकूण ..	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	३
					बिनतारी संदेश कार्यालय -	१
					कंपनी कार्यालय -	१
					वाहन प्रतिकृती कक्ष -	१
					बॅरेक्स -	१
					क्वार्टर गार्ड -	१
					वर्ग खोल्या -	१८
					वसतिगृह -	४
					भोजनालय -	८
					प्राथमिक शाळा -	२
					वाचनालय -	१
					व्यायाम शाळा -	१
					मोटर परिवहन कार्यशाळा -	१
					दवाखाना -	१
					बहुउद्देशीय सभागृह -	२
					दुकाने -	२५
					अंतर्गत खेळाची खोली -	१
					कवायत मैदान -	५
					ड्रीलशेड -	१
					प्रकल्प कार्यालय -	४
					उंच जलकुंभ -	४
					प्रसाधनगृह -	७



## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा- मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६

## एप्रिल २००९ ते मार्च २०१०

१	पुसद पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ	--	१४३	--	उंच जलकुंभ -	१
२	पोलीस अधीक्षक, वाशिम	--	१७२	--	उंच जलकुंभ -	१
३	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ९, अमरावती	--	--	--	बिनतारी संदेश कार्यालय - कंपनी कार्यालय - बॅरेक्स - क्वार्टर गार्ड - वसतिगृह - भांडारगृह - भोजनालय - प्राथमिक शाळा - व्यायामशाळा - मोटर परिवहन कार्यशाळा - दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - ड्रीलशेड - प्रकल्प कार्यालय -	१ १ १ १ १ १ २ १ १ १ १ १ १ १
४	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक १२, हिंगोली	--	--	--	समादेश कार्यालय - बिनतारी संदेश केंद्र - बॅरेक्स - क्वार्टर गार्ड - विश्रामगृह - भोजनालय - प्राथमिक शाळा - व्यायामशाळा - मोटर परिवहन कार्यशाळा - दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - दुकाने - कवायत मैदान - ड्रीलशेड - उंच जलकुंभ -	१ १ ३ १ १ २ १ १ १ १ १ १ १ १ १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
५	पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी	--	१८६	--	प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१ १
६	वाकोला पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	३२४	--	कवायत मैदान - खेळाचे मैदान -	१ १
७	वाकोला पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	--	--	वसतिगृह - प्रकल्प कार्यालय -	१ १
८	राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, पुणे	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - प्रकल्प कार्यालय -	१ १
९	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक २, पुणे	--	४४२	--	प्रकल्प कार्यालय -	१
१०	आडगाव पोलीस अधीक्षक, नाशिक	--	--	--	पोलीस अधीक्षक कार्यालय - राखीव पोलीस - निरीक्षक कार्यालय. भरती केंद्र - वसतिगृह - विश्रामगृह - भोजनालय - व्यायामशाळा - मोटर परिवहन कार्यशाळा - दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - दुकाने - कवायत मैदान - प्रकल्प कार्यालय -	१ १ १ १ २ १ १ १ १ १ १ ८ १ १
११	पोलीस अधीक्षक, सोलापूर	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - कार्यालय. भरती केंद्र - वसतिगृह - विश्रामगृह - भोजनालय - व्यायामशाळा - मोटर परिवहन कार्यशाळा - दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - कवायत मैदान - किल्ला भिंत - श्वानगृह -	१ १ २ १ १ १ १ १ १ १ १ १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
१२	भारतीय राखीव बटालियन क्रमांक १, औरंगाबाद	--	--	--	समादेशक कार्यालय - १ कंपनी कार्यालय - १ बॅरेक्स - २ क्वार्टर गार्ड - १ भांडारगृह - १ भोजनालय - १ मोटर परिवहन कार्यशाळा - १ कवायत मैदान - १ खेळाचे मैदान - १ प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १ प्रसाधनगृह - १
१३	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, बाभळगाव, लातूर	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - १ वर्गखोल्या - १० वसतिगृह - २ भोजनालय - १ कवायत मैदान - १ उंच जलकुंभ - १
१४	पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली	--	२४४	--	उंच जलकुंभ - १
१५	शेगाव, पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा	--	६३	--	उंच जलकुंभ - १
१६	विशेष सुरक्षा शाखा (SPU), प्रशिक्षण केंद्र, वानवाडी, पुणे.	--	६०	--	प्रशासकीय इमारती - २ क्वार्टर गार्ड - १ वर्गखोल्या - ७ वसतिगृह - ३ विश्रामगृह - १ भोजनालय - १ व्यायामशाळा - १ बहुउद्देशीय सभागृह - १ प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १
१७	महिला पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, सोलापूर	--	--	--	वर्गखोल्या - ३ भोजनालय - १ प्रसाधनगृह - १
१८	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा नांदुरा (५०), बुलढाणा (१०१).	--	१५१	-	उंच जलकुंभ - २

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
१९	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, तुर्ची तासगाव, जिल्हा सांगली.	--	४८	--	राखीव पोलीस - निरीक्षक कार्यालय. वर्गखोल्या - वसतिगृह - भोजनालय - प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१ १० ६ १ १ १
२०	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, मरोळ	--	--	--	वर्गखोल्या - भोजनालय - कवायत मैदान - प्रसाधनगृह -	६ १ १ ४
२१	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नागपूर	--	--	--	वसतिगृह -	१
	एकूण ..	--	१८३३	--	--	--
	एकूण ..	--	१८३३	--	प्रशासकीय इमारती - बिनतारी संदेश कार्यालय - कंपनी कार्यालय - बॅरेक्स - क्वार्टर गार्ड - वर्ग खोल्या - भरती केंद्र - वसतिगृह - विश्रामगृह - भांडारगृह - भोजनालय - प्राथमिक शाळा - व्यायाम शाळा - मोटर परिवहन कार्यशाळा - दवाखाना - बहुउद्देशीय सभागृह - दुकाने - कवायत मैदान - खेळाचे मैदान - ड्रीलशेड - किल्ला भिंत - श्वानगृह - प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ - प्रसाधनगृह -	१० २ २ ६ ४ ३६ २ १७ ४ १ १२ २ ५ ५ ४ ५ १७ ७ २ २ १ १ ८ १२ ६

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
<b>एप्रिल २०१० ते मार्च २०११</b>						
१	पोलीस अधीक्षक, अमरावती	--	८२	--	प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१ १
२	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, खंडाळा	--	--	--	वर्ग खोल्या - भोजनालय - ड्रीलशेड - प्रसाधनगृह -	३ १ १ १
३	पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नानवीज, जिल्हा पुणे.	--	--	--	वर्ग खोल्या - भोजनालय - कवायत मैदान - प्रसाधनगृह -	३ १ १ १
४	मध्यवर्ती पोलीस मोटार परिवहन, टाकळी, नागपूर.	--	५०	--	उंच जलकुंभ -	१
५	गुलिस्तान कंपाऊंड, घाटकोपर, पोलीस आयुक्त, मुंबई.	--	२३२	--	--	
६	महिला पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, सोलापूर	--	९२	--	वसतिगृह - जलकुंभ -	१ १
७	पोलीस आयुक्त, मुंबई (चारकोप कांदिवली, एम.एच.बी.कॉलनी, बोरिवली, घाटकोपर आणि आर.सी.एफ., चेंबुर पोलीस ठाणे).	--	--	--	पोलीस ठाणे -	४
८	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर	--	--	--	पोलीस अधीक्षक कार्यालय -	१
९	पोलीस आयुक्त, नागपूर	--	५२६	--	दुकाने - प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ -	१६ १ १
१०	पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर	--	२२०	--	उंच जलकुंभ -	१
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१२०२</b>	--		
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>१२०२</b>	--	प्रशासकीय इमारत - पोलीस ठाणे - वर्ग खोल्या - वसतिगृह - भोजनालय - कवायत मैदान - ड्रीलशेड - प्रकल्प कार्यालय - उंच जलकुंभ - प्रसाधनगृह -	१ ४ ६ १ २ १ १ २ ५ २



## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
८	अक्कलकोट पोलीस अधीक्षक, सोलापूर	--	७१	--	उंच जलकुंभ - १
९	भायखळा पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	--	--	पोलीस वाहतूक - १ प्रशिक्षण केंद्र. वसतिगृह - १
१०	पोलीस अधीक्षक, परभणी	--	--	--	पोलीस अधीक्षक कार्यालय - १
११	अंबेजोगाई पोलीस अधीक्षक, बीड (अतिरिक्त पोलीस अधीक्षकांचेकरिता)	--	--	--	अति. पोलीस अधीक्षक - १ कार्यालय.
१२	विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नांदेड	--	--	--	विशेष पोलीस महानिरीक्षक - १ कार्यालय इमारत.
१३	पोलीस अधीक्षक, नंदुरबार	--	१६८	--	प्रकल्प कार्यालय - १ उंच जलकुंभ - १
१४	पोलीस अधीक्षक, नंदुरबार	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - १ कार्यालय. वसतिगृह - २ विश्रामगृह - २ भोजनालय - १ प्राथमिक शाळा - १ व्यायामशाळा - १ मोटर परिवहन कार्यशाळा - १ दवाखाना - १ बहुउद्देशीय सभागृह - १ दुकाने - १७ खेळाचे मैदान - १ श्वानगृह - १ प्रसाधनगृह - १
१५	पोलीस आयुक्त, नवी मुंबई	--	१२	--	पोलीस उपअधीक्षक - १ कार्यालय. राखीव पोलीस निरीक्षक - १ कार्यालय. वसतिगृह - २ विश्रामगृह - १ भोजनालय - १ व्यायामशाळा - १ मोटर परिवहन कार्यशाळा - १ दवाखाना - १ बहुउद्देशीय सभागृह - १ कवायत मैदान - १ उंच जलकुंभ - १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
१६	पोलीस आयुक्त, सोलापूर	--	--	--	पोलीस आयुक्त - कार्यालय इमारत.	१
१७	पोलीस अधीक्षक, रायगड	--	--	--	पोलीस अधीक्षक कार्यालय -	१
१८	राहुलनगर, शिवडी पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	--	१०८	--	
१९	प्रतिक्षानगर, सायन, पोलीस आयुक्त, मुंबई	--	--	३००	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७१३</b>	<b>४०८</b>		
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७१३ + ४०८=११२१</b>	--	<b>प्रशासकीय इमारती -</b> <b>बॅरेक्स -</b> <b>क्वार्टर गार्ड -</b> <b>शस्त्रागार गृह -</b> <b>दारूगोळा गृह -</b> <b>वसतिगृह -</b> <b>विश्रामगृह -</b> <b>भोजनालय -</b> <b>प्राथमिक शाळा -</b> <b>व्यायाम शाळा -</b> <b>मोटर परिवहन कार्यशाळा -</b> <b>विद्युतगृह -</b> <b>दवाखाना -</b> <b>बहुउद्देशीय सभागृह -</b> <b>दुकाने -</b> <b>कवायत मैदान -</b> <b>खेळाचे मैदान -</b> <b>ऑबस्टॅकल कोर्स -</b> <b>किल्ला भित -</b> <b>श्वानगृह -</b> <b>प्रकल्प कार्यालय -</b> <b>उंच जलकुंभ -</b> <b>प्रसाधनगृह -</b>	<b>१२</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>९</b> <b>३</b> <b>४</b> <b>१</b> <b>३</b> <b>४</b> <b>१</b> <b>३</b> <b>३</b> <b>४</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>१</b> <b>३</b> <b>७</b> <b>२</b>



## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>एप्रिल २०१२ ते मार्च २०१३</b>					
१	रा. रा. पो. बल गट क्रमांक १०, सोलापूर	--	१९७	--	उंच जलकुंभ - १
२	तुळजापूर पोलीस अधीक्षक, सोलापूर (४०० पोलीस कर्मचाऱ्यांकरिता).	--	--	--	बॅरेक्स इमारत - १
३	पोलीस आयुक्त, अमरावती	--	--	--	पोलीस आयुक्त - कार्यालय इमारत. १
४	पोलीस अधीक्षक, ठाणे	--	--	--	पोलीस अधीक्षक - कार्यालय इमारत. १
५	पोलीस अधीक्षक, सिंधुदुर्ग	--	४०	--	भरती केंद्र - १ भोजनालय - १
६	अलिबाग पोलीस अधीक्षक, रायगड	--	३६	--	--
७	पोलीस आयुक्त, ठाणे	--	२६०	--	--
८	बाळेगाव रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ११, नवी मुंबई (टप्पा क्रमांक २).	--	१७२	--	बॅरेक्स - २ भोजनालय - १ प्रसाधनगृह - १
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७०५</b>	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७०५</b>	--	<b>प्रशासकीय इमारती - २</b> <b>बॅरेक्स - ३</b> <b>भरती केंद्र - १</b> <b>भोजनालय - २</b> <b>जलकुंभ - १</b> <b>प्रसाधनगृह - १</b>
<b>एप्रिल २०१३ ते मार्च २०१४</b>					
१	संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक	--	--	--	भोजनालय - १
२	मलबार हिल, मुंबई पोलीस महासंचालक, मुंबई	--	२४	--	--
३	विटा पोलीस अधीक्षक, सांगली	--	५१	--	--
४	पोलीस अधीक्षक, धुळे	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - १ कार्यालय.
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७५</b>	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>७५</b>	--	<b>राखीव पोलीस निरीक्षक - १</b> <b>कार्यालय.</b> <b>भोजनालय - १</b>

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
<b>एप्रिल २०१४ ते मार्च २०१५</b>						
१	रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक ८, गोरेगाव, मुंबई अप्पर पोलीस महासंचालक निवासस्थान, रा. रा. पो. बल, महाराष्ट्र राज्य.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
२	शिर्डी पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर (नूतनीकरण).	--	--	--	विश्रामगृह -	१
३	सोलापूर, पंढरपूर (जनाई, मुक्ताई व रखुमाई) (नूतनीकरण)	--	--	--	विश्रामगृह -	३
४	नागपूर, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर	--	--	--	वसतिगृह -	१
५	लातूर बाभळगाव पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, बाभळगाव, लातूर.	--	४८	--	--	--
६	यवतमाळ, पांढरकवडा पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ.	--	५६	--	--	--
७	नाशिक, पेट पोलीस अधीक्षक, नाशिक (प्रा.)	--	--	--	पोलीस ठाणे -	१
८	सातारा, कराड पोलीस अधीक्षक, सातारा	--	१३७	--	--	--
९	पुणे, हिंजवडी, पोलीस आयुक्त, पुणे	--	--	--	पोलीस ठाणे -	१
१०	पुणे पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, नानवीज, तालुका दोंड.	--	५०	--	--	--
११	खामगाव पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा	--	६१	--	--	--
१२	सांगली पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय, तुर्ची, तासगाव, जिल्हा सांगली.	--	३१	--	भोजनालय - दवाखाना - दुकाने - खेळाचे मैदान -	१ १ ५ १
१३	पुणे रा. रा. पो. बल प्रशिक्षण केंद्र ३०० प्रशिक्षणार्थी, नानवीज, दोंड (भाग- २०० प्रशिक्षणार्थीकरिता).	--	--	--	वसतिगृह - भोजनालय -	४ १
१४	नाशिक पोलीस आयुक्त, नाशिक	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
१५	हिंगोली पोलीस अधीक्षक	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - कार्यालय. मोटर परिवहन कार्यशाळा -	१ १ १
१६	राखीव पोलीस निरीक्षक इमारत, परभणी	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - कार्यालय.	१ १
१७	गोंदिया येथे पोलीस अधीक्षक, गोंदिया	--	--	--	बॅरेक्स -	१

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
१८	नाशिक, देवळा पोलीस अधीक्षक, नाशिक (ग्रा.)	--	--	--	पोलीस ठाणे -	१
१९	नाशिक, मालेगाव पोलीस अधीक्षक, नाशिक (ग्रा)	--	--	--	पोलीस ठाणे -	१
२०	गडचिरोली, पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली	--	--	--	बॅरेक्स -	१
२१	वाशिम, राखीव पोलीस निरीक्षक कार्यालय इमारत बांधणे.	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - कार्यालय.	१
२२	अहमदनगर पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
२३	पुणे रा. रा. पो. बल गट क्रमांक ५, दोंड	--	५०	--	--	
२४	पुणे रा. रा. पो. बल गट क्रमांक ७, दोंड	--	५०	--	--	
२५	औरंगाबाद पोलीस आयुक्त, औरंगाबाद	--	५६	--	--	
२६	लातूर २०० प्रशिक्षणार्थी, बाभळगाव	--	--	--	वसतिगृह -	१
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>५३९</b>	--		
	<b>एकूण ..</b>	--	<b>५३९</b>	--	<b>प्रशासकीय इमारत -</b>	<b>६</b>
					<b>पोलीस ठाणे इमारत -</b>	<b>४</b>
					<b>बॅरेक्स -</b>	<b>२</b>
					<b>वसतिगृह -</b>	<b>६</b>
					<b>विश्रामगृह -</b>	<b>४</b>
					<b>भोजनालय -</b>	<b>२</b>
					<b>मोटर परिवहन कार्यशाळा -</b>	<b>१</b>
					<b>दवाखाना -</b>	<b>१</b>
					<b>दुकाने -</b>	<b>५</b>
					<b>खेळाचे मैदान -</b>	<b>१</b>

## एप्रिल २०१५ ते ३१ मार्च २०१६

१	सोलापूर, महिला पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय	--	--	--	वर्गखोल्या -	६
					वसतिगृह -	१
२	वर्धा, पोलीस अधीक्षक, वर्धा	--	--	--	प्रशासकीय इमारत--	१
३	नागपूर, पोलीस अधीक्षक (ग्रा.), नागपूर	--	--	--	राखीव पोलीस निरीक्षक - कार्यालय.	१
४	नाशिक, इंदिरानगर पोलीस आयुक्त, नाशिक	--	--	--	पोलीस ठाणे--	१
५	धुळे, २१० पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय	--	--	--	प्रशासकीय इमारत--	१
					वसतिगृह--	१
६	मुंबई, ६४ निवासस्थाने, घाटकोपर पोलीस आयुक्त, मुंबई.	--	६४	--	--	--

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
७	मुंबई, १३६ निवासस्थाने, वरळी पोलीस आयुक्त, मुंबई.	--	१३६	--	--	--
८	मुंबई पोलीस आयुक्त यांचेकरिता प्रशासकीय इमारत बांधणे.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
९	जालना, पोलीस प्रशिक्षण विद्यालय यांचेकरिता वसतिगृह क्रमांक ३ बांधणे.	--	--	--	वसतिगृह -	१
१०	नाशिक, त्र्यंबकेश्वर येथे पोलीस आयुक्त, नाशिक यांचेकरिता, कुंभमेळ्याकरिता २८ तात्पुरत्या स्वरूपाचे बॅरेक्स बांधणे.	--	--	--	तात्पुरत्या स्वरूपाचे बॅरेक्स-	२८
११	नाशिक, त्र्यंबकेश्वर येथे पोलीस आयुक्त, नाशिक यांचेकरिता, कुंभमेळ्याकरिता ४१ पोर्टा केबिन बांधणे.	--	--	--	पोर्टा केबिन--	४१
<b>एकूण</b>		--	<b>२००</b>	--	<b>प्रशासकीय इमारत -</b>	<b>४</b>
					<b>पोलीस ठाणे इमारत -</b>	<b>१</b>
					<b>वर्ग खोल्या -</b>	<b>६</b>
					<b>वसतिगृह -</b>	<b>३</b>
					<b>तात्पुरत्या स्वरूपाचे बॅरेक्स -</b>	<b>२८</b>
					<b>पोर्टा केबिन -</b>	<b>४१</b>
<b>एप्रिल २०१६ ते ३१ मार्च २०१७</b>						
१	मुंबई, १४१ निवासस्थाने व प्रशासकीय इमारत, सांताक्रूझ.	--	१४१	--	प्रशासकीय इमारत -	१
२	मुंबई, १४० निवासस्थाने व प्रशासकीय इमारती व वसतिगृह, फोर्स वन, गोरेगाव, मुंबई.	--	१४०	--	प्रशासकीय इमारत -	१
३	महाराष्ट्र राज्यात ४७ ठिकाणी सायबर क्राईम सेल करिता फर्निचरचा पुरवठा करणे व बसविणे.	--	--	--	--	--
४	मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पोलीस तक्रार प्राधिकरणाकरिता कुपरेज एमटीएनएल टेलिफोन एक्सचेंजच्या इमारतीमध्ये फर्निचरचा पुरवठा करणे व बसविणे.	--	--	--	--	--
५	महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळाकरिता वर्ल्ड -- ट्रेड सेंटर, कफ परेड येथील ३२ व्या मजल्यावर फर्निचरचा पुरवठा करणे व बसविणे.	--	--	--	--	--
<b>एकूण</b>		--	<b>२८१</b>	--	--	--
<b>एकूण</b>		--	--	--	<b>प्रशासकीय इमारत -</b>	<b>२</b>

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६

## एप्रिल २०१७ ते मार्च २०१८

१	नाशिक पोलीस ठाणे, पोलीस आयुक्त. आडगाव.	--	--	--	पोलीस ठाणे -	१
२	मुंबई, सागरी पोलीस ठाणे, राज्य गुप्त वार्ता विभाग, (१) अर्नाळा, (२) केळवा, (३) दाभोळ.	--	--	--	पोलीस ठाणे -	३
३	जळगाव, भुसावळ, उपविभागीय पोलीस अधिकारी -- कार्यालय व पोलीस अधीक्षक, जळगाव.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - पोलीस ठाणे - नियंत्रण कक्ष -	१ १ १
४	मुंबई पोलीस महासंचालक कार्यालयाच्या भोजनगृहाचे नूतनीकरण करणे.	--	--	--	भोजनगृह नूतनीकरण -	
५	अहमदनगर, श्रीरामपूर, ८० निवासस्थाने पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर (म्हाडा).	--	--	८०	--	
६	नाशिक, ४९ निवासस्थाने हिरावाडी नाशिक, पोलीस आयुक्त, नाशिक (म्हाडा).	--	--	४९	--	
७	ठाणे, सागरी पोलीस ठाणे, राज्य गुप्त वार्ता विभाग, उत्तण, जिल्हा ठाणे.	--	--	०१	सागरी पोलीस ठाणे -	१
८	मुंबई, महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळ कफ परेड मुंबई फर्निचर व फिक्चर बसविणेबाबत.	--	--	--	--	
	<b>एकूण ..</b>	--	--	<b>१२९</b>	<b>पोलीस ठाणे - प्रशासकीय इमारत - नियंत्रण कक्ष -</b>	<b>६ १ १</b>

## एप्रिल २०१८ ते ३१ मार्च २०१९

१	अकोला, वसतिगृह क्र. २, वसतिगृह क्र. ३, प्रशासकीय इमारत, ६ वर्गखोल्या, आर्म्स आणि मॅगझीन रुम, भोजनगृह (३०० क्षमतेचे), गार्ड रुम, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, अकोला.	--	--	--	वसतिगृह - प्रशासकीय इमारत - वर्ग खोल्या - भोजनगृह - (३०० क्षमतेचे) मॅगझीन रुम - गार्ड रुम - पोलीस प्रशिक्षण केंद्र -	२ १ ६ १ १ १ १
२	औरंगाबाद, प्रशासकीय इमारत, पोलीस आयुक्त औरंगाबाद.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
३	जालना, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, प्रशासकीय इमारत.	--	--	--	पोलीस प्रशिक्षण केंद्र - प्रशासकीय इमारत -	१ १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
४	नाशिक, १६८ पोलीस कर्मचारी निवासस्थाने व छत असलेले खुले सभागृह बांधणे, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक.	--	१६८	--	कम्युनिटी हॉल - वाचनालय - व्यायामशाळा -	१ १ १
५	चंद्रपूर, ३८ निवासस्थाने व पोलीस ठाणे चिमुर, १४ निवासस्थाने व पोलीस ठाणे भिसी, चंद्रपूर.	--	५२	--	पोलीस ठाणे -	२
६	चंद्रपूर, ५२ निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन भद्रावती.	--	५२	--	पोलीस ठाणे -	१
७	चंद्रपूर, २४ निवासस्थाने व पोलीस ठाणे इमारत, बल्लारशा.	--	२४	--	पोलीस ठाणे -	१
८	पुणे प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, खंडाळा यांचेकरिता प्रशासकीय इमारत, २०० क्षमतेचे वसतिगृह व ६ वर्गखोल्या बांधणे.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - वसतिगृह - वर्गखोल्या -	१ १ ६
९	औरंगाबाद, ६४ निवासस्थाने, तीसगाव पोलीस आयुक्त, औरंगाबाद (म्हाडा).	--	--	६४	--	--
१०	औरंगाबाद, ६४ निवासस्थाने, पैठण पोलीस अधीक्षक, औरंगाबाद ग्रामीण (म्हाडा).	--	--	६४	--	--
११	मुंबई, ४७ निवासस्थाने सांताक्रुझ, वायरलेस	--	४७	--	--	--
१२	राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुंबई गुन्हे अन्वेषण विभाग, पुणे व एमआयए, पुणे कार्यालयास फर्निचर व फिक्चर बसविणे.	--	--	--	--	--
१३	मुंबई फोर्स वन, महाराष्ट्र राज्य करिता गोरेगाव (प.), मुंबई येथील वसतिगृह व निवासी इमारतीसाठी व प्रशासकीय इमारतीमधील अतिरिक्त कामे.	--	--	--	--	--
१४	मुंबई, वरळी, पोलीस गृह निर्माण महामंडळ दुरुस्ती व इमारतीचे नूतनीकरण करणे.	--	--	--	--	--

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर	
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे		
१	२	३	४	५	६	
१५	धुळे, १८ निवासस्थाने, २०० क्षमतेचे वसतिगृह, ८ वर्गखोल्या, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, धुळे.	--	१८	--	वसतिगृह - वर्गखोल्या -	१ ८
१६	पुणे, रा.रा.पो.बल प्रशिक्षण केंद्र, नानवीज, प्रशासकीय इमारत व वसतिगृह, क्र. २ व १० क्लासरूम पो.प्र.केंद्र, नानवीज, जिल्हा पुणे.	--	--	--	वसतिगृह - क्लासरूम - प्रशासकीय इमारत -	१ १० १
१७	बुलढाणा, ७४ निवासस्थाने चिखली, पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा.	--	७४	--	--	--
१८	मुंबई, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण वर्ल्ड ट्रेड सेंटर येथील कार्यालयाच्या ९व्या व ११ व्या मजल्याचे नूतनीकरण करणे, मुंबई.	--	--	--	--	--
१९	नाशिक विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नाशिक येथे बहुउद्देशीय हॉलमध्ये फर्निचर, विद्युतीकरण, ध्वनीविषयक कामे करणे.	--	--	--	--	--
२०	जळगाव, भुसावळ उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक, जळगाव.	--	--	--	--	--
<b>एकूण ..</b>		--	<b>४३५</b>	<b>१२८</b>	वसतिगृह - प्रशासकीय इमारत - वर्गखोल्या - भोजनगृह - (३०० क्षमतेचे) मॅगझीन रुम - गार्ड रुम - पोलीस प्रशिक्षण केंद्र - पोलीस ठाणे - क्लासरूम -	१३ ४ १५ १ १ १ ३ ४ १०





## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
८	औरंगाबाद, ५३२ निवासस्थाने औरंगाबाद शहर मुख्यालय पोलीस आयुक्त, औरंगाबाद.	--	५३२	--	--
९	चंद्रपूर, ३६४ निवासस्थाने पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर मुख्यालय.	--	३६४	--	--
१०	वरळी, मुंबई येथील जलतरण तलावाचे दुरुस्ती व नूतनीकरण करणेबाबत.	--	--	--	--
११	रत्नागिरी, ९० निवासस्थाने व पोलीस ठाणे, चिपळूण पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी.	--	९०	--	--
१२	नागपूर, १९६ निवासस्थाने, पाचपावली पोलीस अधीक्षक, नागपूर.	--	१९६	--	--
१३	लातूर, ६ वर्गखोल्या व प्रशासकीय इमारत, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, बाभळगाव.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - १ वर्गखोल्या - ६ प्रशिक्षण केंद्र - १
१४	मध्यवर्ती निगराणी यंत्रणा, अंमलबजावणीबाबत महाराष्ट्र राज्यात ४८ ठिकाणी CMS लॅबची उभारणी करणे.	--	४८	--	लॅब - ४८
१५	नाशिक, राज्य राखीव पोलीस दलाकरिता मालेगाव, जिल्हा नाशिक येथे वसतिगृह इमारत बांधकाम पायाभूत सुविधांसह करणे.	--	--	--	वसतिगृह - १ पोलीस प्रशिक्षण केंद्र - १ आणि अधिकारी खोली.
१६	सिंधुदुर्ग, जिल्हा प्रशिक्षण केंद्र होमगार्ड, ओरोस	--	--	--	प्रशिक्षण केंद्र - १
१७	रत्नागिरी, आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग यांचेकरिता पूर्णगड, जिल्हा रत्नागिरी येथे सागरी पोलीस ठाणे बांधकाम करणे.	--	--	--	पोलीस ठाणे - १
१८	अमरावती, ५६ निवासस्थाने व पोलीस ठाणे अचलपूर पोलीस अधीक्षक, अमरावती.	--	५६	--	पोलीस ठाणे - १
१९	मुंबई, सागरी पोलीस ठाणे, माहीम	--	--	--	पोलीस ठाणे - १
	एकूण ..	--	१७००	--	--

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६
<b>एप्रिल २०२० ते मार्च २०२१</b>					
१	महाड, चांभरखिंड येथे १०८ निवासस्थाने बांधणे.	--	१०८	--	बहुउद्देशीय सभागृह - १
२	भारत राखीव बटालीयन - २, रा. रा. पो. बल, गट क्रमांक १५ यांचेकरिता गोंदिया येथे प्रशासकीय इमारत व १२० निवासस्थानांचे बांधकाम करणे.	--	१२० (प्रकार २)	--	समादेशक कार्यालय - १ बॅचलर बॅरेक - १ क्वाटर गार्ड - १ अधिकारी वसतिगृह व - १ भोजनालय. वरिष्ठ अधिकारी भोजनालय - १ मोटर परिवहन विभाग - १ कार्यशाळा. प्राथमिक आरोग्य केंद्र - १ कंपनी कार्यालय कम - २ स्टोअर. साईट कार्यालय - १ (देखरेख व देखभाल). सुरक्षा मोर्चा - ६ परेड ग्राउंड शौचालय - २
३	नागपूर, ११२ निवासस्थाने इंदोरा, नागपूर	--	११२	--	बहुउद्देशीय सभागृह - १ वाचनालय - १
४	नागपूर, पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, यांचेकरिता मौजा जरीपटका येथे शिबीर कार्यालय.	--	--	--	पोलीस महासंचालक यांचे - १ कर्मचारी कार्यालय. पोलीस महासंचालक यांचे - १ शिबीर कार्यालय.
५	पुणे, कोरेगाव पार्क पोलीस ठाणे येथे इमारत बांधणे, जिल्हा पुणे.	--	--	--	पोलीस ठाणे - १
६	नागपूर वसतिगृह क्रमांक ४ (४०० क्षमतेचे) आर्म्स व क्वार्टर गार्ड, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर.	--	--	--	वसतिगृह - १ क्वार्टर गार्ड - १
७	अतिरिक्त पोलीस महासंचालक (तुरुंग) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकरिता प्रकार-३ चे ३ निवासस्थाने येथे बांधणे.	--	०३	--	--
८	मुंबई, ३६० निवासस्थाने पोलीस आयुक्त, मुंबई कोलेकल्याण, वाकोला, सांताक्रुझ (पू.)	--	३६०	--	--
<b>एकूण ..</b>		--	<b>७०३</b>	--	--

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६

## एप्रिल २०२१ ते मार्च २०२२

१	पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर यांच्याकरिता (१) कोपरगाव, जिल्हा अहमदनगर येथे पोलीस ठाणे इमारत व (२) शिर्डी, जिल्हा अहमदनगर येथे ११२ पोलीस निवासस्थाने व पोलीस ठाणे इमारत बांधणे.	--	११२	--	पोलीस ठाणे -	२
२	अकोला, निमवाडी येथे ३७८ निवासस्थानांचे बांधकाम करणे.	--	३७८	--	बहुउद्देशीय सभागृह - वाचनालय - व्यायामशाळा -	१ १ १
३	पोलीस आयुक्त, नागपूर शहर यांचे अधिकार क्षेत्रातील नागपूर येथील पोलीस वसाहतीचे दुरुस्ती काम.	--	--	--	प्रकल्प कार्यालय -	१
४	पोलीस अधीक्षक, गोंदिया यांचेकरिता सालेकसा, जिल्हा गोंदिया येथे ८४ निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	--	८४	--	पोलीस ठाणे - सिक्युरिटी मोर्चा -	१ १
५	कारवाफा, जिल्हा गडचिरोली येथे उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय प्रशासकीय इमारत बांधणे.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
६	गोंदिया पोलीस अधीक्षक, गोंदिया यांचेकरिता तिरोडा येथे पोलीस स्टेशन व उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय इमारत बांधणे.	--	--	--	पोलीस स्टेशन -	१
७	गोंदिया पोलीस अधीक्षक, गोंदिया यांचेकरिता दवणीवाडा येथे पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे.	--	--	--	पोलीस स्टेशन -	१
८	बिनतारी संदेश विभाग, अहेरी, जिल्हा गडचिरोली येथे कार्यालयाच्या प्रशासकीय इमारतीचे बांधकाम.	--	--	--	बिनतारी संदेश कार्यालय -	१
९	जळगाव, २५२ निवासस्थाने व राखीव पोलीस निरीक्षक कार्यालय इमारत, पोलीस अधीक्षक, जळगाव.	--	२५२	--	राखीव पोलीस निरीक्षक -	१
१०	पोलीस अधीक्षक, नाशिक ग्रामीण यांच्याकरिता २०५ पोलीस निवासस्थाने, उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय व पोलीस स्टेशन इमारत मालेगाव कॅम्प, जिल्हा नाशिक येथे बांधणे.	--	२०५	--	उपविभागीय अधिकारी - कार्यालय. पोलीस स्टेशन -	१ १

## तक्ता क्रमांक १--चालू

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	निवासस्थानांची संख्या			इमारती व इतर
		सा. बां. विभागामार्फत	महामंडळा-मार्फत	तयार घरे	
१	२	३	४	५	६

## एप्रिल २०२२ ते मार्च २०२३

१	अकोला पोलीस अधीक्षक यांचेकरिता प्रशासकीय इमारत बांधणे.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत -	१
२	नाशिक, सिन्नर येथे पोलीस अधीक्षक (ग्रा) यांचेकरिता मुसळगाव व सिन्नर पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे.	--	--	--	पोलीस स्टेशन - पोलीस स्टेशन -	१ १
३	नाशिक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमीकरिता नाशिक येथे गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण विद्यालयाकरिता प्रशासकीय इमारतीचे बांधकाम.	--	--	--	प्रशासकीय इमारत - वसतिगृह - भोजनालय - सुरक्षारक्षक कक्ष - पंप हाऊस -	१ १ १ १ १

## एकूण ..

१३०५६

१७०७६

४२९७

## सारांश :

निवासस्थाने	--	सा बां. विभाग	:	१३०५६
		महामंडळ	:	१७०७६
		तयार निवासस्थाने	:	४२९७

## एकूण

:

३४४२९

(१) प्रशासकीय इमारत	...	३०
(२) पोलीस ठाणे	...	३४
(३) बिनतारी संदेश कार्यालय	...	०४
(४) वाहन प्रतिकृती कक्ष	...	०१
(५) बॅरेक्स	...	५३
(६) क्वार्टर गार्ड	...	१०
(७) शस्त्रागार गृह	...	०१
(८) दारुगोळा गृह	...	०१
(९) वर्गखोल्या	...	१२६
(१०) भरती केंद्र	...	०२
(११) वसतिगृह	...	५९
(१२) विश्रामगृह	...	११
(१३) भांडारगृह	...	०१
(१४) भोजनालय	...	४३
(१५) प्राथमिक शाळा	...	०६

(१६) वाचनालय	...	०३
(१७) व्यायाम शाळा	...	११
(१८) मोटार परिवहन कार्यशाळा	...	१३
(१९) विद्युत गृह	...	०१
(२०) दवाखाना	...	१२
(२१) बहुउद्देशीय सभागृह	...	१५
(२२) दुकाने	...	१११
(२२) अंतर्गत खेळाची खोली	...	०१
(२४) कवायत मैदान	...	१६
(२५) खेळाचे मैदान	...	०५
(२६) ऑबस्टॅकल कोर्स	...	०१
(२७) झीलशेड	...	०४
(२८) किल्ला भिंत	...	०२
(२९) श्वानगृह	...	०२
(३०) प्रकल्प कार्यालय	...	२९
(३१) उंच जलकुंभ	...	४६
(३२) प्रसाधन गृह	...	२२
(३३) पोर्टा केबिन (कुंभमेळा)	...	४१
(३४) नियंत्रण कक्ष	...	०१
(३५) प्रसुतिगृह, वरळी	...	०१
(३६) क्रीडा संकुल, केनेडी ब्रीज	...	०१
(३७) फर्निचर / नुतनीकरण करणे	...	११
(३८) शौचालय	...	२०२
(३९) समादेशक कार्यालय	...	०६
(४०) शताब्दी इमारत	...	०१
(४१) पोलीस अधीक्षक इमारत	...	११
(४२) राखीव पोलीस निरीक्षक कार्यालय	...	१२
(४३) पोलीस वाहतूक प्रशिक्षण केंद्र	...	०२
(४४) पोलीस प्रशिक्षण केंद्र	...	०४
(४५) मॅगझीन रुम	...	०१
(४६) लॅब	...	४८
(४७) सुरक्षा मोर्चा	...	१४
(४८) देखरेख व देखभाल कार्यालय	...	०१
(४९) कर्मचारी कार्यालय	...	०१
(५०) शिबीर कार्यालय	...	०१
(५१) वरळी, मुंबई येथील जलतरण तलावाचे दुरुस्ती व नुतनीकरण करणेबाबत.		

महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई

कार्यक्रम अंदाजपत्रक सन २०२२ - २०२३

नियोजन स्तरावरील प्राधान्यक्रम मिळालेले निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
१.	फोर्स वन मुख्यालय, गोरेगाव येथे श्वानपथक इमारत बांधणेबाबत	गोरेगाव (मुंबई)
२.	पोलीस उपआयुक्त, सशस्त्र विभाग, मरोळ यांचेकरिता मरोळ येथे प्रशासकीय इमारत बांधणे	मरोळ (मुंबई)
३.	मेघवाडी पोलीस ठाणे इमारत, मुंबई	मेघवाडी (मुंबई)
४.	मुंबई पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्याकरिता वरळी येथील भूखंडावर प्रकार - २ ची ९९६ व प्रकार - ४ ची ६० असे एकूण १०५६ निवासस्थाने बांधणे.	वरळी (मुंबई)
५.	महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक येथे १. दक्षिण वसतीगृहालगत नवीन प्रसाधनगृह बांधणे, पेरीमीटर वॉलची उंची वाढविणे व अॅकडेमिक ब्लॉक विथ अकॉमडेशन बांधणेबाबत.	नाशिक
६.	नवनिर्मित मिरा-भाईंदर, वसई-विरार पोलीस आयुक्तालयासाठी इमारती बांधकामाबाबत	मिरा-भाईंदर, वसई-विरार.
७.	पाचोरा पोलीस स्टेशन येथे ३८ निवासस्थाने व पोलीस दूरक्षेत्र नगरदेवळांतर्गत पोलीस पोस्ट बांधकामाबाबत.	पाचोरा
८.	जळगाव, चोपडा येथे उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय तथा पोलीस ठाणे व ६३ पोलीस निवासस्थाने	चोपडा (जळगाव)
९.	नागपूर पोलीस अधीक्षक, नागपूर (ग्रा) यांचेकरिता पोलीस स्टेशन कोंढाळी इमारतीचे बांधकाम	कोंढाळी (नागपूर).
१०.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता साकोली पोलीस स्टेशन इमारत व ७४ पोलीस निवासस्थाने बांधणे	साकोली (भंडारा)
११.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता लाखांदूर येथे पोलीस स्टेशन इमारत व ६४ पोलीस निवासस्थाने बांधणे	लाखांदूर (भंडारा).
१२.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता लाखनी येथे ४० पोलीस निवासस्थाने बांधणे	लाखनी (भंडारा)
१३.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता पालांदूर पोलीस स्टेशन इमारत व २५ पोलीस निवासस्थाने बांधणे	पालांदूर (भंडारा)
१४.	पोलीस अधीक्षक, अमरावती (ग्रामीण) यांचेकरिता परतवाडा येथे ४८ पोलीस निवासस्थाने बांधणे	परतवाडा (अमरावती ग्रामीण)
१५.	राज्य राखीव पोलीस बल गट क्रमांक १३, वडसा देसाईगंज, जिल्हा गडचिरोली येथे ३७१ निवासस्थाने बॅचलर भोजनालय (२०० क्षमता), बॅचलर मॉडेल बॅरेक (३) चे बांधकाम पायाभूत सुविधासह करणे.	वडसा देसाईगंज (गडचिरोली).
१६.	राज्य राखीव पोलीस बल गट क्रमांक १५, बिरसी, गोंदिया येथे ३८१ निवासस्थाने, शॉपिंग कॉम्प्लेक्स व गॅस गोडाऊनचे बांधकाम पायाभूत सुविधासह करणे.	बिरसी (गोंदिया).
१७.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता विश्रामबाग सांगली येथे २१० निवासस्थाने बांधणे	विश्रामबाग (सांगली).
१८.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता इस्लामपूर, जिल्हा सांगली येथे ८६ निवासस्थाने बांधणे	इस्लामपूर (सांगली).
१९.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता आष्टा, जिल्हा सांगली येथे ४८ निवासस्थाने बांधणे	आष्टा (सांगली)

## नियोजन स्तरावरील प्राधान्यक्रम मिळालेले निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
२०.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता कोकरुड, जिल्हा सांगली येथे ५७ निवासस्थाने बांधणे	कोकरुड (सांगली).
२१.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता उमदी, तालुका जत येथे ४८ निवासस्थाने बांधणे	उमदी, ता. जत (सांगली).
२२.	करंजे, सातारा येथे जिल्हा होमगार्ड प्रशिक्षण केंद्राची प्रशासकीय इमारत बांधणे	करंजे (सातारा)
२३.	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांच्याकरिता शाहूपुरी, कोल्हापूर येथे पोलीस स्टेशनची प्रशासकीय इमारत बांधणे.	शाहूपुरी (कोल्हापूर).
२४.	नांदवळ, तालुका करवीर, जिल्हा कोल्हापूर येथे भारत राखीव बटालीयन, कोल्हापूर यांच्याकरिता प्रशासकीय इमारत व २१६ निवासस्थाने बांधणे.	नांदवळ, तालुका करवीर, (कोल्हापूर).
२५.	पोलीस अधीक्षक, सातारा यांच्याकरिता शिरवळ, तालुका खंडाळा येथे पोलीस स्टेशनची इमारत बांधणे	शिरवळ, तालुका खंडाळा, (सातारा).
२६.	प्रादेशिक न्याय वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, पुणे येथे ५२ निवासस्थाने बांधणे	पुणे
२७.	पोलीस आयुक्त, सोलापूर शहर यांच्याकरिता टप्पा १ मध्ये ३६४ निवासस्थाने बांधणे	सोलापूर शहर
२८.	पुणे पोलीस आयुक्त, पुणे यांच्याकरिता ७०४ निवासस्थाने, निवासस्थाने सुविधा ब्लॉक शिवाजीनगर येथे बांधणे	शिवाजीनगर (पुणे).
२९.	पोलीस अधीक्षक, पुणे (ग्रामीण) यांच्या आस्थापनेवरील लोणावळा शहर व लोणावळा ग्रामीण पोलीस स्टेशन यांच्याकरिता ८० निवासस्थाने बांधणे.	लोणावळा शहर व लोणावळा ग्रामीण (पुणे).
३०.	पुणे पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांच्याकरिता ३४ निवासस्थाने भोर येथे बांधणे	भोर (पुणे)
३१.	पोलीस आयुक्त, यांचेकरिता शिवाजीनगर पुणे येथे प्रशासकीय इमारत बांधणे	शिवाजीनगर (पुणे).
३२.	पोलीस अधीक्षक, सातारा यांचेकरिता पोलीस अधीक्षक कार्यालय, इमारत, सातारा येथे बांधणे	सातारा
३३.	पोलीस अधीक्षक, औरंगाबाद (ग्रामीण) यांचेकरिता वैजापूर येथे उपविभागीय पोलीस कार्यालय व ७२ निवासस्थाने बांधणे.	वैजापूर (औरंगाबाद) (ग्रामीण).
३४.	किन्हवली पोलीस स्टेशन, ठाणे ग्रामीण, जिल्हा ठाणे	किन्हवली (ठाणे)
३५.	कसारा पोलीस स्टेशन, ठाणे ग्रामीण, जिल्हा ठाणे	कसारा (ठाणे)
३६.	मंडणगड पोलीस स्टेशन, जिल्हा रत्नागिरी	मंडणगड (रत्नागिरी).
३७.	राजापूर पोलीस स्टेशन, जिल्हा रत्नागिरी	राजापूर (रत्नागिरी).

## नियोजन स्तरावरील प्राधान्यक्रम मिळालेले निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
३८.	मनोर पोलीस स्टेशन, जिल्हा पालघर	मनोर (पालघर).
३९.	जव्हार पोलीस स्टेशन, जिल्हा पालघर	जव्हार (पालघर)
४०.	मोखाडा पोलीस स्टेशन, जिल्हा पालघर	मोखाडा (पालघर)
४१.	डहाणू पोलीस स्टेशन, जिल्हा पालघर	डहाणू (पालघर)
४२.	सटाणा पोलीस स्टेशन, नाशिक ग्रामीण, जिल्हा नाशिक	सटाणा (नाशिक)
४३.	रमजानपूरा पोलीस स्टेशन, तालुका मालेगाव, जिल्हा नाशिक	रमजानपूरा (नाशिक).
४४.	राहुरी पोलीस स्टेशन, जिल्हा अहमदनगर	राहुरी (अहमदनगर).
४५.	नेवासा पोलीस स्टेशन, जिल्हा अहमदनगर	नेवासा (अहमदनगर).
४६.	पाथर्डी पोलीस स्टेशन, जिल्हा अहमदनगर	पाथर्डी (अहमदनगर)
४७.	महाड शहर पोलीस स्टेशन, महाड, जिल्हा रायगड	महाड शहर (रायगड)
४८.	तळा पोलीस स्टेशन, जिल्हा रायगड	तळा (रायगड)
४९.	म्हसळा पोलीस स्टेशन, जिल्हा रायगड	म्हसळा (रायगड).
५०.	माणगाव पोलीस स्टेशन, जिल्हा रायगड	माणगाव (रायगड).
५१.	चोपडा शहर पोलीस, जिल्हा जळगाव	चोपडा शहर (जळगाव).
५२.	चाळीसगाव ग्रामीण पोलीस स्टेशन, जिल्हा जळगाव	चाळीसगाव ग्रामीण (जळगाव).
५३.	लोणावळा शहर पोलीस स्टेशन, जिल्हा पुणे	लोणावळा शहर (पुणे).
५४.	लोणावळा ग्रामीण पोलीस स्टेशन, जिल्हा पुणे	लोणावळा ग्रामीण (पुणे).



## नियोजन स्तरावरील प्राधान्यक्रम मिळालेले निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
५५.	नारायणगाव पोलीस स्टेशन, जिल्हा पुणे	नारायणगाव (पुणे)
५६.	यवत पोलीस स्टेशन, जिल्हा पुणे	यवत (पुणे)
५७.	भोर पोलीस स्टेशन, जिल्हा पुणे	भोर (पुणे)
५८.	पारगाव पोलीस स्टेशन, तालुका आंबेगाव, जिल्हा पुणे	पारगाव (पुणे)
५९.	भिलवडी पोलीस स्टेशन, जिल्हा सांगली	भिलवडी (सांगली).
६०.	वैराग पोलीस स्टेशन, सोलापूर ग्रामीण, जिल्हा सोलापूर	वैराग (सोलापूर)
६१.	पांगरी पोलीस स्टेशन, सोलापूर ग्रामीण, जिल्हा सोलापूर	पांगरी (सोलापूर)
६२.	कुर्डूवाडी पोलीस स्टेशन, सोलापूर ग्रामीण, जिल्हा सोलापूर	कुर्डूवाडी (सोलापूर).
६३.	बार्शी पोलीस स्टेशन, सोलापूर ग्रामीण, जिल्हा सोलापूर	बार्शी (सोलापूर)
६४.	सोयगाव पोलीस स्टेशन, औरंगाबाद ग्रामीण, जिल्हा औरंगाबाद	सोयगाव (औरंगाबाद).
६५.	सिल्लोड पोलीस स्टेशन, औरंगाबाद ग्रामीण, जिल्हा औरंगाबाद	सिल्लोड (औरंगाबाद).
६६.	तिर्थपूरी पोलीस स्टेशन, तालुका घनसांगवी, जिल्हा जालना	तिर्थपूरी (जालना).
६७.	गोंदी पोलीस स्टेशन, जिल्हा जालना	गोंदी (जालना)
६८.	कुंभार पिंपळगाव पोलीस स्टेशन, तालुका घनसांगवी, जिल्हा जालना	कुंभार पिंपळगाव (जालना).
६९.	बीड शहर पोलीस स्टेशन, कबाडगल्ली, जिल्हा बीड	बीड शहर (बीड).
७०.	संभाजीनगर पोलीस स्टेशन, तालुका परळी, जिल्हा बीड	संभाजीनगर (बीड).
७१.	सेलू पोलीस स्टेशन, जिल्हा परभणी	सेलू (परभणी)
७२.	चारठाणा पोलीस स्टेशन, जिल्हा परभणी	चारठाणा (परभणी).

निविदा प्रसिद्ध झालेले एकूण निवासी / अनिवासी प्रकल्प - ७२

निवासस्थानांची संख्या - ४३३८

महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई

कार्यक्रम अंदाजपत्रक सन २०२२ - २०२३

प्रगतीपथावरील निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
१.	मरोळ येथे पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकरिता टाईप- २ प्रकारची ४४८ निवासस्थाने बांधणे	मरोळ (मुंबई)
२.	६२० निवासस्थाने व प्रशासकीय इमारत, गोरेगाव राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्रमांक ८, मुंबई	गोरेगाव (मुंबई)
३.	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्याकरिता मुलुंड (पश्चिम) येथील भूखंडावर टाईप- २ प्रकारची ९४० निवासस्थाने बांधणे.	मुलुंड (मुंबई)
४.	पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकरिता प्रकार- ४ ची १२ निवासस्थाने व सायबर क्राईम सेंटर, बांद्रा येथे बांधणे.	बांद्रा (मुंबई)
५.	विस्तारित इमारत, महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, वरळी	वरळी (मुंबई)
६.	दहशतवादी विरोधी पथकासाठी प्रशासकीय इमारत व इतर इमारती पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकरिता बावला कंपाउंड, मुंबई येथे बांधणे.	बावला कंपाउंड (मुंबई).
७.	(१) वाकोला पोलीस ठाणे व प्रकार ५ ची १० सेवा निवासस्थानाची इमारत, मुंबई (२) मालाड पोलीस ठाणे इमारत, मुंबई.	वाकोला (मुंबई) मालाड (मुंबई)
८.	मुंबई न्याय सहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा व इतर प्रकल्पाचे कलिना सांताक्रुझ (पूर्व) येथे बांधकाम करणे.	कलिना सांताक्रुझ (पूर्व) (मुंबई).
९.	सायबर क्राईम केंद्र व प्रकार- ४ ची १२ निवासस्थाने पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबईकरिता बांद्रा, मुंबई येथे बांधणे.	बांद्रा (मुंबई)
१०.	मरोळ पोलीस प्रशिक्षण केंद्र येथील इंद्रायणी वसतिगृहाच्या छताचे जलप्रतिबंध योजना व छतावरील तात्पुरते शेड पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांचे अंतर्गत प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ यांचेकरिता दुरुस्ती करणे.	मरोळ (मुंबई)
११.	पोलीस आयुक्त, ठाणे यांचेकरिता भिवंडी, जिल्हा ठाणे येथे ११८ निवासस्थाने, पोलीस कार्यालय इमारत व निजामपुरा पोलीस ठाणे इमारतीचे बांधकाम पायाभूत सुविधांसह करणे.	भिवंडी (जिल्हा ठाणे).
१२.	अहमदनगर, अहमदनगर येथे पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचेकरिता ३८ निवासस्थाने, जामखेड व ३८ निवासस्थाने कर्जत येथे बांधणे.	जामखेड-कर्जत (अहमदनगर).
१३.	नाशिक, पोलीस स्टेशन, सातपूर पोलीस आयुक्त, नाशिक व नाशिक, सायखेडा, तालुका निफाड येथे पोलीस अधीक्षक, (ग्रामीण) यांचेकरिता पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे.	सातपूर, सायखेडा, तालुका निफाड (नाशिक).
१४.	राज्य राखीव बल, गट क्रमांक १९ चे कुसडगाव, तालुका जामखेड, जिल्हा अहमदनगर येथे पायाभूत सुविधांसह बांधकाम करणे.	कुसडगाव, तालुका जामखेड (अहमदनगर).
१५.	गोंदिया १४० निवासस्थाने मनोहर चौक, गोंदिया	मनोहर चौक (गोंदिया).
१६.	(१) पोलीस अधीक्षक, वाशीम मुख्यालय येथे २०० निवासस्थाने (२) पोलीस अधीक्षक, यवतमाळ, उमरखेड येथे ८६ निवासस्थाने व पोलीस ठाणे.	वाशीम उमरखेड (यवतमाळ)
१७.	(१) पोलीस अधीक्षक, अमरावती, दर्यापूर येथे ५५ पोलीस निवासस्थाने व पोलीस ठाणे (२) पोलीस अधीक्षक, अमरावती मुख्यालय कोंडेश्वर येथे २०८ पोलीस निवासस्थाने	दर्यापूर, कोंडेश्वर (अमरावती).
१८.	पोलीस अधीक्षक, वर्धा मुख्यालय वर्धा येथे २०० पोलीस निवासस्थाने व शहर पोलीस स्टेशन, वर्धा	वर्धा

## कार्यक्रम अंदाजपत्रक सन २०२२ - २०२३ - चालू

## प्रगतीपथावरील निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
१९.	(१) पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता कारधा येथे ११५ पोलीस निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन बांधकाम करणे. (२) पोलीस अधीक्षक, गोंदिया यांचेकरिता शहर पोलीस ठाणे, रामनगर पोलीस ठाणे व रावणवाडी पोलीस ठाणे बांधकाम करणे.	कारधा (भंडारा) रामनगर व रावणवाडी (गोंदिया).
२०.	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा यांचेकरिता मुख्यालय येथे ११५ पोलीस निवासस्थाने व शहर पोलीस स्टेशन तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय व पोलीस अधीक्षक कार्यालय इमारत, बुलढाणा बांधकाम करणे.	बुलढाणा
२१.	(१) पोलीस अधीक्षक, नागपूर यांचेकरिता सावनेर, जिल्हा नागपूर येथे ६१ पोलीस निवासस्थाने व पोलीस स्टेशनचे बांधकाम करणे. (२) पोलीस आयुक्त, नागपूर यांचेकरिता कामटी, जिल्हा नागपूर येथे ५२ पोलीस निवासस्थानांचे बांधकाम करणे.	सावनेर (जिल्हा नागपूर). कामटी (जिल्हा नागपूर).
२२.	नागपूर पोलीस भवन	नागपूर
२३.	पोस्ट दामरंचा, जिल्हा गडचिरोली येथे नक्षल बंदोबस्तासाठी तैनात असलेले पोलीस कर्मचारी यांचेकरिता बॅरेक्सचे बांधकाम.	दामरंचा (जिल्हा गडचिरोली).
२४.	पोलीस स्टेशन, भागरागड येथे निवासी बॅरेक्सचे बांधकाम, जिल्हा गडचिरोली	भागारागड (जिल्हा गडचिरोली).
२५.	पोलीस मदत केंद्र, बोल्हेपल्ली येथे निवासी बॅरेक्सचे बांधकाम, जिल्हा गडचिरोली	बोल्हेपल्ली (जिल्हा गडचिरोली).
२६.	पोलीस मदत केंद्र, ताडगाव येथे निवासी बॅरेक्सचे बांधकाम, जिल्हा गडचिरोली	ताडगाव (जिल्हा गडचिरोली).
२७.	गडचिरोली पोलीस मुख्यालय येथे नक्षल बंदोबस्तासाठी कामी असलेले पोलीस कर्मचारी यांचेकरिता बॅरेक्सचे बांधकाम.	गडचिरोली
२८.	पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली यांचेकरिता अहेरी येथे ६८ पोलीस निवासस्थानांचे बांधकाम, जिल्हा गडचिरोली.	गडचिरोली
२९.	नागपूर, ३४८ निवासस्थाने, लकडगंज पोलीस आयुक्त व अतिरिक्त पोलीस आयुक्त व उपपोलीस आयुक्त कार्यालय आणि पोलीस स्टेशन बांधणे.	लकडगंज (नागपूर).
३०.	(१) पोलीस अधीक्षक, नागपूर (ग्रामीण) यांचेकरिता (१) काटोल येथे ६३ निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन व उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय इमारत. (२) नरखेड येथे ६१ निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे	काटोल नरखेड (नागपूर ग्रामीण). नरखेड
३१.	सातारा पोलीस अधीक्षक, सातारा यांच्यासाठी मल्हारपेठ (सातारा शहर) येथे ६९८ निवासस्थाने बांधणे	मल्हारपेठ (सातारा शहर).

कार्यक्रम अंदाजपत्रक सन २०२२ - २०२३ - चालू  
प्रगतीपथावरील निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
३२.	कोल्हापूर पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांच्यासाठी जुना बुधवार पेठ, कोल्हापूर येथे प्रकार- २ ची १६८ निवासस्थाने बांधणे.	जुना बुधवार पेठ (कोल्हापूर).
३३.	कोल्हापूर, कसबा बावडा, कोल्हापूर येथे प्रादेशिक न्याय वैज्ञानिक प्रयोगशाळेचे बांधकाम करणे	कसबा बावडा (कोल्हापूर).
३४.	पुणे पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्रमांक १ व २ यांच्यासाठी वानवडी, पुणे येथे कार्यालयीन इमारत व ३ अधिकारी निवासस्थाने बांधणे.	वानवडी (पुणे)
३५.	सातारा पोलीस अधीक्षक, सातारा यांच्यासाठी मल्हारपेठ, तालुका पाटण येथे पोलीस स्टेशन प्रकार- २ ची ५६ निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन इमारत प्रकार- ३ ची ४ निवासस्थाने बांधणे.	मल्हारपेठ, तालुका पाटण (सातारा).
३६.	पुणे पोलीस अधीक्षक, पुणे (ग्रामीण) यांच्याकरिता प्रकार- २ ची १९६ निवासस्थाने बारामती शहर येथे बांधणे आणि वालचंदनगर पोलीस स्टेशन इमारत व प्रकार- ३ ची ४ निवासस्थाने अंथुर्णे, तालुका इंदापूर, जिल्हा पुणे येथे बांधणे.	बारामती शहर वालचंदनगर (जिल्हा पुणे).
३७.	सांगली, विश्रामबाग, जिल्हा सांगली येथे पोलीस अधीक्षक, सांगली यांच्यासाठी पोलीस अधीक्षक कार्यालयाची इमारत बांधणे.	विश्रामबाग (सांगली).
३८.	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांचेकरिता इचलकरंजी, जिल्हा कोल्हापूर येथे २१० निवासस्थाने बांधणे	इचलकरंजी (जिल्हा कोल्हापूर).
३९.	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांचेकरिता पोलीस मुख्यालय येथे २०४ निवासस्थाने बांधणे	कोल्हापूर
४०.	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांच्याकरिता लक्ष्मीपुरी पोलीस लाईन, कोल्हापूर येथे ९६ निवासस्थाने बांधणे	लक्ष्मीपुरी पोलीस लाईन (कोल्हापूर).
४१.	जालना, ५५७ निवासस्थाने व प्रशासकीय इमारती, जालना रा. रा. पो. बल गट क्रमांक ३	जालना
४२.	बीड, आर.पी.आय. इमारत व २४१ निवासस्थाने पोलीस अधीक्षक, बीड	बीड
४३.	(१) उस्मानाबाद २४४ (५००) निवासस्थाने पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद (२) नळदुर्ग, ५२ निवासस्थाने पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद	उस्मानाबाद
४४.	नांदेड न्याय सहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा व २७ कर्मचारी निवासस्थाने, नांदेड	नांदेड
४५.	नांदेड भोकर पोलीस ठाणे, प्रशासकीय इमारत, तालुका भोकर, जिल्हा नांदेड	भोकर (जिल्हा नांदेड).
४६.	पोलीस अधीक्षक, लातूर यांचेकरिता उदगीर येथे १०५ पोलीस कर्मचारी निवासस्थाने व पोलीस स्टेशन तथा उपविभागीय अधिकारी कार्यालय बांधणे.	उदगीर (लातूर).

प्रगतीपथावरील एकूण निवासी अनिवासी प्रकल्प - ४६

निवासस्थानांची संख्या - ६८५८

महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई

कार्यक्रम अंदाजपत्रक सन २०२२ - २०२३

निविदा प्रसिद्ध झालेले निवासी व अनिवासी प्रकल्प

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
१.	मुंबई पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचेकरिता एरंगळ-बोरिवली येथे सागरी पोलीस ठाणे इमारत व जूहू कोळीवाडा- सांताक्रुझ व मढ आयर्लंड- मालाड येथे सागरी पोलीस चौकी बांधणे.	एरंगळ, जूहू व मढ (मुंबई).
२.	(अ) मुंबई पोलीस आयुक्त, मुंबई क्रॉफर्ड मार्केट आवारात विस्तारित क्रमांक २ (Annex - २) इमारत बांधणे. (ब) मुंबई पोलीस आयुक्त, मुंबई क्रॉफर्ड मार्केट आवारात नागरी सुविधा केंद्राचे (CFC) बांधकाम करणे.	क्रॉफर्ड मार्केट (मुंबई).
३.	गोरेगाव पोलीस ठाणे इमारत, मुंबई.	गोरेगाव (मुंबई)
४.	पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य अंतर्गत प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र, मरोळ, मुंबई येथील इंद्रायणी वसतिगृहाचे (टेरेस वॉटर प्रुफिंग व तात्पुरते शेड) काम करणे.	मरोळ (मुंबई).
५.	पोलीस उपनिरीक्षक यांचेकरिता १२ स्टुडिओ अपार्टमेंट व ३२ अधिकारी निवासस्थान मरोळ येथे बांधणेबाबत	मरोळ (मुंबई)
६.	सानपाडा, नवी मुंबई येथे पायाभूत सुविधांसह सानपाडा पोलीस स्टेशनचे बांधकाम	सानपाडा (नवी मुंबई).
७.	(१) पोलीस अधीक्षक, रायगड यांचेकरिता शितोळे, जिल्हा रायगड येथे दादर सागरी पोलीस ठाणे इमारतीचे बांधकाम. (२) पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी यांचेकरिता खेड व दापोली, जिल्हा रत्नागिरी येथे पोलीस ठाणे इमारतीचे बांधकाम.	(१) शितोळे, जिल्हा रायगड. (२) खेड व दापोली, जिल्हा रत्नागिरी.
८.	(अ) हिल लाईन, (ब) कल्याण बाजारपेठ व (क) अंबरनाथ, जिल्हा ठाणे येथे पोलीस आयुक्त स्टेशन इमारतीचे बांधकाम सर्व पायाभूत सुविधांसह.	हिल लाईन (ब) कल्याण बाजारपेठ व (क) अंबरनाथ, जिल्हा ठाणे.
९.	सुरगाणा, बाऱ्हे, येवला, लासलगाव आणि उपनगर, नाशिक, जिल्हा नाशिक येथे पायाभूत सुविधांसह पोलीस ठाण्यांचे बांधकाम.	सुरगाणा, बाऱ्हे, येवला, लासलगाव आणि उपनगर, जिल्हा नाशिक.
१०.	पोलीस अधीक्षक, नागपूर यांचेकरिता देवळापार व कन्हान येथे पोलीस स्टेशन तसेच पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर यांचेकरिता राजुरा येथे पोलीस स्टेशन बांधकाम.	देवळापार व कन्हान, नागपूर, राजुरा, चंद्रपूर.
११.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता तुमसर व अडयाळ येथे पोलीस स्टेशन तसेच पोलीस अधीक्षक, चंद्रपूर यांचेकरिता नागभीड व तळोधी येथे पोलीस स्टेशन बांधकाम.	तुमसर व अडयाळ, भंडारा नागभीड व तळोधी चंद्रपूर.
१२.	पोलीस अधीक्षक, अमरावती (ग्रामीण) यांचेकरिता परतवाडा, खल्लार व खोलापूर येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	परतवाडा, खल्लार व खोलापूर, अमरावती (ग्रामीण).
१३.	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा यांचेकरिता बुलढाणा (ग्रामीण) बोराखेडी व धामणगाव येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	बोराखेडी व धामणगाव, बुलढाणा.

अ. क्र.	प्रकल्पाचे नाव	ठिकाण (जिल्हा)
१४.	पोलीस अधीक्षक, बुलढाणा यांचेकरिता साखरखेडा व जानेफळ येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	साखरखेडा व जानेफळ (बुलढाणा).
१५.	पोलीस अधीक्षक, भंडारा यांचेकरिता लाखांदूर, भंडारा व साकोली येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	लाखांदूर, भंडारा व साकोली (भंडारा).
१६.	पुणे विमाननगर पोलीस स्टेशन इमारत वडगावशेरी, जिल्हा पुणे येथे बांधणे	वडगावशेरी (पुणे)
१७.	पुणे सहकारनगर पोलीस स्टेशन इमारत, पोलीस आयुक्त, पुणे	सहकारनगर (पुणे).
१८.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता कडेगाव पोलीस स्टेशन इमारत, कुंडल पोलीस स्टेशन इमारत आणि पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांच्याकरिता शहापूर पोलीस स्टेशन इमारत, कुरुंदवाड पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे.	कडेगाव, कुंडल (सांगली), शहापूर कुरुंदवाड, (कोल्हापूर).
१९.	पोलीस अधीक्षक, सातारा यांचेकरिता फलटण शहर पोलीस स्टेशन इमारत, फलटण ग्रामीण पोलीस स्टेशन इमारत आणि वाठार पोलीस स्टेशन इमारत बांधणे.	फलटण शहर, ग्रामीण (सातारा).
२०.	पोलीस अधीक्षक, सांगली यांचेकरिता आटपाडी पोलीस स्टेशन इमारत आटपाडी येथे बांधणे	आटपाडी (सांगली).
२१.	पोलीस अधीक्षक, कोल्हापूर यांचेकरिता गारगोटी पोलीस स्टेशन इमारत गारगोटी, तालुका भुदरगड, जिल्हा कोल्हापूर.	गारगोटी (कोल्हापूर).
२२.	पोलीस अधीक्षक, बीड यांचेकरिता शिरसाळा पोलीस स्टेशन व पोलीस अधीक्षक, लातूर यांचेकरिता अहमदपूर पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	शिरसाळा (बीड), अहमदपूर (लातूर).
२३.	पोलीस अधीक्षक, नांदेड यांचेकरिता किनवट, उमरी व मुदखेड येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	किनवट, उमरी, व मुदखेड (नांदेड).
२४.	पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचेकरिता चुडावा, नानलपेठ व ताडकळस येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	चुडावा, नानलपेठ व ताडकळस (परभणी).
२५.	पोलीस अधीक्षक, औरंगाबाद (ग्रामीण) यांचेकरिता सिल्लोड व सोयगाव येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	सिल्लोड व सोयगाव (औरंगाबाद) (ग्रामीण).
२६.	पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचेकरिता सेलू व चारठाणा येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	सेलू व चारठाणा (परभणी).
२७.	पोलीस अधीक्षक, बीड यांचेकरिता बीड शहर येथे पोलीस स्टेशन इमारतीचे बांधकाम करणे.	बीड

निविदा प्रसिद्ध झालेले एकूण निवासी व अनिवासी प्रकल्प - २७

निवासस्थानांची संख्या - ४४

---

---

तक्ता - १  
**TABLE - I**

---

---

वित्तीय आवश्यकता

तक्ता १

	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३ Budget Estimate, 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	तपशील
1	2	3	4	5	1
<b>4070, CAPITAL OUTLATE</b>					
<b>ON OTHER ADMINISTRATIVE SERVICE</b>					
<b>I-SUMMARY</b>					
(00) 051 Constructions Voted	-	105683	84546	235700	एक - साराश (००) ०५१, बांधकाम दत्तमत
(00) 800 Other Expenditure	-	-	-	-	(००) ८००, इतर खर्च
Charged ...	-	-	-	-	...
Voted ...	9076995	10825017	11690212	12347406	... भारत
Grand Total ...	9076995	10930700	11774758	12582106	... दत्तमत ... एकूण बेरीज
<b>II-DETAILS</b>					
(00) 800 Other Expenditure	-	-	-	-	दोन - तपशील
(00) (01) Expenditure on Acquisition of Lands for Prisons Plan (40700131) Non Plan (40700062)	-	-	-	-	(००) ८००, इतर खर्च
50, Other Charges Voted...	-	-	-	-	(००) (०१) कारागृहासाठी जमीन संपादनावरील खर्च
53, Major Work Voted ...	-	-	-	-	योजनांतर्गत (४०७००१३१)
(00)(03) Expenditure on Land Acquisition and Construction of Building for Police (40700122) Charged (40700089)Voted	-	-	-	-	योजनेतर (४०७०००६२)
50 Other Charged ...	-	-	-	-	... ५०, इतर खर्च
Charges Voted ...	-	-	-	-	... ५३, मोठी बांधकामे
53, Major Work Voted ...	-	-	-	-	(००)(०३) पोलिसांकरिता इमारतीसाठी भूसंपादन व बांधकामावरील खर्च
(00)(04) Acquisition Land for Transport Officers (40700113)	-	-	-	-	(४०७००१२२) भारत, (४०७०००८९) दत्तमत
50, Other Charges Voted ...	-	01	1	01	... भारत ... ५०, इतर खर्च
53, Major Work Voted ...	-	-	-	-	... दत्तमत
(00)(05) Grant-in-aid to Maharashtra State Police Housing and Welfare Corporation (40700151) Plan	-	-	-	-	... ५३, मोठी बांधकामे
	-	-	-	-	(००)(०५) महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृह-निर्माण व कल्याण महामंडळास अनुदान (४०७००१५९) योजनांतर्गत.



50, Other Charges Voted ...	-	-	-	५०, इतर खर्च
53, Major Work Voted ...	7372942	8022236	6417789	५३, मोठी बांधकामे (००)(०७) पोलीसांकरिता भूसंपादन आणि इमारतीच्या बांधकामावरील खर्च. (४०७००१४२) योजनांतर्गत/दत्तमत
50, Other Charges Voted ...	-	-	-	... ५०, इतर खर्च
53, Major Work Voted ...	650000	2060000	2060000	... ५३, मोठी बांधकामे (००)(०८) पोलीस दलाच्या आधुनिकीकरण कार्यक्रमांतर्गत होमगार्डचे आधुनिकीकरण (केंद्र हिस्सा ६० %) (४०७००१९६) योजनेतर्.
17, Computer Expenses...	-	-	-	... १७, संगणक खर्च
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	01	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges Voted...	-	-	-	... ५०, इतर खर्च
51, Motor Vehicles Voted...	-	-	-	... ५१, मोटार वाहने
52, Machinery and Equipments Voted ...	-	01	01	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री दत्तमत
53, Major Works Voted...	-	-	--	... ५३, मोठी बांधकामे दत्तमत
(00)(09) Modernisation of Home Guards under the Modernisation of Police Force Programme Central Share (60 %)(40700196) Non Plan	-	-	-	(००)(०९) पोलीस दलाच्या आधुनिकीकरण कार्यक्रमांतर्गत होमगार्डचे आधुनिकीकरण (राज्य हिस्सा ४० %) (४०७००१८७) योजनेतर्.
17, Computer Expenses...	-	-	--	... १७, संगणक खर्च
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	01	३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges Voted...	-	-	--	... ५०, इतर खर्च
51, Motor Vehicles Voted...	-	-	--	... ५१, मोटार वाहने
52, Machinery and Equipments Voted ...	-	01	01	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री दत्तमत

तक्ता १--चालू

1	2	3	4	5	1
53. Major Works Voted...	-	--	--	-	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(10) Construction Residential Premises for Police Training School Grant-in-aid to Maharashtra State Police Housing and Welfare Corpn. (40700222)	10000	7978	7978	5000	(००)(१०) पोलीस प्रशिक्षण शाळेसाठी निवासी इमारतीचे बांधकाम करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळात सहायक अनुदान (४०७००२२२)
53. Major Works Voted...	10000	7978	7978	5000	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(11) Office Building for Police Department Grant-in-aid to Maharashtra State Police Housing and Welfare Corpn. (40700211)	906053	583000	3083000	1600000	(००)(११) पोलीस विभागास कार्यालयीन इमारतीच्या बांधकामासाठी महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळात सहायक अनुदान (४०७००२११)
53. Major Works Voted...	906053	583000	3083000	1600000	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(12) Office Building for Police Training Grant-in-aid to Maharashtra State Police Housing and Welfare Corpn. (40700202)	138000	1518000	121440	240000	(००)(१२) पोलीस प्रशिक्षणासाठी कार्यालयीन इमारतीच्या बांधकामासाठी महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळात सहायक अनुदान (४०७००२०२)
53. Major Works Voted...	138000	1518000	121440	240000	... ५३, मोठी बांधकामे
Total—(00) 800, Other Expenditure					एकूण (००) ८००, इतर खर्च
Charged ...	-	-	-	-	... भारत
Voted ...	9076995	10825017	11690212	12347406	... दत्तमत
Total— 4070, Capital Outlay Other Administrative Services.					एकूण ४०७० इतर प्रशासनिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च
Charged ...	-	-	-	-	... भारत
Voted ...	9076995	10825017	11690212	12347406	... दत्तमत
Grand Total ...	9076995	10825017	11690212	12347406	... एकूण बेरीज

## कार्यक्रम क्रमांक २३

## महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहीम

कोणत्याही समाजात स्थायी व समतोल विकास साधावयाचा असेल तर, त्या समाजात सामाजिक शांतता व सुरक्षितता असणे नितांत आवश्यक असते. गाव पातळीवरील अस्तित्वातील तंटे सामोपचाराने मिटविले जावेत आणि भविष्यात तंटे निर्माण होणार नाहीत या दृष्टीने प्रतिबंधात्मक उपाययोजना अंमलात आणून शांततापूर्ण रचनात्मक समाजाची जडणघडण व्हावी या महत्त्वाकांक्षी भूमिकेतून राज्य शासनाने “महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव” ही अभिनव मोहीम राज्यात दिनांक १९ जुलै २००७ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक १५ ऑगस्ट २००७ पासून सुरू करण्यात आली आहे. महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहिमेमुळे कायदा व सुव्यवस्थेचे निर्माण होणारे प्रश्न कमी होऊन पोलिसांची जनमानसातील प्रतिमा उंचावलेली आहे. सदरची मोहीम गावपातळीवर यशस्वी होऊन गावातील तंटे कमी झाल्याने गावात शांतता निर्माण झाली असून पोलीस व प्रशासनावरील कामाचा भार कमी झाला आहे.

या मोहिमेअंतर्गत तंटामुक्त ठरणाऱ्या गावांना लोकसंख्येच्या आधारे रुपये १ लाख ते १० लाखांपर्यंत पुरस्कार देऊन गौरविण्याचा निर्णयही शासनाने घेतला आहे. त्याचप्रमाणे या मोहिमेची व्यापक स्तरावर लोकांमध्ये सकारात्मक प्रसिद्धी करणाऱ्या वृत्तपत्रांच्या बातमीदारांना जिल्हा, विभाग व राज्य या प्रत्येक स्तरावर ३ याप्रमाणे पुरस्कार विहित करण्यात आले आहेत.

महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहिमेतील खालीलप्रमाणे एकूण गावे पुरस्कार पात्र झाली.

अ. क्र.	सन	तंटामुक्त गाव पुरस्काराकरिता पात्र	तंटामुक्त गावांपैकी विशेष शांतता पुरस्काराकरिता पात्र	पुरस्कार प्राप्त तंटामुक्त गावांना वाटप करण्यात आलेली रक्कम
१	२	३	४	५
१	सन २००७-२००८	२३३०	२५२	४८,७८,५०,०००
२	सन २००८-२००९	२८९१	२६५	६८,८३,७५,०००
३	सन २००९-२०१०	४२६४	३६२	१,०२,१३,५०,०००
४	सन २०१०-२०११	३८४५	२७१	९४,२०,००,०००
५	सन २०११-२०१२	२७१२	७५	६९,५९,२५,०००
६	सन २०१२-२०१३	१७४२	४७	४६,६२,२५,०००
७	सन २०१३-२०१४	६७८	१८	१७,१३,२५,०००
८	सन २०१४-२०१५	३७३	१०	८,९९,७५,०००
९	सन २०१५-२०१६	१५४	११	३,९५,००,०००
एकूण ...		१८९८९	१३११	४६०,२५,२५,०००

## वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना देण्यात आलेले पुरस्कार

महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहिमेच्या प्रसारासाठी वृत्तपत्रातून, आकाशवाणी, दूरदर्शन व खाजगी दूरदर्शन वाहिन्यांवर जाहिराती देण्यात येतात. तसेच, महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहिमेतर्गत मोहिमेचे सकारात्मक कार्यास प्रसिद्धी देणाऱ्या वृत्तपत्रांच्या बातमीदारांना जिल्हा, विभाग व राज्य या तीन स्तरांवर पुरस्कार अनुज्ञेय आहे.

सन २०११-१२ मध्ये वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना खालीलप्रमाणे पुरस्कार देण्यात आले.

अ. क्र.	स्तर	संख्या	रुपये
१	राज्यस्तरीय	३	५,००,०००
२	विभागस्तरीय	१७	१३,२५,०००
३	जिल्हास्तरीय	६४	११,९५,०००
एकूण ...		८४	३०,२०,०००

सन २०१२-१३ मध्ये वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना खालीलप्रमाणे पुरस्कार देण्यात आले.

अ.क्र.		संख्या	रुपये
१	राज्यस्तरीय	३	५,००,०००
२	विभागस्तरीय	१७	१३,००,०००
३	जिल्हास्तरीय	३५	७,३५,०००
<b>एकूण ...</b>		<b>५५</b>	<b>२५,३५,०००</b>

सन २०१३-१४ मध्ये वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना खालीलप्रमाणे पुरस्कार देण्यात आले.

अ.क्र.		संख्या	रुपये
१	राज्यस्तरीय	३	५,००,०००
२	विभागस्तरीय	१३	१०,७५,०००
३	जिल्हास्तरीय	२७	५,४०,०००
<b>एकूण ...</b>		<b>४३</b>	<b>२१,१५,०००</b>

सन २०१४-१५ मध्ये वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना खालीलप्रमाणे पुरस्कार देण्यात आले.

अ.क्र.		संख्या	रुपये
१	राज्यस्तरीय	३	५,००,०००
२	विभागस्तरीय	११	९,००,०००
३	जिल्हास्तरीय	३०	६,००,०००
<b>एकूण ...</b>		<b>४४</b>	<b>२०,००,०००</b>

सन २०१५-१६ ते २०२०-२१ पर्यंत वृत्तपत्राच्या बातमीदारांना पुरस्कार देण्याचे शासनाचे आदेश प्रलंबित आहेत.

अ.क्र.		संख्या	रुपये
१	राज्यस्तरीय	--	--
२	विभागस्तरीय	--	--
३	जिल्हास्तरीय	--	--
<b>एकूण ...</b>		<b>--</b>	<b>--</b>

ग्रामपंचायतींना नोंदवह्या, लेखनसामग्री इत्यादी खरेदी करण्यासाठी

अ.क्र.	सन	रुपये
१	सन २००८-०९	३,१२,२९,०००
२	सन २००९-१०	३,१२,२९,०००
३	सन २०१०-११	३,१२,२९,०००
४	सन २०११-१२	३,१२,००,०००
५	सन २०१२-१३	२,९९,९८,०००
६	सन २०१३-१४ ते आजतागायत	आदेशाधिन
<b>एकूण ...</b>		<b>१५,४८,८५,०००</b>

सन २००८-०९ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) लातूर, (२) सांगली व (३) गोंदिया हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २००९-१० या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) नांदेड, (२) पुणे व (३) कोल्हापूर हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१०-११ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) वर्धा, (२) बुलढाणा व (३) गडचिरोली हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०११-१२ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) भंडारा, (२) वाशिम व (३) हिंगोली हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१२-१३ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) बुलढाणा, (२) हिंगोली व (३) चंद्रपूर हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१३-१४ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) अमरावती ग्रामीण, (२) चंद्रपूर व (३) अकोला हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१४-१५ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) चंद्रपूर, (२) यवतमाळ व (३) अमरावती (ग्रामीण) हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१५-१६ या मोहीम वर्षात प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी अनुक्रमे (१) नाशिक ग्रामीण, (२) वाशिम व (३) यवतमाळ हे तीन जिल्हे आलेले आहेत.

सन २०१६-१७ ते २०२१-२२ या वर्षासाठीची मोहिमेची कार्यवाही पूर्ण झालेली नाही.

---

वित्तीय आवश्यकता /  
Financial Requirement

Home Department / गृह विभाग  
Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजाराले)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	तपशील
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	
1	2	3	4	5	1
<b>4055, Capital Outlay on Police</b>					४०५५, पोलिसांवरील भांडवली खर्च
<b>I-SUMMARY</b>					एक - सारांश
(00) 207 State Police	1333969	5258935	5258942	4265500	(००) २०७, राज्य पोलीस
Voted ...					... दत्तमत
(00) 800 Other Expenditure	1620132	2211388	3169111	2650001	(००) ८००, इतर खर्च
Voted ...					... दत्तमत
Gross Total ...	2954101	7470323	8428053	6915501	... स्थूल बेरीज
Deduct Recoveries					वजा वसुली
Voted ...	35019	--	--	--	... दत्तमत
Charged ...	--	--	--	--	... भारित
<b>Net Total-4055, Capital Outlay on Police</b>					निव्वळ बेरीज ४०५५, पोलिसांवरील भांडवली खर्च
Voted ...	2919082	7470323	8428053	6915501	... दत्तमत
Total ...	2919082	7470323	8428053	6915501	... एकूण
<b>II-DETAILS</b>					दोन - तपशील
(00) 207 State Police					(००) २०७, राज्य पोलीस
(00)(01)Anti Naxal Programme					(००)(०१) नक्षलविरोधी कार्यक्रम-
Construction of Office Building (Scheme)					कार्यालय इमारतीचे बांधकाम (कार्यक्रम) (४०५५०१६१)
53., Major Work ...	103000	01	01	01	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(02) Basic Infrastructure facilities in Naxalite Area (Committed)					(००)(०२) नक्षलग्रस्त क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा (अनिवार्य) (४०५५०१८१)
53., Major Work ...	--	23572	23572	01	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(03) Construction of fortified Police Station in Naxal affected area (60% Central share) (Committed)					(००)(०३) नक्षलग्रस्त क्षेत्रामध्ये सुसज्ज पोलीस स्टेशन बांधणे (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (अनिवार्य) (४०५५०२०५)

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. C -90 / मागणी क्रमांक बी-90**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजारतः)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३		सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	तपशील		
1	2	3	4	5	1			
53, Major Work (00)(04) Construction (40550214) of fortified Police Station in Naxal affected area (40% State share) (Committed)	--	--	--	--	--	... ५३, मोटी बांधकामे (००)(०४) नक्षलग्रस्त भागामध्ये सुसज्ज पोलीस स्टेशन बांधणे (४० टक्के राज्य हिस्सा) (अनिवार्य) (४०५५०२१४)		
53, Major Work (00)(05) City police (40550027) (60% Central share) (Scheme)	70000	75421	75421	75421	79999	... ५३, मोटी बांधकामे (००)(०५) शहर पोलीस (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००२७)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	--	--	01	01	285096	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges	5761	40760	40760	40760	01	... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles	--	191400	191400	191400	01	... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	22475	58940	407670	407670	01	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
53, Major Works	--	100	100	100	01	... ५३, मोटी बांधकामे		
Total (00) (05) ...	28236	291200	639931	285100	...	एकूण (००) (०५)		
(00)(06) City police (40550018) (40% Central share) (Scheme)						(००)(०६) शहर पोलीस (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००१८)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	--	--	01	01	232696	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges	--	33128	33128	33128	01	... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles	--	79200	79200	79200	01	... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	390	122931	122931	122931	01	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
53, Major Works	--	--	01	01	01	... ५३, मोटी बांधकामे		
Total (00) (06) ...	390	235259	235261	232700	...	एकूण (००) (०६)		
(00)(07) District Police (40550045) (60% Central share) (Scheme)						(००)(०७) जिल्हा पोलीस (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००४५)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	--	--	01	01	808495	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges	--	38732	38732	38732	01	... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles	--	28462	28462	28462	01	... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	13774	916675	567945	567945	01	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
53, Major Works	--	187831	187831	187831	01	... ५३, मोटी बांधकामे		
Total (00) (07) ...	13774	1171700	822971	808499	...	एकूण (००) (०७)		

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. C -90 / मागणी क्रमांक बी-90**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजारोंत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३		सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	तपशील		
1	2	3	4	5	1			
(00)(08) District Police (40550036) (40% State share) (Scheme)						(००)(०८) जिल्हा पोलीस (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००३६)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary) ...	--	--	01	536393		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges ...	--	3360	3360	01		... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles ...	--	27400	27400	01		... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	31789	634318	634318	01		... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
<b>Total (00) (08) ...</b>	<b>31789</b>	<b>665078</b>	<b>665079</b>	<b>536396</b>		... एकूण (००) (०८)		
(00)(09) Forensic Science (40550063) (60% Central share) (Scheme)						(००)(०९) न्यायसहायक विज्ञान (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००६३)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary) ...	--	--	01	261796		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges ...	--	--	--	01		... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles ...	--	--	--	01		... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	--	148700	148700	01		... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
53, Major Works ...	--	--	--	01		... ५३, मोठी बांधकामे		
<b>Total (00) (09) ...</b>	<b>--</b>	<b>148700</b>	<b>148701</b>	<b>261800</b>		... एकूण (००) (०९)		
(00)(10) Forensic Science (40550054) (40% State share) (Scheme)						(००)(१०) न्यायसहायक विज्ञान (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५००५४)		
31, Grants-in-aid (Non-Salary) ...	--	--	01	176996		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)		
50, Other Charges ...	--	--	--	01		... ५०, इतर खर्च		
51, Motor Vehicles ...	--	--	--	01		... ५१, मोटार वाहने		
52, Machinery and Equipments	--	99100	99100	01		... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री		
53, Major Works ...	--	--	--	01		... ५३, मोठी बांधकामे		
<b>Total (00) (10) ...</b>	<b>--</b>	<b>99100</b>	<b>99101</b>	<b>177000</b>		... एकूण (००) (१०)		
(00)(11) Recommendations (40550261) of empower committee for various Development works in Naxal areas. (Scheme)						(००)(११) शक्ती प्रदान समितीने शिफारस नक्षलप्रस्त भागातील विविध विकास कामे (कार्यक्रम) (४०५५०२६१)		
53, Major Works ...	56	01	01	01		... ५३, मोठी बांधकामे		
<b>Total (00) (11) ...</b>	<b>56</b>	<b>01</b>	<b>01</b>	<b>01</b>		... एकूण (००) (११)		



**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजारत)

Description	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३		सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	तपशील
1	2	3	4	5	1	
(00)(12) Basic (40550279) Infrastructure Facilities for Naxal Affected Gadchiroli District. (Scheme)						(००)(१२) नक्षलप्रस्त गडचिरोली जिल्ह्या-करिता पायाभूत सुवासुविधा (कार्यक्रम) (४०५५०२७९)
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	-	299999		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
53, Major Works	-	340000	340000	01		... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(13) Mumbai Safe (40550288) City project for Women under Nirbhaya Fund Scheme (60% Central Share) (Scheme)						(००)(१३) निर्भया निधीअंतर्गत मुंबई शहर महिला सुरक्षा योजना (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५०२८८)
13, Office Expenses	--	1231300	1231300	--		... १३, कार्यालयीन खर्च
28, Professional Services	579238	--	--	--		... २८, व्यावसायिक सेवा
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	-	878400		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total (00) (13) ...	579238	1231300	1231300	878400		... एकूण (००) (१३)
(00)(14) Mumbai Safe (40550297) City project for under Nirbhaya Fund Scheme (40% State Central Share) (Scheme)						(००)(१४) निर्भया निधीअंतर्गत मुंबई शहर महिला सुरक्षा योजना (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (४०५५०२९७)
13, Office Expenses	--	864420	864420	--		... १३, कार्यालयीन खर्च
28, Professional Services	355248	--	--	--		... २८, व्यावसायिक सेवा
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	-	585600		... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total (00) (14) ...	355248	864420	864420	585600		... एकूण (००) (१४)

Home Department / गृह विभाग

Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	तपशील
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	
1	2	3	4	5	1
(00)(15) To Establish (40550303) Women help Desk in Police Station under Nirbhaya Fund Scheme (100% Centrally Sponsored (Scheme)	--	01	01	--	(००)(१५) निर्मया निधी योजनेअंतर्गत पोलीस स्थानकात महिला मदत कक्ष स्थापन करणे. (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत) (कार्यक्रम) (४०५५०३०३)
13, Office Expenses ...	--	01	01	--	... १३, कार्यालयीन खर्च
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	--	01	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(00)(16) To Establish (40550312) Anti Human Trafficking Units under Nirbhaya Fund Scheme (100% Centrally Sponsored (Scheme)	-	-	--	01	(००)(१६) निर्मया निधी योजनेअंतर्गत अनेतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंध कक्ष स्थापन करणे. (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत) (कार्यक्रम) (४०५५०३१२)
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	--	01	... ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
13, Office Expenses ...	47238	01	01	--	... १३, कार्यालयीन खर्च
Total 207 Voted ...	1333969	5258935	5258942	4265500	... दत्तमत एकूण २०७
800, Other Expenditure					८००, इतर खर्च
(00)(07) Contribution (40550152) to Maharashtra State Special security Corporation (Committed)					(००)(०७) महाराष्ट्र राज्य विशेष सुरक्षा महामंडळास अंशदान. (अनिवार्य) (४०५५०१५२)
32, Contributions ...	--	01	01	01	... ३२, अंशदाने
(00)(08) Construction (40550172) of office building for Forensic science Lab. (Scheme)					(००)(०८) न्याय सहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेसाठी कार्यालयीन इमारतीचे बांधकाम. (कार्यक्रम) (४०५५०१७२)
53, Major Works ...	4324	211387	169110	550000	... ५३, मोठी बांधकामे
(00)(09) Installation of (40550223) CCTV Surveillance System. (Committed)					(००)(०९) सीसीटीव्ही संविनंत्रण यंत्रणा बसविणे (अनिवार्य) (४०५५०२२३)
52, Machinery and Equipments	1615808	2000000	3000000	2100000	... ५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री
Total 800 Voted ...	1620132	2211388	3169111	2650001	... दत्तमत एकूण ८००
Gross Total 4055, Voted ...	2954101	7470323	8428053	6915501	... दत्तमत स्थूल बेरीज ४०५५
Capital outlay on Police					पोलीसवरील भांडवली खर्च

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजाराले)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	तपशील
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	
1	2	3	4	5	1
<b>III- Details of Recoveris</b>					
(00) 911 Recovery of overpayments					तीन- वसुलीच्या रकमांचा तपशील
(00)(01) Recoveries of (40550232) overpayments (Committed)					(००) ९११ अतिप्रदानाची वसुली
70, Deduct Recoveries ...	--	--	--	--	(००) (०१) अतिप्रदानाची वसुली (अनिवार्य) (४०५५०२३२)
(00)(02) Recoveries of (40550241) overpayments (Scheme)					... ७०, वजा-वसुली
70, Deduct Recoveries ...	35019	--	--	--	(००)(०२) अतिप्रदानाची वसुली (कार्यक्रम) (४०५५०२४१)
					... ७०, वजा-वसुली
Total Deduct Recoveries Voted ...	35019	--	--	--	... दत्तमत एकूण वजा-वसुली
Charged ...	--	--	--	--	... भारत
Net Total- 4055, Capital outlay on Police					... निव्वळ बेरीज ४०५५
Voted ...	2919082	7470323	8428053	6915501	पोलीसांवरील भांडवली खर्च
Total ...	2919082	7470323	8428053	6915501	... दत्तमत
<b>4070, Capital outlay on other Administrative Services</b>					
<b>I- Summary</b>					
(00) 051, Constructions					४०७०, इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.
800, Other Expenditure					<b>१- सारांश</b>
Voted ...	--	105683	84546	235700	०५१, बांधकाम
Voted ...	9076995	10825017	11690212	12347406	... दत्तमत
Gross Total Voted ...	9076995	10930700	11774758	12583106	८००, इतर खर्च

वित्तीय आवश्यकता /  
Financial Requirement

Home Department / गृह विभाग  
Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजाराले)

Description	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२२		सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2022-2023	तपशील Budget Estimates, 2023-2024	
1	2	3	4	5	1	
<b>II-DETAILS</b>						
(00) 51 Constructions						
(00) (01) (Scheme) (40700338)						
53., Major Work	--	105683	84546	235700		
Total 051 Voted ...	--	105683	84546	235700		
800, Other Expenditure						
(00) (04) Acquisition (40700113)						
of Land for Transport						
Offices. (Scheme)						
50, Other Charges	--	1	1	1		
(00) (05) Construction (40700151)						
of Maharashtra State						
Police Housing. (Scheme)						
53., Major Works	7372942	8022236	6417789	9752400		
(00) (07) Expenditure (40700142)						
on Land Acquisition and						
construction of Building.						
(Scheme)						
53., Major Works	650000	2060000	2060000	750000		
(00) (08) Modernisation (40700196)						
of home Guards under the						
modification of Police						
Force programme						
(60% Central Share)						
(Scheme)						
31., Grant-in-aid (Non-Salary)	--	--	1	3		
52., Machinery and	--	1	1	--		
Equipments.						
Total (00) (08) ...	--	1	2	3		

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजारत)

Description	अर्थसंक्लीय अंदाज २०२२-२०२३		सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३		अर्थसंक्लीय अंदाज २०२३-२०२४	
	Actuals, 2021-2022	Budget Estimate, 2022-2023	Budget Estimate, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024	तपशील
1	2	3	4	5	1	
(00) (09) Modernisation of Home Guards under the modernisation of Police Force programme (40% State Share) (Scheme)	-	-	1	1	2	(००) (०९) पोलीसदलाच्या आधुनिकीकरण कार्यक्रमांतर्गत होमगार्डचे आधुनिकीकरण. (४० टक्के राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम). (४०७००१८७)
31, Grants-in-aid (Non-Salary)	-	-	1	1	2	३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
52, Machinery and Equipments.	--	1	1	-	-	५२, यंत्रसामग्री व साधनसामग्री
Total (00) (09) ...	--	1	2	2	2	... एकूण- (००) (०८)
(00) (10) Construction of Residential premises for Police Training School of Maharashtra State Police Housing. (Scheme)						(००) (१०) महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण पोलीस प्रशिक्षण शाळेसाठी निवासी इमारतीचे बांधकाम करणे. (कार्यक्रम). (४०७००२२२)
53, Major Works ...	10000	7978	7978	7978	5000	... ५३, मोठी बांधकामे
(00) (11) Construction of Office Building for Police Department of Maharashtra State Police Housing. (Scheme)						(००) (११) महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण पोलीस विभागाच्या कार्यालयीन इमारतीचे बांधकाम करणे. (कार्यक्रम). (४०७००२११)
53, Major Works ...	906053	583000	583000	3083000	1600000	... ५३, मोठी बांधकामे
(00) (12) Construction of Office Building for Police Training of Maharashtra State Police Housing. (Scheme)						(००) (१२) महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण पोलीस प्रशिक्षणासाठी कार्यालयीन इमारतीचे बांधकाम करणे. (कार्यक्रम). (४०७००२०२)
53, Major Works ...	138000	151800	151800	121440	240000	... ५३, मोठी बांधकामे
Total 800 Voted ...	9076995	10825017	11690212	11774758	12347406	... दत्तमत एकूण ८००
Gross Total 4070, Voted ...	9076995	10930700	11774758	12583106		... दत्तमत स्थूल बेरीज ४०७०, इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.
Capital outlay on other Administrative Services						

**Home Department / गृह विभाग**  
**Demand No. ८ -१० / मागणी क्रमांक बी-१०**

(Rs. in Thousand) / (रुपये हजाराले)

Description	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३ Budget Estimate, 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	तपशील
1	2	3	4	5	1
<b>III- Details of Recoveris</b>					
(00) 911 Recovery of overpayments					तीन- वसुलीच्या रकमांचा तपशील
(00)(02) Recoveries of (40700285) overpayments (Scheme)					(००) ९११ अतिप्रदानाची वसुली
70, Deduct Recoveries ...	--	--	--	--	(००) (०२) अतिप्रदानाची वसुली (कार्यक्रम) (४०७००२८५)
Charged ...	--	--	--	--	... ७०, वजा-वसुली
Net Total 4070, Capital outlay on other Administrative Services					... भारत
Voted ...	9076995	10930700	11774758	12583106	... निव्वळ बेरीज ४०७० इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.
Total ...	9076995	10930700	11774758	12583106	... दत्तमत ... एकूण

५२८

येरवडा कारागृह मुद्रणालय, पुणे ४११ ००६